

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

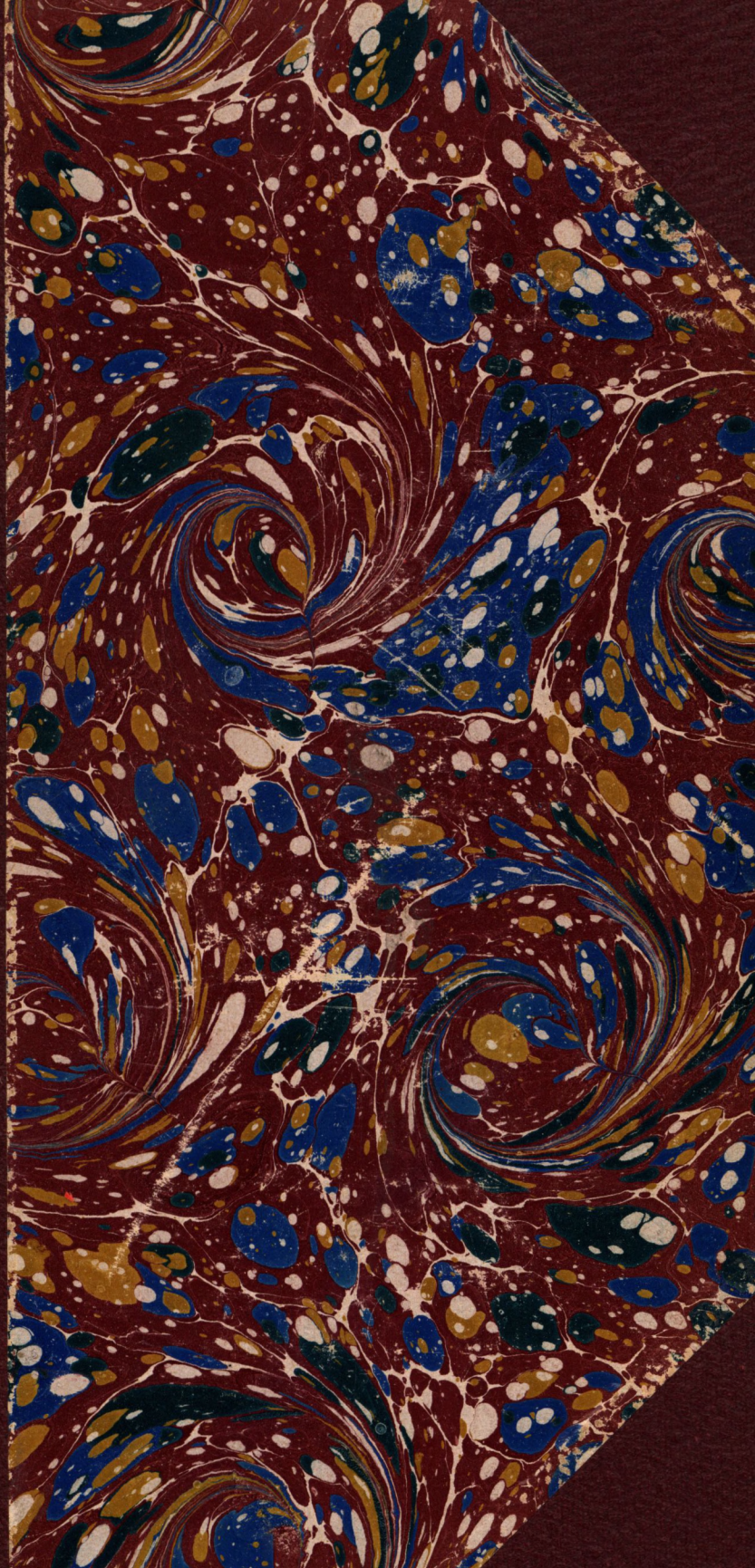
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

OTTENDE RÆKKE

6. BIND

(48DE AARGANG)

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE

VED

PAUL HENNINGS

I KOMMISSION HOS J. H. SCHULTZ A/s

KJØBENHAVN 1927

INDHOLD

	Side
Det danske Kongevaaben. En kritisk Undersøgelse af Dr phil. <i>Ernst v. d. Recke</i>	1
Uddrag af Biskop Jens Bircherods Dagbøger 1658—1707. Ved Arkivar og Bibliotekar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet <i>H. Hjorth-Nielsen</i> (Fortsat)	39
Grev Schack Carl Rantzau Aschebergs Ophold i Sydfrankrig og hans efterladte Papirer. Af Raadstuearkivar, Magister <i>Axel Linvald</i>	71
Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden	80
Anmeldelser.....	84
Spørgsmaal	87
Tilføjelse	88
En Samling personalhistoriske Viser, erhvervet af det kongelige Bibliotek. Ved Bibliotekar <i>H. Ehrencron-Müller</i>	89
Personalhistoriske Oplysninger om Familierne Borch og Bloch. Ved Underbibliotekar, cand. mag. <i>Chr. Behrend</i>	119
Stud. theol. Hieronymus Sparres Ægtepagt med Elisabeth Wolch. 1681. Ved pastor emer. <i>Erh. Qvistgaard</i>	124
Vor Frue Kirkes Gravbog. (Sluttet). Ved Overretssagf. <i>Holger Malling</i> ...	127
Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden:	
En „Krabbe“ Gaades Løsning. Af Overretssagfører <i>Paul Hennings</i> ...	161
Meddelelser om Glahn-Samfundet.....	168
Meddelelser om Schack'erne fra Ry i Bakkendrup Sogn. Ved Kontorchef <i>Louis E. Grandjean</i>	168
Christian Fabricii Gæld i Helmstedt. Ved <i>Albert Fabritius</i>	170
Høvidsmand paa Søborg, Hr. Erik Sjællandsfar. Af Direktør <i>Th. Hauch-Fausbøll</i>	170
Spørgsmaal;	
Fabricius—Mutio—Zandre	172
Bøcher—Lang—Lerche—Post	172
Svar:	
Sognepræsterne Canutus Thomae og Eric Bruun. Af stud. mag. <i>Hans Hejselbjerg-Paulsen</i>	172
Paul Hennings. 27. August 1875—19. Juli 1927. Af kgl. Ordenshistoriograf, Dr. phil. <i>Louis Bobé</i>	173
Kong Gustaf III's Besøg i Danmark 1787, skildret i tre samtidige Breve. Ved Overretssagfører <i>Paul Hennings</i>	175
Forteegnelse over Præster, ordinerede af Biskop Hans Poulsen Resen 1615--1638. Ved Underarkivar, cand. theol. <i>Bjørn Kornerup</i>	182

	Side
Om Brodrene Ørsteds mødrene Slægt. Af Byretsdommer <i>A. Drachmann Bentzon</i>	195
Nogle Vielser i danske Købstæder i Aarene 1661—1712. Ved Overretssagfører <i>Holger Malling</i>	204
To Biografier af Deltagere i den skaanske Krig. Meddelt af Underbibliotekar, cand. mag. <i>C. Behrend</i>	208
Uddrag af Biskop Jens Bircherods Dagbøger 1658—1707. Ved Arkivar og Bibliotekar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet <i>H. Hjorth-Nielsen</i> . (Fortsættes)	219
Biografi over Jørgen Nielsen, Sognepræst til Aarslev og Hørning 1628—1650. Ved pastor emer. <i>Erh. Qvistgaard</i>	249
Slægten Wassards Oprindelse. Ved Direktør <i>Th. Hauch-Fausbøll</i>	253
Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden:	
Et lille Brev fra Komtesse Anna Ernestine Schack	258
Sommersted Latinskole. Ved Dr. <i>Th. O. Achelis</i>	258
Slægten Duntzfelt. Af Overretssagfører <i>Paul Hennings</i>	260
Erik Siøllandsfars Fødselsaar. Af Læge <i>M. K. Zahrtmann</i> og Direktør <i>Th. Hauch-Fausbøll</i>	261
Schackerne fra Ry. Af Direktør <i>John Arthur Lange</i>	263
Boganmeldelser	264
Spørgsmaal:	
Hald	265
Stockfleth	266
Sommer—Bruun—Bech	266
Svar:	
Thure Arensberg. Af Direktør <i>Th. Hauch-Fausbøll</i>	266
Sognepræst Henrik Christian (Fogh) Warring. Af Statsarkivar <i>E. A. Thomle</i>	266
Den norske slekt Ramm. Af Stabsfanejunker <i>Olai Ovenstad</i>	268
Gleditser. Af Direktør <i>Th. Hauch-Fausbøll</i>	269
Samfundets Anliggender	269
Navneregister	271

Det danske Kongevaaben.

En kritisk Undersøgelse af **Ernst v. d. Recke.**

Poul Bredo Grandjean, Det danske Rigsvaaben.
(Schultz' Forlag. Kbh. 1926).

Det er første Gang, at vort Lands Hovedvaaben i Grandjean's fornævnte Værk sees behandlet af en virkelig Heraldiker, og jeg kan tilføie: det er første Gang, at en saadan med videnskabelig Indsigt optræder i vor Literatur, — min egen uproduktive Kundskab, som til nu kun har givet sig Udslag i en Artikel i Salmonsens Lexikon, finder jeg, trods halvhundrede Aars System med Gjenstanden, ikke værd at nævne i denne Sammenstilling. Mærkeligt var det, at Thiset, vor ypperste Genealog, Vaabenkjender og Vaabentegner, hvis Mesterhaand man unægtelig savner ved det herværende Værk, — aldrig havde overkommet det for hans Forudsætninger ringe Arbejde at sætte sig ind i den universelle, videnskabelige Heraldiks Principer; A. D. Jørgensens og Henry Petersens Indsigt var, uanset hvad Begge sporadisk have leveret af værdifulde Bidrag til det danske Vaabens Historie, endnu ringere end hans, og mod Begges Udtalelser finder Grandjean oftere og altid med god Grund Anledning til at opponere.

Det er som sagt, første Gang, at Vaabenet gjøres til Gjenstand for en indgaaende og samlet Undersøgelse; fra tidligere danske Behandlinger — Grandjean nævner i Fortalen Holberg, Schlegel og Schwach — kan helt bortsees; ikke heller ere de indsigtfuldere tyske for os af nævneværdig Betydning. Vore Nabolande have for deres Vedkommende været forud for os i Drøftelse af de hos dem tilsvarende Vaabener: Hildebrand har alt i 1883 afhandlet Sverigs, Storm i 1894 Norges Vaaben, Begge dog i Arbejder, der i Følge Sagens Natur ere af langt ringere Omfang, end det danske kræver; den Førstnævntes er en Tidsskriftartikel i Antikv. tidskr. f. Sverige VII, der selvfølgelig ikke er uden Interesse for vor Gjenstand; den Sidstes er en Artikel i Videnskabsselskabets Skrifter af 1894.

I G.s Arbejde foreligger ikke blot en indgaaende og samlet, men en sikkert i Hovedsagen for alle Tider udtømmende Behandling af Gjenstanden; der er neppe nogen ønskelig Oplysning om Vaabnets Førelse gennem Tiderne, som man her forgjæves søger; et Andet er, at G., sagtens med Forsæt, udtrykker sig ret forbeholdent om Maaderne, hvorpaa den er skeet: et »Jeg vasker mine Hænder!« synes man ofte at læse mellem Linierne. »Det vilde føre altfor vidt«, siger han S. 161, — »at omtale en Række Forhold ved-

rørende Skjoldets Inddeling, naar denne ikke, hvad Felternes Størrelse angaaer, er i Overensstemmelse med de heraldiske Regler. Hans Tilbageholdenhed i dette som i andre Tilfælde er naturlig, thi Uføret er bundløst. Fra det Moment, da med Valdemar Atterdag Førelsen af det enkelte Skjold ophører, er tillige alt heraldisk Begreb ophørt og alt Princip slettet. Ikke blot har hver Konge ført Vaabnet efter eget Lune og paa en fra Forgængeren forskjellig Maade; men man kan gjerne sige: efter Øieblikkets Lune, idet den Enkelte leilighedsviis fører det paa de mest forskjellige — Chr. IV. saaledes paa fjorten — Maader. Der findes ikke Spor af Tradition eller Fasthed i Anordningen; Maaden, hvorpaa man har formaaet at ignorere disse — se som Ex. Fortegnelsen S. 235—38 — vilde næsten være beundringsværdig, hvis den ikke var det Modsatte. Sit Lige har dette Virvar ingensteds i Verden.

At G. med sit heraldiske Kjendskab og med sit aarelange Studium af Bogens Gjenstand er den største Kjender af dette, siger sig selv; ikke heller vil man lettelig kunne finde noget centralt Punkt ved denne, der udfordrer til Modsigelse. Der findes neppe noget Realitetsspørgsmaal, hvori jeg ikke maa give G. Medhold; hvad jeg udover min fulde Anerkjendelse af hans Værk kan have at bemærke, maa nødvendig blive af peripherisk Natur og hovedsagelig angaae det mere Formelle. Stiller jeg mig paa et enkelt Punkt skarpt imod ham, vil det gjælde et Spørgsmaal, som ikke er et heraldisk.

Lad mig begynde med et Forhold, som jeg alt har streift, og en Betegnelse, som jeg hidtil har undgaaet: selve Bogens Titel. G. har fulgt sine skandinaviske Kolleger i at benævne vort Vaaben *R i g s v a a b e n*; jeg kalder det ukorrekt. Af virkelige Rigsvaabener gives fra heraldisk Tid, som bekjendt, saare faa; nævnes kunne — idet der bortsees fra Byvaabener som Venezia's, Firenze's, Milano's etc. — kun nogle enkelte som Jerusalems Kors, Tydslands Ørn, der dog endnu i sin tidligste egentlig heraldiske Forekomst ved 1200 er personlig, — senere Granadas Granatæble og Irlands Harpe. Alt Andet er Personvaaben, der ved en Slægts Uddøen af Efterfølgere ere optagne som Mindevaaben og dermed gledne over til at tilhøre Besiddelsen; det gjælder f. Ex. alt i Frankrig Gammel-Burgund, uanset at den ældre Hertugslægt ligesom den yngre var Sidelinie af Kongehuset; de tydske Habsburgere optage det ældre som Landsvaaben, de spanske føre dem begge adskilte som Lands- og som Mindevaaben for Ahner. Den norske Løve, der førtes af Sverres Slægt, men som tidligst vides brugt af Skule Baardsøn, og som efter Slægtens Uddøen med Hakon V skal være ført sammen med Folkungeløven af Hakon VI., gjenoptoges af Margrete for derfra at nedarves til vore Dage; at dette Mærke,

der i 700 Aar har været ført som det eneste i Norges Skjold, med fuld Føie betegnes som Rigsvaaben, er en naturlig Ting. I Sverig, hvor Folkungernes Løve uanseet den misforstaaede Benævnelse som »Gøta-lejonet« — fra Karl Knutssons Dage stadig har havt sin Plads som Mindevaaben for det næstforegaaende nationale Dynasti, og hvor Skjoldet kvadreredes af dette — som 2 og 3 — og — som 1 og 4 — de fra Magnus Ladulås stammende tre Kroner, der af Albrecht optoges i Skjoldet for derefter til vore Dage at føres som Sveriges egentlige Mærke, — har trods alle skiftende Dynastier, Bonde, Vasa, Wittelsbach, Hessen, Holstein-Gottorp, Bernadotte, aldrig nogen anden Forandring end af et Midtskjold med disses Stamvaaben fundet Sted; hverken Gullands, Pommerns, Finlands eller Norges kjendte Mærker have været optagne; ogsaa her kan man med fuld Føie tale om et Rigsskjold. I Danmark derimod, hvor Hovedskjoldet altid kun har været et vildt Skrabsammen af Mærker, hvori ikke et eneste har havt en fuldkomment fast Plads, kan i det høieste Valdemarernes Mærke betegnes som et, der fra at være personligt er gledet over til at være et Rigsvaaben, og som saadant indgaar i alle de personlige *K o n g e v a a b e n e r*: med andet Navn kan samtlige efter Valdemar Atterdag brugte Vaabener, som næsten udgjøre hele Indholdet af G.s Værk, ikke betegnes. Margrete fører i sit Vaaben Folkungemærket, Erik af Pommern den pommerske Grif, Christopher af Baiern Wittelsbach, Oldenborgerne Oldenburg, Holsten, etc., altsammen personlige Mærker, der Intet have med Riget som saadant at gjøre. Der har været Tider, da man i Følge Sætningen »l'état c'est moi« ikke tænkte paa at skjelne mellem de to Kategorier; men Rækken af Revolutioner har i mere end 100 Aar gjort det nødvendigt. Vi vilde i Tilfælde af en saadan ikke kunne fastholde et eneste af Kongeskjoldets Mærker uden det nævnte eller, følgende Cromwells Exempel, Flagmærket. Og Sagen har andre og vigtige Sider, hvortil jeg senere skal komme tilbage.

Hvad angaaer Vaabnets Hovedmærke, de tre Vaabendyr, som hos os ikke efterligne noget tydsk, men snarere Plantagenet's Mærke, er det tidnok sagt, at paa Forskjellen mellem de senere som »Løve« og »Leopard« betegnede Figurer er fra første Færd kun lagt ringe Vægt. En overordentlig udførlig Afhandling af Dyrene giver G. S. 23, som fortsættes paa en Snes Sider, og til hvilken jeg kun finder Lidet værdt at tilføie. Hvorvel ingen heraldisk Regel er udtænkt apriorisk, har der været en Mængde, der næsten fulgte af sig selv; ved alle Dyrefremstillinger har det saaledes været en næsten ufravigelig Regel, at Dyret viste sig gennemført i Profil. Det gjælder om alle fireføddede Dyr; kun ved Tyren dreiedes ofte Hovedet lidt for at vise begge Horn (det afhuggede Tyrehoved

var altid en face). Om Fuglene gjaldt det Samme; selv Ørnen, der altid vistes forfra med udbredte Vinger, havde Hovedet i Profil; kun den sjældent forekommende Ugle viste Hovedet en face, ligesom Paafuglen, ved hvilken den udslaaede Hale var Alt, saaes som Frontbillede. At den enkelte, opreiste Løve fulgte Reglen, var en naturlig Ting, og jeg troer at kunne sige, at Afvigelserne derfra ere yderst faa. Kun ved de g a a e n d e Løver findes et fremtrædende, velkjendt Exempel fra gammel Tid i Englands Kongemærke, hvis Tradition altid har været overholdt. Selve den bekvemme Benævnelse af disse som »Leoparder«, der tidligst — if. Hefner ved 1235 — kjendes som brugt i Engelsk for senere at blive urokkelig i Fransk, har man iøvrigt længe ladet falde i England, hvor Dyrene blot betegnedes som »Lions«, men hvor Landets vistnok ypperste Heraldiker John Hope dog i den nyeste Tid har kæmpet for dets Gjenoptagelse. I Italien sees Venezia's vingede Marcusløve altid en face; om dennes Navn har aldrig været Strid. I Tydskland, hvor ældre Heraldikere have optaget de franske Distinktioner, have de nyeste Heraldikere helt forkastet dem; i Skandinavien have de, som det fremgaar af Ordet »leopardus« i den tidnævnte biskoppelige Vidisse af 1306, engang været velkendte, men i dansk Praxis, som Kongernes Vaabenføring viser, desuagtet lidet paaagtede for sluttelig helt at glemmes. Men en helt anden Ting er, at man ellers overalt tidligt, uanset Benævnelsen, har fastslaaet en bestemt Type for Vaabendyret, som man gennem Tiderne har fastholdt. Fyrsterne af Salm føre saaledes Hovedskjoldet kvadreret af Mærkerne for Wild- og Rheingraf, en »Leopard« og en Løve, begge opreiste; Armagnac gjorde ligesaa. I Norge som i Sverig ved Folkungemærket er aldrig en Afvigelse fra Løvetypen seet. Og et Vildrede som i det danske Vaaben, hvor ikke blot Løve og Leopard vexle, men hvor den samme Konge fører begge i Flæng, er heller aldrig seet. G. bebrejder med Føie mig som sig selv at have anket over Sjuskeri hos Frederik VI, der i 1819 fastslog Løverne: Sjuskeriet er unægtelig, som han dokumenterer, hos os Tradition og er langt ældre. Alligevel skulde jeg troe, at Leoparderne, ligesom de ere oprindeligt, ogsaa vise sig i stort Overtal: næsten alle hans Plancher vise dem som saadanne, og at Frederik VI. har valgt det Urette, synes ikke tvivlsomt.

Leilighedsviis finder jeg det endnu værdt at gjøre en Slutningsbemærkning, som jeg ikke har seet gjort, hovedsagelig vedrørende Tydskland, hvor Hjelmpryden spiller en saa langt større Rolle end i Frankrig, men som derigjennem ogsaa har Betydning for de Lande, hvis Heraldik er af tydsk Afstamning. Som bekjendt er det særlig ved Uradelsvaabener et Forgodtbefindende, om Hjelmen anbringes en face eller i Profil (ogsaa gives Mellemstadier). Hvor Hjelmpryden

er en Løve, særlig en »voxende«, hvis øvre Halvdel sidder urokkelig fast paa Hjelmene, bliver denne, uafhængigt af, hvad Skjoldfiguren er, i Normalstillingen en face altid en »Leopard«, seet fra Siden en »Løve«. Ogsaa dette uløselige Problem maa paa sine Steder udviske Forskjellen og berettigede Tydskerne Lyst til at afvise Navnet Leopard.

G. omtaler S. 1—2 som ogsaa S. 36 og 45 Løvernes »Bevæbning« og Kroner som vistnok altid guldtingerede; en Bevidnelse af dette haves i »Gelre«s gamle Vaabenbog fra Valdemar Atterdags Tid; paa Kritik af dette Træk indlader G. sig ikke, idet han blot bemærker, at den forskjellige Tinging af Dyrets Klør, Tunge og Krone næsten er Regel og at ved disse Bifigurer de alm. Regler for Tinging, der forbyde Farve paa Farve etc. — ikke gjælde; med denne Bemærkning klares Sagen dog ikke helt. Ved Bevæbningen er altid Tale om Anvendelsen af tre, ikke som her af to Farver, — lad mig kort henvise til Seyler, Gesch. d. Her. S. 129 og 453, hvor yderligere Grote og Trier citeres, saavel som til Fox-Davies Heraldry, S. 173; en Tinging, der falder sammen med Bundfeltets, og indskrænker sig til sort Konturering, — hvad der svarer til det i Fransk noget tvivlsomme Begreb, »ombre«, og som grænser nær til Udslættelse, — er sikkert aldrig nogen Steds taalt i videnskabelig Heraldik. Almindeligst er den røde Bevæbning, der i Engelsk saa at sige er fastslaaet, og som ved blaa Løver er den eneste mulige, — ogsaa hos os er denne jo anvendt ved Dyrenes Tunger. At Brud paa Principet en enkelt Gang i Tydskland finder Sted ved Kronen, hvis Tinging som Guld siges at være almindelig, tør jeg ikke bestemt benægte; ved Klørerne er det sikkert aldrig skeet uden hos os. Feil, som ingen Sagkyndig vil godkjende, ere vistnok begaaede, til Dels taalte, til enhver Tid; ligefuldt er det her Omhandlede utvivlsomt at anse for Forsyndelse mod Heraldikens Regler, og betegnende er det, naar vort Kongevaaben saa at sige begynder med en saadan.

G. ironiserer S. 88 med Føie over Jørgensens Forsvar for Betydningen af de tre Løver som de tre Sunde; han kunde have bemærket, at naar J. særlig paaberaaber sig de efter tydske Forbilleder givne Vaabenbeskrivelser i Thidrikssaga, hvor der ved hvert Skjold meddeles en Betydning, gjør han sig skyldig i et Feilsyn, hvori, mærkeligt nok, selv de mere kritiske tydske Forskere ikke give ham Noget efter. De Paagjældende overseer helt, at hvor man i Digtning udstyrer fingerede Personer med fingerede Skjoldmærker, kræver den sunde Fornuft en Motivering af disses Enkeltheder; de virkelig eksisterende have ikke og have aldrig haft en saadan nødvendig; en Slutning fra hine til disse er meningsløs; jeg tvivler paa, at en Promille af de sidstnævnte indeholde nogen nævneværdig

individuel Betydning. Særlig i en Heraldik som den franske, hvor retlinede Heroldsmærker dominere, vil lidet Saadant være at finde. Selvfølgelig er Symbolik ikke udelukket: hvor Carl VII som Vaaben tildeler Jeanne Darc Frankrigs Kongevaaben, hvori den mellemste Lilie ombyttes med et Sværd, der bærer Kongekronen svævende paa Spidsen, — er denne tydelig og smagfuld nok. Men Tilfældet er næsten enestaaende: netop ved selve dette af Historien digtede Eventyr, hvor i Adelsvældens mest exclusive Periode en ukjendt Landsbypige hæves op til at være Høiadelens Lige og Overmand, er en Motivering af det nyskabte Vaaben paa krævet paa samme Maade som i den menneskelige Digtning. Ogsaa ved vore tre Kroner, hvorom senere skal tales, er Symboliken utvivlsom.

Et Afsnit af allerstørste Interesse findes S. 53—90 om »Hjerterne«, hvis sande Natur som Blade A. D. Jørgensen først af Alle i 1879 — til ikke ringe Forargelse for poetiske Naturer, bl. A. for Ploug — har opklaret. G.s Udvikling er gjort med overordentlig Samlerlid og indtrængende heraldisk Forstaaelse; lad mig, naar jeg uden Tanke om at berigtige Noget tilføier et Supplement, gjentage, at jeg i min langt mindre exclusive Beskjæftigelse med Heraldik, hvorunder min Tid aldrig har strakt eller strækker til udtømmende Behandling af indviklede Spørgsmaal, kun tør troe mig at være en god Dilettant, som desaarsag i Enkeltheder ikke er sikkert mod at skulle korrigeres; i Hovedsagen tør jeg tiltroe mig at see rigtigt paa Ting, ved hvilke man hos G. kunde ønske et noget bedre Overblik. Ogsaa maa jeg udbede mig Tilgivelse for nogen Bredde i min Indgaaen paa en Gjenstand, der hos G. fylder 37 Sider.

I sin omfangsrige Oversigt kommer G. S. 65 flg. ind paa et Spørgsmaal, der let kunde have givet Stødet til en Særafhandling af almen heraldisk Interesse: det er Spørgsmaalet om mønstrede og uregelmæssigt strøede Bunde, om ledsagende Figurers Forhold som egentlige eller uegentlige Vaabenbestanddele og om Bifigurers Overgang til Hovedfigurer, — Ting, der endnu aldrig, saa vidt jeg veed, ere gjorte til Gjenstand for en samlet Behandling. Man vilde have været G. taknemmelig, om han havde givet lidt mere af en saadan, for hvilket ikke Stedet her er egnet; jeg maa indskrænke mig til at præcisere dens Hovedpunkter.

Nævnes maa herved først Sigillerne, der, skjøndt i Heraldikens Udvikling Nr. 2, dog i vor Nutidskjendskab til dennes Opkomst absolut er Nr. 1, hvorved alligevel ikke maa glemmes, at Sigillet i sin første heraldiske Fremtræden ikke ubetinget falder sammen med det i Skjold førte Vaaben. Det gjælder navnlig Felternes Bunde, hvis Forskjellighed man i den farveløse Relieffremstilling før Op-

komsten af den nu brugelige Skravering tidt angav ved en forskjellig-artet, let Ornamentering. Denne »Damascering«, fr. diapré, er temmelig ens overalt og bestaaer hyppigst af en almindelig gothisk Form, to Systemer af parallelle, rette Linier, oftest hældende under Vinkler paa 45° og skjærende hinanden lodret, hvorved Fladen bedækkedes med Smaakvadrater, hvis Midte yderligere fyldes af en anden Figur; nærliggende var herved det gothiske Firblad, quatre-feuille, der stundom vexlede med quinte-feuille, Rosentypen, og tierce-feuille, Trekløveren. Man var herved allerede inde paa Strøningen med Blomster og Blade. Denne Dekorationsmaade optages fra Relieffremstillingerne i de farvelagte Vaabener, men er her altid utingret, blot angiven ved fine, sorte Konturlinier.

Det maa alt herved bemærkes, at Fremstillingen af Vaabenet i Sigillet finder Sted paa to forskjellige Maader. Sigillets hyppigste Form er circular; concentrisk med Randen afsattes en mindre Cirkel, som afgrænsede en Brømme, der bar Indskriften. I den inderste Cirkel anbragtes saa det trekantede Skjold, som var Tidens eneste. Men i Heraldikens ældste Tid undlod man ofte at tegne dette senere — særlig efter Hjelmklenodets Opkomst — uundværlige Skjold, idet man anbragte Skjoldmærket frit i det runde Sigilfelt. En Mellemvei mellem begge Former gik man af og til, idet man gav selve Sigillet Skjoldform, hvorved altsaa den med Randen parallelle Linie frembød Vaabenets rigtige Begrænsning.

Jevnsides den regulære Damascering af Sigilbunden viser sig imidlertid i Tydskland — jeg kjender den ikke andensteds — en irregulær, idet man med Udeladelse af det retliniede Mønster blot strøer Bunden med fire- eller fembladede Blomster eller med Kløverblade. Ogsaa sees andre Former: Grevinde Gertrud af Habsburg fører 1264 Slægtens kjendte Løve i et Felt, strøet med Lilier. Det følger af sig selv, at hvor en saadan, Vaabenet uvedkommende Tilsætning uheraldisk anbringes om et Mærke, der som her føres, uden at nogen Skjoldrand afgrænser det, kan den virke desorienterende og foranledige Misforstaaelser, hvorom senere.

I Modsætning til den heraldisk betydningsløse Damascering, der, som sagt, er ensartet overalt, udvikler Skjoldets egentlige Bunddekoration sig med locale Eiendommeligheder. G. bemærker træffende S. 68, at man ved Bunde, der foruden med en Hovedfigur sees belagte med Smaafigurer, kan tænke sig to forskjellige Fremgangsmaader, idet den ene eller den anden af disse to Bestanddele kan tænkes at være tegnet først. I det Tilfælde, hvor dette skeer med Smaafigurerne — i saa Fald med deres Hovedaxer lodrette, anbragte i vandrette Linier og i Quincunx, — har man at gjøre med en m ø n s t r e t Bund, af hvilken Skjoldfladen simpelt-hen gives som et af Skjoldformen afhængigt Udsnit, hvori Figurerne

foroven og til Siderne overskjæres af Skjoldranden og forløbe i denne; om et bestemt Antal af dem som overhovedet om i det enkelte Tilfælde at kunne opgive dette er selvfølgelig aldrig Tale. G. kunde have bemærket, at denne Tegnemaade, om hvilken han S. 67 oplyser, at den er ukjendt i Norden, — er en specifik fransk Eiendommelighed; lad mig her gaae lidt dybere ind paa en Forskjel mellem Vest- og Østgruppen, som jeg i min Artikel »Heraldik« i Salm. Lex. kun løselig har berørt. De franske Belægninger af Skjoldbunden fremvise en Symmetri, der, hvorvel maaske heller ikke her oprindeligt eneraadende i Tilfælde, hvor Smaafigurerne ledsage en større, usymmetrisk — det skorter desværre paa tilgængeligt Undersøgelsesmateriale, — dog i Tidens Løb bliver mere og mere udpræget. Øiensynlig har den national Sympathi: mønstrede Bunde af denne Art udgøre ofte som primære Elementer det hele Vaaben i Lighed med Kongevaabenets oprindelige Liliefelt, der selv efter Liliernes Indskrænkning til tre gik igjen i Masser af Sidelinier og andre Adelslægter, og som øiensynlig har været toneangivende; i England er Exemplet fulgt, omend i mindre Udstrækning. Almindelige ere i Frankrig Skjolde, der helt bestaae af Hermelin og de varierede Foerværker, af smaa Buestillinger (pape-lonné, Raadt vil i disse see Egernskind), af retlinede Gittermønstre, flettede eller nittede, af Grankogler, Spydsoeder, Ringe, Stjerner, etc. I Østgruppen kjendes Sidestykker næsten ikke; kun Foerværket (»Eisenhütlein«), hvis stiliseret retlinede Mønster ligesom Wittelsbach's skjæve Rudemønster nærmer sig Heroldsfigurerne, sees nu og da optaget i Tydskland, der ellers maa siges helt at afvise de virkelig mønstrede Bunde. Hvor i Frankrig en Enkeltfigur — som den hyppigt brugte Løve — tilføiedes, laa det den franske Smag nær og blev i Tidens Løb mer og mere Tegne-maade at anbringe denne sidste paa en saadan; i Tydskland skete dette ikke, — hvorvel selvfølgelig nu og da nogen fransk Paavirkning sees i Grænselandene; — Smaafigurerne ere her saa godt som aldrig primært mønstrede, men secundært ledsagende, strøede, Figurer, der paa hvilkensomhelst — mindre elegant, men nok saa livfuld — Maade udfylde Skjoldbundens tomme Pladser uden at overskjæres af Randen. Uregelmæssigheden udelukker imidlertid ikke, at saadanne, om end sjældnere end i Frankrig, ere integrerende Bestanddele af Vaabenet, hvad i det farvelagte Vaaben altid er givet med deres selvstændige Tinging: Spørgsmaalet bliver nu kun, hvor i ufarvede Vaabener Grænsen mellem disse og den rent vilkaarlige Dekoration, som kun er en afændret Damascering, er at drage. For dette er selvfølgelig ingen heraldisk Regel angivelig: det eneste Skjelnemiddel afviser en gennem Slægtled fortsat Tradition, som viser fast Brug indtil sluttelig

Tingering kan eftervises. I Tydskland ere de i egentligste Forstand strøede Bunde ikke hyppige; hyppigst er Strøningen med T e g l (Schindeln) af forskjellige Former og Stillinger (G. bruger om den det franske Navn »Billetter«, som jeg finder mindre heldigt); men navnlig er det ved disse Bifigurer oftest blevet Skik at bestemme deres Antal, hvormed i Reglen følger en Formindskelse af dette. Et strøet Felt som Enkeltvaaben eksisterer, som sagt, ikke; alligevel kan man sige sig selv, at oprindelige Exempler paa saadanne foreligger i de oftere forekommende med Mønter (Skiver, besants, tourteaux) i forskjelligt Antal belagte Skjolde. Naar saaledes Bentheim i Blaafører 18 eller 19 forskjelligt ordnede Guldmønter, er Tallet selvfølgelig uoprindeligt. Man kan ganske vist sige, at analoge Talbestemmelser findes i Frankrig, hvor man tidligt indskrænkede Liliernes Antal til tre; naar Choiseul i fire, ved et af Kors afskaarne Felter fører 18, ikke 20 Tegl, er Talbestemmelsen øiensynlig secundær. Alligevel er Tydsklands Stilling i dette Anliggende særpræget, og paafaldende er særlig Forholdet ved det Mærke, som giver Anledning til hele denne Digression.

Naar Jørgensen i sin opsigtvækkende Afhandling »Det danske Kongevaaben« har ment at kunne fastslaae »Hjerternes« Natur som oprindelige »S ø b l a d e«, er jeg uenig med ham om Navnet, som gjælder en Smule mere end en botanisk eller heraldisk Terminologi, — ikke mindst, fordi J. i denne vil lægge en symbolsk Betydning. Hans Begrundelse af Navnet bygger alene paa den nævnte »Vidisse«, udstedt 1306 af Bisperne af Færøerne og Bergen, indeholdende Ordene »sparsos flores, qvi dicuntur søblad,« hvad han — og G. med ham tager for uomstødeligt; jeg skal endda indrømme, at Bisperne vise nogen heraldisk Indsigt ved at betegne Vaabendyret som »leopardus«, ikke som »leo.« Alligevel viser dette kun, at Navnet var kjendt, maaske fastslaaet paa deres Tid, men afgjør ikke dermed Figurens Oprindelse for mere end 100 Aar tidligere.

I sig selv har det egentlige Søblad, t. Seeblatt, 3: Aakandeblandet, været en omstridt Figur. Allerede fra den tidligste heraldiske Tid forekommer det stilkløst og udvikler sig i Tidens Løb til en Figur, der ligesom hos os misforstaaes som Hjerte. Ved Siden af denne Dannelse omformes Bladet tidligt i en anden Retning og viser i Stilkens Sted en Udskjæring, der udvikler sig til et kløverformet Snit — se G. S. 59.¹⁾ I denne mer og mer overdrevne, stili-

¹⁾ Blandt Figureerne paa den derværende Tavle IV, var der en, Fig. 8, som jeg saa paa med den yderste Forbauselse: Skjoldet viser fornedet et Søblad, foroven to opad gabende Uldsaxe. Hvis disse to, hvad jeg efter deres Forekomst her tænkte mig, og hvad ingenlunde var utænkeligt, — ogsaa kunde dokumenteres at være yderligere Omdannelser af Søblade, vilde man

serede Form er det blevet misforstaaet som »Schröterhorner«, 5: Eghjortens Kindbakker (l), der sluttelig er blevet deres almindelige Betegnelse, som først vor egen Tids Reformatorer have erstattet med det oprindelige Navn; Stilformerne have imidlertid localt faaet faste Traditioner: G. giver S. 56—57 interessante Oplysninger om Engern's Skjold, der paa forskjellige Steder, fra hvilke det indkom i det preussiske Vaaben, er ført med de to forskjellige Typer og Benævnelser.

Figuren frembyder et enestaaende Exempel paa et tydsk Mærkes Indtrængen i fransk Heraldik, hvor det kun kjendes i den sidstnævnte Stilisering under Navn af »bouterolle«, Dupskoen af Sværdsleden; i England synes det at være ganske ukjendt, medens derimod det virkelige Hjerter, der i Tydsk vistnok ikke findes i noget Uradelsvaaben, der er utvivlsomt.

Medens Bladet i dets mest typiske Form knap synes at existere i Vestgruppen, hvor kun Kløver- og — sjeldnere — Egebladet gjør sig gjældende¹⁾, har imidlertid Søbladet i Tydskland en Concurrent i L i n d e b l a d e t, med hvilket det, da der i heraldisk Fremstilling hverken hersker Realisme eller blot forholdsviis Angivelse af Størrelse, let forblandes. Linden var jo den nordgermanske Verdens Yndlingstræ, som det i vor Kæmpeviser saa at sige var det eneste eksisterende, og dens Brug i tydsk Heraldik var selvfølgelig. Den udmærkede Heraldiker Fyrst Hohenlohe har alt for halvhundrede Aar siden i sin Afhandling om »Die Linde« (Jahrb. d. Vereins »Adler« V, 1878 — jeg har desværre aldrig kunnet faae den selv i Hænde) godtgjort, at Lindebladet oprindeligt er langt hyppigere end Søbladet, hvis Benævnelse i mange Tilfælde har fortrængt det, hvor Talen er om dets Førelse i Skjold. Tør man nu end efter dette som efter andre Indicier troe, at Lindebladet af de to er ældst som Mærke, maa det dog ikke oversees, at Benævnelsen Søblad, efter hvad foranst. er sagt, alt ved 1300, saa nordligt som i Bergen, stod fast; talende Vaaben findes, som af Hohenlohe bemærket, for begges Vedkommende: som man har L i n d e n f e l s, har man S e e b a c h, S e e r e u t e r, v. d. M e e r e n (omvendt sees

her have med en ny Opdagelse af meget stor Interesse at gjøre. Jeg undersøgte derfor med stor Forventning Texten; men i denne findes ikke et Ord om Mærket: medens G. udførligt gjør Røde for Nr. 1—7 og for 9—15, er Nr. 8 fuldstændig glemt. Skjoldet, der er optaget fra Seyler, G. d. H. S. 184, tilhører Matthias de Axowe, Advocatus i Rostock, der vist Intet har med nordisk Heraldik at gjøre; dets Forekomst, som denne er, hører til de faa Ting i Bogen, der i hvert Fald ikke er, som de burde være.

¹⁾ Et talende Vaaben, ved hvilket Slægtsnavnet dog ikke angiver Bladens Art, fører F o w l i s i Skotland: tre grønne Blade i Sølv. Hefner indordner dem feilagtigt mellem Lindeblade; Fox-Davies angiver dem som Laurbærblade.

ogsaa Lindebladet fejlagtig nævnt ved Erlbeck, Søbladet ved Ki en berger).

Medens efter det her Oplyste Spørgsmaalet henstaaer uafgjort for de danske Blades Vedkommende, troer jeg, at andre Argumenter for dette lade sig fremføre. En vis realistisk Fornemmelse synes mig trods Alt uvilkaarligt at have gjort sig gjældende i de to Blades Brug som ogsaa i deres efterhaanden vedtagne Benævnelser. Da Aakandeblandet i Nordeuropas Flora, omgivende dens største Blomst, imponerer som noget nær dens største Blad, har det ligget nær at anvende eller, hvor efter Sædvane intet Skjelnemiddel mellem Arter forelaa, at benævne det som Enkeltfigur; ogsaa høre tre sammenstillede Søblade til de i Tydsk som i Dansk almindeligste Vaabenmærker. Til Gjengjæld tiltroer jeg mig med Bestemthed at sige, at et med Søblade strøet Felt, hvori Bladene forekomme uden Tal og Orden, aldrig er seet i tydsk Heraldik. I Naturen har man aldrig seet Aakandeblande strøede saaledes, medens man hvert Efteraar vader i Lindeløv, som falder, og denne uvilkaarlige Bevidsthed turde have været medvirkende, naar man ved tydske Vaabenfremstillinger seer Lindeblade strøede i det uendelige.

Det er vitterligt paa denne Maade, at Bladene forekomme i det danske Kongevaaben; men selve Forekomsten fattes i en vis Forstand Analogier. Jeg er her kommen til et Punkt, hvor jeg maa gjentage, at jeg i min videre Indgaaen paa Sagen udsætter mig for at skulle korrigeres: Alt har jeg ikke kunnet undersøge. Jeg kan kun sige, at jeg i tydske Vaabener — med to Undtagelser — heller aldrig har seet en med Lindeblade strøet Skjoldbund, og jeg troer ikke, at en saadan har existeret. De to Undtagelser ere Lüneburgs og Orlamündes Vaabener, som begge tør antages for paavirkede af vort Kongevaaben¹⁾. I en Række af pragtfulde Vaabenbøger fra 14. og 15. Aarh., begyndende med Gelres og endende med Grünenbergs, sees tingerede Lindeblade som blot Dekoration i ube-grænset Mængde tæt strøede over Hjelmklenod og Hjelm-dækker — blivende og i saa Fald i bestemt Tal sees de oftere optagne paa forskellige Hjelme, saaledes paa Isenburg's, Ortenburg's og Leiningens Ørneflugter; — men denne sildige Brug har ikke været bestemmende for vort Aarhundreder ældre Kongevaaben, og selv i den sees de aldrig strøede over Skjoldbunde. At i Dansk et eneste heraldisk Træk skulde være selvstændigt nyopfundet, er ude-

¹⁾ Et enkelt, mig bekjendt Tilfælde som den uddøde Slægt Neuberg's Vaaben, der udgjør et Felt i Greverne af Herbersteins, tillægger jeg ingen Vægt. Mærket er en Ulv, der føres i et sort Felt, strøet med »Guldhjærter«, der mod Sædvane vende Spidsen opad. Det ligger nærmere her at tænke sig Spydblade som oprindelige, cf. »Hjærter« og »Spader« (pique) i Spillekort.

lukket; noget helt andet er, at ved selve Heraldikens Tilblivelse, hvor intet Princip endnu er formuleret, i et Land, der paa dette Punkt var og til Dato er forblevet underlegent i Kultur, — Misforstaaelse af en forhen omtalt Art let kan indkomme for derefter at fæstne sig og faae videre Konsekvenser. Og ved en saadan finder jeg det nødvendigt at blive staaende: »Hjerterne« i vort Kongevaaben ere fra først intet Andet end den Damascering erstattende Strøning af Sigilbunden med Smaafigurer, som har indlistet sig i selve Skjoldet.

Af Sigilbunde strøede med helrandede Blade i Stedet for de hyppigere indskaarne og blomsterformede Prydelser kjender jeg ikke mange Exempler — jeg savner her Hohenlohes Afhandling, som sikkert giver rigere Oplysning; — G., som jeg vel sluttelig tør antage for min Meningsfælle, nævner S. 63 et saadant, tilhørende Byen Berlin, fra 1280, afbildet hos Seyler S. 310; et tilsvarende med Kløverblade sees S. 160, Fig. 144. Men nævneværdige ere særlig alle de af Jørgensen anførte Exempler, som han tager til Indtægt for sin Opfattelse, jeg for min. Talende er fremfor Alt Albert af Orlamündes yngre Kontrasigil og Sophie af Langelands Segl, om hvilket sidste G. sst. med Eftertryk hævder, at her foreligger en regulær Damascering, hvis Blade ikke have det Ringeste med Kongevaabnets at gjøre. Et ganske lignende haves hos Seyler. S. 120, Fig. 92, tilhørende en v. Kutze.

Om et eiendommeligt Træk opstaaer bevidst eller ved Misforstaaelse, er jo imidlertid for dets Brugbarhed en ligegyldig Sag, og det kunde efter det Sagte synes, som om vi virkelig her have med en lille dansk Specialitet at gjøre. Ogsaa udvikler den videre Konsekvenser; dens Brug er imidlertid meget indskrænket, idet den ingensteds kjendes udenfor Kongeslægten's ægte og uægte Linier; et Regale er den heller ikke: slige eksisterer ingensteds i Heraldikens levende Periode, og den for fornemmere anseete Brug af den paagjældende Enkeltfigur har altid været Enhver tilladt.

En videre Udvikling af Strøningen med Blade finder alt Sted i de fra Valdemar II. stammende, hallandske Bastardlinier; Skjoldnet er tværdelt, i det øverste Felt en Leopard, det nederste strøet med Blade, — det er disse, der særlig betegnes som »Søblade« af en Samtidig; Bladene førtes i forskjelligt Tal, først 10, saa 7, sluttelig 6 og 3, hvilket sidste Tal tyder paa Udvikling imod de integrerende Mærker; ogsaa den begyndende Føring i særskilt Felt viser i samme Retning. Om Bladene fra først ere tænkte som betydende Mere end Damascering, lader sig alligevel ikke sige; et ganske lignende Vaaben føres af de schwabiske Friherrer v. Ow (13. Aarh.): Skjold tværdelt, 1. i Guld en rød Løve, 2. blaat Felt. Men endnu sees en sidste Udvikling i den sønderjydske, fra Hertug Valdemar IV stammende

Bastardlinie, der efter et af dens Medlemmer pleier at betegnes som »Slægten Sappi«: denne førte som Vaaben kun et Skjold strøet med Blade, rækkevis ordnede, hvis Tal fæster sig som 4, 3, 1. At disse her er selve Mærket, staaer fast: i andet Fald vilde Skjoldet være blankt, hvad hos os er utænkeligt. Naar G. S. 87 siger, at begge disse Bastardvaaben maa skyldes en misforstaaet Opfattelse af Figurerens virkelige Værdi, lader dette sig ikke bestemt sige om det første og under ingen Omstændigheder med større Ret end om selve Kongevaabenet; om det andet kan høiestens kun siges, at Impulsen til et heraldisk udadleligt Vaaben er kommen fra dette. Men naar G. i Opposition til Jørgensen videre udtaler, at disse to secundære Udviklinger aldeles Intet sige om Kongevaabenet, er han i sin fulde Ret.

Naar sluttelig Spørgsmaalet reises, hvorvidt Bladene ere integrerende Bestanddele af Kongevaabenet, kunde det synes ørkesløst at spørge: i Heraldikens rivende Udvikling, ved hvilken ingen Congresser eller skriftlig Discussion fandt Sted, og hvorved Intet fra første Færd var fastslaaet, er den Hurtighed, hvormed dens Vedtægter klare sig, en Mærkelighed, som kun forklares ved Faatalligheden af de Opgaver, som i Middelalderen samlede Interesserne; men at det dog maatte skee successivt under nogen Vaklen og med lokale Uoverensstemmelser, er en Selvfølge; ogsaa maatte til en Begyndelse, da ethvert Vaaben endnu følte som personligt, den enkelte Besidders Smag og Tykke hist og her gjøre sig gjældende. Vistnok kunne Bladene, da Ætten uddør med Margrete, siges at være førte af ti Souverainer paa Rad, hvad der syns at være en god Tradition; alligevel er der Adskilligt, som tyder paa, at de aldrig ere tagne helt alvorligt som uundværlige. Netop i en sen Tid seer man dem ignorerede: Christoffer II.s 2 Sønner, Otto og Valdemar, udelod dem af deres Junkerskjolde — for Brisurer kan Udeladelsen, som G. bemærker, ikke tages; — Sidstnævnte førte endnu som Konge dette Sigil; Erik af Pommern fører dem et Sted og udelader dem et andet; Christoffer af Baiern gjør det Samme. De slesvigske Hertuger føre dem gennem fire Slægtled i deres briserede Skjold, men udelade dem i de to sidste; Grev Gert følger efter dem Exemplet, hvormed de for stedse forsvinde af Skjoldet. Albrecht af Meklenburg førte, hvad vel er værdt at mærke, i sit Præensionsvaaben Leoparderne uden medfølgende Blade, hvad man særlig i et saadant, om der tillagdes dem Betydning, vilde vogte sig for: Edvard III. optog 1340 »semé de France« som Præensionsvaaben; Carl V. reducerede 1376 Lilierne til tre; England fulgte under Henrik IV. Exemplet. Men til alt dette er endnu at bemærke, at vor hele Viden skriver sig fra Sigiller, der, som sagt, ikke ubetinget falde sammen med det tingerede Skjold; om Bladenes

Tingering i ældre Tid, om de have havt nogen saadan, og om de overhovedet have været førte i noget virkeligt Skjold, vide vi absolut Intet. Vor første Viden om Farven have vi fra en secundær Kilde som Gelres Vaabenbog, der begynder sent under Christopher II., den ottende Konge i Rækken; den lidt ældre Züricher Wappenrolle udelader Bladene, der heller ikke findes i de af G. S. 44 omtalte, samtidige danske Kirkemalerier saa lidt som paa Skibsflaget i Marienkirche; den røde Farve behøver i Gelres Afbildning ikke at skyldes positiv Viden, idet den i den givne Farvecombination, hvor Ingen vilde falde paa at vælge Blaaf eller Grønt endsige Sort, fornøftigviis er den eneste mulige. Vi have hermed naaet den med c. 1450 begyndende »døde Heraldiks« Tid, der falder sammen med Oldenborgernes Thronbestigelse. Under de første af disse ignoreres Bladene oftest — se G. S. 80, — hvad der kan skyldes Bevidstheden om den ringe Vægt, de som heraldisk Udstyr tillagdes i Tydskland. Gjennemført bliver deres Brug, som, naar den finder Sted, i senere Tid indskrænker deres Tal til ni, — ingensinde før Christian VI. Tid; det eneste originale ved dem, Strøningen, som dog Lüneburgs og Orlamündes Vaabener bevare, er hermed slettet. Først under Frederik VI. kunne de, som G. oplyser, ved Kongevaabenets sidste og værste Ødelæggelse siges fra ledsagende Figurer at gaae over til egentlige, fast ordnede Bifigurer i heraldisk Forstand; fra nu ere de en national Helligdom og besynges af Digtere som et ærværdigt Minde. Men i det af Malermester Larsen forfærdigede, kongelig autoriserede Vaaben af 22. Okt. 1819 optræde de, ikke som ni, men som ti pælviis mellem Løverne ordnede Hjerter, hvoraf det ene dækkes af Midtskjoldet. Tallet er iøvrigt, korrigeret i flere af Kongens Segl; men en officiel Berigtigelse har aldrig fundet Sted: som Kongebud — se S. 229 — maa de ti Hjerter trods Tallets stiltiende Forkastelse siges at staae fast endnu den Dag idag.

Resultatet af min hele Betragtning kan sammentrænges i faa Ord: »Hjerterne« i Kongevaabenet ere oprindelig Lindeblade af rent dekorativ Natur, indkomne halvveis ved Misforstaaelse, gradviis, under Vaklen gennem et halvt Aartusinde tilvante og først efter dettes Forløb endeligt fæstnede. Virkelig heraldiske Vaabenbestanddele have de i den »levende« Heraldiks Periode aldrig været. Lad mig understrege, at jeg i min Sammenfatning skylder G.s enstaaende fortrinlige Udredning overordentlig Meget. I Fuldstændighed som i indsigtfuld Forstaaelse af alle paa dansk optrædende Phænomener er den til Dato uden Lige og vil ikke kunne overbydes. Kun paa et enkelt Punkt har jeg en Indvending at gjøre: naar han S. 80 taler om strøede Figurer, »ordnede paa heraldisk Viis«, hvad yderligere gjentages S. 87, — synes han mig, om jeg ellers

forstaar ham rigtigt, kun at have Øie for de franske Principer, ikke for Tydsklands for os saa vigtige Særstilling over for dem.

I Sverig have de strøede Blade i Kongevaabnet under Folkungerne været førte paa samme Maade som hos os for derefter med Karl Knutssons Gjenoptagelse af disses Løvemærke helt at forsvinde; Tinktur have de her sikkert aldrig havt. Ogsaa dette Analogon viser, at Samtiden fra først vidste god Besked med Udsmykningens ikke virkelig heraldiske Natur.

Jeg vender fra Hovedfeltet tilbage til et af G. forud for dette behandlet Mærke, som han, sikkert med fuld Føie, giver Navn af »Dannebrogskorset«, men som han, og formaliter ogsaa med Grund, først vil anerkjende som Bestanddel af Kongevaabenet fra Erik af Pommerns Tid, da det jevnside andre Mærker indgaaer i det først nu optrædende, sammensatte Skjold. Allerede Valdemar Atterdag førte imidlertid i sine to Rettertingssigiller et Kors med forskellige Prydelser, om hvilke G. udtaler, at dets Identitet med det senere forekommende er omtvistelig; jeg troer, at han her er for kritisk. Noget maa disse Kors jo betyde, og jeg indseer ikke, at en Forklaring af dem er tænkelig, hvis de skulle være forskellige fra de i Vaabnet optagne. Lad mig desangaaende gjøre opmærksom paa interessante Bemærkninger af Seyler, der kaste et Streiflyv over det til nu vist af Alle uforstaaede Faktum, at Danmark paa en Maade har to forskellige Mærker i Kongeskjoldet. I »Gesch. d. Heraldik« S. 281 bemærker han, at der i Tider, da alle Fyrstevaabner endnu følte som rent personlige, stundom skabtes et Landseller Folkevaaben af mindre personlig Natur, og at Fancbilledet, der paa Hærtog var det egentlig samlende Mærke, særligt, for saa vidt det var et fra Fyrstevaabnet forskjelligt, frembød sig som egnet dertil. At Dannebrog, der i »Gelres« Vaabentegning paraderer over Valdemar Atterdags Vaaben, alt dengang var almindelig ført, er bekjendt.

Værd at omtale er herved Vaabnets første Fremtræden i en Combination, som forefindes blandt Kongesigillerne Nr. 63 i Erik af Pommerns Rettertingssigil. Til Forgænger har det et af Margrete brugt, Nr. 54, der bestaar i et rigt udsmykket Kors, som uden Skjoldindfatning blot begrænses af Sigilfeltet og som paa Midten bærer en Krone, der breder sig frit udover Randene. Selv føres det af Erik brugte i bredt trekantet Skjold og bærer paa Midten et mindre Skjold med Leoparderne; Dobbeltmærket er her paa enestaaende Maade slaet fast. Et Sidestykke til dette kjendes ikke i noget fyrsteligt Vaaben; Ungarn har vel to Mærker; men disse betegnes udtrykkeligt som Gammel- og Ny-Ungarn. Og af de danske Mærker er Løvemærket ubetinget det gamle; det nye, der ikke udvikler, men tværtimod taber al Specialbetydning, —

om det ellers har havt nogen, — er ganske overflødigt, naar det, som fremdeles skeer, indgaaer som blivende i det yderligere sammensatte, egentlige Majestætsvaaben: anvendeligt er det kun i selve den Combination, som gjør det intetsigende.

Om et Forsvar for Mærkets Tilblivelse paa den fornævnte Maade lader sig udtænke, er den Absurditet, at Danmark herved faaer to sideordnede Mærker, følgelig ikke klaret. I Sverig, hvor tilsyneladende to lignende forefindes, er Forholdet ikke det samme: Folkungemærket, som man i Lighed med vort »de Goters« og med en Smule mere sund Sans har villet gjøre til »Götalejonet«, — er simpelthen et Mindevaaben, der indtager Pladserne 2—3, medens det af Alle som Rigsvaaben anerkjendte Mærke udgjør Felterne 1 og 4 i det kvadrerede Skjold. Hos os bestaar for Korset kun Alternativerne at være enten det virkelige Landsvaaben eller rent Nonsens. Netop paa det Tidspunkt, da Korset, hvad af Valdemar Atterdag i k k e gjordes, optages i Skjoldet af Erik af Pommern, er Ætten uddød med Margrete. Som egentligt og upersonligt Landsvaaben kunde Korset i saa Fald have faaet den første Plads, Løverne som blot personligt Mindevaaben den anden¹⁾; man kan ikke sige, at dette er skeet med Korset i dets Paalægning uden Noget, der kan gjælde for Bundfelt: som Forholdet er, have Løverne trods al Forvirring hævdet Førstepladsen og ere i Brug som i Folkebevidstheden gaaede over til at gjælde for Rigsvaaben. Med det er Korsets Betydning blevet Nul og dets Bevarelse lader sig ikke forsvare.

Selve Mærkets Anbringelse hører derhos til Vaabnets værste »Uhyrligheder«, ikke blot ved sin Haan mod alle heraldiske Regler i Maaden, hvorpaa det uden selv nogensteds at have Bundfarve firdeler et Skjold, der er bestemt til Optagelse af alt muligt Andet, men fremfor Alt ved sin totale Mangel paa Fasthed i Dimensioner, der vexle mellem den heraldisk normerede Trediedel af Skjoldbredden (se som Ex. G. S. 17 og Planche XV) og en Tykkelse, der næsten kun er Stregens, — og i Form, der fra retlinet Parallelisme af Kanterne udvikler sig til at begrænses af buede, med Arme, der brede sig mod Enderne, mindende om forskellige Ridderordener og sluttelig faldende sammen med Dannebrogordenen,

¹⁾ Jeg overseer herved ikke, at Indvendinger mod min Placering muligt ville kunne reises under Henvisning til et Præcedens som det fornævnte Ex. for Gammel- og Ny-Burgund. Men ved dette placeredes som 1 og 4 det ældre Vaaben, der efter Coutume kunde tages for Besiddelsens, — som 2—3 det nye, der var strengt personligt. Havde Karl Knutsson kvadreret Sveriges nye Vaaben af Folkunge- og sit eget Bonde-Vaaben, vilde Anbringelsen af dette sidste som 2—3 vistnok have været det Rigtige: Folkunge-Mærket vilde i saa Fald have været slaet fast som Rigsvaaben. Ogsaa er i den Placering, han valgte, Kronemærket det yngre, men upersonlige.

der har sin rette Plads som omlagt Skjoldet, men ikke i dette; stundom rage dets Arme udenfor. Tingeringen, hvid (Sølv) med rød Bort, der gaaer langt tilbage i Tiden, er sluttelig ogsaa forstyrret: oprindelig forløber Borten i Randen for her at afbrydes; men paa senere Tegninger (se Pl. XIV og XV) fortsættes den som sammenhængende i hele Peripherien, hvormed den sidste Mindelse om Fane-mærket, der ikke maa være et »svævende« Kors, forsvinder. Det er ikke for Meget sagt, at Alt her er Vanvid. Om Meningsløshederne ved Korsets Brug har G. bl. A. S. 19 udtalt sig. Blandt kresstillede Skjolde sees det en sjelden Gang ført i et enkelt; tingeret med rød Bund haves et saadant paa en i Nationalmuseet opbevaret, af G. S. 113 omtalt Pragtklædning, bærende Kong Hans' og hans Dronnings Mærker, afbildet i Danm. Riges Hist. III, S. 18.

Af Mærker, der særlig interessere, følger de tre Kroner, der behandles i Afsnittet S. 97—102; men hvis Historie videre udvikles S. 186—92; Bogen er unægtelig ikke helt let at orientere sig i. De i Slutningen anbragte Registre bøde vel noget herpaa; men det havde været ønskeligt, om en Plan, der ikke oftere splittede det naturligt Sammenhørende, havde ladet sig udtænke. At Planen er meget systematisk, skal gjerne indrømmes; men netop den gennemførte Rubricering, der ligger Archivarer nær, kan stundom blive mindre naturlig.

At de tre Kroner i deres første Optræden paa Dansk, som de forekomme isolerede i Margretes »Secret«, det til Stadighed som meest personligt brugte Sigil, — kun kan symbolisere Herredømmet over tre Kongeriger som disses Unionsmærke og ikke eksklusivt være Sveriges Vaaben, har altid været min egen Overbeviisning; et Analogon have de i et Vaaben, der med samme Udseende og samme symbolske Betydning i Sagnet er tilskrevet Kong Arthur; Kilden til min Viden om dette Træk kan jeg desværre ikke i en Hast opgive. Min Mening har jeg i sin Tid faaet bekræftet ved Erslevs gjentagne Omhandling deraf, hvortil ogsaa G. slutter sig; ogsaa er Hildebrand heri ganske enig med de danske Sagkyndige. Lad mig have Lov til at gaae lidt nøiere ind paa denne Mærkets Grundbetydning i det d a n s k e Vaaben, som burde have været fastholdt, og som vilde kunne blive det endnu den Dag idag. Som Supplement til denne Betragtning finder jeg det endnu værd at bemærke, at naar Margrete i sit Secret af 1375 foruden Danmark tillige som Alliancevaaben førte Norges og Folkungeløven, medens hun aldrig vides at have ført noget andet svensk Mærke, maa hun med al Sandsynlighed tænkes vedvarende at have ført sidstnævnte ligesom Norges med Dobbeltbetydningen af Rigsvaaben. I Virkeligheden kunde hun ikke Andet uden at fornægte sin Husbond. Oplysende er ved dette Sigil ogsaa Tilføielsen af hendes Titulatur

som »Svecie regina.« Og hendes Betragtning har fortsat sig til Erik af Pommern, der endnu, sidst af danske Konger, fører Folkungemærket, og jevnside dette Kronerne.

De tre Kroner have i Sverig været meget almindelige, først af Magnus Ladulås anbragte om Skjoldet, senere som Møntmærke i forskellige Stillinger, sidst af Albrecht i Stillingen 2, 1 optagne i Skjoldet som eneste Konge- og Rigmærke. Den af ham brugte Placering med deres tre Axer lodret anbragte har senere i Sverig været ufravigelig. Og hvorvel man i Sligt ikke var meget nøieregende, synes det mig ikke udelukket, at Margrete kan have forbundet en bestemt Tanke med sin Placering af de tre Kroner i en fra Albrechts Mærke afvigende Betydning, naar hun lod de to øverste Kroners Axer hælde hver til sin Side under Vinkler paa 45°: Forskjellen i Udseende bliver derved meget karakteristisk, — at iøvrigt paa Mønter under Albrecht en lignende sees, hvor de to øverste Kroner afsondres fra den nederste ved en besynderlig Figur som et omvendt Antoniuskors, kommer herved neppe i Betragtning. Fra Margrete arvede Erik af Pommern Mærket, der i hans Secret sees anbragt uforandret i Skjoldform, som hviler paa et Kors, — at dette Intet har at gjøre med Vaabenmærket, som i Middelalderen Korset overhovedet i videste Udstrækning anvendtes rent dekorativt blot med et Slags qvasi-religiøs Betydning, er afgjort. Om Tincturerne af disse to Kronemærker, om man ellers har tænkt sig nogen saadan, vide vi absolut Intet; at Bundfeltet her er tænkt som blaat og ikke f. Ex. som rødt, lader sig ikke uden videre fastslaae. Betydningen af Kronerne med denne Tegning, der i Eriks Secret ogsaa af Hildebrand anerkjendes som Unionsmærke, er ikke Tvivl underkastet. Fra dette Tidspunkt kan Mærket alt under Erik synes at vakle, idet Unionskronerne i hans sammensatte Skjold — Hildebrand anseer dem ganske vist alt her uden angivelig Grund for at være svensk Rigmærke, — have deres Axer lodretstillede, en Tegnemaade, der ufravigelig er ført af alle hans Efterfølgere, under hvem de have den sidstnævnte Betydning. Men naar det oftere baade fra dansk og svensk Side er udtalt, at det samme Mærke, — om hvis Tinging vi, som sagt, i det ene Tilfælde Intet vide, — samtidig af de samme Personer er ført i to forskellige Betydninger, kan jeg ikke tage dette for uigjendrivelig beviist.

Det er ikke mindre til at lee end til at græde over, naar de tre Kroner, hvad G. udførligt afhandler under Rubriken Frederik II, virkelig blev en væsentlig Grund, om end ikke den eneste, til den nordiske Syvaarskrig: d e n n e Grund burde et indsigtfuldt Diplomati have mægtet at fjerne. Helt sandt er det ikke, at Retten her, som den argumenteredes, var lige paa begge Sider. Naar Sven-

skerne hævdede, at Mærket var Sverigs, var de i deres gode Ret; naar derimod fra dansk Side gjordes gjældende, at Mærket fra Margretes Tid til Christian II. var ført som Unionsmærke, var dette absolut urigtigt; G. siger, at Uvidenhed maa undskyldes Feilen; men en anden Ting er, at selve Uvidenheden ikke lader sig undskyldes. En Smule diplomatisk Smidighed og lidt heraldisk Kjendskab vilde derimod have kunnet hævde, at Frederik I. havde ladet Mærket falde og at Christian III. først efter denne Afbrydelse havde gjenoptaget Mærket som Mindevaaben i dets oprindelige Betydning, en Betydning, som han havde forsømt tilbørligt at understrege, men som man fra nu vilde fastholde; man havde fremdeles kunnet hævde, at som Vaaben for en faktisk Besiddelse førtes det vitterligt ikke; fornærmelig kunde i saa Fald kun dets Førelse være som Præventionsvaaben; men om dette kunde efter heraldiske Regler lige saa lidt være Tale: det skulde som saadant ubetinget have indtaget Skjoldets første Plads, foran Leoparderne. Man kunde, om det ønskedes, med Anstand have strakt sig et Skridt videre ved at føre Kronerne i den Stilling, som Margretes Secret udviste; Afbigelsen var ikke større end den, hvormed omvendt Engerns føromtalt Vaaben og Sachsens i samme Betydninger føres forskjelligt paa forskjellige Steder. Om alt Sligt savnedes fra dansk Side Begreb, hvorvel man om begge Parter kan sige, at en saa futil Strid aldrig andensteds er bleven ført. Havde man i Danmark forstaaet at tournere Sagen rigtigt, vilde det ogsaa i 1814 have været lettere at lade den norske Løve falde.

Om dette Mærke, der ikke mere spiller nogen Rolle i vort Kongevaaben, kan jeg ikke afholde mig fra nogle Bemærkninger. Med Grund kunne Nordmændene være stolte af deres Rigs- og Kongevaaben, der i 700 Aar, som det, heraldisk betragtet, fornemste af Skandinaviens tre, er ført uden Forandring og uden Combination med noget fremmed; i Hovedsagen er følgelig Intet at bemærke om dets Førelse. Ogsaa er det i det danske Vaaben, fra Norges Forening med Danmark, gennemgaaende rigtigt ført som Nr. 2, omend en kort Tid, vigende Pladsen for Sverigs Mærke, som Nr. 3. Efter Kieltraktaten af 1814 forlangtes det, som bekjendt, af Sverig slettet af det danske Kongevaaben, hvilket toges til Følge i det berygtede Vaaben af 1819.

Om det kan siges, at Svenskerne, i alt Fald formaliter, havde den største Ret i Striden om de tre Kroner, er deres Uret til Gjengjæld i dette Spørgsmaal skrigende. Enestaaende er Brutaliteten og »Uforskommetheden« — som Statsminister Rosenkrantz udtrykker sig — i den Fordring, som den svenske Regering, endnu i Carl XIII.s levende Live, under Krigstrusel — se G. S. 221--25 — stillede til Frederik VI., og ikke mindre er den grænseløse Uviden-

hed, hvormed den skriftlig paraderer. Den blotte Førelse af et Besiddelsesvaaben har ingensteds i Verden forudsat Høihedsret over Besiddelsen og kun under Forudsætning af en bestemt Placering, hvorom, som sagt, i Danmark ikke var Tale, involveret Krav paa denne. At selv dette Sidste ikke var store Ophævelser værdt, kunde ikke være ukjendt for Bernadotte, der sagtens var Sjælen i denne Campagne: i hans eget Fædreland havde man efter Jeanne Darc's Tid med stor Sindsro seet, at England paa sit Kongevaabens første Plads førte de af Edvard III. optagne franske Lilier, der i de 400 Aar indtil Georg III. her vedblev at figurere: det var i Betragtning af den engelske Konservatisme neppe at regne for en Udfordring. Til Overmaalet af Fornærmelse føiedes imidlertid endnu en Taabelighed af særlig Interesse, idet det øiensynlig, skjøndt det ikke direkte fremgaar af G.s Referat, forlangtes, at Frederik VI. ved sit Afkald paa Løvevaabnet tillige skulde forpligte sine Successorer til ikke at føre det: naar han om dette afgav en Declaration, har han selvfølgelig ikke gjort det frivilligt. I sin Omtale af dette Punkt, som ikke er noget egentlig heraldisk Spørgsmaal, viser G. den utroligste Begrebsforvirring, som jeg ikke kan lade upaatalt.

I hvilket Omfang en Person traktatmæssig kan forpligte sine Efterfølgere til at overholde Bestemmelser, som han nolens volens har vedtaget, bliver i civile Forhold et Retsspørgsmaal, som i hvert enkelt Tilfælde vil kunne afgjøres efter Omstændighederne; men det her foreliggende er et, som ikke falder ind under juridiske Regler. For Konger, in casu Enevoldskonger, der staae over Loven, gjælder — med Forbehold af Samvittighedens Bud — kun Magt, ikke juridiske Principer, som kan debatteres af Professorer og omtvistet af Tingstude. Naar det af en Konge krævedes, at han skulde forpligte Successorer, der i dette Forhold vare hans Lige, kunde han have afvist Fordringen som liggende udenfor hans Competence og i hvilken hans stedfundne Indvilgelse vilde være en ligegyldig Sag: forsaavidt han overfor disse var magtløs, var han eo ipso retløs. Dette er hvad principielt er at sige, naar G. naivt mener, at en Konges Declaration i Sligt uden Forbehold skulde være bindende: selv uanset, at Traktater kun ere Papirlapper, hvorved i det Høieste en Mand af Ære som saadan kan føle sig bunden, er her ikke engang Tale om Sligt. Vistnok kunde en Konge i levende Live tage et Løfte af sine præsumptive Arvinger om at respektere hans Tilsagn; paa længere Aaremaal lod dette sig ikke gjøre med Virkning, og navnlig ikke i det uforudseete Tilfælde, at et nyt Dynasti besteg Thronen.

Det var dette, som efter det korte Tidsrum af 44 Aar fandt Sted, og Tilfældet compliceredes derved paa en uventet Maade, hvorved atter og atter maa slaaes fast: det sammensatte Vaaben

er ikke og har aldrig været Rigsvaaben, men er Dynasters personlige Vaaben: ikke et eneste saadant kansiden Valdemar Atterdags Tid siges at have været Andet. Der findes i Declarationen, hvis Ordlyd G. ikke bogstaveligt gjen giver, en Passus, hvori Tragikomiken kulminerer: »Nogen tilbagevirkende Kraft« — skriver G. — »skulde Deklarationen selvsagt ikke have.« Nei: det manglede blot, at den skulde kunne forlanges at virke fulde 300 Aar tilbage! Det manglede blot, at Frederik VI.s Afkald med et Pennestrøg skulde kunne forbyde Løvens Førelse af samtlige Sidelinier, der foruden de to sønderborgske, den augustenburgske og glücksborgske, indbefattede den holsteingottorpske, omsluttende det russiske. Keiserhus, det hertugelige (senere storhertugelige) oldenburgske og selve den endnu levende Carl XIII, der i selve det svenske Vaaben førte Holstein-Gottorp som Midtskjold! Om disse Linier, der alle i 300 Aar havde Hævd paa at føre den norske Løve som *H o v e d s k j o l d e t s f ø r s t e F e l t* med Titelen »Arving til Norge«, var ved Frederik VI.s Afkald ikke Tale, saa lidt som der senere var nogen Tanke derom, da en glücksborgsk Prins i 1853 valgtes til dansk Thronfølger. At et arvet Vaaben som det, Christian IX. uantastet førte indtil sin Thronbestigelse, er en Charakter indelebilis, har til alle Tider staaet fast. Med dette maa den glücksborgske Linies Ret, hvad der i sin Tid alt er hævdet af Thiset, til ogsaa som Konger at føre Norges Løve, være ubestridelig. Naar G. mener at kunne feie hans Mening af ved at paaberaabe sig Frederik VI.s Afkald ogsaa paa Successorers Vegne, er han, som sagt, fuldkomment paa Vildspor. Endnu maa bemærkes, at Kongelinien Ret til at føre Mærket ikke prægraveres ved, at Christian IX. undlod enhver Reconstruction af sin Forgængers Vaaben; skulde Sligt kunne skee, vilde ogsaa Danmarks Ret til de tre Kroner være tabt ved Frederik I.s Opgivelse af at føre dem: Continuitet betinger ikke den heraldiske Ret.

Men Sagen er hermed endnu ikke helt udtømt: naar G. endnu i 1926 trøster sig til at skrive om Sagen som et Spørgsmaal, der en Gang for alle er afgjort, synes han helt at glemme, hvad for 21 Aar siden skete i 1905, en Nemesis, som det for os vilde være lidet sømmeligt at hovere over. Forpligtelser indgaas aldrig helt ud i Luften, men finder altid Sted mellem kontraherende Parter. Den af Frederik VI. indgaaede Forpligtelse kan, selv om man vilde tillægge den Vægt, kun siges at være indgaaet mellem Danmark og den nyskabte Union Sverig-Norge, hovedsagelig, som det ogsaa under Forhandlingerne fra svensk Side blev understreget (se G. S. 121), i sidstnævnte Lands formentlige Interesse.¹⁾ Med Norges Ud-

¹⁾ Lad mig ved dette — iøvrigt sans comparaison — minde om Ophevelsen af Pragertraktatens § 5 som formaliter kun vedtagen mellem Preussen og Østerrig og kun forpligtende overfor dette.

gaaen af Unionen og Gjenopstaaelse som Kongerige for sig er Forpligtelsen i hvert Fald overfor Sverig kjendt død og magtesløs; et Forhold til Norge vilde neppe restere, da Forpligtelsen fornuftigviis kun kunde siges indgaaet overfor dette som Parthaver i den nu ophævede Union. Og skulde Noget endnu kunne tilføies som Understregning af Christian IX.s Ret til som »Arving til Norge« at føre dettes Løvemærke, var det vel Ophøielsen af hans Sønneson til Norges Konge.

Tilbage staaer endnu kun det af Thiset berørte Spørgsmaal om Mærkets eventuelle Placering, der imidlertid, naar Retten til dets Føring maa være in confesso, bliver et secundært; Præcedenser for det her foreliggende ere mig i øvrigt ingensteds bekjendte. Selvfølgelig laa det nær at overhugge Knuden ved, som Thiset mener det nødvendigt, simpelthen at føre det glücksborgske Vaaben som Midtskjold, hvorved Løven fik Pladsen som dettes Nr. 1; men som Satisfaction for dets Tab i Hovedskjoldet vilde dette efter min Overbeviisning ikke tilfredsstillende. Paa denne Plads, der, vel at mærke, i Glücksborgs Vaaben tilhører d e t t e s Hovedskjold, kan Mærket ikke godt staae, naar det paalægges et dansk Kongeskjold¹⁾; at Biliniens Vaaben i Et eller Andet ændres, er kjendt heraldisk Skik — bl. A. afskaffes Brisurer; — en Konge af Danmark maa ved sin Vaabenføring, hvori nye Kombinationer under alle Omstændigheder maa finde Sted, have andre Betragtninger at gjøre gjældende for s i t Vaaben, end en Hertug af Glücksborg vil gjøre for sit. Ligeegyldigt, under hvilke Omstændigheder

¹⁾ Et Exempel finder jeg værdt at tilføie som Illustration. Det havde staaet Carl XIII. frit at føre et Unionsvaaben nøiagtigt af samme Model som det af Karl Knutsson en kort Tid førte (se Antikv. Tidskr. f. Sverige VII, S. 36), altsaa kvadreret af Sverige og Norge med Familievaabenet paalagt. Men uforandret kunde han ikke anvende dette uden at føre Norge paa 2 Steder; han vilde følgelig have været nødt til at slette det af Midtskjoldet og omordne dettes Mærker.

Ogsaa vilde Kong Haakon VII med god heraldisk Begrundelse, om hans Hu stod til det, kunne føre et personligt Skjold kvadreret af Rigsvaabenet, Løven, og Unionsmærket med Familievaabenet paalagt, hvori altsaa, om ingen Forandring gjordes med dette, den norske Løve i begge Skjolde forekom paa første Plads.

Naar det om de nævnte hertugelige Linier er sagt, at de i Skjoldet kun førte Norge, ikke Danmark, vil det hertil kunne bemærkes, at Slesvigs Vaaben, som Forholdene engang vare, kun var en regulær Brisering af det danske Kongevaaben, der blot formindskede Tallet paa dets Mærker og følgelig til enhver Tid kunde betragtes som involverende dette; en tilsvarende Brisering var ganske vist ikke skeet med det norske Mærke; men til dette havde aldrig en Leilighed frembudt sig. Paa Norges Førelse som Prætentionsvaaben, der i hvert Fald fra 1536 med Tabet af Norges Selvstændighed maatte blive betydningsløs, skal jeg ikke komme ind: Spørgsmaalet er ikke et heraldisk; Faktum er, at det førtes uafbrudt.

Løven vender tilbage til det danske K o n g e v a a b e n, maa dens Plads i dette være bestemt baade ved Mærkets egen Fornemhed, ved dets Karakter som det skandinaviske Broderfolks Mærke og dets Parallelisme med de to andres, ved Landets Historie gennem tusind Aar og ved dets Tilknytning til Danmark gennem de fire hundrede; overfor disse vægtige Hensyn spille Hertugslægtens private Relationer til Norge, der ligge forud for dens Kongetid, ingen Rolle. Der bliver efter min Mening følgelig intet Valg for Løvens Anbringelse: dets Plads er som Hovedskjoldets Nr. 2, næst vore egne tre Løver, — en Plads, som det i det lange Løb gennemgaaende med Fasthed har indtaget. Man vilde, om det glücksborgske Vaaben paalagdes Hovedskjoldet, kun have at ombytte det førstes første Felt med det sidstes andet, som nu ganske sinds svagt indtages af de slesvigske Løver.

Jeg har her sagt, hvad jeg troer, at der lader sig sige om den norske Løves Gjenoptagelse. Trods dette og trods vor ubestridelige Ret til den, mener jeg alligevel, at den uden Skade kan udelades; jeg skal i Slutningsbemærkningerne vende tilbage til dette.

Om alle Skjoldets øvrige Mærker skal jeg fatte mig i Korthed. Selvfølgelig er G.s Behandling af dem, hvad angaaer det Stoflige, fortrinlig, om man end kunde ønske, at han havde slaet sig lidt mere løs til at sige sin Mening om dem, som han i Egenskab af kgl. Embedsmand maaske har troet sig pligtig at afdæmpe; des mindre kan jeg tvinge min Trang til at sige min.

Jeg har alt tidligere andensteds udtalt mig skarpt mod den smagløse Skik at prale med Masser af sammendyngede Mærker i Fyrstevaabener, som væsentlig kun er tydsk Uvane. Ved dette maa det dog bemærkes, at de tydske Vaaben altid belegne Realiteter, virkelige Landomraader, tilkomne ved Arv eller Forlening, Mindevaabene, etc. I Modsætning til dem pranger det danske Kongevaaben med intetsigende Mærker i Utaal, der ikke have anden Hjemmel end tom Forfængelighed: selvlavede Mærker, der ingen Historie have, fingerede Mærker for uangivelige Landomraader og Ubetydeligheder, som intet andet Land vilde give Plads indenfor Skjoldrammen, væltes mellem hinanden i vild Forvirring uden nogensinde at finde fast Plads.

Som det første af disse er at nævne den »vendiske« Lindorm eller Drage¹⁾. Naar Knud VI. paa Grundlag af Faderens og sine egne kjendte Erobringer antog Titelen »de Slavers Konge«, kunde dette vel siges at have et reelt Grundlag, som dog alt for største

¹⁾ G. yttre S. 111, at tydske Heraldikere skjelne ml. en tobenet Drage og en firbenet Lindorm, hvad vistnok er en lapsus calami. Forholdet er, saa vidt mig bekjendt, det Omvendte; Navnene staae forøvrigt ikke helt fast. Derimod er i Engelsk »Dragon« tofodet, »Wyvern« firefodet.

Delen var tabt under Broderen og næsten helt under Valdemar Atterdag, da denne ombyttede Navnet med det ethnographisk rigtigere »de Venders«, der har fortsat sig under samtlige Efterfølgere; Vendens egne Fyrster kaldte sig i øvrigt oftere »Slavorum«. Men fra Vedhængningen ved en Titel er endnu et langt Skridt til at skabe et ellers ingensteds kjendt Vaabenmærke for de saagodt som eller helt imaginære Besiddelser, der forefandtes under Christopher af Baiern, hvor den vendiske Drage første Gang optages i Kongeskjoldet, erstattende Pommerns Grif i det under hans Forgænger første Gang kvadrerede Skjold.

Om selve Mærket kunde endnu være Adskilligt at tilføie; jeg skal kort oplyse, hvad antagelig lader sig sige. Skjøndt ingen større Rigsenhed har bestaaet hos de i Smaanationer vidt udbredte Vender, tør dog en vis Sammenhæng mellem dem, der fremmedes under Trykket fra germansk Side, troes at have fundet Sted, og som foruden at være sproglig havde Rod i religiøse Forestillinger. Den særlig kyndige Forsker Lisch angiver (Jahrb. f. meklenb. Gesch. X, 1845) for den begyndende heraldiske Tid Griffen som det fælles vendiske Symbol, der er ældre end det obotritiske Tyrehoved, som siden blev Meklenburgs Hovedmærke; som bekjendt førtes den, foruden i forskjellige af dettes Landsdele, af de forlængst selvstændige pommerske Hertugdømmer; i det preussiske Vaaben figurerer den i sex forskjelligt tingerede Exemplarer. Det er imidlertid lidet troligt, at den fra Indien gennem Perser til Græker indvandrede Grif, der sent og snarest ad literær Vei naaede Nord-europa, virkelig skulde være af større Ælde hos et saa lidet kultiveret Folk som Venderne; langt nærmere ligger det at antage det oprindelige Symbol for at være den i disse Landomraader fra den graa Oldtid kjendte Lindorm eller Drage, som, naar den udstyredes med de vistnok ingensteds oprindelige eller helt uundværlige Vinger, neppe adskilte sig kjendeligt fra Griffen uden ved Hovedets Form: »Dragetænderne« var overalt et Charaktermærke. Vistnok er Olaus Magnus, hvem G. citerer, neppe tilstrækkelig Autoritet for Antagelsen; men der er andre Forhold, som støtte den. Inge-mann har i sin »Nordslavisk og vendisk Gudelære«, der helt igjennem er forsynet med udførlige Kildeangivelser, fremsat en Række Oplysninger ved Omtalen af Z i r n i t r a; denne, hvis Billede kun kjendes som Dragen, der med Sandsynlighed kan troes at have smykket det af Saxo omtalte hellige Banner, som bevares i Arkona, — paastaaes at være Vendernes gamle Gud. Og et afgjørende Vidnesbyrd haves i den blandt vendiske Antikviteter fra det gamle Rhethra (nær Prilwitz ved Tollense-Søen i Meklenb. Strelitz) bevarede, kunstfuldt af Metal forarbejdede, til Processioner og Tempeltjeneste indrettede, vingede Drage, hvis tandbesatte Hoved

ingen Tvivl tillader om Dyrets Art. At Vendens sildigt christnede, og paa dette Punkt noget mistænkte Fyrster havde Betænkelighed ved over for deres endnu vaklende Omgivelser at føre det som Afgudsbillede stemplede Mærke og fremfor dette valgte Griffen, der uden at forarge lignede det tilstrækkeligt, ligger det nær at formode; paa den anden Side kunde det ligge nær for en Dansk, der hævdede Traditionen som de hedenske Venders Overvinder, netop at benytte Mærket med den lette Ændring, der førte det tilbage til Afguden. Paa dette Punkt troer jeg, at en oftere paa-staaet Sammenhæng mellem Erik af Pommerns og de Venders Mærke, der rækker videre end til den blotte Efterfølgelse, er at finde: man har blot med en let Ændring, der i Tidens Løb udprægedes stærkere, ladet det første staae; vel værdt er herved at mærke, at det i Titlen ellers med »de Venders« sidestillede »de Gothers« ved denne Vaabenføring helt er tilsidesat. Griffens Tinging, der i dens Hjemland forekommer næsten med enhver tænkelig Ombytning, har herved været ligegyldig; at den hos os oprindeligt førtes Guld i Blaat og ikke som nu i Rødt, oplyser G.; Farverne tilhøre i saa Fald Rostocks Mærke, der mellem de mecklenburgske førtes af Hovedlinien i den endnu blomstrende Slægt, hvis ældste Medlemmer som christne Fyrster bare Navnet »Fyrste af Wenden«, et Navn, der senere er optaget af Linien Werle.

Et Tilfælde, der kan see ud som en Tanke, er, at Greverne af Schwerin, der ikke vare af vendisk, men af tydsk Afstamning, ogsaa førte Dragens Billede i Skjoldet: Vaabnet var to Drager, symmetrisk stillede om et Træ. Dette sidste illustrerer en Tilsætnings Udvikling endog til Hovedfigur: oprindeligt sees kun en lille, keitet udført Palmette, der kun er dekorativ; se Seyler S. 75, Fig. 16—17.

Som det næste Mærke i Rækken følger »de Gothers« Løve. Navnet Gotorum rex føres først 1362 af Valdemar Atterdag; man er opvoxet med Traditionen om, at han antog Titlen, som det f. Ex. hos Allen hedder, efter den Aaret før stedfundne Erobring af Gotland (Gulland), hvad chronologisk er rigtigt nok, men urigtigt i Betydningen »som Følge af« dettes Erobring, hvad vistnok for første Gang findes berigtiget hos G. Øens gamle Mærke er, som han gør opmærksom paa, et Agnus Dei, bærende en Korsfane, der i vid Udstrækning er brugt af dens egne Myndigheder og som senere af Oldenborgerne sees ført samtidig med »de Gothers« Løve, saaledes hyppigt af Christian IV. — se G. S. 195, 197 og 203 samt Pl. VII, IX, X; Løven, der først optages i Skjoldet under Christian I. har saaledes, ligesom utvivlsomt den forhen antagne Titel, en helt anden Betydning, og knytter sig til et phantastisk »Gøtarike«, der ogsaa til sene Tider har spøgt i svenske Hjerner, og for hvilket

Folkungemærket, »Göta-lejonet« i Sverig er gjort til Vaaben. En Smule mere Mening var der dog her i Fablen, for saa vidt den til Gjenstand havde Landomraader af stort Omfang, der i Modsætning til »Svear« tilskreves »Gøtar«: Vest- og Østgötland vare dog Realiteter, der i den historiske Tid altid havde tilhørt den svenske Krone. For Danmarks Vedkommende kunde som »gothiske« Bestanddele kun være Tale om Kystlandene Halland og Blekingen; paa det langt vigtigere Skaane har herved aldrig været tænkt; endda kan sikkert af disse Halland som »Goters« være ret tvivlsomt. Og en af Seyler fremsat forbausende Opklaring, der som ubetinget rigtig tiltrædes af G., er, at de Gothers Løve hverken er mer eller mindre end de halvandethundrede Aar før dens Optræden uddøde hallandske Grevers og Hertugers Mærke. Det er de to Bastardliniers, indbefattende den særlige, fredløs dømte Forræderslægts, Grev Jakob af Hallands og hans to henrettede Sønners Vaaben, der efter Ættens Afmarsch med denne Hønnør sluttelig optages i det danske Kongevaaben som Vaaben for »Gothernes Kongerige«! Og det er den første Oldenborger, der netop i Kraft af sin specielle Afstamning fra Erik Klipping kaldes til den danske Throne, som skynder sig at gjøre dette! Endda sees Vaabenet forkvaklet: det forhen omtalte Skjold er tværdelt, indeholdende i det øverste Felt en gaaende Løve (Leopard), det nederste blot strøet med Søblade af ubestemt Antal i alle Stillinger; dets Tværlinie slettes ud, og under Løven rangeres Bladene (Hjerter) sluttelig i tre Rækker, 4, 3, 2; at Tværdelingen dog var bevidst, fremgaaer af, at Mærket i Kong Hans' Majestætssigil endda føres delt i to særskilte Skjolde¹⁾; Dette Vaaben er i Modsætning til det foregaaendes og flere andres Meningsløshed ligefrem forargeligt: Landsforræderes Besiddelser inddrager man, men deres Vaaben hænger man paa Skampælen²⁾; man annekterer det ikke gladelig for at lade det prange som Led af Kongevaabenet. Af alle dets Mærker turde dette være det mest uværdige.

Om Islands Mærke skal til sidst blive talt; Færøernes er, som G. oplyser, velbevidnet som ældgammelt, rimeligviis alt brugt i 14. Aarh., det er tidligere alt under Frederik III ført i Kresen af sammenstillede Skjolde, men faar ifølge G. først under Frederik VI. sin ret kummerlige Plads i det sammensatte Skjold. Visselig er der Ingen, der høiere end jeg skatter Færøernes særegne Indsats

¹⁾ Om ved dette N o g e t er tænkt og i saa Fald h v a d, lader sig ikke sige. Halland har som svensk Provins til Vaaben en (opreist) Løve, der alt-saa er en fjern Slægtning af Leoparden; Bladene betyde Intetsomhelst uden — om man vil — Slægten »Sappi.«

²⁾ Jeg kan oplyse, at endnu Frederik VII. lod Hertugen af Augustenborgs Vaaben ophænge paa en afsondret Plads for sig i Frederiksborg Slotskirke med en sort Bjelke malet tværs igjennem det.

i vort Aandsliv, om hvilken jeg ofte andensteds vil faae Leilighed til at udtale mig; i Folketal og Landomraade finder jeg alligevel Besiddelsen, naar henses til, hvad i andre Lande er Skik, for ringe til at føres i Kongevaabenet. Hvad angaaer Grønlands Bjørn, der efter Behag fremstilles siddende paa Halen eller gaende, og som først dukker op fabrikeret under Enevoldskongerne, er den kun at betegne som et af den tomme Forfængeligheds Skryderier: uanset Landets geographiske Mægtighed kan det neppe siges at være et beboet Land, endsige et Kulturland. Hverken Holland, England, Frankrig, Spanien eller Portugal har nogensinde ført Vaaben for en eneste af de hos dem tilsvarende, titusende Gange værdifuldere Besiddelser, og Grønlands Førelse som Vaaben er en i Verden enestaaende Latterlighed.

Tilbage staaer i det nu førte Hovedskjold endnu at nævne Sønderjylland, »Slesvig«, som det i heraldisk Brug udelukkende hedder. Overmaade lærerig er G.s Behandling af dets fra Abels Tid stammende to Leopardter, der uforandrede, kun stundom kronede og under Oldenborgerne vekslede med Løver, der 1819 (selvfølgelig!) slaaes fast, — ere førte til vore Dage; udførligt findes Alt dem vedrørende sammenstillet S. 47—49 og S. 244. Mærkeligt nok fremtræde de første Gang 1375 i et dansk Kongesigil, idet Margrete, jevnside Danmarks Leopardter fører sit mødrene, ved hendes Søskendebarn Hertug Henriks Død herreløse Vaaben; nogen tilfredsstillende Forklaring derpaa er til Dato ikke given.¹⁾ Efterat Margrete 1386 havde overladt Sønderjylland til Grev Gerhard VI. af Holsten, udgaar Mærket af Skjoldet for først, som blivende at optages deri af Christian I. Uden Indgaaen paa, hvad der ved denne kunde og burde være skeet, skal det blot bemærkes, at efter at Slesvig og Holsten ved hans Kapitulation af 1460 vare »for evig udelt« forenede, maatte Slesvig, der som dansk Sønderjylland overhovedet ingen Ret havde til i Hovedskjoldet at være repræsenteret fremfor en hvilken som helst anden Provins, — efter alle heraldiske Principer være forviist fra dette for herefter sammen med Holsten at indtage sin Plads i det Kongen som Hertug personlig vedkommende, Riget som Kongedømme uvedkommende Midtskjold. Og ligegyldigt Alt, hvad siden i henimod 500 Aar er skeet, maa den samme Betragtning holde Stik til idag: Slesvigs Plads er i

¹⁾ Mærkelig er i det Hele den Vedhængen ved en mødrene Afstamning, som hos os oftere viser sig. Oluf, hendes Søn med Haakon VI., førte — mirabile dictu — ikke Folkungeløven, men Danmarks tre Leopardter. Det Samme var Tilfældet med de svenske Konger Erik Erikssøn og Valdemar Birgerssøn — se G. S. 37, — ved hvilke man ogsaa tænker paa cognatisk Afstamning som Forklaring. Man mindes herved Navneskikken Svend Estridsøn, Thorgunnasønnerne, Peder Bodilsøn; et fjernere Sidestykke haves i det hyppige »Jesus, Mariæ Søn.«

Midtskjoldet eller ingensteds, og Tilkomsten af et nyt Dynasti saa vel som Slesvigs delvise Tilbagegivelse ere for den kun yderligere Argumenter. Ogsaa tør det siges, at trods al Slinger, som har været det danske Vaabenmageris — om Vaabenkunst eller Heraldik kan ikke tales — anden Natur, har Principet dog saa godt som udelukkende været fulgt. Brudt for Alvor er det først blevet af Frederik VI., hvis Anbringelse af Mærket som Hovedskjoldets 2 vi nu daglig have for Øie.

Af Midtskjoldets Mærker følger Holstens, for hvis Phaser G. giver en fortrinlig Redegørelse med Afbildninger, hele 13; den raadende Galskab, som her illustreres ved det trekantede Skjold, er ikke engang hermed udtømt, idet den kulminerer i de firkantede Felter, som Pl. XII og XIV—XVI viser. Det sees iøvrigt af denne Redegørelse, at Spiren til den Udvikling, hvori Mærket helt karikeres, alt er at søge paa Holstens egen Grund før dets Forbindelse med Danmark, begyndende i Sigillet med en feilagtig Brug af Relief, hvori Skjoldets oprindelige Mærke, den takkede Bræmme, der har kjendte Sidestykker i Fürstenbergs og Andres Skjolde, vises forsænket istedenfor ophøiet, og hvorved dets tomme Rum faaer Charakter af en Figur; yderligere brydes denne Midtflade ved en Forsænkning parallel med Skjoldranden, der misforstaaet udvikler sig til et paalagt, mindre Skjold; hos Grev Gerhard den Store bliver ogsaa Forsænkningens Rande takkede, hvorved Skjoldfiguren bliver et Slags fritsvævende Bræmme, noget i Slægt med den franske »trescheur«; denne Variation bliver dog uden Følger. Derimod synes de værste Forvrængninger, Udviklingen af »Naglerne«, tre i Tallet, og den fuldkomne Sønderskjæring af »Neldebladet« at være dansk Arbeide, i hvert Fald skyldes de den oldenborgske Slægt; det Samme gjælder om det afsindigt tingerede Midtskjold, tværdelt af Sølv og Rødt paa rød Grund.

Til dette forvanskede Urvaaben fra Heraldikens bedste Tid slutter sig imidlertid hele tre kompromitterede Fabrikater, der aldrig have været førte selvstændigt, aldrig ere anerkjendte af personlige Eiere eller af Landsdelene selv og ikke have Skygge af Historie. Det ene af disse er Ditmarskens fra 1570 kjendte, lidet heraldiske Vaaben, som blev paatvunget Landet efter dets Undertvingelse i 1559, ved hvilken i Hovedslaget mod den tre Gange stærkere danske Hær næsten Halvdelen af Landets mandlige Befolkning dækkede Valpladsen, — en Begivenhed, der af en Historiker som Allen omtales med stærk Uvilje og nødigt burde foreviges ved Vaabenføring. Selv under Enevælden omtaler den senere General Aug. Baggesen i »Den danske Stat« (1840, S. 185) Ditmarskens »uhjemlede« Erobring med lige saa stor Indignation. Det andet er Lauenburgs Hestehoved; jeg har andensteds for Aar

siden omtalt det som det i 1819 afhuggede Hoved af Nedersachsens hvide Hest, hvilken sidste, der havde udgjort en Bestanddel af Sachsen-Lauenburgs Vaaben, og som siden blev Kongeriget Hannover's Hovedmærke, endnu, som G. oplyser, i 1841 vedblivende førtes af lokale Myndigheder; sluttelig udgik det alt 1864 af danske Kongers Besiddelse. Vaabenet blev 1866 med en tilføiet Indfatning af Sort og Sølv — »als Landesfarben«! sat sapienti! — optaget i det preussiske; jeg maa troe, at der ved Bismarcks Fald som Rigs-kansler og samtidige Ophøielse til »Hertug af Lauenburg« — »et meget godt Navn«, bemærkede Bismarck, »naar jeg faaer Lyst at reise incognito« — tillige med Titulaturen gjordes ham en Foræring dermed.

Det tredie, chronologisk det første af Vaabnene, tilhører Stormarn; om en grevelig Slægt af dette har existeret, ligger den forud for Aar 1111, da efter Grev Gottfried af Stormarn's Død Grev Adolf af Schaumburg (Schauenburg) af Keiser Lothar forlenedes med Grevskaberne Holsten og Stormarn, hvilket sidste siden uden Spor af egen Historie har udgjort en Del af det førstnævnte som Hovedbesiddelse. Vistnok nævnes det i Omskriften af Albert af Orlamünde's Sigil i den korte Tid 1201—24, da Schaumburgerne fortrængtes af ham, og blev yderligere, da Keiser Frederik III i 1460 forlenede Christian I. Hertugdømmet Holsten, nævnt i Diplom; men som Localitet har det troligviis i Mellemtiderne — ligesom den Folkestamme, det oprindelig tilhørte — været helt glemt, hvad det vitterlig ogsaa efter den Tid har været; og helt meningsløs bliver Vaabenets Opfindelse efter den Tid, da Hertugdømmet Holsten ifølge Diplom et oprettedes af de nævnte to Grevskaber tilsammentagne. Men selvfølgelig skulde det efter Nævnelser alligevel have et Vaaben, hvilket 1476 sees at optræde under Kong Hans¹). Vagrien, med hvilket nævnte Grev Adolf senere særskilt forlenedes, synes glemt i det sidste Diplom. Ellers skulde det uundgaelig ogsaa have havt et Mærke, hvis Mangel efter Omstændighederne nu er meningsløs.

Tilbage at omtale er endnu kun Hjerteskjoldet, i hvilket Oldenburg i sin fornemme Simpelhed, fem Gange tværdelt af Guld og Rødt, rigtigt indtager sin Plads, som dog har vaklet i en utilgivelig Grad, og som aldrig burde være gjort det stridig som eneberettiget. Det gjælder nemlig ikke om det ledsagende Delmenhorst. Selv have Greverne af denne sent og kortvarig fraskilte, ældre Sidelinie aldrig ført andet Mærke end det fælles Urvaaben;

¹) Jeg kan ikke afholde mig fra at bemærke, at denne paa en vis Maade er den eneste danske Konge, der har existeret. I hvert Fald er han den eneste, hvis Titel ufravigelig nævnes; jeg finder det ikke Umagen værdt at bryde Traditionen.

Linien uddøde alt i det fjerde Slægtled; dens Sidste var Adelheid, Christian I.s Moder, ved hvem Besiddelsen atter faldt tilbage til Hovedlinien. Kun 6 Aar efter sin Thronbestigelse, i 1454, afstod Christian I. Delmenhorst til sin Broder Gert, der først 20 Aar senere, mellem $10/5$ 1474 og $3/4$ 1475, skabte et for dette særligt Vaaben. Med rigtig Bedømmelse af Forholdet have de tre første danske Oldenborgere undladt at føre noget Mærke for Delmenhorst; først af Frederik I. blev et saadant optaget i Kongevaabnet. Det meningsløse Vaaben, der mindst af alt er et Stamvaaben, som med Ret kan ligestilles Oldenburg i Hjerteskjoldet, og som lige saa lidt var et Besiddelsesvaaben, er, som G. oplyser, i Virkeligheden atter et nydansk Fabrikat: det oprindelige Mærke førtes med de oldenborgske Farver, rødt i Guld; det danske kjendes kun som Guld i Blaafarvet, og det blotte Kors er en for almindelig Ting til at gjælde for et bestemt Mærke, hvis det ikke i hvert enkelt Tilfælde bevares med sit Særpræg, hvad ikke skete: Korsets Form er hos os usikker, idet den begynder med et Ankerkors, hvis nederste Arm bærer en Spids mellem Fligene; Seyler angiver som den oprindelige Form et »Nagelspitzkreuz«, en ikke helt sikker Betegnelse, ved hvilken dog snarest maa forstaaes et — i hvert Fald ukløftet — Kors, af hvis Arme kun den nederste, snarest længere Arm, er tilspidset, det fr. *croix au pied fiché*, til hvilken man ogsaa hos os efter Smaa-variationer vender tilbage. Som bekjendt afstod Christian I. sin Ret til Oldenburg til sine Brødre, ved hvis sidste Descendents, Anton Günthers Død dette og Delmenhorst i 1667 faldt tilbage til det danske Kongehus, som i 100 Aar derefter under Tvist med Holstein-Gottorp besad begge Grevskaber; til de omsider overlodes dette for som uafhængigt Hertugdømme at gaae op i Tydskland. Denne kortvarige Besiddelse fra Christian V. til Frederik V. forsvares ikke Delmenhorst's foregrebne Plads i Skjoldet, mindst, som sagt, i Hjerteskjoldet; og til at føres som Mindevaaben for en Besiddelse er denne i enhver Henseende for ringe: Delmenhorst er i Kongevaabnet en ren Uting.

Mine Betragtninger over dette, som det var og er, ere hermed til Ende; om Enkeltheder i G.s Bog finder jeg kun nogle Smaa- bemærkninger værd at tilføie. En Feil, som ikke burde findes i dette Værk, er, at Dronning Margretes Navn overalt er etymologisk som historisk urigtigt stavet *M a r g r e t h e*; selv skriver hun sig ved Sigillerne 16, 17, 53, 57, 58: »Margareta«; ved 54, 55: »Margreta«; ved 56: »Margretæ.« Navnet *Erik G l i p p i n g* burde ikke kunne findes i et videnskabeligt Værk, efterat Steenstrup forlængst har paaviist *K l i p p i n g* som dets rigtige Form, der er tiltraadt af Alle; Traditioner fra A. D. Jørgensen skulde nødigt paa dette Punkt bestaae i Rigsarchivet, naar ogsaa Erslev har opgivet dem.

En Skrivemaade »plumb« S. 22 insinuerer ogsaa en falsk Etymologi: Ordet er kun et Onomatopoietikon; en Udlyd mb existerer, uanset phonetiske Hensyn, ingensteds i dansk Orthographi. — Naar G. S. 91 citerer en af Henry Petersen uden Begrundelse fremsat Paastand om, at Paafuglefjerene paa Christopher II.s og Fleres Sigiller betegne fyrstelig Byrd, kunde han gjerne have kommenteret den som greben ud af Luften: Rangtegn have ingensteds existeret i Heraldikens gode Tid, særlig har den tydske, siger Seyler (Gesch. d. H. S. 211) altid viist sig fjendsk imod dem, og om Forbilleder fra andre vilde aldrig kunne være Tale. Lad mig i Tilslutning hertil bemærke, at en Rang af anden Art, Aldersforskjellens mellem Linier, tidligt viser sig i Brisurer; men naar G. S. 41 citerer H. Toll's Mening om, at Kongesigillernes Nr. 10 b skulde frembyde en saadan, er Ordet helt misforstaaet. Vistnok kunde Brisurer, som ofte bestod i en Fradragning, ogsaa bestaae i en Tilføielse; men at **K r o n e r**, tilføiede Løverne i Faderens Segl, — Kroner, der fra nu ere blivende i Kongeslægten, — skulde kunne kaldes Brisurer, er fornuftstridigt. Cf. Exemplet S. 42, hvor Talen er om Birger Jarl's og Magnus Ladulås' Løve: at Kronen aldrig har været et Regale, er vitterligt; men at den paa den anden Side af Konger — cf. Margretes tre Kroner — er ført med Betydning, er ligesaa vist. Det Sagte gjælder dog kun Østgruppen: i Frankrig var i Kongevaabenet ingen Brug for Kronen; Englands Leoparder have aldrig været kronede; det Samme gjælder om Skotlands Løve: kronede Løver, førte i Skjold, ere her saa godt som ubekjendte; et enkelt Ex. derpaa veed jeg angivet fra Guy de Lusignan's Kongeskjold. Jeg bemærker i Forbigaaende, at den bayerske Bastardlinie, Greverne v. Bavière-Grossberg førte den pfalziske Løve u d e n Krone: **U d s l e t t e l s e n** af denne er, om man saa vil, en Brisure.

Naar G. S. 151 nævner Øsels Ørn som ført med den af alle umuligste Tingerer, Sort i Blaaf (Spener angiver dog Ørnen som Sølv), kunde han have bemærket, at her vistnok foreligger det fra talløse Tilfælde velkjendte Phænomen, hvor heraldisk Sølv, hvad enten det gives ved virkeligt Sølv eller ved Blyhvidt, bliver sort ved Luftens Svovlbrinte. Han kunde have sammenstillet den med det S. 144 nævnte Skibsflag fra Marienkirche, hvis Tinkturer ere uforklarede. Om man tør troe, at den sorte Grif oprindeligt har været hvid, ere Feltets Farver blot forbyttede; — skulde her kunne være Tale om et »Widerwappen«, ført af en eller anden Grund? Ja, jeg spørger blot; med hvilken Hjemmel G. udtaler det som aldeles sikkert, at Erik af Pommern førte en rød Grif i Sølv, veed jeg ikke. — Naar en Bemærkning S. 156 adresseres til mig personlig i Anledning af min Udtalelse om, at Hjerteskjoldet indtager en særlig udmærket, men aldrig den vigtigste Plads, idet det udelukkende er

forbeholdt Stamvaabenet eller et Naadestegn, — og naar herimod bemærkes, at Christian IV. i tre Tilfælde — de S. 200—02 beskrevne — fører Danmark som Hjerteskjold, kan jeg ikke paa dette Grundlag tage mod nogen Berigtigelse. Uden Indgaaen paa de nævnte tre Skjolde af hvilke de to sees afbildede S. 197 som 4 og 5, og som G. selv betegner som fulde af Feil, skal jeg blot henvide til samme Tavles 2, hvori *D i t m a r s k e n* (!!!) er ført som Hjerteskjold, hvad G. selv stempler som meningsløst; Vaabenet er ofte gjentaget og figurerer sluttelig i Roskilde paa Kongens Kiste. Jeg har i min Bemærkning talt om Lande, hvori der fandtes en Heraldik; en dansk kan jeg, idet jeg henviser til Alt det om Kongevaabnet Sagte, ikke anerkjende som eksisterende.

En lidt kjedelig Side ved G.s Bog er, at den paa en Maade kun er Text til Henry Petersens af Thiset udgivne Kongesigiller; jeg indseer fuldtvel, at det, da disse alt forelaa, umuligt kunde blive stort anderledes: om Gjenoptrykning i udstykket Form af disse kunde ikke blive Tale. En Række fortrinlige Plancher af andensteds forekommende Vaabenfremstillinger ledsager den; at en Tak for dens Tilblivelse skyldes Carlsbergfondet, uden hvis Gavmildhed et saadant Værk i vor Tid neppe kunde see Lyset, er Noget, som næsten følger af sig selv.

Lad mig efter Alt, hvad der er anket over, sluttelig oplyse, hvordan et Kongevaaben for blivende at kunne staae for heraldisk Kritik bør være. Definitivt slettes af Vaabenet bør i Hovedskjoldet de Venders og Gothers, Grønlands og Færøernes Mærker; fjernes bør Slesvigs, hvis rette Plads er i Midtskjoldet, og Islands, som sidst bliver at overveie. Slettes bør af Midtskjoldet, Stormarn, Ditmarsken og Lauenburg, af Hjerteskjoldet Delmenhorst.

Slettes bør endvidere Danebrogskorset som et ligesaa betydningsløst som uheraldisk Mærke, hvis heldige Anbringelse desaarsag volder uløselige Vanskeligheder: sin Plads har det i Ordenskjeden, der sammen med Elephantordenen hænger om Skjoldet. Tilbage vil blive et Vaaben af stor Regelmæssighed, nemlig et Hovedskjold, kvadreret af Løverne (Leoparderne) og Unionskronerne, der bør fastholdes med denne deres hos os oprindelige Betydning, og som derfor bør gjenoptages med den fra det svenske Rigsvaaben forskjellige Stilling, som Margretes Førelse af dem fremviser. Paa tilsvarende Maade kvadreres Midtskjoldet af Slesvig og Holsten som Kongehusets Familievaaben, og i Hjerteskjoldet forbliver Oldenburg som eneste Stamvaaben. — Holsten, der altid sees rigtig tegnet i det gamle trekantede Skjold, men som til Dato aldrig er rigtig ført i et firkantet Felt, bør korrigeres efter den Form, som i den af G. S. 123 citerede Donaeschingen Wappenbuch sees af de paa Hjelmene anbragte Faner; selve Vaabentegningen er ellers

i dette Mærke som i Alt feilfuld. Bestemmende Form kan Trekant-skjoldet ikke siges at have udviklet for en Figur, som ikke er nogen Positivitet, men som overalt er og bliver et tomt Rum. De store Hjerter, som i Vaabnet er det eneste Træk, der besidder et Stæk af Eiendommelighed, bør ubetinget gjenoptages.

Der vilde herved skabes et Vaaben af enestaaende Skjønhed, Simpelhed og Regelmæssighed; et Punkt bliver dog herved endnu at overveie. I Unionsmærket, der bør bevares, ikke som et skummelt Minde om en Periode, der munder ud i det stockholmske Blodbad, men som et Udtryk for Blods- og Aandsfrændskab mellem Nordens tre Riger, for historisk Sammenhørighed som for aandeligt Fælleseie og Brodersind, der tør haabes mere og mere at ville gjøre sig gjældende, — er Norge ganske vist medindbefattet og har for saa vidt i den kraftige Understregning af Unionen, som finder Sted ved Kvadreringen, ingen særlig Repræsentation nødvendig: det kan, som sagt, uden Skade vedvarende udelades, dette maa alligevel i sidste Instans afhænge af en Konges personlige: *sic volo, sic jubeo!* — som det stundom kunde være en Tilfredsstillelse at høre.¹⁾ Norge har overfor Danmark som tilkommet det ved Arv, ikke ved Valg, og som i 400 Aar uløseligt forbundet dermed, en helt anden Stilling end Sverig, efter hvilken dets særlige Optræden i Vaabnet vel vilde kunne forsvares uden at det ved Unionsmærket vilde kunne siges at være dobbelt repræsenteret mere end Danmark selv. Dets Plads vilde i saa Fald blive den traditionelle som 2 i Skjoldet. En Mislighed af æsthetisk Art er det jo iøvrigt, at den norske Løve i enhver Sammenstilling knuser de danske ved sin Størrelse.

Endnu har jeg en Bemærkning at gjøre om Island, hvis afskaffede Mærker ingen Omtale kræver, til den sluttelig som en død Torsk fastslaaede, flækkede, hovedløse Gjenstand, der hørte til Kongevaabenets værste Pletter, er intet Sidestykke nogensteds seet. Det intetsigende Kors, som Island sluttelig har valgt til Mærke, faaer blive dets egen Sag; værdigere for Sagafolket vilde den gammelnordiske Harpe have været, til hvilket sjældent førte Mærke kun Irland blandt Landsvaabener har Magen. Beskrivelsen af Islands nye Kongekrone, en Enevoldskrone in optima forma, som G. — jeg skulde trods hans Alvor troe med vel fordulgt Malice — optrykker in extenso S. 109, er kostelig; jeg kan kun tilraade at læse den, om man har Trang til Morskabslæsning.

Med Islands Anerkjendelse af ³⁰/₁₁ 1918 som souverænt Konge-

¹⁾ Det kan i denne Sammenhæng være værdt at understrege, at Kontrol med Vaabenets Brug under et konstitutionelt Regiment vistnok kan være Ministerier underlagt, men at Vaabenets Ændring ikke kræver nogen Ministers Samtykke.

rige er den 1903 som dets Vaaben autoriserede Falk — der heraldisk betragtet endog var slettere end den i ældre Tid leilighedsviis førte, ikke molesterede Fisk, — som G. siger, berøvet Retten til at indtage en Plads i det danske Rigsvaaben. Jeg benægter, som sagt, dets Existens; men heller ikke i det danske Kongevaaben har det en berettiget Plads; det kunde fra nu kun blive som et Mindevaaben; men til dette giver lige saa lidt den provinsielle Stilling, som Island altid har indtaget, nogen Adkomst. Dets Førelse forbydes endnu af et Hensyn, paa hvilket G. øiensynlig ikke har villet gaae ind. Da Island befinder sig i Union med Danmark under en fælles Konge, er for denne ikke blot Intet til Hinder for som sit Vaaben at føre begges Skjolde sammenstillede, — hvorved Island altsaa ikke kunde figurere i begge; — men lige saa lidt er der Noget, der forbyder ham at føre et Unionsvaaben, i hvilket Island føres paa lignende Maade, som Kongen af England fører Skotland og Irland, og som Kongen af Frankrig førte Frankrig og Navarra i et enkelt Skjold. Det lod sig gjøre med det af mig foreslaaede Vaaben, hvis firdelte Hovedskjold i saa Fald maatte indeholde 1. Danmark, 2. Island, 3. Norge, 4. Unionen. Paa dette Punkt ville endnu flere andre Vaabenføringer være mulige, som senere skulle angives, og som ville afhænge af, om den Placering af Norge, der hidtil er omtalt som den efter min Mening rimeligste, accepteres. Som jeg stadig har hævdet Kongevaabenets personlige Charakter, maa jo imidlertid Mærkernes Anordning alligevel, indenfor de heraldisk forsvarlige Grænser, afhænge af Souverænets — jeg trøster mig i Henhold til alle kjendte Præcedenser til at sige hver enkelt Souveræns — personlige Forgodtbefindende, hvorved det ikke var udelukket, at han i Modsætning til mine Anvisninger kunde være sindet til at følge Thisets og lade Norge beholde sin Førsteplads i Midtskjoldet. Vil man holde sig det glücksborgske Slægtsvaaben saa nær som muligt, blive dets Mærker: 1, Norge; 2.—3, Slesvig¹); 4, Holsten. Hjerteskjold som før Oldenborg; det Hele paalagt et Hovedskjold kvadreret af Danmark og Unionen.

Tegninger af de nævnte to Skjolde gives her efterfølgende som Fig. 1 og 2; paa at tegne alle deres ydre Appartinentier skal jeg her ikke indlade mig. Ønskelig var ogsaa ved disse en Rekonstruktion; afskaffes burde fremfor Alt de uheraldiske Vildmænd, som først fastsloges ved Vaabenet af 1819, og som Intet symbolisere uden Barbariet i sin Nøgenhed, der til nu har holdt al Smag og sund Fornuft borte fra Vaabenet. Heldigt vilde det ogsaa være

¹) Lad mig bemærke, at den lidt usædvanlige Ordning, hvor 2 og 3 ere ens, 1 og 4 forskellige, er ikke uheraldisk — den findes f. Ex. i det grevelige Trautmannsdorfske Vaaben, — men maa blive den rigtige, hvor et Præventionsvaaben føres paa første Plads.

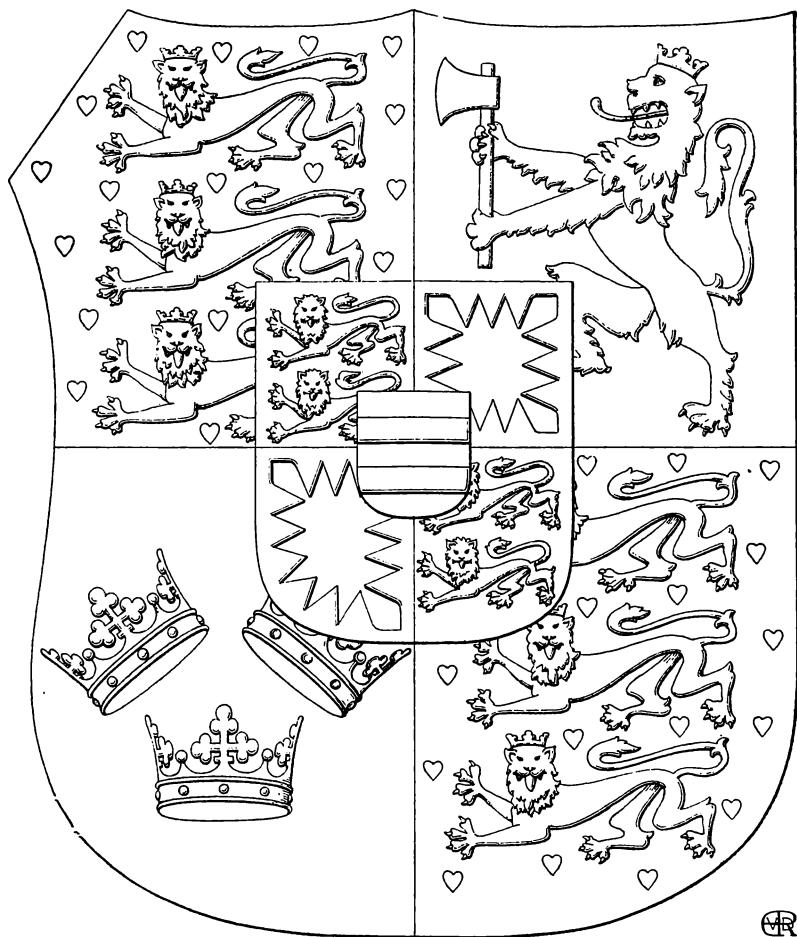

Fig. 1.

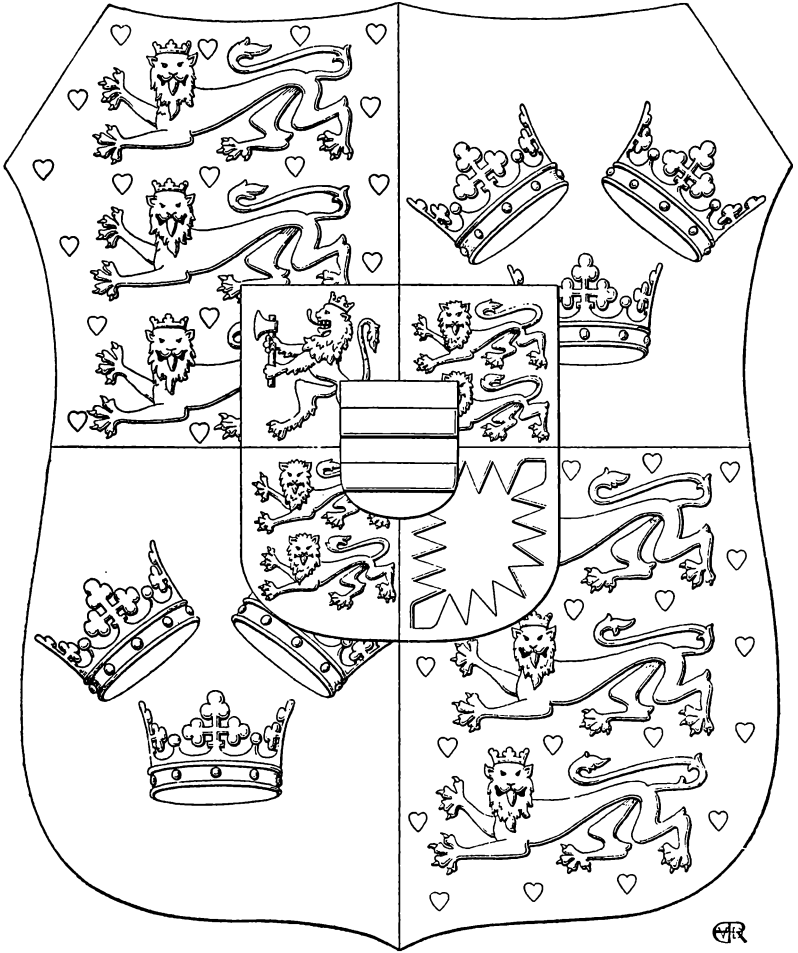

Fig II.

GR

at fjerne Enevældens banale, uheraldiske Bøilekrone, der nu til Dags ikke en Gang mere er tidssvarende, og som heldigt kunde erstattes ved en aaben Krone, som f. Ex. G.s Planche X fremviser; Christian IV.s skønne Krone er ved sin totale Mangel paa Linier desværre uskikket til denne Brug. Nok saa godt var det iøvrigt, om man i Stedet vilde gjenoptage den prægtige Hjelm fra Christopher II.s og Valdemar Atterdags Tider, eller dog dennes Hjelmklenoder, der let lod sig forøge med en Hjelmkrone. Hjelm-dækker burde føres til Høire med Leopardfeltets Farver Blaåt og Guld; til Venstre med Landsfarverne Rødt og Sølv; om Skjoldet hænges de to Ordenskjeder.

De to her afbildede Skjolde kunne endnu tjene til at illustrere et Par Ændringer, som lade sig foretage med Føringen; om Anbringelsen af Island i det første er alt talt. Smukkeste af Alt bliver Vaabenet, om Midtskjoldet fra Fig. 1. anbringes i Fig. 2, hvorved Norge helt udgaaer, og en fuldkommen Symmetri opnaaes, idet samtlige Mærker i de tre Skjolde indskrænkes til fem, af hvilke de fire føres fordoblede. I begge Vaabener kan endnu Island efter Tykke føres som Hovedskjoldets Nr. 2.

Oleum et operam perdidit! kan jeg maaske sige, naar jeg har talt ud; jeg har ikke kunnet modstaae min i mangfoldige Aar følte Trang til engang at slaae til Lyd for en kritisk Revision af det Kongevaaben, der i næsten 500 Aar, fra det sammensatte Skjolds første Tid og i hele sin følgende Udvikling, — hvad jeg alt for en Menneskealder siden har udtalt i min fornævnte Artikel, — snarere har været en Skamplet paa vor Historie og Kultur end et Hædersminde, og som i dette er en fuldkommen Modsætning til Sveriges og Norges. At Forværringen har været i stadig Tiltagen, til den kulminerede med det Vaaben, som nu føres, er uimodsigeligt; trods al sin Reservation lægges heller ikke Skjul derpaa af Grandjean, hvem en Tak sluttelig skal bringes for det samvittighedsfulde Arbejde, der har leveret det afgjørende Grundlag for de Betragtninger, som hele Offentligheden nu i samme Omfang som jeg har Adgang til at anstille. Der findes under de første Oldenborgere leilighedsviis Vaabener, der næsten ere fuldkomne: man eftersee saaledes G.s Planche IV, hvor man i Kong Hans' Vaaben fra Kjøbenhavns Slot, der nu opbevares i Porten til Prinsens Palæ, forefinder en Ordning, i hvilken man kun behøver at fjerne de Venders Mærke af Hovedskjoldet 4. Felt og erstatte det ved Gjentakelse af det 1. Felt for at have en med min Fig. 1 fuldkomment stemmende Tegning. Ulykken er blot, at Vaabenet aldrig faldt til Ro, men stadig, næsten i hver ny Udgave skulde, hvad der i Kancelliproget hed »forbedres«, og herved kun var Gjenstand for planløse Experimenter, dikterede af tomt Skryderi; Hildebrand bemærker, med kjendelig Adresse

til det danske Kongevaaben, at til en Vaabenføring af denne Art have Sverigs Konger aldrig nedladt sig. Jeg skylder vor uddøde Kongestamme, naar jeg i denne Sag ikke levner dem Ære, at tilstaae som min faste Overbeviisning, at — bortset fra Christian II. — en bedre Herskerslægt, bedømt efter Menneskeværd, aldrig har beklædt en Throne. Der har aldrig været Fyrster, der saa gjennemgaaende som disse, om end ikke Alle i samme Grad, havde Hjerte for Undersaatter og fyldtes af Ansvarsfølelse og Pligttroskab mod deres Gjerning; gode Mennesker og gode Konger vare de frem for de Fleste. Men Heraldikere vare de ikke.

Uddrag af Biskop Jens Bircherods Dagbøger 1658—1707.

Ved H. Hjorth-Nielsen.

(Fortsat.)

1663.

- 1.(11.) Januar. Blef Familia nostra Bircherodiana formeeret med min Farbroders M. Jens Birkerods, Professoris Hafniensis, Filio primogenito Johanne Bircherodio, som blef født i Kiøbenhafn om Eftermiddagen Kl. 3 og efter 25 Aars Forløb bleff illigemaade Philosophiæ Professor paa det kongl. Universitet sammesteds.
- 2.(12.) Januar. Henimod Midnat døde i Kiøbenhafn M. Jacob Finche, Physices Professor Publicus udi det kongl. Kiøbenhafns Academie, og ordinis Professorii Senior an. ætat. 71.
- 4.(14.) Januar. I Mag. Jacob Finchis, Physices Professoris udi Kiøbenhafns Universitet og Collegii Consistorialis Assessoris succederede (hvad Professionem Physicam angik) Doct. Wilhelmus Wormius, som nu vaar udenlands, og blev literis Regiis til denne Spartaz Academicam hiemkalden; men til vacantem sedem Consistorialem faldt det (efter consvetudinem) den øfverste Extra-Consistoriali til at ascendere. Hvorom Professores hafde efter Høymesse deris Samling og colloqvium paa Consistorio, da obenbem: Wormii Vocations-bref for dennem blef oplæst.
- 13.(23.) Januar. Blef Mag. Jacob Finkes, Physices Professoris, Liig udi Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn begravet, og prædikede over hannem Mag. Erich Olufsen, loci Pastor et Præpositus.
*) Døde i Kiøbenhafn den gamle Esaias Fleischer, Kongl: Mayts: Lif-Apotecher, an. ætat. 77, en af Gravitet og store Midler anseelig Mand.
28. Januar. Til denne Dag hafde Episcopus Dr. Laurentius Jacobæus min kiere Faders ordinationem Ecclesiasticam berammet; men den ufremdentlig Siugdøm, af hvilken han imidlertid blef angreben, forvoldte, at den samme hellige Act noget lenger hen motte differere.
- 9.(19.) Februar. Reyste Niels Nielsen Aarøe bort med alde fra os, der hand hafde i voris Huus været mine Morbrødres Ephorus i 3 Aar og paa et Aars Tiid tilligemed underviist mig in pietatis et doctrinæ Catecheticæ elementis.
- 10.(20.) Februar. I Vor Frue Kirke i Aalborg blef Hr. Jens Michelsen Thebring¹⁾, Sognepræst til Lørslef og Ørding Meenigheder paa Morsøe, af Episcopo Aalburgens. Doct. Anders Andersen indviet.
- 14.(24.) Februar. Døde i Odense udi Barnsnød Karen Mule, Doct. Christian Henric Lujæ, Medici Practici sammesteds, hans Hustru.

¹⁾ Tæbring.

1663.

- 15.(25.) Februar. Hafde M. Christen Stenbuch, Lingvæ Ebr. Professor Publ. paa det Kongl. Kiøbenhafns Universitet, Bryllup i Kiøbenhafn med Dorte Brochmand, Sal. Doct. Hans Rasmussen Brochmands, fordem SS. Theol. Professoris Regii, Daatter.
22. Februar. Hafde Mogens Villumsen Bryllup i Aalborg med Dorte Bering, Peder Berings Consulis Wiburgensis Datter og M. Viti Beringii, Historiographi Regii Søster.
24. Februar. Blef Sal: Karen Mules, Doct. Christian Hendric Lujæ Hustruis Liig udi St. Knuds Kirke i Odense begravet.
25. Februar (7. Marts). Saae jeg min kiere Fader gaa ud om Morgenen fra os i sin philosophiske Habit, men komme ind igien til os (finitis sacris) i Præstehabit, eftersom hand i Dag blef til det hellige theologiske og præstelige Embede i St. Knuds Kirke i Odense indviet af Episcopo Fionæ D. Lafridtz Jacobsøn.
- 2.(12.) Marts. Døde i Nestved Mag. Hans Bache¹⁾, Sognepræst til St. Peders Kirke sammesteds.
- 6.(16.) Marts. Indviede Episcopus Fionæ D. Lafridtz Jacobsen i St. Knuds Kirke i Odense disse 3 Præster: Hr. Jørgen Hendrichsen Randers, Sognepræst til Hersted, Hr. Hans Eliassen, Medtiener i Ordet til Odense Hospital, og Hr. Rasmus Jørgensen Svabe, Capellan i Vesterborg i Lolland.
- 7.(17.) Marts. *) Døde i Kiøbenhafn Velb: Otthe Christopher Ulfeld, som vaar Velbyrd: Biørn Ulfeld til Raabeløff, Amtmand paa Helsingborg Slot, og Velb: Fru Margrete Brahe til Nessbyholm deris Søn.
- 20.(30.) Marts. *) Døde i Kiøbenhavn Selius Marcellus, Kongl. Mayests. Berg-Raad i Norge og General-Post-Directeur sammesteds, an. ætat. 63.
- 22.(1. Apr.) Marts. I Aalborg hafde Hans Rasmussen, som vaar en af de riigeste og fornemmeste Kiøbmend ibidem, Bryllup med Johanna de Hemmer, Borgmester Henrich de Hemmers Daatter.
28. Marts. *) Resignerede M. Matthiis Claussøn Bang med en Oratione publica Scholæ Otheniensis Rectoratum, som hand paa tiende Aar med Berømmelse hafde forvaltet. Og blef strax paa samme Dag og Sted Niels Andersen Hæls, som tilforn vaar Conector ibidem, af Episcopo Fionæ D. Laurentio Jacobæo til Rectoris Bestilling indsat.
30. Marts. Holdte M. Matthiis Bang, forrige Rector Scholæ Othenianæ, sin Orationem inauguralem udi Odense Gymnasio for Philosophiæ et Mathematicum Professione sammesteds, hvortil hand 4 Maaneder tilforn vaar af Kongl. Mayt. voceret.
- 31.(10. Apr.) Marts. Blef afgangne Berg-Raad Seli Marcelli Liig i St. Nicolaj Kirke i Kiøbenhafn begravet. Liigprædiken holdtis af Sognepræsten ibidem Mag. Michael Hendrichsen.

¹⁾ if. Wiberg: Backer.

1663.

3. Apr. Blef Hr. Mogens Lafridsen Linde, Sognepræst til Holt og dess annexerede Menigheder i Nedenæss Proustie, ordinerit i Stavanger Kirke af loci Episcopo M. Christian Tausen.
- 5.(15.) Apr. Om Natten døde i Tornby Præstegaard i Vensyssel Hr. Axel Jacobsen Stenberg, Sognepræst til Tornby og Widstrup Meenigheder.
- 6.(16.) Apr. *) Blef en Hattemager af Odense ved Nafn Knud Basse, som hafde et Mord paa en anden Borger begaaen, paa Odense Torv halshuggen om Morgen.
- *) Paa Peder Pedersen Lerkis Sahl [hvor jeg stod imellem Sognepræsten af Kiøge M. Niels Randulff og hans Hustru, og saae Civis Otheniani decollationem] vaare foruden denem mange flere fornemme spectatores samlede, baade af indenbyes og udenbyes Kyndinger, og blandt anden Discurs hafde deris Schertz med Byfogden Anthoni Otthessen, fordi hand hafde, førend Justificationen skiedde, traæd (efter gammel Viis) ind i Kredsen og liust Fred ofver Bøddelen, eftersom samme Bøddel hafde ingen afhugget tilforn.
8. Apr. *) Vaar jeg i min Oldemoders Abigael Hasebarts Huus med flere til Giest, saasom hun i Dag gjorde sin Stads-Møes Johanne Madsdaatters [af hvis festiva conversatione jeg hid indtil hafde, i disse mine Barndoms Aar, haft mangen en Fornøvelsis og Glædskabs Stund,] og Daniel Johansens Fæstendsøll. Thi deris Bryllup blef siden holdt ude paa Landet. Vid. infra 16. August.
- 16.(26.) Apr. *) Hr. Niels Krabbe til Skellinge, Ridder, som for dum vaar Kongl. Maytts: af Dannemark Gen. Krigs-Commissarius i Skaane og Befalningsmand over Sølvisborg Lehn, indtil Landet kom under svensk Herskab, døde paa Belteberg i Skaane om Morgen Kl. 7. an. æt. 60.
- 3.(13.) Maj. Tog jeg om Formiddagen med mine Foreldre og flere af vore paarørende Venner hen til Aasum og hørde min Morbroders Otthe Thomassen Risbrichs Prædiken, hvilken hand i Kirken sammesteds holdte. Een sagde om hannem: Det vaar Synd andet, end at hand jo skulde blive Præst, efterdi hand har saa gode Gaver paa Prædikestolen. Men en anden svarede: Ney, kiender jeg ham rett, da skal hans Tancker vel heller stunde til at blive verdslig med Tiiden.
- Blef Thomas Pedersen Slagter udi Odense Hospital af Episcopo D. Lawrentio Jacobæo indviet til at være Guds Ords Tiener paa Strynøe.
- 4.(14.) Maj. *) Stod den danske Ridders, afgangne Hr. Niels Krabbes Liigbegiengelse i Helsingborg Kirke, hvor Sognepræsten Mag. Terkel Thuesen udi sin Prædiken over hannem forklarede Text. Psal. 141. V. 8.
- 6.(16.) Maj. *) Om Middagen tildrog sig udi Gyrstinge Præstegaard i Selland en jammerlig casus, idet Præsten sammesteds, Hr. Jens Povelsen Sascerides, tilligemed Hr. Hendric Tygesen, Sognepræst i Bringstrup og Sigerslef og Proust i Alstedherred, item bemelte Hr. Jensis Hustru, hendis Broder, 2 Tienisteqvinder og et lidet Barn, tilsam-

1663.

men 7 Personer, bleve alde ynkeligen indebrendte. Det gick saaledis til: Hr. Jens og hans Kone vaar gaaen samme Dag til Guds Bord i deris Sognekirke og hafde budde deris Proust Hr. Hendrich, som dennem med Sacramentet betiendte, hiem til Bords med sig. Der Madden nu skulde anrettis, veltede Præstekonen en Kiædel med Fett om i Kiøken-Ilden, hvoraf Luen hasteligen foer op i Skorsteenen, antendte i et Minut Køllen, Taget og Loftet, saa at det gandske Huus vaar bespændt, inden mand til Ulykken fornam, og der de udi den Skynding løb omkring for at redde noget Huusgeraad, faldt Huuset med Ilden paa dennem, førend de toge sig vare.¹⁾

8. Maj. Blef Hr. K i e l d M o u r i d s e n²⁾, Sognepræst til Tornby og Widstrup Meenigheder i Vendsyssel, indviet i St. Botulphi Kirke i Aalborg af Bispen D. Anders Andersen.
- 11.(21.) Maj. Blef P e t r u s J a c o b i W i n s l o w i u s udi Odense Skole af Biscopen Doct. Lavridtz Jacobsen til Scholæ ejusdem Conrektoratum Oratione publica indsat.
- 17.(27.) Maj. Om Eftermiddagen Kl. 3 bortkaldede Gud ved en salig Død M. A l b e r t u m B a r t h o l i n u m, Lycei Fridericiburgensis Rectorem emeritum, futurum meum post funera sua Socerum honoratissimus.
- 23.(2. Jan.) Maj. Disputerede i Kiøbenhavns Universitet pro Cathedra J a c o b H e n r i c P a u l l i, Anatomix Professor Regius. Materia Disputationis vaar: Anatomie Anatomix Bilsianæ, imprimis circa vasa Meseraica, uti et Labyrinthum in ductu rorifero occupata.
24. Maj. Blef Hr. H a n s F i c h, Sognepræst i Biergby paa Taasing, af Episcopo Fionico D. Lafridtz Jacobss. udi Odense Hospital indviet.
27. Maj. *) Døde i Bogense i Fyen Fru A n n e B r a h e, A x e l B r a h e s til Elvidt, fordum Danmarkis Riges Raads, Daatter, men Velbr: E i l e r Q v i t z o v s Enke, hen imod 80 Aar gammel. Vaar vel af skiøn Byrrd, men ellers i ald sit Lefnets Væsen et uteerlig og Skarns Qvindfolk.
- 1.(11.) Juni. *) Resignerede Mag. J a c o b H o l m i Slagelse Skole med en Oratione publica samme Scholæ Slaglosianæ Rectoratum, eftersom hand vaar af Kongl. Mayt. der fra kaldet til at være Rector Scholæ og Canonicus i Christiania.
- 10.(20.) Juni. Indviede Erkebispem Dr. Hans Svane i Vor Frue Kirke Hafniæ disse 3 Præster: Hr. S ø f r e n P e d e r s e n F ø r s l ø v, Sognepræst til Bringstrup og Sigerslef i Alstedherred, Hr. C h r i s t e n B l i c h f e l d, Sognepræst udi Ringsted, Hr. J a c o b L a n g e b e c k, Sognepræst til³⁾.
- 18.(28.) Juni. Episcopus Stavangriensis Mag. Christian Tausen indviede [ved sin Visitatz-Reyse] i Laurdal Kirke Hr. J e n s C h r i s t e n s e n S l a g e l s e, Medtiener til samme Laur-

¹⁾ Herigennem bekræftes Wibergs Formodning om, at de to, som Nr. 5 og 6 anførte Præster i Gyrstinge er samme Person.

²⁾ Wiberg har Aaret 1660 saavel for Forgængerens Død som for Efterfølgerens Tiltrædelse af Embedet.

³⁾ Kyndby.

1663.

- dals og dends annexerede Meenigheder i Øfre Tellemarkens Prousti.
- 19.(29.) Juni. Hafde Hertug Christian, Dux. Slesv. et Holstatæ, lineæ Glücksburgensis, Billager til Wolffenbüttel med Sibylla Ursula, Hertug Augusti, Ducis Brunsvico-Lüneburgensis, Daatter.
- 22.(2. Juli) Juni. *) Bevilgede Hans Kongl. Mayt. ved sit udgifne Bref, at Landsdommer Wilhelm Lange motte [enddog hans Boepel nu skulde være i Jylland] beholde fremdeelis sin Profession og dends tillagte reditus ordinarios ved Universitetet og ved en Vicarium lade samme sin Functionem Accademicam forrette.
- 24 (4. Juli) Juni. Døde paa Guddom Kloster i Barselseng Fru Margrete Kaas, Lavridtz¹⁾.
28. (8. Juli) Juni. Vaar jeg til min Moders Morbroders, Anthoni Otthesens, Bryllup med Kirsten Pedersdatter Balslov, Johan Hønis Efterleverske, som holdtis i Brudens Huus, efter at de i St. Knuds Kirke vaare af vor Sognepræst copulærede. Der de kom af Kirken paa-faldt en megtig stor Platz-regn med Torden og Liunild og Hagel, saaat de motte paa Vejen [før end de kunde naa Brude-huset] forføye sig med Bruden udi en iilende Hast ind til en Borgers og Guldsמידs ved Nafn Simon Mathiasen, tvert for Flakhavn boendis.
29. (9. Juli) Juni. De nyegifte Folk, Anthoni Otthesen og hans Kieriste, hafde os atter, i deris Gaard i Korsgaden, til Aftensmaaltid indbudden. Den gode Mand sagde i sin Lystighed: Ad Aare vil vi igien have Eder samlede til Barsel hos os. Og kom det da allermindst i hans Tanke, at hand, inden et Aar vaar omme, skulde være samlet til sine Fædre.
- 2.(12.) Juli. Hafde Sebastian Laurenberg, Mathematicum Prof. Pub. in Regia et Equestri Academia Sorana, Bryllup ibidem med Karen Schielderup, Sal. M. Niels Schielderups, fordum SS. Theologiæ Professoris sammesteds, og Concionotoris Danici Daatter.
3. Juli. Blef Dr. Erasmus Bartholin med Senatus Academicæ Gotbefindende antagen til at sustinere absentis Wilhelmi Langii vices i hans Professione Mathematica udi Kiøbenhafns Universitet, saasom hand og fra denne Tiid i nogle Aar hen, ordinariis Prælectionum diebus tvende Gange paa Auditorio læste, nemlig først i sin egen og siden i bemelte Langii Tiime.
- 13.(23.) Juli. Centum jam elapsi sunt anni ab obitu Ataviæ meæ Maternæ (min Mormoders Farfaders Moders) Medææ Laurentii filiæ, Joh. Frisii, Consulis Otheniensium primarii, sed secundi sui Mariti, Viduæ, qvæ anno 1563 d. 13. Julii post Dominicam 5. Trin. placide expiravit.²⁾
- 14.(24.) Juli. Om Formiddagen Kl. 8 døde i Kiøbenhavn Find Nielsen, Borgemester sammesteds, ann. ætat. 70.
15. Juli. Hafde min Morfader, Borgemester Thomas Brodersen, os sine Børn og Børnebørn om Middagen til Bords,

¹⁾ g. m. Lauritz Below.

²⁾ Resten af Indførselen udelades her.

1663.

- saasom hand i Dag fyldte sit Climactoricum magnum eller 63 Alders Aar.
22. (1. Aug.) Juli. Stod afgangen Borgemester Find Nielsens Liigbegiengelse udi Sanct Nicolaj Kirke i Kiøbenhafn; concionem funebrem habente Mag. Michaelae Henricide, Ecclesiae ejusdem Pastore.
2. Aug. Hafde Sognepræsten til Skagens Kirke, Hr. Thomas Pedersen¹⁾, Bryllup i Hiøring med
- 3.(13.) Aug. Hafde Postmesteren i Othense Otthovon Øsede Bryllup ibid. med Anna Catharina Proschewisch.
- 6.(16.) Aug. *) Blef Jesper Baltzersen Kønneke, Studiosus Danus, som baade privatim og publice qveckerske²⁾ Lærdomme defenderede, paa Consistorio Hafniensi stillet for Retten og af Sognepræsten til Trinitatis Kirke M. Jens Justsøn efter kongl Befaling anklaget
- Døde i Kiøbenhafn om Aftenen Kl. imellem 6 og 7 Velbr: Frue Anna Catharina Budde, Joachim Friderich Winds Frue, der hun ickun i 7 Maaneder med hennem i Egteskab hafde levet.
- 9.(19.) Aug. Vaar jeg med min Moder til Christen Hansøn Liebnes (?) Bryllup, holden paa Odense Raadhuus med Anne Jacobsdatter.
- 10.(20.) Aug. *) Døde Mag. Hans Michelsen Rafn, fordm Collega i Herlufsholms Skole, siden Rector Scholæ Slaglosianæ, men nu Sognepræst til Ørslev Meenighed i Selland; en af sin ungemene Strenghed sær nafnkundig Skolekarl, som ellers haver in scientia Musica af publico vel meriteret.
12. Aug. Vaar jeg udi min Mosters og hendes Kieristis Doct. Christopher Balslaus Huus til Barsel-Giestebud, saasom deris anden Søn Peder Balslav blef i Dag christnet.
14. Aug. Blef Hr. Povel Struch, Sognepræst til Broust og Svenstrup Meenigheder i Øster-Hanherred, ordinerit in æde Botulphiana Alburgensi af Bispen Doct. Anders Andersen.
- 16.(26.) Aug. Vaar jeg med mine Foreldre til Daniel Johanssens (udi Dyre sitzhaftig) og Johanne Madsdatters Bryllup.³⁾
19. Aug. *) Blef paa Consistorio Hafniensi udi Jesper Kønnekes Sag, [der den siden d. 6. Aug. nogle Gange hafde været agerit] dømt af Senatus Academico saaledes: At dersom hand icke inden 6 Uger vilde omvende sig fra sin Vildfarelse og lade sig underviise, skulde hand relegeris in perpetuum fra Academiet og der foruden kiendis i Hans Mayts: Naade og Unaade, efterdi hand i sine Lærdomme angreb den høyeste Øfrighed.
21. Aug. Blef fød paa Brobygaard i Fyen Jomfrue Helle Helena Trolle, Velbr: Byrge Trolles til Trollholm, og Fru Pernille Bildes Daatter. Vid. inf. 13. Octob.

¹⁾ Thomas Pedersen Skagboe (ell. Skouboe) var if. Wiberg g. m. Maren Thomasdatter.

²⁾ kvækerske.

³⁾ se ovenfor 8. April.

1663.

23. Aug. Døde i sin Præstegaard Hr. Thomas Henrichsen¹⁾, Sognepræst til Aaby og Biersted Meenigheder i Vendsyssel, natus annos 51.
30. (9. Sept.) Aug. *) Doct. Lafridtz Jacobsøn, Biscop over Fyens Stift, døde i sin Bispe-Residentz udi Othense om Morgenens Kl. 5, der det ringede sammen til Froprædiken, an. ætat. 64. Episcopatus vero 13.
- 4.(14.) Sept. *) Giorde Mag. Niels Bang, /: hidindtil Sognepræst til Dalum og Sanderum Meenigheder i Fyen :/ sin korporlig og biskopelig Eed for Kong Friderich den Tredie paa Kiøbenhafns Slot, saasom hand af Kongl: Maytt: vaar kaldet og beskicket til at være Episcopus Fionia i Sal. Dr. Lafridtz Jacobsens Sted.
- 5.(15.) Sept. Døde Hr. Samuel Bugge, Sognepræst til Eidsfjord Meenighed og Provst over Nordfiorden i Norge.
- 10.(20.) Sept. Blef Episcopi Fionensis D. Lavridtz Jacobsens Liig i St. Knuds Kirke i Odense begravet. Liigprædiken holdte Sognepræsten M. Lavridtz Christensen Weljeus.
15. Sept. Hafde M. Vitus Bering, Historicus Regius, og Assessor i Kammer-Collegio, Bryllup i Kiøbenhavn med sin anden Hustrue Gertrud Jørgensdaatter, Renteskriver Jørgen Hansens Daatter.
17. Sept. Hafde Hr. Christen Jensen Blichfeld, Sognepræst i Ringsted, Bryllup udi Kiøbenhavn med Kirsten Christensdaatter.
- 20.(30.) Sept. Hafde Hertug Christian Dux Slesv. et Holsatiæ lin. Glucksburgens., Bryllup med Sibylla Ursula, Hertug Augusti, Ducis Brunsvico-Luneburgensis Datter, Principe ob singularem eruditionis laudem celeberrima.
27. (7. Okt.) Sept. *) Døde paa Nielstrup i Lolland Hr. Christopher Urne til Aasmarsk, Ridder, Dannemarkis Riges Raad og Cancellar, an. ætat. 70.
- Samme Dag døde ogsaa paa sit Slot Glycksburg i Hertugdøm Slessvig den gamle Hertug Philippus, Dux Slesv. et Holsatiæ lin. Glücksburgensis, i sit Alders 80 Aar, thi hand vaar føed anno 1584 d. 15. Marts.
- Hafde Hach Lafridtz en, Ambt-Skriver over Ringstedt Læhn, Bryllup i Kiøbenhavn med Maren Hendrichsdaatter, Hendrich Madsens Daatter af Kiøge.
29. Sept. Stod Velbr. Otthe Skeels til Birkelse, kongl. Secreters i Cancellie-Collegio, Bryllup i Viborg med Jomfru Sophia Rosenkrantz, Velbr: Jørgen Rosenkrantzes, Ober-Hofmesters udi det kongl. og adelig Academie paa Sorøe, og Fru Christentze Juels Daatter.
2. Oktob. Døde i Kiøbenhavn Hans Matthiassen Mechelborg, en fornemme lærd, meget riig og velbereyst Mand, anno ætatis 45.
- 11.(21.) Oktob. Paa det Slot Augustus-burg paa Als blev føed Hertug Ernst Gynters og Frøichen Augustæ

¹⁾ Hjørring.

1663.

- Daatter, Dorothea Luysa, Hertuginde af Slesvig-Holstein lin. Sunderburgensis. Vid. 29. Apr. 86.
- 13.(23.) Oktob. Døde paa Brobygaard i Fyen Jomfrue Helle Helena Trolle, Byrge Trolles og Fru Pernille Bildis Daatter, der hun ikkun hafde levet i 7 Uger og 4 Dage.
15. Oktob. Blef fød i Kiøbenhavn Friderich Friis, Velbr: Mogens Frisis, Kongl: Befalnings-Mands over Lister og Mandal Lehne i Norge, og Assessors i Kammer-Collegio, samt Fru Anne Mariæ Offenbergs Søn, men levede dog icke ret lenge. Vid. 29. Aug. 65.
- 18.(28.) Oktob. Blef M. Niels Bang indviet i St. Knuds Kirke i Odense til Biscop over Fyens Stift af Episcopo Wiburgensi M. Peder Willadtzen.
25. Oktob. Hafde Casten Thønnesøn, Borgemester i Ribe, Bryllup i Aalborg med Margrethe Christophersdaatter de Hemmer.
28. (7. Nov.) Oktob. Hafde Hr. Axel Jacobsen, Sognepræst til Sandby Meenighed i Selland, Bryllup i Odense med Karen Jørgensdatter, Sal. M. Jørgen Jørgensens, fordm SS. Theologiæ et Lingvæ Ebr. Professoris Otheniani, eldste Daatter.
- Ordinerede Episcopus Alburgensis, Dr. Andreas Andr. Rincopius, i St. Botulphi Kirke tvende Præster, nemlig: Hr. Jacob Lafridsen Bieske, Capellan til Sundby og Hvorup Sogner, og Hr. Christen Jensen Kaabe-røe, Medtiener til Wang og Tvorup Meenigheder.
- 1.(11.) Novemb. Vaar jeg med mine kiere Foreldre til Anders Pedersens, sidtzhaftig paa Tarupgaard, og Birgitte Knudsdatters (min Moders Morbroderdatters) Bryllup, som blef holdet paa Othense Raadhus i stor og fornemme Forsamling.¹⁾
- 4.(14.) Novemb. Stod afgangen Hr. Christopher Urnes, Eqvitis Aurati, Regii Consilarii intimi, et regni Danicæ Cancellarii, adelig Liigbegiengelse udi Nykiøbings Kirke i Falster; concionem funebrem habente M. Nicolao Bangio Fionicæ Episcopo.
- 8.(18.) Novemb. *) Om Eftermiddagen Kl. 8 døde i Kiøbenhavn udi sin Gaard i Store Kanikestrædet Greve Christian Rantzow, Sacri Romani Imperii Comes.
22. (2. Dec.) Novemb. Vaar jeg med mine Foreldre til Christen Lafridtzen Leehs, fornemme Kiøbmands, og Gunild Foksdatter Withs Bryllup, som holdtis paa Odense Raadhuus.²⁾
4. Decemb. Forrettede Biscopen i Fyen, Mag. Niels Bang, sin første Præsteordination udi Sanct Knuds Kirke i Odense, da hand disse tvende hæderlige Mænd indviede: Hr. Jens

¹⁾ Se iøvrigt Molbechs Uddrag under 5. Novemb. om Anders Pedersen, der formodedes at være Søn af Christen Thomesen Sehested.

²⁾ Af en Indførsel under 2. Nov. fremgaar det, at Leeh havde været Bodsvend hos Raadmand Peder Pedersen Lerke, der til Bryllupet skænkede Brudeparret en Sølvkande. Paa Kandens Laag var Givernes Vaabner anbragte. Sophie Pedersdatters viste en Due med et Olieblad i Næbet.

1663.

Pedersøn Kolding¹⁾, Sognepr. til Dalum og Sande-
rum, og Hr. Peder Rasmussen, Medtiener til Søn-
derby og Hellenes Meenigheder.

Hafde Velbr: Thage Høy Bryllup paa Waargaard i
Wensyssel med Jomfru Margrete Arnfeld.

- 5.(15.) Decemb. Døde i Odense udi Dagingen Sophia Pe-
dersdatter, Peder Pedersen Lerkis Raad-
mands Hustru, kort efter at hun i Barselseng vaar forløst
med en dødfød Datter.
- 10.(20.) Decemb. *) Blef Greve Christian Rantzows Liig
om Aftenen ved mange Carossers Følge af Kiøbenhafn ud-
ført og blef imidlertid ringet med alle Stadens Klokker,
hvilket samme og siden skiedde udi alde de andre Kiøb-
stæder i Landene, hvor Liiget ved Henførelsen kom igien-
nem, saasom Roskild, Ringsted, Slagelse, Korsøer, Ny-
borg etc.
- 12.(22.) Decemb. Døde i Kiøbenhafn om Aftenen Kl. 11 Maren
Jørgensdatter Brod, som forudm hafde vaaren
Mag. Wichmand Hasebarts, Episcopi Wiburgensis
Hustru, men hafde siden til Egte Hans Mule Jørgen-
sen, Communitatis Reg. Oeconomum.
- 18.(28.) Decemb. Blef Sal: Sophiæ Pedersdaatters, Pe-
der Pedersen Lerkis Hustruis Liig udi St. Knuds
Kirke i Odense hæderlig begravet, concionem funebrem
habente Mag. Laurentio Christiani Wellejo.
- 21.(31.) Decemb. Blef Hans Mules Hustruis, Sal. Maren
Jørgensdaatter Brods Liig i Vor Frue Kirke i
Kiøbenhafn begravet. Liigprædiken over hende holdt Mag.
Erich Olufsen Torm.
26. Decemb. Om Morgenent int. h. 5 et 6 blev føed i Kiøbenhafn
Friderich Skach, Velbr: Hr. Hans Skach til
Møgeltønder og Gram [Ridder, Kongl. Mayts. Feltherre,
Præsident i Krigs Collegio, Oberst til Hest og Fods etc.]
og Velbr: Fru Anne von Blumen, deris Søn, som
levede ickun stacket. Vid. 10. Juli 65.

1664.

- 1.(11.) Jan. Døde i Kiøbenhafn Mag. Niels Spend, Sogne-
præst til Holmens Kirke sammesteds og Proust over Kongl.
Mayestets Skibspræster.
- 6.(16.) Jan. *) Om Morgenent døde i Kiøbenhafn Joachim Molt-
cken, en berømt og fornemme Boghandler sammesteds,
som hafver paa sin Bekostning mange skønne latinske,
danske og tyske Bøger oplagt.
- 15.(25.) Jan. Samme Dag, som jeg i Jesu Nafn fyldte mit Alders
siete Aar, bleff min tredie Broder Jacob Bircherod
føed i Odense om Aftenen Kl. . . . Og vaar det end merkeligt,
at ligesom hans Dies Natalis blef den samme Maanetsdag,
som min, saa vaar det ogsaa nu den samme Dag i Ugen,
nemlig Fredagen efter Dominicam primam ab Epiphan.
- 20.(30.) Januar. Blef min kiere Broder Jacob i St. Knuds Kirke
af vor Sognepræst M. Lafrids Christensen døbt, eodem tam

¹⁾ If. Wiberg: Jens Pedersen Bergendal.

1664.

septimanæ, qvam anni die, paa hvilken jeg iligemaade blef for 6 Aar siden ved Fornyelsens Bad igienfødt. Vor Oldemoder Abigaël Sal. Otthe Knudsens baar saavel hannem som mig til Daaben.

31. Januar. Hafde M. Niels Jacobsen Sperling, Rector Scholæ Holbecensis, Bryllup i Holbeck med Kirstine May, M. Søfren Mays, loci Pastoris Daatter.
5. Februar. Døde i Opslo Bispe-Residentz i Norge Mag. Henning Stockflet, Biskop over samme Opslo eller Christiania Stift.
18. Februar. Blef Biscopens i Opslo Stift Sal. M. Henning Stockflets Liig i Christiania Kirke begravet.
21. Februar. Giorde M. Terkild Tuessen, som hid indtil hafde vaaren Sognepræst i Helsingborg udi Skaane, sin første Prædiken i Holmens Kirke Hafniæ, efterat hand af Kongl. M. vaar kaldet til samme Menigheds Pastorat og Cleri Navalis Præpositur udi afgangne M. Niels Spends Sted.
28. Februar. Hafde Hendrich Hønne, fornemme Kiøbmand i Odense, Bryllup sammesteds med Cathrine Bendixdatter, Bendix Lafridsens, Civis Othin. primarii, Daatter.
- 3.(13.) Marts. M. Hans Envoldsen Brockmand, Biscop i Aarhus, døde sammesteds hor. fere 12 pomerid. eller strax imod Midnat, anno ætat. 43. Episcopatus vero 4to.
- 4.(14.) Marts. Nogen Alteration fick voris Familie over den gode Mands Morbroder Anthonis¹⁾ hastige og for faa Dage siden gandske uforventet Bortsovelse, hvilken dog vaar, til de nærværendis Trøst, meget christelig og salig. Verba ejus postrema, efter at Præsten hafde hannem om Natten med Sacramentet betient, vaare disse Patriarchens Ord: Jeg slipper dig ikke, førend du velsigner mig.
- Dette maa nok herhos, ut res notatu digna, observeris, at bem. sal. Mand og Episcopus Arhusiensis Mag. Hans Brochmann, hafde icke aldeeniste af een Stam-Moder (de qva vid. 13. Jul. 63) deris Extraction, men vaare endogsaa begge fødte An. 1621 mense Aprili, item hafde lenge, ved sær fortrolig Omgiegelse baade inden- og udenlands, elsket hin anden som Brødre, og nu endelig skulde de begge eodem nocte, ja fast eodem hora, diversis licet in locis ved Døden sige Verden gode Nat.
- Strax efter Midnat, efter Kl. nesten halvg. 1 Formidd. døde i Odense Anthoni Otthesen, Byfoged sammesteds, anno ætatis 43.
- I St. Knuds Kirke i Odense blef af Episcopo M. Nicolao Bangio indviet Hr. Hans Brandt, Sognepr. i Eridtzkiøbing.
- 6.(16.) Marts. Hafde Hr. Kield Mouridsen Borchorst, Sognepr. i Tornby i Wensyssel, Bryllup ibidem med secunda sua Conjuge Karen Hansdatter.
9. Marts. I St. Botulphi Kirke i Aalborg blef Hr. Anders Pedersen, Medtiener og designatus Pastor til Tømmerby og Lild Sogner, af Biscopem Dr. Anders Andersen inaugurerit.

¹⁾ se nedenfor samme Dag.

1664.

30. (9. Apr.) Marts. Døde i Kiøbenhafn Mag. Gregers Christensen, antehac Conrector Scholæ Hafniensis, men nu i disse Dage kalden af Kongl. Mayt. til at være Lector Theologiæ udi Ribe, hvilken Bestilning hand dog ingen Tiid kom til at betienne.
- 9.(19.) Maj. Blef Mag. Christian Nold af Kongl. Mayt. kaldet og beskicket til at være SS. Theologiæ Professor Ordinarius i Kiøbenhafns Universitet efterat samme Professio Theologica hafde siden Sal. Mag. Pfeiffii Død paa andet Aar vaaren vacant.
19. (29) Maj. Indviede Ercke-Bispen Doct. Hans Svane i Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn tvende Biscoper, nemlig Hr. Eric Mogensens Grave, hid indtil Kongl. Mayts. Hofprædikant, til Biscop over Aarhus Stift i Jylland, og Mag. Hans Clausen Rosing, hid indtil Sognepræst i Kalundborg, til Biscop ofver Christiania eller Opslo Stift i Norge.
24. Maj. Døde i Aarhus Anders Lydicksøn, Borgemester der i Staden, og blef otte Dage der efter i Domkirken sammesteds hæderlig til Jorden bestædiget.
- 1.(11.) Juli. *) Blev Regis nostri eldste Daatters, Prinsesse Annæ Sophiæ Forlovelse med Chur-Printzen af Sachsen samtlige Undersaatter af Hans Kongl. Maytt. notificerit med den behørige Princessinne-Styrs Publication og Paabud.
8. Juli. Blef Hr. Hans Lock, Sognepræst til Svaninge Meenighed i Sallingherrid af Episcopo Fion. M. Nicolao Bangio udi St. Knuds Kirke i Odense ordinerit.
- 17.(27.) Juli. Hr. Simon Rasmussen, Præst udi Rimsøe, holdt Bryllup ibidem med Margrete Nielsdaatter.
27. Juli. Hafde Præsidenten i Nyborg Claus Rask Bryllup sammesteds med Elsebeth Andersdatter Scheffer, S. Mag. Madtz Lerckis, forдум Sognepræst og Provst ibidem, hans efterlatte Enke.
7. August. Tvende Kaaber-Stycker, med sorte Rammer omkring, hafde min Morfader ald den Tiid, i hvilken jeg kiendte ham, staaende paa Hylden over sin Bordende i hans daglig Stue; det ene vaar Sal. Cancellor Christen Thomassen Sehsteds, det andet vaar lærde Holger Rosenkrantzis. Der mig nu /: da jeg spiiøede hos ham til Aften :/ indfaldt at spørge hannem ad, hvis Billeder eller Afbildninger det skulde være, sagde hand mig det strax og lagde med dette der til: Disse to Mænd haver været, nest Gud, mine bedste Patroner og Forfremmere til ald tiemelig Velfærts Erlangelse her i Verden.
8. August. Om Formiddagen Klok. 7 døde i Kiøbenhafn Mag. Rasmus Hanssøn Brochmann, SS. Theologiæ Professor Pub. og Magnificus Academix p. t. Rector, anno ætatis 38.
- 19.(29.) August. Blef Magnifici Rectoris, Sal. M. Erasmi Brochmanni Liig udi Hellig Trefoldigheds Kirke i Kiøbenhafn ved en høyanseelig Comitatus begravet.
26. August. Bispen udi Aalborg Dr. Anders indviede i St. Botulphi Kirke sammesteds disse tvende Præster: Hr. Frandtzmichelsen¹⁾, Sognepræst til Aasted og Skerum Meenig-

¹⁾ Vogelius.

1664.

- heder, og Hr. Frandtzen Andersen Storup, Capellan til Børlum og dess Annexer.
11. Septemb. Hafde Sognepresten til Aaby i Vensyssel Hr. Hans Tanke Bryllup ibidem med Johanne Thomasdatter, hans Formands i Kaldet, afg. Hr. Thomas Henrichsens Daatter.
25. (5. Okt.) September. Blev Hr. Johannes Mouridsen Borchorst, Sognepræst til Fladde og Gierum Meenigheder i Vensyssel, copulerit til Antecessoris sui penultimi Daatter Ellen Povelsdatter Tanche. Bryllupet stod til hendes Broders Hr. Hans Tankes i Aaby.
5. Oktober. I St. Knuds Kirke i Odense indviiede Biscopopen Mag. Niels Bang 3 Præster, som vaare: Hr. Rasmus Madsen¹⁾ Sognepræst til Eilbye og Meilbye Meenigheder, Hr. Jens Simonsen, Capellan til Aasum Sogn og Hr. Henning Cortsen Abelsted.
- 11.(21.) Oktober. Dni. Jani Burchardi, Pastoris Tranbergensis in Samo Balthica, nuptice cum Ingeburga Foss, Hafnia.
- 12.(22.) Oktober. In Synodo Alburgensi blev Sognepræsten til Hundslund²⁾ Meenighed i Wendsyssel, Mag. Michel Pedersen, af Biscopopen Dr. Anders Andersen creerit til Provst i Jerslev Herred.
- 13.(23.) Oktober. Om Aftenen Kl. halvg. 9 døde i Aarhus M. Christian Nielsen Friis, Sognepræst til Vor Frue Kirke sammesteds og Canonicus.
21. Oktober. *) Døde i Kiøbenhafn Velbr. Fru Dorothea Sehesteds, Sal. Cancellen Christen Thomesen Sehesteds Daatter og Velbr. Marqvor Rødstens til Leerbeck.
3. Novemb. Hr. Johannes Heimerich, Sognepræst til Pilworm i Hertugdøm Schleswich og Probst over de Nordstrandiske Kirker, døde sammesteds af høy Alderdøm, anno Ministerii 54, ætat. 79, conjugii vero 52.
11. Novemb. Blev afgangne Fru Dorothea Sehesteds [Marqvor Rothsteins Fruis] Liig i Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn paa adelig Viis begravet. Liigprædiken forrettede M. Erich Olufsen Torm, loci Pastor et Præpositus.
7. Decemb. Blev Hr. Jens Pedersen Schibstad, Sognepræst til Hvidberg, Ørum og Lodbiereg Meenigheder i Thy, af Episcopo Aalborgensi Dr. Anders Andersen indviet.
12. Decemb. *) Om Formiddagen Kl. 11 døde paa Biørnsholm i Nørre Jylland Velbr. Axel Juul Nielsen, samme Steds Proprietarius, anno ætatis 67.
22. (1. Jan.) Decemb. Om Middagen blev Conrector Scholæ Metropolitanæ Mag. Jørgen Hammer af Dr. Johanne Wandalino, SS. Theologiæ Professore pub. og Alumnorum p. t. Inspector ac Ephoro, i det kongl. Communitet i Kiøbenhafn installerit og indsat til at være ejusdem Communitatis Regiæ Præpositus i afgangne M. Jens Gregersens Sted.

1) Kværndrup.

2) Nu Dronninglund Sogn.

1665.

6. Januar. Om Aftenen var jeg i Dr. Balslovs Huus og saae de sædvaanlige Ludos Comicos, som præsenterede de Hellige 3 Konger og Stiernem etc. af nogle Skolis-Personer at ageris.
10. Januar. Døde i Hvidberg Præstegaard udi Thye Hr. J e n s N i e l s e n L u n d s g a a r d, Sognepræst til bemelte Hvidberg og Liungsøe Meenigheder, anno ætat. 47, minist. qvinto.
- 17.(28.) Januar. Om Natten Kl. imod 1, døde i Kiøbenhafn M. A n d e r s H a n s s ø n, Sognepræst til Hellig Geistis Kirke sammesteds, anno ætat. 61.
- 20.(30.) Januar. Døde i Kiøbenhafn om Aftenen Kl. 7 den fornemme Matrone M a r g r e t e F i n k e, Sal. D. J ø r g e n F u i r e n s, forstum berømmelig Medici Practici sammesteds, efterlatte Vidue, anno ætatis 70, viduitatis 37.
24. Januar. Saae jeg proaviam meam A b i g a ð e m H a s e b a r t icke lidet sorrigfuld, siden hun hafde spurt Margrete Dr. Jørgen Fuirens dødelig Afgang, eftersom de hafde vaaren ald deris Tiid udkaarne Venner og holdt i deris unge Aar søsterlig Omgiegelse indbyrdes, hvilket adskillige Breve udviisede, som de i fremfarne Tiider hafde vexlet med hinanden, af hvilket et kom i mine Hænder.
26. Januar. Blef Sal. M. A n d e r s H a n s s e n s Liig udi Hellig Gestis Kirke i Kiøbenhafn begravet. Liigprædiken forrettede Prousten Mag. Erich Olufsen Torm.
- 31.(10. Febr.) Januar. Blef Sal. M a r g r e t e D o c t. J ø r g e n F u i r e n s i St. Nicolai Kirke Hafnæ begravet, og prædikede over hende Sognepræsten M. Michael Hendrichsøn.
Om Natten døde i Breckier Præstegaard i Vendsyssel Hr. C h r i s t e n G e r t s ø n, Sognepræst til Hellevad, Ørum og Hellum Meenigheder og Proust i Jerslef herrid, anno ætatis 73, der hand hafde betient dette Pastorat i 48 Aar.¹⁾
- 5.(15.) Februar. Hafde Velbr. L o r e n d t z C o r t v o n V r e n til Meilsted Bryllup paa Egebjerg i Wensyssel med Fru D o r t h e K r a b b e.
13. Februar. Døde i Kiøbenhafn M o r t e n M i c h e l s e n T h u n e, forstum, Kongl. Mayts. Proviand-Skriver udi 15 Aar, siden Raadmand i samme Kongl. Residentz-Stad, en fornemme riig Mand, anno ætat. 63.
16. Februar. *) Døde i Kiøbenhafn A r e n t T i n g n a g e l, kongl. Mayts. Ober-Compagnie-Mester paa Bremerholm, som vaar kommen her ind i Riget med den hollandske Auxiliar-Orlogsfloode an. 1658 og siden i kongl. Tieniste forbleven.
24. Februar. Blef Raadmand M o r t e n M i c h e l s e n T h u n e s Liig udi Holmens Kirke i Kiøbenhafn begravet.
3. Marts. I Christiania Kirke bleve tvende Brødre Hr. N i e l s L a f r i d s e n C h a r t i u s, Capellan til Hof Meenighed i Tønsberg Provsti, og Hr. P o v e l L a u r i d s e n, Capellan til Rolloug i Laurvigs og Nummedals Prousti, af Episcopo M. Hans Rosing præsteviiede.
5. Marts. Blef M. N i e l s R a n d u l f, antehac Pastor Coagiensis in Sellandia installerit og indsat udi Hellig Geistis Kirke i

¹⁾ Se 31. Decbr. 1665.

1665.

- Kiøbenhafn til samme Meenigheds Pastoratum af M. Erich Olufsen, Templi Divæ Virginis Pastore et Præposito.
12. Marts. Hadde Oberst Lieutenant Hartvig Ottho Petersen von Deden Bryllup i Aalborg med Jomf. Anna Dorothea von Witberg.
- 15.(25.) Marts. I afgangne Hr. Bent Olufsens, Sognepræstis til Hvide Ovre uden for Kiøbenhafn, hans Sted blef ved conclusum Consistorii antagen M. Søfren Lafritsen¹⁾, Medtiener til Vor Frue Kirke og sluttet, at bemelte Hvide-Ovris Pastorat skulde herefter stedse være til Vor Frue Kirkis øverste Capellani annecterit²⁾.
- Blef Hr. Christopher Nielsen Sperring, Sognepræst til Hvidbjerg og Liungs Kirker paa Thyholm, indviet i St. Botulphi Kirke i Aalborg af Bispen sammesteds Doct. Anders Andersen Rincøbing.
28. Marts. *) I Ribe afgick ved Døden en overmaade bedaget Qvinde, nafnlig Else Ifversdatter Vandel, Peder Christensens, Civis Ripensis, efterlatte Enke, anno ætat. 102, Viduit 65.
31. Marts. Døde Mag. Ivarus Petri Adolphus, Pastor Fronesium, og Provst i Guldbrandsdalen i Norge, anno ætatis 45.
5. April. *) Fru Mette Rosenkrandtztz, Velbr. Erik Rosenkrandtztzis til Rosenholm, døde paa samme deris Gaard Rosenholm i Barnsnød om Formiddagen Kl. 9, an. ætat. 33.
7. April. Døde i Kiøbenhafn Doct. Henrich Ernst, J. U. D. et Professor in Regia et Eqvestri Academia Sorana, Consiliarius Regius, Assessor i Høyeste Ret og Cancelli-Collegio, an. ætat. 63.
- 16.(26.) April. Bleff fød i Kiøbenhafn Doct. Thomæ Bartholini fierde Søn, Johannes Bartholinus, som siden bleff Theologiæ Professor in Academia patria.
17. April. Døde i Kiøbenhafn Peter Pedersen Kierte minde, Kongl. Mayts. Commandeur Capitain til Søis, og Eqvipagie-Mester paa Holmen.
2. Maj. Blef Erich Rosenkrandsis Fruis Sal. F. Mette Rosenkrandsis Liig udi Aarhus Domkirke med adelig Fær begravet. Liigprædiken holdte Biscoppen Hr. Erich Grave.
- 13.(23.) Maj. Vaar jeg om Aftenen med mine Foreldre og Sødskinde til min Morbroders D. Balslovs, hans kiere Hustrue min Moster at felicitere over sin lykkelige Forløsning med deris unge Datter, som hodie blef fød. Hun fik siden Episcopum Fioniæ til Egte. Vid. . . . Decemb. 94
- 15 Maj. Blef Hr. Peder Michelsen Arctander, Medtiener og Pastor designatus til Tanderup Meenighed i Fyen, ordinerit i Odense Hospitals Kirke af Bispen M. Niels Bang.
19. Maj. Blef Hr. Christen Madtzen, Capellan til Hammer Sogn og dess Annexer i Vendsyssel, præsteviet i Aalborg af Episcopo Dr. Andrea Rincopio.

1) Bergendal.

2) 1747 blev Hvidovre Anneks til Frederiksberg.

1665.

21. Maj. Eftersom min Mosterdatter Birgitte Balslov blev i Dag døbt, saa anrettede hendis Foreldre udi deris Huus et skønt Barsel-Maaltid, i hvis Tractament jeg ogsaa blev deelagtig.
23. Maj. *) Gjorde Peder Pedersen Lerke paa sin Sahl et stort og kostbar Giestebud, fast ligesom et Bryllup, hvor til alde Byens fornemmeste Indvaanere, baade geistlige og verdslige, vaare indbudne, saasom hand paa denne Maade vilde splendide valedicere¹⁾ vor Stad, hvis florentissimus Civis hand i mange Aar hafde vaaren. Jeg hafde samme Tiid iblant Giesterne en meget fornøvelig Dag.
24. Maj. Resignerede Peder Pedersen Lerke sin Raadmands Bestilling paa Odense Raadhuus.
27. Maj. Tog Hans Thomassen Borch²⁾, som nesten et Aars Tiid hafde læst for mig, Afskied fra os, saasom hand agtede til Academiet udi Kiøbenhavn sig at begive.
28. Maj. Giorde min kiere Morfader Thomas Brodersen for sine Sønners Skyld, som vaare reysefærdige, et Giestebud udi sit Huus om Middagen for samtlige sine Børn og Svogre.
31. (10. Juni) Maj. Giorde jeg mine Morbrødre, Otthe Thomsen og Broder Thomasøn Risbrich, Geleide fra Odense til Assens, saasom de i Dag anfangede deris første Udenlands-Reyse.
1. Juni. Tog mine Morbrødre samt deris intineris comes Heinrich Stampe, Afskied fra os i Assens og forføyede demnem over lilde Belt til Hadersleb og derfra siden videre fort ad Holland.
2. Juni. Antog min kiere Fader til min privatum Præceptorem en anden af Gymnasisterne, nafnlig Hans Jensen, fød udi Odense, med Accord, at hand, ligesom den forrige, skulde nogle Timer om Dagen [naar hand ej Gymnasium freqventerede,] gaa hen til mig i Huuset og
5. Juni. Døde paa Ulstrupgaard i Thye Fru Anne Hedvig Skinckel, Velbr. Hartvig Kaasis, prædii ejusdem Domini, uxor.
6. Juni. Eftersom Peder Pedersen Lerke i Dag med alde fra Odense bortreysde, og mine Foreldre giorde hannem Compagnie til Nyborg, saa
7. Juni. Hr. Christen Berthelsen, Capellan til Hundborg og Janderup Kirker i Thye, blev in Templo Botulphiano Aalburgensi af Biscopen Doct. Anders orderit.
- 1.(11.) Juli. Døde Mads Hanssøn, Raadmand i Odense, i sit Alders 76 Aar, der hans Skrøbelighed en Tiid lang hafde holdet hannem ved Sengen.
- 4.(14.) Juli. Om Aftenen Kl. halvg. 6 bortkaldede Gud udi Birkerød Præstegaard i Selland ved den tiimelige Død min kiere Farmoder, Maren Jacobsdatter, Sal. Hr. Jens Hermanssens, fordum Sognepræstis ibidem, efterlatte Enke.

¹⁾ Molbech oversætter dette til: tage afsted (!) med.

²⁾ Antagelig Hans Thomsen Borch, der 1676 blev Sognepr. t. Hvidstrup og Fløng.

1665.

*) Hafde Peder Pedersen Lærke, [som nu hafde forladt Odense og boede i Kiøbenhafn,] Bryllup ibidem med Dorte Nansen, Sal. Borgemester Find Nielsens Enke og Præsident Hans Nansens Datter.

Døde i sin Præstegaard Hr. Claus Lauritzen Assens, Sognepræst til Tommerup og Brylle Meenigheder i Fyen, og fik til Successorem sin forhen indviet Medtiener Hr. Jacob Knudsen Fangel.

Blef fød Frøiken Anna Friderica Philippina, Hertuginde af Slessvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken, Grevinde af Oldenburg og Delmenhorst, Philipp Ludovici, Ducis Slesv. Hols. lin. Sunderb. filia, Christiani 3 Danorum Regis Abneptis.

8. Juli. Døde i Kiøbenhafn Velbyrdig Friderich Bilde, Hæder til Bourholt i Vendsyssel, som vaar Sal. Steen Bildes og Fru Karen Skeels Søn.
- 19.(29.) Juli. Døde i Assens Mag. Niels Sass, Sognepræst sammesteds og Provst i Bogherridt.
4. August. Ordinerede Bispem i Christiania M. Hans Rosing tvende Præster, nemlig Hr. Jacob Borch, Capellan til Elverum i Hedemarkens og Østerdalens Prousti, og Hr. Jens Hals, Medtiener til Hitterdall Meenighed i Neder-Tellemarkens Prousti.
- 20.(30.) August. Hafde Doct. Christian Hendric Luja, Medicus Practicus udi Fyen, Bryllup i Odense med Abigail Lavridtzdatter, Sal. D. Lavridtz Jacobsøns, Episcopi Fionensis eeneste Daatter.
26. August. Om Eftermiddagen Klokken 4 døde i Kiøbenhafn M. Christen Steenbuck, Lingvæ Hebr. Professor Regius i Universitate Hafniensi, an. ætat. 40.
5. September. Blef Sal. M. Christen Stenbuchs, Ebr. Lingvæ Professoris Liig udi Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn begravet, concionem funebrem habente M. Erico Tormio, loci Pastore ac Præposito.
- 7.(17.) September. *) Døde paa Kiøbenhafns Slot Dronningens Fruentimmers Hofmesterinde Fru Maria Elisabeth Haxthusen, gebohrne von Geisspitzheim, an. ætat. 63.
8. September. I St. Botulphi Kirke i Aalborg indviiede Biscopem Dr. Anders Andersen disse 3 Præster, Hr. Baltzer Jenssen Hals, Sognepræst til Understed og Karup Kirker, Hr. Morten Jensen¹⁾, Sognepræst til Ulsted Kirke, og Hr. Christen Jensen Røgelhede, Capellan til Hellevad, Ørum og Helium Kirker.
3. Oktober. Mag. Jens Skelderup, Biscop over Bergens Stift i Norge, døde udi sin Bispe-Residentz om Natten, an. ætatis 62, Episcopatus autem 17mo.
- 4.(14.) Oktober. I St. Knuds Kirke i Odense indvier Bispem Mag. Niels Bang disse to Præster, Hr. Berthel Ludvigsen, Sognepræst udi Assens, og Hr. Peder Carstensen, sin Faders Medtiener St. Hans Kirke i Oden e.

¹⁾ Juul.

1665.

- Hafde Hr. Cort Pedersen Hual¹⁾, Sognepræst til Skulleløv og Selsø i Selland, Bryllup hiemme hos sig selv med Dorothea Gad, afg. Hr. Peder Pedersen Gads, fordem Sognepræst til Aversie og Thestrup, hans Daatter.
- 7.(17.) Oktober. Om Aftenen ved 7 slet optendtes en ulykkelig Ild i Jørgen Vichmands Gaard, Raadmands i Othense, som laa i Vestergade og opbrendte den og nok 2 til foruden omliggende Gaarde, som bekomme Skade.
11. Oktober. Blef Sal. M. Jens Skielderups, Episcopi Bergensis Liig udi Domkirken i Bergen hæderlig begravet. Liigprædiken holdte Sognepræsten ibid. M. Ambrosius Hardenbech.
- Episcopus Aalborgensis Doct. Anders Andersen creerede i deris Landemode sammesteds Hr. Jørgen Jacobsen, Sognepræst i Vadum, til Provst i Kiærherred, og Hr. Jens Kiildsen, Pastorem Harringensem et Staxtrupiensem, til Provst i Hassingherred.
16. Oktober. Sad min Morfader, Borgmester Thomas Brodersen sidste Gang Retten paa Odense Raadhus.
- 29 Oktober. Hafde Peder Willumsen Deichmann, Civis Hafniens. primarius [post Prætor ibid.] Bryllup udi Kiøbenhafn med Else Pedersdatter, Peder Thuesen, Mercatoris Hafniaci Datter.
12. November. Talde jeg udi denne Verden sids'e Gang med min kiere Morfader, som nu laa, absq. recuperandæ valetudinis sp., svarligen siug.
- 15.(25.) November. Der Klokken vaar halfg. 6 om Morgenen bortkaldede Gud i Odense ved et saligt Endeligt min kiere Morfader Thomas Brodersen Risbrich, Øverste Borgemester sammesteds, der hand hafde levet i denne Verden 65 Aar og 4 Maaneder.
- 16.(26.) November. Saae jeg iblant den gemeene Almue, og særdelig Byens fattige, stor Graad og Klage over min salige Morfaders dødelig Afgang.
- 19.(29.) November. Vaar jeg i min Sal. Morfaders Gaard indtil langt ud paa Natten, hvor en stor Sværm var af fremmede eller Byens fornemmiste, hvilke (efter den Tids Sædvane) holdt sammesteds Liigvagt, icke uden Arvingernis merkelig Omkostning, thi Sukker og Viin motte i slig Færd laves til udi Overflødhighed.
24. (4. Dec.) November. Vaar jeg selfanden det første Par efter min Sal. Morfaders Liig, som i Dag bleff ved en anseelig Begiengelse udi St. Knuds Kirke i Odense til Jordan bestæd. Liigprædiken ofver hannem holdte vor Sognepræst, Mag. Lafritz Christensøn Wellejus.
6. December. Blef Hofmesterinden paa Slottet, afgangne Fru Maria Elisabeth von Haxthausen i St. Peders Kirke i Kiøbenhafn med anseelig Fær begravet.
7. December. Der vi spurde i Odense. at Jens Madsen Rosenbergh, Borgemester i Nyborg, en fornem Mand af braf Fornuft og Conduite, vaar af Kongl. Mayt. kaldet og beskikket til at være Borgmester her i Staden udi min Sal.

¹⁾ Hvalsøe.

1665.

- Morfaders Sted, blev det alde, baade store og smaa i vor Familie, en kier Fornøyelse, at den salige Mands Bestilling med saa capabel et subjecto igien blev forsiunet.
22. December. I Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn indviede Erke-Bispen Dr. Hans Svane Mag. Esaiam Fleischerum til Sognepræst til Hellig Geistis Kirke sammesteds udi M. Niels Randulfs Sted, som vaar kaldet derfra til Episcopatum Bergensem.
26. December. *) Imod Midnatstiid eller paulo ante hor. 12 pomeridianam døde paa Willestrup i Nørre Jylland Fr. Ingeborg Parsberg, afgangen Iver Juuls til Willestrup, fordum Danmarks Riges Raads efterlatte Enke, completo anno ætatis 81mo et Viduitatis 38vo.
31. December. Døde i Breckier Præstegaard i Vendsyssel Hr. Christen Gertsen¹⁾, Sognepræst til Hellevad, Ørum og Hellom Sogner og Proust i Jerslef-Herred, an. æt. 73, der hand nogle Aar tilforn hafde formedelst sin høye Alderdom og Svaghed afstaaen bemelte sit Pastorat for Hr. Anders Jenssen Hals.

1666.

- 1.(11.) Januar. *) Blef M. Hans Hansen Seidelin (tilforn øverst Capellan i Helsingør) indsat i Holmens Kirke i Kiøbenhafn til at være Sognepræst ved samme Holmens Meenighed og Proust over Kongl. Mayts. Skibs-Præster, og holdte hand samme Dag sin første Prædiken ibidem.
- 3.(13.) Januar. *) I St. Knuds Kirke i Odense indviede Episcopus Fionæ M. Nicolaus Bangius sin eldste Søn Hans Bang til Medtiener og Pastorem adjunctum i Særsløf Meenighed udi Skouby Herrid.
- 7.(17.) Januar. Blef Sognepræsten til Hellig Geistis Kirke i Kiøbenhafn, Mag. Niels Randulf, i Vor Frue Kirke sammesteds indviet til Biscop over Bergen Stift i Norge af Archiepiscopo Sellandiæ Dr. Hans Svane.
- 10.(20.) Januar. Døde i sin Præstegaard Mag. Berthel Wichmand, Sognepræst til Særsløf Meenighed i Fyen og Proust i Skoubyherrid, anno ætat . . . , minister . . . og fick til Successorem sin 8 Dage tilforn ordinerit Medtiener Hr. Hans Bang.
- 4.(14.) Februar. Der Klocken vaar imell. 10 og 11 ud paa Natten døde i Kiøbenhafn Velbr. Ottho Krag til Wolleberg, Kongl. Mayts. Geheime-Raad, anno ætatis 55.
Blef Hr. Samuel Christensen Lind, Medtiener til Wigedals Meenigheder udi Ryefølcke Prousti indviet i Stavanger Domkirke af Episcopo Diæceseos M. Christiano Tausano.
7. Marts. Blef Hr. Anders Madsen Hvid, Medtiener til Brenderup og Ore Sogner i Fyen, indviet in templo Divi Canuti Oth. af Biscopem M. Niels Bang.
- 13.(23.) Marts. Stod afg. Otthe Krag, Kongl. Mayts. Rigs-Raads adelig Liigbegiengelse i St. Nicolaj Kirke i Kiøbenhafn.

¹⁾ Se 31. Januar 1665, der if. Epitafium er den rette Dødsdato.

1666.

15. Marts. Fru Ide Rosenkrantz, Hugo Lützous, Kongelig Amtmand over Andvorskou og Korsøer Ambter, hans Frue, men Hoffmesters paa Sorø Velbr. Jørgen Rosenkrantzis Daatter, døde i Barselseng paa Andvorskov Slot anno ætat. 27 Conjugii nono.
28. (7. Apr.) Marts. Hafde Peder Vinding til Lammehave, J. U. Licentiat, Bryllup i Odense med Susanna Hahne, afgangne Raadmand Herman Hahnes Daatter.
5. April. *) Døde i Kiøbenhafn Margrete Rosenmeyer, afgangne Hans Mathisen Mechlenburgs Enke, en fornemme rig Qvinde; efterlod sig hen imod en half Tønde Gulds Formue.
6. April. Stod Velbr. Hugo Lützovs Fruis, afgangne Ide Rosenkrantzis adelig Liigbegiengelse i Andvorskovs Slotkirke, hvor Mag. Prebern Wandal, Slotz-Prædikant ibidem, forrettede Liigprædiken.
- 8.(18.) April. Om Natten Kl. 2 døde i Kyng Præstegaard udi Fyen Hr. Henning Clausen¹⁾, Sognepræst til samme Kyng Meenighed, der hand hafde levet i 77 Aar og betient Prædike-Embedet, først i Lolland og siden i Fyen, udi 46 Aar. In Pastoratu Kyngensi succederede hannem hans forhen ordinerit Medtiener Hr. Jacob Jacobsen.²⁾
- 11.(21.) April. Blef Hr. Jens Christensøn Bang, Medtiener og Pastor adjunctus paa den liden Insul Avernacke ved Foborg, ordinerit udi Odense af loci Episcopo M. Nicolao Bangio.
30. (10. Maj). April. Om Formiddagen Kl. 8 døde i Roeskild Mag. Evald Nielsen Randulff, Sognepræst til Domkirken sammesteds, (hvilket Pastorat hand dog for 5 Aar siden til Hr. Hans Trojel hafde afstaaen,) saa og Proust i Sømsherrid og Capituli Canonicus, anno ætatis 70mo, ministerii vero 39.
Hafde Hans Hogensen, sidtzhaffig paa Østrupgaard i Selland, Bryllup i Kiøbenhafn med Bodild Søfrendatter, Sal. M. Søfren Calundani, fordem Ethices Professoris udi Kiøbenhafns Universitet, hans Daatter.
- 11.(21.) Maj. Blef venerandi Senis M. Envald Randulfs Liig udi Roskilde Domkirke hæderligen begravet.
20. Maj. I Stavanger Domkirke blef Hr. Jacob Jacobsen Kirsebom, Medtiener til Oddernetz, Wendisloe, Offerby og Hægeland Meenigheder, af Biscopopen M. Christian Tausan indviet.
30. Maj. Blef Mag. Peder Winslov, Conrector Scholæ Othenianæ indviet i St. Knuds Kirke i Odense af Episcopo M. Niels Bang, til at være Pastor Adjunctus til Vor Frue Meenighed der i Staden.
2. Juni. Tog min privatus Pædagogus Hans Jensen Høykarl fra mig og mine Foreldris Huus Afskied, der hand paa et Aars Tid hafde informit mig nogle visse Tiimer

1) Bang.

2) Holst.

1666.

om Dagen, men nu agtede at overreyse til Universitetet i Kiøbenhafn.

4. Juni. Ordinerede Episcopus Stavangriensis M. Christian Tausan udi Hvidsø Kirke i Tellemarken Hr. Niels Pedersen Haranger til Capellan i Vinie, Rouland og Nessland Meenigheder.
9. Juni. Der min Fader kom hjem fra Skolen, hvor hand hafde været actui hodierno overværendis, lagde hand over Borde megen Roos paa M. Winslovii lærde Oration og sagde derhos, at det vaar Skade for den studerende Ungdom, at den Mand icke ved functionem Scholasticam fremdelis motte forblive.

Om Formiddagen resignerede M. Peder Jacobsen Winslov udi Odense Schole med en Oratione publica samme Skoles Conrectoratum udi mange fornemmes Nærværelse.

Strax derpaa samme Dag bleff til ejusdem Scholæ Conrectoratum publice indsat Jonas Pedersen Timmermand af Episcopo Fionia M. Nicolao Bangio.

10. Juni. Hafde min kiere Fader en af Collegis Scholæ Othenianæ, Rasmus Nielsen, hos sig og accorderede med hannem om en aarlig Løn, at hand mig under sin Information skulde antage, saasom bem. Hører tilsagde, at hand baade publice udi Skolen saa og paa sit Kammer imellem Tiimerne privatim vilde læse for mig.

Samme Tiid antog og beordrede ogsaa min Fader en af Gymnasii Alumnis, ved Nafn Niels Nachskou, til at følge mig her efter om Søndagene og Bededagene i Kirken og lade mig staa hos sig paa det Pulpitur i Choret, hvor Gymnasisterne haver deris Stade.

- 14.(24.) Juni. Blef jeg i Jesu Nafn introduceret i den offentlige Latinsk Skole udi Othense og bekom locum i anden Lectie under Clasis ejusdem Hypodidascalo Rasmus Nielsen, nest hos vor Sognepræstis Mag. Lafridtzis Søn Christianum Laurentii Wellejum, som lenge tilforn hafde været en af mine kieriste Sodalibus, men blef fra denne Tiid min fulde Skole-Broder.

29. Juli. Hos Borgemester Jens Madtzens Børn frembragde jeg og mine Sødskinde den gandske Eftermiddag. Iblant alde de fremmede Huuse, hvilke jeg undertiiden i min Opvekt besøgede, vaar der ingen mere honet og skickelig i alle Maader end deris, saasom Foreldrene vaare gudfrygtig Ærbarheds faure Exempler for de gamle, og Børnene vaare tugtig Høvidskheds Exempler for de unge.

6. August. Der vi hafde giort Middagsmaaltid, kom Karen M. Christens ind til os, og som hun agtede sig i disse Dage over til Kiøbenhafn, viiste hun min Fader en Bog, hvilken hun vilde foræhle Kongen, ventendis sig der for en god Vederlag. Bogen vaar tryckt Hafnia 1583 in 12mo, indeholdendis nogle tydske Sententzer af Proverbii Salomonis og Libro Syracidis uddragne. Ellers bestod dends meeste Raritet der udi, at Rex Fridericus II hafde fordum foræhret hendes Mands Fader M. Hans Michelsen dend og self med egen Haand skreven disse Ord der udi: Anno 1584

1666.

gaf Jeg denne Bog Mester Hans, min Søns Christians Tuctemester til Ny Aar her paa Skanderborg. Mein Hoffnung zu Gott allein, item: Trew ist Wildbrat. F. 2. K. zu Denemarck. Paa et andet Blad strax der hos hafde høyloflig Christianus IV iligemaade med egen Haand skreven dette: Regna firmat Pietas. Christianus D. Gratia inauguratus Princeps Daniæ etc. suo clarissimo Præceptori Johanni Michaëliidi scripsit manu propria sub ejus disciplinæ Anno secundo, humanæ Salutis 1584, Ætatis suæ 8. 12. Aug.¹⁾

14. August. Døde i Kiøbenhavn Velbr. Fru Anna Margareta von Poudevels, Velbr. Hans Adolph von Holsten, Kongl. Mayts. Hoff-Raads Frue, an. ætat 22.
25. (4. Sept.) August. Niels Lafriksen til Nielstrup, som forudum hafde vaaren Borgmester udi Svenborg, døde paa samme sin Gaard Nielstrup i Fyen om Aftenen Kl. halff. 6.
5. Septbr. Døde i sin Præstebolig Hr. Hans Hanssen, Sognepræst til Øystusun eller Østensøe Præstegild i Bergen Stigt i Norge, anno ministerii 13.
- 9.(19.) Septbr. *) Hafde Hr. Hans Bang, Sognepræst i Særsløff, Biscopens M. Niels Bangs Søn, Bryllup i Odense, med Anna Erichsdatter, M. Berthel Wichmands, Antecessoris sui, Efterleverske. Chur-Prindtzen af Sachsen, som nu laa i Odense, gich op om Aftenen incognito paa Raadhuset at se paa Bryllups Færen, men blef ickun stacked Tiid der oppe.²⁾
- *) Stod jeg med flere om Formiddagen paa Adelenes Sahl strax ved Kirken og saae Brud-Skaren, der de ginge til Kirken. Bruden gick imellem Hr. Hannibal Sehsteds Dame Frøicken Christiana og hendes Daatter, og tenkte da bem. Dame mindst paa, at hun i samme Uge skulde blive Enke.³⁾
- 13.(23.) September. *) Der den Kongl. danske Ambassadeur Hr. Hannibal Sehsted, Ridder og Danmarks Riges Skatmester, vaar spatzerendis i en Have ved Paris i Frankrig, døde hand sammesteds meget hasteligen.
- 17.(27.) September. *) Døde i Kiøbenhavn Paul Tscherning, Kongl. Mayts. General-Auditeur og Assessor i Krigs-Collegio, an. ætat. 40, meget hastelig og uden forregaende Siugdom.

¹⁾ Bogen, hvis fulde Titel lyder: »Etzliche ansecterere und vorneme Sprüche und Sententzer, aus den Sprüchen Salomonis und Jhesus Syrach: Zusammen gebracht durch den Durchl. Fürsten und Herrn, Herrn Fridereich der Ander, König zu Dennem.«, findes ikke i det kgl. Haandbibliotek, der som bekendt flere Gange har været udsat for Ildsvaade. Det kgl. Bibliotek ejer to komplette Eksemplarer, Karen Brahes Bibliotek et defekt og Videnskabernes Selskabs Bibliotek i Trondhjem et komplet Eksemplar af Bogen, men intet af disse Eksemplarer indeholder de omhandlede Tilførsler. Om Bogen henvises iøvrigt til: Bogvennen 1921. Pag. 43—47 og Nord. Tidskr. f. bok- og biblioteksvæsen IX. 1922, Pag. 44—46, 220, 226—234. (Velvilligst meddelt af Hr. kgl. Bibliotekar H. Ehrencron-Müller).

²⁾ Disse to Indførsler er optagne hhv. under Res patriæ, og Res meæ hvorved den, tilsyneladende, lidt mærkelige Orden i Begivenhedernes Omtale fremkommer. Molbech har, som saa mange andre Steder, omskrevet Indførslerne for at slippe uden om dette Forhold.

³⁾ Se 13. s. M.

1666.

28. September. Hr. C l e m e n d P e d e r s e n, Sognepræst til Korup og Ubberød Meenigheder i Fyen, indviet i St. Knuds Kirke i Odense af Episcopo Fionix M. Nicolao Bangio.
- 5.(15.) Oktober. Vaar Willum Jensen Rosenvinge og Kirsten Pedersdaatter Balslau, Sal. Anthoni Otthesens Efterleverske /: som i forreagaende Dage vaare blefne forlovede tilsammen /: tilligemed adskillige flere af Vennerne i mine Foreldris Huus om Middagen til Giest. Der bem. Willum Jensen treen ind af vor Gade-dør lod en af vore Tieniste-Piger disse Ord falde: Hand smiiler, ligesom hand her i Huset skulde hente sin Brud. Icke sagde hun det endelig af nogen sær Betænkning, dog rand hendis Ord /: saasom nogenledis prognostiske /: mig 12 Aar derefter igien i Sinde, da min Søster blef ved Himmels Forsiun velbemelte gode Mands Sponsa secunda.
17. Oktober. Vaar jeg om Middagen tilligemed mine Foreldre og andre gode Venner til Dr. Christopher Balslaus og min Mosters til Bords, saasom de gjorde et Barsel Giestebud i deris Huus formedelst deris liiden Søns, T h o m a s B a l s l a u s Daab, som i Dag blef i Kirken forrettet.
- Indviiede Biscopen ofver Vendelbo Stift Doct. Anders Andersen i Sanct Botulphi Kirke i Aalborg disse trej Præster: Hr. Lauridtz Hvid, Sognepræst til Hals Meenighed i Kierherr., Hr. Morten Jensen Juul, Sognepræst i Ulsted ibidem, Hr. Baltzer Jensen Hals, Sognepræst i Understed og Karup i Børlumherred.
18. Oktober. Mormoder A b i g a i l, som baar die præcedente min Moster-Søn, liden T h o m a s, til Daaben, forteller om Aftenen for mig og andre en besynderlig Drøm, som hun sidst forreagaende Nat hafde. Thi hende siuntis at, der hun skulde gaa ud igien med bem. Barn af Kirken, faldt hun tilligemed det ned i en aaben Grav. Denne vaar sandelig ingen vanum somnium. Thi hende bortkaldede Gud inden nestfølgende Aars Udgang. Og Barnet, som hafde fast aldrig sit Helbred, levede icke helder lenge efter hende.
30. Oktober. Hafde Baltzer Hansen, Kiøcken-Skriver ved det Kongl. Communitet i Kiøbenhafn, Bryllup udi Oeconomi Hans Mule Jørgensens Huus med Barbara Dinisdaatter, Sal. Dinis Jensens, forstum Raadmands i Odense hans Daatter.
31. Oktober. Velbyrdig J ø r g e n K r u s e til Kiersgaard, [som vaar Nobilium Danorum Senior, til hvilken Kong Friderich hafde an. 1661 overleveret Adelstandens ny udgivne Privilegier,] hand døde nu paa samme sin Gaard Kiersgaard i Vendsyssel, anno ætatis 82.
- 6.(16.) November. Hafde Doct. Willum Worm, Physices Professor Regius i Kiøbenhafns Universitet, Bryllup Hafnia med Else L ü x d o r p h, Forstanderens paa Herlufsholm, Christen Bollesens Daatter.
- 7.(17.) November. Blef Sognepræsten til Haarsløf Meenighed i Fyen Hr. E r n s t G ü n t h e r H e l m, Sunderburgo-Alsatus, ordinerit i St. Knuds Kirke i Othense af Bispen M. Niels Bang.

1666.

- 19.(29.) November. Om Eftermiddagen Kl. 3 døde i Wangen i Norge Hr. *Henrich Miltzov*, Sognepræst til Wangens Præstegield, samt dets Annexer, saa og Proust over Wos og Hardanger Prousti, anno ætat. 68. ministerii 44, og fick til Successorum in Pastoratu sin nogle Aar tilforn ordinerit Medtiener og Søn Mag. *Gert Miltzov*.
20. November. Døde i Kiøbenhafn Dr. *Christianus Fabricius*, Jur. Utr. et Medicinæ Doctor, og Stads-Physicus sammesteds, anno ætatis 66.
4. December. Døde i Roeskild Hr. *Jens Frandsen Trojel*, Sognepræst til Roeskild Domkirke, Proust i Sømsherrid, og Capituli Canonicus, anno ætatis 35 nuper completo.
- 9.(19.) December. Hafde Hr. *Matthæus Reutzius*, Sognepræst i Ryslunge i Fyen, Bryllup i Odense med *Helvig Hendricsdatter*. Biscopen *M. Niels Bang* gjorde Bryllupet i sit Hus.

I St. Knuds Kirke hørde jeg Brudens Broder *Peder Hendrichsen Aschanium* prædicke. Er den eeneste Gang, jeg fick ham at see, og alligevel at hand skulde, sic fatis jubentibus, efter 15 ½ Aars Forløb vorde min Socius in promotione Magistrali, skulde jeg dog icke faa hannem, utpote tunc absentem, at see.

18. December. Eftersom Disciplene, hvilke vaare Musici, begynte fra denne Tiid at siunge over til Juulen, saa blev der icke viidere læst publice for os i Aar. Hvorudover jeg vaar den meeste Deel af denne, saavelsom og efterfølgende Dage usq. ad Icrias, paa min Hørers Kammer indelukt, hvor jeg motte læse *Leitzer* om Formiddag og om Eftermiddagen componere.
- 20.(30.) December. Der *Hypodidasculus noster* hafde plerosq. Discipulorum paa Kammeret om Morgenen, fick hand det Indfald, at hand lod os oplæse den Dialogum eller Samtale imellem Gud paa den ene og *Evam* samt hendes Børn paa den anden Siide, som paa danske Riim er udsat og for 30 Aar siden i Kiøbenhafn prentet og for Ungdommen hverken unyttig ej heller ulystig er at læse, saasom der i meldes: At der *Eva* en Gang pridie Sabbati sad og toede, kiembde og pyntede sine Børn, kom *Vor Herre* i Gaarden for at besøge hende. Hvorfore hun hasteligen skiulde dem, som endnu vaare utoene og skidne, hen i en *Wraa*, at Herren icke skulde see dem, men de andre, scil. *Abel*, *Seth* og deris Søster *Delbora*, skillede hun skickelig i en Rad, og lod dem oplæse deris *Børne-Lærdom* for hannem. Endelig vilde hand og have reliqvos, i *Særdeelighed Cain*, her frem at læse, og da skal *Delbora* have fremkaldet denne sin Broder med adskillige cavillis, hvorved hun exprobrerede ham sin tølperagtig Uskickelighed, hvilket *Poeten* i bem. Dialogo moxen ridicule har indført. Da dette forrekom, sagde *Vor Hører* til een af os, hvilken hand ingen Tiid kunde faa sat mores paa: *Anders*, tag du dig dette til. Her hører du baade *Cains* og din Beskrivelse. Siden befoel hand os, at vi skulde in diem seqventem lære denne Dialogi Indhold uden ad, saa vidt aldeeniste de dogmata Catechetica angick, som derudi ere befattede.

1666.

- 21.(31.) December. Der Rasmus Nielsen havde os in museo suo igjen hos sig efter Prædiken og lod os gjøre reede for vor Lectie, spurde jeg hannem ud og sagde: Hvorledis kand dette være, at Eva paa een Tiid ryktede og underviisde sine Sønner Abel og Seth, da der staar dog i Bibelen, at Abel vaar død førend Seth blev fød? Ja, svarede hand mig, den der vil lyve, skal have en god Hukommelse.

1667.

23. Januar. Vaar jeg med mine Foreldre til Willum Jensen Rosenvinges Bryllup med Kirsten Pedersdatter Balslov, som bleff udi en fornemme Forsamling holden i Odense i Brudens Gaard.
27. Januar. Døde i Aalborg Elsebeth Lauridtzdatter, Borgmester Daniel Calovs Hustrue, an. ætat. 52.
22. Februar. Paa Odense Raadhuus installerede Stift-Befalningsmanden Hr. Hendrich Lindenov paa Kongl. Mayts. Vegne Willum Jensen Rosenvinge og Hendrich Jørgensen Rosenvinge til Raadmænds Embede sammesteds.
14. Marts. Om Formiddagen døde i Odense Metthe Willumsdatter, en fornemme Qvinde, som først havde vaaren gift med Knud Otthesen Seeblad og siden med Hans Brodersen og havde efter den sidste Mands Død siddet Enke i 9 Aar.
29. Marts. I Vor Frue Kirke Hafniæ indviiede Archiepiscopus D. Svanningius M. Christen Lodberg, Histor. Professorum Soranum, til Sognepræst ved Roskild Domkirke.
3. April. Ordinerede Fioniæ Episcopus M. Nic. Bangius udi St. Knuds Kirke i Odense disse 2 Præster Hr. Jens Povel- sen, og Hr. Jacob Madsen Lund, Med- tiener til Hellenes Menighed.
4. April. Kom mine Morbrødre Otthe Thomasen og Broder Thomasen Risbrich med deris Hofmester Hendric Stampe hjem til Odense fra deris første Udenlands- reyse og indlagde sig udi mine Foreldris Huus, hvor de siden et Aar omkring forbleve, da jeg imidlertid af deris gode og opbyggelig Samtale havde jevnlig baade Nytte og Fornøjelse.
- 19.(29.) April. Udi St. Knuds Kirke i Odense 3 Præster af Biscop Bang indviiede, nemlig Hr. Samuel Jensen Ild, Sogne- præst til Huntzeby i Lolland, Hr. Christian Cneute- lin, Capellan til Waalse i Falster, Hr. Christian Her- furt, Capellan til Hillested Meenighed udi Lolland.
26. April. Døde i Ribe Carsten Thønnesøn, Slotz- og Ambt- Skriver paa Riber-Huus, anno ætat. 51.
30. April. *) Om Aftenen sildig blef en Smids, Hans Franckes Søn ihielstukken i Odense af en halfgale og forvaagen Knekt, Jonaas Bøhm, en Snickers Søn, hvilken Øfrigheden siden lod en Tiid lang sidde i F'ngsel, i Forhaabning at hand, (som en der icke vaar fuldviis) skulde af Kongl. Mayt. erlanget Pardon. Men Kong Friderich vilde hannem ingen- lunde sit Liv skienke.

1667.

5. Maj. Afbrente den største Deel af Hollegaards Mølle, liggende $\frac{1}{2}$ Miil fra Odense og Eric Nielsen, Senatori Otheniensi tilhørendis.
8. Maj. Hafde Jesper Hiort, Forstander paa Herlufsholm, men siden Landsdommer i Selland, Bryllup i Kiøbenhafn med Anna Bülche, Dr. Peter Bülches, Assessoris i Høyeste-Rett, Kongl. Cammer-Raads og Lif-Medici Daatter.
- 12.(22.) Maj. Stood Velbr. Christopher Ulfelds til Allesløv Bryllup i Kiøbenhafn med Jomfru Sophia Amalia Krag, afg. Ottho Krags, Kongl. Geheime Raads Datter.
- 13.(23.) Maj. *) Døde i Kiøbenhafn den ypperlige Chymicus Doct. Ahasverus Paynck, Medicus Practicus sammested, anno ætatis 59.
14. Maj. Gik jeg om Eftermiddagen med min Morbroder Brodero Risbrich omkring i alle Graabrødre Klosters Værelser, dess Leylighed at besee. Samme Tiid blef en eldgammel Qvinde, centenaria major, i Kirken ibidem begravet. Hendes Nafn vaar Mette Lauridsdatter, Johannis Wichmanni Senatoris Socrus.
Hafd Doct. Justus Cortnummius, Medicinæ Professor in Academia Sorana, Bryllup i Kiøbenhafn med Elisabeth Rasch, afgangen Johan Raskis, for-dum Regis Christiani Qvarti Renteskriveres Daatter.
18. Maj. Om Aftenen Kl. henved 9 slet døde i Odense Georg Thomas Haffenreffer¹⁾, Kongl. Mayts. Krigs-Commissarius udi Fyen. Hand vaar den fornemme og nafnkundige Doct. Matthiæ Haffenrefferi, qvondam Theologiæ apud Tubingenses Professoris Søn.
- 2.(12.) Juni. I Kiøbenhafn døde Mag. Eric Olufssøn Torm, Sognepræst til Vor Frue Kirke sammesteds og Provst i Sochelundsherrid.
8. Juni. Døde i Kiøbenhafn M. Zacharias Lundius, en skøn Philologus, Orator og Poët.
9. Juni. Vaar jeg til Henric Werckmesters, Mercatoris Otheniani Bryllup med Borgemester Knud Jacobsens Datter, Dorthen Knudsdatter Blanchenburg, som holdtis i en fornemme Forsamling paa Odense Raadhuus.
11. Juni. Blef afgangne Mag. Erich Olufsens /: ad Templum Marianum Hafniense Pastoris et Præpositi /: Liig udi samme Vor Frue Kirke begravet. Liig-Prædiken holdtis af Sognepræsten til Nicolaj, Mag. Michael Henriksen.
14. Juni. Eftersom Bendix Lafridsen, en fornemme Borger i Odense, som vaar død d. 7. hujus, blef i Dag begravet, saa at vi derudover ikke gik i Skole om Eftermiddagen, saa
- 16.(26.) Juni. Saasom en rig og iblant voris Byes-folk sær bekyndt Skomager-Enke ved Nafn Lucretia gjorde i Dag sin Daatters Bryllup med en velhavende Borger, hvilke bleve

¹⁾ En længere Indførsel under d. 16. om H.s sidste Timer paa Dødslejet og hans Bestemmelser om hans Jordefærd o. a. m. forbigaas.

1667.

- til Høymesse copulerede, saa fick Kirke-Tienisten hos os icke Ende førend hen imod Kl. 12.
19. Juni. Biscopen i Fyen M. Niels Bang indviede in æde Divi Canuti Othin. tvende Præster, som vaare: Hr. Hans L a f r i d s e n¹⁾, Sognepræst til Jordløse og Hostrup, og Hr. J ø r g e n P e d e r s e n T r a n e k i e r, Medtiener til Høgerup og Krarup Sogner.
24. Juni. Døde i Meirop Præstegaard i Nørre-Jylland Hr. J a c o b H a n s e n D u f f r i c h, Sognepræst til samme Meirup Menighed.
5. Juli. Indviede Episcopus Alburgensis Dr. Anders Andersøn i St. Botulphi Kirke disse tvende Præster: Hr. Anders A n d e r s e n²⁾, Sognepræst til Kliim, Torup og Wust i Hanherrid, og Hr. F r i d e r i c h W i l s p e c k³⁾, Medtiener til Torslef og Lendum i Børlumherred.
11. Juli. Velbr. Fru Christentze Løcke til Svanholm, Oberst Friderich von Arensdorphs Frue, døde i Kiøbenhafn anno ætat. 32.
24. Juli. Hafde Mag. M o r i d t z K ø n i n g, SS. Theologiæ Professor Regius udi Kiøbenhafns Universitet, Bryllup Hafniæ med D. M o r t e n M a d s e n s, fordem Arhusiensis Episcopi Daatter.
25. Juli. Hafde J a c o b G o t t f r i e d B e c h e r, Apotheker i Odense, Bryllup i Kiøbenhafn med C a t h a r i n a H e r f u r t, Christopher Herfurts, Kongl. Apotechers Daatter.
26. Juli. Blef Hr. J a c o b P o v e l s e n P r i p, Medtiener i Ordet, til Erindløf og Olstrup Sogner udi Lolland af M. Niels Bang i Odense indviet.
27. (6. Aug.) Juli. *) Blev M a t t h i a s W o r m O l a i f. af Kong Friderich kaldet og beskicket til at være Præsident i Ribe, og vaar hand saaleedis den allerførste, hvilken bem. Charge ibidem haver betient.
- 1.(11.) Aug. Blef afgangne Fru C h r i s t e n t z e L y c k e, Oberst Friderich Arensdorphs Frue, i St. Nicolaj Kircke i Kiøbenhafn begravet.
7. Aug. Døde i Kiøbenhafn N i c o l a u s H e l t, Dithmarsus, Kongl. Mayts. Admiral og Assessor i Admiralitets-Collegio.
16. Aug. Blef Admiral N i c o l a u s H e l t i den Tydske Kirke, sive Templo Divi Petri, udi Kiøbenhafn begravet.
23. (2. Sept.) Aug. *) Døde paa Sorøe Mag. B i ø r n D r a c h a r d, Lingvarum Orientalium Professor in Regia et Eqvestri Academia Sorana.
- 10.(20.) Sept. Blef voris neste Naboe-Kone, afgangen M a r e n A n t h o n i S v i d s e r s, begravet.
20. Sept. Om Morgenen Klokk. ved 4 døde i Kiøbenhafn Hr. N i e l s T r o l l e til Trolholm, Ridder, Kongl. Mayts. Geheime Raad, Statholder i Norge og Befalningsmand paa Agershuus etc.

1) Achthon.

2) Kliim.

3) Wilsbech.

1667.

I St. Knuds Kirke i Odense blef Hr. Jens Pedersen Rosenkilde, Sognepræst til Aaby og Aastrup Meenigheder i Fyen, af Bispen M. Niels Bang indviet. Item Hr. Martinus Nysonius, Apenradensis, Præst til Oxenbølle Kald paa Als, sammesteds ordineret.

25. Sept. Vaar jeg med adskillige af mine gode Venner og paa-
rørende til Hr. Rasmus Olufsens, Capellan til den
danske Kirke i Fridericia, og Johanne Madtzaat-
ters, Sal. Daniel Johansens Enckis, Bryllup, som
holdtis i den Gaard Dyre

Hafde Hr. Anders Lund, Sognepræst til Søby og
Heden Sogner i Fyen, Bryllup i sin Præstegaard med
sin Formands i Kaldet afgangne Hr. Hans Christensens
Vidue.

26. Sept. Blef Jegermester Vincentz Joachim von Hah-
nes Frue, afgangne Fru Sidsel Kaas, i Vor Frue Kirke
i Kiøbenhafn om Aftenen sildig begravet.

29. Sept. Hiemme hafde vi Glædskaft, saasom mine Forælder
giorde vor Stue-Piges Maren Lafridtz datters
Bryllup med en Borger og Skomager af Foborg, nafnlig
Johan Lafridsen, og efter at de vaare til Fropræ-
diken copulerede af M. Lauridtz Christensen, vaare siden
icke aleeniste deris paa-ørende Slægtninge og Svogre, men
end og adskillige fornemme Gotfolck af Byen hos os til
Giest.

Ordinerede Episcopus Fionia M. Niels Bang udi Odense
Hospitalis Kirke fire lollandske Præster, som vaare: Hr.
Friderich Pedersen, Medtiener til Ulsløf i Muse-
herrid, Hr. Mads Jørgensen Damsberg, Med-
tiener til Farqvorsløff og Horeby udi Sønder-Falster, Hr.
Povel Augustinissen Schandorph, Medtiener
til Thoreby i Museherr. i Lolland, Hr. Jacob Hansen
Sadolinus, Medtiener til

- 6.(16.) Okt. Blev fød i Kiøbenhafn Oluf Worm, Dr. Wil-
helmi Wormii, Med. et Physices Professoris Pub.,
og Else Luxdorps Søn, siden ogsaa Professor, nemlig
først Eloqv., derefter Medicinæ, udi det Kongl. Kiøben-
hafns Universitet.
- 13.(23.) Okt. *) Leonhart Lauritzen Grøtker, Kongl.
Maytts. General Toldforvalter Nordenfields i Norge og Tol-
der i Bergen, fald ante meridiem ned af en Svale ved sit
Huus og slog sig hastelig til døde, an. ætat. 45, der hand
samme Dags Morgen (strax for denne sin dødelig Afgang)
hafde været i Froprædicken og ledsaget en Brudgom til og
fra Kirke.
- 18.(28.) Okt. Blef Gen. Toldforvalter Leonhard Grøtker,
som forgangen Søndag vaar ulyckeligen kommen af Dage,
i Bergens Domkirke begravet. Liigprædiken over hannem
holdtis af loci Pastore, Mag. Ambrosio Hardenbech.
20. Okt. I Odense hafde M. Peder Winslov, Adjunctus Pastor
til Vor Frue Kirke, Bryllup med Martha Nielsdaat-
ter Bruun, M. Niels Bruns, loci Pastoris et No-
marchiæ Othenianæ Præpositi Daatter. Og hafde tillige-
med Hr. Lave Pedersen, Sognepræst til

1667.

21. Okt. Observerede vi først, at Proaviæ meæ *Abigail Haselbarths* Ansigt havde en usædvanlig guul Couleur, og der mand sagde hende det, svarede hun, sig ikke helder at være vel til pass. Fra denne Tiid tog siden hendes Svaghed jo meere og meere til, og ihvorvel Guul-Soot pleyer icke gierne at være morbus lethalis, saa blef den dog efter et Par Maaneders Forløb den gode Qvindes Død.
24. Okt. *) Havde vor Konges *Friderici Tertii Daatter, Prindtzesse Friderica Amalia Bilager* i Glückstad med den regierende Fyrste af Holstein-Gottorp, Hertug *Christian Albrecht* foruden nogen synderlig Pomp.
31. Okt. Døde i sin Præstebolig Hr. *Thomas Samuelson*, Sognepræst til Ulvig Præstegield udi Bergens Stigt i Norge.
12. Novbr. Om Formiddagen Kl. 6 døde i Kiøbenhavn *Hans Nansen*, Præsident i samme Kongl. Residentz-Stad, Consularius Regius, Assessor i Collegio Status og Høyeste-Ret, an. ætat. 69.
- 14.(24.) Novbr. Døde i Odense M. *Matthias Bang*, Philosophiæ et Mathematicum Superiorum Professor paa det Kongl. Gymnasio sammesteds, an. ætat.
- 16.(26.) Novbr. *) Eftersom Rector Scholæ Othenianæ M. *Niels Andersen Haels*, og Conrector *Jonas Pedersen Timmermand*, begge gjorde hos Kong *Friderich*, som endnu laa i Nyborg, Ansøgning om den in Gymnasio vacerende Profession, saa gjorde *Hans Mayt*. den naadigst Anordning, at de begge to skulde samme Profession administrere og deele deris Functiones og tilliggende Intrader imellem sig og ellers derforuden ved deris Skole-Bestillinger fremdeelis forblive.
22. (2. Decbr.) Novbr. Blef afgangne M. *Mathias Bangs*, Philosophiæ Professors Liig i St. Knuds Kirke i Odense begravet. Concionem exequialem habente M. Laur. Wellejo.
4. December. Blef Hr. *Christen Lafridsen Kullerup*, sin Faders Medtiener til Kullerup og Refsvindinge Sogner i Fyen, af Bispen M. *Niels Bang* udi Odense ordinerit.
- 15.(25.) December. Vaar jeg til min Faders Capellans Hr. *Hans Simonsens* Bryllup med sin Kieriste *Applonne* De bleve i St. Hans Kirke tilsammenviede af Sognepræsten M. *Herman Bech*, men Bryllups-Giestebudet gjorde *Ambtmanden Hr. Hendric Lindenov* og hans Frue paa Klosteret ibidem.
24. December. Døde i Kiøbenhavn M. *Torkild Tuessen*, Kongl. Mayts. Hoff-Prædikant sammesteds.
27. December. Der Klocken vaar et Quarter til 2 om Eftermiddagen blef i Otthense ved en salig Død aff Gud bortkaldet min Moders Mormoder, *Abigail Haselbart*, Sal. Borgemester *Otthe Knudsen Seeblads*, der hun havde levet i denne Verden 72 Aar ringere 9 Dage. Vaar fød i Kiøbenhavn Aar 1596 den 5. Januar. Sad Enke paa det 37de Aar. Gud samle os i Himmerigl!

1668.

- 1.(11.) Januar. *) Vaar jeg den meeste Deel af Dagen over i Sal. Mormoders *Abigail*s Gaard, som for 6 Dage siden vaar ved Døden afgangen og endnu stod over Jorde. Om Aftenen holdtis, efter disse Tiiders Sædvane, af de fornemmeste i Byen Liig-Vagt over hende.
- 7.(17.) Januar. Fulgte jeg min Moders salige Mormoder *Abigail* *Hasebart*, Sal. *Borgem. Otthe Knudsens* til sit Hvilested udi St. Knuds Kirke i Odense. Og vaar jeg tilligemed hendis Sønne-Søn, *Otthe Jørgensen* af Steenløse, det første Par efter Liget. Liigprædiken forrettede vor Sognepræst *M. Lafritz Christensen Wellejus*.
- *) *Magdalena Sibylla*, som fordem vaar Printzessinde i Danmark formedelst sit første Giftermaal med *Regis Christiani* Qvarti Søn, *Prindtz Christian*, men efter hans Død havde siden til Egte Hertugen af *Sachsen Altenburg Fridericum Wilhelmum*, døde til *Altenburg*, der hun havde levet 50 Aar og 14 Dage. Hun vaar indtil sin Døds Minut god Dansk og bør derfor billigen udi denne columna¹⁾ at settis.
12. Januar. *Hafde Jens Rodsteen* til *Leerbeck*, Kongl. Maytts. Vice-Admiral, Bryllup i *Kiøbenhafn* med *Jomf. Sophia Amalia Gerstorff*
20. Januar. Holdte *Rector Scholæ Othenianæ*, *Mag. Niels Andersens Haels*, i det Kongl. Gymnasio sammesteds sin Orationem inauguralem for *Professionis Mathematicæ* Antagelse.
- Samme Dag døde i Odense af *Sprinkel-Feber* *Jonas Pedersen Timmerman*, *Scholæ Cathedralis* ibidem Conrector, som vaar 9 Uger tilforn ogsaa af Kongl. Maytt. kaldet og beskicket at være tilligemed obenbem. *Mag. Niels Hals Philosophiæ* Professor paa Gymnasio, men af *propris* fatis blev det /: som sagt er :/ forbudden, saa at hand ey nogentiid kom til samme sin Profession at betienne.
10. Februar. Blef *Mag. Mouritz Kønning*, SS. *Theologiæ* Professor publicus i *Kiøbenhafns* Universitet ved *Regis Friderici Tertii* eget Kongl. Bref og Patent creerit *Theologiæ* Doctor.
15. Februar. Blef *Professoribus Hafniensibus* paa *Consistoriet* forkyndet Kongl. Maytts. allernaadigste Villie, at *Doct. Oluff Fielkecron* skulde herefter være *Facultatis Theologicæ* Adjunctus i Universitetet.
20. (1. Marts) Februar. *) Døde i *Kiøbenhafn* *Theodorus Lenten*, *Regis Friderici Tertii* tydske Cancellar saa og *Assessor* i *Collegio Status* og Høyeste Ret, anno ætat. 63.
23. Februar. Strax efter Høymesse gjorde *M. Hans Leth*, Sognepræst til *Ringe* og *Herringe Meenigheder* i *Fyen*, for *Kong Frederich den Tredie* paa *Kiøbenhafns* Slot sin Eed for at være *Hans* Kongl. Mayts. Hoff-Prædikant i afgangne *M. Torkild*
7. Marts. Blef *Jørgen Hahne* udi *Odense* Skole af *Episcopo* *M. Niels Bang* publice installerit til *Conrectoris* Embede sammesteds.

¹⁾ nemlig under: *Res patriæ*.

1668.

- 14.(24.) Marts. Ved 9 Slet om Aftenen døde i Østerbrøndislev i Vendssyssel Hr. Peder Andersen Randrusius, Sognepræst til samme Østerbrøndisl. og Hallund Meenigheder, hvilke hand i 20 Aar hafde forrestaaet.
- 19.(29.) Marts. Om Morgenen Klok. 6 døde i Karebeck Præstegaard i Selland Mag. Jacob Pedersen Lynge, Sognepræst til samme Karrebeck Meenighed.
23. (2. Apr.) Marts. Døde i Aalborg Mag. Christen Mortensøn, Rector Scholæ sammesteds, der hand Bestillingen paa femtende Aar hafde betient.
26. Marts. *) Holdte D. Oluff Fielkekron paa Auditorio Superiori udi Kiøbenhafns Universitet, pro Professione Theologica Extraordinaria, en Orationem Inauguralem udi Kongl. Mayts. Nærværelse. Hans Materie vaar de Universali Evangelii Prædicatione.
- *) Den samme Tiid, medens hand denne Oration holdte, vaar hos Byfogden i Kiøbenhavn et Qvindfolk, ved Nafn Johanne, som hafde tient til M. Eric Olufsen¹⁾, og udi tvende Mænds Overværelse udlagde obenbenefnte Dr. Oluff Fielkekron for Barnefader af et Foster, med hvilket hun vaar svanger.
30. Marts. Saasom mine Morbrødre, Otthe Rissbrich og Broderus Rissbrich, i Dag anfangede deris anden Udenlands Reyse, saa gjorde jeg, tillige med mine kiere Foreldre samt min Moster og hendis Kieriste, Doct. Balslav, dennem til Færgestedet Geleide. Vi toge Kl. 12 fra Odense og kom Kl. 5 Eftmd. til Assens, hvor vi til Jens Grots indlogerede.
2. April. Blef Cantzeler Theodorus Lenten i den Tydske Kirke i Kiøbenhavn begravet.
3. April. Døde i Nyborg Jacob Andersøn Scheffer, Raadmand sammesteds. Hafde reyst og studerit vel, men vaar i sine sidste Aaringer fra sin Fornuft.
- 7.(17.) April. I den liden Kiøbsted i Nørre-Jylland Holstebro døde af Alderdoms Svaghed Niels Søfrensen, Borgemeister sammesteds, anno ætat. 77.
23. (3. Maj) April. *) Blef Professores Hafnienses paa Consistorio convocerede, hvor dennem bleff af Rectore, efter Cancellarii Magni Befalning notificeret, at det vaar Hans Kongl. Mayts. naadigste Villie, at D. Oluff Fielkekron, som vaar af et besovet Qvindfolk offentlig for Barnefader udlagt, ej meere skulde befatte sig med noget, som Universitetet vedkom, ej helder lade sig finde enten in actibus publicis eller andre Academicis functionibus, førend hand hafde verriet sig med Loug og Ret.
29. April. In templo Canutiano Othin. blef af Bispen M. Nicolao Bangio indviet Hr. Jacob Madsen, Sognepræst til Herringe Meenighed, hvilket Sogn vaar tilforn Annex til Ringe, men blef nu første Gang der fra separerit.
13. Maj. *) Hen imod Midnat døde til Flensburg Doct. Stephanus Klotz, Kongl. Mayestets af Dannemarck Kirke-Raad og General-Superintendent udi Slessvig og Holstein, an. ætatis 62.

¹⁾ formentl.: Erik Olufsen Torm.

1668.

27. Maj. Blef Biscopen over Aarhus Stift Hr. Eric Grawe ved Kongl. Mayestetets Bref og Bullam creeret Theologiæ Doctor.
7. Juni. Hafde Mag. Gert Milzow, Sognepræst i Wangen i Norge og dess Annexer, Bryllup i Bergen med Susanna Schiellerup, Sal. M. Jens Skellerups, Episcopi Bergensis, Daatter.
- 10.(20.) Juni. *) Stod Velbr. Henric Giøes Liigbegiengelse i St. Knuds Kirke i Odense, efterat hans Liig [fra Kiøbenhafn ankommen] vaar nestforegaaende Dag paa adelig Viis med Proces i Byen indført. Liig-Prædicken forrettede Biscopen M. Niels Bang.
20. Juni. Døde i Kiøbenhafn M. Hans Hansen Seidelin, Sognepræst til Holmens Kirke sammesteds.
4. Juli. Døde i Korsør M. Jacob Jenssen Gysting, Sognepræst til Korsør Kirke og Proust i Slagelse-Herred.
- 8.(18.) Juli. Om Aftenen sildig kom mine kiere Fader hiem til Odense fra Kiøbenhafn og førde med sig Lafridtz Jensen Giefning, SS. Theologiæ Candidatum, som
15. Juli. Om Morgenen Kl. 4 døde i Odense meget hasteligen og uden nogen forregaaende Svaghed Margrete Richardsdaatter, Claus Bangs, fordm Raadmands ibidem, Efterleverske, anno ætat. 77
- 24 (3. Aug.) Juli. *) Holdte M. Matthias Foss, SS. Theologiæ Professor Regius, en latinsk Prædicken udi Kiøbenhafns Slots-Kirke.
25. Juli. *) Sad Erche-Bispen Doct. Hans Svane paa Kiøbenhafns Slot sidste Gang Høyeste Ret. Vaar da fridsk og sund, og kom hverken i hans eller andris Tanker, at hand neste Dag der effter skulde bugge af.
26. Juli. Om Aftenen sildig Kl. imellem 10 og 11 døde i Kiøbenhafn meget hasteligen D. Hans Svane, Kongl. Raad, Assessor i Collegio Status og Høyeste Ret, Præsæs i Consistorio og Erke-Biscop, an. ætat. 63.
30. Juli. *) Der vi spurde hos os Erche-Bispens Dr. Svanning i hastige Afgang, vaare min kiere Faders Ord her om disse: Jeg motte nok tenke dette, at Manden icke skulde leve ret lenge. Thi den sidste Gang jeg for 5 Uger siden besøgte ham i Kiøbenhafn, vaar hand saa ydmyg, fryntlig¹⁾ og beleven, som jeg aldrig hafde seet ham før at være.²⁾
1. Aug. Blef Biscopen af Fyen M. Niels Bang ved Regis Friderici Tertii Breff og Bullam creeret Theologiæ Doctor.
- 11.(21.) Aug. *) Blef Erche-Bispens D. Hans Svanes Liig udi Vor Frue Kirke Hafniæ begraven, i en stor Folke-Treng. Liig-Prædiken holdte M. Jacob Faber, Sogne-Herre ibidem og Provst i Sochelundsherred.
18. Aug. *) En fremmed Mand fra Sorøe, som hafde noget at bestille hos min Fader og forblev hos os ad meridiem til Bords, hand sagde, at Hoffmester ibidem Jørgen Rosenkrantz gjorde hos Kongen Ansøgning om at blive Erke-

1) venlig.

2) Om Svanes Karakter henviser Molbech til J. Møllers Biografi af S. i Historisk Calender. 1. Aarg. S. 285, 312 f.

1668.

Bisp i afgangen Doct. Hans Svanes Sted og hafde temmelig god Forhaabning om at erlange det. Breve fra Kiøbenhafn stadfestede det samme. Men Pater meus sagde: Hand vilde først se, at det skiedde, førrend hand kunde tro det. Thi obenbem. Rosencrantzii Fader, den lærde Holger Rosencrantz, hafde ogsaa i Kong Christian den Fierdis Tiid gjort sterk Ansøgning om det samme, da Episcopatus Sellandiæ efter Senioris D. Joh. Resenii Død vaar vacant. Men baade Faderen og Sønnen tragtede efter at obtinere Chargen med den samme Lustre og Myndighed, som Herre-Bispen i de catholske Tiider hos os eller Episcopi Anglicani endnu hafde. Hvilket Regieringen og ratio Status her i Riget nu icke siuntis at kunde tilstæde.

31. Aug. *) Et Brev, som min Fader fick fra een af sine Correspondenter i Kiøbenhafn og hand inter prandendum oplæste, indeholdte iblant andet dette: Dr. Johan Wandel løber dog af med Episcopatu Sellandiæ, ihvorvel at det stood haart, og hvis hans Hustrue icke hafde gjort sig dess meere Møye (paa hans Vegne) der for og med Foræhringer besøgt Gabel, Erich Krag og andre, hand hafde vel aldrig erlanget det; men for Titulo Archiepiscopi vil mand nok sige ham fri.

Døde paa Sorøe Mag. Peder Mogensen Mahler, fordem Communitatis Regiæ Præpositus udi Kiøbenhafn, men siden Academiæ Soranæ Professor og dansk Sogne-Præst ibidem, an. ætat. 50.

- 6.(16.) Septbr. Vaar jeg med mine Foreldre og andre fornemme paarørende til Hr. Frideric Brandtis, Sognepræstis i Svindinge, og min Moders Farbroder-datters, Anne Brodersdatter Risbrichs Bryllup, som holdtis til hendis Faders i Gislev Præstegaard udi en anseelig Forsamling, effterat de i Kirken vaare af min kiere Fader sammenviiede.
18. Septbr. Hafde Rector Magnificus D. Ostenfeld Professor Høfnienses efter Prædiken udi Vor Frues Kirkes Chor samlede, hvor dennem bleff forrelæst Kongelig Mayts. Breff, at M. Jens Birkerød skulde være Theologiæ Professor ordinarius ved Universitetit og dog alligevel blive ved at forvalte Aaret omkring Facultatis Philosophicæ Decanatum.
23. (3. Okt.) Septbr. Stood Sognepræstens til Torslev og Lendum Hr. Friderich Rasmussen Wilspechs Bryllup i Skive med Anne Thomasdatter, afg. Hr. Thomas Andersens (qvondam loci Pastoris) Daatter.
- 4.(14.) Oktbr. I Vor Frue Kirke Hafniæ blef Doct. Johan Wandel, SS. Theologiæ Professor primarius, indviet til Biscop over Sellands Stift af Doct. Erico Grawio, Arhusiensium Episcopo.

Hafde Sognepræsten i Hiøring, Hr. Gert Nielsen Bech, Bryllup i Moesberg i Wensyssel med Anne Hansdatter, Dr. Johannis Erici, loci Pastoris ac Præpositi filia.

- 11.(21.) Oktbr. I Aalborg bortkaldede Gud ved den tiimelige Død Dr. Anders Andersen Ringkiøbing, Biscop over Vendelbo Stift, en Tiime ante meridiem noctis, eller

1668.

- hora undecima vespertina, der hand hafde levet i 71 Aar og betient det biscopelig Embede i 26 ½ Aar.
22. Oktbr. Stod den salig Biscops Doct. Anders Andersens Liigbegiengelse udi Vor Frue Kirke i Aalborg, hvor Mag. Peder Willadtsen, Episcopus Wiburgensis, gjorde Liigprædiken over hannem.
7. Novbr. Blef Matthias Jacobæus ved Kongl. Mayts. Bref og dets Oplæsning for Consistorialibus antagen og beskikket til at være Græcæ Lingvæ Professor ordinarius ved Universitetet i M. Jens Birkerods Sted.
21. Novbr. Sad Doct. Georg Witzleben første Gang Consistorii i Retten i Kiøbenhafn efterat hand til Proffessionem Theologicam ved Universitetit
26. Novbr. Døde til Stokholm velbr. Jacob Rosenkrantz, Gunde Rosenkrantzis, fordum Danmarkis Rigis Raads Søn.
13. Decbr. Blef Doct. Moridtz Kønning, hactenus SS. Theologiæ Professor Regius udi Kiøbenhafns Universitet, indviet i Vor Frue Kirke Hafniæ til Biskop over Vendelbo Stift af Episcopo Selandiæ Doct. Johan Wandel.
28. Decbr. Døde i Ullisvang i Norge Hr. Peder Rasmussen Løget, Sognepræst til bem. Ullisvang, Kintzervig og Odde Sogner, saa og Proust i Woss og Hardanger Proustier i Bergen Stigt.

(Fortsættes:)

Grev Schack Carl Rantzau Aschebergs Ophold i Sydfrankrig og hans efterladte Papirer.

Af **Axel Linvald.**

I Dansk historisk Tidsskrift 6. R., III Bd., S. 730—34 har afdøde Stiftsskriver H. R. Hiort-Lorenzen i 1892 paa Grundlag af en Korrespondance med Hr. Léon Ravoire, Sekretær hos Mairén i den lille sydfranske By Ménerbes, Arrondissement d'Apt, Département Vaucluse, offentliggjort nogle Oplysninger om Grev Schack Carl Rantzau Aschebergs sidste Dage, efter at han i 1772 var faldet i Unaade og havde forladt Danmark og dansk Statstjeneste. Hiort-Lorenzen har i sin Opsats givet forskellige Meddelelser om Rantzaus skiftende Opholdssteder i Sydfrankrig, anført Navnene paa en Række Personer, med hvem han var i Forbindelse, og tillige omtalt den lokale endnu bevarede Tradition om hans Liv og Færden. Gennem sin Hjemmelsmand har han bl. a. fastslaaet Rantzaus nøjagtige Dødsdag, den 21. Januar 1789, hans Gravsted, en Slotshave i den nævnte lille Bjergby Ménerbes, ca. 32 km fra Avignon, samt meddelt Indskriften paa hans Gravsten, der den Dag i Dag staar som Minde om den fornemme fremmede, der efter et langt og bevæget Liv skulde ende sine Dage i Provence fjernt fra Fædrelandet. Ikke mindst har det imidlertid Interesse, at Hiort-Lorenzen tillige har gjort opmærksom paa, »at der siges, at han efterlod Memoirer, som efter hans Død skulde være komne i Hænderne paa en Madame d'Inguibert paa Valréas«. Oplysningen er meget ubestemt og uden nærmere Kildeangivelse, men dog tilstrækkelig til at vække Opmærksomhed. Selv om Rantzau Aschebergs livlige Fantasi er bekendt og hans eventuelle Memoirer sikkert maatte underkastes en omhyggelig Kritik, er det paa Forhaand sandsynligt, at det i mange Henseender vilde være af overordentlig Interesse, om de skulde kunne findes. Hiort-Lorenzen tilføjede i sin lille Afhandling, at man paa hans Opfordring var i Færd med i Sydfrankrig at anstille nærmere Efterforskninger efter dem. Som han imidlertid meddelte mig i 1912, havde disse Bestræbelser ikke ført til noget Resultat.

Opmærksomheden var imidlertid vakt. Selv om Fortællingen om Memoirerne skulde vise sig at bero paa en Misforstaaelse, var jo altid den Mulighed til Stede, at andre af Schack Rantzau Aschebergs Papirer, hans Korrespondance o. l., kunde være i Behold.

Da jeg i 1913 skulde tiltræde en Studierejse til Frankrig, besluttede jeg derfor saavidt muligt at foretage en udtømmende Efterforskning. Jeg indledede en vidtforgrenet Korrespondance og søgte ogsaa under et Ophold i Sydfrankrig, om det skulde være muligt paa Stedet at indsamle yderligere Oplysninger. Resultatet var magert og for Hovedpunktets Vedkommende resultatløst. Verdenskrigens Udbrud i 1914 standsede min Undersøgelse, som jeg heller ikke senere har haft Lejlighed til at genoptage. Bestandig har det dog været min Hensigt at gøre Rede for det foretagne Arbejde og saaledes spare eventuelle Efterfølgere paany at prøve de samme Veje, jeg forgæves har vandret. En tilfældig Anledning har bevirket, at min Opmærksomhed for Sagen paany er bleven vakt, og foranlediger, at jeg finder Grund til nu i dette Tidsskrift at forelægge de foreløbige Resultater af mine Undersøgelser. Udgangspunkterne dannede de af Hiort-Lorenzen meddelte Oplysninger¹⁾.

I. Som omtalt levede Rantzau Ascheberg sin længste Tid i Ménerbes, hvor han ogsaa døde og blev begravet. Han skal der have staaet i Forbindelse med, endogsaa boet hos en Prinsesse af Tingry, d. e. Eléonore Pulchérie Joséphine du Laurens d'Oiseley, g. m. Hertugen af Montmorency-Luxembourg, Prins af Tingry. Manden døde i 1788, hun selv i 1829. Paa Mandssiden uddøde Slægten 1878 med Anne Edouard Louis Joseph de Montmorency-Luxembourg, som dog efterlod en i 1913 endnu levende Datter, Anne Marie Eugénie, g. m. Marie Louis Augustin, Vicomte de Durfort Civrac. En Henvendelse til hende foranledigede en Samtale med hendes Søn, som meddelte mig, at Familien ikke laa inde med Papirer eller Oplysninger vedrørende Rantzau Ascheberg. Slægtens Arkiver eksisterede ikke længere, men var ødelagte under Revolutionen.

Imidlertid havde Hiort-Lorenzen som Rantzaus Bopæl angivet en større Ejendom i Ménerbes, Château de Castelet. For ikke at lade nogen Mulighed uforsøgt henvendte jeg mig ogsaa til den daværende Ejerinde Mlle. Deville Ferrier. Hun viste sig i Forvejen at være vel bekendt med Rantzau Aschebergs Liv og Færd i Ménerbes, nærrede stor Interesse for Spørgsmaalet og foretog en Række Henvendelser rundt i Eggen. Imidlertid kunde hun alene oplyse, at Rantzau Ascheberg ikke havde opholdt sig

¹⁾ Alle i det følgende nævnte Personer beder jeg modtage min bedste Tak for den Beredvillighed, hvormed de har besvaret mine Henvendelser og ofte paa egen Haand foretaget videregaaende Efterforskninger. En særlig Tak retter jeg til den danske Minister i Paris, Hr. Kammerherre H. A. Bernhoft, som paa ethvert Punkt understøttede mine Bestræbelser.

paa hendes Ejendom, men i et Hus i selve Byen, der havde tilhørt den nævnte Prinsesse af Tingry. Om hans Papirer vidste hun intet, men gav forskellige Fingerpeg, som gjorde det muligt at gaa videre. Blandt andet henviste hun til det nedenfor nævnte Værk om Departementet Vacluse, der har været en Hovedkilde til M. Ravoire's (og Hiort-Lorenzens) Meddelelser. Jeg stod her overfor Hjemlen til den fremkomne Oplysning, at Rantzau Aschebergs Memoirer skulde være havnet hos en Madame d'Inguibert i Valréas, men øjnede tillige den nærliggende Forveksling mellem Rantzaus Papirer og Forfatterens Oplysninger desangaaende.

Yderligere bragte Mlle. Deville Ferrier mig i Forbindelse med en Læge, Dr. E. L a f f o n t i L'Isle-sur-Sorgue (Vaucluse). Han viste sig i længere Tid at have beskæftiget sig med Rantzaus Ophold i Venaissin og Avignon, men havde intet afgørende kunnet opspore. Et Billede af den nævnte Prinsesse af Tingry havde han fundet og erhvervet, endvidere et Skrivebord, som han med Sikkerhed vidste stammede fra hendes til Rantzau udlejede Hus, og om hvilket han formodede, at det var benyttet af ham. Under mit Samvær med Dr. Laffont meddelte han mig yderligere forskellige Smaatræk, som var bevaret i den lokale Tradition. Huset i Ménerbes havde Rantzau lejet møbleret. Ofte opholdt han sig paa en Terrasse i Haven, under hvilken man efter hans Død fandt en stor Dynge ganske billige Kridtpiber; i Slutningen af sit Liv havde han bestandig røget af saadanne Piber, men kun en enkelt Gang af hver. Da Terrassen var meget udsat for den kolde Mistral, lod Rantzau sig ofte i en Bærestol bringe hen i Haven ved det pavelige Citadel. Ogsaa Sophie Livernet, som man ansaa for hans Datter, færdedes omkring i en Bærestol; Overleveringen fortæller endnu, at hun var meget smuk. Det meddeles, at Rantzaus Lig blev balsameret af en Dr. Esprit Calvet i Avignon. Det er muligt, men dog ikke sandsynligt; Lægens Memoirer og Breve er bevaret, men indeholder, skønt han altid havde for Vane at optegne slige Operationer, intet om Rantzau Ascheberg. Sikkert er det, at det i Ménerbes er bleven fortalt, at hans Grav er bleven aabnet og Liget flyttet bort fra Citadellets Have og anbragt op ad Slotsmuren mod Vest¹⁾. Man havde lagt Mærke til, at Kraniet var af særlig store Dimensioner.

Om Papirer eller Memoirer, efterladt af Rantzau Ascheberg, vidste Dr. Laffont intet.

Til ovenstaaende kan jeg, efter et Besøg paa Stedet, føje nogle supplerende Oplysninger om Rantzaus Gravminde. At han blev

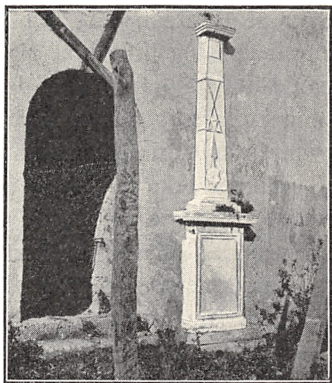
¹⁾ Det er altsaa ikke rigtigt, som meddelt af Hiort-Lorenzen, at Graven stadig findes i Citadellets Have.

begravet i en Have, var i Overensstemmelse med Egnens Skik; som Protestant var han udelukket fra Kirkegaarden. Rundt om i Haver eller paa Marker finder man stadig adskillige Protestant-grave. Citadellet, hvor Gravmindet nu er opstillet, laa ved mit Besøg i Ruiner og kun et Par Rum var gjort beboelige for en fattig Familie. Selve Monumentet var forfaldent. Det havde fra Soklen en Højde af omtrent 2 Meter, Soklen selv en Højde af 1,50 Meter. Indskriften er allerede med-delt af Hiort-Lorenzen.

Det siger sig selv, at jeg ogsaa under mit Besøg i Ménerbes søgte Oplysninger hos Byens Maire, der dog intet kunde meddele.

II. Om Rantzau Aschebergs formodede Datter Sophie Livernet har Hiort-Lorenzen meddelt, at hun efter hans Død fandt Optagelse paa Slottet Caderousse hos Hertuginde af Gramont, d. e. Marie Gabrielle de Sinety, g. m. André Joseph Hippolyte de Gramont og død paa Caderousse i 1832. Sophie Livernet skal være død mellem 1830 og 1835. Da det samtidig oplystes, at der paa Caderousse var bevaret et Portræt af Rantzau, var det en nærliggende Mulighed, at ogsaa hans Papirer var forblevet i Sophie Livernet's Besiddelse, med hende fulgt til Caderousse og endnu var i Behold paa dette Slot eller bevaret hos Ejerens Efterkommere.

Den nævnte Hertuginde havde en Sønedatter, g. m. Louis Ernest Gustave, comte de Sparre. I dette Ægteskab var ingen Børn, i Grev Sparres andet Ægteskab derimod en i 1913 endnu levende Søn Magnus Louis Marie, comte de Sparre, bosat i Orange i Vaucluse. Paa min Henvendelse meddelte han imidlertid ikke at sidde inde med Familiepapirer og heller ikke at kunne give nogen Oplysning hverken om Sophie Livernet eller Rantzau Ascheberg; det samme gjaldt hans Søstre. Den sidste mandlige Efterkommer af Slægten Gramont-Caderousse, le duc Ludovic de Gramont, døde i 1866, hans Arving var bl. a. en Madame Paulze d'Ivoy, hvis Sønnesøn le comte Paulze d'Ivoy (i 1913 bosat i Tours), Grev Sparre mente, muligvis var i Stand til at give yderligere Oplysninger. Da han en Tid havde været ansat ved det franske Gesandtskab i Stockholm, var det yderligere nærliggende, at hans Opmærksomhed var bleven vakt,

Rantzau Aschebergs Grav i Ménerbes.
Fot. 1913.

om han nogen Sinde i sin Families Efterladenskaber var stødt paa nordiske Navne.

Ogsaa denne Korrespondance gav dog negativt Resultat. Ganske vist havde der paa Caderousse været betydelige Arkiver; næsten alt, hvad der var tilbage, var dog afleveret til Departementsarkivet i Avignon. Selv havde han imidlertid forinden Afleveringen omhyggeligt gennemgaaet alle Papirerne og mente med nogenlunde Sikkerhed at kunne benægte, at der deriblandt fandtes Spor af Rantzau eller Sophie Livernet. Som det nedenfor vil ses, var dette dog ikke helt rigtigt. Om Portrætet af Rantzau havde han tidligere hørt Tale; det eksisterede dog ikke længere og var sandsynligvis gaaet til Grunde under Revolutionen sammen med Papirer og andre Familieminder.

Heller ikke en Henvendelse til den daværende Ejer af Caderousse, J. de Lafarge, gav noget Resultat. Ejendommen er i Tidens Løb bleven splittet og Slottet nedrevet; M. de Lafarge raadede kun over en Del af de tidligere Besiddelser, men henviste ligeledes til den ovenfor omtalte Grev Paulze d'Ivoy.

III. Tilbage stod endnu at prøve Værdien af den meddelte Oplysning, at Rantzaus Memoirer skulde være havnet hos Madame d'Inguibert i Valréas. Som ovenfor berørt, stammer den fra et trykt Værk: C. F. H. Barjavel: *Dictionnaire historique, biographique et bibliographique du département de Vaucluse*. Carpentras 1841. II Bd. S. 296, der yderligere ved nærmere Eftersyn viste sig at være Kilden til saa godt som alle M. Ravoire's Meddelelser til Hiort-Lorenzen¹⁾. Om hans Papirer indeholder Bogen ingen yderligere Oplysninger. Imidlertid er alle Barjavel's Samlinger til Vaucluses Historie overleveret til Biblioteket i Carpentras og viste ved en Undersøgelse (MS. Nr. 1248), at hans Meddelelser om Rantzau skyldtes en Læge Louis Benoît Vincent Robert (f. 1816), hvis Brev til Barjavel, dateret 20. December 1840, dog ikke indeholdt noget om Memoirerne. I Ms. Nr. 1254 findes et lille Brev fra Rantzau, 6. Maj 1782, der ikke frembyder nogen som helst Interesse. Efter alt at dømme har Barjavel alene bygget paa den lokale Tradition.

¹⁾ Udeladt havde han dog en lille Anekdote, som — sand eller usand — tyder paa, at Rantzau Ascheberg endnu i sin Alderdom havde svært ved at holde sit Temperament i Tømme. Ærgerlig over en Gang i længere Tid at have ventet paa Stedets Sognepræst, der ved sin Ankomst undskyldte sig med at have været optaget af en Barnedaab, modtog Rantzau ham med Spørgsmaalet: »Vous avez vu sortir le diable du corps de l'enfant, quelle figure avait-il?« Præsten blev ham dog ikke Svar skyldig: »Celle d'un ministre disgracié.«

Imidlertid gjaldt det at efterspore Madame d'Inguibert og hendes Arvinger. Da Slægten har spillet en betydelig Rolle, bl. a. i Carpentras grundlagt et Hospital, var Opgaven ikke vanskelig. Den nævnte Dame var identisk med Marguerite Gasparde d'Inguibert, født de Bruges, død i Valréas 1845 og gift med Antoine François Xavier Gabriel d'Inguibert, Baron de Thése. Ægteparret havde to Børn, af hvilke en Søn havde efterladt sig en i 1914 endnu levende Datter Marie Sophie d'Inguibert, g. m. Vicomte Albert de Selle, og en Søn: Charles Joseph d'Inguibert. Ingen af dem sad dog inde med Rantzauske Papirer eller var i Stand til at give nogen Oplysning desangaaende.

Imidlertid var jeg i Carpentras kommen i Forbindelse med forskellige Personer, som uden direkte at høre til Familier, hvis Medlemmer havde staaet i Forbindelse med Rantzau Ascheberg, dog paa en eller anden Maade tangerede hans Kreds. Blandt andet gjaldt det en Marquis de Boudard, der anbefalede mig en Henvendelse til M. Estienne de St.-Jean i Aix, som sad inde med en udstrakt Viden om Provences Historie. Selv kunde han ikke give mig Oplysninger, men bragte mig i Forbindelse med en Oberst, comte de Philip, ligeledes bosat i Aix, en Mand, der var meget interesseret i historiske Spørgsmaal og desuden beslægtet med den nævnte Madame d'Inguiberts egen Familie, de Bruges. Med megen Iver tog han sig af Sagen, men kunde dog alene meddele, at den ovenfor nævnte Vicomtesse de Selle faktisk paa sit Landslot Fontienne ved Fortcalquier (Bottes Alpes) sad inde med nogle Manuskripter fra hendes Fader, men ifølge hendes Udsagn uden enhver Værdi. Imidlertid var hun syg og vilde først i Sommerens Løb tage Ophold paa Fontienne. Til den Tid skulde hun nærmere undersøge sine Papirer, og hun selv eller le comte Philip sende mig Meddelelse om Resultatet, og tillige underrette mig, om de ellers skulde støde paa nogen Oplysning, der kunde være af Værdi for mine Efterforskninger.

Desværre var Korrespondancen, der var bleven fortsat ud over min Hjemkomst ved Juletid 1913, naaet helt frem til de sidste Dage i April 1914. Snart efter udbrød Verdenskrigen, som derefter i Aarevis lagde Beslag paa alle Franskmænds Interesser, afbrød Forbindelser og Postgang og nødtvungent standsede mine Undersøgelser.

Naturligvis havde jeg ogsaa fra første Færd sat mig i Forbindelse med forskellige offentlige Myndigheder og først og fremmest prøvet min Lykke i Departementsarkivet i Avig-

non og hos dettes Leder M. Duhamel. Næsten alle mine Korrespondenter havde henvist til ham, og Grev Paulze d'Ivoy ligefrem meddelt, at Papirerne fra Caderousse var havnet i hans Varetægt. Ved min Ankomst til Avignon gjaldt min første Gang et Besøg i Stedets Arkiv. Arkivaren viste ogsaa den største Interesse for mine Studier og hjalp mig paa bedste Maade til Rette; hvad jeg søgte, fandt jeg dog ikke, men fik alene Lejlighed til at konstatere, at Rantzau Ascheberg og Sophie Livernet dog havde efterladt sig et enkelt Spor i Caderousse-Papirerne. Til Arkivarens Overraskelse fandtes (Série E. Fonds de Caderousse. Supplément. Carton 2) følgende Redegørelse for Sophie Livernets Forhold, d. 17. April 1813 overgivet M. Huttman, Præfekt i Departementet Vaucluse, for at han skulde blive i Stand til evt. at bringe hende i Forbindelse med Rantzaus danske Familie.

Som et lille Minde om Rantzau Aschebergs Ophold i Frankrig gengives den her:

M. le comte de Rantzau fut disgracié à la suite des affaires de la reine Mathilde. Il conserva les ordres du Roi, les pensions et traitements, et sa fortune personnelle étant fort dérangée fut mise en sequestre jusqu'à l'entier payement de ses dettes qui a du avoir lieu en 1792 ou 93. Il se fixa dans le Comtat pour être plus à l'abri des persécutions; il amena avec lui une maison domestique considérable et une petite fille de onze à 12 ans qu'il appeloit et présenta en toute la meilleure société comme sa fille. Elle fut élevée comme telle, avec magnificence même. Seulement il ne voulut jamais qu'elle apprit le françois, mais qu'elle parlât toujours Danois ou Allemand. Cette circonstance a fort influé sur les malheurs de sa vie par l'ignorance de toutes choses où elle se trouve à la mort de M. son père, et qui la rendit dupe de gens fort adroits.

La mort de M. de Rantzau arriva tout au commencement de la révolution françoise. Se sentant fort mal, il fit appeler sa fille et lui dit de s'emparer d'une cassette très importante pour son existence à venir. Mlle de Rantzau abimée de douleur de la perte de son père, ignorante et du mal et des affaires négligea de prendre cette cassette, et trois jours après la mort de son père elle ne trouva plus cette cassette. Dans un pays étranger, étrangère à la langue comme aux affaires, on peut juger du malheur de sa position. M. l'évêque d'Avignon qui avoit été très lié avec M. de Rantzau continua ses soins à sa fille et la détermina à changer de religion. Elle se fit catholique. Les couvents du Comtat subsistoient encore; elle s'y retira comme l'asile le plus convenable à une personne de son sexe et de son âge, et elle y vécut modestement de 4 à 5.000 francs de pension que M. de Rantzau avoit placé pour elle sur le gouvernement françois, sur les Etats de Provence etc. C'étoit tout ce qui lui restoit puisque sa cassette lui avoit été enlevée.

Mais la révolution françoise faisant des progrès, le Comtat fut réuni à la France, les couvents supprimés, les rentes sur l'état et les Provinces perdues. Mlle de Rantzau fut réduite à la misère. Dans cette position cruelle, M. et Mme de Grammont, duc de Caderousse

qui avoient aussi connu beaucoup M. de Rantzau lui offrirent un asile dans leur château où elle est encore. Cette famille cherche tous les moyens d'adoucir le sort de Mlle de Rantzau, mais il est néanmoins cruel et, après avoir joui longtemps de l'opulence, été dans l'indépendance des autres à ce point, est bien dur. Mlle de Rantzau a beaucoup de fierté et d'élévation dans l'ame; elle n'a jamais fait aucunes démarches vis à vis de la famille de M. de Rantzau dont elle se croit la fille légitime.

Le silence de cette famille lui est fort pénible et le changement de religion auquel elle s'est décidée lui a ôté l'espoir d'en obtenir quelques secours. M. et Mme de Gramont n'ayant aucunes connoissances en Dannemark n'ont pu suivre, pendant la Révolution le désir qu'ils auroient eu de faire parvenir des nouvelles de Mlle de Rantzau.

Cependant ils ont entendu parler depuis avantageusement de quelques personnes de cette famille qui ont accueilli généreusement de malheureux françois exilés, et la confiance inspirée de cette conduite avoient décidé M. et Mme de Grammont à leur faire remettre une note sur cette intéressante et excellente personne, lorsque M. le baron Huttman, préfet de Vaucluse, proposa à M. de Grammont de s'en charger.

Ils ne pouvoient mettre en meilleurs mains des intérêts qui leurs sont chers et ils espèrent que la famille de Mlle de Rantzau consentira à faire, à tel titre que ce soit, une pension d'une centaine de Louis à Mlle de Rantzau qui, agée à présent de 58 ans a besoin de quelqu'un auprès d'elle et de mille petits soins.

Il est nécessaire d'ajouter à cette note qu'à la mort de M. de Rantzau sa fille choisit le valet de chambre de M. de Rantzau qui étoit Danois (appellé Eden) pour porter une lettre au roi de Dannemark lui annonçant la mort de M. de Rantzau et lui reportant ses ordres. Il étoit aussi chargé de quelques lettres pour la famille de M. de Rantzau.

Ce valet de chambre revint avec une petite pension du Roi de Dannemark, dit-il, vendit la voiture que lui avoit donné Mlle de Rantzau pour ce voyage, ne rapporta aucunes nouvelles de la famille de M. de Rantzau et quitta Mlle de Rantzau.

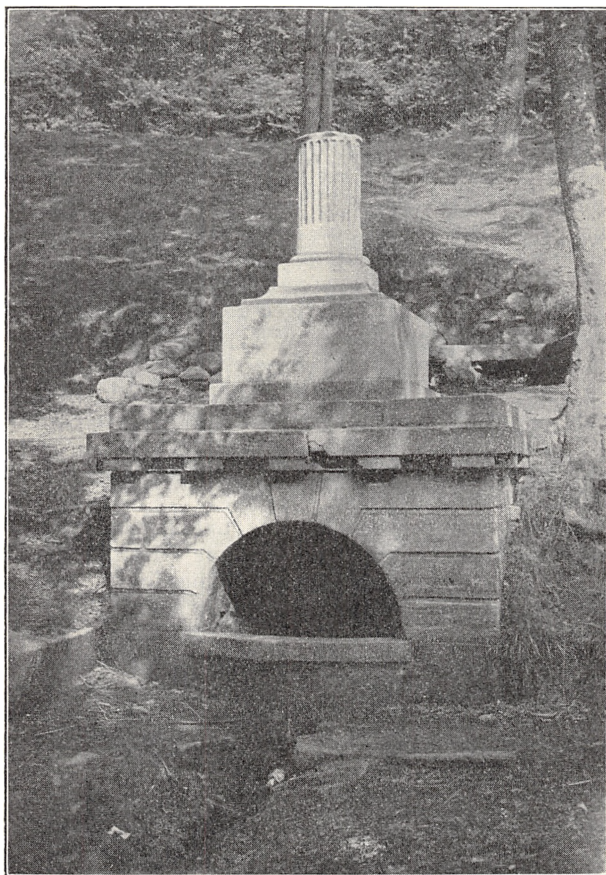
Cette conduite étrange a donné des soupçons sur lui relativement à la disposition de la cassette et sa conduite ultérieure l'a confirmé car il s'est fixé en France et y a acquis, dans le tems de la Révolution quelques domaines. Cependant on ne peut assurer qu'il soit absolument l'auteur des infortunes de Mlle de Rantzau.

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Louise Kilden i Frederiksdal Skov.

Ved *Louis Bobé*.

Mindesmærkerne over Emiliekilden ved Sølyst og Louisekilden ved Skovstien i Fortsættelse af Prinsessestien — det første sat af en sørgende Ægtefælle over sin Hustru, det andet af en Kvinde som en Hyldest til

LOUISEKILDEN I FREDERIKSDAL SKOV

hendes Søsters Trofasthed, og tilblevne med ti Aars Mellemrum (1780—1791), er med deres karakteristiske Indskrifter kulturhistorisk værdifulde Vidner fra Følsomhedens Tidsalder.

Medens Indskriften paa Emiliekilden ved alfar Vej altid har staaet klar og let læselig, er Indskriptionen paa Forsiden af Louisekilden delvis ud-slettet i Tidens Løb, og af den hører man lejlighedsvis fejlagtig citeret et

Brudstykke som et komisk Exempel paa Smagløsheden i Tidens Udtryksmaade: Louise kom til mig og jeg blev mindre Enke. Af de endnu læselige Ord og Linjer at ville rekonstruere hele Indskriftens Ordlyd maatte synes haabløst, saalænge man ikke kunde finde en fuldstændig Kopi af Texten i dens oprindelige Skikkelse. Ved et Tilfælde fandt jeg afvigte Sommer i Biblioteket paa Pederstrup Slot (Lolland) et lille Hefte med fire trykte Blade, hvis Titel lyder:

Ordene | til Musiken, som opføres ved Lovises Kildes | Indvielse | paa Frederichsdal, | Den 17 August 1791. | Kiøbenhavn, | Trykt hos Nicolaus Møller og Søn. | Kongelige Hofbogtrykkere.

Paa sidste Blad findes »Inscriptionen paa Kilden«, som hidsættes.

*O Du! min Glædes og min Sorgs Deeltagerinde!
Som loed mig i Dit Skiød en anden Moder,
Ei blot ved Fødsels Baand, men meer ved Venskab min,
Dit Raad, Dit Mod, Din Trøst veiledde mine Trin.
Min Søster! Himlen mig Dit Selskab vilde skienke,
LOVISE blev min Deel, og jeg blev mindre Enke;
Til Vidne derfor staaer et skionsomt Hiertes Giæld
Tilligemed Dit Navn paa dette Kildevæld.*

Paa Bagsiden staar endnu aldeles tydeligt følgende Indskrift:

I Aaret 1775 flyttede
Christiana Lovise Warnstedt
hid at boe med mig paa Fridricsdal.
I taknemmelig Erindring heraf, og
for at pryde denne Kilde, som i samme
Aar blev opdaget, er dette Mindesmærke
i Aaret 1791 oprettet
af hennes Sister S. Schulin.

Det sidste C's utydelige Chiffer i Aarstallet kan nu bestemmes ved Hjælp af den fremdragne Piece.

Den hvem Mindesmærket blev rejst for, er Christiane Louise von Warnstedt, født 7 Jan. 1741 i Husum † 9 April 1813 paa Frederiksdal ugift. Hendes erkendtlige Søster er den betydeligt yngre Sophie Hedeveg von Warnstedt, f. 1753 i Bergen † 1807 paa Frederiksdal, gift 1771 med Kammerherre Frederik Ludvig Greve Schulin til Frederiksdal, f. 1747 † 1781. Om disse Personer og deres nærmeste har jeg tidligere meddelt Oplysninger i Tidsskriftets 7 Række 6 Bind, S. 45 i det her offentliggjorte Udtog af Breve fra deres Broder Teaterchefen Hans Wilhelm von Warnstedt.

Det kan nu ogsaa oplyses, hvem Verset paa Forsiden af Kilden skyldes, nemlig Digteren af *Zarine*, Johan Nordal Brun, hvilket fremgaar af Brev fra ham til Grevinde Schulin, som jeg for en Aarrække siden fandt i Arkivet paa Frederiksdal.

Bergen d. 5te Novbr. 1791.

Igien et Brev fra Grevinde Julin! Ja saa tænkte jeg rigtig, da jeg aabnede det fra Deres Naade af 18 Sept: d. a. Igien et Brev! og endnu ikke svare? Ikke takke for den Opmærksomhed, en Dame af saa udmærket Tænkemaade værdiger mig? Ikke bevidne, hvormeget jeg føler den Giæld, hvori Folk af ophøyet Smag forstaae saa mesterlig at sætte en stakkels Digter? Nei det er for meget. Jeg bør i det mindste forsikre Deres Naade, at jeg bevarer Deres Brev som en Laurbær-Krantz flettet mig af de værdigste Hænder i Fredrichs-

dals Have. Men at min Muse ydmyges kun ved at beskue den, da den veed med sig selv, hvorlidet man kan fortiene ved 8 Linier, og at disse, om de have nogen Skønhed, er ganske og alleene Deres. Deres er den heele ædelmodige Handling, Deres det skønne Valg af Sted og Mindesmærke, Deres al den Smag, som hersker i Maaden, hvorpaa en værdig Søsters Navn foreviges. Digteren kan her ingen anden Fortieneste have end den, en troe Oversættelse har af et ypperligt Original-Skrift. De tilsendte Cantater bevidne desuden, hvorlidet man havde behøvt en Reisendes Geist for at faa noget som var det skønne Marmor værdigt. Vor fortræffelige Landsmand, Hr. Conference-raad Ancher har dog alligevel malet mig den heele Fest saa livagtig, at jeg næsten fristedes til at besiuenge den fraværende, og var den tiltænkte Lykke falden i min Lod, at have været Øienvidne til disse fortryllende Optrin, kunde jeg umuelig, det er jeg vis paa, modstaaet Fristelsen. Man bliver ung paa nye, naar man omringes af uskyldig Glæde og man glemmer sin Aands Afmakt, naar vel anbragte Høytiideligheder oppuste den Geist, som laae begravnen under Asken. Men nu skal den kiere Bergenske Taage, et vigtigt Embeds Foretninger og min heele Forfattning, med hvis Beskrivelse jeg ikke vil besvære, nok kunde sætte mig i Stand til at imodstaae alle saadanne Fristelser. Deres Naades værdige Broder Hr. Camerherre v: Warenstød gjorde alt sit for at oplive min Aand, og han har fortrinlige Gaver til at fremlokke og opmuntre Talenter. Jeg føler endnu med levende Erkiendtlighed de mange Forekommelser, han beviiste mig; at Zarine blev opført, skylder jeg ham, og at man har aldeeles tabt den Declamation, som hører til Sørgeespil, er ikke hans Skyld, ikke engang Skuespillernes. Disse bør danne sig efter Publikums Smag. Og da denne har erklæret sig for Synge-Stykker, Opera og alt hvad som understøttes af den fortryllende Musique, bør den alvorlige Tragedie ikke vise sig frem og ikke sætte muntre Folk i ondt Lune? Vore Digtere have og klogeligen indseet dette og derfor ladet Zarine blive hidindtil baade det første og det siste originale Sørgeespil paa den danske Skueplads.

Der var en Tiid, da jeg virkelig følede et uimodstaaeligt Kald til at arbeide i det Skionne, jeg veed ikke hvorvidt jeg kunde have bragt det, naar jeg ikke saa betimelig var bleven nedtrykket af Dannemarks Partie-Aand og de kritiske Kabaler, naar jeg havde faaet offentlige Opmuntringer, naar Publikum i Tiide havde haft flere Damer af den Stand og Smag og Opdragelse som Deres Naade, mange nok nemlig for at angive Tonen til det oplyste Publikums almindelige Stemme. Men nu er det forbie. Vilde kun nu Recensenterne skaane mig, ikke for Kritik, thi den kan jeg taale, men for deres Berømmelser; thi de ere forhaanende, naar jeg ligner dem med Lovtaler, som de udødsle paa deres medforbundnes Bagateller.

Deres Naade er norsk, og Nordmænd have virkelig kronet mine Arbejder med alt det Biefald de kunde yttre. Kun Skade, Norge er ligesaa lidet Belønningernes Land for Geniet i Forhold til Dannemark, som Jorden er det for Dyden i Forhold til Himmelen.

Jeg er stolt af Deres Gunst, og jeg regner den Dag jeg havde den Ære at henbringe paa Fridrichsdal for den behageligste paa min siste Reise.

J. N. Brun.

Det ses, at han har forfattet Indskriften under sit Ophold i Danmark i Foraaret samme Aar, men har forladt Byen inden Mindestøtten blev afsløret. Syngespillet Høstgildet aabnede Sæsonen. Zarine genopførtes 26. Maj 1791.

Brevet oplyser, som det vil ses, ogsaa, at Texten til den ved Mindesmærkets Afsløring afsungne Kantate skyldes en anden Digter end Nordal Brun, maaske Pram.

Kilden blev et Valfartssted for Tidens ømme Sjæle, for dem der efter Rousseaus Ord elsker, eller har elsket. Grevinde Schulin har paa et Blad, ligeledes bevaret i Frederiksdals Arkiv, optegnet følgende, forlængst udslettede poetiske Udgydelser og dybsindige Tanker, som forskellige, der har hvilet ved denne Kilde, havde indridset paa Grottebænken og som betegnende for Tidsaanden kan hidsættes:

Du hvis Øye denne Kilde ligner ved at gyde Vand,
 Snart din Sorrow sig formilde, men saalænge hold dog Stand!
 Haabet venlig ad dig smile, række dig sin hulde Arm.
 Mistvivl i din Siæl ey hvile, her den flye fra trøstet Barm.
 Hvert et Fied din Fod vil træde, svanger er med idel Fryd,
 Hvi vil du da ene græde, hvor Naturen raaber: Nyd!
 Tøm dens himmelsendte Skatte, lyd dens ømme Moder-Bud,
 Deres Reenhed skal ersætte hvert et Suk du stønner ud.
 Og naar sidste sagte Slummer vugger dig til evig Fred,
 Flygter jo hver jordisk Kummer bort fra trygge Hvile-Stæd.
 Vid da: Livets Torne saare mellem Roser til din Fod;
 Smerten skiænk en billig Taare, kun ey svække den dit Mod!

B—h.

Grevinde Schulin gætter paa at Digtet skyldes den østrigske Generalkonsul Bozenhards Hustru Johanne Henricca født Becker, »som ogsaa gjør Vers.

En anden skriver:

Hun yttrede aldrig sin Kummer, men en hemmelig Qval fortærte lig Ormen i Knoppen hendes blomstrende Ungdom. I mørke Tanker hun henvandt, og af den blege, gustne Tungindighed stedse besælet sad hun, Taalmodighed lig, som Kunsten har sadt paa et Gravsted, og ad Sorgen hun smilede.

Under sit Besøg i Danmark 1793 besøgte J. C. Lavater Kilden og skrev med egen Haand disse Linjer paa en Bænk:

Ohne Du, kein Ich; wie dein Du so wird ewig dein Ich seyn. Philosophie, Moral, Religion von Johan Kaspar Lavater 28 VI 1793.

Desuden skrev han nede ved Kilden:

Gehe fröhlich zur Quelle, doch froher zur Quelle der Quelle.

Endelig følgende Impromptu:

Hvad Eden var, er du, o Fridricsdal i Norden
 et sorgfrie Paradis: Elysium paa Jorden,
 Var Lethe mere skiøn, velgiørende end du,
 Louises Kildevæld og disse Draaber nu.

Herr Erik Siælandsfar til Oreby.

I Personalh. Tidsskr. 8. R., 5. B., S. 305 har Th. Hauch-Fausbøll viet mit korte Svar paa P. M. C. Arups Spørgsmaal et langt Indlæg om Herr Erik Siælandsfar. Om ham vides nu særdeles lidt. Det eneste Brevskab, som omtaler ham i levende Live, er det fra 1326, i Følge hvilket Kongen har paalagt ham at overdrage Hammershus til Lunds Ærkebiskop. I senere Brevskaber optræder hans Enke; det ældste er fra 1371, da hun, maaske efter mange Aars Enkestand, overdrager Graabrødrene omtrent alt sit Eje; det yngste er af 12. Maj 1379. Endnu i et Brev af 26. Dec. 1394 mødes Lavrens Jensen (Blaa) til Oreby som gift med hans Datter Bodil.

Disse Brevskaber nævne ham ene med Egennavnet Erik Siælandsfar og udelukke H.-F.'s Opfattelse af dette som et Fællesnavn, hvilket han maatte dele med enhver sjælandsk Erik. Intet som helst have de om, at hans virkelige Navn var det af H.-F. foretrukne Erik Valdemarsen. Hans Vaabensegl, som H.-F. synes at kende godt, er ukendt af Heraldikerne.

H.-F. vil hævde, at — ikke han, men — jeg har Uorden i Kronologien. I at stille Erik Siælandsfar kun (mindst) et Aarti forud for Valdemar Atterdag, hvøm H.-F. vil have udlagt som hans Barnefar, er jeg ikkun drevøn frem af min Lyst til at komme H.-F.'s egen Kronologi saa nær som muligt i Møde, og jeg har ikke »givet efter for Lysten til at sige en god Vittighed«, selv om jeg almenmenneskeligt foretrækker vittig frem for uvittig Tale. Men om Manden er født før eller efter Aarhundredskiftet, er H.-F. og mig lige uvitterligt. En fornuftig Kronologi lider intet Skaar i, at Erik Siælandsfar 1326 som Fanejunker kan være gaaet Kongens Ærind til Bornholm, henvend en halv Snæs Aar senere ved Giftermaal med en Jomfru Grubendal være kommen fra Hoffet ind paa Oreby og maaske en halv eller, hvis Sortedøden ikke rev ham bort, en halvanden Snæs Aar have siddet der som Godsejer til sin Død, da han efterlod sin anden Hustru Margrethe Jakobsdatter til Høet som Enke. Alt i alt synes mig dette et ordenligt kronologisk Levnedsløb at give ham i Mangel af et andet.

Møn ganske vist, denne eneste Erik Siælandsfar, for hvis Liv Brevskaberne give et Aarstal (1326), kan ikke være det Vesen, om hvilket H.-F. maa bekende, at han »ikke kan se, at der er blevet fremført noget, som gjør det tvivlsomt, at Erik Siælandsfar har været Valdemar Atterdags Søn«. Denne sidste Erik er fjernet fra Brevskaberne to-tre Aarhundreder, hvis Sagn om hans Herkomst ere bragte i Pennen o. 1600 og nu kun grundes paa løse Myther om ham og om Tovelil som Dobbeltgængere. Danmarkshistorien har dog nok i een Tovelil og Personalh. Tidsskr. meget mer end nok i een Erik Siælandsfar. Min lille Viden om ham støttes mest trofast paa en heraldisk og genealogisk Forsker, som vejede sine Kilder og søgte at sigte Sanding fra Sagn. Sit Brev af 16. April 1917 sluttede A. Thiset med at udtale:

»Af Jomfru Mette Giøes Slægtlinie ses, at Herr Erik Siælandsfar formentes at være en uægte Søn af Kong Valdemar Atterdag. Jeg skulde næsten tro, at dette Sagn skyldes en Forvexling med de svenske Herrer Erik Valdemarsen, af hvilke den første 1312 var en Søn af den svenske Konge Valdemar og hans Dronning Regitze, og den anden, hans Sønnesøn af samme Navn, havde en Enke Ermegaard, der levede 1402. Havde man blot en paalideligere Efterretning om Erik Siælandsfars Vaaben, end den Jfr. Mette Giøe giver. De svenske Herrer Erik Valdemarsen førte deres mødrene Vaaben, de tre danske Leopardere«.

M. K. Zahrtmann.

Anmeldelser.

Stabsfanejunker O. Ovenstad: »Den norske hær 1628—1900«.

At levere sammenhængende oversigter over den norske hærs organisation (med angivelse av navnene på de forskjellige avdelinger like ned til kompani) og officerspersonel (likeledes med angivelse av navne, datum for deres ansættelse og fratreden eller død for hver eneste person fra generalen til den yngste fænrík) fra hærens gjenreisning 1628 til nutiden — det og intet mindre er, hvad her er planlagt og alt delvis gennemført.

Arbeidet omfatter:

- 1) En planchesamling, utvisende den norske hærs vekslende organisationer i ovennævnte tidsrum med oversigt over hærens indeling i våben og avdelinger og disses udstyr med officerer samt med navnlig angivelse av officerernes placering ved de forskjellige avdelinger. Hver planche omfatter et tidsrum av 1—3 år, altsaa meget korte intervaller.
- 2) Et kartotek, hvori hver officer har sit kort, forsynet med biografiske og alle andre data, som kan skaffes, og med kildehenvisninger.
- 3) En arkivnotatsamling indbundet i årgange, et bind for hvert arbeidsår.
- 4) En veiledning for samlingens anvendelse.

Hr. Ovenstad har allerede i en række av år arbeidet i vore arkiver med dette, likesom han med stipendium ogsaa har studeret i Danmark.

Hidtil er trykt av planchesamlingen ialt 26 plancher¹⁾ omfattende tidsrummet 1628—1649, 1657—1720. Arbeidet er under rask fremgang.

Forhåbentlig vil ogsaa kartoteket på en eller anden måte bli trykt. I parentes bemerket: Hvis hr. Ovenstad her kunne få bistand av en personalhistoriker eller slægtshistoriker til supplering av hans egne i og for sig særdeles værdifulde data, vilde dette kartotek kunne bli en ren guldgrube for slægtshistorikere.

Foreløbig er det altså planchesamlingen, som utgis. — Hvilket kolosalt kildemateriale, som her efter hvert samles og tilrettelægges på en i høi grad oversigtelig måte, vil man forstå, når man hører, at bare en enkelt planche — den sidst udgitte, nemlig blad 28 for tiden $\frac{5}{8}$ 1718— $\frac{31}{12}$ 1720 — indeholder over 800 officersnavne! — Det er forudsætningen, at denne del av arbeidet skal avsluttes med et navneregister. Det blir en vældig affære, men det er ganske uundværlig for at man skal kunne finde frem i de tusinder av navne, som vil komme til at stå på de ca. 100 plancher.

Det har været sagt, at disse plancher er uhåndterlige, og at bokform her havde været bedre. Deri er jeg ganske uenig. Med den kjendte krigshistoriker kaptein J. Schiøtz (i hans anmeldelse av Ovenstads arbeide i Norsk Militært Tidsskrift for 1924) tror jeg — likesom han ut fra personlig erfaring —, at det i lengden skal vise sig, at plancheformen — alle hensyn tat i betragtning — ubetinget er den heldigste.

Hr. Ovenstads store nøiagtighet, grundighet og jernlid er en borgen for, at verket blir så feilfrit, som det i et slikt tilfælde overhovedet er mulig.

Det behøves ingen nærmere påvisning av, hvilken overordentlig nyttig og fortjenstfuld gjerning, der her utføres. Det kan trykt siges, at ingen norsk krigshistoriker og neppe nok heller nogen personalhistoriker eller genealog vil kunne undvære denne »håndbok«, om man da her kan benytte et slikt udtryk.

Også for historikere i Danmark må arbeidet kunne bli til megen nytte, så nøie knyttet til hinanden, som de to lande har været ikke mindst forsåvidt angår officerspersonellet i tiden 1628—1814.

C. M. Munthe.

Album Academiae Helmstadiensis. Bearbejdet von Paul Zimmermann. Bind I. Album Academiae Juliae. Abteilung 1, Studenten, Professoren etc. der Universität Helmstedt von 1574—1635. Hannover 1926.

Den allerede længe bebudede Trykning af Helmstädter-Universitetsmatriklen er nu med det anførte Hæfte (459 Sider i Kvartformat) blevet paa-begyndt; Hæftet omfatter Tiden indtil 1636, hvilket vil sige den Periode,

¹⁾ Hver planche har en størrelse 70 × 90 cm. Dens pris er kr. 6,00.

da dette brunsvigske Universitet har haft sin største Betydning for Danmark. Egentlig ebber dets Betydning allerede lidt tidligere ud; thi af de 97 danske Studenter, jeg har fundet i Bogen, er den sidste indskrevet den 24. Maj 1625, hvilket vil sige henimod Slutningen af Højskolens 94. Semester. Det følgende varer — i Modsætning til Ordets Betydning — til den 13. Oktober 1628, hvilket vel hænger sammen med den »tristem Academiae calamitatem, tumultus bellicos immanes et continuos«.

Matriklen foreligger i tre Læderbind (I 1576—1647, II 1647—1737, III 1738—1810), som dog kun er Afskrifter, taget af Skrivere, der ikke altid har været i Stand til at læse Studenternes Navne og Hjemstavnsbetegnelser i de originale Optegnelser. For at bøde paa denne Mangel har Udgiveren, Gehejmarkivraad, Dr. Zimmermann, benyttet et stort Antal andre Kilder: Det oprindelige Udkast til Matriklen, som er bevaret for det første Semester, 17 til Hertug Julius i Aarene 1577—1588 indsendte Studenterfortegnelser, 13 Lister over Stipendiaterne fra 1580 til 1620 (med Lakuner), 6 Bind over Konviktets eller Kommunitetets Alumner fra 1593—1625, 1630—1707 og 1738—1810. For at faa yderligere Oplysninger om Studenterne, særlig hvor længe de har opholdt sig i Helmstedt, har Udgiveren gennemgaaet Døds- og Daabsregistre for St. Stephani Sogn i Helmstedt, endvidere »Libri nigri« (»Karzerlisten«) i to Bind (1575—1680, 1701—1808), Universitetets Akter vedrørende Studenternes Udskejelser, to Bind Fortegnelser over ordinerede og Underskrifterne paa »Corpus doctrinae Julium« i fem Bind, trykte Disputatser og 39 Studenterstambøger. Blandt de sidste har den Stambog, som Jacob Fabricius (Student i Helmstedt 1581) ejede, og som nu findes paa Universitetsbiblioteket i Halle, særlig Interesse for os. Destoværrer har Udgiveren ikke været opmærksom paa den Samling Studenterstambøger, som findes paa det kgl. Bibliotek i København. Paa Grundlag af C. Behrends Katalog (1926) henviser jeg til følgende: Chr. Arniseus, C. Bartholin, Ph. J. Bornemann, Fr. Fabricius, A. Giese, I. og S. Jøbsen, I. Oporinus, H. P. Resen, P. Valentinus og J. Wandalinus. — Dermed vilde Stambøgernes Antal vokse til over halvtreds.

De nævnte Kilder har Udgiveren benyttet til de Matriklen tilføjede Anmærkninger. Desuden giver han efter hvert Semester et Afsnit »Acta Academiae«, som har de enkelte Fakulteters Dekanatsbøger til Kilde. Dette indeholder Udnævnelsen af Notarer, Ordinationer af Præster og Promotioner, deriblandt for en Del, som slet ikke har studeret i Helmstedt. Da det har været Udgiverens Hensigt at give et Billede af det videnskabelige Liv paa Universitetet, saavidt de derværende Personligheder angaar, følger efter Matriklen og Acta Academiae (S. 1—337) som Værkets anden Del Oplysninger om de til Universitetet fast knyttede Embedsmænd m. fl., som Professorer, Sekretærer, Økonomer, Bogtrykkere, Boghandlere, Bogbindere, Apotekere, Fægtemestre, Pedeller o. s. v. — Professorernes Levnedsløb er selvfølgelig fortalt mest udførligt. Særlig Interesse for danske Læsere har Georg Calixtus (S. 380—83), der ikke som anført er født i Medelby, men i Flensborg (jfr. O. H. Møller, Geerdts v. Meerfeld S. 13) og Oven Günther fra Ejdersted (S. 422). Om H. Arniseus, Kong Christian IV's Livlæge, findes en Indførsel i Acta Academiae 3/, 1620 og en Biografi bag i Bogen (S. 416—417).

I Slutningen af Forordet (S. XV) gør Udgiveren opmærksom paa de Ekscerpter fra Helmstedter-Matriklen, som tidligere er trykt, men der mangler L. Daaes Uddrag i Kirkehist. Samlinger, 4. Rk., 3. Bd.

Man tør gaa ud fra, at P. Zimmermann vil afslutte sit Arbejde med et Person- og Stedregister, derfor vil jeg her kun give nogle Tal, som viser Bogens Betydning for dansk og norsk Personalhistorie. Jeg har talt i Matrik-

len 1574—1636¹⁾ 97 Studenter fra Kongeriget Danmark, 8 fra Norge, 148 fra Slesvig, 406 fra Holsten med Hamborg (uden Hamborg 203) og 51 andre »Holsati« uden nærmere Stedbetegnelser.

T. O. Achelis,

Spørgsmaal.

1.

Slægten Ramm i Norge.

Den norske familie Ramms stamfar Heinrich Ramm blev antagelig den 21de januar 1684 (hvor vites ikke) gift 2den gang med Anna Magdalena Roepstorff, født ca. 1660 og død i Trondhjem december 1718.

Om hendes slægtsforhold haves ingen sikre data.

Det har været antat, at hun tilhører den mecklenburgske familie Roepstorff, der kom til Danmark før 1600 og her blev adlet i 1701, og at hun var datter av krigszahlmeister m. m. Christopher von Roepstorff og hustru Elisabeth von Schröder. Hendes navn er imidlertid ikke opført i den fortegnelse over familien Roepstorff, som er indtaget i R. Kroghs danske adelskalender. Heri er blot nævnt Christopher von Roepstorffs 3 sønner, hvorav den yngste Johan Christopher døde i Sønderborg i 1731 som oberst.

For eventuelle oplysninger om den familie Roepstorff, som Anna Magdalena Ramm tilhører, vil jeg være meget taknemmelig.

2.

I sit ægteskab med Heinrich Ramm havde Anna Magdalena Roepstorff blandt andet 2 sønner, Christian Frederik og Hans Ramm. Den første blev født i nærheden av Trondhjem i 1693 og tjenstgjorde fra $\frac{5}{9}$ 1718 til ca. 1721 i Norge som sekondløjtnant i 2det vesterlehnske nationale infanteriregiment. Fra og med 1722 findes ikke længere hans navn i de officersruller fra ca. 1680 til 1814, som beror i det norske riksarkiv. — Det er antat, at han i 1721 er blit overflyttet til officerstjeneste ved garden i Kjøbenhavn og er forblit i Danmark.

Hans Ramm var født i 1701 i nærheden av Trondhjem og antagelig tjenstgjorde i 1717 i Norge som fænik i dragonregimentet Ulrik C. Kruse. I officersrullen for 1718 er imidlertid hans navn overstrøket og ombyttet med et andet officersnavn. — Antagelig er ogsaa han blit overflyttet til officerstjeneste i Danmark.

Hvis oplysninger om disse officeres tjenstgjøring i Danmark kan skaffes, samt om de blev gifte og med hvem, og naar de døde, vil dette mottages med stor taknemmelighet.

Gustav Mørch,
Kommandørkaptein.

3.

Sognepræst P. E. Blix.

Peder Eriksson Blix var sognepræst til Beder-Malling i Århus stift fra 1723—64. Landsarkivet i Viborg har på forespørgsel oplyst, at hans død ikke synes at være noteret i kirkeboken for Beder-Malling pastorat, og at intet skifte efter ham er fundet i Ning herreds geistlige skifteprotokol.

Når og hvor døde han? Efterlot han sig barn?

Taknemlig for enhver meddelelse om saken.

Henning Sollid,

Stud. jur., Thomas Hefyestegate 30, Oslo.

¹⁾ Udeladt er Navne uden Stedsbetegnelse og de fleste usikre Stedsbetegnelser som Frisius, Neopolitanus og Oldenburgensis, naar ikke en nærmere Tilføjelse findes.

4.

Sognepræst J. J. With.

Hvem var Fader og Moder til **Jens Jensen With**, f. ca. 1677, † 20. Nov. 1744, res. Cp. i Stege 1706—1710, Sognepræst i Kjeldby paa Møen 1710—1744; gift med Johanne Povlsdatter Herløv, † 24. Nov. 1741, Dt. af Sognecapellan Poul Olsen Haarløv i Stege; Broder til Madame Rhodes, Nykøbing.

Var han en Sønesøn af hollandsk Admiral Witte de With, der faldt paa Københavns Red 1659, hvis Børn skal være bleven holdt frem af Fr. III.?

*Centralbiblioteket,
Nykøbing F.*

5.

Underfoged R. Wiborg.

Hvem var Fader og Moder til Underfoged, Viceraadmand i København ca. 1700 **Rasmus Wiborg**, gift med Christine Povelsen, Aagaard.

*Centralbiblioteket,
Nykøbing F.*

6.

Jens Hendrik Deichmann.

Hvem kan oplyse mig om forældrene til **Jens Hendrik Deichmann**, født ? , hvor ? ; som begyndte som »extraordinaar reserve« ved det kgl. Lotto i København, ansat sammesteds som interimsassistent ¹⁴/₂ 1806, kgl. udnævnelse som revisionsassistent ²⁷/₄ 1816. Tituleret Cancellisecretair, død 5. Mai 1818. Boede i Nr. 357 i Dronningstvergade, da skifteretten indfandt sig ved hans død.

Gift ¹⁵/₁₂ 1812 (Trinitatis) med Anna Cathrine Jæger (Noteur ved den kgl. oct. Bank Peder Anthon Jæger og Anne Elisabeth Diderichsen), født ⁷/₁₁ 1784 (døbt Frelsers Kirke ¹⁴/₁₁ 1784), død ²⁰/₁₁ 1872 i Kolding.

Den trykte stamtavle over familien Deichmann giver ingen oplysning om denne Deichmann, om hvis familieforhold skiftet ej heller giver besked. En familietradition vil vide at Deichmann skulde være født Schiewe, men adopteret af en onkel Deichmann, ligesom traditionen angiver, at D. skulde have været i Vestindien.

*Louis E. Grandjean,
Overgaden n. V. 51 B.*

7.

Byfoged Bræmer.

Hvem var Byfoged **Bræmer** i Lemvig ca. 1770 en Søn af?

*Centralbiblioteket,
Nykøbing F.*

Tilføjelse til 8. R. 3. B. S. 123 f.

Da jeg er blevet gjort opmærksom paa, at det af mig her gengivne Vidnesbyrd fra Frøken N. Zahle for min Moder **Elisabeth Hennings**, født **Buntzen**, i Anledning af hendes Udgang af Skolen i Aaret 1862, ikke stemmer overens med de min Moder igennem Skoletiden givne Vidnesbyrd, ønsker jeg at oplyse, at jeg ved Gengivelsen har benyttet en Afskrift af dette Vidnesbyrd, der fandtes i min Moders Gømmen. Originalen til Vidnesbyrdet har jeg aldrig set.

P. H.

En Samling personalhistoriske Viser, erhvervet af det kongelige Bibliotek.

Ved **H. Ehrencron-Müller.**

Paa Auktionen i November 1925 over det af Mag. art. M. Lorenzen samlede værdifulde Bibliotek, der indeholdt en Række sjældne og kostbare Værker, erhvervede det kgl. Bibliotek bl. a. ogsaa den i Katalogen under Nr. 7524—28 opførte »Samling af særskilt udgivne Bryllups- og Lig-Vers i Folio fra det 17de og 18de Aarhundrede«, bestaaende af 5 Bind i Folio. Det er aabenbart Dele af en oprindelig større Samling, idet de 3 Bind indeholder Bryllupsvers for Personer af Navne, begyndende med Bogstaverne C til G og P til Z, medens de to Bind Ligvers kun omfatter Navne, begyndende med A til F. Hvor de øvrige Bind af denne Samling er bleven af, kan næppe nu oplyses, muligvis er de i Tidens Løb bleven splittede ad og muligvis er de paa en eller anden Maade gaaet til Grunde. Men selv som Samlingen nu foreligger, er den af ikke ringe Betydning for Personalhistorikere. Ved en Sammenligning med de i Bibliotheca Danica 3. Bind og Supplementsbindet optagne personalhistoriske Viser fremgaar det, at en stor, ja den største Del af de i denne Samling indeholdte Viser er hidtil ukendt.

Allerede tidligere har Postmester C. Klitgaard i nærværende Tidsskrift (6. R. V. Bd.) offentliggjort en Fortegnelse over en Samling Bryllupsviser i Aalborg Stiftsbibliotek, og senere har jeg (8. R. II Bd.) meddelt en Fortegnelse over de i norske Biblioteker opbevarede danske Bryllups- og Ligvers.

Jeg har da ment, at en Registrant over de i den nyerhvervede Samling optagne personalhistoriske Viser kunde have Interesse for dette Tidsskrifts Læsere, saa meget mere som der ikke i en overskuelig Fremtid er nogen Udsigt til, at der vil kunne udkomme et nyt Supplement til »Bibliotheca Danica«, hvortil der dog stadig i den danske Afdeling paa det kgl. Bibliotek samles Materiale, der holdes à jour.

Fortegnelsen er udarbejdet efter de samme Principper som den tidligere, idet jeg ved Gennemlæsning af hvert enkelt Digt har uddraget alt det personalhistoriske Stof, saaledes at det vel i de fleste Tilfælde vil være tilstrækkeligt at benytte Fortegnelsen, uden at man behøver at have selve Visen i Hænde. Ligeledes er Titlen, hvor den ikke nøjes med at betegne sig som Bryllups- eller Sørge-digt o. l., anført samt Forfatterens Navn, hvilket ofte kan give et Fingerpeg i Retning af Slægtskab.

Løvrigt henvises til de i nærværende Tidsskrift (8. R. II. S. 158) anførte Indledningsbemærkninger.

Ingen af de nedenfor anførte Viser findes selvfølgelig i Bibliotheca Danica, C. Klitgaards og min tidligere Fortegnelse.

- Aagaard, Anna Dorothea. Ligvers over Anna Dorthea Aagaard, f. Høck, Borger og Negotiant i Kbh. Oluf Hansen Aagaards Hustru, † $\frac{2}{12}$, begr. $\frac{10}{12}$, 1722 fra St. Peders Kircke. Kbh. Fol. [25 Aar, 6 Maaneder og 13 Dage gammel; havde været gift i 5 Aar, 5 Maaneder og 3 Dage]. (Kier for Mennisken; Kierere for Gud; af H. Spleth).
- Aagaard, Lucie Emerentze. Ligvers over Madame Lucie Emerentze Aagaard, f. Bloch, [Sognepræst i Glostrup Peter Andreas Aagaards Hustru], begr. $\frac{1}{10}$ 1751 fra Glostrup Kirke. Kbh. Fol. [Hun var f. $\frac{25}{3}$ 1730, gift $\frac{21}{8}$ 1748; havde tre Børn, en Datter, som var død, og to efterlevende Sønner; † $\frac{26}{9}$ 1751]. (Af hendes eneste Søster Mariane Bloch og hendes Brødre: Tønne, Friderich Bernt og Hans Friderich Bloch).
- Aagaard, Oluf Hansen. Ligvers over Hørkræmmer i Kbh. Oluf Hansen Aagaard, begr. $\frac{27}{11}$ 1749 fra Vor Frue Kirke. Kbh. Fol. (Ære-Minde, af »Den Salige Mands forhen ringe, nu høyst-sørgende Tiener« J. B. Horneman).
- Aagesen, Anna Johanna. Ligvers over Anna Johanna Aagesen, f. Fischer, begr. $\frac{26}{3}$ 1762 i Nikolaj Kirke. Kbh. Fol. (Af Ole Bay, Candid. S. Scti Minist.).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af hendes Søn Søren Aagesen).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Afskeds-Taare; af hendes Broder Peder Fischer). [Hun var f. $\frac{26}{8}$ 1733, ægtede Regiments-Kvartermester Aagesen; havde 6 Børn, 2 Sønner og 4 Døtre, af hvilke den ene Datter var død, og ved den sidste Søns Fødsel døde hun $\frac{21}{3}$ 1762].
- Aarestrup, Peter. Ligvers over »Hans Kongelige Majestæts bestalter Foelemester ved Friderichsborg« Peter Aarestrup, † $\frac{21}{11}$, begr. $\frac{27}{11}$ 1762 paa Hillerød Kirkegaard (67 Aar gammel). (Kbh. Fol.). (Guds Børns ubedragelige Haab i Livets Ubestandighed; af Brodersønnen Friderich Carl Aarestrup).
- Aastrup, Ingeborre. Ligvers over Ingeborre Peders-Daatter, »Kongl. Majsts. Velbetroede Sattel-Tienere« Jens Nielsen Aastrups Hustru, begr. $\frac{17}{1}$ 1735 i »Holmens Kirkes Urte-Gaard«. Kbh. Fol. (Dødeligheds-Tanker; af S. Bruun). [Hendes Mand havde været gift før og havde et Barn af første Ægteskab].
- Abel, Jacob. Ligvers over forrige Consumptions-Forvalter i Hillerød Jacob Abel, begr. $\frac{30}{4}$ 1763 paa Hillerød Kirkegaard, i sit 63de Aar. Kbh. Fol. (Af Johan Diderich Rasbech). [Han havde været 2 Gange gift]. (Jfr. Personalhistorisk Tidsskr. 8. R. II. p. 159).
- Albertin, Dorothea. Ligvers over Dorothea Albertin, f. Matthi-sen, Cancellie-Raad Brostorph Albertin til Tølløse og Søe-Gaards Efterlevenske, † $\frac{5}{7}$, begr. $\frac{12}{7}$, 1728 i Trinitatis Kirke. Kbh. Fol. (Det Dydige Liv og Den salige Død, af J. D.). [Hun havde skænket 1000 Rigsdaler »for arme Skole-Børn til Klæde, Føde, Gavn«].

- Allerup, Barbara Margaretha. Ligvers over Barbara Margaretha Allerup, f. Thura, Sognepræst til Ringkiøbing og Rimdoms Menigheder Hans Allerups Ægte-Fælle, f. $\frac{6}{7}$ 1698, † $\frac{1}{8}$ 1738, »efter Syv Aars haarde Siæls og Legems Svagheder«. Wiborg Fol. (En Broders Allerkiærligste Afskeed; af Albert Thura).
- Andersen, Hans Jørgen. Ligvers over »forhen Borger« i Kbh. Hans Jørgen Andersen, † $\frac{9}{3}$, begr. $\frac{15}{3}$ [u. A.] i St. Nicolay Kirke (i sit 58. Aar). Kbh. Fol. [Han efterlod sig en Enke]. (Det beste Raad imod Selv-Bedragelse).
- Andersen, Maren. Ligvers over Maren Terkels Datter, Sal. Bager i Kbh. Morten Andersens Enke, † $\frac{6}{10}$, begr. $\frac{10}{10}$, 1760 i »de Hellige Giesters Capel efter en 75 Aars 9 Maaneders og tre Ugers Gudelige Vandel«. Kbh. Fol. (Et Guds Barns Fordeel i Døden; af hendes Datter-Sønner Morten og Johan Kiøbke).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af hendes Dotter Døttre Maria, Dorothea og Lovise Kiøbke).
- Anthoñ, Lucia Dorothea. Ligvers over Lucia Dorothea, f. Høpffner, Bogbinder Peter Antoni [o: Anthon's] Hustru, † $\frac{26}{8}$, begr. $\frac{30}{8}$, 1759 i Hellige-Geistes Kirkes Urtegaard, i hendes 37. Aar efter et 3-aarigt Ægteskab. Kbh. Fol. (Af P. J. Lund).
- Arvesen, Peter. Ligvers over Commerce-Raad, i 19 Aar Committeret ved de Fattiges Væsen i Kbh. Peter Arvesen. † $\frac{28}{3}$, begr. $\frac{3}{4}$, 1763 i St. Nicolai Kirke, i sit 87. Aar. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund).
- Ligvers over sammè. Kbh. Fol. (Her angives Begravelsesdagen til $\frac{6}{4}$). (Af P. J. Lund). [Han var f. $\frac{24}{11}$ 1676; ægtede 1. 1707 Maria Jegind († 1719). 2. 1720 Maria Gylding, f. Stuve († $\frac{22}{12}$ 1752 efter 13 Aars Sygdom)].
- Aspach, Sixtus. Ligvers over Biskop Sixtus Aspach, begr. $\frac{23}{2}$ 1739 i Frue Kirke i Aalborg. Wiborg Fol. (Israels Graad over Mosis Død; af Ebbe Kynde).
- v. Asperen, Adelgunda Petersdotter. Ligvers over Adelgunda Petersdotter, Enke efter »Premier-Secretair paa Politie-Kammeret« i Kbh. Friderich Reiser og Amts-Chirurgus smstds. Johan von Asperen, f. $\frac{2}{2}$ 1683, † $\frac{26}{5}$, begr. $\frac{1}{6}$, 1751 i St. Petri Kirke-Gaard. Kbh. Fol. (Af hendes efterladte eneste Søn C. F. Reiser).
- Baadt, Elisabeth Magdalena. Ligvers over Elisabeth Magdalena Baadt, f. Holman, † $\frac{12}{4}$, begr. $\frac{19}{4}$, 1763 i St. Petri Kirke »i hendes Alders 67. Aar 1 Maaned 24 Dage.« Kbh. Fol. (Vort Liv som en bestandig Død; af Lauridtz Høyberg).
- Balle, Engelke Magdalena. Ligvers over Engelke Magdalena Birch, Rente-Skriver Arent Balles Hustru, † $\frac{18}{8}$, begr. $\frac{22}{8}$, 1736 i St. Nicolai Kirke. Kbh. Fol. (Englenes Gratulation til Deres nys-ankomne Himmel-Giæst; af C. F. J.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 973).
- Balle, Peder. Ligvers over Sr. Peder Balle, begr. $\frac{11}{5}$ 1763 i Vor Frelzers Kirkes Urtegaard, 47 Aar, 2 Maaneders og 7 Dage gammel. Kbh. Fol. (Et Veemodigt og hierteligt Klagemaal; af hans Søn Peder Pedersen Balle).
- Balle, Rasmus Jensen. Ligvers over Rasmus Jensen Balle, »som over 50 Aar har faret paa Island, og deraf 24 Aar som Ober-Kiøbmand«, f. $\frac{5}{12}$ 1689, † $\frac{7}{12}$, begr. $\frac{23}{12}$, 1762 paa Vor Frelzers Kirkegaard. Kbh. Fol. [Han havde i 27 Aar været gift

- med Gjertrud, Sal. Dreas, f. Koefoed, som overlevede ham]. (Af hans Steddatters Børn).
- Bang, Hans Jørgen. Ligvers over Hof-Prædikant Hans Jørgen Bang, begr. $28/7$ 1752 i St. Nicolai Kirke. Kbh. Fol. (Af Christopher Nelling).
- Bastian, Birgitte. Ligvers over Birgitte, Sal. Bastians, † $6/3$, begr. $11/3$, 1734 i Bremerholms Kirke, 60 Aar, 5 Maaneder og 7 Dage gammel. Kbh. Fol. (Æres-Blomster; af hendes Sønner A. Mossin og H. Mossin).
- Bech, Thomas Olsen. Ligvers over Hyre-Kudsk Thomas Olsen Bech, † $5/1$, begr. $10/1$, 1753 i St. Nicolai Kirke. Kbh. Fol. (Af Sønnen O. Bech). [Han efterlod sig Enke og »fire Smaaef].
- Beck, Ole. Ligvers over Brygger i Kbh. Ole Beck, † $29/7$, begr. $2/8$, 1762 i Hellig Geistes Kirkes Urtegaard, i sit 56. Aar. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund). [Han efterlod sig Enke Mette Brock, men ingen Børn]. (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 985].
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. [Hans Dødsdato angives her til $28/7$]. (Af Sørge-Huusets Beslægtede).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af A. B.).
- Beckmann, Johann Adolph. Ligvers over Handelsmand i Kbh. og »Een af de 32 Mænds Tall« Johann Adolph Beckmann, † $13/5$, begr. $18/5$, 1736 i Hellig Geistes Kirkes Capel, 57 Aar, 8 Maaneder og 8 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af B. Weygaard). [Han efterlod en Enke efter 24 Aar, 3 Maaneder og 17 Dages Ægteskab, men ingen Børn].
- Bendtsen, Catharina Hans Daatter. Ligvers over Catharina Hans Daatter, Enke efter »Compas-, Seil- og Flagsmager« Hans Bendtsen i Kbh., begr. $29/10$ 1727 paa St. Nicolai Urtegaard. Kbh. Fol. (Af Børnebørnene Søvren og Hans Mogensen, Iver og Hans Erichsen). [Hun var f. i Holsten, kom fra Holland og blev gift i Kbh. med B., der »havde besøgt mange Lande og forsøgt mange farlige Vande«; hendes Fader † $1/3$ 1727; hun havde haft 15 Børn, hvoraf 7 var døde].
- Benzon, Anna. Ligvers over Anna Meullengracht, Geheime-Raad Niels Benzons Hustru, begr. $24/3$ 1723 i Holmens Kirke. Kbh. Fol. (Af Søfren Jacobsøn).
- Berentzen, Ellen. Ligvers over Jomfrue Ellen Berentzen, Herr David Berentzens yngste Datter, † Natten mellem 2. og 3. Maj, begr. 7. Maj, 1753 i Vor Frue Kirke, 29 Aar, 5 Uger og 2 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af C. E. Other). [Hendes Moder var tidligere død].
- Berg, Andreas. Ligvers over Andreas Berg, »Lærer ved vor Frue Latinske Skole i 35 Aar, og tilsidst ved femte Lectie i 27 Aar«, begr. $27/5$ 1760 i Vor Frue Kirke-Gaard, 60 Aar gammel. Kbh. Fol. (Af hans Discipler).
- von Bergen, Karen. Gravskrift over Karen Landorph, Enke efter ¹⁾ Professor ved Gymnasiet og Conrector ved Skolen i Odense Christian Hendrich Luja [Ægteskabet varede kun 17 Maaneder] og ²⁾ Justitsraad og Landsdommer i Fyn Andreas von Bergen [i 45 Aar]. U. St. $5/8$ 1761. (Af J. R.). [Hun var 70 Aar gammel].
- Berregaard, Maria. Ligvers over Maria Lasson til Ørslef-Closter, Staarupgaard og Strandet, Oberst-Lieutenant Berregaards Enke, † $26/3$, begr. [$19/4$], 1747 i Ørslef-Closter Kirke. Aalborg Fol. (En hastig Død; af T.).

- Berth, Birgitta Maria. Ligvers over Birgitta Maria Berth, f. Jacobsen, Groshandler i Kbh. Lauritz Berths Hustru, † $2\frac{4}{4}$, begr. $2\frac{8}{4}$, 1761 i Hellig-Geistes Urtegaard; i sit 28. Aar. Kbh. Fol. (Af hendes Brødre Ferdinand Anton, Christian Friderich og Gottlob Wolrath Jacobsen). [Hun døde i sit »Brude-Aar« fra »sit spæde Ægte-Pant«].
- Birch, Andreas. Ligvers over Byskriver og Mineral-Inspecteur i Kbh. Andreas Birch, begr. $2\frac{1}{5}$, 1763 i Frue Kirke. Kbh. Fol. (Af hans Børn, Carl C. L., Andreas, Christian, Maria Elisabeth Antoinette Charlotte, Anna Dorothea og Sophie Christiana Birch.). [Moderen Charlotte Marie Gardenholtz, † $\frac{4}{4}$, 1763].
- Birch, Hans Christensen. Ligvers over Islands Kiøbmand i Kbh. Hans Christensen Birch, † $\frac{5}{6}$, begr. $1\frac{9}{6}$, 1707 i St. Nicolai Kirke. Kbh. Fol. (Af G. A. Holst). (Jfr. Personahist. Tidsskr. 6. R. V. p. 195).
- Bircherod, Karen Margretha. Ligvers over Karen Margretha Hans-Daatter d'Hemmer, Rector Magnificus, Professor Johannes Bircherod's Hustru, begr. $2\frac{1}{3}$, 1713 i Trinitatis Kirke. Kbh. Fol. (Af Collegii Walchendorph. Alumnis: G. Friis, L. Starup, N. Munch, H. Helsing, F. Lysholm, C. Drachardt, H. Trochmann, L. Lunov, R. Due, H. N. Boëder, J. Tresløv, Thomas Steenberg, H. Abild, H. Spleth, J. C. Harmens, P. Trochmann).
- Bisterfeldt, Jochum Lawin. Ligvers over Bager i Kbh. Jochum Lawin Bisterfeldt, † $2\frac{8}{4}$, begr. $\frac{4}{5}$, 1753 i Trinitatis Urte-Gaard, 30 Aar, 4 Maaneder, 1 Uge og 3 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af hans Broder Berndt Friderich Bisterfeldt). [Han efterlod sin Hustru Giertrud Rasmusdatter, sal. Schorlers »høifrugtsomme- lig« samt en umyndig Søn]. (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1005).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af Sønnen Henrich Bisterfeldt).
- Biørn, Dorothea. Ligvers over Dorothea Schade, [Bager i Kbh.] Peder Biørns Hustru, begr. $2\frac{1}{12}$, 1753. Kbh. Fol. (Kort Betragtning over at leve vel i Verden; af J. B. F.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1006).
- Biørnsen, Barbara Leopold. Ligvers over [Rectorinde] Barbara Leopold Biørnsen, † $2\frac{2}{12}$, begr. $2\frac{7}{12}$, 1761 i St. Nicolai Kirkegaard, i sit 75. Aar. Kbh. Fol. (Af Dattersønnen Erich Daniel Wandeler). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1006).
- Bloch, Søren. Ligvers over Prof. theol., Stifts-Propst Søren Bloch, † $1\frac{8}{9}$, begr. $2\frac{4}{9}$, 1753 i Vor Frue Kirke. Kbh. Fol. (Af Peder Christian Prior).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af Børnene: Mariane, Fridric Berndt og Hans Fridric Bloch og Datterdatteren Cicilia Aagaard).
- Bohn, Anna Dorothea. Ligvers over Anna Dorothea Bohn, f. Schiøtt, [Hoffurer hos Enkedronningen Val. Joach. Bohns Hustru]; † $\frac{4}{6}$, begr. $1\frac{9}{6}$, 1763 i Frue Kirke; 34 Aar og 9 Dage gammel; efter 13 Aars Ægteskab [gift $1\frac{8}{2}$, 1750]. Kbh. Fol. (Af B.). [Hun efterlod 6 umyndige Børn]. (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1010).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af hendes Sønner Rasmus og Johannes Bohn).
- Boldich Ernst Christian. Ligvers over »Slots-Præst til Cronborg og Pastor til den Tydske Meenighed i Helsingør« Magister Ernst Christian Boldich, [† $1\frac{9}{3}$], begr. $2\frac{9}{3}$, 1706 i St. Mariæ Kirke i

- Helsingør. Kbh. Fol. (Elisæi Graad over Eliæ Bortgang; af Peder Clood).
- Bornemand, Henrik. Ligvers over Biskop Henric Bornemand. Kbh. Fol. u. A. [1711]. (Af Michel Franck, Sognepræst i Saaby og Kitzerup).
- Borris, Andreas. Ligvers over Guldsmed i Kbh. Andreas Borris, † $2^{1/10}$, begr. $2^6/10$, 1758 i St. Petri Tydske Kirke, 64 Aar, 3 Uger 1 Dag gammel. Kbh. Fol. (Dødens Umildhed mod sin Familie; af Søstersønnen Peter Hallesen).
- Borris, Bente Paulsdatter. Ligvers over Bente Pauls Daatter Tryning Sr. Hans Christensøn Borris Hustru, † $1^8/3$, begr. $2^4/3$, 1731 i Vor Frue Urtegaard, 24 Aar, 9 Maaneder og 8 Dage gammel. Kbh. Fol. (Sørge-Psalmer, Ære-Palmer; af hendes Broder Niels Paulsen Tryning). [Hun efterlod sig 2 smaa Døtre].
- Borup, Anneke Catharine. Ligvers over Mad. Anneke Catharine Borup, née de Giested, † $2^3/3$, begr. $3^0/3$, 1757 i Vor Frelsers Kirke, i sit 22. Aar. Kbh. Fol. (Den Menneskelige Affældighed Kortelig betragtet; af L. B.). [Hun døde i Barselseng].
- Borup, Christen Pedersen. Ligvers over Brygger i Kbh. Christen Pedersen Borup, begr. $9/5$ 1754 i Hellig Geistes Kirke, 71 Aar gammel. Kbh. Fol. (Gudsfrygt, som det sikkerste Mittel til et langt Liv og en trøstefuld Død; af Hans Wilhelm Kaalund).
- Boye, Anna. Ligvers over Anna Boye, Enke efter Consumptions-Skriver Matthias Boye, † $2^2/8$, begr. $2^7/8$, 1748, 69 Aar, 6 Maaneder, 2 Uger og nogle Dage gammel. Kbh. Fol. (Af Børnebørnene Hans Jørgen og Rolph Hansen).
- Bøye, Frans. Ligvers over Bogholder ved det Kgl. Rente-Cammer Frans Bøye, † $2^7/4$, begr. $2/5$, 1737, »67 Aar mindre 3 Dage« gammel. Kbh. Fol. (Sørgelig Cypres; af Sønnen Hans Bøye, SS. Theol. Studios.). [Han havde været Bogholder i 26 Aar].
- Brandt, Anna Catharina. Ligvers over Anna Catharina Brandt, Kgl. Kiøcken-Inspecteur Johan Conrad Brandts Efterleverske, begr. $1^3/9$ 1728 i Tydsk Kirke. Kbh. Fol. (Af Sønnen Andreas Brandt). [Joh. Conr. Brandt † 1727].
- Brandt, Thomas Friderich. Ligvers over Commandeur Capitain Thomas Friderich Brandt, begr. $1^7/10$ 1725 i Holmens Kirke. Kbh. Fol. (Sandfærdig Copie af Gamle Søe-Mænds Mandhaftighed; af U.). [Indeholder en hel Levnedsskildring].
- Bredenbergh, Andreas. Ligvers over S. S. Theol. Doctor, Provst og Sognepræst for Holbæchs og Mærløse Menigheder Andreas Bredenbergh, [† $2^2/3$], begr. $2^7/3$, 1753 i Holbæk. Kbh. Fol. (Af Christen Hostrup Brasch).
- Breslow, Gundel Kierstine. Ligvers over Gundel Kierstine Breslow, f. Langholm, Sr. Christian Mathias Breslow's Hustru; f. $2^4/10$ 1713, gift $8/10$ 1734, † $1/10$, begr. $5/10$, 1759 i St. Nicolai Kirkegaard. Kbh. Fol. (Af hendes Sønner: Matthias, Lars, Hans og Friderich Breslow). [Hun havde født 9 Børn, hvoraf de 6 overlevede hende].
- Brinck, Iver. Ligvers over Sognepræst ved Nicolai Menighed i Kbh. Magister Iver Brinck, † $2^5/6$, begr. $6/7$, 1728 i Nicolai Kirke. Kbh. Fol. (Af David Seidelin).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Et klar-skinrende Lys paa Guds Naade-Himmel; af hans Sønner (Hans Diderich og Ivar Brinck) og Medsørgende Tienere (Oluf Severin Kreffting)).

- Brinck, Iver. Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af Gallas Ibsen og Anders Stubbe).
- Brorson, Barbara Agnetha. Gravskrift (latinsk og dansk) over Barbara Agnetha Brorson, fød af Hansen, Sognepræst til St. Nicolai Kirke i Kbh. Nicolai Brorsons Hustru † $27/4$, begr. $4/5$, 1750 i St. Nicolai Kirke. Kbh. Fol. (Af N. Albek). [Hun var f. $27/5$ 1703, Datter af Sognepræst i Humtrup Johannes Hansen og Agnetha Catharina Steenbech; blev gift $22/10$ 1722 og fødte 10 Børn].
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af Brodersønnen Christian Riese Brorson).
- Brorson, Charlotta Maria. Gravskrift over Charlotta Maria Brorson, f. Voetz, Sognepræst til St. Nicolai Kirke i Kbh. Nicolai Brorsons Hustru, † $14/12$, begr. $21/12$, 1752 i St. Nicolai Kirke. Kbh. Fol. (Af A.). [Hun var f. $22/5$ 1697, Datter af Kapt. af Infanteriet Conrad Adolph Voetz og Barbara Maria Fuchs, ægtede 1716 Povel Christian Schindler, 67 Aar gammel, blev Enke efter 24 Aars Forløb, ægtede 2 Aar efter Bendix Borrebye, som døde 8 Aar efter, [$15/5$ 1750]. Ægtede $12/5$ 1751 Nic. Brorson].
- Ligvers over samme. U. St. Fol. (Af K. Halager).
- Brorson, Nicolai. Gravskrift over Sognepræst til St. Nicolai Kirke i Kbh. Nicolai Brorson, † $30/3$, begr. $19/4$, 1757 i St. Nicolai Kirke. Kbh. Fol. (Af N. Albæk).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af Brodersønnen Broder Brorson).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af S. og C. G. Fogh).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af G. J. P. W.).
- Brunov, Martha Maria. Ligvers over Martha Maria Lund, Urtekræmmer og Conditor i Kbh. Knud Jacob Brunov's Hustru, begr. $25/11$ 1749 i Trinitatis Kirke. Kbh. Fol. (Af J. K.).
- Bruun, Dorothea Gustina Charlotta. Ligvers over Dorothea Gustina Charlotta Bruun, ne de Flensborg, Sr. Peder Larsen Bruuns Hustru, † $31/12$ 1751, begr. $/1$ 1752 i Hillerød. Kbh. Fol. (Af Sønnen Lars Pedersen Bruun).
- Brøer, Charlotta Amalia. Ligvers over Jomfrue Charlotta Amalia Brøer, † $31/10$ 1737. Kbh. Fol. (Af L. K.).
- Buch, Andreas Andersen. Ligvers over Brygger (sudi 33 Aar) i Kbh. Andreas Andersen Buch, † $19/12$, begr. $24/12$, 1760 i Hellig-Geistes Kirkes Capel, 73 Aar, 7 Maaneder og 18 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af Jens Lüno). [Han var gift i 31 Aar med Ingeborg Kirstine Erlands og i 7 Aar, 8 Maaneder og 13 Dage med Paulina Lüno].
- Buck, Ingeborg Christine. Ligvers over Ingeborg Christine Berthels-Dotter [Erlands], Brygger i Kbh. Anders Andersøn Bucks Hustru, begr. $15/1$ 1750 i Hellig Gjestes Kirkes Capell, 80 Aar, 4 Maaneder og 6 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af hendes 3 Børn). [Hun havde været 3 Gange gift].
- Buchholtz, Hedevig. Ligvers over Hedevig Buchholtz, née de Bager, Hof-Violon Friderich Christian Buchholtz's Hustru, † $13/7$, begr. $18/7$, 1762 i Vor Frue Kirkes Kirke-Gaard, 74 Aar gammel. Kbh. Fol. (En langvarig Sengeliggendes Korsdragerindes Himmelske Længsel; af J. M. S. B.). [Hun havde været gift før].

- Burghof, Annica Hermansdatter. Ligvers over Annica Hermans Daatter, Raadmand Johan Daniel Burghofs Hustru, begr. $\frac{4}{1}$ 1734 i St. Mariæ Kirke i Helsingør. Kbh. Fol. (Den som lever i Fryd i Himmelen; af Friderich Velten).
- Bysing, Rasmus Matthiesøn. Ligvers over Underfoget i Kbh. Rasmus Matthiesøn Bysing, begr. $\frac{31}{5}$ 1729 i Nicolai Kirkegaards Urte-Gaard. Kbh. Fol. (Af hans Svoger Erich Langballe). [Han efterlod 3 Børn].
- Bøgvad, Apollone Mortensdatter. Ligvers over Apollone Mortens Daatter, Vinhandler i Kbh. Johan Bøgvads Hustru, † $\frac{18}{4}$, begr. $\frac{25}{4}$, 1703 i Holmens Kirke. Kbh. Fol. (En Christen Echte-Hoszbondis meget større Sorrig; af hendes Broder Johan Thomæsøn Fisker). [Hun blev gift $\frac{23}{2}$ 1688].
- Børgesen, Peder. Ligvers over Brygger i Kbh. Peder Børgesen, begr. $\frac{9}{7}$, 1755 i Hellig Giestes Urte-Gaard, 73 Aar og 32 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af hans Datter »Johanne Børgesen og hendes Otte Børn«).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund).
- Carl, Christian Thomæsøn. Ligvers over Sæe-Commendeur Christian Thomæsøn Carl, † $\frac{29}{3}$, begr. $\frac{1}{5}$ [tilskrevet $\frac{29}{5}$], 1713 i Holmens Kirke. Kbh. Fol. (En bedrøvelig Sørge-Stue; af hans eneste Søn Peiter Klomand Carl).
- Carlsen, Inger. Ligvers over Skipper Anders Carlsens Hustru Inger Peders-Datter, begr. $\frac{25}{2}$ 1729 i St. Nicolaj Urte-Gaard. Kbh. Fol. (Af A. B.).
- von Caspergaard, Claus Clausen. Bryllupsdigt til Hofjunker Claus Clausen von Caspergaard og Mette Catharina de Cederfeldt $\frac{25}{8}$ 1762. (Kbh.) Fol. (Et velsignet Ægteskab, som det Ypperligste af al timelig Lyksalighed; af Hans Wilhelm Kaalund). [Hun var Datter af Etatsraad, Deputeret i det Vestindiske og Genuesiske Rente- og General-Told-Kammer, de Cederfeldt].
- Caspersen, Else Sophie. Ligvers over Else Sophie Caspersen, fød Danchel, Secretair Stephen Caspersens Hustru, begr. $\frac{22}{1}$, 1761 i Trinitatis Kirke, 58 Aar mindre end 20 Dage gammel, gift i 41 Aar, født 9 Børn, hvoraf 7 overlever hende. Kbh. Fol. (Af hendes Børn).
- Caspersøn, Geert. Bryllupsdigt til Klejnsmed i Kbh. Geert Caspersøn og Mad. Christine Hansdaatter Hage, Sal. Herman Nielsøns Enke $\frac{22}{9}$ 1762. Kbh. Fol. (Ægteskabet i Sindbillede af en Vogn; af S. A. G.).
- Castensen, Hans. Ligvers over Under-Kiøbmand ved det kgl. octroyerede Islandske Compagnie Hans Castensen, † $\frac{15}{12}$, begr. $\frac{19}{12}$, 1749 i St. Nicolai Kirke, i sit 62. Aar, efter 49 Rejser paa Island. Kbh. Fol. (Livets farlige og varlige Seylads).
- von Castenskiold, Carl Adolph. Bryllupsdigt til Carl Adolph von Castenskiold til Knapstrop og Agneta Dorthea Brøer $\frac{4}{5}$ 1760 Kbh. Fol. (Det yndige og ynglende Foraar; af Hans Wilhelm Kaalund).
- Charelsen, Henrich. Bryllupsdigt til Sgr. Henrich Charelsen og Maren Rasmus Daatter 1752 i Nykiøbing paa Falster. Kbh. Fol. (Af Peder Rasmussen).
- Christensen, Ellen Catharina. Ligvers over Ellen Catharina Hviid, Bogholder Johannes Christensøns Hustru, † $\frac{29}{8}$, begr.

- $\frac{2}{9}$, 1755 i Vor Frue Kirkes Urtegaard, 42 Aar gammel, gift i 18 Aar. Kbh. Fol. (At Tidens Hastighed og Dødens Vished bør hos os Efterlevende foraarsage Aarvaagenhed; af H.).
- Christensen, Karen. Ligvers over Karen Hans-Daatter, Negotiant og Iislandsk Kiøbmand og Participant Mogens Christensens Hustru, begr. $\frac{28}{3}$ 1739. Kbh. Fol. (Af Sønnerne Søren og Hans Christensen). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1057.).
- Christensen, Mette. Ligvers over Mette Mads Christensens [Jørgens-Datter], begr. $\frac{12}{6}$ [u. A.] i Hl. Trefoldigheds Kirke. Kbh. Fol. (Dyden i Døden fandt til Belønning sin henlagte Ære-Krands; af J. Grove). (Jfr. Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 169).
- Christophersen, Anna Maria. Ligvers over Anna Maria Christophersen [født Houbye; Poul Christophersens Hustru], † $\frac{4}{9}$, begr. $\frac{7}{9}$, 1761 i St. Nicolai Kirkegaard, 44 Aar gammel. Kbh. Fol. (Af Matthias Srupke). [Hun efterlod sig to Børn]. (Jfr. Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 169).
- Christophersen, Hemming. Bryllupsdigt til Brændevinsbrænder i Kbh. Hemming Christophersen og Elisabeth Catharina Bruun $\frac{1}{11}$ 1760. Kbh. Fol. (Af J. C. K.).
- Clausen, Friderich. Bryllupsdigt til Kiøb- og Handelsmand i Christiania Friderich Clausen og Eleonora Leuch i Christiania 1762. Kbh. Fol. (Af Brudens Broder Peder Leuch).
- Clauson. Bryllupsdigt til Renterie-Skriver Clauson og Mad. Anna Kirstine Sl. Holstis $\frac{25}{11}$ 1722. Kbh. Fol. (Af C. S.).
- Clemensen, Jørgen. Ligvers over Borgere paa Christianshavn Jørgen Clemensen, † $\frac{12}{3}$, begr. $\frac{17}{3}$, 1752 paa Christianshavns Kirkes Urte-Gaard, 66 Aar, 4 Maaneder, 12 Dage gammel, gift i næsten 40 Aar. Kbh. Fol. (Af Børne-Børnene Jon Jørgen Biørn og Jens Jørgen Fæster).
- Clemensøn, Mette Daniels-Daatter. Ligvers over Mette Daniels-Daatter Cøler, Sl. [Sognepræst i Dalby] Anders Clemensøns Hustru, begr. $\frac{39}{12}$ 1704 i St. Nicolai Kirke, 79 Aar gammel. Kbh. Fol. (Dend Salige Døds Betragtning, af C. H. A.).
- Colding, Johannes Iver. Bryllupsdigt til Sognepræst i Brøndbye-Vester og Brøndbye-Øster Johannes Iver Colding og Anne Marie Gudscher $\frac{17}{7}$, 1761. Kbh. Fol. (Af Brudens Fætre Jens Ibsen Bisted og Janus Friedenreich Bisted).
- Collet, Matthias. Bryllupsdigt til Amtmand over Finmarken Matthias Collet og Mad. Beata Løve, Sal. Beuchlers $\frac{19}{3}$ 1751. Kbh. Fol. (Guds Omsorg; af H. W. Steenberg). [Hun havde tre Børn af første Ægteskab].
- Conradi, Christian Wilhelm. Bryllupsdigt til Pastor Primarius til Guarnisons Menigheden i Rendsborg Christian Wilhelm Conradi og Judithe Leth, samt Sognepræst til Engom Meenighed i Aarhus Stift Mads Grøn Kreidal og Anna Sophie Leth $\frac{6}{5}$ 1754. Kbh. Fol. (Jfr. Bibl. Dan. Suppl. p. 387).
- Coppi, Henrich. Bryllupsdigt til Brygger i Kbh. Henrich Coppi og Johanne Westergaard $\frac{2}{3}$ 1740. Kbh. Fol. (Af Brudgommens Broder D. O. C.).
- Cornisch, Johan. Bryllupsdigt til Sognepræst for Urschougs Meenighed Johan Cornisch og Edle Valentina Otzen i Roskilde $\frac{22}{7}$, 1750. Kbh. Fol. (Af Nicolaus Christian Høpfner).

- Cornisch, Johan. Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Reyse-Vers ved Brude-Taffel; af Brude-Parrets Morbroder A. H. Godiche).
- Crammer, Balthazar. Bryllupsdigt til Sr. Balthazar Crammer og Elisabeth Catharina Schwartzkopff $\frac{4}{4}$ 1757. Kbh. Fol. (Den beste Medgift; af H[ans] W[ilh]. K[aalund]).
- Cramer, Friderich. Bryllupsdigt til [Maler] Sr. Friderich Cramer og Marie Cathrine Boll $\frac{8}{3}$ 1758. Kbh. Fol. (Lige Par, Beste Par; af L. B.).
- Cramer, Jørgen Nielsen. Ligvers over Grossier Jørgen Nielsen Cramer, begr. $\frac{26}{3}$ 1763. Kbh. Fol. (Vellugtende Æresblomster; af J. W.).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Kostelig tilberedt Nardus Salve; af Sønnen Nicolai Kramer).
- Cramer, Otto. Bryllupsdigt til Garver i Kbh. Otto Cramer og Mad. Maria Elisabeth Lund $\frac{25}{10}$ 1758. Kbh. Fol. (Af H.).
- Curtius, Albert Severin. Ligvers over residerende Capellan til Kiøge Menighed Albert Severin Curtius, † $\frac{5}{10}$, begr. $\frac{12}{10}$, 1761 paa St. Nicolai Kirke-Gaard i Kiøge. Kbh. Fol. (Af Hans Holm).
- Cøler, se: Køler.
- Dahl, Guri Anders Dotter. Ligvers over Mad. Guri Anders Dotter Dahl, † $\frac{17}{6}$, begr. $\frac{21}{6}$, 1763 i Friderichs Tydske Kirkes Capel paa Christianshavn, 72 Aar, 2 Maaneder og 18 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af Dattersønnen Peter With). [»Hun ned til Danmark kom allerede som Enke«, hvor hun mistede sin Datter Mad. With].
- Daldorph, Christian. Ligvers over Casserer ved det Kgl. octrojerede Danske Asiatiske Compagni Christian Daldorph, † $\frac{12}{11}$, begr. $\frac{18}{11}$, 1737 i Vor Frelseres Kirke, 55 Aar, 2 Maaneder og 4 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af Sønnen Mauritz Daldorph). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1068).
- Daldorph, Henrich. Ligvers over Henrich Daldorph, Christian Daldorphs yngste Søn, † $\frac{27}{10}$, begr. $\frac{3}{11}$, 1735 i Vor Frelseres Kirke, i sit 17. Aar. Kbh. Fol. (Verdens den Æld-gamle u-foranderlige Lov; af Niels Bierregaard). (Jfr. Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 170).
- Dalvitz, Knud Pedersen. Bryllupsdigt til Sognepræst til St. Severins Kirke i Hadersleb Knud Pedersen Dalvitz og Henne Bergen $\frac{17}{5}$ 1754. Kbh. Fol. (Af I. H. B.).
- Danneskiold, Christian Greve af. Bryllupsdigt til Christian Greve af Danneskiold og Comtesse Conradina Christiana Grevinde af Friis $\frac{24}{4}$ 1721. Kbh. Fol. (Af Jesse Sadolin, Præst i Sundstrup). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1069).
- Danneskiold, Christian. Ligvers over Christian Greve af Danneskiold og Samsøe, † 1728, 26 Aar gammel. U. St. Fol. (Af S. Loumann, Nicolai Filius). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1069).
- Danneskjold-Samsøe, Dorothea. Ligvers over Grevinde [Dorothea] Danneskiold-Samsøe, fød Comtesse af Wedel, [Overhofmester ved Sorø Akademi, Frederik Danneskiold-Samsøes Hustru], † $\frac{20}{1}$ 1763, i sit 59. Aar. Sorø. Fol. (Af Christian Friderich Jürgensen).
- Danneskiold-Laurvigen, Friderich Ludvig. Ligvers over Friderich Ludvig Greve af Danneskiold-Laurvigen, begr. $\frac{13}{9}$ 1762 i vor Frue Kirke. Kbh. Fol. (Af J. Zuschlag, Past. Eccl. Jydstrup & Walsøelillen). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1070).

- Davidson, Christian. Bryllupsdigt til Procurator Christian Davidsen og Anna Maria Buss $\frac{3}{5}$ 1735. Kbh. Fol. (Glæde for Sorrig; af Peder Toft).
- Davidsen, David. Ligvers over Sr. David Davidsen, begr. $\frac{16}{7}$ 1762 i Vor Frue Kirke, 57 Aar gammel. Kbh. Fol. (Af J. M.).
- Davidsen, Helvig Elisabeth. Ligvers over Helvig Elisabeth Niels-Daatter, Procurator Christian Davidsens Hustru, † $\frac{27}{11}$, begr. $\frac{1}{2}$, 1735 i Vor Frue Kirkegaard, 62 Aar, nogle Maaneder og Dage gammel. Kbh. Fol. (Dyden er udødelig; af Christian Buss).
- Dedekam, Jonas. Bryllupsdigt til Jonas Dedekam og Anneke Ritter $\frac{13}{2}$ 1726. Kbh. Fol. (Gudernes Consert og Juule-Dis-cours paa Westergade i Kiøbenhavn; af B. K.).
- Degn, Christian. Bryllupsdigt til Isenkræmmer Christian Degn og Mad. Anna Maria salige Londs $\frac{26}{11}$ 1760. Kbh. Fol. (Af Brudens Broder Martin Ingwersen).
- Dekker, Wilhelm. Bryllupsdigt til Mr. Wilhelm Dekker og Johanna Sigel, Hoff-Conditor Sigels eneste Datter, $\frac{7}{3}$ 1736. Kbh. Fol. (Af P. S.).
- von Deurs, Jan. Bryllupsdigt til Borgmester og Tolder i Køge Jan von Deurs og Jfr. Johanne Beata Rasmussen i Køge $\frac{8}{9}$ 1745. Kbh. Fol. (Af Brudens ældste Broder C. Ahrsleben).
- Dichhoff, Adam Ehrenreich. Ligvers over General-Gewaltiger Adam Ehrenreich Dickhoff, † $\frac{25}{12}$ 1749, i sit 64. Aar. Kbh. Fol. [Han havde gjort »lang Krigs Tieneste under adskillige Potentater«].
- Diderichsen, Johan. Ligvers over Secreterer i det Danske Cancelli Johan Diderichsen, begr. $\frac{7}{4}$ 1698 i Trinitatis Kirke. Kbh. Fol. (Af Diderich Christopher Eisenberg, B. Seckman og Jacob L. Ursin). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1072).
- Discher, Peder. Bryllupsdigt til Sognepræst til Bloustrød og Lillerød Peder Discher og Birgitta Klitgaard $\frac{23}{9}$ 1750. Kbh. Fol. (Betragtninger over Præste-standen; af Brudens Brødre Hendrich og Andreas Klitgaard).
- Dorschæus, Christian. Ligvers over Medtienere ved den H. Trefoldigheds Kirke i Kbh., Mag. Christian Dorschæus, † $\frac{25}{3}$, begr. $\frac{3}{3}$, 1730, 32 Aar gammel. Kbh. Fol. (En Troende Siels højeste Attraa og Længsel; af G. Treschow). (Jfr. Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 172).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af Johan Joachim, Ancher og Peder Anchersen).
- Dorscheus, Dorothea. Ligvers over Dorothea Anchersen, Stifts-Provst Johannes Dorscheus' Enke, [† $\frac{28}{11}$], begr. $\frac{6}{12}$, 1740 i Vor Frue Kirke. Kbh. Fol. (Et Guds Barns Lyksalige Døds Dag; af G. Schaft).
- Drakkardt, Lucas Matthias. Bryllupsdigt til Sr. Lucas Matthias Drakkardt og Mad. Stubs, née de Bruun, i Ringsted $\frac{1}{12}$ 1751. Kbh. Fol. (Af Peder Stauning).
- Drejer, Jens. Bryllupsdigt til Urtekræmmer i Kbh. Jens Drejer og Karen Frost $\frac{15}{11}$ 1747. Kbh. Fol. (Af A. L. D.).
- Dreier, Maria. Ligvers over Maria von der Osten, Kgl. Maists. Oplags-Skriver Michael Dreiers Hustru, † $\frac{26}{10}$, begr. $\frac{31}{10}$, 1750 i Guarnisonens Kirkes Urte-Gaard, 19 Aar, 6 Uger og 3 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af R. Brandt).

- Dreves, Christian. Bryllupsdigt til [Bager i Kbh.] Christian Dreves og Maria Sophia Nitschke $\frac{5}{11}$ 1762. Kbh. Fol. (Af Brudeparrets Sydskende). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1074).
 — Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af J. G. Rothe).
- Drewsen, Jacob. Bryllupsdigt til Vinhandler i Kbh. Jacob Drewsen og Magdalene Friderica Zompe $\frac{5}{12}$ 1759 (hos Justitsraad Nissen). Kbh. Fol. (Viindruens høypriselige Egenskab; af Hans Wilhelm Kaalund). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1074).
 — Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af F. C. Haaber).
- Dreyer, Anna Christina. Ligvers over Mad. Anna Christina Dreyer, fød Trøstrup, begr. $\frac{5}{12}$ 1759 i S. Nicolai Kirkes Urtegaard, 36 Aar, 7 Maaneder og 12 Dage gammel. Kbh. Fol. (Klage over Dødens Grumhed; af C. A. Copmann). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1074). [Hun efterlod sig to Døtre og en Stedsøn].
 — Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af hendes Stedsøn Jan Dreyer).
- Dreyer, Henrich. Ligvers over Ober-Kiøbmand paa Island Henrich Dreyer, † $\frac{3}{3}$, begr. $\frac{8}{3}$, 1763 i St. Nicolai Kirke, 48 Aar og 2 Maaneder gammel. Kbh. Fol. (Dydens uforgængelige Ærestytte; af Hans Wilhelm Kaalund).
- Dreyer, Jens Henrichsen. Ligvers over Urte-Kræmmer i Kbh. Jens Henrichsen Dreyer, f. $\frac{26}{4}$ 1718, gift $\frac{15}{11}$ 1747, † $\frac{8}{4}$, begr. $\frac{15}{4}$, 1760 i Vor Frelseres Kirke. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1075).
 — Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af C. C. B.).
- Due, Manderup. Ligvers over Oberst ved Dronningens Liv-Regiment Manderup Due, bestød i Nicolaj Kirke [$\frac{9}{6}$] 1710 og nedsat i Herlovsholm Kirke. Kbh. Fol. (Martis Parentation; af Rasmus Nerøe).
- von Dumreicher, Johan Henrich. Ligvers over Commandeur-Capitaine Johan Henrich von Dumreicher, † $\frac{12}{4}$, begr. $\frac{18}{4}$, 1761. Kbh. Fol. (Døden, Menneskets daglige og sidste Fiende; af Broder-Sønnen Johan Jacob Dumreicher).
- Dverig, Siegfried Friis. Ligvers over Justits- og Commerce-Raad, Assessor udi Højeste Ret og Borgemester udi Kbh. Siegfried Friis Dverig, † $\frac{23}{3}$, begr. $\frac{11}{4}$, 1710 i St. Nicolaj Kirke. Kbh. Fol. (Af hans Sønner). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1076).
 — Ligvers (latinske og danske) over samme. Hafniæ. Fol. (Af L. Kongelius).
 — Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af hans Fætter P. Cheitom).
 — Ligvers (latinske og danske) over samme. Kbh. Fol. (Af Hans Mule).
- Ebbesen, Jesper. Bryllupsdigt til Controleur ved Brand-Forsikrings-Cassen Jens Ebbesen og Rosine Schnitler $\frac{2}{9}$ 1740. Kbh. Fol. (Af P. Roed). (Jfr. Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 173).
- Ebeltoft, Niels Pedersøn. Bryllupsdigt til Sr. Niels Pedersøn Ebeltoft og Ingeborg Olufs-Daatter Holm $\frac{12}{11}$ 1726. Kbh. Fol. (En rigtig Aarsag og billig Undskyldning; af H. O. H.).
- Eberhardt, Johan Daniel. Bryllupsdigt til Vinhandler i Kbh. Johan Daniel Eberhardt og Anna Schive i Farum $\frac{17}{11}$ 1757. Kbh. Fol. (Samtale imellem Bacchus og Cupido; af L. L. H.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1078).

- Edinger, Uldrich Frederich. Bryllupsdigt til Hr. Uldrich Frederich Edinger og Mette Biering $1\frac{2}{9}$, 1736. Kbh. Fol. (At Drømme og undertiden kand falde rigtig ud; af Brudens Broder Mas Biering). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1079).
- Egerne. Bryllupsdigt. Det Huuse-vilde Egerne, huustagen af dend Blød-hvilende Svane, som ved Deris Brøllups-Fæst fuldkommis i Dag den Anno 1711. U. St. (Af A. T.).
- Eggeriis, Augustinus Lauritzen. Ligvers over Handels-Mand Augustinus Lauritzen Eggeriis, † $1\frac{3}{3}$, begr. $20\frac{2}{3}$, 1762 i St. Nicolai Urte-Gaard, 65 Aar, 21 Uger og 4 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af T. W.).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af M. B.).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Sidste og Sorrigfulde Cypresser; af Søster-Sønnen L. Wolling).
- Eichel, Johan. Ligvers over Etats- og Justice-Raad, ældste Borge-mester i Kbh., Dr. med. og fordum Stads Physicus Johan Eichel, † $2\frac{6}{3}$, begr. [$\frac{6}{4}$], 1736 i Vor Frue Kirke, i sit 70. Aar. Kbh. Fol. (Striids-Klage forvandlet til Freds Dage; af Søster-Sønnen I. H. W.).
- Einsperg, Christopher Elovius. Bryllupsdigt til Sognepræst til Schibbeth Meenighed udi Riber Stift Christopher Elovius Einsperg og Anna Maria Hass i Tranberg Præstegaard paa Samsø $27\frac{2}{3}$, 1746. Kbh. Fol. (Continuation af den for 4re Aar siden forestillede Poëtiske Drøm, Angaaende Pige-Markedet til Rom; af T. S.).
- Elert, Johan. Bryllupsdigt til Præst til Børne- og Pesthuset Johan Elert og Tyre Zimmerberg $17\frac{1}{3}$, 1734. Kbh. Fol. (Hvor To vel yndes, De altiid findes; af Peder Wulff).
- Eller, Hans Wilhelm. Bryllupsdigt til Slots- og Ampts-Forvalter over Jægerspriis Slot og Ampt Hans Wilhelm Eller og Cicilia Bruun $29\frac{1}{10}$, 1732. Kbh. Fol. (Lidt Børne-Snak; af Brude-Parrets tvende Sønner). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1082).
- Elsegaard, Søren. Ligvers over Directeur ved de tvende Kgl. octroyerede Compagnier, det Islandske, Findmarske og alm. Handels Compagnie, saa og Een af Kbh.'s 32 Deputerede Søren Elsegaard, † $28\frac{2}{3}$, begr. $2\frac{1}{4}$, 1757 i Holmens Kirkes Capel, 60 Aar, 9 Maaneder og 3 Uger gammel. Kbh. Fol. (Guds Børns Kied-sommelighed til Verden; af P. Mossin). [Han efterlod sig Enken Catharina Birgitta Holst].
- Enevoldsen, Ellen Margareta. Ligvers over Ellen Margareta Tausan, Urtekræmmer Jens Enevoldsens Enke, † $29\frac{1}{11}$, begr. $4\frac{1}{12}$, 1760 i St. Nicolay Kirke-Gaard 37 Aar, 6 Uger og 3 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af H. B.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1083).
- Enevoldsen, Hans. Ligvers over Urte-Kræmmer i Kph. Hans Enwoldsen [o: Enevold Hansen Enewoldsen], f. $\frac{1}{8}$, 1716 i Løstrup i Jylland, † $21\frac{1}{11}$, begr. $4\frac{1}{2}$, 1763 i St. Nicolai Kirke. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1083).
- Engelsen, Johan. Ligvers over Tømmer-Mester i Kbh. Johan Engelsen, † $11\frac{1}{2}$, begr. $18\frac{1}{2}$, 1737, 76 Aar, $8\frac{1}{2}$ Maaned gammel, Kbh. Fol. (Paa een frydefuld Fest kand Sorrig og Klagemaal blive vor Giæst; af Peder Jacobsen Woller). [Han efterlod sig Enken Anna Torbens-Daatter].

- Erichsen, Hans. Bryllupsdigt til Constitueret Regiments-Feldscher ved Cron-Printzens Regiment Hans Erichsen og Christiana Friderica Laffrentzin $2\frac{1}{6}$ 1741. Kbh. Fol. (Af W.).
- Ericson, Maren. Ligvers over Maren Frans Datter, Kongl. Majests. Tøy-Huus Skriver Jacob Ericsons Hustru, begr. $1\frac{3}{1}$ 1729 i Holmens Kapel, 65 Aar gammel. Kbh. Fol. (Af Søster-Datter-Sønnen Christopher Balzar).
- Ericson, Maria Catharina. Ligvers over Maria Catharina Hansen, Enke efter Capitain ved Brand-Compagniet samt Muurmester i Kbh. Lars Ericson, † $1\frac{2}{1}$, begr. $1\frac{8}{1}$, 1752 i Vor Frue Kirke. Kbh. Fol. (Af Søster-Sønnerne: A. H., A. M. og N. Biørn).
- Erlandsen, Jens. Bryllupsdigt til Privil. Tobaks-Fabriqueur i Kbh. Jens Erlandsen og Mad. [Anna] Cathrina Olufs-Dotter, Salig Trorups $1\frac{4}{5}$ 1755. Kbh. Fol. (Af Gregers Jensen Klitgaard).
- Bryllupsdigt til samme Kbh. Fol. (Af Brudens Søstersønner Hans Bredahl og Sebastian Hiorth).
- Erlandsen, Jens. Ligvers over Tobaks-Fabriqueur i Kbh. Jens Erlandsen, begr. $2\frac{0}{5}$ [rettet med Blæk til $2\frac{0}{3}$] 1760 i Frue Kirke. Kbh. Fol. (De U-omvendtes slette Tanker; af S. A. B.).
- Esmarch, Jens. Bryllupsdigt til Negotiant Jens Esmarch og Jytta Bering Walther i Nestelsø Præstegaard $\frac{5}{3}$ 1722. Kbh. Fol. (Af Christen Blichfeld).
- Ewertsen, Peder. Bryllupsdigt til Sr. Peder Ewertsen og Anna Jensdaatter Wraae $1\frac{4}{8}$ 1733. Kbh. Fol. (Af H. C. Krøger).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Peder Sønnesen Holm).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Brudgommens Brodersøn og af Ewert Tilmandsen og P. Hersom).
- Eyerup, Birgitta Catharina. Ligvers over Jfr. Birgitta Catharina Eyerup, † $\frac{6}{5}$ 1763, begr. i Asminderøeds Kirkegaard, 21 Aar gammel. Kbh. Fol. (Af Broderen J. E.).
- Falbe. Den Himmelstiftede Falbiske og Haggerupske Ægte-Forening $\frac{2}{12}$ 1761. Kbh. Fol. (Af S.).
- Falbe, Christian Ludvig. Ligvers over Cammer-Raad og Zahl-Casserer Christian Ludvig Falbe, † $\frac{6}{4}$, begr. $1\frac{1}{4}$, 1760 i Holmens Kirke, 61 Aar gammel. Kbh. Fol. (Af Sønnerne: Johann Christian, Carl Wigandt, Ferdinandt Wilhelm og Ulrich Anton Falbe).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af J. C. S[chmidt]).
- Falbe, Engelke. Ligvers over Engelke Falbe, fød Mouritzen, [Kammerraad, Zahlkasserer Christian Ludvig Falbes Hustru], † $\frac{9}{1}$, begr. $1\frac{6}{1}$, 1759 i Holmens Kirke, 40 Aar gammel. Kbh. Fol. (Af Sønnerne: Johan Christian, Carl Wigandt, Ferdinandt Wilhelm og Ulrich Anton Falbe).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af J. C. Schmidt).
- Falck, Abraham. Bryllupsdigt til Sr. Abraham Falck og Anna Elisabeth Soelberg $1\frac{3}{11}$ 1739. Kbh. Fol. (Af H. H.).
- Fausing, Balthazar. Bryllupsdigt til Sr. Balthazar Fausing og Birgitta Catharina Jerløs [$2\frac{1}{8}$] 1720. Kbh. Fol. (Bruma paa Flugt jaget af Flora; af A. N.).
- Fedderson, Christian. Ligvers over Urtekræmmer i Kbh. Christian Fedderson, † $2\frac{7}{9}$, begr. $\frac{2}{10}$, 1755 i St. Nicolai Kirkes

- Urte-Gaard, 61 Aar, 1 Maaned og 2 Uger gammel. Kbh. Fol. (Af Broder-Sønnen Fedder C. Feddersen).
- Feddersen, Fedder. Ligvers over Accise-Skriver ved Kbh.'s Tolbod Fedder Feddersen, f. $^{11}/_4$ 1703, † $^{3}/_5$, begr. $^{9}/_5$, 1759 paa St. Nicolai Kirkes Urtegaard. Kbh. Fol. (Af Søster-Sønnen Fedder Ebbesen).
- Feddersen, Frantz. Ligvers over Secretair og Bogholder ved det Kgl. octroyerede Danske Asiatiske Compagnie Frantz Fæddesen, († $^{11}/_7$), begr. $^{15}/_7$, 1750 i Vor Frelseres Kirke, 49 Aar og 18 Dage gammel. Kbh. Fol. (En i Gudsfrygt og Redelighed ævig belønnet Bestandighed; af Corfitz Schurmann Bang, Jens, Thomas og Anders Bang). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1092).
- Felsen, Otto. Ligvers over Otto Felsen, † $^{26}/_{12}$, begr. $^{31}/_{12}$, 1749 i vor Frelseres Kirke, 26 Aar og 6 Maaneder gammel. Kbh. Fol. (Den evige Glædes Ypperlighed; af P. Holm). (Jfr. Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 174).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Livets Omskiftelse til Døden; af I. S.).
- Felthusen, Christian. Bryllupsdigt til Mr. Christian Felthusen og Sidsel Margrete Mortens-Datter [$^{27}/_9$] 1701. Kbh. Fol. (Af M. M. v. Westen).
- Fenden, Christence Catharine. Ligvers over Jfr. Christence Catharine Fenden, † $^{22}/_3$, begr. $^{26}/_3$, 1763 i St. Nicolai Kirkegaard, snart 23 Aar gammel. Kbh. Fol. (Dødens Almindelighed; af I. Wikberg).
- Fenger, Peter. Bryllupsdigt til Negotiant i Kbh. Peter Fenger og Else Brock $^{14}/_6$ 1758. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af B.).
- Fersløw, Jens. Bryllupsdigt til Sognepræst til Nebbelunde og Seddinge i Lolland Jens Fersløw og Cæcilia Bøgvad i Nysted Præstegaard $^{21}/_{10}$ (med Blæk rettet til $^{15}/_{10}$) 1722. Kbh. Fol. (At Ægte-Standen er hæderlig, bevises klarlig med et fornøylegt Exempel; af Brudens Broder Albert Bøgvad).
- Fester, Hans Didrich. Bryllupsdigt til Styre-Mand Hans Didrich Fester og Sidanna Jørgensdatter, $^{1}/_9$ 1754. Kbh. Fol. (Ægte-Standens tilladelige Brug; af M. Borch).
- Fischer, Daniel. Bryllupsdigt til Mr. Daniel Fischer til Wester Keilstrup og Inger Fabich i Gierne Præstegaard $^{13}/_2$ 1756. Kbh. Fol. (Af I. S.).
- Fischer, Ferdinand Anton. Bryllupsdigt til Sognepræst til Strøebye og Warpeløv i Stefns-Herred Ferdinand Anton Fischer og Catharina Jonæ Datter til Svanholm [$^{3}/_7$] 1750. Kbh. Fol. (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1095).
- Flensborg, Christian Peter. Bryllupsdigt til Capitain ved Søe-Estaten Christian Peter Flensborg og Helena Dorothea Leth $^{3}/_3$ 1734. Kbh. Fol. (Ærens Krantz og Dyders Krone; af Brudgommens Søstersøn Chr. Fr. Nyholm). (Jfr. Bibl. Dan. Suppl. p. 389).
- Flesburg, Niels. Ligvers over »unge Karl« Niels Flesburg, † $^{24}/_2$, begr. $^{4}/_3$, 1733 i Christianshavns Kirke. Kbh. Fol. (En oprigtig Kiærlighed i Live; af Brødrene Peder og Lorentz Flesburg).
- Flint, Claus. Bryllupsdigt til Kiøbmand i Nykiøbing i Falster Claus Flint og Mad. Kirstine Marie Brønstrup af Saxkiøbing.

- Kbh. 1706. Fol. (Af Brudgommens Broder Frid. Flint og P. Windelbøe).
- Flint, Frideric. Bryllupsdigt til Sognepræst i Skælskiør Frideric Flint og Charlitta(!) Sophie Mantix [1717]. Kbh. Fol. (Af N. Borch).
- Fog, Ligvers over Justice-Raad Fog, 1756. [Kbh.] Fol. (Af Johann Peder Brorson, Sognepræst i Døstrup). [Han efterlod sig Enke og 4 Børn].
- Fogh, Anders. Ligvers over Justice-Raad Anders Fogh til Kragerup, † $\frac{8}{9}$, 1761, begr. i Finderup Kirke, 76 Aar gammel. Kbh. Fol. (Af Sønnen og Døttrene).
- Fogh, Niels. Bryllupsdigt til Negotiant udi Holbech Niels Fogh og Else Kiær $\frac{1}{10}$ 1738 i Holbech. Kbh. Fol. (Af N. Juul).
- Folsach, Anna Sophia. Ligvers over Jfr. Anna Sophia Folsach, Datter af Justice- og Krigsraad, Amts-Forvalter Hans Folsach til Giessing-Gaard og Anna Elisabeth Folsach, f. Gyberg, † $\frac{24}{3}$, begr. $\frac{1}{6}$ 1738 i Tveede Kirke. Wiborg. Fol. (Af P. Sinberg).
- Folsach, Georg Balthazar. Ligvers over Georg Balthazar Folsach, Søn af Hans og Anna Elisabeth Folsach, begr. $\frac{1}{12}$ 1738 i Tvede Kirke. Wiborg. Fol. (Condolents-Brev).
- Folsach, Poul Johan Ludvig. Ligvers over Poul Johan Ludvig Folsach, Søn af Hans og Anna Elisabeth Folsach, † $\frac{27}{1}$, begr. $\frac{1}{2}$, [U. A.] i Tveede Kirke. Wiborg. Fol. (Af P. Sinberg).
- Foltmar, Christopher. Ligvers over Kgl. og Hof-Miniature-Skildrer og Organist ved det Kgl. Waysenhuus Christopher Foltmar, f. $\frac{17}{10}$ 1718, gift $\frac{22}{10}$ 1749, († $\frac{3}{4}$), begr. $\frac{9}{4}$, 1759 i St. Petri Kirkegaard, i sit 41. Aar. Kbh. Fol. (Dødsens Fælhed og Bitterhed; af Svogrene Friderich og Johan Ludvig Otzen). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1098).
- Ligvers over samme. Kbh. Fol. (Af Børnene: Anna Margaretha Elisabeth, Johan Peter Marquard, Elisabeth Christina, Carolina Adolphina, Catharina Maria Foltmar). [Enken hed Friderica Otzen].
- Foltmar, Johannes. Bryllupsdigt til Organist til St. Trinitatis Meenighed i Kbh. Johannes Foltmar og Agnethe Marie Schov $\frac{24}{3}$ 1751. Kbh. Fol. (Af P. O. Friis).
- de Fontenay, Carl Friderich. Bryllupsdigt til Commandeur-Capitaine og Chef for Søe-Cadet Corpset Carl Friderich de Fontenay og Uldarica Margareta de Fontenay $\frac{28}{2}$ 1759. Kbh. Fol. (Af Johan Christopher Kraft).
- Fortling, Jacob. Ligvers over Hof-Bygmester og Hof Bygnings Inspecteur Jacob Fortling, f. $\frac{23}{12}$ 1711, † $\frac{15}{7}$, begr. $\frac{20}{7}$, 1761 i St. Petri Kirkegaard, 49 Aar, 6 Maaneder og 23 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af den 19 Uger gamle Søn Friderich Christian Fortling). [Han havde haft 9 Børn, hvoraf en Søn og 4 Døtre overlevede ham].
- Fosberg, Damianus Pedersen. Ligvers over Ober-Kiøbmand udi Island Dawianus Pedersen Fosberg, † $\frac{22}{1}$, begr. $\frac{27}{1}$, 1730 i Vor Frelseres Urte-Gaard, 29 Aar, 5 Maaneder, 3 Uger og 2 Dage gammel. Kbh. Fol. (Dyden imod Døden; af S. N. S. B.).
- Foss, Niels. Ligvers over Etats- og Justits-Raad Niels Foss til Juellund, [† $\frac{17}{3}$], begr. $\frac{24}{3}$, 1751 i Vor Frue Kirke, 80 Aar, 7

- Maaneder og 11 Dage gammel. Kbh. Fol. (At Viisdom geleidet af Ærlighed og Flittighed er en Dyd; af T. L.).
- Franch, Michael. Bryllupsdigt (latinsk og dansk) til Sognepræst i Saabye Michael Franch og Catharina Andreae fil. Bruun, $^{27}/_{10}$ 1698. (Kbh.). Fol. (Af Wolphius Buchwalth). (Jfr. Personalhist. Tidsskr. 6. R. V. p. 196).
- Franck, Olave Maria. Ligvers over Olave Maria Franck, Justice-Raad og Cancellie-Forvalter [Nic.] Francks Enke, † $^{2}/_{5}$, begr. $^{7}/_{5}$, 1757 i Trinitatis Kirke, 73 Aar, 2 Maaneder og 12 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af Michael Suhm, SStæ Theolog. Stud.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1102).
- Frankenau, Johan Ernst. Bryllupsdigt til Sognepræst for Esbønderup og Nøddeboe Johan Ernst Frankenau og Magarete Marie Runge i Udbye Præstegaard $^{2}/_{10}$ 1748. Kbh. Fol.
- Frick, Hans. Bryllupsdigt til Sognepræst til Nicolai Meenighed i Svendborg Hans Frick og Petronella Hiort, Datter af Velærværd. Hr. Hans Hiort, i Frederiksborg $^{28}/_{1}$ 1722 hos Slots-Præst Peter Hørsleb. Kbh. Fol. (Levi Børns Fremvext; af Brudens yngste Broder Povel Hiort).
- Friderich, Christian Carl. Bryllupsdigt til Kgl. Maj. Ober-Jæger Cristian Carl Friderich og Maren Jensdatter Bek paa Jægersborg $^{31}/_{1}$ 1725. Kbh. Fol. (Da Dend vildfarende Venus var accepteret af Dend velfarende Diana).
- Fridrichsen, Christopher. Ligvers over Handelsmand i Kbh. Christopher Fridrichsen, † $^{26}/_{1}$, begr. $^{1}/_{2}$, 1763 i Nicolai Kirkegaard, 48 Aar gammel, efter et 28-aarigt Ægteskab. Kbh. Fol. (Af Svigersønnen Johannes Ambrosius).
- Fridericsen, Elisabeth Catharina. Ligvers over Elisabeth Catharina Fridericsen, fød Guderding, f. $^{3}/_{4}$ 1724, † $^{5}/_{3}$ 1763, Kandestøber i Kbh. Frideric Fridericsens Hustru. Kbh. Fol. (Af C. Fr. Høyer).
- Friderichsen, Gotfried. Ligvers over Borger og Premier-Lieutenant ved Klæde-Boder Compagnie i Kbh. Gotfried Friderichsen, † $^{6}/_{8}$, begr. $^{11}/_{8}$, 1729 i St. Petri Kirke-Gaard, 66 Aar, 1 Maaned og 8 Dage gammel; gift i 34 Aar, havde haft 24 Børn, nemlig 18 Sønner og 6 Døtre, hvoraf de 17 Sønner og 3 Døtre var døde. Kbh. Fol. (Af G. G. S.).
- Friderichsen, Peder. Bryllupsdigt til Skibs-Capitaine Peder Friderichsen og Elisabeth Catharina Fellum $^{15}/_{1}$ 1761. Kbh. Fol. (Af Brudens Broder Andreas Aschenberg Fellum).
- Fridtz, Karen Jens-Datter. Ligvers over Karen Jens-Datter Giedsted, Sognepræst til Ramløse og Annisse Søren Fridtz' Efterleverske, † $^{15}/_{9}$, begr. $^{20}/_{9}$, [1729] i Christianshafns Kirke, 23 Aar, 1 Maaned og 14 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af J. A. B.).
— Ligvers over samme. [Begravelsen angives her til $^{19}/_{9}$]. (Af Jacob Zimmermann). [Hun efterlod 4 Børn].
- Frieberg, Samuel. Ligvers over Mester-Bødker i Kbh. Samuel Frieberg, † $^{4}/_{2}$ 1763, 45 Aar og 19 Dage gammel, og hans Hustru Mette Niels Rangstrup, † $^{5}/_{2}$ 1763, 43 Aar og 4 Maaneder gammel, begr. $^{7}/_{2}$ 1763 i Vor Frelseres Kirkegaard. Kbh. Fol. (Kierligheds Forenings-Baad; af M. C. H. Z.). [De havde været gift før og havde begge et Barn af deres første Ægteskaber].

- Friede, Morten Pedersen. Ligvers over Morten Pedersen Friede, begr. $23/12$ 1750 paa S. Nicolai Kirkes Urtegaard. Kbh. Fol. (Eftertanke om det i Livet meest Fornødne; af Broderen J. B. F.).
- Friedebech, Herman. Bryllupsdigt til Kammeraad, Amts-Forvalter i Tonder Herman Friedebech og Anna Petronella Mohren, Kammer-Jomfrue hos Hs. Kgl. Maj. Dronningen $19/4$ 1754. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund).
- Friis, Johan Friderich. Bryllupsdigt til Etatsraad, Assessor i Høyeste-Ret etc. Johan Friderich Friis og Frue Sara Hedevig Worm af Schrader, Frue til Aggersøe og Omøe, Justitsraad, Borgmester Worms Enke-Frue $16/5$ 1749. Kbh. Fol. (Af Scach Gudenrath). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1106).
- Friis, Maren, Ligvers over Maren Peders-Daatter, Sognepræst til Slangerup og Odense [o: Uvelse] Peder Friis' Enke, begr. $23/12$ 1739 i Slangerup Kirke, 79 Aar gammel. Kbh. Fol. (Af Sønnen Peder Friis).
- Friis, Peder. Bryllupsdigt til Pastor til Skielskiør, Skiørpinge og Faardruppe Mag. Peder Friis og Mad. Elisabeth Kryssing, Sl. Controlleur Jacob Mejers Efterleverske $26/6$ 1722. Kbh. Fol. (Af D. K. Juel).
- Friis, Povel Christiansen. Ligvers over Sogne-Degn for store Maglebye Meenighed paa Amager Povel Christiansen Friis, f. $1/4$ 1677, † $7/8$, begr. $13/8$, 1759 i store Maglebye Kirke. Kbh. Fol. (Af B. L.).
- Frimodt, Johan. Bryllupsdigt til Auctions-Directeur i Kbh. Johan Frimodt og Elisabeth Magdalene Drewsen paa Strand-Møllen $16/1$ 1761. Kbh. Fol. (Af P. H.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1104; Personallhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 176).
- Frydensberg, Janus. Bryllupsdigt til Sr. Janus Frydensberg og Bodil Cathrine Zimmermann i Horsens 1761. Kbh. Fol. (Tanker over det Ord: Fruentimmer; af Brudens Broder Johan Christian Zimmermann). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1108).
- Fugl, Cathrine Marie. Ligvers over Cathrine Marie Fugl, født Falchenberg, Brygger i Kbh. Søren Larsen Fugls Hustru, † $15/5$, begr. $21/5$, 1762, 47 Aar, 2 Maaneder og 15 Dage gammel. Kbh. Fol. (Af Søster-Sønnen Jens Rasmussen). [Hun efterlod 6 Børn]. (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1109).
- Fuglsang, Herman. Bryllupsdigt til Sognepræst til Holebye og Bursøe udi Laaland Herman Fuglsang og Lucia Abelone Studsgaard i Holebye Præstegaard $/12$ 1758. Kbh. Fol. (En skyldig Opvartning over Brude-Bordet; af Brudens »Søster-Sønner« Christen Bugholtz og Friderich Christian Ørn).
- Getreuer, Christian Otte. Bryllupsdigt til Maler i Kbh. Christian Otte Getreuer og Magdalena Schøller $19/5$ 1762. Kbh. Fol. (Af Brudgommens Svoger Andreas Lystrup).
- Giellerup, Rasmus. Bryllupsdigt til »Medtiener i Ordet ved Steenløse og Wexøe Meenigheder« Rasmus Giellerup og Anna Kirstine Muus, Datter af Sognepræst smstds. Jacob Muus i Steenløse Præstegaard $18/6$ 1762. Kbh. Fol. (Af Brudens Broder O. Muus). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1117).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af J. Mariager).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund).

- Gielstrup, Lauritz. Bryllupsdigt til Kiøb- og Handels-Mand i Kbh. Lauritz Gielstrup og Karen Berg $17/4$ 1744. Kbh. Fol. (Af C. J. G.).
- Glud, Niels. Bryllupsdigt til Klokker ved vor Frues Cathedral-Kirke i Kbh. Niels Glud og Maria Wolff $20/1$ 1758. Kbh. Fol. (Af Tre Brødre, blant hvilke formodentlig ingen gietter, at den eene heder Marcus Wøldike Kall). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1122).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Philip Julius Kølichen, S. S. Ministerii Candidatus).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Sparkiær).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af P. Stauning).
- Godiche, Andreas Hartvig. Bryllupsdigt til Bogtrykker Andreas Hartvig Godiche og Anna Magdalena Høpfner [$12/12$ 1736]. Kbh. Fol. (Af Daniel Pauli, Typ. Cult.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1122).
- Goldt, Henrich Ditløw. Bryllupsdigt til Auditeur ved den Kongl. Liv-Guarde til Fods Henrich Ditløw Goldt og Drude Sophia Witte $27/4$ 1746. Kbh. Fol. (Poëtiske Indfald over en Stand-Ret; af Fra Svenstrup). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1124).
- Graah, Andreas. Bryllupsdigt til Cancellie-Raad og Cancellie-Forvalter ved det Danske Cancellie Andreas Graah og Petronella Helena Hersleb $20/6$ 1744. Kbh. Fol. (Af Samtlige Colleg. Typogr. i den Wielandske Officin). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1124; Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 177).
- Graham, Niels Hansen. Bryllupsdigt til Capitain Niels Hansen Graham, og Maren Broch $31/1$ 1753. Kbh. Fol. (Hellige Søemænds lyksalige Seylads; af Lauritz Andersen).
- Gram, Chr. Fr. v. Foraars Tanker i Anledning af Den Grammiske og Reventlause Ægte-Forening [Kammerherre Chr. Fr. v. Gram og Komtesse Friderica Lovisa Reventlau] $22/5$ 1761. Kbh. Fol. (Af Ole Paulin, S. M. Cand.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1125).
- Gram, Friderich Carl. Bryllupsdigt til Hoff-Mareschall Friderich Carl von Gram og Sophia Hedewig von Holstein paa Friderichsbergs Slott $14/4$ 1735. Kbh. Fol. (Af Jørgen Ebbesen). (Jfr. Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 177).
- Grandberg, Rechlew. Bryllupsdigt til Chirurgus i Holbeck Rechlew Grandberg og Mad. Anna Sophia, Sal. Nørløws $20/7$ 1757. Kbh. Fol. (Lidet eenfoldigt Talerken-Stads; af Brudens Søster Maria Holst).
- Grundtvig, Jørgen. Bryllupsdigt til Sognepræst paa Seirø Jørgen Grundtvig og Ulrica Eleonora Amundin i Kallundborg $27/8$ 1760. Sorø 1760. Fol. (En Drøm om Verden som den er; af Brudens Broder Hans Amundin).
- Bryllupsdigt til samme. Sorø. 1760. Fol. (Af Jens Abildgaard).
- Bryllupsdigt til samme. Sorø. 1760. Fol. (Af I. G.).
- Bryllupsdigt til samme. Sorø. 1760. Fol. (En gudelig Forundring; af B. S.).
- Grøngaard, Johannes. Bryllupsdigt til Sr. Johannes Grøngaard og Anna Catharina Povelsen $4/6$ 1760. Kbh. Fol. (Kierlighed som det fornuftigste Val udi Egteskab; af L. K.).
- Grøngaard, Iver. Bryllupsdigt til Negotiant i Kbh. Iver Grøngaard og Mad. Elsebeth Stampe $30/4$ 1727. Kbh. Fol. (Sorg omvexlet til Glæde; af R. M.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1132; Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 177).

- Gundersen, Lorentz. Bryllupsdigt til Snedkier i Kbh. Lorentz Gundersen og Anna Maria Glim $10/5$ 1752. Kbh. Fol. (Af N. G.).
- Gyldenløve, Uldrich Chr. Bryllupsdigt til Uldrich Christian Gyldenløw, Grefve af Samsøe etc. og Charlotta Amalia Krabbe $24/10$ 1708. Kbh. Fol. (Een lykynskende Mercurius; af I. Holmboe). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1136).
- Heegaard, Justinus Christensen — se: Trægaard, Jørgen Jacobsen.
- Kiær, Nicolai. Bryllupsdigt til Negotiant og Handels-Mand i Holbech Nicolai Kiær og Catrine Lind [$10/2$] 1739. Kbh. Fol. (Af S. Bruun).
- Kreidal, Mads Grøn — se: Conradi, Christian Wilhelm.
- Køler, Peder. Ligvers over Slotz-Prædickant, Mag. Peder Cøler, begr. $4/5$ 1707 i Frue Kirke. (Kbh.) Fol. (Guds Meenheds Forening; af Mogens Wingard).
- Lind, Lars Pedersen. Bryllupsdigt til Sr. Lars Pedersen Lind og Maren Lauritzdaatter Tofftegaard $1/8$ 1763. Kbh. Fol. (Af L. W.).
- Munthe, Bredo. Bryllupsdigt (latinsk og dansk) til Højesteretsadvokat Bredo Munthe og Anna Dorothea Smit VII ante Cal. Junii 1730. Hauniæ. Fol. (Af Brudens Broder Fridericus Smit).
- Paludan, Christen Hansen. Bryllupsdigt til Klokkere til Vor Frue Domkirke i Kbh. Christen Hansen Paludan og Anne Marie Jørgens-Datter Usgaard $6/8$ 1721. Kbh. Fol. (Af J. Low). [Brudgommen havde været gift før].
- Paludan, Hans Jacob. Bryllupsdigt til Residerende Capellan ved Callundborg Menighed Hans Jacob Paludan og Anna Elisabeth Lønborg i Rørbye Præstegaard $18/9$ 1754. Kbh. Fol. (Af Brudgommens Broder).
- Paludan, Nicolaj. Bryllupsdigt til Forpagter paa Generalmajor von Plessens Hauge Nicolaj Paludan og Margrete Kirstine Sievert $6/12$ 1758. Kbh. Fol. (Af Christian Friderich Bang).
- Payngk, Jacob Severin. Bryllupsdigt til Bye- og Raadstue-Skriver, Obermaaler og Vejer, samt Told- og Consumptions-Forpagter i Schielschiør Jacob Severin Payngk og Dorothea Mundine Friis i Schielschiør $12/9$ 1758. Sorøe. Fol.
- Payngk, Severin. Bryllupsdigt til Sognepræst for Riserop og Allesløf i Falster Mag. Severin Payngk og Maria Hvalsøe, Ampts-Forvalter Sr. Jørgensen Datter paa Nykiøbings Slot $/5$ 1724. U. St. Fol. (Af Jens W. Kisby, Johannes og Thomas Kisby).
- Pedersen, Frideric. Bryllupsdigt til Hans Kgl. Majest. Equipage Skriver Frideric Pedersen og Mad. Sigbrecht Elers, Sal. Christian Johansen, Negotiant her i Staden, Hands Efterleverske $12/12$ 1709. Kbh. Fol. (Af Brudens Broder Nicolai Elers).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Friderich Christian og Christen Birch).
- Pedersen, Hans. Bryllupsdigt til Sr. Hans Pedersen og Else Cathrine Barfood (i Cancellie-Raad Smiths Huus) $9/12$ 1726. Kbh. Fol. (Af Mauritz Spener).
- Pedersøn, Lars. Bryllupsdigt til Brøger i Kbh. Lars Pedersøn og Karen Peders-Daatter $3/1$ 1708. Kbh. Fol. (Af Peter Winecke).
- Peper, Johan Christian. Bryllupsdigt til Skræder-Mester i Kbh. Johan Christian Peper og Charlotte Marie Bartholdie $8/12$ 1762. Kbh. Fol. (Tanker om Begyndelsens Vanskelighed).

- Petersen, Andreas. Bryllupsdigt til Ober-Visiteur Andreas Petersen og Karen Hans-Daatter Schou ²⁸/₁₁ 1732. Kbh. Fol. [Af Brudgommens Søn Claus Hendrich Fyrbach].
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Brudens Broder G. S.).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af J.).
- Petersen, Andreas. Bryllupsdigt til Bager i Helsingør Andreas Petersen og Mad. Karen Cecilia Roll i Helsingør ¹/₆ 1763. Kbh. Fol. (Af Brudens Søn Hans Roll).
- Piper, Hans. Bryllupsdigt til Sr. Hans Pipper og Dorothea Rasmus-Datter Beckler ⁹/₁₁ 1718. Kbh. Fol.
- Platfuus, Engelbrecht. Bryllupsdigt til Negotiant i Kbh. Engelbrecht Platfuus og Christiane Jacobsen ²⁶/₅ 1751. Kbh. Fol. (Samtale imellem Damon og Meliboeus angaaende Ægteskab). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1350).
- Bryllupsdigt til samme Kbh. Fol. (Af Fædde Holst).
- Poscholan, Børge. Bryllupsdigt (latinsk og dansk) til Burgerus Posscholanus og Barbara Christina Sandbye ²⁵/₃ 1722. Hafniae. Fol. (Amor Dei in choro et Amor Sponsæ in thoro non sunt opposita; af Theodorus Posscholan R. Lieutenant).
- Poulsen, Hans Jørgen. Bryllupsdigt til Sr. Hans Jørgen Poulsen og Anna Lucie Bendtsen ¹²/₁₁ 1762. Kbh. Fol. (Af P. I. Østerøe).
- Povelsen, Rasmus. Bryllupsdigt til Tolder i Nyborg Rasmus Povelsen og Gyde Hans Daatter With i Nyborg ¹/₁₀ 1708. Kbh. Fol. (Glædens-Soel oprunden; af Cort Rise). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1356).
- Poetsch, Johann Gottfried. Bryllupsdigt til Kgl. privil. Skrift-Støber Johann Gottfried Poetsch og Elisabeth Krey ¹⁴/₁₂ 1757. Kbh. Fol. (Af T. L. B.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1359).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Mercurii Rapport og Samtale; af H. W.).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af L. L. Heiden, G. C. Berling, P. J. Waldsøe, F. W. Peglo, M. v. Aschwedel, Q. Hansen, D. J. Møller, P. J. Glud, A. A. Berninck).
- Quist, Biørn Knudsen. Bryllupsdigt til Skipper i Kbh. Biørn Knudsen Qvist og Maren Rasmus Daatter Scherff ⁸/₁₂ 1762. Kbh. Fol. (Af Knud Zaandersen Rusch).
- Qvist, Jacob. Bryllupsdigt til Jacob Qvist og Lucia Thumina Borthig ²⁶/₇ 1758. Kbh. Fol. (Et laant Udkast til en retskaffen Hustrues ægte Portrait; af P. Godsche).
- Qvist, Peder Willatzen. Bryllupsdigt til Sognepræst for Hiørlunde Meenighed, Mag. Peder Willatzen Qvist og Giedske Maria Knopper ²⁰/₂ 1709. Kbh. Fol. (Paa Klippen opvoxende Qvist med Knopper; af Brudens Broder Peder Fr. Knopper).
- Rachlou, Hans Jacob. Bryllupsdigt til Mr. Hans Jacob Rachlou og Maria Sophia Steenberg ³/₁₂ 1738. Kbh. Fol. (Af P. Z.).
- Raff, Antoni. Bryllupsdigt til Justitz-Raad, Raadmand og Raadstue-Skriver i Kbh. Antoni Raff og Madam [Dorothea Pogh, [Sal.] Kiøbke [²³/₃] 1746. Kbh. Fol. (Af R.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1363).
- Raffnsøe, Marcus Stuhr. Bryllupsdigt til Sognepræst til Nordbye paa Samsø, Mag. Marcus Stuhr Raffnsøe og Magdal. Christ. Monrad ³/₁₁ 1752. Kbh. Fol. (Af Brudens Nærpaaørende Jeremias, Peder og Søren Wøldike). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1364).

- Ramus, Christian. Bryllupsdigt til Med-Tiennere i Ordet til Holmens Meenighed Christian Ramus og Elisabeth Holst ²⁰/₉ 1713. Kbh. Fol. (Af Jens Bergendal). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1366).
- Rantzow, Christian. Bryllupsdigt til Christian Greve af Rantzow til Rosenvold, Brasborg og Asdal og Hedevig Eleonora von Plessen ¹⁰/₅ 1726. Kbh. Fol. (Glas paa Brude-Bordet; af Christian Pontoppidan, Medtiener i Ordet udi Nyekjøbing i Falster). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1370).
- Bryllupsdigt til samme. (Kbh.) Fol. (Af Stenonius Holigerus Bang).
- Rasmussen, Rasmus. Bryllupsdigt til Regiments-Quarteer-Mester Rasmus Rasmussen og Magdalena Sophia Fog i Ribe ²⁰/₁₀ 1734. Kbh. Fol. (Kiærligheds Kriig bielagt ved mindelig Forliig; af Brudgommens Broder O. Rasmussen).
- Rathcken, Thomas Christopher. Bryllupsdigt til Bogholder hos General-Major Laurwig Thomas Christopher Rathcken og Anne Sparre ²/₁₂ 1761. Kbh. Fol. (Af M. G.).
- Reetz, Anthonius. Bryllupsdigt til Kammer-Juncker Anthonius Reetz og Lucia Emerencia Levetzau paa Restrup 1727. Kbh. Fol. (Een Præcedentz-Strid imellem Syden og Norden; af P. L.).
- Rehling, Johannes. Bryllupsdigt til Sognepræst for Kolbye paa Samsøe, Mag. Johannes Rehling og Regina Dorothea Wøldike, Biskop Wøldikes Datter, ¹²/₈ 1743. Kbh. Fol. (Af A. S.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1386; Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 201).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Billig Klage over Gudindernes Partiskhed; af Brudens Broder Jeremias Wøldike).
- Bryllupsdigt til samme, Kbh. Fol. (Af Brudens Broder Peter Wøldike).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Guds naadige Forsyn til et velsignet Egteskab; af Brudens Broder Jacob Wøldike).
- Reichardt, Daniel Frideric. Bryllupsdigt til Daniel Frideric Reichardt og Sophia Eleonora Becker ¹⁴/₁₁ 1753. Kbh. Fol. (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1386).
- Reichen, Thomas Thomesøn. Bryllupsdigt til Urte-Kremmere Thomas Thomesøn Reichen og Anne Jens-Datter Morup i Etats-Raad Schavenii Gaard ²⁶/₆ 1722. Kbh. Fol. (Een lille Urte-Krands med Ære-Lillier; af Jacob Zimmermann).
- Reimer, Lorentz. Bryllupsdigt til Hørkræmmer i Kbh. Lorentz Reimer og Catharina Bugge ¹⁷/₈ 1761. Kbh. Fol. (Af Jens Sørensen Horn; jfr. Bibl. Dan. III. p. 1387).
- Reindorph, Johan Friderich. Bryllupsdigt til Brygger i Kbh. Johan Friderich Reindorph og Wibecke Margaretha Kiellinghausen ²⁶/₅ 1762. Kbh. Fol. (Den Vest-Indiske Reyse omskiftet til en Brude-Seng; af E. D. og L. D.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1388; Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 201).
- von Reventlou, Claus. Bryllupsdigt (dansk og tysk) til Cammerherre Claus von Reventlou og Christiana Barbara Pasberg, f. Rantzou ⁷/₁₁ 1727. Kbh. Fol. (Af Bent Jerne).
- Richard, Kettil Lorentzen. Bryllupsdigt til Capitain ved det Kgl. Vest-Indiske Compagnie Kettil Lorentzen Richard og Maren Ebeltofft ¹/₃ 1754. Kbh. Fol. (En lykkelig Samling af Vinter-Glæde og Sommer-Møye; af J. Gruner).
- Riegelsen, Lorentz. Bryllupsdigt til Negotiant i Kbh. Lorentz

- Riegelsen og Ellen Kirstine Munck, Datter af Commers Raad Munck, $1^{9/12}$ 1714. Kbh. Fol. (Af Jørgen Henricksøn Caars).
- Ritzscher, Johan Friderich. Bryllupsdigt til Konsterfarne Mr. Johan Friderich Ritzscher og Anna Elisabeth Berg $2^{4/11}$ 1757. Kbh. Fol. (Jeg vil ikke gifte mig; af Brudens Broder P. O. Berg).
- Rohde, Povel Helles. Bryllupsdigt til Negotiant i Ebbeltoft Povel Helles Rohde og Karen Broch i Grenaa $2^{9/3}$ 1762. Kbh. Fol. (Isaachs og Rebeccæ Giftermaal; af M. B.).
- Rosberg, Søren. Bryllupsdigt til Handelsmand udi Sorø Søren Rosberg og Maria Helwig Høeberg, Raadmand i Kallundborg Høebergs Datter, i Sorø $2^{0/6}$ 1760. Kbh. Fol. (Tilladelige Tanker om Ægtestandens Fornødenhed; af Brudens Broder Johan Boye Junge Høeberg).
- Rosenkrantz, Christian. Bryllupsdigt til Conference- og Etats-Raad, Amptmand over Nyborg, Herre til Skovsboe Christian Rosenkrantz og Friderica Louise Kragh, Geheime-Raad Niels Kraghs Daatter, paa Egeskou udi Fyhn $2^{8/4}$ 1719. Kbh. Fol. (Af Lambert van Hauen).
- Rosenkrantz, Friderich Christian. Bryllupsdigt til Cammer-Herre Friderich Christian Rosenkrantz til Rosenholm og Dorothea Ritz $1^{1/10}$ 1748. Kbh. Fol. (Den yndige Rose og smukke Lillie; af Detlev Mehl, Ordets Tiener i Hornslet). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1405; Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 202).
- Rostgaard, Friderich. Bryllupsdigt til Justitz-Raad og Geheim Archivarius Friderich Rostgaard og Conradine Revenfelt $2^{4/1}$ 1703. Kbh. Fol. (Apollinis Critiske Nafne-Vexling om Veneris Favoriter; af Hans Jørgensen Høring.) (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1413; Bryllupsdagen var den 1. Marts).
- Rothe, Tyge. Bryllupsdigt til Justits-Raad, Prof. phil. samt Committered i det Vestindiske og Guineiske Rente- og Told-Cammer [Tyge] Rothe og [Karen] Biørn $2^{2/4}$ 1761. Kbh. Fol. — Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Michael Juul).
- Rottbøll, Christian Friis. Bryllupsdigt til Prof. med. des. Christian Friis Rottbøll og Ursula Schnabel i Roeskilde $1^{0/5}$ 1762. Kbh. Fol. (Af Joh. Henr. Schönheyder).
- Rotwitt, Hieronimus. Bryllupsdigt til Viin-Handler i Kbh. Hieronimus Rotwitt og Bolletta Margareta Galskiøt $3^{0/5}$ 1753. Kbh. Fol. (Nogle Poëtiske Flyve-Tanker; af G. V. C.). (Jfr. Personalhist. Tidsskr. 8. R. II. p. 203).
- Rye, Nicolaus. Bryllupsdigt (latinsk og dansk) til Kongl. Mayst. Ridefoget i Gram-Herridt udi Hadersleff Ampt Nicolaus Rye og Anna Catharina Hans-Datter, Sognepræst i Dreyslette Hans Jensens Datter, $8/11$ 1687. Odense. Fol. (Af N. C. L. S.).
- Rønge, Oluf. Bryllupsdigt til Toback-Spinder i Kbh. Oluf Rønge og Mad. Ulrica Anthonetta Schram, Sal. Hr. Sorterups Efterleverske, $1^{5/4}$ 1738. Kbh. Fol.
- Salicath, Gerhard Gise. Bryllupsdigt til [Bogtrykker] Gerhard Gise Saalichat og Mad. Dorothea Catharina Kisel, Sal. Jensens Efterleverske, $2/6$ 1747. Kbh. Fol. (Ægte-Standen er af stor Vigtighed; af H. S.).
- Salten, Eggert Rasmussen. Bryllupsdigt til Bogholder ved det Kgl. Kriigs-Cancellie Eggert Rasmussen Salten og Karen Anders-Dotter Woergoed $2^{9/11}$ 1751. Kbh. Fol. (Af A.).

- Scavenius, Hans. Bryllupsdigt til Krigsraad og Archivarius i Land-Etatens Krigs-Cancellie Hans Scavenius og Frue Anna Dorothea Sommer, née de Klee [Capt. Sommers Enke], [17/12] 176[2]. Kbh. Fol. (Af H. T.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1424).
- Schade, Clemen. Bryllupsdigt til Rector for Vor Frue Latine Skole, Magister Clemen Schade og Susanna Boertmann 17/12 1738. Kbh. Fol. (Af I. R.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1426).
- Schierning, Niels Greigersen. Bryllupsdigt til Skipper i Kbh. Niels Greigersen Schierning og Inger Christina Burmand 28/3 1759. Kbh. Fol. (Lystig Skiemt; af S. U.).
- Schiøler, Caspar. Bryllupsdigt til Caspar Schiøler og Johanna Mortens-Daatter [Thune] 18/12 1672. Kbh. Fol. (Af K.).
- Schiønnebølle, Hans. Bryllupsdigt til Capitain-Lieutenant i Søe-Staten Hans Schiønnebølle og Anna Ramus i Køge 20/10 1762. Kbh. Fol. (Af Brudens Søster-Sønner Joachim Friderich, Henrich og Christian Kuhlman).
- Schiøtt, Niels. Bryllupsdigt til Kiøb- og Handels-Mand i Kbh. Niels Schiøtt og Christine Daldorph 4/6 1738. Kbh. Fol. (Af Jacob Høyer). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1432).
- Schiøtz, Rasmus Rasmussen. Bryllupsdigt til Brøgger i Kbh. Rasmus Rasmussen Skiøtz og Anna Christina Maartens Daatter Lindberg, Brøgger Maarten Andersson Lindbergs Daatter, 11/5 1723. Kbh. Fol. (Af Brudens Broder Niels Maartensson Lindberg).
- Schmidt, Andreas. Bryllupsdigt til Sr. Andreas Schmidt og Anna Elisabeth Jansen 16/6 1756. Kbh. Fol. (Af J. N. S.).
- Schmidt, Gottfried. Brullupsdigt til Apothequer i Horsens Gottfried Schmidt og Mad. Schönau, Enke af Sal. Borgemester Müller i Aarhus, i Aarhus 1759. Kbh. Fol. (Af Brudgommens Søn J. Schmidt).
- Schmidt, Lorentz Jensen. Bryllupsdigt til Sr. Lorentz Jensen Schmidt og Anna Wiborg i Steege 3/10 1753. Kbh. Fol. (Poëtiske Reflexioner over Lang Forlovelse; af J. G.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1434).
- Schneckel, Lauritz. Bryllupsdigt til Fuldmægtig i det Danske og Norske Kammer-Cancellie paa Rente-Kammeret Lauritz Schneckel og Maria Margaretha Sangaard 1/12 1762. Kbh. Fol. (Et helligt og herligt Ægteskab; af Jens Peter Voigt). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1435).
- Schnell, Wilhelm. Bryllupsdigt til Krigs-Commissarius Wilhelm Schnell og Dorothea Christina von Ahlefeld, Amts-Forvalter ved Fridrichsborgs Amt Kay von Ahlefelds Datter, paa »den Kongl. Friderichsborgs Spare-Penge« 17/8 1701. Kbh. Fol. (Af Christian Friderich Mavors).
- Schou, Zacharias Larsøn. Bryllupsdigt til Printz Friderichs Kammer-Latqvay Zacharias Larsøn Schou og Adelheid Kirstine Ballauff 30/11 1759. Kbh. Fol. (Det længselsfulde Haabs glæderige Opfyldelse; af Hans Wilhelm Kaalund).
- Schoustruph, Peder. Bryllupsdigt til Kgl. Fuldmægtig i Landmaalings-Archivet Peder Schoustruph og Kirstine Thideman 6/6 1755. Kbh. Fol. (Egteskabets Nytte; af Rasmus Other).
— Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Cosmus Hendrich Kølischen).

- Schrader, Johan. Bryllupsdigt til Justitz-Raad, Zahl-Casserer Johan Schrader og Sophia Nantzen, Sl. Justitz-Raad og Borge-mester Sigfred Frisis Encke-Frue, $15/2$ 1713. Kbh. Fol. (Af L. A. K.).
- Schubart, Christian Erdmann. Bryllupsdigt til »Kunsterfarne Monsieur« Christian Erdmann Schubart og Amalia Sophia Sternin $8/11$ 1754. Kbh. Fol. (Et lidet Vers af Lammets Brude-Sang; af M. R. S.). (Jfr. Personahist. Tidsskr. 8. R. II. p. 205).
- Schultz, Andreas. Bryllupsdigt til Capitain ved General Major Scholtens Regimente Andreas Schultz og Elisabeth Anna Jessen i Iderstrup Præstegaard paa Falster 1723. Kbh. Fol. (Denne Eenige Kamp i Nymph-Choret; af Brudens Broder Frideric Jessen, Alumnus schol. reg. Nicop. Falstr.).
- Schultz, Andreas Georg. Bryllupsdigt til Capitaine-Lieutenant ved Søe-Etaten Andreas Georg Schultz og Anna Margaretha True $10/3$ 1756. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1441).
- Schwanitz, Barthol. Henr. Tob. Bryllupsdigt til Feldt-Chirurgus ved Hans Kgl. Maj. Liv-Garde til Hest [Barthol. Henr. Tob.] Schwanitz og Mad. Johanna Sal. Lemvig, fød Lund, $23/9$ 1762. Kbh. Fol. (Den gyldne Læge-Kunstes adskillige Fordeele; af Hans Wilhelm Kaalund.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1444).
- Schwartzkopff, Johan Jørgen. Bryllupsdigt til Bundtmager i Kbh. Johan Jørgen Svartzkop og Mad. Maria Peders-Daatter, Sal. Gudtknegts Efterleverske, $17/9$ 1721. Kbh. Fol. (Himmelens behagelig Lycke; af H. Spleth).
- Schønemann. Bryllupsdigt til Capitaine Schønemann og Lovise Dauw $18/2$ 1761. (Kbh.) Fol. (Af O. Smith).
— Bryllupsdigt til samme. (Kbh.) Fol. (Af O. S[mith]).
- Sejr, Albrecht. Bryllupsdigt til Handels Mand i Helsingøer Albrecht Sejr og Margarete Mortens Daatter $24/4$ 1672. Kbh. Fol. (Veneris Seiervinding; af Dorus).
- Sevel, Hans Just. Bryllupsdigt til Sognepræst for Asminderød og Grønholte Hans Just Sevel og Anna Dreyer, Sal. Commerce-Raad Hans Drejers Datter, $19/8$ 1722. Kbh. Fol. (Guds reene Kierligheds rette og egentlige Art; af Christian Kølichen, Med-tiener til vor Frue Kirke og Sognepræst for Hvidoure).
- Sigvardt, Matthias. Bryllupsdigt til Med-Tiener udi Ordet for Øster- og Wester-Egede Meenigheder Matthias Sigvardt og Catharina Maria Brønstorph $5/5$ 1727. Kbh. Fol. (Guds Forsium vor Lykke, af F. C. Stadelin).
- Skjelstrup, Jens. Bryllupsdigt til Hiulmand i Kbh. Jens Skielstrup og Anna Dorothea Jæger $7/11$ 1753. Kbh. Fol.
- Sneptrup, Mads Sørensen. Bryllupsdigt til Sr. Mads Sørensen Sneptrup og Karen Christensdatter Wolling $18/5$ 1763. Kbh. Fol. (Af H. S. E.).
- Soelberg. Bryllupsdigt til Soelberg og Jfr. Stampe; December 1751. [Kbh.] Fol. (Af W.).
- Soelberg, Christian. Bryllupsdigt til Second-Lieutenant ved Søe-Etaten Christian Soelberg og Susanna Christine Günthelberg $10/3$ 1758. Kbh. Fol. (Nødtvungen Ansøgning om billigt Forbud; af T.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1470).
- Spenderup, Jens Madsen. Bryllupsdigt til Borger i Kbh., Sr. Jens Madsen Spenderup og Mad. Ane Sørensdotter $15/9$ 1751.

- Kbh. Fol. (Mennisket uden Egteskab uden fuldkommen Hielp; af M. S.).
- Spiesmacher, Friderich Christian. Bryllupsdigt til Sr. Friderich Christian Spiesmacher og Sophie Charlotta Winding $^{27/10}$ 1758. Kbh. Fol. (Af Brudens Broder Johannes Martinides Winding). [»Han lyde maae Guds Røst, og gaee paa Havets Vand« »og vil til China hen, som Gud det saa behager«].
- Späth, Johan Adam. Bryllupsdigt til Viinhandler i Helsingør Johan Adam Späth og Maria Dorothea Mathiesen $^{3/12}$ 1750. Kbh. Fol. (Abrahams Cur som den beste for Enkemands Sorg; af Hendrich og Andreas Klitgaard).
- Stampe, Henrich. Bryllupsdigt til Etats-Raad, General-Procureur etc. Henrich Stampe og Christina Elisabeth Kløcher $^{30/11}$ 1753. Kbh. Fol. (Forstand og Dyd i deres yndige Foreening; af Niels Saabye). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1477).
- Stauning, Christen Nielsen. Bryllupsdigt til Sr. Christen Nielsen Stauning og Karen Mads Datter Worgod $^{5/3}$ 1762. Kbh. Fol. (Som Skyen forsvinder for Solens Varme; af Brudens Søster-Søn Hans Steenbuch Eggerius). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1478).
— Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af T. W.).
- Steenberg, Gabriel. Bryllupsdigt til Bogbinder i Kbh. Gabriel Steenberg og Salome Mühlhausen $^{20/5}$ 1757. Kbh. Fol. (Naturens skiulte Parre-Lyst; af A. L.).
- Steenstrup, Søren. Bryllupsdigt til Sognepræst til Harrested og Alindemagle Meenigheder Søvren Stenstrup og Mad. Dorothea Mossin, Sal. M. Nannestats Enke, $^{27/11}$ 1737. Kbh. Fol. (Af P. Hovenbek).
- Stendrup, Jacob. Bryllupsdigt til Secretair i det Danske Cancellie, Assessor i Hof-Retten, samt Forstander udi Vartou Jacob Stendrup og Anna Magdalena Charlotte Witmack $^{17/4}$ [1750]. Kbh. Fol. (Den blinde Kierlighed undgaaet ved den seende Kierlighed; af C. L. E.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1481.).
- Stiern, Peder Rasmussen. Bryllupsdigt til Sr. Peder Rasmusen Stiern og Mad. Anna Sørens Dotter $^{14/1}$ 1750. Kbh. Fol. (Et eenfoldigt Spørmaal Om Een Gammel og Een Ung kand skikke sig i Egteskab; af J. A.).
- Stub, Laurentius. Bryllupsdigt til succederende Sognepræst til Helsted Meenighed i Siælland Laurentius Stub og Mad. Walborg Jens Daatter [Greis], Sal. [Fred.] Lomans, $^{14/12}$ 1752. Kbh. Fol. (Af A. L.).
— Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Alvor blandet med lidet Skierts; af C. H. B.).
- Stub, Svend Nielsen. Bryllupsdigt til Negotiant Svend Nielsen Stub og Mad. Anne Kirstine Ebbes-Datter $^{20/1}$ 1723. Kbh. Fol. (Post Nubila, Jubila; af Brudens Broder Mogens Ebbesen).
- Søegaard, Hans Hansen. Bryllupsdigt til Sognepræst til Støvring og Mellerup i Aarhus-Stift Hans Hansen Søegaard og Charlotte Marie Kisel, Datter af Bogtrykker Gottmann Friderich Kisel, paa det Kgl. Waysen-Huus $^{19/9}$ 1760 (Kbh.) Fol. (Hvad som varer længe, faaer et lykosaligt Udfald; af Brude-Parrets nærmeste Ven, som er kommen fra Hamborg). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1506).

- Sørensen, Søren. Bryllupsdigt til Negotiant i Kbh. Søren Sørensen og Ulrica Eleonora Jacobsen ²⁸/₇ 1762. Kbh. Fol. (Guds Naades Storhed; af Brudens Brødre C. F. og G. W. Jacobsen).
- Sørensen, Zacharias. Bryllupsdigte til Bager i Kbh. Zacharias Sørensen og Bente Svends-Daatter ²⁷/₇ 1734. Kbh. Fol. (Vel-formeeret Idee; af Brudgommens trende gode Venner D. W. J.).
- Tage, Hans. Bryllupsdigt til Sognepræst for Fuglse og Krønge i Lolland Hans Tage og Mad. Karen Neuspitzer, Sal. [Sognepræst smstds. Peder] Baggers, i Fuglse Præstegaard 1762. Kbh. Fol. (En Præstes heldige Egteval; af Peder Prior),
- Tambs, Hans Friderich. Bryllupsdigt til Sognepræst til Sorøe, Pedersborg og Kindeltofte Hans Friderich Tambs og Helena Margretha Zwerg i Helsingør ²⁷/₅ 1739. Kbh. Fol. (Et Gudfrygtigt og Kierligt Ægteskabs Lyksalighed; af A. B.).
- Teilman, Christian. Bryllupsdigt til Forvalter [paa Günders Holm hos General von Plessen] Christian Teilman og Charlotte Birgitte Schive ¹⁴/₁₀ 1760. Kbh. Fol. (Guds besynderlig Direction; af Brudens Broder Fr. Chr. Schive).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Peder Schive).
- Thaysen, Engelbrecht. Bryllupsdigt til Sr. Engelbrecht Thaysen og Mette Hedewig i Hadersleb ¹/₆ 1725. Kbh. Fol. (Af Wilhelm Top).
- Thestrup, Peder Madssøn. Bryllupsdigt til Mr. Peder Madssøn Thestrup og Johanne Marie Albrets-Daatter i Aalborg ²⁶/₃ 1738. Wiborg Fol.
- Thiechau, Nicolai. Bryllupsdigt til Brygger i Kbh. Nicolai Thiechau og Else Maria Schiøtt ³/₁₀ 1759. Kbh. Fol. (Den behageligste Tidsfordriv i de tilstundende lange Vinter-Aftener; af Hans Wilhelm Kaalund). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1511).
- v. Thienen, Wulf Henrich. Bryllupsdigt til Kammerherre og Extraord. Envoyé ved det Kgl. Preussiske Hof Wulf Henrich von Thienen og Margaretha Krabbe, Baronesse af Holck, paa Hirschholm Slott ¹²/₅ 1752. Kbh. Fol. (Af J. Salholt).
- Thrane, Ole. Bryllupsdigt til Consumptions-Skriver ved den Kgl. Toldbod i Kbh. Ole Thrane og Severine Karnemarck ¹⁷/₆ 1762. Kbh. Fol. (Den attende Junii er jo god Betaling?; af J. A. S.).
- Thura, Laur. Latinsk Bryllupsdigt til Pastor Ecclesiæ Batavæ Lutheranæ, qvæ Hafniæ est, Laurentius Thura og Helena Catharina With ²²/₉ 1679 [o: 1697]. Hafniæ. Fol. (Batavia Danica et Dania Batava; af Brudens Brødre Fochardus og Johannes Alberti With). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1520).
- Thye, Martin. Bryllupsdigt til Sognepræst for Ondløse og Synderstæd i Siælland Martin Thye og Agnetha Catharina Brorson ¹⁵/₅ 1748. Kbh. Fol. (Af Brudens Fætter Christian Brorson, Broderi Fil.).
- Thygesen, Emmanuel. Bryllupsdigt til Justice-Raad, Amts-Forvalter over Calløe, Haureballegaards og Stiernholms Amter Emanuel Thygesen og Margaretha Lentz, Afg. Agent Andreas Biørns Enke-Frue, ³/₁₁ 1756. Kbh. Fol. (Den til Glæde-Tid forandrede Sørge-Tid; af J. E.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1520).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af D. S. H.).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af J. A. Fibiger).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Thomas Møller, Medtjener i Ordet ved Dom-Kirken i Aarhus).

- Thygesen, Emmanuel. Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af H. F. S.)
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af J.)
- Topp, Peder Christian. Bryllupsdigt til Sognepræst i Græse og Siersløf Peder Christian Topp og Agneta Dorothea Platen udi JusticeRaad Klingses Huus $25/10$ 1737. Kbh. Fol. (Af Baltzer Garben).
- Torp, Peder. Bryllupsdigt til Bud ved Ober-Admiralitetets-Retten Peder Torp og Christiana Mouritz $16/4$ 1749. Kbh. Fol. (Hvad to kommer til rette om, Vedkommer ey den tredie; af R. B.).
- Tranders, Michel Jensen. Bryllupsdigt til Mr. Michel Jensen Tranders og Helena Maria Fogh $9/12$ 1739. Kbh. Fol. (Af Brudens Broder Wolfgang Christian Fogh).
- Trap, Gotfred Christian. Bryllupsdigt til Mr. Gotfred Christian Trap og Sophie Christine Jessen $19/4$ 1752. Kbh. Fol. (Jo før jo bedre; af Morten Reenberg). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1527).
- Treschow, Gerhard. Bryllupsdigt til Sognepræst for Bircherød Gerhard Treschow og Maria Berg $27/5$ 1740. Kbh. Fol. (Den Første Part af det bekjendte Ordsprog: Ingen bliver lastet, førend hand skal giftes; af G. Schaft).
- Trojel, Albret. Bryllupsdigt til Sognepræst for Ousted og Allersløw Albret Trojel og Christiana Maria Krag i Ousted Præstegaard $11/11$ 1750. Kbh. Fol. (Af D. H. B. B. K.).
- Trægaard, Jørgen Jacobsen. Bryllupsdigt til Bødker i Kbh. Jørgen Jacobsen Trægaard og Catharina Elisabeth Stepping, samt Skipper i Kbh. Justinus Christensen Heegaard og Catharina Stepping $5/12$ 1759. Kbh. Fol. (Amors Triumph; af Lars Nielsen Svare). [Stedfaderen hed vist Wachter].
- Tuxen, Søfren Pedersen. Bryllupsdigt til Medtjenner i Ordet til Friderichsborgs og Hersløvs Meenigheder Søfren Pedersen Tuxen og Rebecca Olufs-Daatter Bagger i Farums Præstegaard $21/5$ 1737. Kbh. Fol. (Af Brudgommens Broder Manderup Tuxen). [Bruden var Datter af Sognepræst i Farum Oluf Bagger].
- Tynder, Christina. Bryllupsdigt til Sr. Christian Tynder og Magdalene Agerup i Krugerøe 1760. Kbh. Fol.
- Uhlborg, Benedict. Bryllupsdigt. Sinceri Lykønskning til Premier Lieutenant ved General Major Rømlings Infanterie Regiment Benedict Uhlborg og Rebekka Harder $15/8$ 1753. Kbh. Fol.
- Uldrich, Peder Mogensen. Bryllupsdigt til Mr. Peder Mogensen Uldrich og Bodil Jacobs Datter Nørgaard $7/2$ 1759. Kbh. Fol. (Et lykkeligt Frierie betragtet i en lykkelig Seylads; af Brudens Sønner Jens Jacobsen og Søren Jacobsen Nørgaard).
- Ussing, Peder. Bryllupsdigt til Præsident i Ribe Peder Ussing og Susanna Bagges, Sal. Hr. Commerce-Raad Baggesen til Hesselager-Gaard's Datter, paa Hesselager-Gaard $17/9$ 1751. Kbh. Fol. (Rebecca's Svar paa sine Venners Spørsmaal; af Brude-Parrets Fætter C. Lodberg Eilertz).
- Wadel, Jacob. Bryllupsdigt til Mr. Jacob Wadel og Mette Stilling $6/5$ 1755. Kbh. Fol. (Det Ugifte Fruentimmers Ney pleyer gjerne at betyde Ja; af Brudens Broder Niels Stilling).
- Walter, Christian. Bryllupsdigt til Regiments-Quarteer-mester og Auditeur ved det Danske Artellerie-Corps, Mynsterskriver ved det Kgl. Tøyhuus og Revideur ved Archelie-Reyningerne Christian Walter og Margaritha Sophia Kaleboe $8/8$ 1725. Kbh. Fol. (Af N. N. S.).

- Walter, Christian. Bryllupsdigt til Justitsz-Raad, Hof-Casserer hos Dronning Sophia Magdalene, Christian Walter og Susanna Kønemann $2\frac{3}{4}$ 1754. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1546).
- Wandall, Hans. Bryllupsdigt til Prof. phil. og design. theol. Mag. Hans Wandall og Anna Catharina Nickels i Slagelse $5\frac{1}{12}$ 1725. Kbh. Fol. (Phoebe Bekymring for sit Huus; af C. Nold).
- Warde, Christian Frideric. Bryllupsdigt til Klocker og Beedemand for Nykiøbings Meenighed i Falster Christian Frideric Warde og Anna Maria Voigt $13\frac{1}{10}$ 1733. Kbh. Fol. (Af Brudgommens Broder D. Warde).
- Wegge, Ole. Bryllupsdigt til Kgl. Skovrider udi Frøs, Calslund og Gram Herreder Ole Wegge og Anna Sophia Schrøder paa Frederichsborgs latinske Skole $17\frac{1}{5}$ 1763. Kbh. Fol. (Af J. Nyholm, C. Nyholm, J. Hiort, L. Nielson, P. Nielson, F. C. Dahlstrøm, O. C. Dahlstrøm, J. Fers, A. Schwartzkoph, F. C. Mønnich). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1555).
- Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Af Disciplerne i den tredie Lectie).
- Weile, Lars Hansøn. Bryllupsdigt til Kgl. Maj. Sukker-Raffinadeur Lars Hansøn Weile og Regine Nielsdotter Madwig $1\frac{1}{8}$ 1762. Kbh. Fol. (Af. O. N.).
- Werkmester, Christopher. Bryllupsdigt til Mr. Christopher Werkmester og Mad. Bodel Lene Bruun, Sal. Capitain Ramsharts efterlevende Frue, $10\frac{1}{10}$ 1732. Kbh. Fol. (Af C. F. N.).
- Wesling, Nicolaj. Bryllupsdigt til Kiøbmand og Negotiant i Kbh. Nicolaj Wesling og Antonette Hoybye $18\frac{1}{8}$ 1728. Kbh. Fol. (Af S. Muhle). (jfr. Bibl. Dan. III. p. 1558; Personalhist. Tidssk. 8 R. II. p. 214).
- Wiirnfeld, Herman Otto. Bryllupsdigt til Herman Otto Wiirnfeld og Ide Sophie de Unger paa Rønnebecksholm 1751. Kbh. Fol. (Alliance-Tractat mellem Ungern og Jylland; af W.).
- Viller, Claus Hermansen. Latinsk Bryllupsdigt til Claus Hermansens Viller og Elene Hansdatter Vindekilde. Hafnia. u. A. Fol.
- Willumsøn, Jørgen. Bryllupsdigt til Kgl. Maysts. Ridefoget ved Sorøe Kloster Jørgen Willumsøn og Maren Bruun paa Antvorschof Slot $9\frac{1}{5}$ 1727. Kbh. Fol. (Af Brudens Farbroder Børn: Christian Friderich Bruun, Hans Leth Bruun og Urban Bruun jun.).
- Windekilde, Lambert. Bryllupsdigt til Sognepræst til Liunge og Uggeløse, Provst Lambert Windekilde og Mad. Karen Sl. Hans Frickes $12\frac{1}{3}$ 1734. Kbh. Fol. (Frydens Basune; af Brudgommens Broder Jens Windekilde).
- Windelew, Niels. Bryllupsdigt til Procurator ved alle Ober- og Under-Retter i Danmark og Norge Niels Windelew og Anna Margaretha Ivers, Sal. Hr. Stads-Capitaine Ivers Jomfru-Dotter $23\frac{1}{11}$ 1757. Kbh. Fol. (Udtog af en Skrivelse fra Parnasso i Grækenland af den 14. November 1757; af Anonymus).
- Winkel, Jens Sørensen. Bryllupsdigt til Ober-Styrmand udi det Asiatiske Compagnies Tieneste Jens Sørensen Winkel og Else Maria Olsen $16\frac{1}{12}$ 1761. Kbh. Fol. (Af Hans Bredahl).
- Winter, Peder. Bryllupsdigt til Sognepræst for Schandrup Menighed i Riber-Stift Peder Winter og Giertrud Henrica Krag $16\frac{1}{1}$ 1756. Kbh. Fol. (Af F. W.).

- Winther, Hans. Bryllupsdigt til Kobber-Smed i Steege Hans Winther og Anna Larsdaatter ¹⁵/₈ 1758. Kbh. Fol. (Sommerens Forening med Vinteren; af Brude-Parrets Fætter Søren Ingemann).
- Witmach, Nicolai Henrich. Bryllupsdigt til Tysk Sognepræst til Vor Frelses og den Herre Zebaots Kirker i Kbh. Nicolai Henrich Witmach og Maria Lisbeth Biørnsen ⁵/₁₁ 1721. Kbh. Fol. (Af Brudens Broder Biørn Bertelsen).
— Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (En Poetiske Discurs over En Philosophiske Qvæstion; af Frideric Nannestad).
- Voigt, Nicolai. Bryllupsdigt til Slotsforvalter og Urtegaardsmand ved Friderichsbergs Slot Nicolai Voigt og Christiana Westersholt ¹⁷/₈ 1741. Kbh. Fol. (Af E. M. S. og M. H. K.). (Jfr. Bibl. Dan. III. p. 1575).
- Volkvartz, Peter. Bryllupsdigt til Øverste Capellan ved Holmens Kirke Peter Volkvartz og Bolette Margareta Kølmer ¹⁸/₈ 1758. Kbh. Fol. (Af Hans Wilhelm Kaalund).
- Worm, Matthias Haagen. Bryllupsdigt til Capitain ved det første Smaalandske Regiment i Norge Matthias Haagen Worm og Magdalena Stuhr ²¹/₁ 1723. Kbh. Fol. (Den triumpherende Venus; af C. B.).
- Worm, Ole. Latinsk Bryllupsdigt til Prof. Ole Worm og Drude Catharina Foss ¹⁹/₁₂ 1694. Hafniæ. Fol. (Placida Venus; af Jacob Wordemann).
- Wraatz, Martin. Bryllupsdigt til Martin Wraatz og Henriette Wilhelmine Becker ²²/₉ 1762. Kbh. Fol. (Af L. C. R[eerslev?]).
- Wøetmann, Ernst Christian. Bryllupsdigt til forhen værende Ridefoged ved Søllested-Gaard i Lolland Ernst Christian Wøetmann og Elisabeth Cathrine Brabant i Rødbye 1751. Kbh. Fol. (Forsvars-Digt for Jyderne; af K. K.).
- Zwerg, Detlev Gothard. Bryllupsdigt til Sognepræst til Slangstrup og Ugelse Meenigheder Detlev Gothard Zwerg og Helena Qvist [i Hiørlunde Præstegaard] ¹⁷/₈ 1738. Kbh. Fol. (Een Præstes Rættighed til at tage mere end een Kone; af L.).
— Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (At Guds-Frygt, som overgaar alle Ting, er nyttig til alle Ting; af Brudens Broder Friderich Qvist).
— Bryllupsdigt til samme. Kbh. Fol. (Kort Reyse-Færd til Lang Kiærlighed; af Brudens Svoger Jacob Muus, Sognepræst i Steenløse og Wexøe).
-

Personalhistoriske Oplysninger om Familierne Borch og Bloch.

(Kgl. Bibliotek i en Samling Biografica i Ny kgl. Saml. Fol. 743.)

Ved **Chr. Behrend.**

I.

Velædle, Velærværdige og Höylærde

Höystærede Hr. Provst Leigh!

Da Skiffte Forvalterne udi afgangne Hr. Cancellie Raad og Hof-Medicus Hérforts efterladte Encke-Frues Maren Borches¹⁾ Sterboe, i Anledning af at bemælte Sal. Frue sig ingen Livs-Arvinger haver efterladt, ved udstædede Proclama har indkaldt hendes derefter nærmest værende paarørende Arvinger til Lodtagelse udi Arv effter hende, hvoriblandt Hr. Alexander Clausen Borches (fordum Sogne Præst for Elverums Præstegield, der var Broder til sl. Dr. Ole Borches Fader Ole Clausen Borch, Sognepræst til Sønder og Nørre Borch i Riiber Stiff) hans Descendendere²⁾ formeener udi bemælte Boe at være arve-berettigede, nemlig: Hr. Alexander Clausen Borches Børn, som er 1: Hr. Jens Alexandersen Borch, Sogne Præst for Elverum, hans 2de Sønner: Hr. Magister Anders Borch, Slots Præst til Aggerhuus Slot og Sogne Præst for Aggers Meenighed og Hr. Alexander Borch Sogne Præst for Aggerøens Meenighed i Romsdalen. 2det: Hr. Jacob Alexandersen Borches Søn Feltskiær Jacob Borch. 3die: Liv Alexandersen Borch Sorenskriver over Soløer og Østerdalen, hans Datter Margrethe Borch sl. Ehm Höyers og 4de: Maren Alexandersdatter Borches, der hafde til Ægte Jens Pedersen, Klokker til Enebak, hendes Datter Maren Jens Datter, der er fød i Tryssel Annex og nu gifft med Adam Bartholomeisen Biönöen, hvilcke alle derfor i bemelte Sterboe agter at indgive deres Arve-Prætension og til den Ende forinden til Belæg derved hehöver Deres velædle Velærværdigheds Attest af Ministerial Bogen, at benævnte Hr. Jens Alexandersen Borches Sønner: Hr. Magist. Anders og Hr. Alexander Borch, Hr. Jacob Alexandersen Borches Søn Feltskiær Jacob Borch, Sorenskriver Liv Alexandersen Borches Datter Margrethe Borch og Maren Alexandersdatter Borches Datter Maren Jensdatter Biönöe ere Børn af ovenmælte deres navngivne Fædre, efftersom de alle ere fødte paa Elverum — saa skulle jeg herved, saavel paa min Moders Margrethe Borches som de øvrige Arve-Prætendenters Vegne tienst-

¹⁾ Hofmedikus Markus Heerfort † 1728, g. m. Maren Borch † 1737.

²⁾ Sml. herom Stamtavlen bagi „Stamtavle over Slægten Borch“. Skien 1907 og Finne Grøn: Elverum II, S. 103 fig.

ærbødigst være begiærende Deres Velædle Velærværdighed ubesværgt ville behage herpaategnet ej allene forbemelte Attest af Ministerial-Bogen at meddeele, men endog alt hvad han er viidende, der kan tiene os samtlig til en fornøden Oplysning udi denne Begivenhed, tilligemed at annotere alt til vores Rettes Legitimation paa de vedbørende Steder. I Ærvarthing af bemelte forlangte Paategning og Oplysning forbliver jeg med største Estime

. . . Liv Borck Höyer.

Christiania d. 26de Septbr. 1738.

Endskiöndt at her ingen Ministerial-Bog findes ved Elverums Meenighed fra saa lange Tiider af, at noget deraf om det her anmeldte kunde attesteres, saa bliver det dog en upaatvivelig Sandhed, at den her ommælte Hr. Alexander Clausen Borch har været Sogne Præst til Elverums Meenighed og her ved Døden afgaaet 1661 d. 8de Martii, efter at han hafde forestaaet dette Embede udi 39 Aar. Af denne sal. Mand ere disse bekjændte for at have været hans Børn, nemlig:

1. Hr. Jens Borch, Sogne Præst til Elverum, som er død 1670 effterladende sig 2de Sønner, som var Magister Anders Borch Sogne Præst til Slotskirken i Christiania samt Aggers Meenighed saavel som Alexander Borch Sogne Præst til Aggerøens Meenighed i Thronhiems Stift.
2. Hr. Claus Borch, som skal have været Vice Pastor eller Capellan til Elverums Meenighed og der død.
3. Hr. Jacob Borch, som har været Capellan til Elverums Kald og bort ved Tryssel Annex, hvor han ogsaa er død.
4. Liv Borch, som har været Sorenskriver over Solløer og Østerdalen.
5. Niels Borch, som for 30 å 40 Aar siden er udi eenlig Stand og uden Ægteskab død paa en Gaard kaldet Lindberget udi Elverums Meenighed.
6. Alexander Borch, som skal udi sine unge Aar have været udreist til Holland.

Foruden disse 6 Sønner saa skal ogsaa denne sal. Mand have haft 3de Døttre, men da disse for mange Aar siden ere udflyttede af denne Meenighed og paa andre Stæder blevne forsørgede, saa kand om dem og deres Descendentere herfra intet attesteres uden dette eene, at intet her er bekjendt, som mod denne Requisitions Indhold er stridende.

Elverums Præstegaard den 13. Octobr. 1738.

M. Leigh. ¹⁾

¹⁾ Morten Leigh † 1760, var Sognepræst i Elverum 1729—60.

II.

Til Effterretning och Affmindelse for mine Børn och Effterkommere om deris Forfædre haffver jeg Thomas Bloch¹⁾ skreffvet dette udi Fyrrisdals Præstegaard udi Østre Tellemarcken d. 11 Decembris anno 1705, som aff Effterkommerne kand continueris och hostegnis.

Min Farfader ved Naffn Niels Olsen Bloch var fød udi Jylland d. 23 Junii anno 1572; mens kom her op til Norge och boede udi Scheens By, hvor hand var en Borgere oc Handelsmand och en Buntmager, bleff oc gifft der och haffde 3 Hustruer; den første var en Pige ved Naffn Gyri Andersdaatter, med hende aufflede hand 12 Børn, iblant dem var min salige Fader Oele Nielsen det niende Barn; den anden Hustru var en Encke ved Naffn Anna Hansdaatter, med hende aufflede hand 5 Børn; den tredie Hustru var en Pige ved Naffn Elsebe Pedersdaatter, med hende aufflede hand 5 Børn, saa at hand var Fader til 22 Ectebørn.

Min Fader, Oele Nielsen Bloch, som var Raadmand udi Scheen, var fød udi Scheen anno 1609 d. 10 Novembris. Hand bleff gifft anno 1641 med min Moder Anna Thomæsdaatter, som var en Pige oc 1613 fød udi Flensborg udi Holstein, mens hun var den Tid udi Scheen hos hendis Morbroder Caspar Barnholt [† 1695], som da var Borgemester udi Scheen; de vare sammen udi Ecteskab paa det ottende Aar, förend de bleffve velsignede med Børn, oc siden haffde de 3 Børn sammen; det første var jeg Thomas Bloch; det andet var min salige Syster Gyri Bloch, som bleff gifft med Philip Adolph Paulli,²⁾ den Tid kongl. Maytts. Fouget offver Tellemarckens Fougderie; de haffde ingen Børn sammen; hun døde anno 1682 om Hösten; det tredie var min salige Broder Niels Bloch, som døde Ungkarl anno 1691 om Vaaren. Min salige Moder døde anno 1682 d. 26 Augusti udi hendis Alders 69 Aar; min salige Fader døde anno 1686 d. 27 Decembris udi hans Alders 78 Aar. Gud giffve dennem alle med alle troende Guds Børn en glædelig oc ærefuld Opstandelse paa den yderste Dag. De ligge begravne udi Capellet paa den ny Kirckegaard ved Scheen. ♦

Jeg Thomas Olsen Bloch er fød udi Scheen anno 1649 d. 3 Junii. Udi min Ungdom gick jeg udi Scheens latinske Schole, siden fick jeg privatos præceptores udi mine Forældris Huus, indtil jeg var 16 Aar gammel, saa bleff jeg sat udi Christianiæ Trivial-

¹⁾ Om ham se bl. a. I. L. Quisling: Fyresdals Historie 1912 I., S. 119 f. Her behandles særlig hans mange Processer, især om Præstens Indtægter, men han omtales iøvrigt som en dygtig Embedsmand.

²⁾ F. 4/0. 1647. † 1714. S. af Anatomen Simon Paulli.

Schole anno 1665 under Rectore scolæ, den Tid Mag. Peder Holm,¹⁾ hvor jeg var udi 3 Aar til annum 1668; da bleff jeg dimitteret til Kiöbenhaffn Academie och deponerede jeg udi mit Alders 19 Aar, och var den Tid Decanus facultatis philosophicæ Doctor Rasmus Bartholinus medicinæ et physicæ professor, som oc var min privatus præceptor den Stund jeg var paa Academiet. Anno 1670 toeg jeg min attestationem theologicam oc reyste saa fra Kiöbenhaffn hiem til mine Forældre udi Scheen. Anno 1671 om Waaren skulle jeg reyst uden Lands til at studere paa fremmede Academier, mens formedelst den ulyckelige Ildebrand, som kom offver Scheens By første Pintzedag bleff jeg forhindret fra Reysen den Gang, som til det nestkommende Aar skulle skeet; mens anno 1672 bleff jeg aff Höylofflig Ihukkommelse Kong Christian den femte, Voris allernaadigste Arffve-Herre oc Konge beskicket til at være Sognepræst for Fyrrisdals Præstegield her udi Øffre Tellemarcken, och bleff jeg dertil samme Aar ordineret udi Stavanger Kircke den anden Søndag effter Paaske, som var d. 23 Aprilis, aff Biscopen den Tid Doctor Christian Tausan,²⁾ och da var jeg paa mit 23 Alders Aar. Anno 1673 d. 9. Martii haffde jeg Bryllup udi Scheen med min Hustru Karen Pedersdaatter Falch, som var en Pige oc fød udi Kiöbenhaffn anno 1649 d. 14 Januarii; hendis salige Fader heed Peder Nielsøn Falch³⁾ Borger och Indvaaner der sammestæds, hendis salige Moder heed Anna Larsdaatter.

Vi haffver hafft 8 Børn tilsammen i voris Ecteskab, nemlig 2 Drengbørn oc 6 Pigebørn

1. Det første Barn var voris Daatter Anna Bloch, som bleff fød anno 1674 d. 9 April mens døde samme Aar d. 23 Junii. Siælen glædis hos Gud, indtil den paa den yderste Dag skal igien med Legemet sammenföyis; hun ligger begravvet her udi Fyrrisdals Kircke.
2. Det andet er vor Daatter Anna Catharina Bloch, som bleff fød anno 1675 d. 18 Novembris, bleff gifft udi Helsingør, hvor hun nu boer, anno 1703 d. 8 Augusti med Peter Mohr, som er Directeur offver Consumptionen der sammestæds.
3. Det tredie er voris Søn Hr. Peder Bloch,⁴⁾ som nu er min Medtiener udi Embedet, bleff fød anno 1678 d. 13 Januarii; anno 1704 d. 5 Octobris, som var den 20 Søndag Trinitatis, bleff hand ordineret til min Medtiener udi Omli Kircke udi Raaböygdelauguet Proustie aff voris sal. Biscop Mag. Ludvig Stoud.⁵⁾

¹⁾ Peter Jacobsen Holm, senere Lector theol. † 1698.

²⁾ Biskop i Stavanger 1661—80.

³⁾ Der nævnes 1645 en »tygmester« Peder Falk som boende i Raadhustræde, men han var gift m. Anna Jacobsdatter (Kbhvns. Diplomatarium VI, 254).

⁴⁾ Om ham se Quislings Bog II, S. 3. Han døde allerede 1723.

⁵⁾ Biskop i Christianssand 1699—1705.

4. Det fierte var voris salige Søn Oele Bloch, fød anno 1680 d. 24 Julii, mens døde udi Kiöbenhaffn anno 1701 d. 31 Maj, effterat hand var klar fra Academiet. Hand ligger begraffvet udi Urtegaarden paa Vor Frue Kirckegaard. Gud giffve hannem med alle Guds Børn en ærefuld Opstandelse paa Dommens Dag.
5. Det femte var voris salige Daatter Gyri Bloch, bleff fød anno 1683 d. 17 Martii. Hun bleff gifft med Arne Joensen,¹⁾ Borger och Handelsmand udi Scheen anno 1704 d. 22 Sept. och døde d. 6 Julii 1705 aff Börnekopper endog hun var fructsommelig, mens bleff ey forløst førend hun døde. Hun ligger begraffven udi Capellet paa den Ny Kirckegaard ved Scheen hos mine salige Forældre. Gud giffve hende med alle hellige en glædelig Opstandelse paa den yderste Dag.
6. Det siette er voris Daatter Anna Margareta Bloch, bleff fød anno 1686 d. 26 Junii.
7. Det siuvende er voris Daatter Trine Bloch, bleff fød anno 1688 d. 22 Martii. ²⁾ Døde udi Kiöbenhaffn d. 8 Augusti anno 1711, den Tid den store Siugd om oc Död der grasserede.
8. Det ottende er voris Daatter Pernelle Bloch, bleff fød anno 1689 d. 29 Julii.

Anno 1698 toeg jeg Magist. graden och bleff promoveret til Magistrum philosophiæ paa Kiöbenhaffns superiori auditorio d. 1 Junii. Samme Aar kom och begge mine Sønner Hr. Peder och sal. Oele Bloch til Kiöbenhaffns Academie och deponerede. Anno 1700 bleff jeg udvalt och beskicket til Prouvest offver dette Øffre Tellemarckens Proustie. Hvor længe Gud endnu vil lade mig leffve, staaer udi hans guddommelige Almægtigheds Haand.

Døde ⁴⁾ Anno 1718 d. 25 Febr. Kl. 1½ Time Efftermiddag.

¹⁾ En Arne Jonsen nævnes som Borger i Skien 1712 og 1715.

²⁾ Tilføjet med en anden Haandskrift.

**Stud. theol. Hieronymus Sparres Ægtepagt
med Elisabet Wolch, 1681.**

Ved **Erh. Qvistgaard.**

Copi af Sparres Echte-Contract med Madamme
de Wolch.

Kiendis Jeg underskrefne Hieronimus Sparr, Theolog: Studiosus och gjør her med vitterligt, at som ieg effter faaregaaende Bøn och Guds paa Kaldelse udi langsommelig tiid hemmelig och hos mig self hafuer elsket min itzige Højærværdige kiere Huusfaders, den Hæderlige och Høylærde Mands Mag. Ulrich Schnells hans sal. Hustrus Anna Wolchis dydigste Syster, Elisabet Wolch indtil ieg omsider efter langvarig och indstendig Begiering af Guds Raad og indgifuende paa begge Sider hafuer bekommet baade forbemeldte Elisabet Wolchis saa vel som och Mag. Ulrich Schnells ofuerenstemmende Samtyche paa min Erlige Christelige og Echtekiærlige Begiering, Saa hafuer ieg och lofuet och til forpflichtet mig, saa som ieg och her med lofuer och til forpflichter mig paa min Ære och Æres Fortabelse, at ieg med ingen anden Quindis Person end forberørte Elisabet Wolch skal indlade mig i Ehteskab eller Ehteskabs Kierlighed, saa lenge bem. Elisabet Wolch er udi lefuende Lifue, saa at Ingen ting : være sig enten uformodentlig Vandløche eller ubevislig Vandrychte eller huad det være kand : Uden Døden alene skal bryde eller i nogen Maade sveche denne min med bem. Elisabet Wolch udi Herren oprettede frivillige Ehteskabspacht och godvillie Ehteskabs Løfte. Och at dette som forskrefuet staar, af mig udtryggelig holdis och effter kommes skal, da hafuer ieg denne samme min Echte-Kierlighedspacht til ydermere Forsikring med min egen Haand baade skrefuet och underskrefuet.

Actum Synderup Præstegaard d. 29. Aug. Ao 1681.

Hieronimus Sparr. S. S.
Theolog: Studiosus.

Huad her ofuen er lofuet och tilsagt imellem begge Parterne, det er skeed udi min Præsentz och min Villie och Samtyche Jeg som nu er min Søster Elisabet Wolch som Fader og Formynder.

Actum ut supra.

Ulrich Schnell.

Denne Ægtekontrakt, en ganske interessant Form for Trolovelse, indeholder i sig selv intet særligt udover Navnene paa dem,

Kontrakten er imellem; dog synes det mærkelig nok, efter alt hvad der hidtil har kunnet oplyses, at disse Personer aldrig har indgaaet Ægteskab med hinanden.

Det mærkeligste er derimod, at denne Kontrakt findes i samme Aktstykke (Privat-Arkiver paa Papir i Rigsarkivet under Mærke: Ulrich Schnell), som indeholder (i Afskrift) Retssagen, baade Forhør og Dom over Provst i Slagelse Herred, Spr. til Sønderup-Nordrup Ulrich Schnell,¹⁾ der i 1685 som Følge af denne Retssag blev dømt fra sit Embede tilligemed en Klage af 1683 til Amtmanden fra Ulrich Schnells Moder, der boede i hans Præstegaard, over Sønnens usømmelige Opførsel mod hende, idet han uden videre tog hendes Ejendele fra hende, hvorfor hun ansøger om, at hendes Søn, Jens, der altid har været en god Søn, maa beskikkes til hendes Værgе sammen med et Par andre gode Mænd. Begge Aktstykker som en Fortsættelse af Retssagen og uden Angivelse af Grunden dertil.

Hvad kan da nu antages at være Grunden til, at disse to Sager, Hieronymus Sparres Ægtekontrakt med Madam de Wolch (=: Elisabet W., Præstens 1. Kones Søster, der ogsaa boede i Præstegaarden) og Moderens Klage nævnes i Forbindelse med Retssagen?

Det synes rimeligst, at Grunden hertil maa søges i, at der under Sagen ogsaa var fremkommet Rygter om, at Præsten havde staaet i Forhold til Svigerinden, og at denne Kontrakt saa skal afkræfte disse Rygter ved at vise, at hun allerede i 1681 var trolovet med Hieronymus Sparre, hvad der vel ikke vilde være sket, hvis Rygterne talte sandt.

Noget anderledes forholder det sig vel derimod med Moderens Klage, der klart viser Ulrich Schnells hele daarlige Karakter, idet Moderen beskylder ham for usømmelig Opførsel mod hende (se foran). Mon ikke denne Forklaring skulde være den sandsynligste?

Hieronymus Sparre, en Præstesøn fra Slots-Bjærgby i samme Provsti, som Ulrich Schnell var Provst for, er født ca. 1662 i Skaane, idet hans Fader, Henrik Sparre,²⁾ Student fra Sorø 1652(?) (Blochs Saml.) d. 29. September 1655 blev præsteviet til Præst i Strø og Skarhult i Skåne, hvor han blev til 1676, da han begav sig til Danmark, medtagende Kirkebøgerne og andre til Præstearkivet hørende Handlinger. 1677 blev han Sognepræst i Slotsbjærgby. Hans ene Søn, Hieronymus blev 19. Marts 1681 Student fra det carolinske Akademi i Lund. Samme Aar, nogle Maaneder derefter, sluttede han ovennævnte Ægtekontrakt med Elisabet Wolch. 1683—85 træffes han som Hører ved den latinske Skole i Helsingør.³⁾ Hvor-

¹⁾ Paul Hennings: Provst, Mag. Uldrich Schnell i Sønderup (Personalhistorisk Tidsskrift VIII. Rk. 2. Bd. (1923) S. 255).

²⁾ Cavallin: Lunds Stifts herdaminne.

³⁾ Helsingør latinske Skoles Regnskaber og V. Hostrup-Schultz: Embedsmænd i Helsingør.

naar han er blevet Candidat, kan ikke oplyses. (Distinktionsprot. p. Univers. Bibl. beg. først 1718.) I Følge Smaalandske Reg. blev han i Dec. 1690 kaldet til Kapellan og Successor hos Pastor Rosenkilde i V. Aaby, og oplyses det her, at han da i flere Aar havde været Præceptor hos Pastor Achton i N. Broby, en Svoger til Rosenkilde, og her traf han sin senere Hustru, Anna Marie Rosenkilde, der opholdt sig hos sin Moster. 1695 blev han i Odense ordineret af Biskop Kingo, og d. 17. Aug. 1696 blev han gift med Anna Marie Rosenkilde. De havde 2 Sønner, Corfitz Frid., der blev Præst, og Jens Henrich, der blev Birkedommer paa Langeland, hvor hans Moder døde 1750 og blev begravet paa Bødstrup Kirkegaard. Han selv var død d. 29. Oktober 1721. Hvorfor han svigtede Elisabet Wolch, med hvem han havde sluttet Ægtekontrakt, kan næppe oplyses. Maaske har han hævet Trolovelsen, da Elisabet Wolch jo unægtelig var blevet ikke saa lidt kompromitteret under den famøse Retssag, maaske er hun død kort efter 1685, og endelig er hun maaske efter alt det foregaaende rejst over til en Broder, Bertel Wolch, der var Bogbinder og Klokker ved Domkirken i Viborg, og som ved Skiftet efter Ulrich Schnell blev Værge for sin afdøde Søster Anna Wolchs Børn med Ulrich Schnell. Hvad der er det rigtige, kan næppe nogensinde oplyses.

Naar Hieronymus Sparre i Ægtekontrakten kalder Provst Ulrich Schnell sin kære Husfader, kan det vel tyde paa, at Hieronymus Sparre har opholdt sig i hans Hus, maaske som Præceptor for hans mange Børn.

Vor Frue Kirkes Gravbog.

Ved **Holger Malling.**

(Sluttet).

IX. I Kirkens Capel.

I. 93. I Kirkens Capel er nu Bisættelsesplads med et stort Vindue ud til Kirkegården og med en dobb. Jerndør for ind til den søndre Omgang ved Choret, som bruges til at bisætte fremmede Lig i, som ingen bestemt Begravelse har, indtil de bliver forsynede med andre Begravelser.

Den indtil Bagchoret ommeldte dobb. Jerndør er borttaget og tilnuret, hvorimod en Dør ud til Kirkegården er indrettet for ifølge Forordn. af 22. 2. 1805 at bruge dette Sted til at hensætte Lig i de 2 Aar, som Forordn. § 4 befaler. — Vriborg. —

II. 94. Der nedenunder i Øst er sl. Cancelliråd og Doct. Borrichii (selv her 30. 10. 1690) m. Begrav., 4 Sæt Kister dyb og 3 Kister bred med et stort Lufthul ud til Kirkegården med Trappe af Sten samt Trælem op i Capellet. Denne er opmuret under Procur. Templi Perill. Dni Paul Winding. Skøde 1687.

18. 5. 1700 bevilg. studios. Mag. Chr. Willichs Lig af Coll. medic. her at nedsætte.

15. 10. 1705 sl. Rådm. Christen Vestesens Enke Ane Borch.

25. 10. 1694 Dr. Marcus Herfordts 2 Aar gl. D. af Pilestræde.

9. 10. s. A. sammes 4½ Aar gl. S.

4. 9. 1691 sammes 1½ Aar gl. B.

6. 5. s. A. Rådm. Chr. Vestesen.

12. 10. 1737 afd. Dr. med Marcus Heerfordts Enke Fru Maren Borch her i hendes sl. Broders Grav, æt. 91.

29. 1. 1728 Cancellir. og Dr. med. Marcus Heerfort i sl. Dr. Ole Borchs Gr.

III. 95. Efter den er mod V. sl. Conferentsr. Dr. Wilhelm Worms m. G., 4 Sæt Kister dyb og 3 Kister bred med Luftrør ind til sl. Dr. Borchs Grav, i ligemåde med Stentrappe og dobb. Trælem op i Capellet. — Skøde 1687. —

11. 3. 1703 er Prof. Ole Worms lille D. her nedsat i sin sl. Farfaders Gr.

23. 4. 1704 er Conferentsr. Dr. Willem Worms Lig her nedsat, som døde 17. 3. 1704, gl. 71 Aar.

18. 5. 1708 Prof. Ole Worm, æt. 41.

1. 10. 1714 Oberstlieut. Lüxdorphs 4 Ug. gl. S. Bolle i sin sl. Morfaders Gr.

2. 4. 1715 sammes 7 Mån. gl. S. Willem.

23. 2. 1722 sl. Conferentsr. W. Worms Enke velb. sl. Fru Else Lüxdorph, æt. 74.

14. 10. 1737 sl. Biskop Worms Lig, æt. 65.

13. 4. s. A. sl. Assessor Willum Worms Lig, æt. 38.

15. 7. 1730 Etatsråd Berregårds ældste S.

23. 8. 1727 sl. Prof. Dr. Ole Worms Enke Fru Drude Cathrine Foss.

24. 1. 1729 Højædle, Højærv. Biskop Chr. Worms sl. Frue, Fru Bispinde Christine Tistorphs Lig.

IV. 96. I den sydøstre Ende af Capellet er den kostbare, indelukkede Grav ovenover Jorden med hvide og sorte Alabaster-Fliser i Gulvet, hvilken tilhører sl. Hr. Baron Diderich Fyren. Samme Grav har dobb. Jerndør ud til Capellet med et kostbart Monument opsat og hvidt Marmor uden omkring. Er forfærdiget, medens Paul Winding var Procurator Templi. — Skøde 16. 6. 1690.

10. 9. 1708 Friherreinde Fyren, Fru Margrethe Eilers.

2. 11. 1700 sl. Baron Diderich Fyren juniors Lig her nedsat.

3. 12. 1735 Geheimerådinde Harboe selv, æt. 58.

V. 97. Under forn. sl. Baron Fyrens Grav er Justitsråd Peter Lemvigs store m. G., 4 Sæt Kister dyb, hvori på én Gang kan stå over 20 store Lig; den har en Trappe og 2 små Lemme uden for Døren til sl. Baron Fyrens Grav samt et stort Hul ud til Kirkegården. — Skødet 20. 6. 1690.

23. 2. 1707 Justitsråd Lemvigs 1½ Aar gl. Søn Bolle.

29. 1. 1709 sammes 2 Aars gl. S. Peter.

1. 10. 1710 Etatsråd P. Lemvigs Lig, æt. 64.

3. 6. 1720 Capt. Christen Lemvig, æt. 22, fra Norge hidført.

17. 2. 1740 sl. Fru Etatsrådinde Lemvigs Lig, æt. 74.

5. 5. 1751 sl. Justitsråd og Assessor Peter Lemvig, æt. 41.

30. 11. 1759 Fru Ellen Marie Lemvig.

1. 6. 1768 Vice-Admiral Wilhelm Lemvig.

24. 8. 1770 Fru Admiralinde Else Marie Hoppe født Lemvig.

6. 8. 1772 Frøken Margrethe Lemvig, 70 Aar, og er nok den sidste, der nedkommer.

VI. 98. Næst ved sl. Baron Fyrens Grav under Høpfners Bibliothek i den sydvestre Kant af Capellet er Hans Excell. Geheimer. og Vice-Kansler Holger Winds (her neds. 15. 6. 1683) store indelukkede Grav med Trappe og dobb. Trædør for. Er et Sæt Kister dyb ned i Jorden og har et ovalt Vindue ud til Kirkegården ligesom Baron Fyrens. Sl. Holger Winds og hans Frues Våben står maalede uden på Begravelses-Døren og et skjønt Kobberepitaphium er opsat i Omgangen lige overfor Capeldøren.

12. 1. 1704 Oberstlieut. Winds ½ Aar gl. D.

5. 5. 1706 sl. Kansler Winds Enke, Frue Margrethe Gedde. Samtidig er Kammerjunker Wilhelm Carl Winds 14 D. gl. S. Christian Carl nedsat.

12. 1. 1713 Etatsr. og Amtmand Christian Wind hidført fra Slagelse Kirke her i sin sl. Faders Grav. — mane. —

30. 3. s. A. sammes ½ Aar gl. D. Regitze Sophie.

12. 7. 1715 Lieut. Jens Fried. Wind, æt. 23, i sin sl. Farfaders Grav.

19. 5. 1717 Oberst Trolles H. Charlotte Amalie Wind, æt. 50.

27. 9. 1720 Frøken Christiane Charlotte Amalie Wind, 18 Aar gl., sl. Hr. Etatsr. og Amtmand Winds D.

8. 6. 1692 Hs. Excell. Baron Jens Juuls sl. Frue Regitze Sophie Wind her i sin sl. Faders, Holger Winds Grav.

4. 3. 1721 Kammerherre Wilh. Carl Winds Frue Margrethe Scheel samt to Børns Lig fra Kastrupgård hidførte.

13. 5. 1722 sl. Generalmajor, Commandant på Frederikssten i Norge Ove Winds Lig hidført her i sin sl. Faders Grav.

10. 12. s. A. Capt. Gustav Grønens Frue Sophie Amalie Wind, æt. 24, her hos næstovenbem. sin sl. Fader.

26. 2. 1738 Hofmester Eggert Christopher von Linstows 4 Aar gl. B. Henriette Wilhelmine Margrethe.

10. 1. 1739 Advocat i Højesteret Ermandingers 9 Aar gl. B. Elisabeth Rise Sophie Helena.
25. 10. 1741 sl. Etatsr. og Amtmand Chr. Winds Enkefrue Elisabeth Juul, gl. 63 Aar.
5. 10. 1745 Capt. Holger Winds 9 Uger gl. B. Wilhelm Carl.
7. 12. 1751 sl. Capt. Chr. Winds Lig, æt. 41.
18. 3. 1728 Frøken Elisabeth Trolle fra Roskilde Jomfrukloster, død i Blasen på Gl. Torv.
20. 9. 1729 Assessor Svend Krags nyfødte B.
22. 11. 1732 Kammerherre Wilhelm Carl Wind, forhen hos sl. Enkedronning Charlotte Amalie, æt. 61.
15. 1. 1733 Kammerjunker Linstows 9 Dage gl. B.
30. 5. s. A. Assessor Svend Krags Frue sl. Fru Grubbe, 41 Aar gl.
11. 7. s. A. Procurator Ermandingers 2½ Aar gl. B.
12. 3. 1734 sammes B. 14 Måneder gl.
- 1765 Geheimeconferentsr. Niels Krabbe Wind.
20. 4. 1774 Geheimeconferentsrådinde Margrethe Gedde von Linstow født Wind, 67 Aar. — betalt 12 Rdlr. 3 M. —
6. 5. 1774 Geheimeconferentsr. Eggert Christopher Linstow, 79 Aar — bet. 12 Rdlr. 3 M. —
24. 10. 1774 Ritmester Linstows dødfødte Barn indsadt i Begravelsen og kastet Jord derpå. — bet. 4 Rdlr. 1 M. 8 Sk. — 5 Rdlr. 1 M. 8 Sk. —
14. 6. 1781 Hofmester v. Linstows Lig, 41 Aar.
10. 9. 1793 Kammerherre Linstow, 51 Aar, fra Dronningens Bredgade.

X. I Rochi Capel.

- I. 99. Indenfor den dobb. Jerndør på den søndre Side af Capellet er sl. Etatsr. Mag. Erasmus Windings, qvondam Procuratoris Templi Mariani, store m. G. under en Sten, med Luftrør gennem Muren. — Skøde Påskeaften 1663. —
12. 8. 1675 Jfr. Johanne Margrethe Winding.
18. 9. 1685 Etatsråd E. Winding.
14. 1. 1690 Assessor Poul Windings 14 Uger gl. D.
19. 11. 1702 sl. Etatsråd Rasmus Windings Enke velb. Fru Ingeborg.
1. 4. 1712 Etatsråd Povel Winding, gennem 28 Aar Procurator hujus Templi, her nedsat æt. 53.
17. 4. 1721 Fru Margrethe Sophie Bøgvad.
25. 7. 1727 sl. Justitsr. Rasmus Winding.
- Her for er nu gjort et Capel bag Choret's søndre Side.
12. 3. 1740 General Poul Løvenørn, æt. 54, i Kiste i egen arvelig Begravelse i det første Capel på Kirkens nordre Side bag Choret.
25. 8. 1738 Hans Exc. General og Obersecretair Poul Løvenørns sl. Frue, Fru Ingeborg Winding.
21. 12. 1742 Etatsr. Friederich de Løvenørns 22 Uger gl. S. Poul.
6. 10. 1749 sammes nyfødte og hjemmedøbte B. Poul.
11. s. M. sammes 1¼ A. gl. S. Andreas.
19. 8. 1774 Fru Løvenørn.
- Denne Grav er forbeholdt og Skødet påtegnet 1805. — Imellem Windings Grav i Rochi Capel og Dåbs-Choret i Gangen inden for Kirkedøren er Claus Buchwaldts murede Lejested med Sten, som har været Jens Andersen Holsts [Nr. 175].

5. 8. 1733 Slagter Jonas Jonasen i sin Svoger Claus Buchwaldts Begravelse, æt. 63.

II. 100. Lige over for, Norden ved Siden af Capeldøren er sl. Assessor, Prof. med., Dr. Thomas Bartholins m. G., ligeså stor som sl. Etatsr. Rasmus Windings. (Thomas Bartholin her 22. 12. 1680, hans H. Else Christophers Datter her 1. 4. 1675).

23. 11. 1689 Assessor Th. Bartholins $\frac{1}{2}$ Aar gl. B.

8. 10. 1710 Etatsr. og Politimester Oluf Rømers Lig udtaget af Capellet og her nedsat, æt. 66.

28. 2. 1713 Etatsr. Casper Bartholins sl. Frue Anne Fabricia, æt. 70. Med Luftrør derigennem ud til Winds Grav samt Nedgang med Dør for ligesom Windings. — Skøde 9. 7. 1668. —

III. 101. Ø. for E. af næstbem. hvide Sten er sl. Urtekræmmer Simon Kricks dobb. lejede Grav i Muld under en brun Sten og ind under Stolene. Han døde ungefæhr Aar 1694, og hans Ben er nu der i en Benkiste.

23. 11. 1691 sl. Simon Kricks Enke Lisbeth hos sin sl. Mand og sl. Søn.

20. 1. 1679 han selv.

6. 11. 1677 hans 14 Aar gl. Søn.

IV. 102. S. ved Siden af den brune Sten er en meget gl. søndret hvid Sten, som vel for sin Ældes Skyld må blive uforandret liggende i Kirken, med Munkebogstaver på, under hvilken er Plads til en enkelt Grav i Muld. — Munkestilen er denne: »Hic sepultus est nobilis vir, Georgius Rosengard, qui a proprio suo fratre Joanne innocenter occisus — in pace reqviescit — Ao Domini 1532. — Dies vero obsties erat Decimus quartus Aprilis«.

Af denne Mand siges Rosengården her i vor Frue Sogn at have sit Navn.

Mads Limes Skøde dat. 26. 7. 1725.

V. 103. Atter S. ved Siden af denne gl. Sten op til Kirkemuren er sl. Etatsr. Erasmus Bartholins m. G., 3 Sæt Kister dyb med en stor blå Sten på med Lufthul ud til Kirkegården. Han var Mathematicus Regius, nedsat 21. 7. 1698.

4. 7. 1703 sl. Etatsr. Erasmus Bartholins Enke Fru Anne Margrethe Braëm.

10. 6. 1707 Prof. Joh. Frid. Bartholins Frue Kirstine Werdelmann.

11. 9. 1708 Prof. Joh. Frid. Bartholin [jfr. Nr. 100 og Nr. 3 under Begr. efter 1728].

2. 11. 1694 Justitsr. O. Rømers sl. Frue Anne Marie Bartholin i sin Faders Gr.

26. 10. s. A. Justitsr. E. Bartholins 8 Aar gl. S.

28. 1. 1684 Fru Anne D. R. Bartholin. — Skøde dat. . . . Ao 1669.

VI. 104. Ø. for E. af Simon Kricks Gr. op til Muren er Plads til en enkelt Gr. at opmures. Der ligger vel nogle Kampesten nedeunder, men Kirkemuren synes ej at kunne svækkes, ved at de blive optagne.

VII. 105. Tæt S. ved Siden er sl. Doct. Georgii Witzlebi dobb. m. G., 2 Sæt Kister dyb, under en hvid og brun Sten. (Samme Theolog her 26. 9. 1676). Hans Enke 3. 11. 1685.

4. 3. 1674 Mag. Jacob Fabers Lig. Han var den 20. Præst her ved Kirken, † 20. 2. 1674.

27. 9. 1676 Msr. Mathesii Frue A. Sophie Ernst her i hendes Mormoders Gr. Skøde dat. 24. 4. 1677.

VIII. 106. Ø. for E. af denne Gr. er sl. Mag., Assessor i Højesteret og Historiograf Regii Witus Berings dobb. m. G., 2 Sæt Kister dyb under en brun Sten med Luftrør ud til Kirkegården. (Neds. 7. 6. 1675).

20. 11. 1716 Oberst og Commandant Bierings Lig med 2 sl. Børn her nedsat, hidført fra Fyen.

20. 4. 1682 Assessor Vitus Berings D. Anne.

7. 5. 1678 Hans H. Giertrud. — 29. 8. 1657 Mag. Viti Berings Hustru.

15. 10. s. A. Mag. V. Berings lille S.

12. 4. 1675 Maren, Mag. V. Berings D. — Skøde 3. 1. 1676. —

Han døde 20. 5. 1675, æt. 58, vide Schönau p. 1413 — hans Epitaphium kan læses i Marmora Dan. pag. 85 i 1. Tome.

IX. 107. S. ved Siden er sl. Henrich Willemsen Rosenvinges og velbr. sl. Jochum Phillip Bastrup til Lystrupgårds dobb. m. G., 2 Sæt Kister dyb, under et Flisegulv med en stor Trappe til og med Trælem over, samt med Luftrør ud til Kirkegården.

(J. P. Bastrup har givet den Lysekrone i Rochi Capel, som hører Murgraven til, neds. 13. 9. 1677). I denne Grav findes efter følgende 4 Ligkister.

1. Ved den søndre Side Fru Bente Urne.
2. Under denne står Phillip Jochum Barstorfs Frue Else Bylow født 1638, død på Aalholm Slot (Han død 16. 4. 1693).
3. Ved den nordre Side Philip Jochim Barstorph født 1616, hvis Fader var Caspar Barstorph til Barstrup (hans Broders Frue Sophie Hedevig død 1677).
4. Under denne står Henrich Willemsen Rosenvinge til Lystager, Hs. Maj's Resident i Spanien, født 1604, død 1667. —

27. 7. 1714 sl. Fru Oberstinde Erich Steensen til Frydendahl, Wibeche Urne (1711 Kiøge) her nedsat, efter at 3 af ovenst. Lig blev lagte i Benkiste. Skøde Juli 1669.

XI. I Dåbs-Choret eller Laurentii Capel.

I. 108. Inden for Døren og hen til den søndre Kirkemur er Brygger og Vice-Rådmænd Niels Jacobsen Slettings store m. G., 4 Sæt Kister dyb og 4 Kister bred under tvende Ligsten, den ene med hans eget Navn på, den anden med hans Faders og Farfaders Navne på, ved Døren på Hvælvingen. Denne Grav har Luft ud til Kirkegården. — Skøde 8. 7. 1691, —

26. 5. 1706 er ovenbente. sl. Niels Jacobsen her nedsat, æt. 70.

6. 10. 1707 sl. Jens Sørensen Brock fra Holmens Kirke hidført.

30. 5. 1708 Jochum Brocks H. Dorthea Schovert.

11. 4. 1696 N. J. Slettings $\frac{5}{4}$ Aar gl. S.

8. 6. 1701 N. Jac. Slettings sl. H. Bodild Leene Olsd.

5. 3. s. A. sl. Ide Leene Frihed Lig fra P. Ogelbye i Badstuestræde i denne Grav bevilget at nedsætte. —

19. 1. 1728 Mette Sophie Broch — 17 Aar gl.

8. 12. s. A. Iver Grøngårds H. Elsebeth Stampe, før gift med Johan Brock.

17. 1. 1729 J. Grøngårds B. $\frac{3}{4}$ Aar gl.

9. 3. 1733 Mad. Tyberg Henriche Brock.

7. 1. 1747 Rådmænd Iv. Grøngårds Frue sl. Dorothea Brock, æt. 34, i det sidste Capel Nr. 14 ved Tårnet på Kirkens sydre Side.

Dette er Rådmand Grøngårds Begravelse.

6. 5. 1707 Skibspræst sl. Mag. Peder Collin.

16. 7. 1714 Joch. Brochs D. Kirstine Plum, æt. 27.

9. 2. 1718 afg. Brygger Jens Brocks Enke Mette Jochums D., æt. 66.

II. 109. N. ved Siden af denne Gr. er sl. Dr. Prof. Ole Worms dobb. m. G., 3 Sæt Kister dyb, under en brun Sten, med Luft igennem til de andre Grave.

11. 9. 1678 sl. Mag. Doct. Worm her i sin Faders Gr.

9. 12. 1718 sl. Conferentsr. Johan Worm, æt. 67.

15. 12. 1719 Justitsr. Peter Worm, hans Broder, æt. 73. ligeledes i deres sl. Faders Gr. — Skøde dat. 20. 2. 1629.

III. 110. Atter N. ved Siden er sl. Just Høgs og Christian Werings enkelte m. G., 4 Sæt Kister dyb, under en hvid Sten med Luft gennem de andre Grave.

24. 9. 1708 er Bogtrykker Willatz Jersins sl. H. Karen Jensd. Saxe her nedsat hos sine forrige 2 gl. Mænd.

14. 7. 1706 Typogr. Academiæ sl. Just Høg hos hans sl. Formand.

13. 8. 1711 Succ. Willatz Jersin, æt. 40. — Graven opfyldt med Sand. —

IV. 111. V. for E. af forbem. Grav er Prof. ved det kgl. Universitet sl. Justitsråd Dr. Holger Jacobæus' dobb. m. G., 4 Sæt Kister dyb, under en stor hvid-brun Sten med Luft igennem til de andre Grave. — Skøde 26. 3 1692. —

9. 6. 1705 er hans S. Mathias Jacobæus, æt. 14, nedsat.

11. 7. 1701 sl. Justitsr. Jacobæus' Lig udtaget af Kirkens Capel og her nedsat.

27. 8. s. A. sammes 3 Uger gl. D.

27. 1. 1710 Medicus sl. Msr. Thomas Jacobæus, æt. 21, i sin sl. Faders G.

Da denne Grav ved Kirkens Nybygning blev fornyet, er derfor gjort et Capel Nr. 11.

21. 3. 1741 Lieut. Holger Christian Jacobæus, sl. Mag. Jac. Jacobæus' Sør, fra Faxe, æt. 22.

4. 10. 1738 forhen Sognepræst til Faxe og Provst i Faxe Herred, Mag. Jacob Jacobæus' Lig hidført fra Slagslunde, hvor han ved Døden var afgangen, og nedsat i sin sl. Faders, Justitsr. og Doct. med. Jacobæus' Begravelse i Nr. 11 på den syndre Side.

V. 112. Atter V. for Enden af denne Gr. er sl. Johannes Høpners enkelte m. G. med Hvælving over, under en brun Sten, til evig Tid uforanderlig og uigenkaldelig at forblive. Han forærede til Kirken 1200 Rdlr. derfor — (Juris Licentiatius — han døde 22. 1. 1675 vide Marm. Danica 1. Tome p. 79 og 80):

- (1) Graven at mure samt Grävsten og Epitaph, at beskytte,
- (2) Messingpiller med Snedkerværk i Dåbs-Chor, samt
- (3) 1 Sølv Kande til Alterets Brug, kostede ungefær 720 Rdlr.

Det øvrige at sætte på Rente for Kirken, og Gravsten og Epitaph. af Kirken at vedllgeholde, og ingen Lig efter hans Død og Forældre i Graven at nedsætte eller den tilsluttede Hvælving mere at åbne. — Efter Consistorii Revers dat. 4. 9. 1675.

VI. 113 Tæt S. ved Siden er Dr. Joh. Pratensis enkelt m. arvelige G. med en muret Hvælving over under hans egen Ligsten.

I samme Grav er Doct. Petrus Severini nedsat. — Skødet på

ham, Peder Sørensen, dat. 14. 10. 1597. — For Aabning og hvert Ligs Nedsætt. 10 gl. Daler.

VII. 114. Igjen S. ved Siden er Geheimer. Jens Harboes store m. Begravelse i en dobb. Længde fra den vestre Mur i Dåbs-Choret og ganske ind under Funten hen til Dr. Ole Worms og Niels Jacobsen [Slettings] m. Begr., 3 Sæt Kister dyb med Udbygning og Døre for med Stentrappe og Nedgang fra den vestre Urtegård, ligeledes med adskillige Lufthuller ind i de andre Begravelser.

9. 10. 1701 Kammerjunker Frid. Christ. Helms 1¼ Aar gl. D. Afgift sædvanlig, men in Specie. Skøde inf. Oct. 1692.

VIII. 115. V. og N. ved Doctor Petrus Severin. — Atter S. ved Siden af denne Gr. er sl. Dr. Thomas Finches m. G., 2 Sæt Kister dyb under en brun Sten (han 2. 3. 1656). I denne Grav hviler også Mag. Jacob Finche (13. 1. 1663) samt Doct. Christian Ostenfeldt og hans D. 25. 10. 1664.

Aar 1708 i Juni blev denne Grav på Major Bartholins Bekostning gjort 2 Sæt Kister dybere, så den nu er 4 Sæt Kister dyb med Luft-rør ud til Kirkegården. Samme Tid blev Liget af Commerceråd Johan Finche fra Sæbygård udtaget af Capellet, vide Kirkebogen, og her nedsat, efter at de ovenmeldte Levninger var lagte i 2 Ege-Benkister d. 4. 9. 1708. — Skøde dat. 29. 4. 1676.

15. 10. 1718 bem. Commerceråd Finches Frue sl. Fru Sophie Müller.

13. 4. 1720 Cancelliråd Melvins fra Aagårds Fru Sophie Margrethe Finche, æt. 47.

Denne Grav er nu Kirken tilhørende, efter at Procurator Templi havde vel assigneret Finchernes Gravsted i Capellet Nr. 12 Halvdel med Fru Jacobæus' og bleven Jomfru Finche som eneste Arving afkjøbt hendes Prætension til denne Grav for 50 Rdlr. og havde Skødet indleveret med Kvittering og Afståelse under Etatsråd C. Chr. Bartholins Hånd som hendes Laugværge. Denne Begravelse er igjen solgt den 27. Januar 1750 til Sr. Christian Nielsen Thorup, Tobaksspinder her i Staden. Se Kirkebogen folio 349, hvor Skødet er indført. [Se videre Nr. 6 i Begr. efter 1728].

IX. 116. Ø. for Enden af denne Grav er sl. Tømmermester Christen Nielsen Resens og Jesper Rasmussen Warberg, af dem selv bekostet af mure, dobb. m. Gr. 4 Sæt Kister dyb under en brun Sten med Luftrør ud til Kirkegården. Hans Hustru [o: Resens Hustru] døde 1691 in April. Resen nedsat 3. 5. 1692.

I samme Grav hviler også Brændevinsbrænder Jesper Rasmussen Warberg d. 5. 2. 1697. Den tilhører nu Commerceråd og Renteskriver Peder Rasmussen, hvis Søn sl. Christen Nielsen gjorde til sin Arving.

23. 6. 1707 er sl. Jesper Rasmussen Warbergs Enke Karen Andersdatter, æt. 78. — Skødet på begge dat. 8. 6. 1691.

26. 9. 1727 forsynet med Påtegning Proc. Steenbuch for 20 Rdr. efter Skøde, Rum til 2 fuldkomne Kister jævnsides.

Ende på Begravelser i Capellet.

XII. I den store eller midterste Gang.

I. 117. I den anden Kiste-Længde ud fra det store Chors Døre fra midt på Gulvet og ind under Brudgoms-Stolen er sl. Prof. Dr. Claus Plums store m. G., 3 Sæt Kister dyb og 3 Sæt Kister bred under en stor blå Sten. Hans S., Mag. Friederich Plum, Sognepræst til Gentofte, lever endnu. (Claus Plum hic 24. 3. 1649, hans H. Kiersten 19. 5. 1654).

18. 11. 1701 sl. Johan Plums Lig fra Studiestræde bevilget her at nedsættes i hans sl. Faders Gr.

18. 2. 1696 Forstander for Wartov sl. Diderich Drejer.

24. 12. 1692 Hans H. Margrethe Plum her i sin sl. Farfaders Grav.

2. 8. 1689 Mag. Frid. Plums sl. Hustru fra Gentofte.

11. 4. 1681 Peder Jensens H. Anne Plum fra Skåne i sin sl. Faders D. A. P. L.s Grav [o: A. Plums Grav].

14. 5. 1677 Joh. Plums sl. H. med 2 dødfødte Børn i sin sl. Faders Gr. Skødet dat. Kiøbh. 24. 6. 1625. — 1. 6. 1728 Mag. Friederich Plum fra Gjentofte.

II. 118. Tæt N. ved Siden ind under Brudestolen er sl. Mag. Wolfgang Rhumans arvelig dobb. Grav i Muld under en brun Sten. (Han døde i Pesten 4. 7. 1637, gl. 65, vide Schiønau pag. 1218).

15. 6. 1707 er Rhumanns Datter Elisabeth, Enke efter Lector fra Christiania sl. Mag. Caspar Weise her nedsat, æt. 70. (Han døde 1686). Weises Ben her nedgravet i en Krog og Inscriptionen, som fandtes på den forrådnede Kiste, lagt derover. Samme Gravsted indeholder ikke mere Rum end til 2 fuldkomne Kister.

På dette Sted er nu ikke mere Rum til fuldkomne Lig, medmindre Ligkisterne blive satte i Syd og Nord.

4. 2. 1685 Dorthea sl. Mag. W. Rhumans Enke.

III. 119. V. for E. er en gl. adelig dobb. m. G. med Hvælving over, under en stor hvid Sten, hvori hviler sl. Johan Oxe til Nielstrup, som af det gl. Træ-Epithium, som står på Pillen ved Brudgomsstolen, kan sluttes. (Fra midt på Nr. 9 ind under de lange Mandsstole. — Skødet dat 10. 7. 1709). Samme Grav er, da sl. Mag. Wolfgang blev begravet, oprudt i den østre Ende og igjen tilkastet med Jord.

1709 i Juli blev denne Grav muret 3 Kister dyb og til 2 i Bredden, til Justitsr. og Amtmand Christ. Møller, som sig den arvelig har tilforhandlet af Kirken.

1709 i August blev Amtmand Chr. Møllers D. Sophie Regine udtaget af Capellet og her nedsat. (Hun er indsat i Capellet 30. 8. 1707).

5. 3. 1715 Schoutbynacht Peter Hiorts 4 M. gl. B. Anne Hiort her i sin Morfaders Grav.

22. 2. 1719 sammes $\frac{3}{4}$ Aar gl. S. Christian.

6. 8. s. A. Justitsr. og Amtmand Christ. Møller, æt. 82.

8. 7. 1721 Schoutbynacht Hiorts 8 D. gl. D. Margrethe.

1. 4. 1733 Schoutbynacht Hiort æt. 67.

8. 7. 1745 Schoutbynacht Hiorts S., Christian, æt. 19, Cadet ved Sø-Etaten, i den brede Gang Nr. 4 ved Kvindestolene.

5. 1. 1770 Capt. Andreas Friderich Hiort.

15. 3. 1770 Baron Jens Güldenchrone.

31. 1. 1774 Peder Güldenchrone, 25 Aar.

11. 6. 1757-sl. Schoutbynachtinde Hiorts Lig indført fra Landet.

IV. 120. S. ved Siden er sl. Dr. Nicolai Petræi arvel. dobb. m. G., 2 Sæt Kister dyb under en stor blå Sten. (N. Pedersens Skøde dat. 1634).

29. 3. 1700 Cancelliråd Niels Slanges 1 Aars gl. Drengbarn i sin sl. Morfaders Grav.

25. 5. 1700 sl. Bispinde Dorothea Slanges Lig udtaget af Capellet og nedsat i hendes sl. Faders, Dr. Niels Pedersens Grav.

6. 7. 1659 Dr. Niels Pedersens H.

16. 7. 1652 hans D. Thale — vide Kirkens Bog herom p. 216.

V. 121. V. for E. er en gl. adelig dobb. m. G. med Hvælving over under en stor hvid Sten med 2 Mænds Billeder derpå udhugne,

hvilke har været sl. Frederik og Morten Barnekow, som af en gl. Trætavle på den søndre Pille næst hos kan eragtes.

VI. 122. N. ved Siden er en gl. adelig dobb. m. G. med Hvælving over, tilkastet med Jord, under en stor hvid Sten med en Mands og en Kvindes Corporibus derpå udhugne, som har været sl. Albert Oxø til Nielstrups Grav, hvilket af det gl. Træ-Epithium på den nordre Pille næst hos kan eragtes.

1709 i August blev Feldbereder på Vestergade sl. Børge Børgesen tilligemed sin Datters Mand, sl. Hørkræmmer Ole Nielsen Holm, udtagne af Capellet og her nedsatte, efter at deres Arvinger havde tilkjøbt sig Graven, som nu er til 2 fuldkomne Ligkister i Breden og 3 i Dybden.

3. 10. 1711 sl. Feldbereder Børge Børgesens D. Johanne, 63 Aar gl.

6. 12. 1712 Brygger fra Nørregade Nicolai Børgesen, æt. 45, i sin Faders Gr.

2. 12. 1737 er dette Begravelsessted fornyet. Denne Gr. er på Kirkens Bekostning opmuret midt på Gulvet ind under de lange Mands-Stole. Skøde 28. 8. 1709 (Ole Nielsen Holm døde s. A.).

17. 8. 1739 er Hørkræmmer David Joh. Berndtz Hustru sl. Anne Elisabeth Børgesdatter her nedsat, æt. 57 (uden Tvivl i hendes sl. Faders Begravelse Nr. 5), næst ved Justitsr. Møllers, nu Fru Schoutbynachtinde Hiorts Begravelse.

11. 10. 1744 Farver Chr. Werner Knudsens Hustru fra Frederiksberggade Johanne Kirstine Ritter, æt. 40.

7. 5. 1744 Hørkræmmer Sr. David Joh. Berndtz's D. sl. Jfr. Johanne Kirstine Berndtz, æt. 29.

VII. 123. V. for E. er en gl. adelig dobb. m. G. med Hvælving over, under en blå Sten med 2 Corporibus derpå udhugne, som skal have været sl. Jørgen Podebusches Grav, hvilket af en lille gl. Trætavle, som sidder på den nordre Pille næst hos, kan eragtes.

VIII. 124. S. ved Siden er en gl. adelig dobb. m. G. med Hvælving over under en hvid Sten, med en Mands Corpus derpå udhuggen, hvis Ejermannd ej vides, hvo har været.

IX. 125. V. for E. er en gl. adelig dobb. m. G. under en brun Sten, med en Mands og en Kvindes Corporibus derpå udhugget, om hvis Ejermannd ej vides noget at melde.

X. 126. N. ved Siden er en dobb. Grav i Muld, i hvilken sl. Mag. Peter Sporman og hans Frue Sybille Walstrup Anno 1661 blev begr.

4. Marts hans Datter Margrethe, døde 17. 2. 1668.

XI. 127. V. for E. er en gl. adelig dobb. m. G. ud for Prædikestolen, med Hvælving over, under en stor hvid Sten, på hvilken kan læses: Johan Bech og hans Søster Helena.

XII. 128. S. ved Siden er en gl. adelig dobb. m. G. med Hvælving over under en hvid Sten og en Mands og en Kvindes Corporibus derpå udhugne, om hvis Ejermannd heller ikke haves Kendskab.

XIII. 129. V. for E. er en gl. adelig dobb. m. G. med Hvælving over under en lille blåagtig Sten med en Mands Corpus derpå udhuggen, hvis Ejermannd ej vides.

XIV. 130. En gl. adelig dobb. m. G. med Hvælving over under et stort Stykke hvid Ligsten og nogle Fliser, hvis Ejermannd ej heller kan vides.

XV. 131. V. for Enden er en gl. dobb. m. G. under en hvid Sten med en Mands og en Kvindes Corporibus derpå udhugne. Sal. Søveren

Søvreinsen, fordum Skriver på Helsingborg Slot, skal have været Ejermand til denne Grav, som af det store Epitaphium på den nordre Pille næst høs kan sluttes.

XVI. 132. S. ved Siden er sl. Brygger Anders Hansens arvelige dobb. Gr. i Muld, under en stor blå Sten hans Hustru Karen Jensdatter. (Han 3. 6. 1674 — 1. 7. 1682 Friederich Knudsens sl. Hustru her i sin Faders Anders Hanssens Grav). — Skøde 3. 6. 1674.

I denne Grav har Byfoged og Rådmand sl. Lauritz Hansen fordum været begravet, som af det Sten-Epitaphium på den søndre Pille lige overfor kan eragtes. Han var 1618 Kirkeværge ved vor Frue Kirke. Hans Hustru Karen, sl. A. Hansens D. 8. 1. 1695.

16. 3. 1702 Andreas Gamborgs 1 Aar gl. B. her i sin Mormoders Grav. 1713 havde Brygger Peder Nielsen tilforhandlet sig dette Sted af en Voldmester, som havde afkjøbt eller fået det pantsat af Gamborg efter Consistoriums Bevilling.

XVII. 133. V. for E. er en dobb. m. G. under to små hvide Sten, om hvis Ejermand ingen Underretning kan gives.

XVIII. 134. N. ved Siden er en dobb. m. G. med Hvælving over under en lille brun og dito blåagtig Sten; om hvis Ejermand heller ingen Kundskab haves. —

I en Del af den nederste Tvergang.

I. 135. V. for E. i den nederste Tværgang er sl. Købmand Hans Jakobs. Mantix's arvelige dobb. Muldgrav under en blåagtig Sten (han i Capellet 4. 9. 1694). I denne Grav hviler også hans Broder Thomas Jacobs Mantix, Amtsskriver på Antvorskov Slot, nedsat 10. 12. 1696.

Hans Hustru Maren Rasmusd.

Skøde 13. 10. 1694. — »NB.: Condition: om Graven blev solgt til andre i sin Tid, skal Kirken bekoste alle Ben der at sankes og lægges i en Benkiste i Bunden på samme Stød, til uigenkaldelig Ro og Hvile at nedgraves«

Forvalter ved Hirtzholm Jørgen Clemendsen, som fik sl. H. J. Mantixs Enke, var siden Ejer af denne Grav.

15. 3. 1720 Postkasserer Arvild Hansens Hustru Agnete Sohl, 50 Aar gl., fra Klædeboderne, død først i Oct. 1716, udtaget af Capellet og her nedsat med J. Clemendsens Bevilgning.

1724 er denne Grav af Jørgen Clemmensens solgt og transporteret til Hans Pedersen, Brygger og Overformynder på Nørregade.

II. 136. S. ved Siden er Remsnider sl. David Kobahs dobb. arvelige Grav i Muld under en søndret Ligsten, han er der i nedsat 27. 4. 1703 og hans Hustru 14. 8. 1695.

1. 8. 1710 er hans Søn sl. Studiosus Jokum Kobah her begr. om Aftenen, æt. 30.

9. 6. 1705 Kbmnd. fra Vestergade Jørgen Davidsen Kobah i sin sl. Faders Grav, æt. 45, [vide Kirkebog 2. 9. 1706].

12. 8. M. ditto 14 Ugers gl. D.

2. 8. s. A. ditto 2½ Aar gl. D. Anne.

14. 7. 1713 Kbmnd. Augustinus Kobahs ½ Aar gl. S. David fra Færgestræde her i sin sl. Farfaders Gr. — Skøde 29. 3. 1681.

29. 3. 1720 Klædekræmmer Augustinus Kobah selv, æt. 36.

3. 12. 1744 er dette Begravelsessted, som nu er udlagt imellem Lars Thotts Begravelse og Justitsr. Ramus' Sted af Jørgen Augustinussen Kobah, som er en Sønneson af ovennævnte David Kobah,

solgt og skødet til Stadscaapt. og Hofmurmester Lars Erichsen på Nørregade samt hans Arvinger, som også har betalt Fornyelsen til Kirkens Patron med 20 Rdlr. —

20. 1. 1745 er bem. sl. Lars Erichsens Lig nedsat i Begravelsen, æt. 68, tæt ved Opgangen til Justitsråd Ramus' Stol.

24. 3. 1749 er Bogholder ved Bryggernes Laugs-Hus, æt. 62, her nedsat med Mad. Erichsens skriftl. Bevilling — Simon Leth.

18. 1. 1752 sl. Stadscaapt. og Hofmurmester Lars Erichsens Enke sl. Maria Cathrine Hansen fra Nørregade, æt. 54, her begr.

III. 137. Atter S. ved Siden er Handelsmand og Procurator sl. Henrich Holsts arvelige dobb. Gr. i Muld under en stor blå Ligsten. (Tilhørte forhen Søren R. Hiorthøy efter Skøde af 1691 vide Nr. 40.) — Skøde 22. 9. 1695.

3. 12. 1716 Toldkammererer i Helsingør Martin Asbachs $4\frac{3}{4}$ Aar gl. S. Wilhelm.

27. 10. 1695 opgravet H. Holsts 2 sl. Hustruer og 2 Børn af den smalle Mandsgang ved Siden af Pillen ved Gangen og her nedsat. Mette begravet 1687.

30. 6. 1727 Toldkammererer Martin Asbachs Lig.

27. 11. 1738 er Kammerråd Jochum Richard Pauli's 1 Aar gl. B. Lovise Sophie her nedsat. — NB.: bem. Kammerråd Paulis Frue er en Datter af sl. Toldkammererer Asbach og har Begravelseskødet i sit Eje.

11. 8. 1740 velbem. Kammerråd Paulis 12 Aar gl. D. Anne Elisabeth.

19. 6. 1742 afg. Anne Kirstine Rønne, ovenn. sl. Toldkammererer Asbachs Enke, 78 Aar.

10. 1. 1744 ovenn. Kammerråd Paulis 7 Aar gl. D. Mette Cathrine. NB.: Denne Begravelse er nu udlagt i den brede Mandsgang tæt udenfor de 3 Mands-Stole, som er næst for Magistratens Stole, Nr. 21, 22, 23.

30. 8. 1785 har Carl Nellebuch tilkøbt sig dette Begravelsessted. Til Kirken er betalt 20 Rdlr. efter Skødet.

19. 9. 1785 blev sl. Nellebuch begr. i sin arvelige Begravelse.

1794 Madam Lucia Dixen fra Vestergade, 81 Aar gl., i hendes Datters Begravelse, som nu er gift med Vinhandler Mørch. (Dette Skøde er registreret 1. Aug. 1805. — Faber—).

29. Juli Madame Cathrine Mørch i samme Grav oven på hendes forrige Mand, Hr. Nellebuch. — Nu ikke Plads. —

IV. 138. Igjen S. ved Siden er Plads til en dobb. Grav i Muld under en stor hvid Sten.

NB.: 24. 11. 1719 Urtekræmmer fra Gl. Torv Nicolai Krich, æt. 51, i en Lejemuldgrav i den nederste Tværgang ved den smalle Mandgang.

I den store Gang.

XIX. 139. V. for E. af bem. David Kobahs Grav og ind under Kongens Stol er Plads til en dobb. Grav i Muld under 2 Rader Fliser, hvori sl. Christian Hammer er begr. 1618, som af det Sten-Epitaphium på den søndre Pille lige ud for kan eragtes.

18. 2. 1701 sl. Købmand Lauritz Michelsen fra Nytorv.

XX. 140. N. ved Siden er sl. Borgmester Jvar Povelsens arvel. dobb. Grav i Muld under en blåagtig Sten med hans og hans Hustrus Corporibus derpå udhugne. Han siges at have bygget Rådhuset. —

1606 blev han Rådmand, 1615 Borgmester, døde 18. 2. 1622, æt. 55 Aar.

1. Gang gift med Margrethe Surbeck, som døde 12. 9. 1602 og begr. i Hellig Gejstes Kirke, 2. Gang Karen Pedersdatter Munch, som døde 10. 4. 1650 og er her begravet.

XXI. 141. V. for E. er Brygger sl. Peder Hansen Schønnings arvel. dobb. Grav i Muld under en brun Sten, indsat i Capellet 17. 11. 1689. — Hans Hustru Maren Hansd. Raun fra midt på Gulvet ind under de lange Kvindestole. Skøde 22. 3. 1690. —

29. 10. 1703 Brygger Hans Chr. Raun fra Brolæggerstræde.

9. 7. 1706 Renteskriver Anders Jørgensens 2 Aar gl. S. Jørgen.

19. 9. 1715 Studiosus Jens Hendriksen fra Sr. Drejer på Nørregade.

7. 8. 1700 Amtsskriver Hans Jørgensens 1½ Aar gl. Søn.

18. 9. 1711 sl. Peder Hansen Schønning, æt. 77.

XXII. 142. S. ved Siden er Islands Købmand og Stadscapt. Mathias Pedersen Ramsharts arvel. Dobbeltgrav i Muld under en udhuggen Brunsten, fra midt på Gulvet ind under Mandsstolene.

20. 8. 1717 Bartholomæus Jacobsens 12 Uger gl. D. Else Marie fra Christianshavn her i sin Farfaders Grav. — Skøde dat. 9. 2. 1695.

Hans Hustru Karen 24. 12. 1694. — M. P. Ramshart, død midt i Novbr., nedsat her 13. 12. 1719, æt. 71½.

28. 11. 1720 Islands Købmand Bartholomæus Jacobsens Hustru Else Cathrine Ramshart, æt. 24, død sidst i Aug., i sin sl. Faders Gr.

28. 5. 1728 Bartholomæus Jacobsens selv, æt. 42.

18. 3. 1748 er sl. Stadshauptmand Mathias Pedersen Ramsharts Enkefrue Else Christensdatter Lund her indsat, æt. 68, tæt udenfor Mandsstolene Nr. 24, 25, 26.

22. 6. 1765 Kl. 5 efter Middag blev Kasserer ved Brandkassen sl. Hans Christian Riiber, gl. 43, her begr. ved nordre Side af hans sl. Kones Mormoder.

XXIII. 143. V. for E. er Renteskriver sl. Jørgen Hansens arvelige Grav, dobbelt i Muld, under en brun Sten. (Her 16. 12. 1673).

22. 5. 1702 sl. Jørgen Hansens Enke Kirstine.

14. 1. 1687 deres Søn, studiosus Knud Jørgensen.

16. 10. 1683 Lucie sl. Jørgen Hansens — vide pag. 212 [v. Nr. 194].

XXIV. 144. N. ved Siden er Plads til en dobb. Grav i Muld under en stor blåagtig Sten.

21. 6. 1722 sl. Ludvig Møller fra sin Broder, Forstander i Vartov.

XXV. 145. V. for E. næst ved den store Tårnpille er Brygger Jonas Nielsen Thues arvel. Dobbeltgrav i Muld fra midt under »Lille Kvindestole« under en søndret hvid Sten. (Hans $\frac{3}{4}$ Aar gl. B. 18. 5. 1691, hans 2 Aar gl. B. 6. 10. s. A., 26. 9. 1689 $\frac{1}{4}$ Aar gl. B.) — Han rømte bort, efter at han havde bedraget Godtfolk i Byen over 20000 Rdlr. fra, som der menes. Hans Hustru har nu Stenhuggeren Christian Nergers.

26. 8. 1707 er Christian Nergers 4 Dage gl. S. Hans Henrik fra Gothersgade her begravet. — Skøde 30. 6. 1687.

XXVI. 146. S. ved Siden er Skoleholder Willum Trellunds arvel. Dobbeltgrav i Muld under en lille hvidbrun Sten — Her 6. 8. 1661.

3. 9. 1679 er hans Hustru Kirstine her begr.

3. 5. 1706 er Lædertoger Bent Erichsen her begr., æt. 64. [Sadelmager].

24. 8. 1711 Bent Erichsens Enke Maren, æt. 60.

Nota: V. for E. af forn. 2 Grave er en Kampestens Grundvold imellem begge Taarnpillerne, hvor der ligger en Sten på tværs over.

3. 7. 1720 Hans Willemsen selv, æt. 68.

18. 12. 1722 Sognepræsten til Trinitatis Kirke Mag. Friderich Chr. Rodriqvetzes H. sl. Idde Sophie Hofman, æt. 39.

NB.: Søren Pedersens Skøde af Dato 5. 11. 1771 lige for Døren ved den søndre Dør ved Nr. 1 i Smalle Mandsgang [Nr. 82].

XIII. I den smalle Mandsgang.

I. 147. Op imod Choret ved den søndre Side, der hvor den øverste Tværgang slipper, V. for Enden af Byfoged sl. Jens Mauritzens m. G. og ind under de Fattiges Forstanderes og Præsternes Stole, som er de første Rækker Mandsstole, i denne Gang, er sl. Prof. Lingv. og Auctionsdirektør Dr. Carl Rodrigues arvel. Dobbeltgrav i Muld under 2 Rader Fliser.

Graven blev købt, og han deri nedsat 1698. — I Juli 1719 er denne Gr. opmuret til 2 Sæt Kister i Breden og 4 Sæt i Dybden med Lufthuller til Gravene ved begge Ender [Nr. 82 og 149] og jævnte over [?]. Samme Tid blev sl. C. Rodriguez Enke sl. Mad. Magdalene Sybille, som senere havde sl. Hans Willumsen til Ægte, her nedsat, æt. 72. (Død midt i Juni).

Sl. Studiosus Conrad Wincent Rodriguez, æt. 19, indsat i Capellet 6. 2. 1707, udtaget og her nedsat samtidig. Sl. Carl Rodriguez's Ben opsamlede, lagte i en Benkiste med Pladen af forrige Kiste pålagt og her igjen nedsat.

29. 12. 1719 Mønsterskriver ved Holmen Jens Rasmussens 11 Uger gl. S. Hans Willumsen her nedsat.

5. 9. 1752 Justitsr. og Prof. med. Balthazar Joh. de Buchwalds Frue sl. Fru Gundel Maria Rodriguez, æt. 48, indsat i Kirkens Capel, derfra forflyttet til denne Begravelse 28. 10. 1754. — (her 1756 = Fruen).

11. 2. 1783 blev Kammerherre og Kommandør Capt. [von Basballe, 51 Aar gl.] nedsat. (62 sl. Conferentsråd [Michael] de Basballe).

II. 148. N. ved Siden er sl. Vinhandler Knud Olsens arvelige Dobbeltgrav i Muld under en stor brun Sten (Her 2. 4. 1673) — Hans Hustru Giertrud Jensdatter 29. 3. 1673. — Skøde 14. 11. 1671 til sl. Knud Olsens Enke Giertrud Jensdatter. — 20. 2. 1703 transporteret til Søren Ulof, siden efter til Knud Romborg 20. 1. 1715.

3. 12. 1691 Vinhandler Friederich Knudsen her i sine sl. Forældres Gr. NB.: Sr. Knud Romborgs Gr.

3. 1. 1716 Islands Købmand Frederik Povelsen Holstes H. Marie i sin Søsters Mands Sr. Romborgs Gr. — Skøde dat. 11. 11. 1671.

Til Fornyse på denne Gr. er af K. Romborg betalt 20 Rdlr. efter Bevis af 1. 4. 1717.

25. 6. 1727 er sl. Knud Romborgs Lig her nedsat. — Dette Gravsted er siden af K. Romborgs Enke solgt og afhændet til Kammerråd og Controllør Christ. Schiønning. Skøde 12. 6. 1743 vide Skødebogen pag. 267 og 344 og påtegnet af Justitsr. Thestrup 5. 8. 1763. —

7. 1. 1743 er bem. Kammerråd Christian Schiønnings Lig her nedsat, æt. 61.

(Denne Begravelse er tæt ved Indgangen i den smalle Mandsgang til Justitsr. Bings Stol. Denne Grav har han tilforhandlet sig

af sl. Knud Romborgs Enke, som blev optagen af Begravelsen og begr. i Kirkegården tæt udenfor den søndre Kirkeport).

14. 7. 1750 er bem. Kammerråd Schiønnings Enkefrues Lig nedsat, æt. 63.

III. 149. V. for E. af sl. Dr. Carl Rodriguez' Gr. [ø: Nr. 147] er en dobb. Muldgrav under en gl. grå Sten. På dette Sted har Hørkræmmer Søren Olsen tilforn været begravet, men blev opgravet i Aug. 1706 og nedsat i sl. Jørgen Davidsen Kobahs Enke Anne Kobahs m. G. [ø: Nr. 32] — se Lighogen. — Skøde 22. 5. 1708. NB. Ved Siden af denne Grav står Trappen op til Pulpiturerne, under hvilken Grundsten fra Pillen stikker ud til midt på Gulvet.

Denne Grav tilhører nu Prof. Dr. Franckenau, og tilkøbte han sig den med uigjenkaldelig Frihed i Juli 1708, da den blev opmuret til 3 Kister i Dybden og 3 i Breden og Luftrør ud til Urtegården under en gl. gråagtig Sten ut supra og en liden ny grå Sten V. for E. med en Rad Fliser ved Siden ud til Stolene.

8. 9. 1712 er Prof., Dr. Georg Frid. Franckenaus sl. Hustru Mathie Sibylle Rodriguez udtagen af Kirkens Capel og her nedat.

29. 7. 1712 sammes 3 Aar gl. D. — 3. 11. s. A. sammes 4 Mån. gl. S.

17. 2. 1739 sl. Jfr. Margrethe Amalie Franckenau, æt. 17, fra Kobbersmeden i Nygade i hendes sl. Faders sl. Dr. og Prof. Franckenaus dobb. m. Begravelse i den smalle Mandsgang på højre Hånd for den syndre Kirkedør.

13. 5. 1732 sl. Decanus medicæ. Prof. Frid. Franch de Franchenau, æt. 63.

9. 4. 1765 Justitsr. Franchenaus $\frac{3}{4}$ Aar gl. S. Rasmus Friderich.

13. 6. 1769 velbemeldte Justitsråds 18 Uger gl. S. Georg Conrad.

24. 7. 1769 Justitsrådinde sl. Fru Maren Pau, 35 Aar.

7. 9. 1784 sl. Etatsr. Franchenau.

[Grav Nr. 150 ubenyttet].

IV. 151. N. ved Siden er en Lejemuldgrav, hvori Brygger Thomas Jensen er begr. under en hvidagtig, søndret Sten. Hans Hustru lever endnu og har tilægte forrige Kirkeværge ved Sct. Nicolai Kirke Jacob Jacobsen.

23. 9. 1711 sal. Thomas Jensens Enke Sophie, æt. 80.

8. 6. 1688 Brygger Thomas Jensen her hos hans forrige sl. Hustru Anne, nedsat 23. 5. 1668.

V. 152. V. for E. er sl. Oeconom Jens Christensen og hans Hustru begr. ungefær 1687 i en dobb. Lejemuldgrav. De står ovenpå hinanden under en grå Sten. Han nedsat 28. 1. 1696, hun, Karen. 3. 3. s. A.

Hans Hustrus Fader sl. Byfoged Eschild Jensen her. — Maren, Eschild Jensens Hustru her 1667.

VI. 153. S. ved Siden i en dobb. Lejemuldgrav er Oeconom Sr. Rasmus Byssings Hustru (hendes Lig 23. 5. 1698 tæt sønden for hendes Forældres Kister — se forrige Grav) og Barn (5. 7. s. A. oven på Moderen) Aar 1698 begr. under en skæv hvid Sten med en Rad Fliser ved Siden indtil de stakkede Mands-Stole og indsat under Stolene ved Muren, under Stenen står sl. Købmand Niels Knudsen, begr. 16. 2. 1700.

3. 9. 1717 Brygger Jens Svendsen fra Nørregade, æt. 42, her nedsat ved den øverste Opgang til Pulpiturerne næst V. for E. af Franchenaus Gr. indtil de stakkede Mands-Stole.

VIII. 154. V. for E. er en dobb. Muldgravs Plads under en brun Sten, hvor Brygger Anders Andersen fra Nørregade blev nedsat til Leje 14. 5. 1699 ind under de stakkede Mands-Stole.

IX. 155. Ved den 2. Pille fra Choret: Norden ved Siden er en enkelt Muldgrav under en brun Sten, hvorunder sl. Øltapper Niels Berthelsen, hvis Hustru siden fik Handelsmand Johan Kattenberg, blev begr. 29. 5. 1687.

5. 9. 1711 Marie Andersdatter, 25 Aar gl. Pige fra Brygger Peder Jensen på Nørregade.

XI. 156. V. for E. er sl. Jacob Bastian Otkens arvelige dobb. Grav i Muld under en brun Sten. Han har foræret til Kirken næsten alle Lysearmene. Nedsat 22. 8. 1654. Hans Hustru 27. 10. 1650.

21. 11. 1684 sl. Søren Christensen her i sin Morfaders, sl. Bastians Grav.

X. 157. S. ved Siden er en dobb. Grav under en hvid Sten.

11. 8. 1691 er Brygger Gudmand Nielsens Barn her neds., 4 ½ Aar gl.

2. 3. 1702 Gudmand Nielsen selv.

24. 8. 1705 Brygger Jens Nielsen Ribers 12 Uger gl. S. her ved neds., N. Gudmand.

18. 4. 1710 Købmands-Svend Niels Gudmand, 18 Aar gl., i sin Faders Gr.

22. 11. 1711 Brygger Jens Nielsen Riber, æt. 45, og samtidig hans 8 Aar gl. D. Anne Marie.

XII. 158. V. for E. i en dobb. Muldgrav under en hvid Sten er sl. Brygger Bent Svendsen begr. 7. 2. 1687. Hans Hustru har nu Brygger og islandsk Kbmd. Hans Pedersen. NB.: ved Siden af Gr. Nr. 156.

12. 9. 1711 sl. Brygger Hans Pedersen, æt. 49.

Brygger Hans Pedersen Lange på Nørregade er nu Enkens 3. Mand.

12. 2. 1723 Brygger Hans Frid. Langes Hustru Bente Hansd., æt. 77.

XIII. 159. N. ved Siden er en enkelt Muldgr. under en søndret brun Sten.

25. 7. 1704 er Kbmd. Morten Andersen her nedsat tilleje.

9. 5. 1707 blev hans Hustru, Anne Andersd., der siden havde Skipper Adrian Pedersen i Nyhavn, æt. 46, sat ovenpå hans Kiste. På dette Sted er der nu ikke Rum til flere.

24. 1. 1737 Brygger fra Nørregade Rasmus Munthes Hustru skal siden fra Capellet være her nedsat i hendes Faders, Morten Andersen Lindbergs Gr.

XIV. 160. V. for E. er en enkelt Lejegrav i Muld, hvori Anthonius Bager ligger begravet under en brun Sten med Hvedebrød udhugget derpå. Denne Grav er forfalden.

XV. 161. S. ved Siden er Plads til en dobb. Grav i Muld under en lille hvid Sten. Fangelig [ø: ledig].

28. 2. 1701 er Brygger Hans Olsens sl. Hustru her begr. ind under Stolene:

9. 3. 1708 er Brygger fra Vestergade Hans Olsen, æt. 77, her begr. under Ligstenen ved Siden af sin sl. Hustru.

Nota: På Grund af Grundsten kan her ej graves dybere end til 2 Kister, er da Rum endnu til 2 andre fuldkomne Kister at sætte ovenpå bemeldte to.

XVI. 162. V. for E. er sl. Brygger Bent Lauritzens dobb. Lejegrav i Muld under en brun Sten, under hvilken han er nedsat 16. 5. 1707, æt. 47, hos hans sl. Hustru Mette, som står ind under Stolene og blev begravet 26. 4. 1701.

XVII. 163. N. ved Siden er sl. Bager Christopher Schliktkrull nedsat 7. 1. 1707, æt. 50, i en dobb. Muldgrav, som hans Arvinger strax efter købte. Hans egen Ligsten, som er hvidblå, ligger på Graven. Hans Lig står ind under Stolene. Der er ikkun Rum til 3 fuldkomne Ligkister endnu formedelst de nedstyrtende Grundsten.

21. 7. 1707 er Jørgen Mathiesen Lambergs B. Jacob, 8 Dage gl., fra Vestergade her nedsat hos sin Morfader.

6. 9. 1709 Jørgen Mathiesen Lambergs 4 Aar gl. S.

13. 10. 1710 sammes 14 D. gl. S. Matthias.

6. 9. 1711 Maren Nielsdatter, æt. 54, sl. Chr. Schliktkrulls Enke.

16. 2. 1713 J. M. Lambergs 3 Uger gl. D. Marie.

27. 2. 1716 Brygger Johan Henrik Schliktkrulls 1 Aar gl. D. Marie.

14. 8. s. A. Hørkræmmer Chr. Schliktkrulls H. Cathrine Frørup, æt. 21.

11. 7. s. A. J. M. Lambergs 1 Aar gl. S. Christopher.

21. 7. 1718 J. H. Schliktkrulls 1 Aar gl. D. Marie.

1. 12. 1721 sammes 5 Aar gl. S. Christopher.

26. 5. 1742 sl. Brygger Johan Henrik Schliktkrulls Lig i hans sl. Forældres Grav, æt. 56, fra Nørregade. NB.: Dette Gravsted er tæt ved de lange Mands-Stole, uden for Nr. 14, 15 og 16.

9. 5. 1746 er bem. Joh. Henrichs Stifdatter Jfr. Ellen Cathrine Nicolaid. med Patronens, Justitsråd Thestrups Bevilling her nedsat, æt. 46.

29. 8. 1749 er sl. Brygger Joh. Henrich Schliktkrulls Enke fra Nørregade, Inger Nielsd., æt. 65, her nedsat hos hendes sl. Mand.

XVIII. 164. V. for E. er Plads til en enkelt Grav i Muld under en stor brun Sten med et Skib derpå udhugget.

31. 5. 1709 er sl. Kbmd. Kield Laursens Enke Anne Cathrine her begr. under Ligstenen. Videre kan man ikke komme for Grundsten fra Pillen. Endnu sammesteds Rum til 2 fuldkomne Kister ovenpå.

XIX. 165. S. ved Siden er en dobb. Lejegrav i Muld under en lille søndret blå Sten, under hvilken Murmester i Paradis sl. Peder Olsen ligger begravet 11. 7. 1676. Er forfalden.

XX. 166. V. for E. er en dobb. Lejegr. i Muld, hvori Brygger Johan Clausen Bilefelds forrige Hustru er nedsat 18. 6. 1675 under hans egen Sten med deres Navne på.

XXI. 167. N. ved Siden er Plads til en enkelt Gr. op til Pillen under en søndret brun Sten, hvor sl. Brygger Niels Olsen er nedsat 30. 6. 1702.

5. 8. 1711 sl. Niels Olsens Enke Ellen ind under Stoelene, æt. 65. —

I den Part af nederste Tværgang ved Choret.

I. 168. V. for E. af bem. Grav, ind i den nedre Korsgang tæt S. ved Siden af den hvide Sten pag. 154 [c: Nr. 138] er sl. Isenkræmmer Ludvig Hansteen begr. 28. 3. 1684 i en enkelt Lejegrav i Muld under en hvid Sten. Hans Hustru fik Isenkræmmer Gregorius Møllich.

14. 2. 1699 Lisbeth Hansteen ovenpå sin sl. Faders, Ludv. Hansteens Kiste.

30. 9. 1704 Isenkræmmer Samuel Hansten fra Gammeltorv noget ind under ovenbem. hvide Sten [o: Nr. 138] i Nord.

15. 9. 1716 Gregor Møllich, æt. 54.

II. 169. S. ved Siden og så midt udfor Skræderstolen i Korsgangen næst hos ligger Hørkræmmer Lauritz Bartholomæisen Hanstens 2 forrige Hustruer i en enkelt Leje-Muldgrav under en brun Sten ovenpå hinanden. Den 1., Margrethe Nielsd., 5. 12. 1690, den sidste 2. 10. 1695. Han selv på Kirkegårdens Begravelsesplads 8. 9. 1711, hans sidste Hustru Karen ibidem 1. Oktob r s. A., hans 12 Aar gl. D. Anne Cathrine ibid. 30. 10. s. A., og 2 Børn siden ibid. 1713.

5. 12. 1698 hans 5 Aar gl. S. Bartholomæus.

20. 9. 1703 Laurs Bartholomæisens 4½ Aar gl. D. Marie.

19. 10. s. A. hans 1 Aar gl. S. Johan. — 16. 4. 1706 hans 1½ Aar gl. S. Jacob.

19. 11. 1700 hans 6 Uger gl. Drengbarn.

Imellem Dåbs-Choret og Rochi Capel.

III. 170. Atter S. ved Siden er sl. Kbmd. Peder Thuesens arvelig dobb. Gr. i Muld under en stor blåagtig Sten med en Rad Fliser. Han nedsat 12. 6. 1689, hans Hustru Inger her 3. 11. 1677 hos hendes Datter Peder Dichmans sl. Hustru.

IV. 171. Igjen S. ved Siden er Lærredskræmmer Lorentz Holst's Moder og hans forrige sl. Hustru nedsatte ungefæhr 1694.

11. 11. 1687 sl. Lærredskræmmer Hans Holst's Enke Margrethe NB. hans Moder [o: Lorentz Holsts Moder]. (Lorentz Holsts nævnte Hustru 22. 8. 1693).

V. 172. Igjen S. ved Siden er Isenkræmmer Christian Povelsens forrige Hustru Maren nedsat 30. 10. 1693 i en enkelt Leje-Muldgrav under en brun Sten.

31. 8. 1708 Chr. Povelsens 1 Aar gl. D. Anne Elisabeth.

31. 9. 1709 sammes 4 Aar gl. S. Christian.

21. 9. s. A. sammes 7 Mån. gl. Drengbarn her ovenpå.

28. 2. 1703 Sr. Chr. Povelsen selv, æt. 56.

VI. 173. Atter S. ved Siden er en enkelt Muldgravs Plads, hvoraf kan gjøres en enkelt muret Grav under en hvid Gravsten.

13. 1. 1708 er min sl. Søster Birthe Margrethe Rosenkilde her nedsat.

VII. 174. Videre S. ved Siden er sl. Murmester Jens Andersens dobb. m. Gr., 4 Sæt Kister dyb med Luft igennem de nærværende Grave under en stor brun Sten. Han nedsat 2. 3. 1696. I samme Grav hviler hans D., som havde Islands Kbmd. Ludvig Bertelsen tilægte, tilligemed hendes Barn (foræret til Kirken den Lysekrone lige ud for Graven).

23. 12. 1705 sl. Jens Andersens Enke Maren, æt. 69.

8. 1. 1714 Kbmd. David Jensens H. Constance fra Vimmel-skaftet, æt. 36.

14. 3. 1720 Hans 1 Aar gl. S. Christen Lodberg.

Skøde dat. 20. 1. 1696, Benene nedgr. i en Benkiste og forblive der.

VIII. 175. Endnu S. ved Siden tæt ind for den søndre store Kirkedørs Vindfang er sl. Stenhugger Jens Wulfs dobb. m. G., 2 Sæt Kister dyb under 3 Rader Fliser med hans Navn på den midterste.

7. 6. 1692 Barber Henrich Broch.

Hans Hustru og Datters Mand blev nedsat i samme Grav ungefæhr 1694.

21. 8. 1703 Chirurg Johan Henrich Sprets 1 ½ Aar gl. Pigebarn fra Christianshavn.

28. 5. 1692 sl. Jens Wulfs Enke Magdalene.

16. 8. 1677 Jens Andersen Wulf. — I Juni 1673 deres 2 Sønner.

Skøde 3. 8. 1671 bevilger hans Hustru og 2 gifte Børn, som ere i hans Hus, fri Nedlættelse.

Denne Grav har Kirken siden tilkøbt sig af Arvingerne og igjen solgt til Brygger Claus Buchwald på Nørregade. Skøde 12. 1. 1725.

29. 12. 1724 Kronprindsens Livkarl Iwer Brenchs Kæreste Anna Margrethe Falchenberg, 21 Aar gl., død i Decbr. 1723, udtagen af Capellet, her i sine Forældres Grav.

I den smalle Mandsgang.

XXII. 176. Derfra hen igennem den smalle Mandsgang fra midt på Gulvet og ind under Skræderstolen er sl. Brygger Ambjørn Hågensens arvelige Grav i Muld under en lille brun Sten. Hans Hustru har Brygger Jochum Weniche. (Hågensen 2. 12. 1695. Hans 5 ½ Aar gl. D. 6. 10. 1693. Skøde 22. 6. 1686 med Frihed at lade Graven mure).

13. 9. 1694 hans 1 Aar gl. S.

10. 9. 1711 Brygger Poul Helgesens H. Cathrine fra Nørregade, æt 30, her i egen arvelige Grav. — 8. 7. 1717 Poul Helgesen selv, æt. 71.

20. 3. 1722 Brygger Jes Pouelsen fra Nørregade, 30 Aar.

Samme Grav transporteret af sl. Ambjørn Hågensens Enke og Arvinger til Poul Helgesen, nyt Skøde på ham dat. 22. 12. 1707 med Bevilling til at lade den mure, Forpligtelse til at samle Benene der og i en Benkiste nedsætte i Graven, hvorimod deres Ben deri nyder samme Skjel.

28. 3. 1739 Jomfr. Ingeborg Poulsen, 34 Aar gl., i hendes Faders ovenmeldte Poul Helgesens Grav.

13. 3. 1758 Brændevinsbrænder afg. Peder Trolsen Ortveds Enke Sidse Hansdatter, 86 Aar gl., om Eftermiddagen Kl. 4 fra St. Kannikestræde.

20. 8. 1779 Hørkræmmer Wandel ved søndre Side lige ved.

NB.: N. ved Siden af denne Grav stikker Pillens Grund ud til sl. Ambjørns Grav under en søndret blåagtig Ligsten.

XXIII. 177. V. for Enden af fornævnte søndrede blå Sten ligger sl. Vandmester Bent Knudsen begr. 3. 11. 1685 i en dobb. Leje-Muldgrav.

16. 9. 1711 Brygger Joen Christensen på Nørregade her nedsat og Hustru Bente Michelsdatter tillige i den ene Kiste ind under de lange Mands-Stole.

XXIV. 178. S. ved Siden ligger sl. Secretær Jacob Sidenborg begr. under en brun Sten 17. 6. 1680. Hans Enke med 2 Sønner og 1 Datter og Børnebørn er endnu til.

5. 6. 1709 er sl. Secretær Sidenborgs Frue Johanne Soulzman her begr. hos sin sl. Kæreste, æt. 70. — Er Rum endnu til 2 Kister. —

22. 5. 1701 Assessor Jacob Sidenborgs 4 ½ Aar gl. D. her nedsat ovenpå hendes sl. Farfaders Kiste.

XXV. 179. V. for E. er sl. Klokker her til vor Frue Kirke Lauritz Totts arvelige dobb. m. G., 3 Sæt Kister dyb og 2 bred under en stor tyk brun Sten med en støbt Messingplade på, hvori hviler hans 4 sl. Børn samt alle deres Ben, som i forrige Tider har været nedsatte i samme Grav, som er købt med uigenkaldelig Frihed og skal have

kostet med Epitaphium, Ligsten etc. over 1000 Rdlr. (1. Skøde med sædvanlig Afgift og Fornyelse dat. 20. 3. 1683, nyt Skøde med uigenkaldelig Frihed dat. Febr. 1687. — Hans Hustrus og Børns Nedsættelse fri for ordinære Afgifter, og når Graven er opfyldt, tilmures den) 17. 3. 1685 hans D. Margrethe.

1. 10. 1711 Islands Kbmnds And. Studs's 11 Aar gl. D. Barbara her i sin Morfaders, L. Totts Grav.

1719 sammes 14 Aar gl. D. Else Kirstine, død i Novbr. 1715.

1. 6. 1739 Anne Kirstine Tott, afd. Købmand Anders Studs's Enke, æt. 61, i Kirken i den smalle Mandgang under Trappen til Orgelværket hos hendes Fader, Lars Tott.

XXVI. 180. N. ved Siden af samme Gravs Mur er sl. Studiosus Bent Thommesen begr. ungefæhr 1682 under 2 store Stykker Ligsten.

3. 12. 1684 Kronprindsens Informators, Christian Cassius's $\frac{1}{2}$ Aar gl. B.

XIV. *I den smalle Kvindegang med den Part af den nederste Korsgang, som er imellem de lange Kvindestole.*

I. 181. Op mod Choret, Nordvest for Enden af sl. Brygger Thor Andersens Grav er sl. Mag. Jens Dolmars (her 31. 5. 1670) dobb. Grav i Muld under en brun Sten, som er forfalden til Kirken. Ved Siden af Thor Andersen Nyegårds Sten ved Nr. 1 af den lange Kvindestol, blev Lieutenant Pløns Hustru begr. dybt.

22. 3. 1786 blev Vægter Inspector sl. Pløn nedsat i ovenmeldte Begravelse. Derfor betalt 30 Dlr. til Kirken.

II. 182. N. ved Siden fra midt under de stakkede Stole er Bryggerne Thor Andersens og And. Børgesen Nyegaards store m. G., 3 Sæt Kister dyb og 3 Sæt Kister bred under en stor blå Sten med Luft ind til Kirkegården. (Thor Andersen nedsat 31. 3. 1697, hans H. 22. 5. 1690 og hans nyfødte B. 25. 7. 1689. Andr. Børgesen 5. 5. 1697 og hans ældste Datter her).

27. 4. 1705 Brygger Peder Nielsen, som havde sl. Anders Børgesens Enke.

29. 9. 1700 sl. Anders Børgesens 7 Aar gl. D. —

25. 9. 1705 sl. Peder Nielsens 2 Aar gl. S. Hans. —

28. 4. 1706 sammes 4 Aar gl. S. Jacob. —

27. 6. 1710 sl. Anders Børgesens 26 Aar gl. D. Karen. —

22. 5. 1689 sl. Thor Andersens Enke Maren Rasmusd. —

9. 10. 1688 Thor Andersen indsat i Capellet. —

3. 3. 1740 Brygger Thor Andersen Nyegårds Hustru, æt. 47. —

14. 5. 1751 sl. Madam Wernings Lig, æt. 82. —

30. 6. 1753 er Brygger sl. Thor Andersen Nyegårds selv her nedsat, æt. 63. Skøde 20. 10. 1688.

III. 183. V. for Enden er sl. Doct. Ahasverus Payncks († 3. 5., nedsat 18. 5. 1667, gl. 59 Aar, vide Resens Inscript. pag. 90) og Baron Ulric Luftes arvelige og uigenkaldelige dobb. m. G. under en tilmuret Hvælving og en brun Sten (hans Hustru Christine Tideman). Denne Grav er ikkun et Sæt Kister dyb under Hvælvingen.

20. 1. 1685 Fru Kirstine Luftes indsat i Capellet.

20. 12. 1684 Velbr. Hr. Ulrich Luft ligeledes i Capellet.

Graven er efter bem. Mænds og hendes Nedsættelse tilmuret på Kirkens Bekostning, så ej flere deri må nedsættes efter Skøde

dat. 22. Decbr. 1684. Nr. III. Købt af Kirken til Brygger Møller boende i Rådhusstræde.

16. 9. 1784 blev sl. Jfr. Møller nedsat i Begravelsen. — 11. 2. 1785 blev en Søn af Hr. Møller nedsat. — 25. 4. 1800 afg. Jens Møllers Enke nedsat.

IV. 184. S. ved Siden er en dobb. Leje-Muldgrav under et søndret Stykke Ligsten og 4 Fliser, hvori sl. Borgmester Edward Wildfang fra Malmø ligger begr. — Nu igjen forfalden. — Hans Hustru Giørrild her 8. 4. 1682.

26. 1. 1720 Styrmand Christ. Henrichsen fra Brygger Hans Siversen i Farvergade, æt. 56.

27. 1. 1776 Mad. Finkenhof fra Nørregade ved Siden af Luftes Grav og udenfor Stolen.

Nr. 4 købt af Kirken til Bager Wæver på Nørregade, som nu tilhører ham efter Skødet. Den ligger for den nordre Dør.

15. 10. 1789 Bager Johan Wæver på Nørregade.

6. 5. 1790 Isenkræmmer Peter Falkenberg Rasmussen, 44 Aar, fra Østergade, en Svigersøn af Bager Wæver.

9. 1. 1805 Madam Anne Wæver født Moht, 71 Aar gl., fra Nørregade Nr. 283. — Denne Grav er ombyttet imod Nedlæggelse på den nye Assistens Kirkegård 1805. —

V. 185. V. for E. under en gl. hvid Sten i en dobb. Leje-Muldgrav ligger sl. Rådmand Biørn Jacobsen, her 24. 10. 1679 og hans H. 20. 4. 1680.

I Marts 1725 Kongens Maler Zacharias Getreuer købt samme Grav, Frihed til at mures og til Epitaphium. Skøde 14. 3. 1725.

VI. 186. N. ved Siden fra midt under de store Kvindestole indtil det 3. Vindue fra Øst er fordums Communitets-Øconom sl. Hans Mule Jørgensens arvelige dobb. Grav med Luft ud til Kirkegården med uigenkaldelig Frihed. Han er begr. 11. 9. 1669 og sl. Mette Mule 15. 12. 1685. Hans Søn 30. 10. 1659. Hans Hustru Maren 15. 12. 1663. Hans B. 23. 9. 1652. H. M. Jørgensen erlagt til Kirken Anno 1669 = 300 Rdlr. og erholdt Consistoriums Revers dat. 2. 7. 1670, at denne Grav aldrig mere må åbnes eller noget Lig deri nedsættes, samt Kirken at holde Epitaphiet rent og vedlige.

VII. 187. V. for E. fra midt på Gulvet ind under de store Kvindestole er sl. Rådmand Hans Stampes og sl. Hans Justesen Rørs arvelige m. Dobbeltgrav, 2 Sæt Kister dyb under en stor brun Sten med Luftrør ud til Kirkegården, og sl. H. Justesens Ben i en Benkiste nedsat i Graven 1695. (Stampe 12. 5. 1694, Justesen 28. 10. 1670).

17. 8. 1699 blev deres efterladte Hustru i denne Grav, Bodil Nielsd., som var Rådmand Stampes Hustru. — Skøde 4. 4. 1692.

21. 4. 1705 Kbmd. Johan Sylling.

5. 11. 1727 sl. Joh. Syllings Enke Maren Hansd. Rørs her begr., 65 Aar, fra Klædeboderne i sine Forældres dobb. m. G.

1. 12. 1790. Efter Fornylesbrev, fremvist for Kløkkeren Peder Stauning, blev Justitsråd Henrich Christensen Stampe, 82 Aar gl., Ungkarl, her nedsat om Eftermiddagen Kl. 3 fra Skindergade.

VIII. 188. S. ved Siden under en brun Sten tæt op til Pillen er en enkelt Lejegrav i Muld, hvor Jørgen Thomesen, sl. Grev Mogens Friis's Håndskriver, forhen har været begravet. Procurator Christopher Munch er derefter på samme Sted nedsat 3. 6. 1693.

21. 10. 1712 er sl. Rådmand Søren Nielsens Vintappersvend ved Navn Jens Jensen, æt. 50, her nedsat.

Brygger på Vandkunsten Christen Michelsen Langes arvelige dobb. m. G. . . . Sæt Kister dyb. — Skøde 14. 3. 1725.

IX. 189. V. for E. er sl. Brygger Ole Jensens arvelige dobb. Begravelse i Muld, af hvilken hans Hustru Maren Thomasd. 1685 kort før sin Død gav en Kendelse til Kirken. Skøde 10. 2. 1664, og da gav hun for Graven 225 Sl. Dlr.

17. 9. 1684 betalte Præst til Birkerød Mag. Henrik Gerner ved Fornyelsen 20 Rdlr. til Kirken. (Karen Thomasdatter, O. Gerners Faders Faster — Karen, sl. Ole Frandsens Enke, nedsat 17. 3. 1687). 30. 9. 1706 betalte Borgmester i Viborg Oluf Gerner Fornyelsen med 20 Rdlr., og da sl. Oluf Jensens Enke, sl. Karen, blev nedsat der 17. 3. 1686, var de 20 Aar at beregne påny fra 17. 3. 1707.

6. 2. 1717 solgte og transporterede Borgm. i Viborg denne Grav til Kbmd. og Isenkræmmer på Nørregade Jørgen Mathiasens Lamberg, Afståelse dat. 6. 2. 1717 for 110 Rdlr.

7. 3. 1720 I. M. Lambergs 4 Uger gl. S. Christopher, æt. 17.

29. 10. 1720 han selv.

19. 9. 1741 er Isenkræmmerensvend Mathias Lamberg, som logerede hos sin Svoger Brygger Lehman på Christianshavn, her neds., æt. 26.

9. 11. 1743 er Brygger Gotfred Lehmanns H. Maren fra Skovbo-gade, D. af Jørgen Lamberg, her nedsat i sin Faders Grav, æt. 36.

X. 190. N. ved Siden fra midt under de store Kvindestole er sl. Brygger Baltzar Hansens (her 15. 9. 1673) og hans Eftermand i Ægteskabet Brygger Peder Munchs (her 1. 4. 1682) arvelige dobb. m. G., 2 Sæt Kister dyb med Luftrør ud til Kirkegården. (P. Munchs H. Lene 10. 6. 1672). Deres Enke Barbara Dinesdatter, har efter deres Død udlovet 300 Rdlr. for uigenkaldelig Frihed på denne Grav betalt i Kroner 11. 6. 1709. (Skødet uigenkaldelig udstedt 15. 6. 1684 med det Vilkår, at efter hendes og hendes Moders Afgang ingen flere Lig her må nedsættes).

1. 10. 1706 sl. Rådmand Meulengracht her nedsat.

23. 1. 1709 sl. Peder Munchs Enke Barbara.

11. 11. 1712 sl. Prof. Hans Muhle, æt. 65, her nedsat.

NB.: 1. Skøde udstedt 1. 10. 1673 vide pag. 204 [c: Nr. 186].

XI. 191. V. for E. er sl. Claus Jacobsens (her December 1677) og sl. Vinhandler Johan Daniel Kleins arvelige m. G., 3 Sæt Kister dyb og 3 Sæt Kister bred ind under de stakkede Kvindestole under en stor brun Sten med Luftrør ud til Kirkegården. Hans Hustru Sidse Jensdatter her 7. 5. 1696 (sl. J. D. Kleins 1 Aar gl. B. 2. 10. 1690, han selv 30. 4. s. A. — Skøde 1. 1. 1678. Afgift og Fornyelse sædvanlig. — — 1688) — Peder Castensen, Køkken-Inspector, som siden havde deres Enke, er nu Ejermand til denne Grav. — 15. 5. 1709 er sl. Køkken-Inspector fra Laksegade Peder Castensen her nedsat om Aftenen.

24. 1. 1705 hans 1 Aar gl. S. Friederich her begr.

18. 10. 1712 sl. Prof. Niels Foss, som havde sl. Peder Castensens Enke, her nedsat, æt. 36.

1737 fornyet og samme Aar afstået til Professor Horrebov.

28. 8. 1747 Assessor og Prof. Horrebovs imod 14 Aar gl. S. Christopher Horrebov her i egen tilkøbt m. Begravelse Nr. 7.

25. 10. 1749 Prof. Peder Horrebovs Frue sl. Anne Margrethe, Rossing, æt. 58.

25. 9. 1776 Prof. Christian Horrebov, 58 Aar.

19. 2. 1791 Præste-Enke, Madam Sophie Magdalene Haste, født Horrebøvd fra Springgade her nedsat.

XII. 192. S. ved Siden er sl. Jens Schult's arvelige dobb. Grav i Muld under en blåagtig Sten. Nu forfalden til Kirken. (Peter Schult her 26. 7. 1676) —.

20. 12. 1712 er Enken efter sl. Rådmand Bartholomæus Pedersen, 1666, Maren, æt. 81, her nedsat.

XIII. 193. V. for E. ud for Prædikestolens Dør er Plads til en enkelt Grav i Muld under en hvid Sten. Fangelig [o: ledig].

XIV. 194. N. ved Siden fra midt under de stakkede Kvindestole er sl. Hørkræmmer Jørgen Hansen Ogelbyes (13. 2. 1679) arvelige m. G. 3 Sæt Kister dyb med Luftrør ud til Kirkegården under en stor brun Sten, vide pag. 160 [o: Nr. 143]. Hans Hustru Lucie Pedersdatter.

Skøde på ham efter Forældres Død, dat. 1688. Hans Søn, Hans Ogelbye lod Graven opkaste og mure.

26. 7. 1700 Scholastuur Jørgen Atke her nedsat. [Scholasticus?].

15. 12. 1710 sl. Lieut. Jørgen Ogelbye, 20 Aar gl., i sin Faders Grav.

5. 6. 1711 Kbmd. fra Snaregade Hans Ogelbye, æt. 57.

8. 8. 1713 sammes Enke Inger Jørgensd. Leegård, æt. 44.

7. 11. 1714 Kongens Bager fra Colding Jacob Rachlou hidført.

3. 2. 1716 Commandør Christopher Hagedorns 3 Aar gl. S., Hans Eyler.

13. 5. 1776 Garver Johann Conrad Friberts Kone Maren Larsd., 72 Aar. 200 Kr. Skødet 9. 5. 1776.

XV. 195. V. for E. neden for Prædikestols Døren fra midt under de store Stole er Urtekræmmer og Stadscapt. Eiler Stuhrs arvelige m. G. 3 Sæt Kister bred med Luft ud til Kirkegården under en stor brun Sten. Hans Hustru Ahlette her 3. 5. 1697, hans Hustru Anne 25. 2. 1679. Han har allerede 3 Hustruer der begravne, endvidere hans Broder, Ungkarl, Kbmd. Peter Stuhr 11. 1. 1687 og 1 Aar gl. B., 4. 10. 1691, yderligere 2 nyfødte Børn 4. 2. 1686.

3. 4. 1705 hans S., Studiosus Frid. Stuhr.

24. 10. 1700 hans 5 Aar gl. D.

6. 12. 1709 hans S., Købmandssvend Jørgen Stuhr, 26 Aar gl.

21. 9. 1719 hans D., sl. Enkemadam Anna Dorthea Stuhr, æt. 40.

5. 4. 1720 Eilert Stuhr selv, æt. 81.

25. 4. 1730 bemeldte Eiler Stuhrs S. ved Navn Philip Stuhr, æt. 43.

10. 5. 1745 afg. Capt. Mathias Hagen Worms Frue sl. Magdalena Stuhrs Lig her i hendes Faders Grav, æt. 61, tæt ved Opgangen til Prædikestolen.

19. 1. 1748 sl. Jfr. Maren Eilersd. Stuhrs Lig her i hendes Faders Gr. nedsat æt. 60.

XVI. 196. S. ved Siden ligger sl. Bager Henrich Kock begr. 3. 3. 1674 i en dobb. Lejegrav i Muld under en stor hvid Sten, hos hans Hustru Gundel, Stephen Anders Datter, her 3. 9. 1689, som havde 8 Mænd, hendes sidste Mand, sl. Bager Jens Nielsen, blev i samme Grav nedsat 16. 3. 1698. (Kock hic 1681, hans Hustru 14. 11. 1662. — Sl. Ivar Larsen og Hustru her til Leje begr. 1721).

10. 7. 1721 Destillerer og Stadslieut. Iver Larsen, æt. 49. her til Leje. Sammes Hustru Kirsten Pedersd. død først i April, æt. 72, udtagen af Capellet, her nedsat, ind under de lange Kvindestole. NB.: Ligstenen dem tilhørende.

XVII. 197. V. for E. er sl. Rådmand Bartholomæus Pedersen 7. 2. 1666 og hans Datter Engel 6. 10. 1681 nedsatte i en enkelt Lejegrav i Muld pag. 210 [Nr. 192]. Hans lille S. 14. 11. 1661, 1 Barn 25. 6. 1659, 1 Barn 22. 2. 1667.

XVIII. 198. N. ved Siden fra midt under de stakkede Kvindestole er Brygger og Overformynder sl. Jørgen Gregersens arvelige dobb. Grav, 3 Sæt Kister dyb og 3 Kister bred med Luft ud til Kirkegården under en stor brun Sten. (Gregersen nedsat i Capellet 17. 1. 1687. — Skøde 11. 10. 1687).

6. 9. 1702 er Lieut. Hans Gregersens 1 Aar gl. S. hos sin sl. Fader.

20. 8. s. A. Brygger Gregers Jørgensens dødfødte Barn.

17. 2. 1701 sammes $\frac{1}{2}$ Aar gl. Pigebarn i Farfaders Grav.

4. 9. 1710 sammes 7 Aar gl. S. Harder.

5. 9. 1711 Brygger Gregers Jørgensens Hustru Christentse, æt. 36.

12. 3. 1762 Brygger Jonas Olsen.

6. 7. 1767 hans Kone nedsat.

6. 4. 1776 Jens Hansens 2 Aars B.

18. 7. 1789 Cancelliråd og Rådmand Jens Hansen.

XIX. 199. V. for E. fra midt under de stakkede Kvindestole er sl. Brygger Bent Nielsens, her. 23. 12. 1677, og hans H. Karen Regelsd., 23. 2. 1676, dobb. G. i Muld under en blåagtig Sten, som hans Dattermand, Urtekrammer Jonathan Lauritzen Hind og Brygger Just Christensøn har tilforhandlet sig arveligen for 200 Rdlr. — Af denne Plads kan gøres lige så stor en muret Grav som sl. Jørgen Gregersens pag. 216 [Nr. 198] (Strax V. for E. af sl. Brygger Jonas Olsens m. G.).

15. ? 1695 Brygger Just Christensens 9 Dage gl. S. i sin Morfaders, Brygger Bent Nielsens Gr.

30. 8. 1703 sl. Jonathan Hinds Enkes, Ingers, 5 Aar gl. Pigebarn Susanne. — 25. 5. s. A. Brygger Just Christensens nedsat.

24. 4. 1701 sl. Jonthan Hind begr.

12. 6. 1710 sammes 18 Aar gl. D. Cathrine Kirstine Hind.

22. 9. 1711 Brygger Just Christensens 7 Aar gl. D. Justine.

27. 2. 1716 Brygger fra Compagnistræde Bendt Bendtsens Hustru Sidse (indsat i Capellet 21. 12. 1714) her nedsat, æt. 45.

Skødet, dat. 30. 7. 1696, bevilger, at Graven mures med Luftrør ud til Kirkegården med Sten og Epitaphium.

22. 5. 1737 Major Knud Glads 13 Aar gl. D. Jomfru Anne Marie Glad i hendes sl. Morfaders, afg. Jonathan Hinds arvelige Begravelse.

22. 5. 1762 er for denne Begravelse til Fornylsen, hvis rette Termin nærmere var 22. 5. 1757, betalt 20 Rdlr. til Kirken til C. Kall.

4. 5. 1767 om Morgenens Kl. 6 er sl. Major Knud Glad og Frue Agnethe Hind hidført fra Maribo i Lolland og her begravet tæt Vesten for Enden af Jonas Olsens m. G. oven på hinanden, Fruen nederst. (Hän født 1689, død i Lolland 23. 7. 1746, hun født 1693, død 3. 1. 1767).

XX. 200. S. ved Siden er Brygger Svend Andersen Lowmans Lejegrav i Muld under en brun Sten, hvor hans Enke er nedsat ungefæhr 1694. Han 2. 4. 1668. Hans Datter Osle, Enke efter Brygger Martin Michelsen, lever endnu. Hans Hustru Anne Olesdatter nedsat 27. 3. 1668. Givet for Lejersted til begge samt Ben. 87 Rdlr.

Graven i den smalle Kvindegang overfor den nederste Tværgang op til Pillen.

Imellem Kvindestolene i Korsgangen.

I. 201. Igjen Sonden ved Siden hen i den nederste Korsgang mellem de lange Kvindestole under en søndret Brunsten er en enkelt Lejegrav i Muld, hvorunder Kbmd. Jens Hersløvs sl. Hustru Maren Børgesd. Knade blev nedsat 9. 5. 1695.

II. 202. Atter S. ved Siden under en lille Hvidsten er Bager Christopher Lauritsen fra Sct. Pederstræde er nedsat 13. 5. 1703.

III. 203. Endnu S. ved Siden under en søndret Gråsten med en Mands Corpus derpå udhugget er Plads til en dobb. Lejegrav i Muld, hvori Ungkarl fra Holsten Jacob Mantix 1698 tæt ved Siden af hans sl. Farbroder Thomas Jacobsen Mantix (ut supra pag. 151 o: Nr. 135) til Leje.

XXI. 204. Derfra hen igjen i den smalle Kvindegang under en stor blå Sten ligger Brygger fra Vestergade Jens Bentsens sl. Hustru begr. i en enkelt Lejegrav i Muld. Hans forrige Hustru Bente blev nedsat 12. 10. 1696.

6. 4. 1705 Jens Bentsens 1 Aar gl. B. her nedsat.

10. 8. 1703 sammes 3½ Aar gl. S.

14. 3. 1709 sammes 1½ Aar gl. S. Jonas — 12. 4. 1711 sammes 8 Aar gl. D.

18. 3. 1727 sl. Brygger og Stadscapt. fra Vestergade Jens Bentzen.

XXII. 205. N. ved Siden, V. for E. af Brygger Bent Nielsens [Nr. 199] er Brygger Rasmus Marcussens arvelige dobb. Begravelse i Muld, hvoraf også i Fremtiden kan gjøres en dobb. Muldgrav fra midt på Gulvet ind under de stakkede Kvindestole. Han har 2 Hustruer og nogle Børn her i begravnen. (Hans Hustru Kirstine 27. 3. 1677, hans Hustru Dorthe 12. 2. 1695, hans 4 Aar gl. B. 11. 8. 1699, hans 8 Dage gl. B. 2. 4. 1682, hans 1 Aar gl. D. 22. 12. 1683, hans 8 Uger gl. B. 12. 11. 1679, hans 15 Aar gl. S. 12. 7. 1677).

2. 11. 1708 sl. Rasmus Marcussen, æt. 79.

17. 6. 1705 Rasmus Mauritz [sic!] 4 Aar gl. S. David.

22. 8. 1711 Brygger Henr. Bechlers 12 Aar gl. Stifdatter Apolone Kirstine [han fik sl. R. Marcussens Enke].

5. 9. s. A. sammes 4½ Aar gl. S. Nicolai.

23. s. M. hans ½ Aar gl. Stifdatter Elisabeth.

24. s. M. hans 3½ Aar gl. D. Wilhelmine Helene. — Skøde i October 1685.

XXIII. 206. S. ved Siden under en grå Sten op til Pillen er Plads til en enkelt Grav i Muld, hvori Jørgen Fyenboe fordem har været begravet. Nu fangelig [ledig].

XXIV. 207. V. for E. er sl. Ellen (i Skødet står Ellen Niels Nielsens), Slagter Christen Jensens Hustrus arvelig dobb. Grav i Muld under en gl. hvid Sten. Hun 23. 9. 1669. Han 25. 4. 1682. (Næst Øst for Jørgen Nafnesen [Nr. 213] — givet deraf 150 Rdlr.).

Hendes Dattermand Brygger Hans Levesen her nedsat 6. 7. 1696, fik siden Skøde på Graven, og efter hans Død er hans Datter, Brygger Hans Mauritzens Hustru her nedsat, ungefæhr 22. 5. 1697.

20. 8. 1711 Sidse Cathrine Erlund, 26 Aar gl., her i sin sl. Farbroders, Hans Larsens Grav. — Skøde 18. 2. 1687.

12. 6. 1724 Hamborgerpost Elias Leversen, 67 Aar gl.

9. 8. s. A. Susanna Hank, sfg. Elias Levesens Enke, æt. 75. — Bem. Begravelse er Elias Levesen tilskødet 24. 1. 1718.

7. 9. 1739 blev denne Grav Kirken tilbuden for 150 Rdlr.

2. 5. 1744 er Commandør Tønners Frue Anne Mette Marie Ra-bech, gl. 40 Aar, efter Fru Schouthynachtinde Suhms, som nuværende Ejer af bemeldte Gravsted, i hendes skriftlige Begæring af 29. April og Hr. Justitsråd Thestrups derpå givne skriftlige Bevilling af samme Dato i denne Grav nedsat.

10. 3. 1762 Carl David Bentsens sl. Frue Maria Eggers efter hendes Søster Fru Admiralinde Tønners som Ejer af bem. Gravsted givne skriftlige Bevilling.

XXV. 208. N. ved Siden er Urtekræmmer Jonathan Hinds [Nr. 199] første sl. Hustru nedsat i en enkelt Lejegrav i Muld under en brun Sten 18. 1. 1687, samt hans 2 små Børn opgravne af Urtegården.

XXVI. 209. Atter N. ved Siden ind under Stolene er sl. Bartholomæus Hågensen begr. under en stor blåagtig Sten i Muld. Han var Proviantskriver.

1663 har sl. B. Hågensens Enke Margrethe og Søn overdraget til Mag. Alb. Bartholin og Arvinger (vide pag. seqv.) alle deres Rettigheder til Grav og Sten, som samme Aar blev bevilget at lade mure denne Grav og sætte Epitaphium på Muren.

13. 4. 1720 fik Brændevinsbrænder fra Solen i Skidenstræde Lars Pedersens Enke Karen af Consistorium denne Grav til Lejested for sig og sin sl. Mand med 40 Aars Frihed efter hendes Ligs Nedsættelse, hvorfor betalt Kirken 80 Rdlr.

19. s. M. sl. Lars Pedersens Lig, begr. på Kirkegården 9. 4. 1715, opgravet og her nedsat. — 5. 6. 1722 sl. L. Pedersens Enke Karen her, æt. 78.

XXVII. 210. Endnu N. ved Siden videre ind under Stolene er sl. Mag. Albert Bartholin, forhen Rector ved Frederiksborg Skole, nedsat 27. 5. 1662, med sin bemeldte Hustru Karen, nedsat 23. 6. s. A. i en enkelt muret Begravelse uden Luft.

XXVIII. 211. V. for E. er sl. Bertel Jespersen begr. 31. 5. 1686. Hans Hustru 16. 8. 1654. Han gav 200 Rdlr. til Kirken, fordi hans Lig skulde stå urørt i 30 Aar. Forfalden til Kirken. — Denne og næstfølgende Gravs Plads er købt og muret af H. P. Kaarup 1721 til en dobb. Grav, 4 Sæt Kister dyb med Luftrør ud til Kirkegården, lovet en Ligsten derover. Skøde 13. 5. 1721. Epitaphium på Muren opsat 1724. —

12. 12. 1721 Brygger H. P. Kaarups 5 Aar gl. D. Else Kirstine her. — Denne Grav er tilbagegivet 1739 mod 100 Rdlr.s Tillæg for det halve resenske Capel på nordre Side næst ved Generallieutenant Scheels anden Halvdel — se videre pag. 277 [c: Stephen Hegers Grav].

XXIX. 212. S. ved Siden er sl. Jens Pedersen Durops Enkes, Bente Poulsdatters Grav under en gl. grå Sten. Han her 9. 8. 1680. — Hun blev nedsat 24. 1. 1699. ovenpå hendes sl. Mand. Betalt for de 2 Lejesteder 4. 3. 1677 60 Rdlr. Ligsten hører dertil. Deres Navne derpå. — 1717 er Brygger sl. Matz Matzens Lapenbergers Enke Bodild fra Nørregade her nedsat, æt. 80.

XXX. 213. Atter S. ved Siden under en grå Sten med nogle udhugne Corporibus på er sl. Jørgen Nafnesen — han 14. 6. 1674 — og hans Hustru begr. ungefæhr 1675. Han var Tutor Templici civis i nogle Aar. Nogle af Kbmd. Eiler Stuhrs Børn er hans Børnebørn — vide Nr. 195. NB.: forhen her — vide Kirkebogen.

XV. *Under Taarnet.**Hvor den smalle Kvindegang slipper.*

I. 214. Tæt S. ved Siden af den nordre Tårn-Pille er en enkelt Lejegrav under en brun Sten. Fordum 5 Klasses Kollega ved Schola Hafniensis sl. Anders Andersens, hvorunder Christen Lynge, 3. Klasses Kollega, for et Aar siden blev nedsat. 22. 3. 1687.

II. 215. N. ved Siden under en søndret brun Sten er for 3 Aar siden, 23. 8. 1693, nedsat en Student ved Navn Hans Nielsen Glud. Denne Grav og Sten har tilforn tilhørt en norsk Student, som af det ovenstående Epitaphium og Påskrift på Stenen videre kan eragtes.

24. 9. 1716. To gl. forfuldne Ligkister udtagne af Capellet og her nedsatte. Vide Ligbogen.

III. 216. V. for E. under en søndret brun Sten er fordums Klokker her til Kirken sl. Poul Sørensen, som døde 8. 8. 1654, begr. i en enkelt Lejegrav i Muld. I denne Grav hviler nu Cantor Peder Olsen, død for 4 Aar siden, 14. 8. 1694, Botanicus Regius Peder Kylling, nedsat for 2 Aar siden, 19. 10. 1696, og Hr. Cansler sl. Holger Vinds Fuldmægtig Eric Stephensen, død for et Aar siden, 16. 12. 1697, som står ovenpå.

21. 4. 1699 Karen Cortsdatter, en Købmands, fra Malmø.

22. 5. 1705 Guldsmed Sr. Nicolaj Fraxes Hustru sl. Margrethe Stagerup.

IV. 217. N. ved Siden er Grevinden af Samsø, Fru Sophie Amalie Moths store og kostbare, murede Grav til 3 Sæt Kister i Dybet, 3 i Længden og 3 i Bredden med en stor dobb. Trællem over.

Afgiften ordinær, men in Specie. Skødet 13. 5. 1682.

I samme Grav er Grævindens 4 Børn nedsatte. Der er en engelsk Trappe af Sten til Nedgang inde i Kirken, sort og hvid Alabasterguld og et dejligt Stenhuggerarbejde med 3 store dobb. Døre for af Jernpilleværk. Uigjenkaldelig.

9. 3. 1700 General-Feltmarschall Christian Gyldenløves afd. Gemal, sl. Charlotte Amalies Lig her bevilget at nedsettes.

6. 9. 1703 Høj- og Velbr. Felt-Marschal Chr. Gyldenløves Lig.

14. 2. 1719 Højvelbr. Grevinde af Samsøs Lig fra Landet indført, her nedsat.

20. 9. 1684 hendes 3 Børn her.

14. 12. 1719 Hs. Høje Excellence General-Admiral Gyldenløve her.

30. 6. 1723 Højvelbr. Grevinde Conradine Christiane Friis, gift med Chr. Danneschiold.

12. 7. s. A. Højbemeldte Grev Danneschiolds 16 D. gl. Tvillinger her.

23. 9. 1727 Fru Kammerherreinde Holstes [Holstein] fra Aabenrå.

26. 1. 1728 Grev Christian Danneschiold-Samsø, Ridder af Dannebrog. Blev opbrændt 17. 2. 1728 i Kbhvns Ildebrand. Hans Enke, Catharina Christine von Holstein, født 24. 3. 1709, lever endnu.

V. 218. S. ved Siden af sl. Klokker Poul Sørensens Grav er en enkelt Lejegrav i Muld under nogle gl. Fliser, hvori sl. Michel Clausens Enke Berthes Moder, sl. Byskriver Peder Christensens Hustru Mette er nedsat 19. 10. 1675. — NB.: ingen Fliser.

VI. 219. V. for E. er også en enkelt Begravelsesplads i Muld under et lille hvidt og brunt Stykke Ligsten. — Nu ledig.

16. 3. 1703 Universitetstjener Jacob Pøhl, æt. 50, her nedsat noget ind under H. Knudsens Ligsten [Nr. 220].

VII. 220. N. ved Siden under en egen blåagtig Sten er sl. Procurator Hans Knudsen 10. 6. 1693 og Hans Hustru 11. 4. 1684 nedsatte i en enkelt Lejegrav i Muld ungefæhr for 12 Aar siden, og for 6 Aar siden er han nedsat. De står ovenpå hinanden.

VIII. 221. V. for E. under en hvid Sten er Vagtmester sl. Jacob Schrivvers arvelige døbb. Grav i Muld — hans Hustru 6. 11. 1670 — I denne Grav er hans Faster, Læsemoder Margrethe Pedersdatter begr. 20. 6. 1701.

14. 9. 1711 Brygger H. Knubs Hustru sl. Cathrine Lisbeth, æt. 29.

9. 12. 1715 sammes 4½ Aar gl. Cathrine Lisbeth.

22. 8. 1721 Hans Knub selv, æt. 59.

IX. 222. S. ved Siden i en enkelt Leje-Muldgrav imellem begge Pillerne under en lille brun Sten ligger Niels Andersen Urtimontanus, fordm 4. Klasses Kollega, her begravet ungefæhr 1686 — 26. Septbr.

8. 3. 1701 sl. Christian Bygom, 6. Klasses Kollega Scholæ Hafniensis.

X. 223. Igjen S. ved Siden strax mod Nord indenfor det store Vindfang er sl. Jens Pedersen Durops arvelige døbb. Grav i Muld under en brun Sten. Samme Grav tilhører nu hans Dattermand, Brygger Hans Pedersen Corsøer, hvis Hustrus Ben og Søn blev nedsatte der for 2 Aar siden — 15. 2. 1681. NB.: Peder Hansen Riserups Grav.

22. 9. 1711 Hans P. Corsøer her i sin Faders, P. H. Riserups Grav.

26. s. M. Jørgen Hansen Corsøer, æt. 30.

24. 3. 1722 Brygger fra Vestergade Ole Holm her i sin Hustrus Faders, Hans Pedersen Corsøers Grav.

29. 10. 1695 Peder Hansen Corsøer, Ungkarl, Hans Pedersen Corsøers ældste Søn, her i sin Morfaders P. H. Riserups Grav, nedsat ved Siden af sin Mormoders Kiste.

12. 12. 1688 sl. P. H. Riserups Hustru Anne ved Siden af sin sl. Mand. For denne Grav er igjen Aar 1737 givet en anden i den lille Gang inden store Kirkedør på venstre Hånd i den smalle Gang, og Ole Hansen Holms Lig flyttet fra Auditoriet der ind 12. 7. 1737.

XI. 224. Atter S. ved Siden, noget i Vester, er Plads til en enkelt Grav i Muld under et Stykke hvid Ligsten og nogle Fliser, nu fangelig [ledig] 19. 1. 1705.

19. 1. 1705 sl. Barbara Daphin, Lieut. Pintzfeldts H. fra Fiolstræde, æt. 84.

4. 3. s. A. Lieut. Johan Pintzfeldt selv, æt. 83.

8. 12. 1721 Præst til Vartov Wilhelm Sebastian Laurenberg.

XII. 225. Ø. for E. under en lille hvid og søndret brun Sten ligger sl. Anne Pedersdatter, som døde 1676, begravet, som af den pålagte Ligsten videre kan ses.

22. 2. 1704 Giertrud Madsdatter, 73 Aar gl. Pige fra sl. Rådstueskriver Chr. Helts Enke i Studiestræde.

XIII. 226. NB.: Cordt Sass 11. 12. 1722.

Atter Ø. for E. og noget ind under den nordre Pulpiturtrappe er en enkelt Leje-Muldgrav under en brun Sten, hvorunder sl. Mathis Schilderup, 4. Klasses Kollega, blev nedsat 17. 4. 1695.

8. 3. 1717 hans Broder sl. Procurator Lauritz Schielderup, æt. 54.

XIV. 227. S. ved Siden under en bred blåagtig Sten er Brygger Arv Michelsen Edelbergs Grav i Muld, hvori hans 2 sl. Hustruer

og hans Formands og Børns Ben for 4 Aar siden nedsattes, opgravne af Kirkegården, 31. 7. 1692.

12. 8. 1711 sl. Urtekræmmer Frid. Edelberg, æt. 50, her i sin Faders Grav.

24. 8. 1716 sl. Frid. Edelbergs Hustru Leene, æt. 56, hos sin Mand.

30. 1. 1728 Hans Chr. Leheborg fra Nyborg, død hos Hørkræmmer Erich Bing på Nørregade.

XV. 228. V. for E. er Barber sl. Adam Daniel Aspachs arvelige Dobbeltgrav i Muld, hvor han 2. 3. 1689 og hans tvende Børn, hans Søn 5. 7. 1677 og et af hans Børnebørn hviler, 26. 8. 1677, hans Datter Margrethe Elisabeth Aspach.

8. 11. 1709 Hofchirurg Adam Daniel Asbach, æt. 45, i sin sl. Faders Grav.

30. 8. 1711 sl. Studiosus Daniel Henric Voltlen 25 Aar gl., fra Østergade i sin sl. Morfaders Grav.

3. 12. 1716 Cathrine von Møinichen, sl. Adam D. Aspachs Hustru fra Helsingør, 80 Aar gl., her nedsat hos sin Mand og Børn.

Afgift for et fuldkomment Lig 8 Rdlr., $\frac{1}{2}$ voxen 5 Rdlr., 1 Barn 4 Rdlr. Skøde 5. 7. 1677, Fornyelsen ordinær. — Vide nedsatte i Hendrich Holsts Gr.

XVI. 229. Igjen V. for E. henimod det store Vindfang under nogle Fliser er en enkelt Lejegrav i Muld. Fangelig.

19. 5. 1706 Grovsmed Arved Jensens H. Ingeborg, begr. æt. 74.

XVII. 230. Atter V. for E. inde i fornævnte Vindfang under en brun Sten er sl. Snedker Niels Hansens arvelige dobb. Grav i Muld, hvori han, 18. 9. 1677, hans Hustru, 12. 8. 1679, Datter og Datters Mand ligger begravne.

Hans Hustru Maren Olufsdatter, de 2 bevilget Sted, nemlig Kirkeporten og Vindfanget fri, fordi han gjorde Panelværket i Rochi Capel uden Betaling. Bevilling 1677.

7. 2. 1687 Snedker Asmus Bruuns Hustru i det store Vindfang hos sin Mand. — 15. 5. 1685 Asmus Bruun selv.

XVIII. 231. Ø. fra E. af denne Grav ind i Choret under nogle Fliser og en søndret gl. brun Sten er en enkelt Lejegrav i Muld. Fangelig. [Ledig].

XIX. 232. Atter Ø. for E. er sl. Assessor Dr. Foss's arvelige m. G., dobbelt, 4 Sæt Kister dyb under en grå Sten, i hvilken han, hans Hustru og nogle Børn hviler. NB.: Hans Søn, Doctor Jens Foss i Snaregaden lever.

24. 6. 1691 Hans Søn, 3. Lektie-Hører ved Scholæ Hafn. Niels Foss.

31. 3. 1690 Assessor Chr. Foss's Enke sl. Fru Sophie.

1. 12. 1685 sammes 6 Aar gl. B. — 23. 6. 1684 sammes 7 Aar gl. D. —

19. 12. 1680 Assessor, Doct. Chr. Foss.

1715 og 1739 er denne Grav med Afgift efter Consistoriums Resolution fornyet.

XX. 233. Endnu Ø. for E. under en søndret brun Sten er en enkelt Lejegrav i Muld, hvori sal. Johan Ernst fra Landet blev nedsat 1. 3. 1687.

27. 9. 1700 Hører H. Knudsen Friis's sl. Hustru fra Vestergade.

20. 4. 1701 Sl. Hans Knudsen Friis selv.

XXI. 234. S. ved Siden under en brun Sten med en Hestesko på, ind under Pulpiturtrappen, er en dobb. Lejegrav i Muld, hvori

Grovsmed Christen Poulsen Aalborg og hans Hustru. Han nedsat 28. 6. 1692.

27. 5. 1704 Feldbereder Abel, Wulf Kraftes Hustru her hos sine Forældre.

5. 9. 1711 Hendes Datter Anne Cathrine Kraft, æt. 16.

29. 4. 1688 C. P. Aalborgs Hustru Ellen Pedersdatter her ved Siden af den søndre Tårnpille på det brede Gulv.

XXII. 235. V. for E. af denne Grav og tæt S. ved Siden af sl. Dr. Chr. Foss's m. G. under en stor brun Sten er en enkelt Lejegrav i Muld, hvori sl. Klokker Johan Rasmussen Falster, 17. 9. 1672, og Hustru Giertrud Christiansdatter, 11. 4. 1683, er begr. og stå ovenpå hinanden.

15. 6. 1723 Bogfører Johan Liebes Enke, Charlotta Amalia Curtz, æt. 60.

XXIII. 236. S. ved Siden under 2 Rad Fliser er Plads til en enkelt Grav i Muld, Fangelig. [Ledig]. — 27. 6. 1707 Biskop Bornemans Famulus sl. Peter Henrich Nielsen nedsat, æt. 36.

XXIV. 237. Igjen S. ved Siden er fordums Medtjener her til Kirken sl. Mag. Richart Hansen Northuus's arvelige Grav (NB.: ved Tårndøren) under en brun Sten, som hans sl. Fader, Berider Hans Northuus har afkjøbt Kirken, og i hvilken sl. Mag. Richart og hans Datter, som døde for 1½ Aar siden, stå ovenpå hinanden.

Hans Beriders Brev derpå er af 1623, da han derfor betalte 100 Spec. Rdlr. Extenderet til Mag. Richardt 1669, dog at der i Fremtiden forholdes efter Kirkens Forordning og på sædvanlig Måde med Kirkens Betjente.

14. 2. 1697 sl. Mag. Richardts H. Northuus' Datter Marie Kirstine.

13. 8. 1686 Mag. Richardt selv. — 21. 8. 1682 hans S. Reinhart.

31. 10. 1675 Mag. Richart Hansens H. Anna.

XXV. 238. Atter S. ved Siden under en brun Sten er en enkelt Lejegrav i Muld, hvori Hjorthøys Broder, som var Foged på Færøerne, ligger begr. ungefær for 4 Aar siden.

11. 9. 1710 sl. Mauritz Trap, 16 Aar gl.

8. 9. 1711 Hans Fader, Renteskriver Lauritz Mauritzen Trap, æt. 50.

25. 11. 1695 Kbmd. Niels Rasmussens Hustru fra Færøe her lige ud for Tårndøren mellem H. Steensens og Mag. R. Northuus's Grave.

XXVI. 239. Endnu S. ved Siden lige for den gl. Tårndør under en brun Sten er en enkelt Lejegrav i Muld, hvori Skipper Hans Hege- sen 3. 5. 1692 ovenpå H. Helmer og Skipper Gudman for 6 Aar siden er begravet. Ligeledes hans Successor, Tobaksspinder Peder Jensen 7. 7. 1699.

25. 6. 1708 Tobaksspinder Svend Andersen Tranborgs H. Anna Sørensdatter, æt. 80, han var fornævnte Jensens Eftermand og hendes 3. Mand.

XXVII. 240. Ø. for Enden, Sonden ved Siden af den søndre Tårnpille under en stor hvid Sten er sl. Brygger Christian Beverlin for 6 Aar siden, 27. 9. 1692, hans Hustru Maren Jacobsdatter 27. 6. 1673, og hendes forrige Mand Brygger Mogens Crone hviler også i samme Grav til Leje.

7. 10. 1711 sl. Brygger Peder Nielsens 10 Aar gl. S. Anders fra Nørregade. Sr. Peter Verving har itu Enken.

XXVIII. 241. Igjen Ø. for E. under en lille brun Sten i en enkelt Leje-Muldgrav ligger Byskriverens Fuldmægtig sl. Valentin Merchel begr. 17. 4. 1689.

25. 8. 1706 Gæstgiver fra Nørregade Lauritz Olsen, æt. 65.

XXIX. 242. Atter Ø. for E. mellem begge Pillerne under en stor brun Sten med Fliser ved begge Sider, tæt Vesten for Enden af L. Totts Grav er Skipper Lars Sørensens arvelige dobb. Begravelse i Muld, hans Hustru blev for 2 Aar siden her nedsat 8. 2. 1697.

1700 den 13. Februar = Januar er Lars Sørensen fra Vester Vold her nedsat hos sin sl. Hustru. — Skøde 22. 11. 1687.

XXX. 243. Inden for Jernværket på den søndre Side under Tårnet er den meget store og herlige, Hans Høje Excellence Hr. Statholder Ulrich Friederich Gyldenløwes, den ældres, murede arvelige og uigjenkaldelige Begravelse, 3 Sæt Kister i Dybet, 3 i Længden og 3 i Bredden med 2 Lufthuller op til den vestre Urtegård, med en meget stor Trappe til Nedgang uden for Kirken ved Tårndøren med en stor og kostelig Udbygning derover af Mur- og Stenhugger-Arbejde og med dobb. Døre derfor op til Kirkegården med et dejligt Flisegulv af sort og hvidt Alabaster, og er samme Grav, som er indhegnet med skjønne Jern-Partisaner, hvorover er sat Jerngitterværk, helt op under Hvælvingen er det overmåde kostbare og meget rare Monument og Epitaphium, som er opsat på Muren over samme Grav inde i Kirken.

I fornævnte Grav blev Højstbemelde Hans Høje Excellences eneste Søn, den unge Greve af Laurvigen ved Navn Fridericus, med stor Solennitet og Commitat af Rigens Adel nedsat 24. 9. 1696.

15. 8. 1701 er Hans Høje Excellences sl. Gemals, Antonia Augustas Lig, fra Amsterdam hidkommen, her indsat oven på Begravelsen og siden nedsat 8. Oktober næsteften.

27. 5. 1704 Hs. Høje Excellence. Velbr. sl. Ulrich Friderich Gyldenløwe.

9. 9. 1709 Hs. Høje Excellence, velb. sl. Geheimeråd Ulrich Christian Gyldenløwes Hustru Charlotte Amalie Krabbe.

2. 6. 1712 Højvelb. Grevinde Laurvigens Lig hidført udenlands fra, her nedsat om Morgenen Kl. 4.

6. 11. 1689 Grevinde af Ahlefeldt Christiane Gyldenløwe.

10. 12. 1720 Grev Laurvigens $\frac{3}{4}$ Aar gl. Søn.

2. 7. 1725 sammes nyfødte D. Anna Sophie Amalie.

27. 1. 1728 sammes 28 Uger gl. Comtesse Anthonette Augusta.

8. 5. 1747 Hans Grevelige Excell. Hr. Frid. Ludvig, Grev af Danneschiold-Laurvigs 2 Aar gl. S., Grev Christian Friderich i sin Faders Grav.

17. 8. 1753 Hans Grevelige Excell. Hr. Commandeur Grev Christian Conrad Greve af Danneschiold Laurvigs 3 Aar gl. Søn Grev Ferdinand Anthon.

28. 9. 1754 blev den høje sal. Herre, hans Højgrevel. Exc. Hr. Ferdinand Anthon Danneschiold Laurvig, æt. 66, med sin højst elskelige Gemal sl. Fru Ulrica Eleonora Reventlow, æt. 64, begge på engang her nedsat.

26. 6. 1783 Hs. Excell. Admiral etc. Grev Laurvig, 60 Aar gl.

13. 7. 1790 Fru Geheimerådinde Anna Sophie Bülow født Danneschiold Laurvig, ført fra Altona, Kl. $\frac{1}{2}$ om Morgenen.

Afgiften som sædvanlig in Specie. — Skøde dat. 3. 4. 1691.

*Siden Branden her i Kbhavn 1728.**Søndre Capeller.*

- Nr. 1 og 2. Ole Hansen Aagaards.
 25. 8. 1741 Justitsråd Raffs Frue.
 4. 8. 1727 Ole Hansen Aagaards 18 Uger gl. B. Jacob.
 21. 7. 1738 sammes $9\frac{3}{4}$ Aar gl. S. Hans Henrik.
 22. 7. 1740 sammes $3\frac{1}{2}$ Aar gl. B. Maria.
 21. 6. 1742 sammes $1\frac{1}{4}$ Aar gl. B. Maria.
 13. 11. 1747 sammes Hustru sl. Anna Elisabeth Tvede fra Gl. Torv, æt. 39.
 20. 8. 1749 Hørkræmmer Ole Hansen Aagårds Datter sl. Jfr. Johanna Maria Aagaard, æt. $17\frac{1}{2}$.
 27. 11. s. A. Hørkræmmer Ole Hansen Aagaard selv, æt. 60.
 17. 3. 1750 Kbmd. Johan Peter Suurs nyfødte, men hjemmedøbte Barn, Ole Berendt i hans afg. Svigerfæder sl. Ole Hansen Aagårds Begravelse.
 18. 6. s. A. sl. Maria Lund, afg. Hans Madsen Tvedes Enke, æt. 68, i hendes Datters Mands sl. Aagaards Begravelse.
 23. 12. 1752 Hørkræmmer Mathias Wassards $\frac{3}{4}$ Aar gl. B. Hans Mathiasen.
 1. 9. 1766 Fru Anna Dorthea Suhr født Aagaard.
 13. 5. 1777 Justitsråd Schovs $1\frac{1}{2}$ Aar gl. D. Anna Henriette Elisabeth.
 15. 9. s. A. Justitsråd Lucas Debes.
 13. 10. 1778 Hof-Agent Borres H. Fru Sophie Aagaard.
 21. 5. 1779 Etatsråd Schovs 3 Uger gl. S. Henrich Stampe nedsat.
 20. 6. 1782 Fru Justitsrådinde Christine Debes født Suhr.
 28. 11. 1783 Grosserer Falchs sl. S. Abraham nedsat i Begravelsen.
 3. 6. 1785 blev Etatsråd Suhr nedsat i sin Begravelse.
 22. 10. 1787 Grosserer Falcks sl. S. Carl Andreas.
 28. 12. 1789 Etatsråd Borre nedsat.
 (Nr. 3).
 16. 6. 1738 sl. Conferentsråd Caspar Bartholin, æt. 84, her i eget tilhørende Capel Nr. 9 og 10.
 31. 10. s. A. sl. Dr. Hans Bartholin, forhen Theol. Prof. Primarius, æt. 73, hos sin sl. Broder.
 24. 1. 1744 velbr. Frøken Else Bartholin, æt. 57, hos sin Farbroder, sl. Conferentsråd Caspar Bartholin. — Sidste Skjøde 6. 3. 1738.
 Conferer Nr. 100 og 103.
 (Nr. 4).
 28. 3. 1744 sl. Justitsr. og Prof. medicinæ Holger Jacobæi Enke sl. Fru Anne Tistorph — vide Nr. 111 — æt. 81, i Kirken i egen tilhørende Begravelse i Capellet Nr. 11 på Kirkens sydre Side.
 28. 3. 1740 Captainlieut. Rejersens 1 Aar gl. Barn Else Jacobine. NB.: sl. Justitsr. Jacobæus var Farfader til Capt. Lieut. Rejersens Frue.
 21. 1. 1750 Capt. Rejersens 28 Uger gl. B. Else Jacobine.
 (Nr. 5).
 9. 6. 1740 forhen Klædekræmmer sl. David Jensen, gl. 67 Aar, fra Vimmelskafet i egen tilhørende muret Begravelse Nr. 13, det sidste Capel næst Taarnet på sydre Side.

7. 7. 1753 afg. Klædekræmmer David Jensens Enke sl. Mad. Karen Lodberg, 72 Aar.

27. 6. 1761 et Lig Josef Jensen Buds [?].

1. 3. 1773 Etatsr. og Prof. Christian Lodberg Friis, 74 Aar.

21. 5. 1774 Madame Elisabeth Ehlers i Begravelsen.

8. 6. s. A. Jomfru Dorothea Friis, 76 Aar, nedsat i Begravelsen.

17. 8. s. A. Christian Lodberg Eilertz, 63 Aar.

8. 3. 1783 kom sl. Jomfru Christiane Marie Jensen i sin arvelige Begravelse, som tilhører sl. David Jensen, gl. 66 Aar.

(Nr. 6).

23. 12. 1751 sl. Tobaksspinder Niels Christensen Tromp, æt. 70, fra Vestergade i egen nu tilkøbte Begravelse i Capellet Nr. 12, som forhen har tilhørt Jomfru Fincherne, men af dem til Kirken mod Betaling afstået.

NB.: Denne Mand gav kort før sin Død en stor Lysekrone af Messing til Kirken, som er den sidste ved Orgelværket.

29. 3. 1753 sl. Skipper Ole Olsen, æt. 81, i Kirken i hans Svigersøns, Tobaksspinder Chr. Tromps arvelige murede Begravelse her.

10. 11. s. A. sl. Tobaksspinder Chr. Nielsen Tromp, æt. 44.

Nordre Capeller.

(Nr. 7).

26. 3. 1740 blev sl. Geheimeråd Johan Georg von Holsteins Lig forflyttet fra Sct. Petri Kirke herhen i hans egen, tilkøbte, ny indrettede store Begravelse i begge Capellerne Nr. 7 og 8 på Kirkens nordre Side næst ved Dåben og tillige samme Tid hans første sl. Frue Ide Friderita Joachime Bülow med samt 2 Sønner, Kammerjunkeren Christian Friderich og Chr. von Holstein om Morgenens ved 4 Slet og sl. Frk. Charlotte Amalia, æt. 6, fra Vejbygårds Kirke her i Landet.

30. 3. s. A. sl. Frue Charlotte Amalie von Plessen, højben. sl. Geheimeråd Johan Georg von Holsteins 2. Enkefrue i samme Begravelse, æt. 54.

5. 5. 1748 Generalmajor og Commandant i Fredericia Hans Bartram Rantzous sl. Frue Christiane Øllegård von Holsteins Lig ført fra bemeldte Fredericia, hvor det forhen var begravet, og nedsat i hendes sl. Faders sl. Geheimeråd Johan Georg von Holsteins Begravelse.

(Nr. 7).

21. 2. 1737 Brygger Stephen Pedersen Hegers 4½ Aar gl. S. Peder i Hans Pedersen Kaarups tilkøbte murede Begravelse tæt ved Generallieutenant Scheels Begravelse.

25. 7. s. A. Brygger Rasmus Holms ¾ Aar gl. S. Abraham.

8. 11. s. A. sl. Brygger Hans Pedersen Kaarup selv, æt. 71.

25. 1. 1738 Stephen Hegers ¾ Aar gl. S. Peder.

14. 7. 1739 Brygger Rasmus Holms 10 Uger gl. B. Jacob.

24. 1. 1741 Brygger Hegers ¾ Aar gl. Barn Johanne Kirstine.

2. 11. 1748 Rådmand Rasmus Holms 4¾ gl. B. Hans Holm.

19. 2. 1751 Cancelliråd og Rådmand Rasmus Holm selv, æt. 54, her i sin Svigerfaders, H. P. Kaarups Begravelse.

14. 8. 1753 sl. Rådmand Heger, æt. 51, i sin Svigerfaders Begr.

31. 1. 1754 Ertmuth, afg. Brygger Hans Pedersen Kaarups Enke, æt. 81.

24. 10. 1771 Fru Heger, Rådmand Hegers Frue.

24. 8. 1775 Justitsråd Hegers 1½ Aar gl. D. Karen Margrethe.
9. 4. 1781 sl. Svend P. Kaarup nedsat.

(Nr. 8).

10. 11. 1738 sl. Hans Henrich Scheel, Ridder, Kongl. Maj. General-
lieut. og Commandant i Citadellet Friderichshavn, æt. 73. her i
egen, tilkøbt muret Begravelse i det sidste Capel på den nordre Side
tæt ved Tårnet.

21. 4. 1753 sl. General-
lieut. og Commandant i Citadellet Friderichshavn Hans Henrich Scheels Enke sl. Fru Benedicte Dorothea
Gørtzen hidført fra Rendsborg og her nedsat.

14. 7. 1757 Oberst Georgius Henrich de Scheel hidført fra
Rendsborg.

3. 1. 1781 General-Adjutant von Scheels 14 Uger gl. S. Hans
Henrich.

Nr. 8 Biskop Harboe købt for 300 Rdlr. i Croner. Sønnen Lud-
vig Harboe fri Nedsættelse. Skøde 22. 5. 1778.

4. 1. 1781 Fru Biskopinde Harboe født Hersleb, 60 Aar.

30. 6. 1783 blev Biskop Harboe nedsat.

12. 3. 1790 et Barn af Biskop Balle nedsat.

5. 2. 1793 en 6 Dage gl. hjemmedøbt Datter nedsat.

22. 12. 1796 en 15 Aar gl. Frøken Datter nedsat.

3. 5. 1800 Kammerherre Lindenkrones 10½ Aar gl. Barn.

8. s. M. nok et Barn, 12 à 14 Aar gl.

5. 6. s. A. Fru Lindenkronen ligeledes nedsat.

17. 4. 1802 Fru Bispinde Balle ved 12 Slet her nedsat. Døde
meget hastig.

Nordre Side.

Nr. 2. Under Dåben med 2 Trælemme og Trappe under at gå
ned i Begravelsen.

3. 7. 1773 nedsat Jomfru Dolner, som blev optagen af Kirke-
gården, tillige med et Barn af Stadshauptmanden, 8 Aar.

1. 12. 1774 Jomfru Maren Johanne Ostefeldt, 61 Aar, begr.
fra Hr. Trelds.

12. 8. 1777 Stadshauptmand Søren Treld, 71 Aar, her indsat.

Choret ved Altret.

Nr. 1. Ved den syndre Side af Altret ved Klokkerens Stol er
sl. Doctor og Biskop Jesper Brochmans dobb. m. G. under en brun
Sten med et smukt Epitaphium ovenover Klokkernes Stol. Skøde
dat. 3. 8. 1636. Graven uigenkaldelig. Vide den gl. Copibog pag. 218.

29. 4. 1652 sl. Doct. Jesper Brochman, æt. 66.

30. 7. 1661 sl. Doct. Brochmans Enke Sille Antonidatter Balken.
1638 Christen Brochman, Biskop Brochmans Søn, død i Lon-
don 8. 9.

1638, her hid ført og begr., æt. 23 Aar, — vide Baden
pag. 62.

25. 6. 1740 sl. Prof. Theol. Primarius Hans Steenbuch, æt. 78
Aar, døde Ungkarl — vide Nr. 7.

I Choret ved den nordre Side af Disciplenes Stole.

Nr. 1. Ind under 6. Lectie-Disciplenes Stole ved det Trin, som
går op til »Høje Chor« er sl. Biskop, Doctor Lars Mortensen Schave-
nius' dobb. m. G., 4 Sæt Kister dyb. Skødet dat. Påskeaften 1657

og 8. 10. 1670 med uigenkaldelig Frihed, som hans Søn, General-Procurør, Etatsråd P. Schavenius fik — vide Nr. 18 og Kirkebogen pag. 210.

11. 12. 1732 Conferentsråd Christian Scavenius fra Købmagergade, æt. 62.

4. 11. 1738 Major Nicolai Reichweins Frue sl. Fru Søster Scavenius, æt. 35 Aar.

3. 4. 1739 samme Majors $\frac{1}{2}$ Aar gl. S. Friderich Christian.

27. 8. 1740 afg. Conferentsråd Christian Scavenius' Enkefrue Ingeborg Kirstine Hiort, æt. 61 Aar.

2. 5. 1742 Assessor og Cancellisecretær Peder Scavenius, æt. hos sin sl. Fader Conferentsr. Scavenius.

25. 6. 1785 Etatsråd og General-Procurør Peder Scavenius.

Ved den syndre Side af Disciplenes Stole.

Nr. III. Atter tæt S. ved Siden og næst op under Mesterlectiens Disciplenes Stole er sl. Doct. Hans Brochmans dobb. m. G., 4 Sæt Kister dyb under en Trælem. Graven er uigenkaldelig og uden Afgift for Lig in societate Academiae. Skødet dat. 1. 8. 1638 — vide Kirkebog pag. 211 og pag. 22 her [Nr. 20]. Sl. Prof. Hans Steenbuch mødte 1738, da de nye Grave blev udlagt, han har måske overladt den til sl. Doct. Wøldike og Prof. Kall. [De fleste her anførte, er tidligere nævnt under Grav Nr. 20 og udelades derfor].

16. 5. s. A. Catharina Magdalena, $8\frac{3}{4}$ Aar, sammes B.

18. s. M. Peder $5\frac{1}{2}$ Aar gl., Søn af samme.

20. 12. 1759 Jomfru Ingeborg Kall, 6 Aar, en D. af Justitsråd Kall.

Januar 1760 sammes Søn, $4\frac{1}{2}$ Aar gl.

28. 1. 1764 Cadet Andreas Kall.

4. 4. 1769 Fru Wøldike, Prof. og Doct. Wøldikes Frue.

1. 5. s. A. Doct. med. Søren Wøldike.

28. 2. 1771 Frøken Anna Cathrine Kall.

I den brede Gang ved vestre Ende fra Chor-Døren.

10. 1. 1804 i Captain Jens Hostrups tilkøbte murede Begravelse nedsat hans Hustru, Fru Helene Hostrup født Rosendahl, 75 Aar gl., fra Nørregade Nr. 239.

16. 3. 1804 i sl. Børge Børgesens arvelige Begravelse Nr. 5. Skomager Johan Dalgreens 7 Dage gamle Datter Frideriche Birgitte fra Springgaden Nr. 37.

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

En „Krabbe“ Gaades Løsning.

Det er snart et halvt Aarhundrede siden, at Arkivar Thiset i nærværende Tidsskrifts 1ste Bind (1880) S. 22 ved Omtalen af den forglemte Adelslægts Krabbe med Sølv-Tværbjælken i rødt Felt opkastede Spørgsmaalet om Gehejmeraad Frederik Michael Krabbes Herkomst, fordi han førte dette Vaaben.¹⁾

Thiset, der nærede stærk Tvivl om, at han hørte til de adelige Krabber, kunde med Føje have slaaet fast, at dette ikke var Tilfældet, al den Stund Adelslexikonet, hvis 3die Hæfte (redig. af B. C. Sandvig), — der udkom 1784, altsaa medens Gehejmeraaden endnu sad i en indflydelsesrig Embedsstilling — ved sin Omtale af Krabbeslægterne udtrykkeligt anfører, at Gehejmeraaden paa »mødrene Side« nedstammer fra de Tværbjælke-Krabber. Naar dette siges om en endnu levende Person, der fører denne Slægts Navn og Vaaben, og som tilmed var af Gehejmeraadens Kvalitet og Indflydelse, og det forbliver uimodsagt i dennes faa Aar efter skrevne Selvbiografi, kan man rolig gaa ud fra, at hverken Gehejmeraaden eller hans Fader, Regimentskvartermester Hans Krabbe, har tilhørt nogen adelig Krabbe-Slægt paa fædrene Side. Derfor var Gehejmeraadens Søn, Gehejmestatsminister Hans Krabbe-Carisius heller ikke adelig, ligesaa lidt som han blev det derved, at han 11. Maj 1831 fik Patent paa at føre Baron Constantin Marselis' adelige (!) Skjold, Hjælm og Vaaben samlet og sammenføjet med sit eget »rette (!) fædrene Skjold, Hjælm og Vaaben, som de Krabber fra fordums Tid ført haver«.

Om Gehejmeraadens Fader, Regimentskvartermester Hans Krabbes Liv foreligger følgende i Hovedsagen af Kaptejn Heinrich Koch samlede Oplysninger:

I Rigsarkivet findes Ekspeditionen fra Krigskancelliet af 10. Maj 1707 til Brigader Leegaard om »Hans Kabbes²⁾ Antagelse som Regiments-Quarttermester³⁾ og Auditeur ved 1ste jyske nationale Rytterregiment udi den afdøde Brüchners Sted⁴⁾, derimod mangler Leegaards Memorialer til Kongen fra 1707, og i Overkrigssekretærens indgaaede Breve fra dette Aar findes intet om ham, saaledes at den Indstilling, ifølge hvilken han er udnævnt, og som sikkert vilde have omtalt hans Herkomst og Kvalifikationer, maasanses for tabt. Han findes heller næppe nævnt i refererede Sager; thi dem har Hirsch gennemgaaet omhyggeligt, og i Generalauditørens Arkiv, hvor det kunde antages, at man maatte kunne finde noget, da det allerede den Gang var almindeligt, at de nye Auditorer absolverede en Prøve hos denne,

¹⁾ Det har ikke kunnet oplyses, naar Gehejmeraad F. M. Krabbe er begyndt at føre Tværbjælkevaabnet; sandsynligvis er det ikke sket, før han i 1781 blev hvid Ridder.

²⁾ Her kaldes han altsaa Kabbe og ikke Krabbe, og denne Fejl har været sejlivet; thi i Etaterne føres han til 1711 som Kabbe.

³⁾ Regimentskvartermestrene rangerede fra 1. Januar 1718 med Premierløjtnanter.

⁴⁾ Mærkværdig nok har hverken Berliens Seddelregistrant i Hærens Arkiv eller Hirsch nogen Brüchner som Regimentskvartermester eller Auditor i Regimentet. Maaske har han hørt til den Slægt Bröchner (Brüchner), hvorover Lengnick har udgivet en Stamtavle.

begynder først med 1730. Han har heller ikke været at finde i Københavns Universitetsmatrikel, hvilket ikke laa fjernt, al den Stund det ikke var sjældent, at netop Auditørerne rekrutteredes fra Studenternes Kreds. Endelig findes han heller ikke i Regimentets Justitsprotokol til 1726 incl.

Iste jyske nationale Rytterregiment, ved hvilket Hans Krabbe stod fra 1707 lige til sin Død, havde fra 1700 og de følgende Aar Stabskvarter paa Bratskov i Broust Sogn nær Limfjorden, 4 gamle Kompagnier laa paa Ryttergodset i Vendsyssel, Thy og Mors, og 2 nye i Aalborg, Thisted og Nykøbing paa Mors, sandsynligvis blev Regimentet dog allerede i 1707 forflyttet til Kolding Amt, 1715—17 synes det at have holdt til omkring Slagelse, og 1717—26 har det garnisoneret i Nordsjælland, navnlig i Kronborg Amt (Esrom), men det har i denne Periode ogsaa haft Styrker paa Jægersborg og af og til i Hillerød. — Paa disse Egne, navnlig altsaa i Kolding Amt, paa Slagelse Egnen og i Esrom, er Hans Krabbes Liv hengledet, fra 1719 er det i alt Fald sikkert, at han har haft fast Bopæl i Esrom; thi fra dette Aar og til sin Død i 1726 findes han gentagne Gange nævnt i Esbønderup Kirkebog.

Hans Krabbe har aabenbart været vel anskrevet hos sine Overordnede; i refererede Sager 17. August 1716, under Punkt 8, findes et Brev fra Regimentschefen, Oberst Grabou, dat. Slagelse 13. August s. A.: »Ihre kgl. May. habe vor einige Zeit her mich allerunterthänigst erkühnet, den Krabbe als reformierten Ritmeister allerunterthänigst vorzuschlagen« nu indstiller han ham i Stedet for til Krigskommissærs Karakter, da han kan indgaa et fordelagtigt Ægteskab med Enke-Majorinde Harrososky f. Klein, saafremt denne ikke derved gaar ned i Rang. Paa denne Ekspedition synes intet Svar at foreligge, hverken i Indk. Memorialer til Kongen, Krigskancelliets Ekspeditioner, Overkrigssekretærens udg. Haandbreve eller Kgl. Resolutioner til Generalkrigskommissariatet, ligesaa lidt som Etablerne indeholder noget om, at han har faaet denne Karakter; men den udeblevne Rang har i alt Fald ikke hindret Ægteskabet; thi 2. December 1716 ægter han i Budolphi Kirke i Aalborg Margrethe Eleonore v. Harrasosky, født Klein, født 2. Juli 1689 i Aalborg, Datter af den 1702 afdøde Amtsforvalter og Skriver over Aalborghus, Aastrup, Børglum og Sejlstrup Amter Peder Klein¹⁾ og Hustru Cathrine Ravn, og Enke efter den den 20. December 1712 ved Gadebusch faldne Major Johann Heinrich v. Harrasosky (de Arra)²⁾, der havde staaet ved samme Regiment som Krabbe. 12. November 1716 ansøger hans Enke, der 7. Juni 1714³⁾ har faaet en aarlig Pension paa 100 Rigsdaler, om, at denne maa gaa over paa hendes og Harrasoskys to umyndige Børn, nu da hun til nyt Ægteskab er engageret.

Ved en Gennemgang af Arkivalierne fra den store nordiske Krig vil man vel nok kunne finde Hans Krabbe omtalt, men det er usandsynligt, at der her vil være Tale om andet end rent tjenstlige Forhold; Udbyttet med Hensyn til Spørgsmaalet om hans Herkomst vil sikkert ikke svare til Arbejdet ved en saadan Gennemgang.

Den 4. September 1726 begraves Hans Krabbe i Esbønderup. I Kirkebogen betegnes han ved Indførselen over Begravelsen, der foregik med ved-børlig Ceremoni som »den gode, ærlige og retskafne Mand«, hvilket beviser, at han ikke har været anset som adelig. Skiftet efter ham findes ikke blandt Amtets Skifter, hvor det ifølge Forordn. af 30. April 1707 skulde være, thi det var først ved Forordningen af 14. Juli 1730, at Skifter over Officerer og

¹⁾ Danske Atlas V. S. 58 og 74.

²⁾ Han nævnes 1710 og 1711 i Mjesing Kirkebog.

³⁾ Sjæll. Tegnelser 7. Juni 1714, Postkassens Forestillingsprotokol 1714, Sjæll. Registre 2. Oktober 1716, Sjæll. Indlæg 1717 B, 1740 B.

ligestillede overgik til militær Jurisdiktion. Kronborg Amts Skifteprotokol gaar ikke saa langt tilbage, og i Frederiksborg Amts Skifteprotokol findes han ikke. Efter hans Død søgte Enken om atter at faa den Understøttelse, hun tidligere havde nydt af Postkassen, da hun i Enkepension kun havde 50 Rdl.¹⁾ Hun flyttede efter Mandens Død først til sin Hjemstavn Aalborg og vistnok ca. 1736 til Rønne, hvor hendes Svoger, Generalmajor West,²⁾ der var Kommandant og Amtmand paa Bornholm, boede; her døde hun 27. Juni 1761³⁾. Skiftet efter hende findes i Rønne Købstads Skifteprotokol 1753—80, S. 214 ff.

Ingen af alle disse Arkivalier giver Oplysning om Hans Krabbes Alder, Fødested og Herkomst, heller ikke giver Esbønderup Kirkebog gennem Fadderne til Hans Krabbes dér fødte 5 Børn noget Bidrag til Gaadens Løsning. Fadderne var alle Personer, der enten hørte til Regimentet eller til Estromegnen. Et Fingerpeg om Krabbes Alder findes dog i Regimentsstambogen i Hærens Arkiv. Denne, der er anlagt 1724, har nemlig følgende Indførsel: »Regimentsquartiermeister: Hans Krabbe, Dähne, 35 Jahre alt, Evangelisch, Ihro Königl. Maytt. 17 Jahr gedient« og som Tilføjelse: »ist gestorben d. 30. Augusti 1726, und ist 30. September wieder Regimentsquartiermeister geworden Joachim Christian Bergmann..« »35 Jahr alt« kunde jo nu betyde, at han ved sin Ansættelse i 1707 var 35 Aar gammel, men paa Forhaand er denne Udlægning ikke sandsynlig, og den passer ikke med »17 Jahr gedient«; thi ved Stambogens Anlæggelse havde Krabbe jo netop tjent 17 Aar (fra 1707) og begge Aarstal er naturligvis udregnet paa samme Maade. Ydermere viser andre Aldersangivelser i Stambogen, der lader sig kontrollere, at det er Levealderen paa det paagældende Tidspunkt, da Stambogen anlægges, der menes, og det maa derfor anses for givet, at Hans Krabbe i 1724 har været 35 Aar gammel. I Gehejmeraad Krabbes Levnedsbekræftelse siges ydermere om Faderen, at denne i sine »unge Aar« blev et Rov for Døden, dette kan nok siges om en Mand, der ved sin Død er ca. 37 Aar gammel, men er udelukket, hvis der er Tale om en Mand paa 54 Aar. Herefter kan det altsaa slaas fast, at Hans Krabbe er en god dansk Borgermand, der maa være født ca. 1689, og at han ca. 18 Aar gammel er blevet Regimentskvartermester.

Naar en saa ung Mand knyttes til et Regiment i en slig Stilling, er det antageligt, at han paa en eller anden Maade maa have haft gode Forbindelser eller Penge, thi mere end et halvt Aarhundrede senere blev der for en saadan Regimentskvartermesterpost budt 2 000 Rdl., og Priserne paa disse Stillinger har i Løbet af det 18de Aarhundrede næppe været faldende.

Da Regimentet i alt Fald indtil 1707 laa i Egnen omkring Aalborg, og da Hans Krabbe blev gift i Aalborg, ligesom hans Hustru var barnefødt der, laa det nær at formode, at hans Vugge maatte søges i Limfjordsegene. Med dette Udgangspunkt har bl. a. C. Klitgaard arbejdet paa at løse Gaaden, men uden Held. S. Nygård havde vel fundet, at Hans Krabbe den 9. Juni 1711 stod Fadder i Hylke ved Horsens⁴⁾ til Kornet Kohls Søn, ved hvilken Lejlighed han kaldes »af Oberst Eyfflers Livkompagni⁵⁾», men dette fandt

¹⁾ Ref. Sager 16. September 1726 § 13.

²⁾ Generalmajor Niels Madsen West, f. i Januar 1666, † 25. Marts 1752, var gift m. Hans Krabbes Svigerinde Michella Ottilie Klein, Datter af Amtsforvalteren i Aalborg; men hun døde allerede 1727, hvorefter West giftede sig igen med en Præstedatter fra Nexø, Mette Margrethe Sonne.

³⁾ Sjæll. Registre 27. September 1726.

⁴⁾ Hylke Kirkebog S. 89.

⁵⁾ Brigader Hans Eyffler var 1709—14 Oberst og Chef for Regimentet.

jeg ikke, der var Grund til at fæste Opmærksomheden synderligt ved, da Regimentet jo paa den Tid netop laa der paa Egnen, først da O. Hofman-Bang paaviste, at Pastor Søren Glud i Katstrup ved Horsens den 1. Juli 1719 udstedte en Obligation¹⁾ paa 300 Rdl. til Monsieur²⁾ Hans Krabbe, opgav jeg min Teori om Hans Krabbes Aalborg-Herkomst. Jeg ræsonnerede nemlig, at Krabbe maatte have særlig Forbindelse — rimeligvis ifølge Slægtskab — med Pastor Glud; thi ellers vilde det være alt for usandsynligt, at en Regimentskvartermester, der paa det Tidspunkt, da Obligationen blev udstedt, allerede i adskillige Aar havde ligget paa Sjælland med sit Regiment, skulde falde paa at laane en jydsk Landsbypræst en efter Datidens Forhold betydelig Sum Penge.

Formodningen om, at denne Hans Krabbes Tilknytning til Horsens Egnen skyldes Slægtskab, bliver til genealogisk Vished, naar man erfarer, at Bjerger Herreds gejstlige Skifteprotokol ved Skiftet 12. Februar 1720 efter Sognepræst Martinus Braem³⁾ i Raarup (1½ Mil S. Ø. for Horsens) nævner Enkens velædle Monsr Hans Krabbe Quartermester, som Formynder for hans Enke Karen Jensdatter Krabbes Børn (hvoriblandt en Datter Inger Margrethe Braem) samtidig med, at Enkens Stedfader Pastor Søren Glud i Katstrup (1¾ Mil. N. Ø. for Horsens) bliver Lavværge for Præsteenken selv. De udeladte Ord er bortsmuldreret paa Grund af Fugtighed.

Pastorinde Karen Braem døde 20. Januar 1768 i Raarup, 83 Aar gl., som Enke efter Braem's Eftermand i Embedet Poul Trane, hun maa altsaa være født ca. 1685, hvilket særdeles godt passer med, at hun og den ca. 1689 fødte Hans Krabbe er Søsken.

Magister Søren Nielsen Glud blev 26. Januar 1699 kaldet til Sognepræst for Katstrup, Ørriidslev og Tolstrup Menigheder, kgl. stadfæstet 14. Marts s. A.; hans Hustru hed Inger Hansdatter; thi i 1702 udstedes der et Skøde til dette Ægtepar⁴⁾. Han har, som næsten Sød og Skik i de Tider, overtaget sin Inger efter sin Forgænger i Embedet. Denne, Jens Pedersen Krabbe, maa vel være født ca. 1650; thi han er sikkert den Janus Peter Crabbius, der 20. Juli 1669 immatrikuleredes ved Universitetet som dimitteret fra Viborg Skole. 8. Maj 1678 kaldtes han til Sognepræst i Katstrup m. v. af Patronen, Rentemester Heinrich Müller til Dragsholm og Sæbygaard, og Kaldelsen blev kgl. konfirmeret 17. Maj s. A.⁵⁾, ved hvilken Lejlighed Jens Krabbe kaldes den »vellærde unge Mand«. Han blev 1698 Provst i Voer Herred, men maa være død samme Aar.

Hans Kone, Inger Hansdatter, der synes at være død 1722 eller 1723, da Magister Glud gifter sig igen 1723, maa være Datter af Borgmester Hans Sørensen paa Kristianshavn, og det er maaske fra denne, at Katstrup Præstens Velstillethed stammer; thi ifølge Skøde, dateret Kristianshavn 5. Marts 1687⁶⁾, skøder Mogens Hansen i København paa egne og Søskenes, nemlig Søren Hansen og Dorthe, salig Bastian Nielsens, Vegne noget Jordegods, som er tilfaldet dem efter deres salig

¹⁾ Viborg Landstings Panteprotokol Nr. 38 Bl. 259. Obligationen blev først tinglyst 23. August 1725 og udslettedes 3. April 1739.

²⁾ Titulaturen »Monsieur« viser ogsaa, at der ikke er Tale om Adelsskab for Hans Krabbe.

³⁾ Elvius og Hiort-Lorenzen: Danske patriciske Slægter I (1891) S. 27—28.

⁴⁾ Voer-Nim Herreders Justitsprotokol 1702, Blad 131.

⁵⁾ Jydske Registre 1678.

⁶⁾ Viborg Landstings Panteprotokol Nr. 23, Blad 308 b.

Fader, forudm Borgmester paa Kristianshavn Hans Sørensen, til »min kjære Svoger« Hr. Jens Krabbe, Præst i Kattrup.

At Pastor Jens Krabbe har været formuende, fremgaar i øvrigt ogsaa af, at Hans Friis til Clausholm 28. Februar 1687¹⁾ skøder noget Bøndergods i Kattrup til ham.

Manglen paa Kirkebøger for de paagældende Steder lukker foreløbig for det positive Bevis, men Indiciebeviset for, at Regimentskvartermester Hans Krabbe er Søn af Præsten Jens Pedersen Krabbe i Kattrup, er ogsaa godt nok. — Jens Krabbe, skal, som gift med en Datter af Borgmester Hans Sørensen, gerne have en Søn H a n s. Regimentskvartermesterens Navn passer altsaa, og det samme gør hans Alder. Hans Krabbe er Formynder for Kattruppræstens Datterbørn, hvilket en Morbroder netop kan antages at være, han har økonomiske Mellemværender med Pastor Søren Glud i Kattrup, der har ægtet Jens Krabbes Enke, og altsaa er hans Stedfader, og endelig lader baade han selv og hans Søster, Pastorinde Braem i Raarup, Døtre døbe med Navnet Inger, Børnenes Bedstemoders Navn. Naar Hans Krabbe 1707 bliver Regimentskvartermester ved 1ste jydsk nationale Regiment, kan det antages at hænge sammen med, at Regimentet, der netop i det Aar skulde forflyttes til Kolding Amt, har ønsket en Kvartermester, der var kendt og havde Forbindelser der paa Egnen.

Mig forekommer det, at Kæden er sluttet, og at enhver Tvivl maa forstumme. Men naar vi altsaa tør slaa fast, at Gehejmerraadens Bedstefader var Provsten i Kattrup og hans Moder var Datter af Amtsforvalter Klein i Aalborg, maa det antages, at Adelslexiconets Anbringende om, at Gehejmerraaden »paa mødrene Side« skulde nedstamme fra Tværbjælke-Krabberne ogsaa er en Krønike; heller ikke denne Fjer i Hatten kan vi levne den gode Gehejmerraad, der med sine tre adelige Ægteskaber gerne selv har villet holdes for adelig og derfor har skjult sin borgerlige Herkomst saa godt som muligt, uden dog saaledes som sin samtidige, Henrik Stampe, ligefrem at ville lyve sig Adelskab til.

Maaske har Pastor Jens Pedersen Krabbe hørt til den Borgerslægt Krabbe, der i det 17de Aarhundrede levede i Horsens. Jesper og Hans Nielsen Krabbe — der begge er barnefødte i Horsens og vel er Brødre — tager Borgerskab der henholdsvis 1689 og 1697, og der findes ogsaa en Hans Krabbe i Horsens, dér fik Børn omkr. 1710, og efter hvem der holdes Skifte 1723. Nogen Tilknytning til det Kattrup nære Horsens har han i alt Fald haft; thi 30. Sept. 1696 laaner han sin »Svoger« Christian Ebeløe i Horsens 500 Rdl.²⁾

Foreløbig ser Slægtstavlen saaledes ud:

PEDER KRABBE.

kunde mulig være den Peder Johansen Krabbe, der døde 1657 som Sognepræst til Spandet i Ribe Stift.

Søn:

Jens Pedersen Krabbe, f. ca. 1650, † 1698, Provst i Voer Herred, Sognepræst til Kattrup, Ørriidslev og Tolstrup i Aarhus Stift.

G. ca. 1680 m. Inger Hansdatter, † ca. 1722—23, Datter af Borgmester paa Christianshavn Hans Sørensen.

Hun g. 2den Gang ca. 1699 med Efterfølgeren i Præsteembedet, Konsistorialassessor Mag. Søren Nielsen Glud, f. ca. 1668, † 23. Januar 1742.

¹⁾ Viborg Landstings Panteprotokol Nr. 23, Blad 285.

²⁾ Horsens Panteprotokol 1683—1707, Blad 169 b. Christian Ebeløe angives, da han løser Borgerskab 1696, at være født i Ebelø i Sverige. Børn ses han ikke at have faaet i Horsens, og Skifte efter ham findes ikke.

Børn:

1. Karen Jensdatter Krabbe, f. ca. 1685, † 20. Januar 1768 i Raarup (begr. 27. Januar).

G. 1) m. Sognepræst til Raarup i Aarhus Stift Mag. Morten Corfitzen Braem, f. 6. Januar 1679 i Helsingør, † 1720 i Raarup.

G. 2) 1720 m. Efterfølgeren i Præsteembedet Poul Trane, maaske f. 10. Februar 1678 i Holstebro, † 1727.

2. Hans Krabbe, f. ca. 1689, † 30. August 1726 i Esrom, Regimentskvartermester og Auditor ved 1ste jydsk nat. Rytterregiment.

G. 2. December 1716 i Aalborg (Budolphi Kirke) med Margrethe Eleonore Klein, f. 2. Juli 1689 i Aalborg (Budolphi) og † 27. Juni 1761 i Rønne, Enke efter Major Joh. Heinrich v. Harrasofsky de Arra.¹⁾, † 20. Decbr. 1712 v. Gadebusch.

Børn:

- 1) Anna Catharina Krabbe, døbt 20. August 1719 i Esbønderup, † 1. Maj 1749 (begr. 6. Maj) paa Christiansø, g. 14. November 1732 paa Christiansø²⁾ m. Sognepræst til Klemensker Thomas Jacobsen From, f. 20. September 1699 paa Antvorskov, † 24. Januar 1771 i Klemensker.
- 2) Inger Othilia Krabbe, døbt 12. Juli 1721 i Esbønderup, † 16. December 1794 i Rønne³⁾; hun var ved sin Død »til Logie« hos Kaptajn Andreas Kofod, g. 20. Juli 1742 i Rønne m. Kontrollør og Byskriver Geert Hammer, f. 1710, begr. 24. April 1765 i Rønne.
- 3) Benedicta Øllegaard Krabbe, døbt 24. November 1722 i Esbønderup, boede 1761 ugift i Rønne, synes, ifølge Skiftet efter Inger Othilia Hammer, f. Krabbe, død før denne, da nedennævnte Broder angives at være eneste Arving efter sidstnævnte.
- 4) Et dødfødt Barn, begr. 27. Marts 1724 i Esbønderup.
- 5) Friderich Michel Krabbe, f. 28. Maj 1725 i Esrom⁴⁾, (døbt 5. Juni i Esbønderup), Gehejmerraad, Kammerherre, Kommandørkaptejn,

¹⁾ Hans Krabbes Hustru havde i sit første Ægteskab følgende 2 Børn:

1. Ernst Wilhelm v. Harrasofsky, f. ca. 1708, var fra 1712 indskrevet som Rytter i 1ste jydsk nat. Regiment og indstilles i September 1720 af sin Moders Svoger, Regimentchefen, Oberst Niels West, til Kornet (ref. Sager 13. September 1720); 1721 nedlagdes imidlertid Regimentet. Han kom i Herlufsholm Skole 20. Juni 1722, immatrikuleres 20. Juli 1726 som »Ernestus Vilhelmus de Harrasensky« herfra til Universitetet; han hørte til »nobiles«, d. v. s. de »indkaldte« med Udmærkelse, og han blev 29. Maj 1727 baccalaur. phil. Han er uden Tvivl den Student »Ernst Wilhelm«, der iflg. Lengnicks »Studenter jordedes i København« blev begravet 1727 fra Trinitatis Kirke (velvilligst meddelt af Direktør H. H. Schou, der oplyser, at Ernst Wilhelm kun passer paa denne). Han findes ikke nævnt i Skiftet efter Moderen 1761 (jfr. Leth & Wad: Dim. fra Herlufsholm, Skifte i Rønne, Skifteprot. 1761).

2. Cathrine v. Harrasofsky, f. 1709, † 24. Juni 1782 paa Christiansø, g. 14. Juni 1727 m. Kommandørkaptejn, Kommandant paa Christiansø Caspar Henrik Stibolt, f. 3. Marts 1692 i København, † 9. Marts 1779 paa Christiansø (g. 1. 24. Marts 1724 i København (Garnisonskirke) m. Charlotte Hedvig Becker, f. 1710, † 15. Juni 1726 paa Christiansø).

²⁾ Copuleret i Huset af Landsprovsten Hr. Ancher. Datoen er ingen Trykfejl; Anna Catharina Krabbe er virkelig blevet gift 13 Aar gammel med sin Præst; det første Barn døbt 11. Marts 1734.

³⁾ Skifte i Rønne Skifteprotokol 1781—84 og 1790—1805, S. 274 og S. 294.

⁴⁾ Indskreven 30. August 1727 til de Friisers Legater efter Anbefaling af Baronesse Gersdorf.

Iste Deputeret i Admiralitets- og Kommissariatskollegiet, hvid Ridder, † 26. Oktober 1796 i Skelskør.

G. 1) 12. November 1759 i København (Holmens Kirke) m. *Cicilia Andrea Bille*, f. 1742¹⁾, † 29. Juni 1764 i København (begr. 3. Juli i Holmens Kirke), Datter af Kontreadmiral Daniel Ernst B. og Sophie Amalie, f. Stibolt.

G. 2) 6. Oktober 1766 i Ormslev m. *Christiane Charlotte Carisius*, f. 28. Juni 1738 i Ormslev, † 8. December 1771 i København (Holmens Kirke), Datter af Konferensraad Constantinus Augustus C. og Kirstine f. Baronesse Gyldenkrone.

G. 3) 13. November 1772 paa Broholm (Oure) m. *Edel Margrethe Sehested*, f. 20. Februar 1749 paa Rygaard, † 7. November 1827 i Skelskør, Datter af Oberstløjtnant Anders S. til Stamhuset Broholm og Wibeke Marie f. v. Pultz.

6 Børn:

A. Af første Ægteskab:

- (1) *Margrethe Eleonora Krabbe*, f. 2. Oktober 1761 i København (døbt 7. Oktober i Holmens Kirke), 1767 indskreven i Roskilde adelige Jomfrukloster, † 13. Juni 1847 paa Rundhof (Angel).

G. 18. Oktober 1780 i København (Holmens Kirke) m. Administrator for Grevskabet Rantzau m. m., Kammerherre, Etatsraad, Dr. juris August Adolph Friedrich v. Hennings (R*), f. 19. Juli 1746 i Pinneberg, † 17. Maj 1826 i Rantzau. (Descendens, se I. F. B. Hennings og P. C. de C. Hennings: Beiträge zur Geschichte der Familie Hennings (1500—1905).

- (2) *Johanna Sophie Amalia Krabbe*, døbt 25. Februar 1763 i København (Holmens Kirke), begr. 27. August 1763 sammesteds.

- (3) *Cecilia Andrea Krabbe*, f. 29. Juni 1764 i København (døbt 4. Juli i Holmens Kirke), † 4. April 1782 i København.

G. 20. April 1781 i København (Holmens Kirke) m. Stiftamtmand over Fyns Stift og Amtmand over Odense, Dalum, Rugaards og St. Knuds Amter, cand. juris Poul Rosenørn til Ulriksholm, f. 29. Marts 1756 paa Katholm (Aalsø), † 28. April 1820 i Kjølstrup. (Descendens, se Danmarks Adels Aarbog 1887, S. 378 og 1898, S. 181.)

B. Af andet Ægteskab:

- (4) *Kirsten Krabbe*, døbt 30. November 1767 i København (Holmens Kirke), begr. 1. Maj 1768 sammesteds, 13 Uger gammel.

- (5) *Regitze Sophie Krabbe*, f. 1. September 1769 i København (døbt 5. September i Holmens Kirke), 1773 indskrevet i Roskilde adelige Jomfrukloster, † 22. Juli 1830 paa Alkestrup.

G. 2. Juni 1787 i Skelskør m. Kammerjunker Leopold Theodor Barner til Alkestrup og Egemark, døbt 20. August 1761 paa Alkestrup, † 24. Juni 1879 paa Alkestrup (Descendens, se Geneal. Taschenb. der uradel. Häuser, Gotha 1906).

- (6) *Hans Krabbe-Carisius*²⁾, f. 16. April 1771 i København, (døbt 22. April i Holmens Kirke), Gehejmestatsminister, Chef for Udenrigsdepartementet, Gehejmekonferensraad, fhv. Gesandt, extraordinær Assessor i Højesteret, Besidder af det Constantinborgske Fideikommiss (S. K.* DM.) (B. L. 1) (R. A. N.) (R. St. A. 2 i Brill.) (Sp. C. III. 1) (Ø. L. 1), † 23. Juli 1845 i København (Holmens Kirke). Ugift.

¹⁾ Findes ikke døbt i Holmens Kirke. I Universitetsbibl. findes 2 Sørgedigte over hende (Bibl. Dan.).

²⁾ Bricka: Dansk biograf. Leksikon.

C. Af tredie Ægteskab:

(7 *Christiane Krabbe*, f. 26. Februar 1774 i København (døbt 5. Marts i Holmens Kirke), 1777 indskrevet i Roskilde adelige Jomfrukloster, † 5. Juli 1832 paa Eskildstrup.

G. 4. September 1790 i Skelskør m. fhv. Auskultant i Generaltoldkammeret *Frederik Holger Barner* til Eskildstrup, f. 14. Januar 1765 paa Alkestrup, † 31. August 1831 paa Eskildstrup. (Descendens, se Geneal. Taschenb. der uradel. Häuser, Gotha 1906.)

(8 *Andrea Krabbe*, døbt 14. Januar 1775 i Holmens Kirke i København, begr. 27. Oktober 1777 sammesteds.

Paul Hennings.

Den 19. Februar 1917 blev *Glahn-Samfundet*, hvis nuværende Formand er Sognepræst *Ludvig Glahn*, stiftet og har saaledes i Aar afsluttet sit første Decennium. Jubilæet er blevet fejret, dels ved Paabegyndelsen af et nyt Bind af Slægtsbladene, hvis Redaktør er Lektor ved Sorø Akademi *Alfred Glahn*, dels ved Afholdelse af et Slægtsmøde, der fandt Sted den 21. Marts d. A. i Wivels Selskabslokaler. I Festen, der var tilrettelagt af en Komité bestaaende af *Tandlæge Holger Glahn*, *Ingeniør Sigurd Egede Glahn*, *Frk. Doris Glahn* og *Fuldmægtig i Ministeriet for Sundhedsvæsen Hans Egede Glahn*, deltog 80 af Slægtens Medlemmer, fordelt paa 3 Generationer.

Glahn-Samfundets nye Hæfte indeholder *Nekrologer* over de afdøde Slægtsmedlemmer *Departementschef i Undervisningsministeriet Kai Glahn*, *Fabrikinspektør Hans Egede Glahn*, *Frk. Vilhelmine Elisabeth Glahn* samt *Ingeniør Adam August Glahn*.

Forpagter, Løjtnant Svend Egede Glahn fortæller om sit Besøg hos en *Glahn* i „the far west“, *Arkitekt og Entreprenør Hother Glahn* i San Francisco, medens *Fuldmægtig i Ministeriet for Sundhedsvæsen Hans Egede Glahn* redegør for sine Forsøg paa at fremskaffe en Fødsels- eller Daabsattest for *kgl. Kok Henrik Christopher Glahn*, der er født den 28. December 1672 i Haste i Tyskland.

Hæftet er paa 20 Sider og indeholder 7 Billeder.

Schack'erne fra Ry i Bakkendrup Sogn.

I dette tidsskrifts 8. række, 4. bind, har hr. *Niels Stenfeldt* offentliggjort nogle *Kirkebogsnekrologer* fra *Sørbymagle* og *Kirkerup*. En fodnote s. 60 oplyser, at *murmester og sognefoged Peiter Schack (1687—1729)* i *Rosted* er oldefar til *Kammeradvokat, etatsråd Gregers Schack (1781—1840)*. Han er ikke oldefar, men bedstefars bror. Da *Lengnicks stamtavle* fra 1877 først begynder med *murmester i Slagelse Gregers Schack (1702—1773)*, skal jeg ved hjælp af min afdøde svigerfader, *overretssagfører Frederik Balles* efterladte slægtsoptegnelser nærmere gøre rede herfor.

A. Gregers Schack var rytter og boede først i *Ry (Bakkendrup sogn)*, derefter i *Næstby (Sorterup sogn)* og senest i *Sørbymagle*, hvis *Kirkebog* er brændt for 1689—1717.

G. 1686 i *Gørløv* med *Malene Ibsdatter*. 5 børn:

- I. **Peiter Schack**, født i Ry, døbt $17/4$ 1687. Murmester, gårdejer og sognefoged i Rosted; levnedbeskrivelsen som offentliggjort af hr. Stenfeldt. Død 4. mai 1729.

G. $15/8$ 1717 i Gudum med **Kirsten Larsdatter**, født 1697 i Gudum Mølle, død 7. mai 1729 i Sørbymagle (Lars Christensen af Gudum Mølle og Maren Jacobsdatter). 8 børn:

- a. **Jacob Schack**, født i Slagelse, dbt. $19/4$ 1718, Rytter ved Kaas's kompagni i Næstved 1744—52.

G. med **Abel Elisabeth**. 4 børn:

1. **Peter S.**, dbt. $4/10$ 1744 i Sct. Mortens K. i Næstved, begr. $7/10$ 1751.
2. **Inger S.**, dbt. $3/8$ 1749, begr. $8/8$ 1749.
3. **Inger S.**, dbt. 6 post Trin. 1750.
4. **Anna Cathrina S.**, dbt. $9/4$ 1752.

- b. **Anna Marie Schack**, født i Slagelse, dbt. $19/1$ 1720, død spæd.

- c. **Gregers Schack**, født i Skovsø, dbt. $10/4$ 1721.

- d. **Peter Schack**, født i Skovsø, dbt. $1/10$ 1722.

(En af disse er død før forældrene i 1729.)

- c. **Anne Marie**, født i Sørbymagle, dbt. $5/11$ 1724, begr. $22/4$ 1725.

- f. **Lars Schack**, født i Sørbymagle, dbt. $22/4$ 1726, begr. $2/7$ 1726.

- g. **Lars Schack**, født i Sørbymagle, dbt. $3/6$ 1727.

- h. **Hans Sejer Schack**, født i Sørbymagle, dbt. $17/2$ 1729, begr. 27. s. m.

- II. **Helvig Schack**, født i Næstby, dbt. $18/10$ 1691.

- III. **Kirstine Schack**, født i Næstby, dbt. $21/4$ 1694.

- IV. **Sidsel Schack**, født i Sørbymagle ca. 1695, begr. $10/9$ 1752 i Ottestrup. Tjente krigsråd Bruun på Antvorskov.

G. $25/4$ 1723 i Sct. Peders K. med Skovfoged **Henrich Povelsen Hass** (el. Hase) i Bregnehuset, Ottestrup, begr. $5/9$ 1758 i Ottestrup. (G. 2° $23/10$ 1752 i Sørby med **Anna Sophie Bech** fra Nysø mølle.) 7 børn.

- V. **Gregers Schack**, født i Sørbymagle ca. 1702, død i Slagelse $22/1$ 1773. Stod i murerlære, svendebrev af $9/11$ 1724 fra murmesterlauget i Kbhvn., murmesterborgerskab Slagelse $29/3$ 1730. Udnævnt til Slagelse magistrats „taxereborger“ $4/1$ 1734, fungerer endnu 1754.

G. 9. September 1725 med **Lene Ibsdatter**, født i Slagelse, dbt. $5/12$ 1706, død smst. $22/1$ 1774 (hattemager Jep. Nielsen og **Anna Ditlevsdatter**), 11 børn, hvoraf **Lengnick** kun har 5.

Af **Gregers Schacks** 11 børn er numer 4 i rækken, **Peter Schack**, født i Slagelse, dbt. $24/8$ 1732, død smstds. $3/6$ 1800. Lærte murerhåndværket hos sin fader, borgerskab som murmester i Slagelse $3/2$ 1761. I listen (marts 1762) over mandskab, der kunde møde tilfods under gevær i Sletten Fjerding, staar han anført som 30-årig med en flinte og en kårde. I beregningen mai 1762 over hoveders græsning udi Slagelse bys alm. overdrev er han tildelt $1/8$ hoveds græsning.

Af hans 9 børn i to ægteskaber, hvoraf **Lengnick** kun har det andet ægteskab (g. 1° i Slagelse den $23/4$ 1755 med **Anna Marie Jensdatter**) er **Gregers Schack**, den senere kammeradvokat, numer 1 af 2det Ægteskab.

Det vil deraf fremgaa, at Kammeradvokat **Gregers Schacks** bedstefader af samme navn er en broder til den af hr. Stenfeldt kommenterede **Peiter Schack**.

Christian Fabricii Gæld i Helmstedt.

I nærværende Tidsskrift (I. Rk. 3. Bd. S. 129) skriver H. F. Rørdam om Sognepræsten i Slangerup M. Christen Rasmussen Fabricius, at der i Konsistoriums Arkiv Pk. 197 findes nogle Breve vedrørende en Gæld, han havde paadraget sig under sine Studeringer i Helmstedt.

I disse Breve, hvoraf der er tre — de to fra Academia Julia i Helmstedt af $12/4$ 1602 og $21/6$ 1603, og det tredje fra Hans Crone, som Commissionær for „Heine Peterssen, Burgern zu Helmstädt“, dateret i København $16/9$ 1608 — erklæres det, at Christian Fabricius er kommet i Gæld til nogle Borgere i Helmstedt, og at en Del af Gælden — 26 Thaler til Heine Peterssen — stammer fra en Selvskyldnerkaution sammen med den senere Professor Wulfgang Rhumann for Johannis Oporinus, og Københavns Universitet anmodes om at drage Omsorg for, at Gælden bliver betalt.

Acta consistorii 1599—1604 (S. 128) indeholder under $16/7$ 1603 en Passus herom, der slutter: »Och vor Michel smid self tilstede paa sin Søns vegne etc.». Det kunde nu antages, at Michel Smed var Christen Rasmussens Stedfader, men dette maa forkastes, naar man kan fastslaa, hvornaar denne Christian Fabricius studerede i Helmstedt, og dette findes i Johannis Oporini Stambog (Ny kgl. Saml. 388. 8°). Paa et af de sidste Blade staar her, efter et Citat af Plautus: „Humanissimo et doctissimo viro, Johanni Oporino Dano, amico et populari meo percaro Helmstadio in patriam abeunti. Scriptis in Inclijta Jul: 14 Martij A^o. 1599. Christianus Fabricius Danus.” Det fremgaar heraf, at Christian Fabricius denne Dag har været i Helmstedt, og dette udelukker igen, at det drejer sig om Sognepræsten i Slangerup.

Paa et Epitafium i Slangerup Kirke, som hans Hustru, Margrethe Hansdatter Rhumann, opsatte efter hans Død $3/2$ 1615, siges det, at han var Sognepræst i Slangerup i 20 Aar; han er saaledes kommet dertil 1595, hvad der udelukker, at han kan have studeret i Helmstedt i 1599.

Det var saaledes en Christen Michelsen Fabricius, der studerede sammen med Johannis Oporinus (d. v. s. Jens Høst) og Wulfgang Rhumann, og som paa-drog sig den nævnte Gæld i Helmstedt.

Albert Fabritius.

Høvidsmand paa Søborg, Hr. Erik Sjællandsfar, død mellem 1364 og 69.

Jfr. VIII. Rk. 4. Bd. (1925) S. 272 og 348, VIII. Rk. 5. Bd. (1926) S. 305 og VIII. Rk. 6. Bd. (1927) S. 83.

Dr. Zahrtmann og jeg er stadig lige uenige. Han synes virkelig at ville fastholde, at den Erik Sjællandsfar, der 1326 paa Kongens Vegne overdrog Ærkebispens Hammershus er den samme som den Erik Sjællandsfar, hvis Enke nævnes 1371 og gør ham i den Anledning til Fanejunker, men han faar ikke mig til at tro, at Kongen har overladt et saadant Hvert til en ung Adelsmand, hvis Bestilling var at bære Fanen. Dr. Zahrtmann taler om at veje sine Kilder og sigte Sanding fra Sagn i samme Aandedræt som han fremfører en løs henkastet Hypotese af Thiset som Argument. Naar han endvidere anfører, at Heraldikerne ikke kender Erik Sjællandsfars Vaaben, er det værst for dem, for det kendes særdeles godt. Det findes nemlig paa et Diplom af 21. Juni 1364 i Arkivet i Stralsund og viser netop den oprejste Løve med en Hellebard (eller maaske snarere et Sværd) i Forpoterne, som omtales i Slægtbøgerne. Men naar Slægtbøgernes Oplysning om Vaabenet saaledes viser sig at være rigtige, er det da ikke mest sandsynligt, at Oplysningerne om Afstamningen ogsaa er det? Af Diplomet faar vi tillige den vigtige Oplysning, at Erik Sjeelandsvar var »Houet man

tho Seborch.« Han hører altsaa som Høvedsmand paa Søborg netop hjemme i den Egn, som Sagnet lader være Valdemar Atterdags Yndlingsegn, ikke langt fra Gurre, hvor Kongen døde. I Stillingen som Høvedsmand maa han være bleven efterfulgt af sin Svigerfader Jacob Nielsen, der nævnes som Høvedsmand paa Gurre og Søborg 1369, 70 og 71, hvad der yderligere bestyrker, at Erik Sjællandsfar er død som en yngre Mand og ikke kan være den i 1326 forekommende, da han i saa Fald rimeligvis vilde være ældre end sin Svigerfader, hvilket ganske vist ikke er utænkeligt, men dog mindre sandsynligt.

Det Vaaben, som i Slægtebøgerne tillægges Tovelille, kommer meget nær op ad det Vaaben, som førtes af den uradelige pommersk-mecklenborgske Slægt Thun, i hvert Fald har Nicolai Thun i sit Segl 1344 baade Guldbjælkerne i Skjoldet og en Guldkrone paa Hjelmen. En saadan Guldkrone er meget sjælden som Hjelmprydelse paa den Tid, men det er netop en saadan Guldkrone, som Mette Giøe i sin Slægtbog lader Kong Valdemar tildele Tovelille.

Naar Grundtvig mener, at Arild Huitfeldts Omtale af Tove maa henføres til Folkeviserne, har jeg allerede paavist, at Huitfeldt maa have haft en anden Kilde, da han udtrykkelig siger, at hun er født paa Rygen. Vi kender ikke denne Kilde nu, men jeg kunde tænke mig, at han her byggede paa gammel Slægtstradition, thi Arild Huitfeldts Bedstemoders Bedstefader var Erik Sjællandsfars Dattersøn, saa Slægtsrækken er ikke længere, end, at Fortællingen om den kongelige Afstamning kan være mundtlig Overlevering fra Generation til Generation.

Jeg har ikke i Sinde at gøre Forsøg paa at berige Danmarks Historie med mere end én Tovelille, der har saa vist været nok af dem, om saa Navnet har været Tovelille eller ikke, men jeg tør, jo mere jeg tænker over Sagen, godt sige at jeg ikke føler mig overbevist om, at det er Grundtvig, der har Ret, jeg tror snarere paa Arild Huitfeldt. Den sidste var dog Begivenhederne nærmest og Grundtvig synes mig alt for let at ville bortforklare de Ting, som ikke stemmer med hans Hypotese. Jeg kunde nok ønske, at en kyndig Mand vilde tage sig for endnu engang at belyse Sagen med alle til Raadighed staaende Midler. Jeg skal f. Eks. henstille til Overvejelse, at Syv i sin Version af Visen hele 8 Gange omtaler Dronning Helvig og da Grundtvig mener, at Syv til sin Tekst har benyttet mere end én ægte Opskrift, ligger det nær at antage, at disse ogsaa har haft Navnet Helvig. Da dette ikke passer med Grundtvigs Hypotese, bortforklarer han Navnet ved at antage, at Syv vilkaarligt har indsat det!

Jeg skal sluttelig nævne, at Professor Erslev i Repertorium Diplomaticum Regni Danici Mediævalis II, S. 140, Nr. 2909 uden Kommentar anfører følgende Citat af Historikeren Christian Brandt fra Ny kgl. Saml. 4to 1185:

»Aar 1370 har Margrete Jacobsdatter (Glob, som Vaabenet udviser) Erik Sjællandsfars (Valdemar IVs naturlige Søn med Tovelille af Lante-rygen) Enke af Oreby af Lolland givet Gods til Prædikebrødrene.«

Ogsaa i Historisk Tidsskrift I, S. 472 anføres det, at Jacob Nielsen og Fru Margrethe Jacobsdatter af Oreby førte samme Vaaben, en Ørn med udstrakte Vinger, men Thiset har ingen af dem i sin Stamtavle over Slægten Due (Glob) i Adelsaarbogen VIII, S. 124 ff.

Herefter haaber jeg, at der maa være mere Udsigt til, at Dr. Zahrtmann og jeg kan blive enige.

Th. Hauch-Fausbøll.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

Fabricius. — Mutio. — Zandre.

Sognepræst til Tranekjær-Tullebølle, Langeland, Christian Conrad Fabricius, født 1767, † $17/8$ 1831 i Tranekjær, var gift med Ehrengart Melusine Ludomilie v. Mutio, f. i Stade $28/2$ 1798 og død $30/8$ 1832. Hun var datter av major Johan Frederik v. Mutio, født ?, † ?, og Ludomilie Magdalene Zandre, født ?, † ?.

Kan oplysninger skaffes om v. Mutio og Ludomilie Zandres forfædre.

Joh. Nordahl-Olsen,
Redaktør, Bergen.

2.

Bøcher. — Lang. — Lerche. — Post.

- 1) Ulrich Bugge Bøcher, f. 1773 i Risør, død 1821 i Kbhvn., Vinhandler i Kbhvn. gift m. Anna Cathrine Lang, naar og hvor? Naar og hvor var hun født? Hvem var hendes Forældre?
- 2) Ingeborg Lerche, skal være f. 24. April 1758 i Kornerup Mølle, men findes ikke i Kirkebogen. Hun var l. Gang g. m. Frisør og Kammer-tjener Olsen, om hvem alle Oplysninger savnes, og blev g. 2. G. 10. December 1809 (hvor?) med senere Sognepræst til Mesinge, Konsistorialraad Jacob Christian Schmidth. Kan der gives Oplysninger om Ingeborg Lerches Daab og Herkomst?
- 3) Marie Post, skal være f. 21. Februar 1782, D. af en Købmand i Næstved. Ses ikke at være døbt i Næstved. Hvor født og hvem Datter af?

H. Hjorth-Nielsen,
Malmøgade 5.

Svar.

Jfr. Spørgsmaal i VII. Rk. 4. Bd. (1919) S. 79.

Sognepræsterne Canutus Thomae og Eric Brun.

Lærer J. Iversen, Flensborg, søger Oplysninger om Pastor Eric Brun, † 1618, og dennes Svigerfader, Canutus Thomae, begge Præster i Ø. Løgum i Aabenraa Amt.

Angaaende disse to Præster kan meddeles følgende:

Canutus Thomae eller Knud Tomasen var en Søn af den kendte Præst Thomas Knudsen i Hygum og var altsaa en Broder til vor første Salmebogsudgiver, Hans Tomasøn.¹⁾ Knud T. døde som Præst i Ø. Løgum 1608. Indtil ca. 1856 var der et Epitafium over ham i Kirken²⁾, som havde følgende Indskrift: Anno Domini 1608 is in Godt dem Heren entslapen de erbar unde wolgelarten Heren Knudt Tomasen tho Lugum. Der Sele Godt.

Hans Datter, Anna, blev gift med Efterfølgeren i Embedet, Pastor Erik Brun. Hun var født 1580 i Sotrup Præstegaard i Sundeved³⁾ og altsaa ud af den gamle, kendte sønderjydske Familie Brun.

Fra 1607—08 var han Diakon i Aabenraa og blev 1608 Sognepræst i Ø. Løgum, hvor han døde 1618.

Over ham hænger følgende Epitafium i Kirken: Anno domini 1618 dem 14. Marts is de erwerdige Godtfrøgtige und wolgelerde Henricus Brun, Pastor tho Lygum salielich und in groter Christlicher Andacht in Godt dem Heren entslapen. D. S. G. S. Ætatis suae 38.

Ønskes yderligere Oplysninger om disse to Mænd og om deres Slægt og Efterkommere, bedes man henvende sig til

Hans Hejselbjerg-Paulsen,
Stud. mag., Ø. Løgum, Hovslund, Sønderjylland.

¹⁾ Lektor Blochs Afh. om Sønderjyder fra Ribe Skole i Indbydelsesskrift 1919.

²⁾ Se Sønderjysk Maanedsskrift III., S. 165 ff.

³⁾ Se Schriften f. S.-H. Kircheng. II. R., 4. B., 3. og 4. Hæfte.

PAUL HENNINGS

27. August 1875—19. Juli 1927.

Baade for »Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie« og for genealogisk Forskning herhjemme overhovedet samt dens Tilknytning til Udlandet betyder Overretssagfører Paul Hennings' Bortgang ved en brat og uventet Død et betydeligt Tab. Vort Samfund skylder ham først og fremmest stor og dyb Erkendtlighed for mere end tyve Aars uegennyttigt og offervilligt Arbejde i dets Tjeneste. Efter hans Forgænger i Redaktørstillingen, Arkivsekretær Groves Død 1910 har han med sin store Virkelyst og Pligtfølelse udover Redaktørgerningen varetaget Samfundets forretningsmæssige Ledelse. I Krigsaarene, da alle Fagtidsskrifters Eksistens var faretruget, hjalp han, ikke alene ved at hverve Venner for Sagen, men ogsaa ved personlig økonomisk Indsats Samfundet gennem Krisen og bidrog senere væsentlig til, at Samfundets 40-aarige Stiftelsesfest i Samvær med norske Kolleger kunde afholdes under værdige Former. Hans Initiativ skyldes Indførelsen af selskabelige Sammenkomster i Samfundet med Foredrag og Drøftelser af faglige Spørgsmaal, Møder som en Aarrække har kunnet

glæde sig ved stærk Tilslutning. Endvidere indførte han i Tidsskriftet Rubrikken Nyheder fra det genealogiske og personalhistoriske Arbejdsfelt, hentet allevegne fra, ogsaa fra fremmede Fagtidsskrifter, udgivne af Selskaber, med hvilke han opretholdt en livlig Forbindelse. Hvad han naaede at faa udgivet af egne Arbejder paa dette Omraade, indskrænkede sig til Studier over hans egen Slægts Historie, Skriftet om de fra Sorø dimitterede Studenter 1821—1908 samt »Studerterne fra 1893«. I en Aarrække beskæftigede han sig med Udarbejdelsen af en større Monografi over sin fjerne Slægtning, Amtmand August Hennings. Tillige efterlod han sig en Vejledning i slægtshistorisk Forskning, der er færdig til Trykning, og Samlinger til forskellige fremtrædende Familiers Genealogi, hvilke sidste af hans efterladte Enke, Fru Lina Hennings, der delte hans slægtshistoriske Interesse, er afgivne til Rigsarkivet. Al den Tid, hans praktiske Livsgerning levede ham, ofrede han sin Yndlingssyssel, Genealogien. Den var for ham en Passion, ja en Hjertesag, hvorom alle, der kom i Berøring med ham paa dette Omraade, kan vidne. Den gav sig Udslag i hans utrættelige redebonne Hjælpsomhed overfor de mange Forespørgsler, der stilledes høm fra fjern og nær. Døden hindrede ham i Virkeliggørelsen af sine Planer om Afholdelsen af en genealogisk-heraldisk og familiehistorisk Udstilling, som han tænkte sig afholdt i Anledning af Samfundets 50-Aars Stiftelsesfest i Aaret 1929.

Den sjældne Arbejdsglæde og varme Entusiasme, hvormed han desuden tjente forskellige filantropiske og ideelle Formaal, saaledes Tersløsegaards- og Bakkehusstiftelserne, hans elskværdige Karakter og lyse Sind vandt ham Anerkendelse og Venner i vide Kredse.

Vort Samfund har i ganske særlig Grad Aarsag til at bevare Paul Hennings' Navn i trofast og venlig Erindring.

Louis Bobé.

Kong Gustaf III's Besøg i Danmark 1787,
skildret i tre samtidige Breve.

Ved **Paul Hennings.**

Nedenanførte Breve ere skrevne af den elskværdige og begavede, senere danske Deputeret i Generaltoldkammer- og Commercekollegiet, Konferensraad Ernst Philip Kirstein, f. 17 Dec. 1759 i Stettin som Søn af preussisk Jagtraad, Advokat v. det der-værende Kgl. Krigs- og Domænekammer Ernst Peter Kirstein og Johanne Caroline Ladewig. E. P. Kirstein kom 1781 til Danmark p. Gr. af sin Tilknytning til den Schimmelmanske Slægt. Hans Morbroder, Krigs- og Domæneraad Friedrich Ladewig var nemlig gift først med Beate og derefter med Caroline, Døtre af Konsistorialraad Jakob Schimmelmann i Stettin, en ældre Broder til Danmarks Skatmester Grev Heinrich Carl Schimmelmann. Kirstein blev strax Privatsekretær hos Skatmesteren og efter dennes hurtig paafølgende Død i 1782 hos hans Søn, Statsminister Grev Ernst S., en Stilling han beholdt til 1796. Kort før nedenstaaende Breve skreves, var han iøvrigt indtraadt i Statstjenesten som Sekretær ved Direktionen for den vestindiske Gælds Likvidation.

Kirstein ægtede 16 April 1787 Emilie Henriette (Jette) Cramer f. i Maj 1764 † 18 Januar 1820, Datter af Universitetskansleren i Kiel, Professor, Dr. theol. Johann Andreas Cramer † 1788 og dennes første Hustru Juliane Charlotte Radicke † 1777. Kirstein døde 6 Okt. 1834.

Brevene ere rettede til Svigerfaderen, der 1754—71 havde været Hofpræst i København og fra den Tid stod hele den da toneangivende tyske Kres i København, ikke mindst Udenrigsminister Grev A. P. Bernstorff, nær. Kansler Cramer, der 1781 havde ægtet Konferensraadinde Margrethe Marie Scherewien f. de Falsen til Søbo ved Faaborg, har i sin bevarede Korrespondance givet sin Længsel efter København manglehaande Udtryk.

Den i Brevene nævnte Carl er vistnok Kirsteins ældste Svoger Carl Frederik Cramer f. 1752, der var Dr. phil. og Professor v. Universitetet i Kiel, men 1794 afskedigedes af politiske Grunde og døde 1807 som Boghandler i Paris, men kan ogsaa være en yngre Svoger Carl Julius Cramer, f. 1766 † som Købmand i Spanien.

Kopenhagen, d. 30. Octbr. 1787.

Theuerster Herr Vater!

Die Nachrichten, welche uns Carl und seine Gesellschaft von Ihrem Auge gegeben haben, sind uns einigermassen, auf das was wir vorhin davon gehört hatten, wieder beruhigend gewesen; indessen

verlangt uns von ganzem Herzen nach der Gewissheit, dass keine Gefahr mit dem Zufall verbunden sei und dies zu erfahren ist unser so wie aller Ihrer Freunde innigster Wunsch. Sie glauben nicht wie aufrichtig ein jeder daran Theil nimmt. Graf Ludwig Rewentlow¹⁾ spricht mit mir, jedesmal dass er mich sieht, von Ihrem Zufall und vereinigt seinen Wunsch mit unserm allerseitigen für Ihre gänzliche Wiederherstellung.

Eine höchst auffallende Neuigkeit beschäftigt jetzt ganz Kopenhagen. Gestern Nachmittag gegen 4 Uhr kam ganz unvorbereitet und unangemeldet der König von Schweden hier an, trat auf dem Schlosse ab und war im Zimmer, wo die Gesellschaft, die an der Rose gespeiset hatte, eben Caffee trank, ehe noch irgend jemand seine Ankunft erfahren oder ihn bemerkt hatte. Der Oberhofmarschall hat noch so eben Zeit den Kronprinzen zu benachrichtigen und der König selbst lässt sich sogleich zu diesem hinführen. Man hat darauf gleich die Staats-Minister zur Audienz bei ihm ansagen lassen und ihn als dann in die Komödie geführt. Zum Souper hat man auch einige Gesellschaft ansagen lassen und er hat bis 1 Uhr in der Nacht an Tafel gegessen. Alles ist nun, wie Sie leicht denken werden, in voller Erwartung der Dinge, die da kommen sollen, denn noch weiss man nichts von dem Gegenstande seiner Reise, die wohl ein allgemeines Aufsehen erregen wird, denn er kam gar nicht incognito, sondern mit einem Gefolge von circa Einhundert Personen, worunter sich Sechs und Dreissig Kavaliers befinden. Selbst in Stockholm ist sein Vorhaben bis auf den letzten Augenblick ein tiefes Geheimnis gewesen. Eines Morgens weckt er selbst seine Kammerjunker mit den Worten *Allons partir pour Copenhague* und macht völligen Ernst aus dem, was diese erst für Plaisanterie nehmen. Sein hiesiger Minister versichert auch nichts von der Sache gewusst zu haben. — Wie lange er hier bleiben wird, weiss man noch nicht. Er soll sich geäussert haben, dass er bleiben würde, so lange er glaubte angenehm zu seyn. Ob dieser Besuch nun Folgen haben wird und welche? Das müssen wir von der Zeit erwarten. Die Muthmassungen werden in diesen Tagen einen unerschöpflichen Stoff der Unterhaltung geben. Sehr merkwürdig ist eine Expedition dieser Art, wovon man in neuern Zeiten eben kein Beispiel hat, immer, und sie wird wenigstens das hiesige Corps diplomatique, besonders den russischen Minister sehr in Aktivität setzen.

Carl, der davon sprach vorigen Sonnabend schon wieder abzureisen, hat sich doch zu einem Aufschub bereden lassen und

¹⁾ Kammerherre Johan Ludvig Greve Reventlow til Baroniet Brahetrolleborg. 1751—1800.

amüsiert sich hier recht wohl. Diesen Mittag speisen wir alle-zusammen bei Geheimerath Carstens¹⁾. Moldenhauer²⁾ hat nun seine Wohnung bezogen und fühlt sich überaus glücklich. Schultz³⁾ findet hier nun auch persönlich sehr vielen Beifall und ist für unsern Zirkel ein angenehmer Zuwachs.

Jette, welche, etwas Schwerfälligkeit ausgenommen, sich sehr wohl befindet küsset mit mir unsrer verehrungswürdigsten Frau Mutter die Hände und ich bin unveränderlich

Ihr
gehorsamster Sohn
E. P. Kirstein.

Kopenhagen, d. 3. Nov. 1787.

Theuerster Herr Vater!

Der grosse Besuch, den ich Ihnen mit voriger Post gemeldet habe ist noch immer hier und erhält Kopenhagen in Bewegung. Seine Rückreise ist noch nicht bestimmt. Nach einigen Nachrichten soll der König selbst unentschlossen seyn, ob er nach Berlin oder wieder nach Stockholm gehen soll. Vor einigen Tagen hat er mit Graf Bernstorff eine Conferenz von 2½ Stunden gehabt und auch die folgenden Nachmittage einige Stunden. Mit Geh. R. Schack R. conferiert er ebenfals. Was nun der Inhalt dieser Conferenzen gewesen seyn mag -- darüber zerbrechen sich unsre Politiker die Köpfe. Mit unsern Festen sind wir nun etwas am Ende und, wenn er noch lange bleibt wird es schwer halten ihn zu amüsiren. Der persönliche Eindruck den er hier macht, soll übrigens im ganzen gut seyn und täglich gewinnen. Nach dem was man erfährt, besitzt er das Talent der Conversation im hohen Grade und spricht mit sehr vielem Verstande. Allein mitunter kommen auch Ausbrüche seiner Sonderbarkeiten, seines Hanges zum pompeusen, hervorstehenden u. dsgl. und dabei sagt er dann zuweilen ziemlich starke und auffallende Sachen. Am Abend seiner Ankunft hatte er Graf Bernst. in der Comoedie vermisst; er fragt ihn also bei der Tafel ob er das Schauspiel nicht liebte. Graf B. antwortet: ja, wenn es gut ist; — warum er denn nicht da gewesen sei? — »Seine Zeit erlaube es ihm nicht«. Die Antwort scheint ihn nicht zu behagen, er

¹⁾ Direktør i tyske Kancelli, Geheimeraad Adolph Gotthard Carstens. 1713—95.

²⁾ Professor theol., senere Overbibliotekar Daniel Gotthilf Moldenhauer. 1753?—1820.

³⁾ Komponisten Johan Abraham Peter Schütz. 1747—1800.

wirft sich in die Brust und sagt: Monsieur le Comte, Vous savez que j'aime le travail, et que je travaille beaucoup, mais malgré cela je ne me refuse aucun plaisir; je vais tous les soirs au théâtre. — »Votre Majesté peut mieux disposer de son tems que moi« sagt Gr. B. Cela est vrai, je fais la nuit mon jour, d'une manière pour faire enrager tous ceux qui m'entourent. Als am Dienstag Cour bei ihm war, lässt er den Hof und die ganze Cour über 1½ Stunde warten. Endlich wird zu ihm geschickt und ihm gesagt, dass der König ihn erwarte. Da springt er auf und sagt. C'est pourtant singulier, que c'est mon sort de faire toujours attendre les Rois. Voila déjà le Sixieme que je fais attendre.

Zum französischen Minister sagt er neulich: N'est ce pas, Mons. le Baron que Vous êtes Gascon? »Oui, Sire, antwortet der, je suis de la Gascogne, mais je ne suis pas Gascon«. Das hat er stillschweigens hingenommen, aber doch nachher zu einem anderen gesagt, je ne sais pas trop, comment on fait pour être de la Gascogne sans être Gascon.

Vous me paraissez fatiguée, sagt er einen Abend zur Gräfin Bernstorff. »Il est vrai, Sire que je ne supporte pas trop bien de me coucher si tard.« Oui Oui, je le sais bien je fatigue tout le monde ici, je fais attendre et fatigue e. c. Mit der Gräfin Bernst. soll er sich vorzüglich viel unterhalten. Ich weiss freilich nicht ob Ihnen, bester Vater, mit der Erzählung dieser an sich geringfügigen Anecdoten gedient ist, allein ich denke, dass dieser Vorfall auch bei Ihnen ein grosser Gegenstand des Gesprächs seyn wird und in der Absicht ist es Ihnen vielleicht nicht unangenehm auch Kleinigkeiten zu erfahren. Über den Gegenstand seines Besuchs wird vermuthlich auch viel gesprochen werden. Sie können aber ziemlich sicher die Nachrichten, welche man etwa darüber haben möchte — nicht glauben, denn so viel weiss ich ungefähr, dass man hier im Publikum noch nichts davon weiss.

Jette hat gestern durch einen Fühnschen Schiffer alles richtig erhalten, was unsre verehrungswürdigste Frau Mutter mit so sehr vieler Güte und Liebe für unsre kleine Nachkommenschaft bestimmt hat. Unsren wärmsten und aufrichtigsten Dank sage ich unsrer theuersten Frau Mutter heute nur vorläufig. Jettens Brief desfals wird Carl überbringen, der morgen mit dem Packetboot abzureisen denkt. Wir küssen Ihnen beiderseits ehrerbietigst die Hände und ich bin

Ihr

gehorsamster Sohn

E. P. Kirstein.

Wie ich eben erfahre wird der König von Schweden am Montage von hier abreisen, den Mittag in Bernstorff speisen und die Nacht in Friedensburg zubringen.

Kopenhagen, d. 10. Novbr. 1787.

Theuerster Herr Vater!

Wie sehr thut es mir leid, dass unsre Hoffnung zu früh und zu viel erwartend gewesen ist. Wir hofften so gern, das was wir von ganzer Seele und mit Inbrunst wünschen, Gott gebe doch, dass unsre Wünsche bald erfüllt und die Kräfte Ihres Gesichts wieder hergestellt werden mögen. Der Verlust dieses Sinnes ist einstreitig in jedem Fall einer der grössten Unglücksfälle, und doppelt empfindlich müsste er Ihrem zu einer so anhaltenden Thätigkeit gewöhnten Geist seyn, der zwar dadurch nicht müssig werden würde, aber doch mit weniger Freiheit und Leichtigkeit arbeiten müsste.

Carl, der die ganze Woche hier auf Veränderung des Windes geharrt hat, ist endlich heute Mittag an Bord gegangen, obgleich der Wind im Grunde nicht besser ist, als er vorher war. Wenn er sich nicht bald ändert, so kann Carl eine sehr beschwerliche und langweilige Reise haben; auch ging er sehr mismüthig nach der Zollbude. Er hat gleiches Schicksal mit dem kayserlichen Minister der mit seinem ganzen Hause zu Wasser von hier gehen will und ebenso lange vom widrigen Winde aufgehalten wird.

Der König von Schweden ist nun glücklich wieder nach seinen Staaten hinübergekommen. Der Kronprinz hat ihn nach Schonen begleitet und Landscron besehen, wo sehr gute und wichtige Anlagen von Gartenbau seyn sollen. Das Publikum sagte, der König sei unverrichteter Sache wieder abgezogen, ohne jedoch bestimmt angeben zu können, was er eigentlich habe verrichten wollen. Im Grunde weiss man wohl von dem einen so wenig wie von dem andern etwas gewisses und, wenn er auch wirklich etwas ausgerichtet hätte, so folgte wohl nicht, dass sich das jetzt gleich zeigen müsste. Man recensiert jetzt die Präsente, welche er hier gemacht hat und findet sie nicht sehr glänzend. Der Vers, welcher einmal in Italien auf ihn gemacht worden seyn soll, wird wieder in Erinnerung gebracht.

Ecco il Real Conte di Haga

che tutto vede, puoco intende e niente paga.

Unser König hat an den Hofstaat des Schwedischen sehr schöne und kostbare Präsente e i g e n h ä n d i g u n d m i t v i e-

l e m A n s t a n d ausgetheilt. Dem König v. S. selbst waren diese aufgefallen und er hat nachher noch einige gegeben die sonst vielleicht nicht erfolgt wären. Die Geschenke von unserm Hofe belaufen sich auf 14300 Rt; die des K. v. S. sind noch nicht alle taxiert. Küche und Domestiken auf dem Schloss haben 2000 Rt. erhalten und der Stall 600. — Graf Bernstorff hat er eine goldene Dose mit seinem Portrait und Brillanten gegeben und dem Erbprinzen den Seraphimenorden. Man sagt, dass er zwei Orden bei sich gehabt habe. Der andere ist aber nicht zum Vorschein gekommen. Politische Absichten haben ihn wohl unstreitig hergeführt, welches sich vielleicht in der Folge noch entwickeln kan; aber das Verlangen von sich reden zu machen hat ohne allen Zweifel wenigstens die Art seines Besuchs, die so einzig ist, bestimmt. — Bei seiner Abreise von hier trug es sich zu, dass die Pferde vor dem Wagen etwas wild wurden und der Kutcher dabei vom Bok fiel. Dies soll ihn etwas aus der Fassung gebracht haben und er hat den Kronprinzen an den Arm gegriffen, dass dieser noch den Abend blaue Flekke zu haben geglaubt hat. Der Kronprinz hatte dabei gelacht! — Den Tag da sie nach Cronenburg kamen um über den Sund zu gehen, wurde wegen des schlechten Wetters nichts daraus. Einige von den Hofleuten stehen am Ufer und der König nicht weit davon als ein Boot von Schweden kommend landet und die Leute aussteigen. Einer von diesen wird gefragt, wie er sich habe wagen können überzugehen und ob das nicht heute gefährlich sei. »Hvad Fare, der er ingen Fare« ist seine Antwort. »Vilde Du sige det samme, naar Din Konge skulde gaa over?« sagt einer von unsren Hofleuten, der ihn für einen Schweden hält. »Min Konge?« giebt dieser zur Antwort, »det er Fanden gale ikke min Konge, jeg er en Normand.« Der Nationalhass zeigt sich überhaupt bei aller Gelegenheit. Der Pöbel hat hier schon davon gesprochen, dass wegen der Kosten welche sein Aufenthalt verursacht hat, eine neue Schatzung aufgelegt werden würde und hat geflucht dass das for den Svenske's Skyld geschehen sollte.

Der Friede zwischen Frankreich und England ist nun entschieden und die Hofnungen welche der zu erwartende Krieg wohl hier und da erweckt haben möchte, liegen im Brunnen. Das von hier aus Caffee in Hamburg gekauft seyn mag, ist wohl möglich, daraus kan aber auch kein Schade von Bedeutung entstehen, denn beträchtlich kan der Fall des Preises nicht werden und Caffee wird einer unsrer besten Handelsartikel da unser Absatz davon nach der Ostsee immer mehr zunimt.

Ich habe mit Gr. S. wegen der 3000 Rb. gesprochen. Eine Auszahlung in klingender Münze wird nicht wohl statt finden können, da der fonds ad usus publicos nichts als Bankzettel hat, allein ein Aufschub der Zahlung hängt ganz von Ihnen ab. Wollen Sie also

nur die Güte haben mir gelegentlich zu melden, ob Sie gar nichts oder doch einen Theil der Summe zum Kieler Umschlag haben wollen, so kan ich das hier besorgen.

Jette und ich empfehlen uns unsrer verehrungswürdigsten Frau Mutter auf das ehrerbietigste und küssen Ihnen beiden mit kindlicher Liebe die Hände. Jettens Brief ist nun auch endlich mit Carl an Bord gekommen und muss sein Schicksal schon theilen.

Ich bin ewig

Ihr
gehorsamster Sohn
E. P. Kirstein.

Fortegnelse over Præster, ordinerede af Biskop Hans Poulsen Resen 1615—1638.

Ved **Bjørn Kornerup.**

Da Sjællands Bispearkiv gik til Grunde ved Kjøbenhavns Ildebrand 1728, led Forskningen af den danske Præstestands Historie som af den almindelige danske Kirkehistorie et Tab, som aldrig fuldtud vil blive forvundet. Saa meget vigtigere er det da, om der fra andre Steder kan opspores Kilder og samles Efterretninger, der i nogen Grad kan bøde paa dette Tab. Som et Bidrag i denne Retning maa de følgende Sider opfattes, der bringer en Fortegnelse over Præster, ordinerede af den sjællandske Biskop Hans Poulsen Resen 1615—1638.

Allerede 1857 meddelte H. F. Rørdam i Ny kirkehistoriske Samlinger I, 500—511 en lignende Fortegnelse over Præster, ordinerede af Jesper Brochmand 1639—1644, paa Grundlag af et Haandskrift, der findes blandt den bekendte personalhistoriske Samler Biskop Jørgen Carstens Blochs efterladte Papirer i Universitetsbiblioteket. (Additamenta 4°. 238). Derimod synes Rørdam ikke at have kendt nærværende Liste, som i sin nuværende Skikkelse ogsaa stammer fra Biskop J. C. Bloch. Den opbevares mærkeligt nok ikke blandt hans øvrige Papirer i Universitetsbiblioteket, men er antagelig fra hans Bispetid i Ribe 1764—1773 blevet liggende der og er senere blevet indlemmet i Ribe Katedralskoles Haandskriftssamling, hvorfra den velvilligst har været udlaant til Brug for Udgiveren til Landsarkivet i Viborg.

Fortegnelsen er skrevet med Blochs velbekendte, højst karakterfulde, men ikke altid lige tydelige Haand og er paa forskellige Steder ret stærkt medtaget af Tidens Tand. De Lakuner, som derved er opstaaet, er søgt udfyldt, og det supplerende Stof er indklamret i skarp Parentes.

Listen meddeles iøvrigt ord- og bogstavret; kun er den vilkaarlige Anvendelse af store og smaa Begyndelsesbogstaver ændret efter Nutidens Skrivemaade. En Undtagelse danner dog Ordet »capellan«, som Bloch konsekvent altid skriver med lille Begyndelsesbogstav. Tegn og Understregninger, der aabenbart kun har tjent til Afskriverens Efterretning, medtages ikke. — Blochs Afskrift gør i det hele og store et paalideligt Indtryk. Dog findes der ikke faa aabenbare Fejl og Skødesløsheder, som for en Del synes at have deres Grund i det Haandskrift, der har tjent til Forlæg. Om dette

har været Resens egen Liste eller blot en Afskrift deraf, lader sig ikke fastslaa udfra Blochs Afskrift, men har den oprindelige Fortegnelse været skrevet med H. P. Resens næsten ulæselige Haand, forklarer denne Omstændighed let de Vanskeligheder, der er opstaaet for Afskriverne, og som ogsaa har sat deres Spor i den Redaktion, hvori Listen nu er os tilgængelig. Hvor Udgiveren er blevet opmærksom paa umiskendelige Fejlskrivninger, er de blevet rettet i Noterne.

Med Hensyn til Fortegnelsens Indhold fortjener det at bemærkes, at den giver mere, end Titelen lover, idet ikke blot de ordinerede er opført, men ogsaa i mange Tilfælde de Præster, der ved Forflyttelse til et andet Kald fik Biskoppens »Confirmats«. Foruden den paagældendes Navn og Ordinations- eller Konfirmeringsdatum findes jævnlig adskillige andre personalhistoriske Oplysninger af ikke ringe Interesse anført om den paagældende.

Ikke faa af de Data, som denne Liste meddele, findes ogsaa i S. V. Wibergs »Dansk Præstehistorie«, men han har næppe kendt Fortegnelsen i dens fuldstændige Form, som han heller ikke nævner blandt sine Kilder. Han maa da have sine Oplysninger ad Omveje, og det ligger nær især at tænke paa det Haandskrift med Efterretninger om sjællandske Præster (Gl. kgl. Saml. 4°. 2990), som er forfattet af Universitetspedellen Peder Muus¹⁾, og som Wiberg har benyttet.

Er saaledes end en Del af denne Fortegnelses Opgivelser allerede ad andre Veje blevet den præstehistoriske Forsknings Fællesgods, saa maa dog Berettigelsen til en Udgave af den formentlig søges dels deri, at dens Stof endnu langtfra er blevet udtømt, men paa mange Punkter kan udfylde vort ellers meget sparsomme Kendskab til den ældre sjællandske Præstestand, dels deri, at man nu vil have Adgang til med Sikkerhed at fastslaa Kilden til mange af de Oplysninger, som allerede findes hos Wiberg og andre Forfattere.

Series ordinatorum ab Episcopo Siell.
D. Joh. P. Resenio.

1615 d. 5 Julii Hr. Jens Sørensen Ortved, cap. hos Hr. Laurids Rasmussen i Hørbye.

Hr. Jacob Clemensen Roeskilde, cap. hos Hr. Niels Lauridsen i Foedbye.

d. 19 Julii Hr. Valentin Christensen Malmøe, cap. ved Frue Kirke i Kiøbenhavn.

¹⁾ Fra dette Haandskrift stammer ogsaa den Liste over Skibspræster 1610—1670, som er offentliggjort i Kirkehistoriske Saml. 3 R. V, 345—350, og som paa forskellige Punkter kan udfyldes ved denne Liste over Præster, ordinerede af H. P. Resen.

- Hr. Anders Mortensen Skamstrup, Sognepræst i Karrebek efter Hr. Morten Budolph[i].
- d. 25 Oct. Hr. Anders Christensen Aalborg til Wartø.
- Hr. Peder Olufsen Helsingør, capell. i Backendrup og Giørløv.
- Hr. Niels Foss, fød i Kiøbenhavn, cap. i Dalbye og Thurebye.
- 1616 d. 16 Jan. Hr. Jørgen Christophersen, fød i Lolland, i Marieboe. Rector i Skielskiør, nu capellan ibid.
- Hr. Christen Jensen Aalborg, 4de Lectie Hører i Kiøbenhavn, cap. hos M. Hans Diderichsen i Søborg.
- d. 19 Mart. Hr. Hans Sørensen Wendelboe, cap. hos M. Mads Colding i Roeskilde.
- d. 22 Maj. Hr. Søren Lauridsen Fardrup til Høve og Flakkeberg.
- Hr. Morten Bendsen Aalborg til Kregome og Winderød.
- d. 11 Sept. Hr. Hans Strangesen til Faxøe.
- d. 30 Oct. Hr. Niels Holbek til Stifttsbiergebye og Mørke.
- d. 11 Dec. Hr. Poul Sørensen Sort til Rye og Sonerup.
- Hr. Peder Andersen Slagelse, cap. i Ovreydre.
- Hr. Ludvig Hansen Meon¹⁾, cap. i Præstøe.
- 1617 d. 8 Jan. Hr. Sven Madsen Lemvig til lille Hedinge og Høyrup.
- Hr. Tideman Hansen Førsløw til Endesløv og Braabye.
- d. 18 Jun. Hr. Hans Rasmussen Esbynderup, cap. hos Hr. Laurids i Hørbye.
- Hr. Truels Nielssen Opsloe, Slotspræst i Elsborg.
- d. 9 Jul. Hr. Jens Andersen Aalborg til Moeboe²⁾.
- Hr. Jørgen Madsen Gullandsfar til Wordinborg.
- Hr. Frans Jensen Aarhus til Haurdrup og Skiensved.
- Hr. Poul Christensen Ormstrup til Ørslev og [Bjerre] i Flakkeb. [Herred].
- d. 13 Aug. M. Friderich Klyne til Friderichsborg etc.
- d. 10 Sept. Hr. Hans Svendsen Kundbye til Hiembek og Svinninge.
- Hr. Tyge Andersen Kiøbenhavn, cap. i Slangerup.
- Hr. Niels Pedersen Winter, fra Mors, til Sæbye og Giershøy.
- d. 1 Oct. Hr. Wilhelm Hansen Lemvig, Slotspræst i Kiøbenhavn.
- d. 12 Nov. Hr. Christopher Augustinisen (fra Kiøbenh.) til Steenløse og Wexiø.
- Hr. Chr. Christophersen Mariager, cap. til Carlslunde og Kagstrup.
- d. 3 Dec. Hr. Mogns Thomæsen til Gangløse og Slagslunde.
- Hr. Christen Rasmussen Lynge til Thaarup.
- d. 24 Dec. M. Erich Hansen Juul til Bregninge og Biersted.
- Hr. Hans Pedersen Nestved til Øster-Egede.
- 1618 d. 14 Jan. Hr. Hans Jørgensen Riber, cap. i Præstøe.
- d. 21 Jan. Hr. Hans Christensen Alborg til Tugthuset.
- d. 11 Febr. Hr. Hans Hansen Vig, cap. hos sin Fader.
- d. 22 Apr. Hr. Hans Ditlev Viborg til Sønderup og Nordrup; vor tunghørig, forbandt sig til at holde capellan.
- Hr. Oluf Kok Pedersborg, cap. hos Hr. Rasmus i Asminde-
rup og Granløse.

¹⁾ Møen.

²⁾ Sikkert Fejlskrift for Vartoe (Vartov).

- d. 6 Maj. M. Oluf Fok til St. Peders Kirke i Nestved, ordineret i Slagelse.
- d. 13 Maj. Hr. Niels Damiani, cap. hos Hr. Jørgen i Hvedstrup.
- d. 22 Jul. Hr. Thomas Jørgensen Nyekiøbing til Sorterup og Ottestrup.
- d. 29 Jul. Hr. Jacob Jensen Rørbye til Jyderup og Holmstrup.
Hr. Morten Pedersen Riber til Rachløw.
Hr. Peder Christensen Alborg, Skibs-Præst p. K[on]gens Skib til Ostindien.
- d. 25 Oct. Hr. Haagen Poulsen Nou¹⁾ Skibsproust til Ostindien.
Hr. Peder Jensen Fast²⁾ fra Skeen, Skibspræst eod.
Hr. Niels Sørensen Aarhus fra Ølsted eod.
Hr. Rasmus Jensen Aarhus eod.
Foruden Hr. Christen Henrichsen, der maa have været Præst før³⁾.
- d. 2 Dec. Hr. Hans Nielssen Roeskilde, cap. i Svogerslev og Kornerup.
Hr. Hans Pedersen fra Kiøbenhavn til Kongens Lyngbye.
- d. 30 Dec. Hr. Christen Sørensen Sæbye, cap. ved Nicolai Kirke i Kiøbenh.
Paa samme Tid fik Hr. Oluf Nielssen Sæbye, forhen Præst i Soer, Collatz til Lyng og Brobye.
- 1619 d. 20 Jan. Hr. Søren Jacobsen Ribe til Soerøe.
- d. 24 Febr. Hr. Tideman Willadsen fra Kiøbenhavn, cap. ved Nicolai Kirke i Kiøbenhavn. Kaldet af M. Thomas⁴⁾ med Meenighedens Samtykke.
- d. 12 Maj. Hr. Hans Olufsen Kieldbye⁵⁾, cap. til Gierslev.
Hr. Hans Mortensen Colding til Hyllinge i Flakkeberg.
[Her.] tilhørende Friderich Parsberg.
- d. 2 Jun. Hr. Jens Knudsen Helsingøer til Everdrup; ord. i Roeskilde.
- d. 16 Jun. Hr. Anders Olufsen Hallandsfar til Helsinge og Drøsselberg.
Hr. Jørgen Hansen Lolland til Slaglille og Biernede.
- d. 23 Jun. M. Mogns Nielssen Kok, cap. til Nicolaj.
- d. 14 Jul. Hr. Peder Christensen Lundstofte til Tikiøb.
Hr. Herman Henrichsen Viborg til Thune og Snolleløv.
- d. 8 Sept. Hr. Rasmus Hansen Lundforlund til Haureberg og Gudom.
Hr. Jacob Christensen Ravn fra Kiøb. til Syghuset uden Nørre Port.
- d. 15 Sept. Hr. Mads Jensen Hedinge til Ølsted.
- d. 16 Sept. Hr. Tyge Andersen, hidtil cap. i Slangerup, Collatz til Lyngbye.
- d. 22 Sept. Hr. Henrich Tygesen Colding til Bringstrup og Siersted.
Hr. Oluf Christensen Roeskilde, cap. til Gadstrup og Syv.

¹⁾ Kan ogsaa læses Nan.

²⁾ Kaldes i Kirkehist. Saml. 3 R. V, 349. Hast.

³⁾ Den sidste Sætning stammer sikkert fra Bloch.

⁴⁾ Mag. Thomas Cortsen Wegener.

⁵⁾ Kan ogsaa læses Kuldbye.

- d. 26 Sept. Hr. Eskel Jacobsen Handberg til Tiberg.
Hr. Hans Pedersen Svenborg til cap. i Slangerup.
- d. 5 Oct. Hr. Laurids Jonsen Aalborg til Aversie.
Hr. Peder Hansen Baarse til Præstøe.
- d. 16 Oct. Hr. Peder [Nielsen] i Vallensbek.
- d. 22 Oct. Hr. Christen Mariager til Egbye.
- d. 3 Novembr. M. Morten Clausen til Glostrup.
Hr. Mads Johansen Reerslev til Carlslund og Kagstrup.
Hr. Niels Rasmussen til Lydersløv og Frørersløv.
- d. 24 Novembr. M. Niels Strangesen til St. Ped. i Slagelse.
Hr. Søren Jensen Molboe til Ølstykke.
Hr. Christen Michelsen Tisted til Ovre Ydre.
- d. 1 Decembr. Hr. Laurids Nyeberg til Skievinge etc.
Hr. Niels Jensen Sørbye til Haarsløv og Tingjellinge.
Hr. Jacob Jensen Tisted, cap. til Helsingborg i Skaane.
Hr. Jens Mortensen Fanrøe¹⁾, cap. i Rønnebek.
- d. 8 Dec. Hr. Hans Pedersen Varde til Gadstrup og Syv.
Hr. Niels Lauridsen Holbek til Tudse og Butterup.
coll. Hr. Mogns Jensen Gad til Volderslev.
M. Mogns Nielssen Kok til Callundborg.
- d. 22 Dec. Hr. Poul Pedersen Ubye til Sverborg.
Hr. Niels Jensen Lundegaard til St. Peders Kloster i Lund
i Skaane.
Hr. Frands Hansen Roeskilde til Ørsted og Døestrup.
Hr. Bertel Eskildsen til Høybye.
- 1620 d. 1 Jan. M. Rasmus Svensen Odense til Faxøe.
Hr. Anders Biørnsen Hallandsfar til Lundforlund og Giørlov.
Hr. Søren Jacobsen til Steenmagle. Ventel. Collatz.²⁾
- d. 9 Febr. Hr. Christen Knudsen Liørersløv, cap. i Præstøe.
- d. 1 Mart. Hr. Michel Pedersen fra Kiøbenhavn til Soer.
- d. 12 Mart. Hr. Jacob Christophersen Meisner til Hyllested
og Vensløv.
Hr. Thomas Jonsen Colding til St. Jørgen og St. Ib i Roeskilde.
- d. 26 Mart. Hr. Søren Knudsen Rønnebek til Kongens Skibe.
M. Laurids Mortensen Scavenius til Dom Proust i Roeskilde.
Hr. Jens Nielssen Voldum, cap. t. vor Frue i Kiøbenhavn
for M. Vallentin p. et Aars [Tid].
Hr. Niels Nielsen Horn, kgl. Skibs Præst.
- d. 24 Maj. Hr. Peder Jacobsen Slagelse til Stillinge.
- d. 31 Maj. Hr. Peder Jacobsen Birckerød, cap. i Lyngø.
Hr. Anders Madsen Helsingør } Skibs-Præster.
Hr. Niels Jensen Fynboe }
- d. 28 Jun. Hr. Jacob Sommer fra Skaane, cap. til Herføgle.
Hr. Niels Hansen Vordingborg, cap. i Præstøe.
Hr. Knud Hansen Eggesløv, cap. i Giersløv.
- d. 5 Jul. Hr. Jørgen Knudsen Gunderslev, cap. i Bavelse.
Hr. Poul Rasmussen Færøe til Thorshavn.
- d. 23 Aug. Hr. Mads Michelsen til Vallekilde og Hørve.
- d. 20 Sept. Hr. Mads Hansen Vig til Egeberg.
Hr. Laurids Madsen Kaas til Tugthuset.
- d. 14 Dec. Hr. Poul Sørensen, cap. til Awersie.

1) Faxøe.

2) Vistnok Blochs Bemærkning.

- 1621 d. 25 Apr. Hr. Hans Olufsen Sæbye, cap. til Slagløse¹⁾ og Heininge.
 d. 30 Maj M. Peder Bertelsen Kiærulf til Sæbye og Fellingsløv²⁾.
 Hr. Morten Marcussen til Karleboe.
 Hr. Henrich Pedersen fra Kiøb. til Sønder-Jernløse og Systrup.
 d. 1. Aug. Hr. Jens Sandersen Plou til Varto.
 Hr. Thorlac Thorkelsen Islender til Ovre-Ydre.
 d. 17 Aug. Hr. Christen Christensen Marstrand til Tyberg.
 d. 24 Oct. Hr. Oluf Olufsen Borrhe, cap. i Præstøe.
 Hr. Anders Nielssen Glin³⁾, cap. i Esbynderup.
 (d. 6 Nov. Hr. Albert Samuelsen, forhen ord. i Odense som cap. i Ørstofte, nu kaldet til Sneserød).
 d. 9 Dec. Hr. Christen Lauridsen Aalborg, cap. i Slingerup.
- 1622 d. 6 Jan. Hr. Hans Hansen Buk, fra Nestved, til Awersie.
 d. 27 Jan. Hr. Niels Lauridsen Rendorløv (Skonning) til Roholt, forhen Hører i Kiøge.
 d. 3 Martii Hr. Otto Andersen til Nyekiøbing og Rørvig.
 (d. 7 Mart. Hr. Antonius Madsen confirm. til Hiørlunde, forhen ord. i Skaane. D. 10 Apr. Hr. Jens Voldum til Ubye).
 d. 8 Maii M. Morten Madsen, ord. i Roeskilde til Friderichsborg.
 Hr. Hans Christophersen til Fodbye.
 Hr. Peder Lauridsen til Hvalsøe og Serkeløse.
 (M. Friderich confirmatz til Vindinge og Qvislemark).
 d. 5 Jun. Hr. Hans Svensen Aarhus til Vallebye og Taarnbye.
 Hr. Peder Christensen Vordingborg, cap. til Bierget og St. Ib. Roesk.
 Hr. Mads Hansen Ousted⁴⁾ til Ousted og Alleslev.
 d. 17 Jul. Hr. Mads Jensen Aalborg til Lemvig⁵⁾ og Bieverskow.
 d. 11 Sept. Hr. Thomas Sørensen fra Kiøb. cap. Nicolaj.
 Hr. Christen Hansen Skelskøer Præst paa ostindiske Skibe.
 Hr. Niels Vind, cap. til Saabye og Kidsrup.
 Hr. Mads Boesen (fra Odense) til ostindiske Skibe.
 Hr. Peder Sørensen Aale i ligemaade.
 d. 18 Sept. Hr. Marcus Knudsen, fra Kiøb., til Viskinde og Avensøe.
 d. 20 Nov. M. Jacob Hasebard til Proust ved Frue Kirke.
 Hr. Anders Gimlinge til Brøndbye.
- 1623 d. 22 Jan. Hr. Thor Rasmussen Cimbershavn til Ovre-Ydre.
 (d. 27 Jan. Her Peder confirm. til Karebek, forhen ostindisk Præst).
 d. 9 Febr. Hr. Niels Jensen, cap. i Gierslev.
 d. 19 Mart. Hr. Mads Michelsen, cap. Nicolaj Kirke, ordin. i Roeskilde.
 d. 23. Apr. Hr. Lago Møgesen Krummerup til Vemmeløv.
 Hr. Oluf Christensen Thorsløv, cap. hos M. Poul Colding ved Herlufsholm.

¹⁾ Slagelse.

²⁾ Hallenslev.

³⁾ Fejlskrift for Glim?

⁴⁾ Kaldes Rasted hos Wiberg II, 548.

⁵⁾ Lidemark.

- Hr. Christen Christensen Jonshoved til Kongens Skibe.
 Hr. Peder Hansen Halmsted i ligemaade.
 (Hr. Isaac Ernst til Kundbye ¹⁾ og Krogstrup, forhen ord. i Skaane. Collatz d. 16 Maj).
 d. Maj. Hr. Hans Andersen Friderichsborg, cap. hos Hr. Jørgen i Vordingborg, ord. i Roeskilde.
 d. 21 Maj. Hr. Daniel Samuelsen Haarløv, cap. St. Mickels, i Gunderslev.
 d. 9 Jul. Hr. Hans Poulsen Nestved til Soer. ord. i Roeskilde.
 d. 16 Juli M. Peder Nielssen Tysted til Høyelse.
 d. 27 Aug. Hr. Hans Nielssen til Føllesløv og Serslev.
 d. 24 Sept. Hr. Daniel Madsen Roeskilde, capell. i Vordingborg efter Lehnsmandens Hr. Palle Rosencranzes og Magistratens Begiering i Hr. Jørgens Fraværelse.
 1624 d. 21 Jan. Hr. Christopher Sørensen Wallensbek til Børnehuset og Kunsthuset.
 d. 7 April. Hr. Oluf Bendsen til vor Frue Kirke.
 Hr. Laurids Jespersen Rachløw til Holbek.
 (d. 8 April Collatz til Hr. Hans Sørensen til Jernløse og Quandløse).
 d. 21 April. Hr. Hans Knudsen til Cariise.
 Hr. Blasius Hansen (fra Kiøbenhavn) cap. i Nyekiøbing.
 d. 5 Maj. Hr. Morten Mortensen Slagelse til Sønderup og Nordrup.
 d. 14 Julii. Hr. Pors Munk, cap. til Skielbye og Bavelse.
 Hr. Hans Jensen Colding, cap. i Præstøe.
 d. 28 Julii Hr. Jesper Hansen Lund, cap. Helliggeistes i Kiøbenhavn.
 d. 10 Nov. Hr. Jens Pedersen Aalborg til Ostindien paa Skibet Nattergalen.
 d. 1 Decembr. Hr. Laurids Willumsen Riber til Thostrup.
 Hr. Peder Eilersen Horsens til Borrhe paa Møen.
 1625 d. 16 Febr. Hr. Jens Hansen Slagelse til Ølstykke.
 (d. 22 Febr. Collatz til Hr. Christen Rasmussen til Thaarup).
 d. 6 April. M. Thomas Lund, tydsk Sogne Præst i Helsingøer, ord. i Skielskøer.
 d. 4 Maj. Hr. Jacob Nielssen til Trinitatis.
 Hr. Peder Pedersen til Tølløse.
 Hr. Hans Rasmussen Færøe til Thorshavn.
 Hr. Christen Hansen Wordingborg til Havreberg og Gudom.
 d. 11 Maj. M. Ludvig Michelsen til Soer.
 Hr. Alexis Henningsen Ølskiøb, cap. i Giørlunde²⁾.
 Hr. Christen Jensen til Syghuset uden Porten.
 d. 29 Junii Hr. Morten Nielssen Kiøbenhavn, cap. i Hiørlunde.
 Hr. Erich Hansen Helsingøer, nederst cap. i Helsingøer.
 d. 13 Julii Hr. Lage Jacobsen Lintrup til Steens Magle etc.
 d. 3 August. M. Oluf Wind til Hellig Geistes.
 Hr. Knud Christensen Hedensted ad Naupægø³⁾ in Lolandia.
 (Hr. Hans Andersen Friderichsborg, forhen ord., Collatz d. 10 Aug. til Borrhe paa Møen).

1) Kyndbye.

2) Hjørlande.

3) Nebbelunde.

- d. 24 Aug. Hr. Jacob Mortensen Helsted, cap. i Kallehaage.
 Hr. Niels Sørensen Alling, en Jyde, cap. til St. Jørgen og St. Ib.
 Hr. Michel Jensen Gyrsting, cap. til Slavelse og Heinede.
- d. 26 Oct. M. Hans Steeman, fra Hamborg, cap. tydsk Meenighed.
- d. 1 Dec. Hr. Caspar Erichsen Ørbek, cap. i Ulsøe og Freersløv.
- 1626 d. 18 Jan. M. Jens Dinissen Jersin til vor Frue.
 Hr. Jens Hansen Grønbek til Høyelse.
 (d. 20 Jan. M. Anders Arreboe Collads til Vordingborg).
- d. 22 Febr. Hr. Ove Lauridsen Katterup, Feldpræst.
- d. 8 Mart. Hr. Knud Hansen Kiøge til Kirkerup og Aagerup.
- d. 19 Mart. Hr. Søren Hegelund til Antvorskov Slot, ordin. i Slangerup.
- d. 2 April. Hr. Peder Andersen Kallundborg til Tyvstrup og Haldager.
- d. 3 Maj. Hr. Niels Rasmussen Bagger fra Randers, Skibs-Præst.
 Hr. Diderich Knudsen fra Kiøb. til Lellinge og Ølsemagle.
 Hr. Søren Hansen Bogense, cap. i Tikiøb.
- d. 17 Maii. Hr. Oluf Jensen Nestelsøe til Finderup.
 Hr. Mads Mouridsen Kiøbenhavn, cap. i Aarbye.
- d. 2 Aug. Hr. Rasmus Nielssen Vordingborg, cap. hos Hr. Jens i Nestved.
 Hr. Arnd Thorsen til Snoldelev og Thune.
 Hr. Laurids Christensen Winter, cap. i Hedinge.
 Hr. Peder Nielssen Sæbye til Børnehuset.
- d. 9 August. Hr. Mads Nielssen Thyllese til Kiøbenhavn Slot.
 Hr. Thomas Thomæsen Colding, cap. i Saabye og Kilderup.
 (Hr. Christopher Sørensen ved Børnehuset kaldet til Vallens[bek]).
- d. 4 Oct. Hr. Jens Hansen, capellan i Beenløse og Quærkebye.
- 1627 Jan. Hr. Rasmus Hansen Skonning, cap. i Blaustrød . . .
 Hr. Jørgen Lauridsen Nyeløse til Næsbye og Ty[velse].
 Hr. Poul Andersen Tisted, cap. i Vordingborg.
 Hr. Rasmus Jensen Krog, cap. i Esbønderup og Nøddebo.
- d. 23 Febr. Hr. Claus Hansen til Helsted.
 Hr. Otto Lauridsen Aabye, cap. i Slangerup og Ugelse.
- d. 21 Mart. Hr. Oluf Engelbrechtsen Varberg, cap. til Hween.
- d. 25 April. Hr. Daniel Bertelsen Skibs-Præst.
- d. 16 Maj. Hr. Hans Jørgensen Nachskow, cap. til Elmelunde paa Møen.
 Hr. Jens Knudsen Vestervig Skibs-Præst.
- d. 30 Maj. Hr. Ebbe Jensen Brun Slots-Præst paa Antvorskov.
 (Hr. Mads Floe forhen Skibs-Præst kaldet til Vallensbek).
- d. 27 Jun. Hr. Jacob Jensen Gyrsting til Corsøer og Tornborg.
- d. 13 Jul. M. Anders Jensen Aalborg til St. Peders i Slagelse.
- d. 20 Jul. Hr. Niels Pedersen Tisted til Slottet paa Gulland.
- d. 3 Aug. Hr. Claus Bertelsen Stenderup Skibs-Præst.
- d. 15 Aug. M. Envold Nielssen Hadersleb (Randulf) til Roeskilde.
 Hr. Jacob Tagesen, cap. hos Faderen i Gierløv og Draabye.
- d. 19 Sept. Hr. Michel Sørensen, cap. til Eggesløv, ord. i Beenløse.
 Hr. Christen Hansen Stenderup Skibs-Præst.
- d. 21 Sept. Hr. Peder Christensen Fielsted Skibs-Præst.
 Hr. Peder Nielsen til Ourøe.

- d. 28 Sept. Hr. Henrich Lauridsen Bogense til Børnehuset.
d. 30 Nov. Hr. Jacob Madsen til Hedinge.
- 1628 d. 23 Januar. Hr. Jacob Sørensen Bøcher fra Kiøb. til Haurdrup og Skiensved.
d. 23 Febr. Hr. Jens Andersen Saal, cap. i Hagedsted.
Hr. Poul Jacobsen Helsingborg til Jydstrup og Hvalsøelille.
d. 21 Mart. Hr. Villads Andersen Aalborg Skibs-Præst.
Hr. Jon Andersen Svenvig¹), en Normand, Skibs-Præst.
d. 8 April. Hr. Peder Kragelund til Faareveyle.
d. 30 Maj. M. Lage Christensen Malmø Skibs-Præst.
Hr. Hans Madsen Helsingør, cap. hos Hr. Oluf i Blistrup.
d. 11 Junii. Hr. Søren Hansen Nyborg til Lyng og Brobye.
d. 22 Junii. Hr. Hans Høyer til Raarup og Hyllinge²).
d. 8 Aug. Hr. Jens Jensen Mariager, cap. i Store-Hedinge.
d. 31 Octobr. Hr. Søren Nielssen Gammelbye til Herføgle.
d. 5 Decembr. Hr. Knud Jespersen i Krumerup og Fugleberg.
Hr. Hans Andersen Steege³) til Fanefjord paa Møen.
- 1629 d. 20 Mart. Hr. Hans Jørgensen Hee, cap. i Slangerup.
d. 10 Jun. Hr. Hans Madsen til Brøndbye Øster og Vester.
d. 21 Aug. M. Hans Burchardsen til vor Frue Kirke.
Hr. Peder Nielssen Slagelse til Ovre-Ydre og Nye Kirke.
d. 14 Oct. Hr. Hans Jensen Klyne, cap. ved Herlufsholm.
(d. 28 Oct. Hr. Villads Andersen til Slangerup Collads).
d. 11 Nov. Hr. Mads Mortensen, cap. i Ourøe.
Hr. Søren Sørensen fra Kiøb. til Vetersløv og Høm.
Hr. Peder Hansen Kierteminde } Skibs-Præster
Hr. Rasmus Jacobsen Falster. } paa de
Hr. Hans Hermansen Helsingør. } ostindiske
Hr. Christen Pedersen Storm fra Stavanger. } Skibe.
- d. 16 Decembr. Hr. Balthzar Nielssen Hem, en Jyde, cap. ved vor Frue.
- 1630 d. 17 Febr. M. Søren Nielssen Hornum til St. Jørgen og St. Ib.
Hr. Niels Christensen Holstebro, c[ap] i Kiøbenhavn.
Hr. Poul Jensen Tisted, cap. i Præst[øe].
d. 17 Mart. M. Michel Pedersen Munk til Ølsted.
d. 21 April. Hr. Niels Thomsen fra Roeskilde til Aarbye.
Hr. Jens Sørensen Viborg Skibs-Præst.
Hr. Peder Simonsen Hof, cap. i B[lidstrup].
Hr. Jens Hansen Helsingborg Skibs-Præst.
d. 7 Julii. Hr. Morten Christensen Roholt til Sønderup og Nordrup.
d. 18 Julii. Hr. Hans Hansen Hardig fra Obsal⁴) til Syderøe paa Færøe.
d. 28 Julii. Hr. Jacob Hansen Kallundborg til Hvedstrup og cap. i Flyng.
d. 12 Aug. Hr. Niels Jacobsen (fra Skaane), cap. i Tikiøb.
Hr. Knud Lauridsen Malmø, cap. i Gunderslev.
d. 18 Aug. Hr. Niels Lauridsen Svan, cap. i Callundborg.

¹) Kaldes i Khs. Saml. 3. R. V, 346 Skonvigh og dette er hans rigtige Navn. Han er kendt som Worms Medarbejder ved Udgivelsen af Runeindskriftterne.

²) Sikker Fejlskrift for Borup og Kimmerslev, jvf. Wiberg I, 196.

³) Vist Fejl for Schytte, ti han er født i Tostrup i Viborg Stift.

⁴) Oslo.

- d. 25 Aug. M. Peder Sørensen Sverborg til Førslev og Sneersløv.
Hr. Anders Svendsen Hallandsfar, cap. til Herføgle og Sedder.
- d. 15 Sept. M. Anders Jacobsen Langebek til Kallehauge.
Hr. Anders Svendsen Fyenboe, cap. til Soderup og Eskildstrup.
- d. 21 Sept. Hr. Niels Christensen Hyllested til Stillinge.
Hr. Hans Pedersen Morsing til Sæbye og Giershøy.
- d. 6 Oct. Hr. Niels Jensen Bøgvad til Grevinge.
Hr. Frans Thagesen til Nidløse.
Hr. Niels Christensen Skonning til Gulland.
(d. 13 Nov. Skibs-Præsten Hr. Daniel Krop conf. til cap. i Slagelse).
- d. 17 Nov. Hr. Hans Mortensen Krummerup, cap. i Slaglille.
- d. 1 Dec. Hr. Biørn Andersen Stub til Reerslev.
- 1631 d. 19 Jan. Hr. Laurids Olufsen Agendorf, cap. i Vordingborg.
Hr. Michel Jensen Vedgaard, cap. i Eggesløv, ord. i Slagelse.
- d. 27 Maj. Hr. Jens Friderichsen Colding, cap. til Herlufsholm.
Hr. Oluf Jensen Morsing til Ostindien.
- d. 8 Julii. M. Niels Villadsen til Skielskiør.
Hr. Niels Pedersen Hoersløf (en Skonning) til Hween.
- d. 5 Aug. Hr. Peder Lauridsen Tuxen (født ved Flensborg) til Egesborg.
Hr. Anders Erichsen, fra Kiøb., til Stillinge.
- d. 19 Aug. Hr. Niels Andersen Friderichsborg til Nestved og Foedbye.
- d. 31 Aug. Hr. Niels Pedersen Slagelse til Vedbye i Løveherred.
Hr. Simon Nielssen Nestved til Hammeløw¹).
- d. 16 Sept. Hr. Friderich Hansen Steen til Heininge og cap. i Slagelse.
- d. 28 Oct. Hr. Oluf Andersen Bek, cap. til Slaglille og Biernede.
- d. 18 Dec. Hr. Michel Kraft til Odden.
(Skibs-Præsten Hr. Christen Michelsen til Haverdrup og Skeensved).
- 1632 d. 18 Jan. Hr. Christen Pedersen Riber, cap. i Gunderslev.
- d. 8 Febr. Hr. Niels Christensen Vinter til Nidløse.
- d. 9 Mart. M. Bartholomæus Jørgensen til Biergebye og Sludstrup.
- d. 28 Mart. Hr. Christen Jørgensen Morsing, cap. hos M. Søren i Roeskilde.
Hr. Oluf Bothulfsen Gullandsfar til Færøe.
Hr. Peder Hansen Lunde til Færøe.
- d. 15 Jun. Hr. Søren Andersen Lollik til Thyllese og Aagerup.
Hr. Henning Pedersen Nestved til Hersløv og Hevninge²).
- d. 29 Jun. Hr. Bertel Jensen Gyrsting, cap. til Gadstrup og Syv.
Hr. Niels Madsen Callundborg, cap. i Præstøe.
Hr. Jens Michelsen Fyenboe, cap. i Vordingborg.

¹) Himmelev.

²) Gjevninge.

- d. 18 Jul. Mester Niels Skielderup til Soer.
M. Simon Hennings, Bergensis, til tydske Kirke.
Hr. Niels Hansen Lund til Kundbye i Tudseherred.
- d. 17 Aug. Hr. Gudmand Svendsen, Kiøb., cap. i Glassax.
Hr. Jens Pedersen Aarhus, cap. i Eggesløw.
- d. 14 Sept. Hr. Gregers Hansen Toxverth, cap. hos Hr. Jacob i Nordrup.
- d. 21 Sept. Hr. Jørgen Jensen Wallensved, cap. i Ringsted.
- d. 7 Dec. Hr. Hans Jensen Helsing, cap. i Tikiøb.
- 1633 d. 25 Ja[n]. Hr. Hans Hermansen Aalborg til Taarnborg.
Hr. Jens Hansen Tausan, cap. i Egesborg.
- d. 15 Febr. Hr. Mads Hansen Lunde, cap. hos hans Fader i Maglebye.
- d. 20 Martii Hr. Søren Maj til Holbek og Mierløse.
- d. [21 April?] Hr. Boe Ottesen, cap. i Vordingborg.
Hr. Søren Lauridsen Bergensis til Tugthuset.
(Hr. Blasius, cap. i Nyekiøbing, confirm. som Sogne-Pr[æst] 4 Jul.)
- d. 11 Aug. M. Angelus Lucius, cap. i Steege, ordineret i Slange[rup].
- d. 14 Sept. Hr. Hans Olufsen Boende, cap. i Gadstrup og Syv.
- d. 27 Sept. Hr. Hans Jespersen Biergebye, cap. i Kiøng.
Hr. Jens Pedersen Fersløv, cap. i Tikiøb.
- d. 8 Nov. Hr. Niels Lauridsen Gimlinge til Valløe og [Th]jurebye¹).
- d. 14 Nov. Hr. Bertel Christophersen, cap. i Vollerslev og Giørslev.
- 1634 d. 10 Jan. Hr. Peder Rasmussen Slagelse eller Holst, cap. i Hasle og Brobye.
- d. 28 Mart. Hr. Jens Jensen Aalborg, cap. i Tikiøb.
- d. 21 Apr. Hr. Niels Isaacsen til Reesløv og Fensmarch, ord. i Skelskør.
- d. 18 Maj. Hr. Niels Poulsen Niim, cap. til Herfølge og Seder, ord. i Kiøbenhavn af D. Mads Medelfart fra Skaane.
- d. 29 Junii Hr. Hans Albertsen Kiøbenhavn, cap. i Præstøe.
- d. 25 Julii M. Christopher Christensen til Steege.
- d. 15 Aug. Hr. Wilchin Langhorst, fra Vestphalen, til St. Petri K. i Kiøb.
- d. 12 Sept. Hr. Jacob Nielssen, cap. til Kielbye paa Møen.
- d. 10 Oct. Hr. Rasmus Ivarsen Odense til Ubye| ord. i Hr. Thor Gottskalk fra Horsens til Fuglede. (Roeskilde.
- 1635 d. 15 Apr. Hr. Christen Christensen Morsing, cap. i Herlufsholm.
- d. 1 Maj. Hr. Peder Rasmussen til Hasle og Brobye.
- d. 3 Maj. M. Peder Peder. Winstrup Hofprædikant.
- d. 15 Maj. Hr. Christen Hermansen, Skibs-Præst.
Hr. Jacob Sørensen Glud, cap. til Nicolaj Kirke.
- d. 27 Maj. M. Godefred Gesius, ex Martia, pro aula S. P. El.²).
Hr. Jens Bondesen Viborg til det ostindiske Skib St. Jacob den større.

¹) Taarnby.

²) o: Serenissimi Principis Electoris, jvf. D. G. Zwergius: Det Sielandske Clerisie. Kbhvn. 1753. S. 610—611.

- d. 1 Jul. Hr. Jens Olufsen Riis, cap. i Eggeslev.
- d. 22 Jul. M. Jacob Pedersen Spielderup til Vensløv og Hyllested.
Hr. Balzar Poulsen til Roeskilde, Svogersløv og Graa-brødre.
Hr. Christen Michelsen til Fogedbye.
- d. 2 Sept. Hr. Christen Nielszen Sinberg fra Mors til Eggesløv.
Hr. Mogns Villadsen til Regenzen.
Hr. Laurids Petersen, cap. i Slaglille.
Hr. Hans Claussen, cap. p. Amager.
Hr. Anders Simonsen, cap. i Helsingøer.
(Hr. Jon Andersen conf. til Hasle og Braabye d. 28 Oct.).
- d. 30 Sept. Hr. Niels Andersen Udbyeneder, en Jyde, } til Ost-
V. Oct. Hr. Peder Jacobsen Oddevald, en Normd. } indien.
- d. 13 Nov. M. Christen Madsen til Liverslev og Frøslev.
- 1636 d. 29 Jan. Hr. Henrich Hansen Buck til Torslund og Jishøye.
d. 20 Maj Hr. Sacharias Olufsen Skibspræst.
d. 3 Junii M. Johan Reinboth fra Altenborg, til Sognepræst ved Nic. Kirke i Flensborg og Proust i Amtet. Disputator per omnia.
d. 29 Julii Hr. Christopher Hansen Balderup, cap. i Smørum og Ledøe.
d. 2 Sept. M. Johannes Casparus Hauserus, fra Tübingen, Pastor designatus ved St. Hans, St. Annæ og St. Jørgens Meenighed i Stralsund efter D. Georg Zæmans Superintendentens Begiering, Magistratens og Forstandernes Samtykke og Kongl. Majsts. Bevilling.
d. 25 Nov. Hr. Christen Danielsen, cap. i Tikiøb.
d. 21 Dec. M. David Christensen, cap. i Helsingøer.
- 1637 d. 26 Febr. Hr. Jørgen Meiland, fra Glaucha i Meisen, tysk Præst i Helsingøer.
Hr. Ivar Hansen Boeslund, cap. hos hans Fader.
d. 17 Mart. Hr. Oluf Nielszen Slagelse, cap. i Ringsted.
(NB. Hr. Christopher, ordineret i Falster, fik d. 21 Mart. Confirm. til Jungshoved. D. 8 Apr. fik Hr. Clavs i Helsted omsider efter omskrevet Kaldsbrev fra Vordingborg, Skrivelse til K. M.s Lehnsmand og saaledes Confirmation efter saadan Collatz paa Hans Mays. Vegne og gode Behag og fik forrige Confir[mation] . . . sig¹).
d. 1 April. M. Søren Poulsen Gullandsfar til Slangerup.
Hr. Peder Christensen Skifholm, cap. i Kiøge.
(Hr. Claus Bertelsen fra Slangerup til Sandbye d. 27 Apr.).
d. 19 Maj. Hr. Frans Lauridsen, cap. i Slangerup.
Hr. Peder Olufsen Svinning, cap. i Slagelse.
d. 26 Maj. Hr. Anders Hansen Roeskilde til Helsted.
Hr. Henrich Nielszen Hallandsfar til Thoager og Spannerup i Nørre-Halland (NB. da D. Mads Medelfart var død).
Hr. Willem Sørensen Kiøbenhavn, cap. i Glassax.
d. 16 Jun. Hr. Henrich Wreden til Skaane²), ord. i Roeskilde.

¹) Teksten er aabenbart korruperet.

²) Præst i Westra Sallerup og Remmarlöf, jvf. S. Cawallin: Lunds Stifts Herdaminne III, 222. — 1637, ¹⁹/₅ var der udgaaet kgl. Befaling til Resen om at ordinere Præster til Lunde Stift, indtil en ny Biskop blev udnævnt. (Sjæll. Tegn.).

- d. 14 Jul. Hr. Claus Pedersen Golstrup til Sandbye og Harreberg i Skaane¹).
- d. 4 Aug. Hr. Peder Jacobsen Worm til Helsinge og Drysselberg.
- d. 8 Sept. Hr. Jens Jensen Munk til Biergebye ved Soer.
- d. 21 Sept. Hr. Mads Hansen Mariager til Holmen.
- d. 6 Octobr. Hr. Oluf Madsen Jyderup til Viskinde og Avensøe.
Hr. Hans Nielssen Stranhoved til Christianshavn til Indien (ex rustico Faxensi).
- d. 20 Octobr. Hr. Peder Poulsen til Qvinde og Sønderslev i Skaane²).
- Hr. Laurids Nielssen Gram, capell. i Callundborg.
- Hr. Niels Vrang, cap. i Slaglille.
- Hr. Anders Matthiesen Hiøring til Hospitalet og Pesthuset.
- d. 1 Dec. Hr. Peder Rasmussen (Hafn), cap. i Nørre-Jernløse.
- 1638 d. 16 Mart. Hr. Christen Bendsen Hallandsfar, capellan i Christianopol.
- d. 22 Mart. Hr. Arnd Andersen til Præstøe.
- d. 1 April. Hr. Jens Sørensen Skibs-Præst.
- d. 22 April. D. Thomas Lindeman til Tydske Kirke.
M. Anders Hegelund til Stege.
- d. 16 Maj. Hr. Christen Pedersen Vendelboe, Skibs-Præst efter Stadtholders Begiering, i høyeste Nødsfald: examinandus a reditu.
- d. 8 Jun. Hr. Anders Pedersen Hallandsfar til Føllesløv og Svogersløv.
Hr. Bertel Sørensen Viskinde til Seyerøe.
- d. 22 Jun. Hr. Clemens Lagesen Vedel, cap. hos Prousten paa Færøe.
- d. 27 Jun. Hr. Peder Eliæsen Viborg til Vaage v. ipsum præpositum Færøensem.
- d. 20 Jul. Hr. Rasmus Jensen Medelfart, cap. til Herføgle og Sedder.
- d. 10 Aug. M. Jacob Madsen Hofprædikant.
Summa ordinatorum ab Ep. B. d. Johanne P. Resenio 396.
Han døde d. 14 Sept.

¹) Hardeberga og Sandby, jvf. Cawallin I, 270.

²) Quidinge og Sönnarslöf, jvf. Cawallin IV, 177.

Om Brødrene Ørsteds mødrene Slægt.

Af A. Drachmann Bentzon.

Medens der om de berømte Brødre H. C. Ørsteds og A. S. Ørsteds fædrene Slægt findes ret gode Oplysninger, bl. a. en Stamtavle over Familien i Hundrup: Dimitterede fra Slagelse lærde Skole (S. 31 ff.), er det modsatte Tilfældet med deres mødrene Slægt. Udover den Oplysning, at Moderen hed Karen Hermansen og døde i Rudkøbing d. $15/6$ 1793, tier de trykte Kilder ganske om Brødrenes mødrene Herkomst¹). Da saa fremragende Personers Afstammingsforhold formentlig altid har en vis Interesse, skal der her meddeles nogle Oplysninger om Karen Hermansen og hendes Familie.

A. Familien Hermansen²).

1ste Slægtled.

I. Herman Hansen. Da Familien indtil langt ned i det 18de Aarhundrede intet fast Slægtsnavn fører, og H. H.s Fødested og Alder ikke er fundet angivet noget Sted, er det indtil videre ikke lykkedes mig at fastslaa hans Herkomst. Muligvis er han Søn af Øverste Formynder Hans Berthelsen, hvis Tvillinger Herman og Else døbes $15/5$ 1664. Blandt Sønnens Faddere findes Admiral Jørgen Bjørn³). Hans Berthelsens første Hustru, Mette Christensdatter, blev begravet $27/6$ 1679, og bl. hendes Børn nævnes Hermand og »Lisabeth«. — Den $30/4$ 1698 pantsætter Herm. Hansen, Indvaaner i Holbæk, sin paa Algade beliggende Gaard for 250 Sld. til Borgmester Anders Schult. I de i Rigsarkivet opbevarede Skatte-regnskaber nævnes H. H. første Gang i Konsumtionsligningen for 1699. Han angives da at ernære sig som Øltapper. Husstanden bestaar af 2 Personer og han lignes til 12 Rdl. I Kop-, Heste- og Stadeskatten for samme Aar ansættes han og Hustruen til 2 Rdl. Senere — i 1710—1712 — hedder det om ham, at han »bruger ringe Handel og sidder i sit Hus, som er pandtsat, og gjør Malt

¹) Se dog nu «Danmarks Apotekere», I. Bd. S. 207, hvor K. H.'s Forældre angives, men hvor hun rigtignok urigtigt anføres som Datter af Marie Hansdatter.

²) Saafremt ingen Stedsangivelse er anført i det følgende for Fødsel, Vielse, Død o. s. v., er den paagældende Begivenhed sket i Holbæk.

³) Hermed kan jævnføres, at Herman Hansen var Værge for Cathrine, Sl. Hans Berthelsens Søn Peter Hansen Biørns Datter Kathrine Pedersdatter Biørn (Holbæk Skøde- og Panteprot. ang. et den $8/6$ 1722 tingl. Skøde, jfr. Folio 205 b.).

for Folch«. Det gik vistnok senere noget tilbage for ham, idet han efterhaanden ansattes lavere i Forhold til de øvrige Skatteydere. Han var i 1708 Fattigforstander og nævnes i dette og det flg. Aar hyppigt som Vurderingsmand ved Skifter. Han blev begravet $\frac{7}{9}$ 1729, og hans Enke, hvis Navn ikke vides, d. $\frac{27}{2}$ 1731. — De synes kun at have haft 2 Børn:

2det Slægtled.

1) Anders Skult¹⁾ Hermansen, f. $\frac{6}{6}$ 1698, Handelsmand, g. $\frac{9}{11}$ 1729 m. Gedske Valgerda Nielsdatter, f. 1710. Hun var Datter af Niels Jensen, der døde $\frac{8}{6}$ 1729, og Hustru Karen Pedersdatter, efter hvem Skifte paabegyndtes d. $\frac{28}{3}$ 1719. Bemeldte Niels Jensen synes at have været en ejendommelig og ikke helt behagelig Personlighed. I det mindste oplyses det paa Skiftet efter ham, at Præsten og Klokkeren beklagede sig over, at han i adskillige Aar tværtimod Loven slet ingen Offer har givet dem, og den ældste Datter Gedske skriver i et Brev til Skifteretten, at hun stedse — undtagen paa det sidste halve Aars Tid — har tjent Faderen som Tjenestepige — »og udstaaet og lidt meget mere under end ieg nogen Tid hos fremmede kunde vente«. Jensens Bo udviste et Overskud paa 2 014 Rdl. 2 Mk., der deltes mellem 2 Sønner og 3 Døtre. A. H. døde $\frac{8}{5}$ 1740, og hans Hustru begravedes $\frac{19}{2}$ s. A. Hans Bos Nettoformue var 1341 Rdl. 5 Mk. 13 Sk. — 6 Børn — se 3die Slægtled I.

2) Hans Hermansen, f. $\frac{9}{11}$ 1700. Efter i nogle Aar at have været Krambodssvend hos Enkemadam Eggers, fik han 1731 Borgerskab som »Maltgører«, men drev sikkert i det væsentlige Forretning som Købmand. Han døde 1763 (begr. $\frac{2}{4}$), og af Skiftet efter ham fremgaar, at hans Forretning var af en betydelig Størrelse. Overskuddet var 5973 Rdl. 1 Mk. 9 Sk.; men han havde jo skiftet efter 2 Koner. H. H. var 3 Gange gift:

1° 1733 $\frac{3}{7}$ m. Boell Nielsdatter, en Søster til hans Broder Anders' Hustru. Hun blev begravet $\frac{28}{12}$ 1739.

2° 1740 $\frac{23}{2}$ m. Karen Jensdatter Kiær, en Datter af Jens Andersen Kiær og Karen Alexandersdatter Berg. Hun fødtes $\frac{18}{1}$ 1716 og blev begr. $\frac{4}{2}$ 1746.

3° 1746 $\frac{7}{10}$ m. Marie Hansdatter Sandøe, f. $\frac{27}{12}$ 1725 (Dtr. af Købmand og Skipper Hans Olsen Sandø, begr. $\frac{17}{1}$ 1755). Marie Sandøe blev g. 2° $\frac{24}{10}$ 1764 m. Kapellan Augustinus Flor, der døde $\frac{20}{11}$ 1787. Selv døde hun $\frac{4}{10}$ 1791.

Hans Hermansen havde 5 Børn i hvert af sine Ægteskaber, se 3die Slægtled II.

¹⁾ Aabenbart efter den ovennævnte Borgmester Anders Schult. Han findes imidlertid aldrig senere nævnt med dette Mellelnavn.

3die Slægtled.

I.

Anders Hermansens Børn med Gedske Nielsdatter:

- 1) Hermand Hansøn(!)¹⁾ f. $27/7$ 1730, b. $12/8$ s. A.
- 2) Karen f. $14/9$ 1731, b. 26. s. M.
- 3) Hermand Hansøn (!) f. $24/8$ 1733, b. $23/2$ 1739.
- 4) Karen Katrine f. $8/10$ 1735, nævnes paa Skiftet efter Farbroderen som g. m. Jacob Holst i Holmestrand.
- 5) Niels f. $23/11$ 1737, b. $4/3$ 1740.
- 6) Hermand, f. $5/2$ 1740, nævnes p. Sk. efter Faderen.

II.

Hans Hermansens Børn:

a) m. Boell Nielsdatter:

- 1) Katrine, f. $24/6$ 1734, g. 1° Skræder Weinholtz, 2° Mathias Nyberg i Kbhvn. Hun døde før Faderen og efterlod en Datter Anne Cathrine.
- 2) Hermand, f. $1/8$ 1735, b. $15/10$ s. A.
- 3) Hermand, f. $8/9$ 1736. Denne Søn, der sit Liv igennem kaldtes Herman Hansen, medens i alt Fald de fleste af hans øvrige Søsken kaldtes Hermansen, drev en meget betydelig Købmandsforretning²⁾ og omtales bl. a. i Holbæk Amts Aarb. XIX S. 44. Han døde $6/4$ 1804, og hans Bo var Genstand for et meget vidtløftigt Kommissionsskifte, der forrettedes af Inspektør Frants Vilhelm Trojel³⁾ paa Anneberggaard og Købmand Joachim Emilius Bang⁴⁾. Disse to Mænd stod temmelig sikkert begge i en vis Slægts- eller Svogerskabsforbindelse med Herman Hansen. Bang var nemlig Søn af Kammerraad Niels Christian Bang, hvis 1ste Hustru var født Kiær, og hvis 2den Hustru Ulrikke Eleonora Schwane i sit 2det Ægteskab med Kammerraad Jacob Hansen var Moder til Trojels Hustru. Det var ikke alene Boets Vidtløftighed, der voldte Skiftekommissærerne Vanskeligheder; men de maatte ogsaa udstaa haarde Kvaler med Birkedommer og Prokurator Hansen der var Værge for en af Sønnerne, men som — sikkert til stor Lettelse for de 2 Herrer — døde under Boets Behandling. Der blev ca. 20 000 Rdl. i Arv til hver af Sønnerne og det halve til hver af de 2 Døtre. Men med Herman Hansens Død er Slægtens Glansperiode forbi. Hans Sønner gik det ilde, og udover dem er Slægten næppe fortsat — i alt Fald ikke i

1) Opkaldt efter Farfaderen.

2) Borgerskab $29/8$ 1765.

3) 1746—1819, se B. L. . .

4) 1755—1827, se Hundrup: Sl. Bang S. 81.

- Holbæk; g. m. Ellen Cathrine Holm, d. $\frac{23}{11}$ 1800, 55 Aar gl. — 5 Børn — se 4de Slægtled I.
- 4) Niels, f. $\frac{29}{1}$ 1738, b. $\frac{22}{8}$ s. A.
 - 5) Niels, f. $\frac{14}{12}$ 1739, nævnes paa Faderens Skifte.
b) m. Karen Kiær:
 - 6) Boel (Bodil), f. $\frac{13}{12}$ 1740, g. $1^{\circ} \frac{2}{3}$ 1769 m. Købmand Anders Sandøe, f. $\frac{12}{1}$ 1728, d. $\frac{3}{4}$ 1783, efter hvem A. S. Ørsted utvivlsomt er opkaldt, g. 2° m. Sognepræst til Hørby Bertel Holm f. Oktober 1741, d. $\frac{29}{12}$ 1815¹⁾.
 - 7) Jens Kiær, f. $\frac{17}{1}$ 1742, blev Købmand i Kalundborg og benyttede Navnet Kiær som Efternavn. — Datter, se 4de Slægtled II.
 - 8) Karen, f. $\frac{19}{1}$ 1743, b. 30. s. M.
 - 9) Jørgen Mønster, f. $\frac{3}{2}$ 1744, nævnes ikke paa Faderens Skifte.
 - 10) Karen, f. $\frac{28}{6}$ 1745, g. $\frac{24}{7}$ 1776 m. Apoteker i Rudkøbing Søren Christian Ørsted, ved hvem hun blev Moder bl. a. til Brødrene Anders Sandøe og Hans Christian Ø.
c) m. Marie Sandøe:
 - 11) Anders, f. $\frac{1}{11}$ 1748, b. $\frac{29}{10}$ 1749.
 - 12) Cerine (Sørine) f. $\frac{20}{11}$ 1750, d. $\frac{12}{6}$ 1802, g. $\frac{2}{5}$ 1770 m. Kontrolør Peter Rieberg, d. $\frac{19}{6}$ 1804, 72 Aar gl.
 - 13) Anders, f. $\frac{30}{10}$ 1754, d. $\frac{16}{8}$ 1780.
 - 14) Hans, f. $\frac{9}{6}$ 1756, d. som »studiosus« $\frac{19}{9}$ 1828, giver $\frac{23}{12}$ 1776 fra Nykøbing Falster sin Formynder Anders Sandøe Kvitt. for sin Fædrearev²⁾.
 - 15) Jørgen, f. $\frac{16}{9}$ 1757, nævnes paa Faderens Skifte.

4. Slægtled.

I.

Herman Hansens Børn m. Ellen Cathrine Holm (Børnene — i alt Fald Sønnerne — bar Efternavnet Hermansen).

- 1) Hans, f. $\frac{30}{8}$ 1770, Købmand i Holbæk $\frac{15}{6}$ 1804, blev umyndiggjort og hans Bo taget under Skiftebehandling 1817.
- 2) Bodil Maria, f. $\frac{15}{11}$ 1772, d. paa Nøragergaard $\frac{3}{1}$ 1804, g. $\frac{22}{2}$ 1792³⁾ m. Student, senere Forpagter Andreas Borgen, f. i Vejerslev $\frac{24}{9}$ 1764 d. $\frac{31}{8}$ 1834⁴⁾. — Det var et regulært Bortførelsesgiftermaal; thi da Herman Hansens Skiftekommissærer nægtede at anerkende en af den ovf. nævnte Prokurator Hansens anmeldt Fordring i Boet, bliver denne meget fornærmet og paaberaaber sig til Støtte for sit Krav — der forøvrigt

1) Jfr. Wiberg I. S. 745, hvor hans Kone ej nævnes.

2) Holbæk Sk. og Panteprot. Fol. 449 b.

3) Iflg. Ersl. Forf. Leks. Suppl. I. S. 203.

4) Ersl. I. c.

angik et helt andet Forhold — at han aldrig har krævet noget Honorar hos den afdøde, der var hans personlige Ven, uagtet denne oftere har konsuleret ham, bl. a. »i den høist vigtige Sag, da Hr. Forpagter Borgen, som siden blev hans Svigersøn, reiste med hans Datter om Natten til Kiøbenhavn imod Faderens Vidende og Vilje«. Familien synes dog forholdsvis snart at være bleven forligt. En Datter af det unge Ægtepar, f. $28/8$ 1793, døbes i Holbæk og kaldes Hermandine Kirstine, og Fasteren, Mad. Rieberg, bærer Barnet. Forøvrigt var Bodil Hermansen (el. Hansen) i dette Ægteskab Moder til adskillige Børn, deriblandt de bekendte Skolemænd Bonaparte og Vilhelm August Borgen.

- 3) Jørgen, f. $8/10$ 1774, blev umyndiggjort $17/8$ 1804 p. Gr. af »Forstands- og Sinds-Svaghed«. Han ansøgte kort efter gennem Roskilde Amt Kancelliet om at blive erklæret myndig; men det blev afslaaet ved Kanc. Skr. af $1/12$ 1804. Han stod under Værgemaal først af Prok. Hansen og efter dennes Død af Byfogeden i Nykøbing. Han vedblev at være umyndiggjort til sin Død ugift $11/2$ 1817.
- 4) Peter f. $16/6$ 1778, d. $31/8$ s. A.
- 5) Anna Charlotte, f. $9/1$ 1782, g. m. Købmand Agerup. Hun døde d. $5/10$ 1814 efter Forløsning med Tvillinger, hvoraf den ene var dødfødt. — I 1817 levede to af hendes Børn Jens Herman og Anne Charlotte.

II.

Købmand Jens Kiær (Hermansen)'s Barn:

Karen f. 1777 d. $22/2$ 1821, gift med Generalkrigskommissær Chr. Andr. Selchau til Selchausdal, f. 1762, d. $29/10$ 1817.

B. F a m i l i e n K i æ r.

Jens Andersen Kiær — Ørsted'ernes Mormors Far — var ligesom deres Morfar og dennes Far Købmand i Holbæk. Hans Forældre er det ikke hidtil lykkedes mig at opspore, og han er næppe barnefødt i Holbæk; men de af mig hidtil gennemgaaede Arkivalier har dog indeholdt saadanne Oplysninger om hans Slægtskabsforhold, at det formentlig kun vil være et Spørgsmaal om Tid og Taalmodighed at faa hans Herkomst opklaret. Der kan saaledes næppe være nogen Tvivl om, at han var i Slægt med kgl. Godsforvalter i Ods Herred, Kammerraad Niels Christian Bangs 1ste Hustru Catharina Marie Kiær, d. $8/6$ 1743 39 Aar gl., begr. i Egebjerg Kirke¹). Bl. deres i 1733 døbte Søns Faddere nævnes Mor-

¹) Jfr. Hundrup Sl. Bang S. 64. — Til Supplering af Hundrup kan nævnes flg. om Ægteparrets i Egebjerg Kirke døbte Børn: 1) Hans Henrich 1733 $2/2$; 2) Jens, daabskonf. 1734 $11/4$; 3) Karen Sophie, daabspubl. 1735 $29/6$; 4) Johannes f. $13/3$ 1741; 5) Christian f. $15/4$ 1742; 6) Carl f. $7/5$ 1743 d. $11/5$ s. A.

broderen Mr. Nicolaj Kiær. Han var ogsaa Fadder ved flere af deres yngre Børns Daab og siges ved en Daab i 1742 at være fra Holbæk. Omvendt hedder det ved Nicolai Kiærs i Holbæk d. $28/1$ 1740 fødte Barns Daab: Forvalter Bangs K(ieriste) g(ik) h(os), og N. K. og hans Hustru optræder ogsaa som Faddere ved Hans Hermansens Børns Daab. Endelig kan nævnes, at N. K. var Lavvørge for J. A. K.'s Søns Enke. Nicolaj Kjær er sikkert identisk med den Nic. Andersen K., der i 1729 var Krambodsvend hos Jens Kjær, og med den Nic. Kiær, der som Hans Hermansens Svoger er Tilsynsvørge paa Samfrændeskiftet mellem Hermansen og hans Børn af 2det Ægteskab med Karen Jensdatter Kiær. Efter det oplyste ligger det nær at formode, at Fru Bang og hendes Broder Nicolai har været Jens Kjærs yngre Søkende. — Om en anden Slægtning indeholder Skiftet efter Jens Andersens Kjær Oplysning, idet der her fremlægges en Obligation, udstedt af afdøde d. $3/1$ 1724 for 100 Rdl. til »min kiære Fætterske Dorthea Brandt, sal. Anders Christensen Kiær i Færsløv, hans Efterleverske«. I en d. $2/6$ 1728 udstedt Obligation betegner han hende derimod som sin Søster. Denne efter Nutidens Sprogbrug temmelig forbløffende Variation i Betegnelsen af Familieskabet, kan dog med Datidens friere Brug af Slægtskabsbetegnelser in mente forklæres paa flere Maader, deriblandt at den enes Moder har været den andens Stedmoder, medens deres Fædre har været Brødre.

Med alt muligt Forbehold kan herefter følgende Slægtsrække for Kiær'erne opstilles:

1ste Slægtled.

N. N. Kiær.

2det Slægtled.

1) Anders Kiær. 2) Christen Kiær.

3die Slægtled.

I.

1) Jens Andersen Kiær. Findes første Gang nævnt i Regnskabet over Krigsstyret for 1712 og kaldes da: »Een ungarl uden Condition og i fredztiid Seiler for andre«. — Paalignes 1 Rdl. 5 Mk. $6\frac{1}{2}$ Sk. — $6/10$ 1714 køber han en Gaard af Sadelmager Morten Rasmussen. — I de følgende Aar stiger hans Velstand, saaledes at han stadig ansættes højere i Skat — baade absolut og relativt. Ved Skiftet efter hans første Hustru i 1723 var Boets Overskud 2800 Rdl., men senere er det gaaet noget tilbage for ham; thi Skiftet efter ham (der begravedes $17/1$ 1729) udviser kun et Overskud paa 726 Rdl. 1 Mk. og 12 Sk., medens Gælden var 5156 Rdl. 2 Mk. 7 Sk.

g. 1° $\frac{6}{3}$ 1714 m. Karen Alexandersdatter Berg (Forældre: Raadmand Alexander Berg og 1ste Hustru Gedske Hylshorst), f. $\frac{13}{12}$ 1693, d. $\frac{4}{8}$ 1722, 7 Børn, se 4de Slægtled I. a.

g. 2° m. Ingeborg Giødesdatter (g. 2° Jørgen Thomsen Mønster¹⁾), efter hvem Hans Hermansens 9de Barn opkaldtes), 5 Børn, se 4de Slægtled I. b.

2) Nicolai Andersen Kiær var Krambodssvend hos Broderen Jens ved dennes Død; Købmand, begr. $\frac{17}{8}$ 1752. — g. $\frac{10}{2}$ 1739 m. Frøchen Katrine Lind, født $\frac{30}{11}$ 1719, døbt $\frac{4}{12}$, Datter af Borgmester Mads Nielsen Lind, begr. 1730 $\frac{22}{8}$, 3 3die Hustru Katrine Margrethe Kristensdatter, samt opkaldt efter hans første Hustru Frøchen Katrine Jensdatter Vivild. Børn, se 4de Slægtled II.

3) Catharine Marie Kiær, f. ca. 1704, d. $\frac{8}{6}$ 1743 i Egebjerg, g. m. Kammerraad Niels Christian Bang, se ovf. S. 177. Hun blev i dette Ægteskab Moder til Konferensraad, Generalprokurør Oluf Lundt Bang, der er Stamfader til den adelige Linje af Slægten Bang, og til Amtsforvalter, Justitsraad Jacob Bang, fra hvem bl. a. fhv. Veterinærphysikus, Prof. Dr. med. B. L. F. Bang nedstammer.

II.

Anders Christensen Kiær i Ferslev, g. m. Dorothea Brandt; 1 Barn, se 4de Slægtled III.

4de Slægtled.

I.

Jens Andersen Kiærs Børn.

a) med Karen Alexandersdatter Berg:

- 1) Gedske Lisbet, f. $\frac{1}{12}$ 1714, g. m. Bager Hans Wilhelm Haagen.
- 2) Karen, f. $\frac{16}{1}$ 1716, b. $\frac{4}{2}$ 1746, g. $\frac{23}{2}$ 1740 m. Hans Hermansen.
- 3) Ane Marie, f. $\frac{14}{8}$ 1717, b. $\frac{26}{11}$ 1718.
- 4) Anders, f. $\frac{17}{9}$ 1718, Handelsmand, d. $\frac{4}{8}$ 1746²⁾. g. $\frac{8}{8}$ 1745 m. Bodille Christoffersdatter Schellerup. — Barn, se 5te Slægtled I.
- 5) Anne Mariæ, f. $\frac{14}{1}$ 1720, g. m. Peder Christensen Langeland i Korsør.
- 6) Anne Elisabeth, dbt. $\frac{8}{4}$ 1721, g. m. Jens Tæbring i Blokke Mølle.
- 7) Karen Berg, f. $\frac{4}{8}$ 1722, g. m. Niels Jørgensen Bild, Skipper i Korsør.

b) med Ingeborg Giødesdatter:

- 8) Giert Lime, f. $\frac{30}{12}$ 1724, b. $\frac{12}{1}$ 1725 (til ham var bl. a. Sognepræst til Færsløff, Mag. Lime og Hustru Faddere).
- 9) Giøde, f. $\frac{6}{11}$ 1725, b. $\frac{1}{4}$ 1730.

¹⁾ Iflg. deres gensidige Test. af $\frac{30}{6}$ 1734 kgl. konf. $\frac{15}{10}$ 1734 skulde, hvis Manden blev den længstlevende, Hustruens eneste Barn af 1ste Ægteskab, Mette Kirstine Kiær være eneste Arving.

²⁾ Hans Bo var fallit.

- 10) Mette Kirstine, f. $17/6$ 1727, d. i Hjembæk $29/4$ 1785 som Enke efter Ritmester Røtge Swings.
- 11) en dødf. Søn $2/4$ 1729.
- 12) Appellone f. $2/4$ 1729, begr. 4. s. M.

II.

Nicolai Andersen Kiærs Børn med Frøchen Katrine Lind:

- 1) Dorte Margrethe, f. $28/1$ 1740, g. m. Købmand Peder Schow.
- 2) Helene Dorothea, f. $16/6$ 1742.
- 3) Anders f. $7/2$ 1744.
- 4) Mathias f. $20/9$ 1747, b. $13/1$ 1748.

III.

Anders Christensen Kiærs Barn m. Dorothea Brandt:

- 1) Else.

5te Slægtled.

I.

Anders Jensen Kiærs Barn m. Bodille Schellerup:

- 1) Karen Berg, f. $17/1$ 1746.

C. Familien Berg.

1ste Slægtled.

Alexander Sørensen Berg¹⁾ er næppe barnefødt i Holbæk. En nær Slægtning (Broderdatter?) var utvivlsomt Farver Hans Berthelsen Tamdrups Hustru Karen Jacobsdatter Berg, der døde $21/5$ 1726. Dette Ægtepars næstældste Søn hed Alexander og paa Skiftet efter Karen møder Bergs Svigersøn Jens Kiær paa Børnenes »Vegne som nærmeste Frænde ved Stæden«. Tamdrup var muligt Søn af den Farver i Slagelse, Bertel Tamdrup, der som nærmeste Frænde paa fædrene og mødrene Side giver Møde i Kalundborg den $4/8$ 1691 paa Skiftet efter Farver Jens Andersen Woller. I Kalundborg levede forøvrigt i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede en Familie Berg. Alex. Sørensen tjente i 1680'erne hos Didrik Eggers, optræder 1687 som Fadder og findes første Gang skatteansat til 7 Rdl. 5 Mk. i Kop- & Kvægskat for 1687. Ved Udskrivningen til 12 Baadsmænd, en Trompet og en Badskår i 1689 findes han ansat til 9 Sletdaler 2 Mk. 12 Sk., kaldes her første Gang Berg og ses at være Grundejer. I Defensions- og Fortifikationsskat for 1691 ansættes han som den 3die-højst takserede til 24 Rdl., som han dog efter Ansøgning fik modereret til 22. Han drev en betydelig Købmandsforretning og fik d. $18/6$ 1692 kgl. Bestalling som Raadmand. I Slutningen af det 17de Aarhundrede ses han — stadig iflg. Skattemandtallene — at eje en Ejendom »Møllehaug« af Hartkorn 6 Skp. 3 Fdk. 1 Alb., endvidere 8 Boliger,

¹⁾ Brødrene Ørsteds Mormors Morfar.

der er udlejet til fattige samt 2 Boliger paa Torvet, hvoudi holdes Corteger og dansk Skole. I Konsumtionsligning for 1696 ansættes han til det forholdsvis meget høje Beløb af 54 Rdl. I 1699 faar man at vide, at han drev en Del Købmandsskab og Øltapperi. I det sidste Skattemandtæl, der optoges, inden han døde, nemlig for Februar 1705, ansættes han til 27 Rdl., medens f. Eks. Herman Hansen, der dog langt fra hørte til de lavesttakserede, kun ansættes til 2 Rdl. 3 Mk., og Bergs Husstand angives at bestaa, foruden af ham selv, af hans Hustru, 3 Børn, 5 Tjenestefolk og 4 Heste. I December s. A. er hans Enke — med samme Børneantal — reduceret til 17 Rdl., 3 Tjenestefolk og 2 Heste. Paa Skiftet efter Bergs første Hustru i 1701 angives hans faste Ejendomme til: en Gaard til Algaden, 20 Boliger rundt om i Byen, Halvparten af Hanf Mølle og Halvparten af en øde Plads, ialt vurderet til 1690 Sldr. Han blev begravet $16/1$ 1705, og Skiftet efter ham paabegyndtes $30/7$ 1705. Mødrenearven for hans 5 Børn af 1ste Ægteskab, der indestod hos ham ved hans Død, udgjorde for hver 222 Rdl 4 Mk. $41\frac{1}{2}$ Sk. I 1713 indestod Børnenes Arvemidler hos forskellige af Byens Honoratiore og udgjode ialt 1682 Rdl.g. 1° m. Gedske Hylshorst, d. 1699 b. $23/9$, Skifte beg. $22/3$ 1701. 9 Børn, se 2det Slægtled a). g. 2° m. Lisbet Stampe (hun g. 2° $25/5$ 1706 m. Raadmand Christen Christensen, b. $22/1$ 1717) — 3 Børn, se 2det Slægtled b.).

2det Slægtled.

Alexander Sørensen Bergs Børn:

a) med Gedske Hylshorst.

- 1) Didrich, f. $28/12$ 1690, b. $28/3$ 1696 (til ham stod bl. a. daværende Oberst Matthias Numsen Fadder).
- 2) Søfren, f. $21/12$ 1691, b. $14/3$ 1692.
- 3) Juditta, f. $18/12$ 1692, b. $29/12$ 1694.
- 4) Karen, f. $13/12$ 1693, d. $4/8$ 1722, g. $6/3$ 1714 m. Købmand Jens Andersen Kiær.
- 5) Søfren, f. $10/4$ 1695, d. $23/1$ 1758¹⁾.
- 6) Cort, f. $2/8$ 1696, b. $13/4$ 1697.
- 7) Diderich, f. $23/4$ 1698.
- 8) Werner, f. $23/4$ 1698, d. paa St. Thomas $22/1$ 1722²⁾.
- 9) Helvig, f. $23/9$ 1699.

b) med Lisbet Stampe:

- 10) Hendrich, f. $15/3$ 1702, b. $3/3$ 1707.
- 11) Hans, f. $28/9$ 1703, b. $29/8$ 1704.
- 12) Alexander (posthum), f. $10/5$ 1705, d. 1723, Skifte beg. $22/5$; døde i København og blev begravet »i Christianshafns urtegaard«.

1) Skifteprot. F. 540 a.

2) P. T. VII. I. S. 323.

Nogle Vielser i danske Købstæder i Aarene 1661—1712.

Ved **Holger Malling.**

Medens den nu ophævede Vielsesafgift, »Copulationspengene« — (se herom B. Tengnagel-Jørgensens Afhandling i »Historiske Meddelelser om København«, 1915—16, Bind V.) — i København indbetaltes i Stadens Kasse (fra 1668) og på Landet (udenfor Købstæderne) på Amtsstuerne, hos Regimentsskriveren o. a., var det i Købstæderne (og fra 1661—68 også i København) Tolderens Hverv at oppebære denne Afgift for de i vedkommende Købstad indgåede Ægteskaber, forsåvidt den pågældende By var Brudens Hjemsted.

Efterhånden som Afgifterne indgik, indførte Tolderen dem og nærmere Oplysninger i sin »Hovedbog«, men noget særskilt Regnskab over dem førtes ikke, således som på Landet. Hvorledes Forholdet var i København, inden Oppebørslen af Afgiften blev overladt Staden, lader sig ikke nu afgøre, da såvidt vides ingen af Københavns Toldbøger fra den Tid er i Behold.

Af de Toldbøger, som i nærværende Forbindelse har Interesse, er desværre kun få bevarede, nemlig: Aalborg 1710—12, Aarhus 1700 og 1710, Kalundborg 1661—62, Køge 1698—99, 1724—27, Lemvig 1672, Nibe 1710—12, Nykøbing Falster 1661, Næstved 1661—62, Randers 1661—62, Ringkøbing 1708—09, Skelskør 1661—62, Stege 1672 og Viborg 1661—62.

For nogle få af disse Toldbøgers Vedkommende er enkelte Bilag bevarede, og mellem disse findes, f. Eks. ved Toldbogen fra Nibe, en complet Liste over de i vedkommende By i det pågældende Aar foretagne Vielser, men i de fleste Tilfælde må Indbetalingerne op-søges ved en Gennemgang af selve Toldbogen, hvor de findes i Flugt med alle de andre Indbetalinger.

Nogen ensartet Form for Notaterne findes ikke, snart anføres kun Brudgommen, med eller uden Stilling, snart tilføjes Brudens Navn, og endelig meddeles nu og da Vielsesdagen.

De nedenfor meddelte Vielser er et Udpluk af det således forefundne, idet der ved Gengivelsen for det første er taget Hensyn til, om Kirkebogen for vedkommende By i det pågældende Aar er i Behold eller ikke, for det andet er i Tilfælde af, at Kirkebogen ikke findes, ikke alle Vielser taget med, idet de, hvor Brudgommen ifølge sin Stilling i Samfundet ikke kan antages at have Interesse, ere udeladte. Fra denne Regel er dog gjort en Undtagelse i de Tilfælde, hvor enten Brudgommens eller Brudens Efternavn har et Særpræg.

A a l b o r g (Toldbog 1710—12).

Budolfi Kirkebog haves fra 1626, Vor Frues fra 1715. I sidstnævnte Sogn viedes:

Bødkersvend Madtz Christensen Klæstrup 20. 1. 1711,
 Borger Jacob Andersen Kier 27. 10. 1711,
 Nålemagersvend Johan Augustinus 3. 11. 1711,
 Skrædersvend Poul Jensen Krudt 17. 7. 1712,
 Borger Pierre Pordier (Bordier) 6. 10. 1712 og
 Borger af Nibe Peder Thomsen Muus 8. 11. 1712.

A a r h u s (Toldbøger 1700 og 1710).

Domsognets (Sct. Clemens) Kirkebog begynder 1699, Vor Frues 1726. Af de i sidstnævnte Sogne viede kan nævnes:

Seigr. Jørgen Nielsen Friis ∞ 22. 1. 1700 Maren Villumsd. på Vestergade.

Skipper Jørgen Nielsen Særdi på Skolegade ∞ 8. 2. 1700 Cidtzal Mortensdatter Vern.

Hr. Madtz Sørensen af Lyngå og Anne Jacobsdatter Vinther trolovedes 30. 6. 1700 i Vor Frue Sogn, siden copulerede i Lyngå.

Skipper Rasmus Michelsen Tonboe på Broberg ∞ 5. 8. 1700 Karen Jensdatter ved Aaen.

Seigr. Jens Kampmand ∞ 14. 9. 1700 Karen Jensd. Låsbye.
 Daglejer Peder Pedersøn Bruus ∞ 26. 9. 1700 Kirsten Nielsd. af Vestergade.

I Toldregnskabet for 1710 findes kun Indbetalingsdagene anførte uden Angivelse af Sogn og Brudens Navn.

Peder Låsbye, Borger i Aarhus, betalt 3. 1. 1710,

Tøger Clemensen Kersgård, bet. 21. 2. 1710,

Daglejer Jochum Frederik Fors, bet. 29. 3. 1710,

Murmestersvend Niels Sørensen Tendrup, bet. 3. 6. 1710,

Borger Jens Olufsen, bet. 30. 6. 1710,

Borger Søren Jensen Samsøe, bet. 4. 7. 1710,

Mag. Madz Trane i Worumslev (Ormslev), bet. 16. 11. 1710 og

Franz Blichfeld, »her i Byen«, bet. 29. 11. 1710.

K a l u n d b o r g (Toldbog 1661—62).

Kirkebogen haves fra 1706.

(Indbetalingerne for 1661 ere formentlig uden Interesse).

Hr. Niels Graa, »Capellan her i Byen«, betalt 28. 1. 1662,

Hr. Knud Lauritzen, en Capellan (o: Rektor i Kalundborg Knud Lauritzen Maarslet), bet. 18. 3. 1662 og

Jeremias Knifelt, en fattig Karl, betalt 7. 6. 1662 for at vies til Karen Jostdatter.

N i b e (Toldbog 1710—1712).

Kirkebog fra 1765. Af viede kan nævnes:

Fiskerkarl Chr. Poulsen ∞ 21. 6. 1710 Giertrud Klæstrup.

Daglejer Farri Turn Jensen ∞ 23. 12. 1710 Inger Wilster,

Peder Andersen Lund ∞ 23. 12. 1710 Karen Sørensd.,

Fiskerkarl Knud Kock ∞ 27. 10. 1711 Maren Sørensd. og

Daglejer Tomes Christensen Krag ∞ 1. 7. 1712 Anna Henriksd.

N y k ø b i n g, F a l s t e r (Toldbog 1661).

Kirkebog fra 1705.

Organist Hans Røy, betalt 4. 8. 1661,

Borger Hans Olufsen, bet. 10. 10. 1661,

Chr. Schrøder, bet. 6. 11. 1661 og

Chr. Hansen Schrøder (eller Skræder), bet. 19. 11. 1661.

N æ s t v e d (Toldbog 1661—62).

Kirkebogen for Sct. Peders Sogn haves i Behold for 1661—62, medens Kirkebogen for Sct. Morten først begynder 1731.

I Toldbogen anføres skiftevis Indbetalingsdagen og Vielsesdagen uden Oplysning om Sognet.

Daglejer Anders Lehnert til Adrup ∞ Karen Hansd., betalt 24. 3. 1661,

Hr. Jens Spend, Præst på Landet, viet 28. 7. 1661 til Mag. Hans, Præst her i Byen, hans Datter,

Borger Anders Lahrsen ∞ Anne Hermansd., bet. 8. 9. 1661,

Borger Jürgen Eggers ∞ Engeborg Jensd., bet. 10. 10. 1661 og

Kasper Orsome (?) ∞ Mary Jacobsd., bet. 9. 3. 1662.

R a n d e r s (Toldbog 1661—62).

For de troløvedes Vedkommende begynder Kirkebogen 1669, Vielser først fra 1686.

Borger i Randers Terkild Thygesen, betalt 5. 9. 1661,

do. - do. Søren Andersen, bet. 29. 9. 1661,

do. - do. Peder Lassen Henriksen, bet. 6. 10. 1661,

Rådmand Michel Sørensen, bet. 25. 10. 1661,

Borger i Randers Niels Nielsen Kragballe, bet. 28. 1. 1662,

do. - do. Niels Jensen Mollerup, bet. 1. 3. 1662,

Daglejer Romogens Eliassen Kraft, bet. 1. 3. 1662,

Borger i Randers Anders Jensen, bet. 29. 3. 1662 og

do. - do. Niels Poulsen, bet. 24. 4. 1662.

S k e l s k ø r (Toldbog 1661—62).

Kirkebogen i Behold fra 1693.

Bådsmand Niels Mahler, bet. 3. 5. 1661,

Georg Budemann, kgl. Musketér fra Korsør, bet. 18. 5. 1661,

Hans Bager, »her i Byen«, viet 3. 6. 1661,

Ridefoged fra Studegårde Christoph Friederich, viet 6. 1. 1662,

Ole Nielsen Ohmeling, Bager og alm. Håndværker, viet 19. 5. 1662,

Skipper Peter Lauritzen, som alm. Borger, viet 25. 5. 1662 og Karl Mauritzen, en Borger med Øl til Bryllupet, viet 6. 7. 1662. (Toldbogen for 1662 er ført på Tydsk!)

V i b o r g (Toldbog 1661—62).

Sønder Sogns Kirkebog begynder 1656, Nørre Sogns 1685 og Domsognets 1726.

I Toldbogen er Indbetalinger og Vielser anførte uden Angivelse af Sognet.

Peder Lassen Kremer, »en Borger her samesteds«, betalt 20. 4. 1661,

Welbårne Stüge Høg, viet 18. 5. 1661,

no. Mogens Kruse, viet 21. 5. 1661,

do. Niels Kaas, viet 22. 5. 1661,

Frands Bering, »en Borger her samesteds«, viet 23. 5. 1661,

Jacob Svingfuer, »en Smed på sit Håndværk«, viet 29. 6. 1661,

Skomager Hans Lybsker, viet 3. 8. 1661,

Berent Bugenhagen, en reformeret Leutnant. (»På høje Øvrigheds Befaling, eftersom ingen sådanne Standspersoner i Forordningen er specificeret«), viet 24. 8. 1661,

Jens Baaskier, »en Skræder på sit Håndværk«, viet 7. 9. 1661,

Christen Løffal, en Daglønner, viet 7. 9. 1661,

Jens Kistrup, en Borger uden Vin (o: til Bryllupet), viet 16. 9. 1661,

Peder Christensen, M. Peder Willumsen Læsemesters hans Arbejdskarl, viet 27. 9. 1661,

Welbårne Børge Rosenkrantz til Siørup, viet 29. 9. 1661,

do. Jørgen Lange til Breining, viet 5. 10. 1661,

Niels Jensen Graffue, en Skomager, viet 19. 10. 1661,

Rasmus Nielsen, en Borger uden Vin (o: til Bryllupet), viet 16. 10. 1661.

Peder Jensen Hjelm, Murmester, viet 7. 12. 1661,

Thomas Hansen, Købmand uden Vin (o: til Bryllupet), viet 14. 12. 1661,

Jep Simonsen, en Borger uden Vin (do.), viet 2. 1. 1662,

Welbårne Manderup Parsbjerg til Hagisholm, viet 24. 1. 1662,

do. Niels Rosenkrands, viet 29. 1. 1662,

Obrist Vagtmester Raue »udi Skilde« (?), viet 1. 2. 1662,

Christen Paulsen, en Borger i Viborg, viet 18. 4. 1662,

Morids Banner på sit Håndværk, viet 24. 4. 1662 og

Peder Rasmussen, Postbud, viet 24. 5. 1662.

To Biografier af Deltagere i den skaanske Krig.

Meddelt af **C. Behrend.**

Nedenfor meddeles to Biografier af Personer, som har deltaget i den skaanske Krig, den ene i Hæren, den anden paa Flaaden; begge har saaledes været med i Kampen paa Rygen 1678.¹⁾

Den første er en Selvbiografi; Skriften og Sproget tyder dog paa, at det er en Afskrift. Forfatteren Johan Didrik Wettberg var en Søn af Johan Wettberg, der var Kaptajn, senere, 1649, Major og 1651 Oberstløjtnant i det Baahusiske Regiment og var gift med Cathrine von Wittinghoff fra Øsel; han blev dødelig saaret i en Kamp i Dec. 1659. Sønnen blev efter sin Deltagelse i den skaanske Krig Oberstl. i Okt. 1678 og Kommandant paa Kronborg, 1679 Chef for Drabantgarden, 1682 Kommandant i Nyborg og Oberst, 1685 Kommandant paa Bornholm og Amtmand. Fik Afsked efter Ansøgning $\frac{3}{8}$ 1694 »formedelst Landets vanskelige Folk«. Han døde paa sin Ejendom Østrupgaard $\frac{23}{3}$ 1695. Han var gift med Jacob Grubbes Datter Sidsel ($\frac{6}{4}$ 1648— $\frac{2}{5}$ 1716); hun havde tidligere ($\frac{23}{6}$ 1665— $\frac{6}{5}$ 1681) været gift med Cornelius Lerche til Nidstrup.

I. Oberst Wettbergs Selvbiografi.

Anno 1645 den 28te Decembr. Montags frühe Klocke 5 im Zeichen der Wage bin ich Johann Dieterich von Wettberg auf dem Schlosse Ahrensbourg auf Osel auf diese Welt gebohren, und am Neu Jahrs Tage 1646 getauffet, wo selbst bis in meinem zehnjährigen Alter erzogen und verblieben, da dan mein seel. Vater (welcher da mahlen Obristlieutenant in Norwegen unter dass Bahuriske [ɔ: Bahusiske] Regiment zu Fuess) seine familie als Frau, beyde Söhne und eine Tochter im Jahr 1655 in October von dem Lande abgeholet, wo von wir zu Schiffe gegangen und nach drey Wochen Zeit in Sunde zu Elsingöer zu Lande angekommen, wo von mein seel. Vater mit Frau und Tochter zu Lande nach Norwegen gereyset, meinem [!] Bruder und mich aber zu Elsingöer bey einem Mann Namens Nicolaus Schmied²⁾ zur Information

¹⁾ Begge Levnedbeskrivelser findes i det kgl. Bibliotek i en Samling Biografica, Ny kgl. S. 4° 1977 b.

²⁾ Nicolaus Schmidt, f. i Brandenburg, † 1669, tysk Skoleholder i Helsingør.

in der Lateinischen Sprache gelassen, woselbst dan mit meinem Bruder bis Ao. 1660 und in meinem vierzehnen jährigen Alter verblieben.

Da der Friede selbiges Jahr zwischen Dennemarck und Schweden gefolget, welcher sich Ao. 1657 angefangen und wie das Schloss Cronenburg (woselbst der Obrister Benfell¹⁾ Commandant war) im Jahr 1658 in Julio und Aug. belagert, bin ich mit meinem Bruder auf bemelten Schloss in der Belagerung mit gewesen, und allda von Gott wunderbarlich beyde beym Leben erhalten, indeme eine Granate in einer Stube, worin wir sassen, wenige Schritte bey uns nieder geschlagen und wir bey[d]e unbeschädiget geblieben. Im selbigen Krieg Ao. 1659 den 5te Dec. ward mein seel. Vater in einem rancontre in Norwegen von den Schweden gefangen und blessiret, an welcher blessure er auch zu Wennersbourg in Norwegen den 14te Dec. gestorben; nachgehends davon abgehølet und zu Tonsberg in der Kirche nieder gesetzt.

Nach geendigten Kriegen Ao. 1660 in Aug. wurde mein Bruder und ich von unserem Informatore abgenommen und kahme nach Copenhagen beyde bey einem Herrn Namens Hannibal Sehested²⁾ vor Pagen, welcher damahlen Reichs-Schatz-Meister war, und blieben in Copenhagen bis Ao. 1661; davon wir mit Ihrer Königl. Hoheit, so nachdehm König und Christian der 5te genandt, nacher Christiania in Norwegen reiseten, wo selbst der Prins da mahlen die Erb-Huldigung empfieng. Von da reiseten wir mit selbige unsere Herren in Augusto nach Holland, und kahmen durch contraire Wind auf eine Insul Schellingen genandt, alwo wir einige Tage verblieben; gingen wieder davon nach Amsterdam und von da nach Antwerpen, wo wir den Winter über verblieben bis Ao. 1662 in Martio. Da reisete ich mit bemelten meinen Herrn wieder davon zu Lande nach Amsterdam, Hambourg und nach Copenhagen und alda bis in Majo verblieben; reiseten aber bald darnach selbiges Weges wieder zu Lande zurück nach Antwerpen und von da in Junio zu Schiffe nach Londen in Engelland, wo wir bis in Septr. verblieben; von da sind wir zu Schiffe gegangen nach Roan in Normandj in Franckreich und von da nach Paris und in Octbr. da angelanget, alwo wir bis in Novbr. 1663 verblieben und im mittelst daselbst die Sprache und Exercitia gelernet. Da von seind wir mit der Post zu Lande wieder nach Roan und von da zu Schiffe nach Copenhagen gegangen, allwo wir bis in Septr. Ao. 1664 geblieben.

¹⁾ Poul Beenfeldt († 1676) overgav Kronborg til Carl Gustav Wrangel 1658.

²⁾ Den bekendte Statsmand Hannibal Sehested rejste i Sommeren 1661 med Kronprins Christian til Arvehyldningen i Norge og derefter til England; senere drog han igen i diplomatisk Anliggende til Frankrig og England og kom hjem i Marts 1664.

Bis nun seind mein Bruder und ich stets bey einander gewesen, nahmen aber beyde von bemeldte unserem Herrn unsers Erlassung, und reiste mein Bruder wieder nach Franckreich, ich aber reisete nach Teutschland und ging zu Schiffe nach Stralsundt, von da nach Stettin und mit der Post weiter nach Berlin. (Her gjorde han Tjeneste i Kurfyrst Frederik Wilhelm af Brandenburgs Hær indtil 18. Juli 1666, da han vendte tilbage til København).

Von da bin ich zu meiner Mutter nach Aalbourg in Jutland gereiset und habe dieselbe besucht, wo ich 8 Tage geblieben und von da meine Reise wieder zurücke nach Copenhagen genommen, von da nach Hambourg, und von da mit der Post nach Zell und Hannover, woselbst den 15te Octobr. angelanget, und wie auch damahlen einige Officiere angenommen und die Troupen daselbst verstercket, ward ich (nach erlangter Abschied von den Brandenburgische) unter Ihre Fürstl. Durchl. Hertzog Johann Friderich zu Hannover und zwar unter des Herren General Major und Commandanten in Hannover Stadt Görtz Regiment reformirter Fähndrich und in einen kleinen Stadlein, Neustadt am Rübenberg genandt, verleget; und wie am 22te Novbr. eine halbe Meile von besagten Stadtlein mit des Hertzogs trouppen randevous gehalten, ward ich nebenst mehreren reformirten Officieren nachgehend wieder abgedancket, hielte mich aber in Hannover auf bis d. 16ten Januarij Ao. 1667, wo von ich dan nach einem meine Befreunde da im Lande Namens Hr. Jacob Oberg hingereiset, dessen Frau eine von Wettbergen und auf dem Gute Oberg, so 2 Meile von der Stadt Brunswig lieget, wohnt, und daselbst einige Wochen verblieben, allwo mir viel gutes geschehen. Unterdessen habe die Stadt Brunswig gesehen und einen andern meinen Befreunden Namens Hr. Obriste Lieutenant Landsberg, dessen Frau auch eine von Wettbergen und der obigen Frauen ihre Schwester, besucht, auch von ihnen wohl angenommen und empfangen. Den 21te Martij bin ich von Oberg wieder nach Hannover gereiset und von da mit der fahrende Post nach Hambourg, und von da in Aprilis nach Copenhagen gekommen, woselbst unter Ihro Königl. Majt. König Friderich den 3te seinem Leib Regimente und Guardie zu Fuess und zwar bey Hrn. General Major und Commandanten daselbst Friderich von Ahlefeldt¹⁾ seiner Leib-Compag. gekommen, und von den Hrn. Obriste Lieutenant Hinrich Harloff²⁾ als Fändrich

¹⁾ Fr. Ahlefeldt, der havde ført Kongens Livregiment under Stormen paa København, blev 1662 Kommandant i København; han døde $\frac{4}{1}$ 1672.

²⁾ Heinr. Harloff fra Meklenburg deltog i Slaget ved Nyborg 1659, blev 1666 Oberstl. ved Livregimentet og Kommandant i Kastellet; Oberst 1675, † Marts 1676.

den 1te Junij vorgestellet, woselbst in stetem Guarnison achte gantzer Jahre Dienste gethan bis in Jahr 1675.

Da der Krieg mit Schweden angegangen, bin ich bey selbigen Leib Regiment zu Fuess von meinen Hrn. Obristen und General Major Niels Rosenkrantz¹⁾ den 21te Majo als Capitaine bey dem Castell in Copenhagen vorgestellet, und den 1te Junij mit dem Regiment von da zu Schiffe nach Flensburg übergebracht, und den 7te dito da angelanget, und bis den 25te da verblieben.

Da dan am 27te dito darnach dass Schloss Gottorff berennet, welches nachdehme die Stadt Tönningen den 4te Julij mit des Königs Guarnison besetzt, also auch diesem Schloss den 6te darnach gleichfalls geschehen und das Regiment in Schleswig zur Guarnison bis d. 20te Aug. verblieben, wovon wir den durch Rendsburg und durch Rostock ins Mecklenburgische gemarchiret und mit der Armée vor Ribnitz und Damgarten gestanden, nachmalen die Stadt Wismar belagert, welche durch Sturm am Montage als d. 13te Dec. nach dem Sonntage den 3te Advent übergangen; wobey ich in der ersten attaque auf dem so genanten Neuen Werck bey dem Herrn Obriste Degenfeldt²⁾ commandirt gewesen und am 14te darnach mit dem Hr. Obrister Cicignon³⁾ sampt bey mich habenden commandirte Leute in die Stadt gemarchiret, und die Poste am Mecklenburgischen Thor besetzt, allwo so lange geblieben, bis das Regiment am 25te Dec. am ersten Weynachte Tag davon zu Schiffe nach Copenhagen über gesetzt, woselbst den dritten Weynacht Tag angelanget und davon den 31te Dec. nach Roschild in die Quartire verleget und gemarchiret, woselbst bis in Febr. 1676 verblieben.

Von da seind wir mit dem Regiment nach Elsingöer gekommen und allda bis in Aprilis verblieben, wo von mit der Armée nach Schonen übergesetzt und das Schloss Elsingburg berennet und eingenommen, woselbst der Commandant ein Obriste Lieut. und Hestestor [ɔ: Hesteko] genant. Von da ist die Armée nach Christianstadt gemarchiret, so da mit Sturm eingenommen, wo bey ich mit gecommandirt gewesen; der Commandant darin war ein Obriste Wulffsklau genant. Von da ist die Armée vor Lanscron gemarchiret und selbige belagert, wo bey [ich] von Anfang bis zu Ende der Belagerung jede dritte und vierte Nacht die Wache in

¹⁾ Niels Rosenkrantz (1627—76) fik som Generaløjtnant Kommandoer ved Angrebsfronten mod Wismar; da det var lykkedes ham at faa fast Fod i «det nye Værk», faldt Fæstningen. Næste Aar faldt R. ved Angrebet paa Helsingborg Slot.

²⁾ Hannibal Degenfeldt førte Regiment i Angrebet paa Mecklenburgerporten i Wismar, † 1691.

³⁾ Johan Caspar Cicignon, † 1696.

den approchen gehabt, welches dann gleichfalls übergangen; der Commandant darin war ein Obrister Lindenberg genant.

Nachgehends habe in der Bataille so den 4te Dec. bey Lunden gehalten worden, beym Regiment als Major gecommandiret, in welcher Bataille, laut eingekommenen Bericht, derer so auf der Wahl-Stadt von beyden Arméén begrabenen Todten bey zehentausend Mann gerechnet; und war in der Bataille unser Feldgeschrey »In Jesu Namen«, und der Schweden ihre »Gott helffe uns«.

Den Winter über hielte dass Regiment im Castell zu Lanscron Guarnison, woselbst mein Obrister und General-Major Sigfrid von Bibou¹⁾ Commandant war, und da bey dem Regiment mir ein ander Major vorgesetzt, welche Charge ich als erster Capitaine gepretendiret, habe ich vom Regiment meine Erlassung genommen und zu Hofe bey dem König um anderwertige avance und Beforderung gesucht, und wie dass Regiment von Landscron nacher Seeland verleget, bin ich Anno 1677 von Ihro Königl. Majt. König Christian der 5te als Major bey dem selbigen Regiment wieder bestallet und von den Hr. General Major Bibou zu Friderichsburg dem Regimente vorgestellt.

Und da die Armée nach Schonen wieder übergesetzt, ward Malmö belagert, wo dan vorerwehnter mein General Major Bibou im Sturm davon geblieben. In der Bataille bey Landscron, so den 14te Julij gehalten, commandirte und anführte ich eine Bataillon an dem Feind, und war damahlen mein Obrister Kellers²⁾ genant. In dieser Bataille seynd auf der Wahl-Stadt gleichfalls einige Tausende Todten gezehlet und war unser Feldgeschrey in der Bataille »Gott stehe uns bey«, und der Schwedische ihre »Hilff Jesus«.

Nachgehends bin ich mit meinen Obristen von Schonen mit einer Bataillon vom Regimente zu Schiffe nacher Rügen übergesetzt und daselbst nach gehaltener Charmusel und Resistance an einem Orte Prora genant den 7te Septr. gelandet, und wie man erfahren, dass die alte Fehr-Schantze, allwo die schwedische Armée in Tranchement gestanden, von ihnen verlassen, und sich hinüber der andere Seite nach Stralsund gezogen, bin ich mit zwey Capitains und mehr als zehen Ober-Officierern und zweyhundert Mann zu Fuss commandirte Leute nebenst einen Ritmeister mit funffzig Pferde in besagte alte Fehr-Schantze (allwo der Transport) gecommandiret worden, und von den Hr. General-Major Mehrheim³⁾

¹⁾ Siegwert Bibow (1639—1677) førte efter Niels Rosenkrantz's Død Kongens Livregiment til Fods.

²⁾ Reinhard Keller blev Juli 1677 Chef for Livregimentet til Fods, var senere s. A. paa Rügen, hvorfra han ved Svenskerne's Erobring af Øen slap bort i en Baad. Han fik efter Ansøgning Afsked 1678.

³⁾ Hans Wilh. Meerheim (1620—88) havde været i kejserlig Tjeneste, men blev 1675 dansk Generalmajor.

als Commandant darin gesetzt, allwo in den nehesten Bollwerck an der Wasser-Seite mich dermassen tranchementiret und vergraben, dass vor einen Anfall darin wehren können, hatte drey 8 pfündige metallene und drey andere kleine Feld-Stücken bey mir, und war dieses meine erste Commandantschaft, allwo bis in letzt von December gecommandiret, wie ich anfangs im October dahin gekommen.

Da mich dan Hr. General Major Rumohr¹⁾ [welcher?] die Armée commandirte, mit der Guarnison und Stücken zur Nachtzeit zu der Armée liess stossen, welche in kayserliche, denische, brandenburgische, münsterische und hessische Troupen bestunden, und über 5 000 starck, nachdem man die gewisse Kundschaft, dass sich die schwedische Armée zu uns überziehen und eine Bataille liefern, welches da auch am 7te Januarij Ao. 1678 geschehen, da sich die Schweden durch die Neue Fehr-Schantz, so sie inne hatte, mit ihrer Armée heraus zogen, und geschahe die Bataille den folgenden Tag als den 8te Januarij darnach; wie dan dass Cannoniren des Morgens frühe anging und bis den Mittag wehrente, ehe die Bataille geschahe, so dass viele hundert Menschen dadurch erleget; vor der Bataille aber ward Hr. General Major Rumohr durch einen Canon-Schuss getroffen, dass er gleich vom Pferde todt nieder fiel. Die schwedische Armée commandirte der Hr. Feld-Marechal Graff Otto Wilhelm von Königsmarck; und war in der Bataille unser Feldgeschrey »Hilff Jesus«, und der Schweden ihre »Gott hülffe«. In dieser Bataille bin ich nebenst mehreren gefangen und geplündert worden, nachdeme ich unter gemeine Heuter [Reuter?] von des Hr. Obriste Thesenhausen Regiment gerathen. Den andern Tag darnach, als den 9te Januarij, bin ich nach Stralsundt als Kriegsgefangener gebracht, und nach gegebener Parole an Hr. Feld-Marechal Königsmarck selber nicht zu weichen, da selbst bis d. 15te Junij verblieben, und aus ferner gegebener Parole von den Hr. Felt Marechal erlaubet nacher Copenhagen zu reysen und um meiner Ranson da zu suchen. Wie aber alda zu Copenhagen ein schwedischer Major Namens Strich, so ehemahlen der Hr. Felt Marechal Graff Königsmarcken seine Garde gecommendiret und als Krieges Gefangener sich befand, ist beliebt worden, dass ich gegen ihm bin ausgewechselt und auf solche Weise geracioniret, worauf mich der König zum Obrist Lieutenant und Commandanten auf der Vestung Cronenburg gesetzt, welches in October angetreten und bis in Dec. 1679 daselbst verbliebef[n].

Und wie damahlen der Friede gefolget, bin ich von Hr. General

¹⁾ Ditlev Rumohr (1634—78) havde ogsaa gjort Tjeneste i Tyskland; han blev 1667 dansk Oberstløjtnant og 1677 Generalmajor.

Major Carl Heinrich v. d. Osten¹⁾ von der Commandantschafft wieder abgelöset und nacher Hofe beruffen, woselbst des Königs Drabanten Garde aufgerichtet, und dieselbe gecommandirt, welche von hundert Ober-Officiere bestanden und von mehrer als fünf bis sechs hundert Ober-Officierer [der menes vel: Underofficerer], so nach erfolgten Friede von allen Regimentter bey der Armée gereduciret gewesen, ausgesuchet; und nachdeme die vorigen alte Drabanten abgegangen, habe diese an Neu Jahrs Tage A°. 1680 die Dienste zu Hofe wieder angetreten, da ich den täglich meine Aufwartung und Taffel zu Hofe gehabt. Und nach dehme solcher massen die Garde zu Hofe zwei u. ein Viertel Jahre gecommandiret, ward der Herr General Major Schulenburg²⁾ zum Obrister über selbige bestellet, mich aber haben Ihro Königl. Majt. zum Obriste und Commandanten der Vestung Nieburg in Fühnen benennet, welches auch im Martio A°. 1682 angetreten. Selbige Zeit u. Jahr bin ich auf meinem Guthe Østerupgaard³⁾ durch den Hr. Bischoff Thommas Kingo mit meiner Frauen Sisselle Grubbe an 22te Majo gecopuliret worden, und nachdeme ich 3. Jahren die Commandantschafft in Nieburg geführet, bin ich durch den Hr. General Major Thomas Melderum⁴⁾ von da in Martio A°. 1685 wieder abgelöset worden, und nacher Copenhagen berufen, und ist mercklich, dass ich jeden Mahl und zwar nun zum dritten Mahl durch Hrn. General Majors von meine Poste bin abgelöset worden. Im Augusto selbiges Jahr, bin ich zum Ober-Commandanten und Amtmann auf der Insull Bornholm bestellet, allwo den 2ten Octobr. angelanget, welche Ve[r]richtung nebenst der Ober-Commandoe auf der Insull Christiansøe bis diese Zeit vorgestanden.

II. Kaptejn Hans Tonboes Levned.

[Biografien er rimeligvis affattet for at benyttes i Ligtalen, som i Reglen endte med Oplæsning af en Skildring af den afdødes Liv og sidste Dage; den synes ikke at være skrevet af en Gejstlig, snarere af en Slægtning eller Kollega af den afdøde.]

Hvad sig belanger den velædle og mandhaftige nu sl. Hr. Capitain H a n s T h o m e s ø n T o n b o s hederlige Herkomst, christelig og berømelig Lefnet og sl. Endeligt.

¹⁾ Han havde været Kommandant i Christiansstad 1677 til den kapitulerede 1678, blev derpaa Kommandant paa Kronborg 1679—86, † 1691.

²⁾ Hans Georg Schulenburg 1645—1715.

³⁾ Østrupgaard i Odense Amt solgtes i 1682 af Chrph. Korff til Wettberg; dennes Datter Hilleborg bragte den til sin Mand, General J. F. Frölich, som 1754 solgte den til Krigsraad Laur. Schebye.

⁴⁾ Thomas Melderum blev 1685 Generalmajor og Kommandant i Nyborg; han døde 1693.

Saa er hand barne fød paa den Øe Engelaie [Endelave] udi Jylland Anno 1651 d. 10. Octob. af christelige, ægte Forældre. Hans Fader var den høyagtbare og velfornemme Mand nu sl. hos Gud Thomas Jensen Thonbo forrige Birkeskriver og Kirkens Forstandere der samme steds, hans Moder den hæderbaarne og sl. Matrone Kirstine Michels Datter.

Som nu disse fornemme Forældre blev af Gud begavet med denne deris Søn, har de ey forsömmet hannem Gud igien ved den hellige Daab igien at opofre og siden efter tiltagne Aar og Alder betimelig ladet holde hannem til Gudsfrögt, først hiemme i deres egen Huus ved een christelig Disciplin og andre gode Øvelser, som hans Aar og Alder kunde taale, hvorved hand Tid efter anden merkelig tiltog og som et lydigt Baren sig saaledes daglig com-porterede baade mod sine Forældre og andre, at der kunde erfaris der vilde blive sær, skikkelig og exemplar Artighed hos hannem. Hvorfore hans Forældre 1666 forsendte ham til Horsens Skole der at informeris videre, hvor hand freqventerede i ald Ærbar og Skikkelighed i 4re Aar, som hans Atest derfra udviser [,indtil?] 1669, da hans Moders Södskende Barn, den edle høyagtbare Sigr. Andreas Madsen Rud,¹⁾ da værende Slotsforvalter paa Rosenborrig her i Kiöbenhavn, sendte Bud efter ham og begierte ham til sig for sin Skikkeligheds Skyld, som hand havde fornummet at være hos hannem; gjorde saa sin første Indgang til det, som siden strax ytrede sig hos hannem, efterat hand baade hiemme i sine Forældres Huus og i Skolen havde lagt sig een merkelig god Grundvold den korte Tiid, hand havde været under Disciplin, og kom saa efter velbemelte Oberslotsforvalters Begiering her til Rosenborrig og gjorde ham fornøyelig Tieneste udi 5 Aar og 6 Maaneder, som og hans rigtig Afskeds Vidnesbyrd udviser.

Blev saa Anno 1675 d. 28. Martii fra hannem forloved og fik Lyst til at lære Fyrverkeriet [omtr. = Artillerikunst], gav sig saa der under og nøye betragtede, hvad derved var at observere, hvilket blev Hans Mayt. tilkende givet, at hand saaledes af ald Flid lagde sig efter at vide dens Beskaffenhed, hvorudover Hans Mayt., Sl. og Høylovlig af Ihukommelse C. 5. selv lod befale, at hand skulde læris paa Laboratorio, saasom der var sær Forhaabning om hannem.

Samme Aar, da der begyntis Krig, begierte hand at komme med og gav sig i Campagnien for Vismar og var med Stormen derfor, som stod Anno 1675 d. 13. Decembr., hvor hand lod see een god Begyndelse til efterfølgende Taperhed, som hans Ober commendere[n]de Officerer om ham bær Vidne.

¹⁾ Anders Madsen var Slotsforvalter paa Rosenborg 1670—81. Han kaldes ellers ikke Rud.

Anno 1676 d. 1. April er hand med Admiral Skibet, som høy- og velbaarne Hr. General Admiral Niels Juel førte, kommen til Gutland, hvor høystbemelte General Admiral ved Canonering tvang Comme[n]danten at opgive Slottet d. 1. May; begav sig saa igien fra Gutland med samme Admiral Skib, og komme i det store Søeslag, som holtis d. 1. Junii samme Aar i Køge Bugt, hvorudi hand holt sig som en brav Soldat. Samme Aar kom hand igien til Gutland og der saaledes lod see sit uforsagte og mandigt Hierte, hvorover hand strax blev promovered til Styk-Junker ved Artilleriet under Oberste Martin Bartold, da Commendant paa Gutland, og stod under ham indtil Anno 1677 d. 14. Septemb. og imidlertid blev hand sat som een Commandeur over den ganske gotlandiske Havne Constabler, som der var paa Landet.

Anno 1678 var hand kommen fra Gutland og var i det Feltslag som stod paa Lanteryen [Ϸ: Lante Rygen] d. 8. Janu. mod de Svenske, hvor den danske General Major Römer [Ϸ: Detlev Rumohr] i Begyndelsen blev hielskut, og de Danske da som hovedløs læt af Fiendens Mengde blev overrumplet, gik den ganske Øe igien over til den svenske Graf Königsmark, og blev der fangen, formedelst hand som altid havde et heroiske Hierte og et uforsagt Mood og [glemt: ej] vilde retirere sig fra Stykkerne, som hand var sat over, men blev hos dem eene bestandende, efter at de andre hans Medfølge var slagen; blev saa ført fangen til Stralsund d. 13. dito og siden, efterat hand var løsgiven, var og altid gav sig med, hvor de fleste og største Krigstoger skeede, i Skaane, for Landkrone, Helsingborrig og Christianstad, hvor hand tit og ofte udstod mange og adskillige Farligheder, men dog altid holt sig vel, som alle hosværende bær Vidne.

Anno 1679 d. 1. Novemb. er hand kommen under Oberste Lieutenant Robert Colnet¹⁾ ved Artilleriet, Tøyhuus og Laboratorio her i Kiøbenhavn igien, og blev samme Aar udcommanderet med Artilleriet og Fyrmosserne til den danske Lager, som da stod for Hamburg, og gik der fra tilskibs med den Kongl. Frigat »Hvid Fortuna«. Og da hand derfra var hiemkommen, blev hand igien d. 4. Decembr. samme Aar beordret at afhente fra Rørvig Skanse hvis Stykker og Amunition der var.

Anno 1684 d. 23. Febr. blev hand promovered til Lieutenant udi den avagerede (avancerede?) Martin Møllers Sted herved Artilleriet, Tøyhuset og Laboratorio efter Hans Kongl. Mayt. Sl. Høylovlig Ihukommelse C. Vti egen skriftelig Befaling. For Hans Mayt. vel havde fornummet, hvad hand ved sine Inventioner

¹⁾ Robert Colnet blev 1675 Oberstl. i Artilleriet, † 1694.

havde gjort udi disse fremfarne Fryde [Feyde?] Tider, udi hvilken Charge hand sig som een brav dansk Mand troligen forholte.

Siden nogle Aar derefter er hand videre promoveret til Capitain Lieut. Charge, og var paa den Kongl. danske Flode ved Admiral Skibet saa [o: saa og?] Anno 1689, da den laae paa Kiøge-Bugt, og observerede den svenske Flodè, som laae og der sammesteds. Hvorudi hand udi samme sin Charge og ikke ringere forholdte, men altid strebte efter og dagligen laborerede paa nye og adskillige Inventioner i Artilleri Konsten, saasom hand aldrig fantis ørkesløs, hvorudi hand gjorde sig ikke ringe berømmelig, var altid flittig og aarvaagen baade udi Krigs Tog og andre Forretninger, hvor hand [har] været udcommanderet.

I 1693 d. 12. August, da Hans Kongl. May. Armadie under Felt-Marsscal Gref Vedels Commando alvorlig lod sette an paa Ratzeburg, var hand med Artilleried og Fyr-Møsserne der at bombardere Byen, hvor hand beviste sine konstige Observationer, i det den ganske Stad efter nogle faae Timers Bombardering blev lagt i Aske.

Saasom her i Riget var nu bleven Rolighed, fik hand i sinde at ville give sig ud af Landet, hvor Compagnie [o: Campagne] var, sig videre paa sin egen Risiko at forsøge som een brav Cavalier, der ikke ville lade sine Aar gaae unyttig bort, og fik Hans Kongl. Mayt. allernaadigste Tilladelse ud at reyse efter sin allerunderdanigste Begiering; bekom saa sin Reyse Pas og tog sin Antred [tiltraadte Rejsen?] ad Flanderen og Bradant [Brabant] 1694, hvor hand under de Hollanske og Engelske Tropper gav sig i Compagnie.

Men som Hans Kongl. Mayt. Sl. Höylovlig Ihukommelse C. 5. for got befant hannem allernaadigst med en høyere Charge at forlene hos [o: for] hans forrige gode meriter og et sær naadigt Øyemerke, som Hans Mayt. havde lagt paa ham, regalerede Hans Mayt. hannem med Capitains Charge samme Aar, og lod ham saa strax her ind i Riget igienkalde at antage sit Compagnii ved Artilleried, Tøyhuset, Laboratorio her i Kiøbenhavn, som da forventede hans Adkomst, hvorfor hand strax sig allerunderdanigst hid forføyede, efter at saadan Hans Kongl. Mayts. Naade og Villie var hannem tilkende gived. Og blev saa strax hannem samme Compagnie og sit allernaadigste Bestallings Brev meddelt d. 3. Julii Anno 1694, hvorved hand sig i alle Maader reddeligen som een god Cavalier og brav commandere[n]d Chef forholte til denne hans Døde Dag, det nu hans Underhavende med Vemodighed hans Frafald bejamre.

Anno 1695 d. 10. Julii er hand efter Guds Forsyn og gode Venners Raad kommen i Ægteskab med den ædle og ærbaarne [o: ærbare?] Mademoiselle Anna Margareta Dreyer og lod bede hendes kiere nu sl. Moder ædle Madame Margarete sl. Diderich

Dreyers om hende, hvilket og blev samtökt, og blev saa holden deris Bröllops Høytiid her i den Kongl. Residens Stad ovenskrevne Dato og under samme deris (af Gud tilføyede) Egteskabs Baand hoslevet et meget exemplar behagelig Lefned udi 6 Aar ringere 9 Dage, saa hans nu efterladte velædle Kiereste destomeere hans dødelig Afgang med hiertelig Vemodighed beklager.

Hvad sig hans Sygdom og Svaghed belanger, da har hand efter lang udstandende Möye, Travalie og i mange Farligheder i Krigen, som hand har fult i 26 Aar, nu paa det sidste meget aftaget og sønderlig nu forleden Aar, der de Svenske, Hollandske og Engelske var her for Staden, da hand har maat Nat og Dag havde [o: have] store Opvartninger. Hvilket Tiid efter anden og med svekkede hans Helbred. Indtil nu forleden in Aprili [1701] hans Kræfter merkeligere optog [o: aftog], og saa siden af og til har maat holde Sengen, hvor hand meget taalmodig sin Svaghed bar, var gierne og hiertelig fornøyed med Guds Villie, og der hand fornam io meere og meere sin Svaghed forøgedes, har hand som et ret Guds Barn betenkt det beste Medel i sin Saligheds Sag, som hand og altid levede et gudfrøgtigt og ærligt Lefnet, lod bede den hederlige og höylærde Magr. Christopher [Danchel] Sogne Præst paa Christianshavn til sig, som efter hellig og christelig Beredelse meddeelte ham det höyverdige Alterens Sacramente, laae saa stille hen under Guds Haand og forventede Forløsning indtil d. 1. Julii sidst afvigte, der Klokken var 7 om Aftenen, da hans Frelser Christo annamede hannem til sit Æris Rige, efterat hand havde levet et gudeligt og berømmeligt Lefnet i 50 Aar.

Uddrag af Biskop Jens Bircherods Dagbøger 1658—1707.

Ved **H. Hjorth-Nielsen.**

(Fortsat).

1669.

23. Jan. (2. Febr.). Om Formiddagen Kl. 10 holdte Mag. **L a u r e n t z E d i n g e r**, Philosophiæ Professor publicus in Regio Gymnasio Otheniano, sin Orationem inaugurallem sammesteds udi mange fornæmmes Overværelse.
6. (16.) Febr. *) Blef **Communitatis Regiæ Oeconomus** samt **Kamer-Assessor H a n s M u l e** ved Kongl: Maytts: Bref naadigst forordnet og beskicket til at sidde her efter i Høyeste-Rett¹).
8. (18.) Febr. *) Blef den øverste Borgemester i Kiøbenhafn, **P e d e r P e d e r s e n**, af Kongl: Maytt: antaget og beskicket til at være Assessor i Høyeste-Rett²).
14. Febr. Hafde Mag. **L a v r i d t z E r n s t s ø n v o n B a d e n** Sognepræst til³).
3. Marts. Om Morgenent tiilig døde i Kiøbenhafn Rentemester **H e n d r i c h M ü l l e r s F r u e**, **S o p h i a H a n s d a a t t e r**, anno ætatis 53, conjugii autem 36.
9. Marts. Om Formiddagen Kl. 11 døde i Kiøbenhafn **P e d e r P e d e r s e n**, Assessor i Høyeste Ret, øverst Borgemester i den kongl. Residentz-Stad Kiøbenhafn, og **Canonicus i Roeskild Capitel**, gammel 61 Aar og 2 Dage. NB. Hæc referantur inf. ad diem 9 Maji.
15. Marts. Tog min kiere Fader mig med sig, da hand om Eftermiddagen gjorde en liden Reyse hen til Søegaard for at besøge **C h r i s t i a n U r n e**, som laa for Døde.
17. (27) Marts. *) Blef Rentemester **M ü l l e r s H u s t r u e**, afgangne Fru **S o p h i e H a n s d a a t t e r**, udi Sanct Nicolai Kirke i Kiøbenhafn med anseelig Færd og Følge om Aftenen begravet. — Hvæden kommer det, at en navn-kundig Qvinde skal fra min Pen vente sig et nyt Navn, som hun dog selv aldrig faar at høre? Thi see, den fornemme Matrone, som hac vespera ud i Kiøbenhafn med Proces til Graven henbæris, har aldrig, imedens hun levede, enten kaldet sig selv eller hørt sig af andre kaldes med andet Navn end **S o p h i a H a n s d a t t e r** eller **S o p h i a H e n d r i c h M ü l l e r s**, og i alle de **Epicediis**, eller **Liigvers**, som nu til hendes Begravelse tryckis, bliver hun icke anderleedis nevnet. Men naar hun i 23 samfelde Aar [vid. 21. Mart. 92] haver hvilet i Jorden, saa skal hun allerførst in quodam a me conscribendo programmate prunke med

¹) jfr. 3. Septb.

²) jfr. 9. Marts.

³) til Stouby og Hornum. Mulig er det hans andet Bryllup, den ufuldstændige Notits sigter til.

1669.

Rosenstiernes Tilnafn. Dog alligevel er hun icke den første, som sligt skulde hændis, saasom man finder mange af priscis nostris Nobilibus, som for 200 eller fleere Aar siden haver levet og aldrig selv i deris Tiid haver ført, ja maaskee vel aldrig hørt de cognomina gentilitia, med hvilke de nu af Posteriteten nevnis¹⁾.

19. Marts. *) Velbr. Chr. Urne til Søegaard, som i forrige Tiider hafde vaaren Kammer-Junker til Hove, døde paa bem: sin Gaard Søegaard i Fyen, circa hor. 12 meridianam, anno ætatis 41 nuper completo.
2. (12.) April. Hr. Jens Søfrensen Montanus, Sognepræst til Egense Meenighed udi Fyen, døde i sin Præste-Residentz, efter en kort Svaghed anno Ministerii 47mo.
3. (13) April. Døde i sin Præstegaard Hr. Jacob Jacobsen²⁾, Sognepræst til Kjøng Meenighed i Fyen, der hand hafde været i samme Pastoratu paa 3 Aars Tiid.
8. (18.) April. Den ganske Eftermiddag vaar jeg til Krigs-Commissarii Erich Seehstedts, Tiiden med hans Børn at forslaa. De vaare /: efter deris Alders Beskaffenhed :/ temmelig vankundige udi det, som andre deris coætanei gemeenligen pleyer at viide.
13. (23.) April. Blef Hr. Hans Stephansen, Sognepræst til Kiøng Meenighed i Fyen, indviet om Morgenen i Odense Hospitals Choor af Episcopo Dr. Nicolao Bangio.
21. April. Hafde Oberst Lieutenant Marcur Rothsteen til Lundsgaard Bryllup paa Brusgaard i med Jomfru Karen Juul, afgangne Ove Juuls til Brusgaard og Fru Elsebeth Juuls Daatter.
22. April (2. Maj). *) Der Sognepræsten i Faxe i Selland Hr. Hans Røstrup lod sin Hustruis Liig begrave, kom der formedelst deris Uagtsomhed, som i Kiøkenet brasede op til Begravelsen, Ild ud i Præstegaarden, saa at den tilligemed mange flere Gaarde der i Byen paa faa Timers Tiid afbrente.
25. April. Hafde Doct. Niels Jepserson, Medicus Practicus Randrusiensis, Bryllup i Aalborg med Kirsten Hansdatter, afgangne Hans Søfrensens.
26. April (6. Maj). Døde i Naarup i Fyen af en hastig og hidsig Siugdøm Hr. Hans Stephansen, Sognepræst til Kiøng, der hand ickun i 13 Dage hafde været i ministerio og ey endnu vaar bleven i sin Meenighed indsat.
28. April. I St. Knuds Kirke i Odense blef Hr. Niels Pedersen, Sognepræst til Egense Meenighed i Sunds Herred, af Biscoppen Doct. Bang ordinerit.
9. Maj. *) Hic legi debent, qvæ de morte Petri Petræi Consulis Hafniensis etc. perperam relata sunt supra ad diem 9 Martii.
17. Maj. *) Stiftede og legerede Velbr. Jomfrue Kirsten Juul til Hørbyelund et nyt Stipendium paa 500 Rixdr. Capital til den latinske Skole i Aalborg, at tvende Discipler den aarlige Rente der af skulle nyde. Fundatzen er daterit paa bem. hendes Gaard Hørbylund i Vendsyssel.

¹⁾ I Molbechs Uddrag er Notitsen gengivet i væsentlig forandret Skikkelse.

²⁾ Holst.

1669.

18. Maj. Vaar jeg den heele Eftermiddag udi min Morbroders D. Christopher Baltzlovs Huus, hvor Gud i Dag ved Døden bortkaldede hans og min Mosters yngste Søn, Thomas Baltzlov, i hans Alders tredie Aar.
21. Maj. Indviede Episcopus Aarhusiensis Doct. Ericus Gravius i sin Domkirke til det hellige Prædike-Embede Hr. Niels Nielsen Aarøe, Sognepræst til Fausing og Auning Meenigheder i Synderhaldherrid.
25. Maj. Vaar jeg i St. Knuds Kirke overværendis i Liigprædiken over min Moster-Søn, Sal: Thomas Balslov, hvilken blev holdt af Mag. Lafritz Christensen Wellejo.
28. Maj. (27. Juni). Blef Hr. Jacob Jespersen¹⁾, Sognepræst til Kiøng Kald, ordinerit i St. Knuds Kirke i Odense af Doct. Nicolao Bangio, Fionæ Episcopo.
6. Juni. Hafde Hr. Ernst Günther Helm, Sognepræst til Haarslef Meenighed i Fyen, Bryllup i Agernes med Anne Giødsdaatter, Sognepræstens til Kiørup og Krogsbyll Meenigheder Hr. Giøde Hanssens Daatter.
24. Juni. Blef Hr. Niels Olufsen Skern, Medtiener til Holt Meenighed og dess Annexer i Nedenæss Prousti, ordinerit og indviet in templo Holtensi af Biscoppen over Stavanger Stigt, Dr. Christian Tausan.
Hafde Sognepræsten i Øster Brøndisløv i Vendsyssel, Hr. Claus Jenssen Bruun, Bryllup ibidem med sin Antecessoris Enke Johanne Lavridtzdaatter.
17. Juli. Ud paa Aftenen forgik under Jylland i et haart Uvejr et lidet Skiberum med 13 Personer paa. De 11 af dem, nemlig Karen Brodersdaatter Risbrich, Jacobi Gesii, Pharmacopæi i Aarhusiensis Hustrue, 3 Piger, en gift Mand af Kiøbenhafn og 3 Baadsfolk druknede og omkom. To Baadsfolk bleve frelste paa noget Vrag, hvilke fløde her og der omkring i Havet, indtil om Tirsdagen nest efter, da nogle Folck i en Baad kom til dem og tog dem ind. Karen Brodersdaatter fød i Land d. 31. Julij ved Grydehafn for Førsléf Sogn udi Bierreherred i Skaane og blev begravet i Førsléf Kirke d. 8. August. En Pige kom 4 Dage tilforn i Land og bleff begravet i Karup Kirke.
20. Juli. Hafde Vice-Sognepræsten til Kiølstrup Meenighed, Hr. Peder Povelsen Bagger, Bryllup i Dalby Præstegaard paa Hindtzholm med Lisbeth Olufsdatter Thestrup, Dn. Olai Thestrupii, Pastoris Dalbyensis filia.
3. August. Blef fød i Kiøbenhafn Stephanus Reitzer /: Kammer-Assessors Jørgen Reitzers og Anna Fabriciæ Søn:/ som siden blef Communitatis Regiæ Præpositus og Philosophiæ Professor extraordinarius i Kiøbenhafns Universitet.
6. (16.) August. I St. Knuds Kirke udi Odense blef Hr. Hans Lafritzen Heldevad, Medtiener og Pastor adjunctus til St. Nicolaj Kirke i Svenborg, af Biscoppen Dr. Niels Bang indviet.
14. (24.) August. *) Om Aftenen sildig tildrog sig denne Casus i Aalborg, at der en Borger ibidem, ved Nafn Jens Søfrensens Hals, af vred Hu lagde til med en Bøsse for

¹⁾ Bang.

1669.

- at felde en anden Mand paa Gaden, med hvilken hand vaar kommen i Klammeri, skiød hand feyl og rambde en anden Mands Person af Hospitals-Lemmer, som i det samme kom i Veyen, saa at det fattig Menneske fald død ned paa Stæden.
29. August. Blef Hr. Christen Søfrensen Godtzonius, Sognepræst til Lund Præstegield i Dalernis Prousti, indviet udi Qvindal Kirke af Episcopo Stavangriensi Dr. Christiano Matthiæ Tausano.
1. September. Daniel Calov, Borgemester og Apoteker i Aalborg, holt Bryllup med Karen Hansdaatter Drostrup.
3. (13.) September. Døde i Kiøbenhavn Hans Mule Jørgensen, Assessor i Høyeste-Ret og Kammer-Collegio, saa og Communitatis Regiæ Oeconomus, anno ætat. 65¹).
7. (17.) September. *) Om Formiddagen Kl. 9 døde paa Skovsbo i Fyen Velbr: Hendrich Gyldenstiern, fordum Regis Daniæ Land-Commissarius i Skaane, anno ætatis 76.
15. (25.) September. Blef Assessor Hans Mule Jørgensens Liig i Vor Frue Kirke i Kiøbenhavn hæderlig begravet. Liigprædiken over hannem holte Sognepræsten og Prousten ibidem M. Jacob Faber.
16. (26.) September. Holdte Dr. Thomas Bartholin, Medicinæ Professor honorarius, om Formiddagen paa Auditorio Superiori udi Kiøbenhavns Universitet en Orationem Parentalem over sal. Hans Mule.
24. September. Om Natten forulykkedis under de nordske Kuster, ved en Sted, som kaldis Liste, et Skiberum, hvorpaa vaare adskillige Gotfolk, som ynckeligen omkom. Iblant de Personer, hvilke samme Tiid druknede, vaar Præsidentens af Bergen, Herman d Garmands Hustru Margrete Buch tilligemed en Søn Vilhelm Garmann, samt en Pige, hende noget paarørende.
26. September. I Stavanger Domkirke blef Hr. Henrich Marcussen Reimer, Capellan til Jelsøe Præstegield i Ryfolche Prousti, af Biscopen ibidem Dr. Tausan indviet.
12. December. Hr. Oluf Blom, Medtiener i Ordet til Haaland Præstegield i Jæderens Prousti, indvies til samme Embede i Stavanger Domkirke af Episcopo Diæceseos Dr. Christiano Tausano.
17. December. Indviet Biscopen i Fyen Dr. Niels Bang i St. Knuds Kirke i Odense disse 2 Præster: Hr. Lafridtz Pedersen Wærløse, Sognepræst til Tingsted Meenighed i Falster, og Hr. Jørgen Rhodius, Capellan i Medelfart.
20. December. I Nyborg i Fyen døde Søfren Thomassen, Raadmand udi samme Stad, i sit 56 Alders Aar.

1670.

11. (21.) Januar. Om Morgenen Kl. halfg. 5 blef fød i Odense min anden Søster Abigail-Maria Bircherod. Hun vaar det første Barn, som min Moder fick i den Gaard, hvilken mine Forældre nu iboede.

1) jfr. 6. Febr.

1670.

16. (26.) Januar. Stod Reg. Scholæ Soranæ M. Christen Ørns Bryllup paa Sørøe med Birgitte Hansdaatter.
19. (29.) Januar. Blef min Søster Abigail-Maria døbt i St. Knuds Kirke af vor Sognepræst M. Lafridtz Christensen og opnefnet efter vor Mormoders Moder Abigail Hasebart og vor Farmoder Maren Jacobsdatter.
8. Februar. *) Den Nafn-kundige Franciscus Josephus Burri, som sig paa en Tiid lang i Kiøbenhafn hafde opholdt og vaaren hos Kong Friderich i stor Grace og Æstime, vilde obtrudere Hans Maytt: sin Cur og forreskrive de andre Medicis visse Recepter imod Kongens Slugdøm¹), men den gamle Dr. Povl Moth og de andre Doctores satte sig der heftig imod. Hvorfore hand (efterdi han derforuden vaar hos Kron-Printtzen, som siden blef Konge, ikkun i gandske slet Credit) blef malecont(sic.), og, saa snart Aanden vaar af Mayesteten, reyste i en Skynding over til Sverrig.
22. Februar. Paa Hagenskov Slot i Fyen, som nu kaldtis Friderichsgave, døde /: efter nogle Ugers Svaghed:/ velbyrdig Niels Banner.
3. Marts. Blef fød i Kiøbenhafn Jomfru Mette Margrete Rosenkrantz, Velbr. Erich Rosenkrantzis til Rosenholm og Fru Margrete Krabbes Daatter, som siden blef /: efter 24 Aars Forløb /: Friherinde til Holkenhafn.
27. Marts. Om Morgenen indviiede Dr. Niels Bang, Fionixæ Episcopus, i Odense Hospitals Kirke Mag. Johan Pedersen Stensdorph til Sognepræst i Taars udi Lolland.
5. Maj. Døde i sin Præstegaard Hr. Biørn Andersen, Sognepræst til Scheve Meenighed udi Vendsyssel i Nørre-Jylland anno ministerii 17.
6. Maj. Døde i Kiøbenhafn om Eftermiddagen Kl. 1 Doct. Povel Moth, Kongl: Mayts: Lif-Medicus, anno ætatis 69.
9. Maj. Nascitur Hafnixæ Fridericus Christianus Bircherod, Patruï mei Jani Bircherodii filius, in sacratius Bircherodianæ non tantum familiæ, sed et paræciæ ornamentum, flori tamen citius arescenti comparandum. Vid 5. Juni 1702.
20. Maj. Døde paa sin Gaard Engelstholm i Nørre-Jylland Fru Karen Bilde, Velbr. Falch Giøes.
29. Maj. Hafde Niels Drostrup, Herre til, Bryllup i Aarhus med Biscopens ibidem Doct. Eric Graves Daatter Anne Grave.
12. Juni. Hafde Hr. Bertram From, Sognepræst til Selde og Oested i Salling, Bryllup i Viborg med sin anden Hustrue Ingersidenborg, Claus Sidenburgs, Senatoris Viburgensis Daatter.

¹) Om Kongens Sygdom, der begyndte den 6. Februar, se Molbechs Uddrag. Indførslerne om Kongens Død og Ligfærd samt om Tronskiftet forbigaas her.

1670.

5. (15.) Juli. Vaar jeg til Hr. Peder Castensens, Medtiener til St. Hans Kirke i Odense, og Sophie Lafridtz datters Bryllup, som i en stor og hæderlig Forsamling holdtis i Steppinge Præstegaard, der de udi Kirken ibid. vaare af General-Superintendenten M. Bonaventura Rehefeld tilsammen viede¹⁾.
13. Juli. Ved Middagstider døde i sin Præstegaard Mag. Hans Friis, Sognepræst til Vindinge Menighed i Fyen og Proust udi Vinding Herred.
3. August. Døde i Odense Hr. Casten Lafridsen, Medtiener til St. Hans Kirke sammesteds og Sognepræst i Høyby.
12. August. Om Formiddagen Kl. 8 døde udi Odense M. Niels Pedersen Bruun, Sognepræst til Vor Frue Kircke sammesteds og Proust i Odenseherrid, anno ætat. . . .
19. August. Blef Mag. Niels Brun, Nomarchiæ Otheniensis Præpositus, i Vor Frue Kirke i Odense begravet, og prædikede over hannem Sognepræsten til Sanct Knuds Kirke M. Lauritz Christensen.
23. August. Luctus domesticus ædes meas paternas oplevit, evocato hor. 4 pomeridiana ad vitam meliorem Avunculo meo Brodero Thomæ Risbrich.
31. August. Hafde jeg udi Liigfærd Forretning, da min salig Morbroders Broder Risbrichs Liig blef, ved en anseelig Begiengelse, fra mine Foreldres Huus til sin Graf og Hvilested i St. Knuds Kirke bestædiget. Prædiken over hannem holdte vor Sognepræst M. Lafritz.
28. September. Hafde Hr. Jens Vinther, Medtiener til Holmens Kirke i Kiøbenhafn, Bryllup i Helsingør med Catharina Davidsdatter, afg. Mag. David Christensens, qvondam Pastoris ac Præpositi Helsingorani, filia.
3. Oktober. Kom min eldste Morbroder, Otthe Risbrich, hiem igien til Othense fra sin anden og sidste Udenlandsreyse og indlagde sig udi mine Foreldris
Døde i Viborg Mag. Jens Ostentfeld, Sognepræst til Sortebrødre Kirke der i Staden, anno ætatis 55, ministerii 28.
5. Oktober. Paa Landemodet i Odense creerede Episcopus Fionensis Dr. Niels Bang tvende Præpositos, nemlig Mag. Lafrids Christensen Wellejum, Sognepræst til St. Knuds Kirke i Odense, til Proust i Odenseherrid, og M. Hans Mule, Sognepræst i Nyborg, til Proust i Vindingherrid.
Blef afg. Fru Sophia Rosenkrantz, General-Krigs-Commissarii i Norge Erich Banners Huusfrue, paa adelig Viis begravet i St. Nicolaj Kirke i Kiøbenhafn. Pastor loci M. Michaël Henrichsen prædikede over hende.
16. Oktober. Hafde Hr. Lafrids Knudssøn Trøstrup, Præst til Odense Hospital og Porup Meenighed, med Birgitte Andersdatter Bryllup i Odense, og vaar hun hans Antecessoris adhuc viventis, Hr. Anders Christensens Datter.

¹⁾ Rejsen til og fra Steppinge forbigaas.

1670.

5. (15.) November. *) Døde i Kiøbenhafn Fru Sophia Sehsteds, Sal: Cancellor Hr. Christen Thomassen Sehsteds Daatter, men den itzige Cancellarii Regii Hr. Peter Reetzis Frue, anno ætatis 36, conjugii 18vo.
7. November. Forloed min Morbroder Ottho Risbrich igien mine Foreldris Huus og sit Logement til sin anden Svogers, Dr. Christopher Baltzlaus udvalgte.
25. (5. Decbr.) November. Blev Cancellor Hr. Peter Reetzis Frues, afg. Fru Sophiæ Sehsteds Liig i St. Nicolai Kirke i Kiøbenhafn paa adelig Viis begravet, og holdte Sognepræsten ibidem, Mag: Michaël Henrichsen Liigprædiken over hende.
10. December. *) Døde paa sin Gaard Lundsgaard i Fyen Velbr.: Marcurothsteen Pallisen, anno ætatis 52, og lod sin Frue Karen Juul svanger efter sig. Hand hafde in ultimo bello Dano-Svetico været Oberst Lieutenant.
25. December. Døde i Kiøbenhafn Mag. Johannes Bræmer, Kongl: Mayts: tydske Hof-Prædikant sammesteds, anno ætatis 55.
26. December. Døde i Kiøbenhafn Bodild Hansdaatter Brochmann, Mag. Matthiæ Fossii, S. S. Theol. Professoris Primarii udi Kiøbenhafns Universitet, hans Hustrue.

1671.

1. (11.) Januar. Døde i Hyllested i Selland Mag. Morten Pedersen Cheitomæus, Sognepræst til samme Hyllesteds Meenighed.
9. (19.) Januar. Der jeg om Aftenen vaar udi et Ærinde for min Fader hos voris Biscop Dr. Niels Bang, raadde hand mig, at jeg skulde søge velbemeldte min kiere Faders Tilladelse at komme i offentlig Skole, saasom hand meente, at den privat information skulde være mig tædieus, om jeg lenger under den skulde continuere. Jeg tackede ham for hands gode consilio og
14. (24.) Januar. Anmodede jeg efter Episcopi og flere Velynderis Raad min kiere Fader om, at jeg motte komme i Byens Cathedral Skole under public information.
15. (25.) Januar. I Odense Hospital indviede Episcopus Fioniæ Dr. Niels Bang til Præsteembedet Hr. Cort Arntsen, Sognepr. til Frørup Menighed i Vindingherred.
16. (26.) Januar. Døde Hr. Abraham Becher, Sognepræst til Messinge Meenighed paa Hindtzholm, anno ministerii undecimo.
18. (28.) Januar. *) Om Aftenen Klokken 7 døde i Odense Velbyrdig Biørn Kaas til Veirup, en temmelig velstuderit, men i oconomiske Sager meget vanvittig Mand.
Hafde Stigtskriveren i Selland Bendix Meisen Bryllup i Kiøbenhafn med Dronningens Kammer-Pige Anniche Neindorph.
27. (6.) Januar. I St. Knuds Kirke i Odensè indviede Episcopus Dr. Nicolaus Bangius disse 3 Præster, Hr. Christen Fisker, Sognepræst til Lyndesse i Aasumherred, Hr.

1671.

Peder Andersen Bloch, Sognepræst til Wixnes i Lolland, og Hr. Morten Hansen Snell, Medtiener til Fielsted og Hagedrup (sic) i Fyen.

5. (15.) Februar. Cum in Ædis Canutianæ suggestum, qvem luce hac animabat Mag. Laurentius Wellejus, oculos conjicerem, id minime conjicere potui, eodem hoc die in lucem prodire, qvi in Pastoralis ista apud Otheniensis meos functione Successorem Wellejo tertium daret.
- Nascitur Hafniæ Bartholomæus Deichmanus, Petri Wilhelmi Deichman, Prætoris Hafniensis filius, postea, variis et conspicuis Ecclesiasticis muneribus tam extra, quam intra Daniam gestis, Episcopus Viburgensis.
16. (26.) Februar. Blef afgangen Marcurothstein til Lunds-gaard i Kerteminde Kirke med adelig Pomp begravet. Liig-prædiken over hannem holdtis af Biscopen i Fyen Dr. Niels Bang.
27. (9. Marts). Mag. Claus Jensøn Wardberg, Sogneprest i Radsted i Lolland og Provst i Muse-Herrid, døde sammesteds anno ætatis 61.
2. (12.) Marts. *) Hafde Albert Schumacher, Kongl. Commissarius paa Bremmerholm og Tøy-Huset, Bryllup i Kiøbenhafn med Anna Margareta Iserberg.
15. (25.) Marts. *) Døde i Kiøbenhafn Hr. Axel Urop til...
23. Marts. *) Døde paa den Herregaard Fuglsig i Wensyssel Velbyrdig Hendrich Lange, Proprietarius til samme Gaard.
3. (13.) April. I Skallerup Præstegaard i Vendsyssel opkom om Natten, ved Huus-folkets U-agtsomhed, en ulykkelig Ildebrand, hvorved samme Gaard hastelig blef lagt i Aske¹⁾.
4. (14.) April. *) Om Natten døde i Kiøbenhafn den fornemme Matrone Drude Fincke, Sal. Doct. Hans Rasmussøn Brochmands, fordem SS. Theologiæ Professoris Regii Efterleverske, anno ætatis 67, viduitatis vero 33.
5. (15.) April. *) Om Eftermiddagen Kl. 3 døde i Roskild M. Hans Pedersen Calundanus, Rector Scholæ sammesteds, anno ætatis 66.
- Samme Dag døde i Trundhiem Birgitte Ostensdatter, Lafridtz Brixis, Borgemesters sammesteds, hans Hustru.
- Bleve 4 Præster in Templo Canutiano Othin. af Biscop Bang ordinerede, nemlig Hr. Mads Biørnsen, Medtiener og Pastor Adjunctus til Maribo Menighed i Lolland, Hr. Lafrids Hansen, Sognepræst til Radsted i Lolland, Hr. Rasmus Olufsen Thestrup, Sognepræst til Mesinge paa Hindtzholm, og Hr. Hans Pedersen, Sognepræst til Høyrup og Gesterløff i Fyen, ved hans Faders Afstaaelse.
18. April. Blef Drude, Sal. Doct. Hans Brochmands, udi St. Nicolai Kirke i Kiøbenhafn begravet, og prædikede ofver hende Sognepræsten sammesteds M. Michaël Hendrichsøn.
19. (29.) April. Om Aftenen Kl. 10 bortkaldede Gud fra denne Verden til sit Riigis Herlighed min kiere Søster Abigail Maria Birkerod, der hun hafde levet udi denne Ver-

¹⁾ Branden er ikke omtalt hos Wiberg.

1671.

den et Aar 3 Maaneder 9 Dage og vaaren siug af en Apoplexia ikkun i 24 Tiimer.

27. (7. Maj.) April. Bleff min kiere Søster, Sal. A big a il M a r i e, hendes Liig udi Sanct Knuds Kirke i Odense begravit og prædikede over hende vor Sognepræst Mag. Lavridtz Christensøn Wellejus.
- Døde i Kierteminde i Fyen Otthe Povel sen S k i n c k e l, Borgemester i bemeldte Bye Kierteminde.
1. (11.) Maj. Blef jeg i Jesu Nafn om Eftermiddagen Kl. 1 i Odense Cathedral-Skole af Rectore Magistro Nicolao Haëls introducerit, og bekom jeg locum sextum i Mester-Leitzens nederste Part imellem Christen Lafritzen Wellejum Othenianum og Christopher Jørgensen Flo d N o r v a g u m¹).
15. Maj. Blef Sognepræsten til Soelbjerg og Sundby Meenigheder paa Morsø, Hr. J e n s K n u d s e n²), af Episcopo Alburgensi Dr. Mauritio Køning creerit til Proust i Nørreherrid ibidem.
25. Maj. *) Blef Vice-Canceller Christopher Parsberg af Kongelig Mayestet i Grevestanden ophøyet.
24. (4. Juli). Juni. *) Efter Prædiken skiedde i Københafn udi Enkedronningens Residentz Chur-Printtz Carls af Pfaltz-Heydelberg Forlovelse med Kongens Syster, Printzesse Wilhelmina Ernestina, dog ickun i ald Stilhed.
4. (14.) Juli. Hafde M. Niels Andersen Haëls, Philos. Professor paa det kongl. Gymnasio i Odense og Rector Scholæ sammesteds, Bryllup i Hadersleb med Amalia Agnes Rehefeldt, M. Bonaventuræ Rehefeld....
20. Juli. Døde i Helsingør Mag. Henrich Henrichsen Goische, Sognepræst til St. Olai Kirke sammesteds og Proust i Cronborg-Liunge-Herrid, anno ætatis 52.
4. August. Blef Hr. Mouridtz Hansen Stubcopius³), Sognepræst til Meenigheden paa Bogøe, indviet i St. Canuti Kirke i Odense af Bispen Doct. Bang.
14. (24.) August. *) Blef den kongl. danske Printzesse Wilhelmina Ernestina, som med Chur-Printzen af Heydelberg vaar bleven forlovet, fra Kiøbenhafn med prægtig Solennitet og Pomp bortført⁴).
24. August. *) Døde i Kiøbenhafn Greve Christopher Parsberg, Herre til Frydendal, Kongl: Mayestets Geheime Raad, Vice-Canceller, Vice-Præsident i Cancelli-Collegio, Assessor i Collegio-Status og Høyeste Ret, anno ætatis 39. Vaar vel gift, men lod sig ingen Børn efter og blef saa baade den første og sidste Greve in familia Parsbergiana.
25. August. *) Blef Erich Banner til Tybjerggaard, Kongl: Justitz-Raad, General-Krigs-Commissarius i Norge og Amtmand over Friderichstad og Smaa-Læhnene, regalerit af

¹) De øvrige Begivenheder i Skolen, Examiner, Translocationer etc. forbigaas her.

²) Soelberg.

³) Dette Tilnavn bekræfter Wibergs Formodning om, at han var født i Stubbekøbing.

⁴) Om Festlighederne i denne Anledning, se Molbech.

1671.

- Kongl: Maytt: paa Kiøbenhafns Slot med Ridder-Ordenen af Dannebrog, saasom hand, for sin Opreyses Skyld til Norge i Kongens Tieniste, ej kunde den Tiid opbie /: post Reginæ scil. puerperium: / til hvilken Hans Kongl: Maytt: hafde berammet samme Ridder-Orden adskillige sine Ministris med offentlige Ceremonier at conferere.
30. (9. September.) August. Døde i Kiøbenhafn *A n n e P e d e r s d a t t e r*, sal. *H a n s N i e l s e n L u n d s*, fordum Borge-mesters ibid. Efterleverske.
31. (10. Septbr.) August. *) *D r. C h r i s t e n O s t e n f e l d*, Medicinæ Professor Honorarius i Kiøbenhafns Universitet og Assessor i den Høyeste Ret, døde Hafnæ hen imod Midnat anno ætat. 52.
6. September. Hafde Hr. *A x e l J e n s e n B i ø r n*, Sognepræst til Børglum samt annexerede Meenigheder, Bryllup i *A l b e c k* i Wensyssel med *I n g e r P o v e l s d a t t e r*, afgangen Hr. *P o v e l C l a u s e n s*, qvondam loci Pastoris filia.
6. (16.) Oktober. Saae jeg min Moders Arbeid foruden Væ i sin Datters Fødsel, der *A n n a M u l e n i a*, Magni filia, kom om Eftermiddagen Kl. 5 til Liuset, og min kiere Moder lod blant andre indbudne Qvinder i denne Barsel-Stue see sin store Tienstagtighed ej videndis, at hun efter 17 Aars Forløb skulde kalde paa dette Barn med Daatters Nafn.
11. (21.) Oktober. *) Om Morgenen Kl. 2 bleff fød paa Kiøbenhafns Slot og samme Dag af Hofprædikanten *M. H a n s L e t h* døbt *H a n s K o n g l: H ø y h e d P r i n d t z F r i d e r i c h*, Danmarkis og Norges Cron-Prindtz, demum, post obitum Augustissimi Parentis, Regnorum eorundem Rex hæreditarius.
18. (28.) Oktober. *) Blef fød Hertug *C h r i s t i a n A l b e r t s*, Ducis Slesv. et Holsat. lin. Gottorpiensis, eldste Søn *F r e d e r i c u s*, illigemaade Hertug af Holstein-Gottorp.
26. Oktober. Hafde *E p i s c o p u s A a l b u r g e n s i s*, Doct. *M o u r i d t z K ø n i n g*, Bryllup i Thisted med sin anden Hustru *M a r g r e t e P e d e r s d a t t e r*, afgangne *P e d e r M a d s e n s*, fordum Ridefoget over Ørum Amt, hans efterladte Enche.
27. Oktober. *) Døde i Odense *H a n s W i l l u m s e n*, Kongl: General-Proviantmester udi Fyen.
4. (14.) November. Om Aftenen Kl. 7 døde i Odense *G e o r g Z e l e s k y*.
13. (23.) November. *) Om Aftenen døde i Kiøbenhafn Præsidenten i samme Kongl. Residentz-Stad *P e t e r B ü l c h e*, anno ætatis 67.
18. November. *) Ud paa Natten, eller Kl. imellem 10 og 11 Eftermiddag døde paa sin Gaard *W o l s t r u p* i Nørre-Jylland velbyrdig *A x e l J u u l I v e r s e n*, Herre til *W o l s t r u p* og *Q v i s t r u p*, an. ætat. 66.
29. (9. December) November. Hafde *B o l l e L ü x d o r p h*, Secreterer i det danske Cancelli, Bryllup i Kiøbenhafn med *J y t t e B e r i n g*, Viti Beringii, Assessoris i Høyeste Rett og Cammer-Collegio sambt Historiographi Regii Daatter.
4. (14.) December. Om Aftenen blef *C a m m e r - R a a d* og Præsident *P e t e r B ü l c h i s* Liig i den tydske Kirke i Kiøbenhavn begravet.

1671.

10. (20.) December. Døde i Viborg Claus Christensen [hvilken mand ellers kaldede Claus Skriver], øverst Borgemester sammesteds, anno ætat. 62.
15. December. Ordinerede Bispen i Aalborg Dr. Mauritz Kønig i St. Botulphi Kirke disse 3 Præster: Hr. Ove Christensen Pontoppidan, Medtiener og Vice-Pastor til Skallerup og Vennebjerg, Hr. Gert Zachariass. Thiesen, Medtiener til Vor Frue K. i Aalborg og dens Annexer, begge Tranders, Hr. Anders Madsen Torslev, Medtiener og Vice-Pastor til den Hellig Aands Hospital udi Aalborg.
29. December. Blef Hr. Jacob Moridtzten Borchorst, Sognepræst til Broust og Svenstrup Meenigheder i Øster-Han-Herrid, at Episcopo Alburgensi Dr. Mauritio Kønig i St. Botulphi Kirke i Aalborg indviet.

1672.

7. (17.) Januar. Om Aftenen Kl. 5 døde i Odense Catharina Herfurt, Jacob Gottfried Bechers, Raadmands og Apothekers ibidem, Hustrue.
8. Januar. Døde i Broust i Vendelbo-Stigt Hr. Niels Jørgensen¹⁾, Sognepræst til bem. Broust og Svenstrup Meenigheder, og fick til Successorem sin /: ti Dage tilforn ordinerit /: Adjunctum Hr. Jacob Moridtzten²⁾.
18. Januar. Cathrine Herfurt, Jacob Gottfried Bechers i St. Knuds Kirke i Odense begravet. Bispen Doct. Niels prædikede ofver hende.
10. (20.) Februar. *) Om Morgenen Kl. halvg. 5 døde i Sæby udi Vendsyssel Velbr: Fr. Christentze Brahe, Jacob Lindenovs til Hundslund Closter, anno ætat. 47.
16. Februar. *) Døde i Kiøbenhafn Fru Kirsten Urne, Hr. Ove Juels til Willestrup, Ridder, Kongl: Maytts: Geheime- og Cancellie-Raad, Vice-Statholder i Norge og Assessor i Høyeste Rett, hans Husfrue, anno æt. 43., conjug. 23.
25. Februar. *) Blef Mag. Arnoldus de Fine, antehac Lector Theologiæ Bergensis, indviet i Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn til Biscop over Trundhiems Stift udi Norge af Episcopo Sellandiæ Dr. Joh. Wandalino.
5. Marts. Hafde Lafridtz Brix, Consul Nidrosiensis, Bryllup i Kiøbenhafn med Kirstine Nielsdatter, Sal. Mag. Jens Dolmars Encke.
13. Marts. *) Stod Velbr: Axel Juul Iversens /: som for 4 Maaneder siden var ved Døden afgangen /: adelig Liigbe-giengelse i Viborg Domkirke. Concionem funebrem holdte Hr. Henrich Jenssen, Sognepræst til Hierum, Giemsing og Wenøe.
20. (30.) Marts. *) Ved Middagstiider døde i Odense Mag. Christian Hansen Lund, Lingvæ Græcæ et Mathematicum inferiorum Professor udi det kongl. Gymnasio sammesteds, anno ætatis...

¹⁾ Bratbjerg.

²⁾ Borchorst, se 29. Decbr. 1671.

1672.

30. Marts. Døde i Aalborg Hr. Peder Madtzen, Sognepræst til Hellig Aands Klosters eller Hospitals Meenighed sammesteds, og fik til Successorem sin forhen ordinerit Adjunctum Hr. Anders Mathiasen¹⁾.
1. (11.) April. Vaar jeg om Eftermiddagen udi den merkværdige Liig-Prædiken, hvilken vor Sogne-Præst M. Lafridtz Christensen²⁾ holdte udi St. Knuds Kirke over en Studiosum, Sal. Lafridtz Knudsen, Borgemester Knud Jacobsens Søn. Merkværdig maa den vel kaldis, formedelst den sær casum, som sig med bemeldte Mag. Lafridtz udi samme Liig-tieniste tildrog. Thi der hand var kommen mit hen i Prædiken og hafde deelt Texten, blef hand rørt paa dend venstre Side og faldt om, saa at de motte bære ham neder af Prædikestolen, og hand kom aldrig meere der op.
2. April. Blef Sal: M. Christian Hansens, Lingvæ Gr. Professoris Liig i Sanct Knuds Kirke i Odense begravet. Liigprædiken forrettede Biscopen Doct. Niels Bang.
11. (21.) April. *) Om Eftermiddagen Kl. 5 døde i Odense Mag. Lafridtz Christensen Wellejus, Sognepræst til St. Knuds Kirke sammesteds og Proust i Odense-Herrid, af den Apoplexie, med hvilken hand die mensis primo vaar betagen, an. ætat....
17. (27.) April. *) Hafde Prioren eller Forstanderen udi den Hellig Aands Kloster i Aalborg Søfren Jensen Bryllup sammesteds med Anne Jacobsdatter.
19. (29.) April. Blef afgangne M. Lafridtz Christensens²⁾ Liig i St. Knuds Kirke i Odense hæderligen begravet, og prædikede over det Biscopen Dr. Niels Bang.
1. Maj. Hafde Doct. Lafridtz Jespersen, Medicus practicus Randrusiensis, Bryllup i Viborg med Margrete Nielsdatter, M. Niels Jensens, Rectoris Scholæ Viburgensis Datter.
2. (12.) Maj. *) Døde i Aalborg Dr. Moridtz Kønning, Biscop over Vendelbo Stift, om Formiddagen Kl. 7, der hand paa fierde Aar det biscopelig Embede hafde betient.
4. (14.) Maj. Om Natten døde i Kiøbenhafn Kirstine Hansdaatter, Dr. Morten Madtzens, olim. Aarhusiensis Episcopi, efterlatte Enke, anno ætatis 70mo, viduitatis 29no.
16. Maj. *) Døde i Viborg M. Niels Jensen Aars, Rector Scholæ Cathedralis ibidem, der hand hafde levet i 69 Aar og betient bemelte Rectorat i 38 Aar.
21. (31.) Maj. Blef Episcopi Alburgensis Doct. Mauritz Kønningis Liig om Aftenen i St. Botulphi Kirke i Aalborg begravet.
24. Maj. Blef Sal. Mag. Niels Jensens, Scholæ Rectoris et Canonici Viburgensis Liig udi Viborg Domkirke hæderlig

1) Førslev.

2) Wellejus.

1672.

- begravet. Liigprædiken holdte Episcopus M. Peder Wil-ladsen.
10. Juli. Hafde Hr. Anders Kiøldsen, Sognepræst til Nors Meenighed i Thy, Bryllup udi Gunderup i Viborg Stift med D o r t h e M o r i d t z d a t t e r, Mag. M o r i d t z B o r k h o s t i s, loci Pastoris Datter.
21. Juli. *) I Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn bleve tvende Bisper af Dr. Johan Wandel Sellandiæ Episcopo solenniter indviede, nemlig M. M a t t h i a s F o s s, SS. Theologiæ Profes-sor primarius in Regia Universitate Hafniensi, til Biscop udi Vendelbo Stift, og M. R u d o l p h u s M o t h, Slots-Præst i Kiøbenhafn, til Vice-Biscop udi Fyens Stift, som ellers derforuden skulle være (usque ad mortem Dr. Nicolai Bangii) Sogne-Præst til St. Knuds Kirke i Odense, udi af-gangne M. Lafridtz Christensens Sted.
18. August. *) Giorde Vice-Episcopus Fionensis Mag. R u d o l p h u s M o t h sin første Prædiken i Sanct Knuds Kirke og mit i Prædiken, førend Textens Deelning, sig self, ved sit Be-stalnings-Brefs Oplæsning, til munus pastorale udi samme St. Knuds Meenighed installerede.
29. August. Hafde Mag. Christen Blymester, Scholæ Cathe-dralis Ripensis Conrector, Bryllup i Ribe med A n n e W a n d e l, Hans Wandels, Civis ibidem et Mercatoris primarii Daatter.
5. Oktober. Reyste jeg om Eftermiddagen med mine Forældre til Kiærteminde til P o v e l S k i n k e l s;/ hvis Fader og min Moder vaare Sydskinde-Børn:/ Bryllupsfæst.
6. (16.) Oktober. Hørde jeg P o v e l O t t h e s e n S k i n k e l s og hans Kieristis....
29. Oktober. (8. Novbr.). Hafde P e d e r H i o r t, Kongl. Cancelli-Secreterer, Bryllup i Kiøbenhafn med A n n a V i n d i n g, M. Erasmi Vindingii, Assessors i Høyeste Rett og Cancelli-Collegio samt Geograph. et Histor. Professoris Regii, eldste Daatter.
6. November. Der Bispen i Trundhiem M. A r n o l d u s d e F i n e udi Domkirken sammesteds indviede for Alteret tvende Præster fick hand, medens samme gudelig Forretning varede, meget ondt, saa at mand motte, strax Ordinations-acten vaar fuldendt, bære hannem fra Alteret ind i Sacristiet ved Choret og neppelig vaar der indkommen, førend hand hastelig opgaf Aanden og døde.
20. November. Giorde M. M a t t h i a s F o s s, Episcopus Albur-gensis, sin første Præste-Ordination, da hand i St. Botulphi Kirke disse tvende hæderlige Præstmænd indviede: Hr. H a n s J e n s e n, Sognepræst til Hammer, Sulsted, Ai-strup og Horsens i Vendsyssel, og Hr. L a u r i d t z N i e l s e n D a l l, Medtiener til Wraa, Emb og Serridslef Me-nigheder ibidem.
21. November. *) Blef Dronning Charlotta Amalia forløst paa Kiøbenhafns Slot med en ung Prindtz, Kongens og Hendes

1672.

- Mayestets anden Søn, som samme Dag blev af Hof-Prædicanten M. Hans Leth døbt og kaldet Christian Wilhelm.
20. (30.) December. Hafde Velbr. Will. Orning til Eget Bryllup paa Thimandsholm i Wensyssel med Jomf. Else Lunow.

1673.

11. Januar. *) Blev vor Konges Søster og den regierende Hertugs af Schlessvig-Holstein Christian Alberts Gemahl Friderica Amalia forløst paa Gottorp Slot med sin anden Søn, som i Daaben blev kaldet Christian Augustus.
15. (25.) Januar. Indviede Biscoppen ofver Vendelbo-Stift, M. Matthias Foss, udi St. Botulphi Kirke i Aalborg disse trej Præster: Hr. Palle Hansøn Moesberg, Sognepræst til Sindal og Adstrup Meenigheder, Hr. Christen Pedersøn Øland, Præst til Hunstrup og Østerild Sogner, og Hr. Christen Nielsen Torslef, Medtiener til Børlum, Wei by og Fureby Menigheder.
- *) Døde paa Kiøbenhafns Slot Prindtz Christian Wilhelm, Kong Christian den femtis og Dronning Charlottæ Amaliæ anden Søn, der hand i denne Verden hafde levet 8 Uger ringer en Dag.
28. Januar. (7. Febr.). Hr. Peder Rasmussøn, Sognepræst til Marslef og Birkinde Meenigheder i Fyen, døde om Morgen en, oriente Sole, anno ministerii...
19. Februar (1. Marts). Blev Hr. Niels Bang, Sognepræst til Guldbierg og Sandager Meenigheder i Fyen, indviet i St. Knuds Kirke i Odense af sin Fader, Doct. Niels Bang, Fionniæ Episcopo.
26. Februar. Blev H. Bagge Jacobsøn¹⁾ i St. Botulphi Kirke i Aalborg indviet til Medtiener og Pastor Adj. i Tebring, Outrup og Racheby paa Morsø af Episcopo Alb. M. Matthia Fossio.
8. Marts. Holdte Mag. Jørgen Hane om Formiddagen udi mange fornemmes Nærværelse sin Orationem inauguralem in Gymnasio Otheniano.
22. Marts (1. April). *) Thomas Fuiren, en meget riig Capitalist, som hafde lenge reyst udenlands og levede siden hiemme privatus, døde i Kiøbenhafn anno ætatis 57. Efterloed sig udi reede Midler ved 2 Tønder Gulds Formue.
25. Marts. *) Døde i Viborg Mag. Peder Willadtzen, Biscop over Viborg Stigt, der hand hafde levet i 63 Aar og betient det biscopelig Embede paa tolfte Aar.
26. Marts. I St. Knuds Kirke i Odense blev Hr. Hans Borman, Sognepræst til Marslef og Birkende Meenigheder i Fyen, af Bisp en Doct. Niels Bang ordinerit.
1. (11.) April. *) At mine Foreldre for 17 Aar siden, nemlig 3. Paaskedag an. 1656, holdte deris Trolovelse og Festendsøl, det bliver mig notificerit. At min Moder gaar nu med sit, (om hendes eget præsagium bliver vist), sidste Barn under Beltet, er og noksom kundbar.

¹⁾ Bruun.

1673.

17. (27.) April. Døde i Værløse i Selland Kirsten Andersdatter, min Farbroders M. Peder Birkerods, Sognepræstis ibid., Hustrue.
22. April. Ved Middagstiider døde min kiere Farbroder Mag. Peder Jensen Birkerod, Sognepræst til Værløse Meenighed i Selland, 5 Dage efter sin Hustrue, af hidsig Siugdøm.
29. April. Blef M. Peder Birkerod og hans Hustrue paa en Tiid udi Værløse Sognekirke begrafne.
30. April (10. Maj). In Synodo Alburgensi creerede Biskopen M. Matthias Foss trende Prouster, scil: M. Jacob Hanssen¹⁾, Sognepr. til St. Botulphi Kirke, til Proust over Aalborg Clericie, Hr. Madtz Skytte, Sognepræst i Karby paa Morsøe, til Provist over Sønderherr. ibidem, og Hr. Axel Børn, Sognepr. i Børlum, til Proust i Børlumherrid.
7. (17.) Maj. I St. Botulphi Kirke i Aalborg indviiede Episcopus M. Matthias Foss disse tvende Præster: Hr. Povel Sørensen Kierulf, Præst til Synderholm og Freidleb Sogner udi Viborg Stift, og Hr. Christen Rubechsøn Humle, Sognepræst til Vreilef og Hestrup i Vendssysel.
16. Maj. Om Eftermiddagen Klokken 3 Qvarteer til 5 blef min yngste Broder Christian-Broderus fød i Odense.
23. Maj (2. Juni). Blef min Broder Christian Broderus Bircherod døbt i St. Knuds Kirke af Mag. Rudolpho Moth, Vice-Episcopo et Ecclesiæ hujus Pastore primario.
Jesper Hiort, Landsdommer i Selland, døde om Natten paa Kornerupgaard i samme Provintz i sit 32 Alders Aar.
27. Maj. Hafde Hr. Anders Matthiasen²⁾, Sognepræst til den Hellig Aands Klosters Meenighed i Aalborg, Bryllup i samme Stad med Eddele Nielsdaatter, Salig Hans Andersens Enke.
4. Juni. Blef Mag. Peder Lafritsen Skive, hactenus Rector Scholæ Calundanæ, udi St. Botulphi Kirke i Aalborg indviet til Sognepræst i Fuur udi Viborg Stift af Episcopo loci M. Matthia Fossio. Samme Tiid bleff Hr. Urban Pedersen³⁾, Sognepræst til Tømmerby og Lill Meenigheder i Vester-Hanherrid, ogsaa af hannem indviet.
10. (20.) Juni. Blev afg. Landsdømer Jesper Hiortis Liig udi Roskild Domkirke begravet. Liigprædiken holdtis af Mag. Christen Lodberg, loci Pastore primario ac Præposito.
12. Juni. Døde paa Weilufgaard i Fyen Sr. Niels Hansøn, Herre til samme Weilufgaard, fordum Borgemester i
15. (25.) Juni. Døde i Kiøbenhafn M. Hans Zoega, Theologiæ Licentiatus, Logices et Metaph. Professor paa det Kongl. Universitet sammesteds, anno ætatis 65.
25. Juni. *) Om Morgen en tiilig Kl. 4 døde paa Kiørupgaard i Fyen Fru Sidonia Maria von Einsidel, Baron Hendrich Putbuskis Enke, anno ætat. 73, Viduitatis 15.

¹⁾ Brunov.

²⁾ Førslev.

³⁾ Bruun.

1673.

27. Juni. Døde i Slessvig Dr. Johannes Reinboth, fordm Præpositus Regius i Hadersleb, men nu General-Superintendent over den fyrstelig Andeel af Slessvig og Holstein, anno ætat. 64.
7. (17.) Juli. *) Døde i Haderslef M. Bonaventura Rehfeld, Kongl. General-Superintendent udi Førstendom Schlesvig, ætatis anno 63¹).
18. Juli. Døde i sin Præstegaard Hrr. Olufrasmussen Thestrup, Sognepræst til Dalby og Stubberup Meenigheder paa Hindtzholm i Fyen, anno Ministerii 33.
23. Juli. Stod Sognepræstens til Guldbierg og Sandager Hr. Niels Bangs Bryllup i Odense med Pernille Jensdatter, Borgemester Jens Madtzen Rosenbergs Daatter.
3. (13.) August. Hafde Hr. Niels Pedersøn, Sognepræst til Egense Meenighed udi Fyen, Bryllup i Odense med Maren Jørgensdatter, Jøgen Wichmands Raadmands ibid. Daatter.
7. (17.) August. *) Døde paa St. Hans Closter i Odense Klokken hen imod 12 Midnat Velbaarne Hr. Henric Lindenov, Ridder, Stifts-Befalingsmand udi Fyen, Amtmand over Othensegaards, Dalums og St. Knuds Closters Ambter.
13. August. Indviede Episcopus Fionæ Dr. Bang i sin Hovid-Kirke Hr. Matthias Olufsen Thestrup, Sognepræst til Dalby og Stubberup paa Hindsholm.
9. September. Ordinerede Episcopus Aalburgensis M. Matthias Foss i Vor Frue Kirke ibidem disse tvende Præster: Hr. Knud Nielsen Skytte, Sognepræst til Sønberg og Odby Sogner paa Thyholm, Hr. Edvard Christensen Hiardemaal, Medtiener og Vice-Pastor til Hiardemaal Meenighed i Thy.
10. September. Hafde Hr. Gert Zachariasen Thison²), Medtiener til Vor Frue Kirke i Aalborg, Bryllup sammesteds med Anne Madtzdaatter,.
14. (24.) September. Hafde Hr. Peder Pedersen Stub, Sognepræst til Weggerby Meenighed og dends Annexer, Bryllup i Aalborg med Maren Hybertsdaatter Snetbach.
17. (27) September. Hen ved Midnats tiid døde i Kiøbenhafn Mag. Hieronymus Buck, Sogne-Herre til den Tydske Menighed sammesteds, anno ætatis 43.
21. September (1. Okt.). Døde til Kiil Cæso Grammius, Tonningensis, Med. Doctor, Physices et Lingvæ Græcæ Professor ordinarius in Academia Holsatorum Kiloniensi, i sit 33 Alders Aar.
2. Oktober. Blef M. Hieronymi Buchii, Ecclesiæ Germanicæ Pastoris Liig udi St. Peders Kirke i Kiøbenhafn begravet.
13. Oktober. Døde i Randers Madtz Hanssen, Borgemester der i Staden, efter at han samme Consulatum paa det ottende Aar hafde administreret. Maritus Johannæ, Christophori Hemmer, Cons: Aalburg: filia, mortuæ.

¹) Den samme Indførsel findes under 7. Juli 1672. R. døde 1673.

²) Thiesen.

1673.

15. (25.) Oktober. *) Vaar jeg til Jacob Gottfried Beckers¹⁾, Senatoris et Pharmacopæi Otheniani, og min Mosterdatters Kirsten Rams Bryllup, som i en prægtig og fornemme Forsamling holdtis paa Othense Raadhuus, efter at de i St. Knuds Kirke (hvor jeg ogsaa ofrede med dennem), vaare af M. Rudolpho Moth tilsammen viede.
26. Oktober. (5. Novbr.). Blef Hr. Søfren Glud (hactenus Pastor Ecclesiæ Testrupiensis in Sellandia) ud i Vor Frue Kirke Hafniæ til Biscop over Viborg Stift indviet af Doct. Johan Wandel, Sellandiæ Episcopo.
25. November. Døde i Skioldborg Præstegaard i Thy Hr. Povel Paaske, Sognepræst til bemeldte Skioldborg og Kallerup Meenigheder, an. ætat. 61. Minist. 35.
6. (16.) December. Døde i Kiøbenhavn Jørgen Hanssøn. Øverst Renteskriver, an. ætat. 61. Vaar den viitberømte Viti Beringii Socer.
10. December. Blef Hr. Jens Paaske, Sognepræst til Skioldborg og Kallerup Sogner, i sin /:ved Døden afgangen:/ Faders Sted, udi St. Botulphi Kirke i Aalborg af Biskop Foss indviet.
29. December. Om Aftenen døde i Odense Hendric Jørgenssøn Rosenvinge, Raadmand sammesteds.

1674.

8. (18.) Januar. Blef Sal. Hendrich Jørgensen Rosenvinge udi Sanct Knuds Kirke i Odense begravet.
17. (27.) Januar. Om Morgenen Kl. 4 døde i Hvidbjerg Præstegaard paa Thyholm Hr. Christopher Nielsen Sperring, Sogne-Præst til Hvidbjerg og Liungsoe Meenigheder, anno Ministerii nono.
20. Febr. (2. Marts). *) Døde i Kiøbenhavn M. Jacob Faber, Sogne-Præst til Vor Frue Kirke sammesteds og Provist i Sokkelunds Herrid, an. ætat. 52.
22. Februar. Hafde Hans Wichmand, Raadmand i Odense, Bryllup sammesteds med Lisbeth Erichsdatter.
5. (15.) Marts. Døde i Odense Rasmus Andersens Hustru, Maria Sophia Christophersdatter Brinch, en af Dyd og Forstand sær berømt Matrone.
14. (24.) Marts. I Viby Præstegaard i Fyen døde Hr. Johan Pedersen Gaas, Sognepræst til bemeldte Viiby Meenighed an. minist. 15to.
17. (27.) Marts. Hr. Broder Brodersen Risbrich, Sognepræst til Gislev og Ellested Meenigheder i Fyen, døde i sin Præstegaard meget hastelig.
18. (28.) Marts. Blef Christen Lafridtzen²⁾ af Episcopo Fioniæ D. Niels Bang i St. Knuds Kirke indviet til sin Faders Medtiener i Ordet til Lunde Meenighed i Fyen.
25. Marts (4. April). Døde i Soelbjerg Præstegaard paa Morsøe Hr. Jens Knudsen³⁾, Proust til Nørre Herred og Sognepræst til Solbjerg og Sundby Meenigheder.

¹⁾ om Becker, se Molbechs Note.

²⁾ Achthon.

³⁾ Soelberg.

1674.

26. Marts (5. April). Postmesteren i Odense Ottho von Øsede og hans Hustru Anna Catharina Proschewisch døde paa en Dag af smittesom Sprinkelsvaghed, hvoraf deris gandske Huus vaar befengt.

1. (11.) April. Indviede Episcopus Matthias Fossius i St. Botulphi Kirke i Aalborg tvende Præster, scil. Hr. Frandtzhanssen Hagedorn, Sognepræst til Solbjerg og Sundby paa Mors, og Hr. Peder Nielsen Hvidberg Sognepræst til Hvidberg og Liungsøe Sogner paa Thyholm.
9. April. Døde i sin Præstegaard Hr. Lauridtz Christensen Achthonius, Sognepræst til Lunde Meenighed i Fyen, og fick til Successorem sin Søn Hr. Christen, som 3 Uger tilforn vaar ordinerit til hans Medtiener.
13. April. *) Døde i Horsens Johan Andersen, Raadmand sammesteds, an. ætat. 52, af Guds Huus velfortient, saasom hand hafde foræret til Horsens Kirke en ny Prædikestol og til en Skrifte-Prædikens Stiftelse hver Tirsdag og Løvedag Eftermiddag Tusind Rix. dlr., item til fattige Skole-Børn der i Byen 200 Sl. dlr. Capital.

24. April. Indviede Episcopus Fionix Doct. Niels Bang udi St. Knuds Kirke i Odense trej Præster, som vaare: Hr. Mads Jensen Rosenberg, Sognepræst til Viiby Meenighed i Biergeherrit, Hr. Moridtz Theophyli¹⁾, Sognepræst til Utterslef i Lolland, og Hr. Hans Søfrensen, Capellan i Kierteminde.

I Kirken hørde jeg Hr. Madtz Jensen Rosenberg, en meget behagelig og opbyggelig Prædikant, paa sin Ordinations Dag at prædike²⁾.

Hafde Lauridtz Lassen Bryllup i Aalborg med sin anden Hustru, Else Thøgersdaatter, afgangen Thøger Christensens, Senatoris Alburgensis Daatter.

26. April (6. Maj). Hafde Christen Jenssen Winthers Datter, Karen Winther, Bryllup i Aalborg med Hr. Christen Humle, Sognepræst til Wreiluf i Vendsyssel.

6. (16.) Maj. Giorde M. Jørgen Berthelsen Taulov, Eloqv. et Ethic. Professor udi Othense Gymnasio, begge sine Døttres Bryllup i sit Huus; den førstis, Annæ Catharinæ Tavlovix, med M. Jørgen Hanne, Historiar. Prof. P. et Scholæ Conrectore, den andens, Karen Tavlovs, med M. Hans Lieme, Adjuncto Pastore primario udi Medelfart.

Ordinerede Bispen Dr. Niels Bang udi St. Canuti Kirke i Odense tvende Præster, nemlig Hr. Adam Hanssen Ray³⁾, Sognepræst til Maybølle i Lolland, og Hr. Gert Albertsen Meyer, Sognepræst til Riserup Menighed sammesteds⁴⁾.

1) Ruchrad.

2) Under 23. s. M. citerer Bircherod et af Rosenberg i Anledning af Ordinationsdagen forfattet latinsk Digt.

3) Røy (Wiberg).

4) If. Wiberg Sognepr. t. Nørre Vedby og Nørre Alslev.

1674.

10. (20.) Maj. Hafde Doct. L u d v i g P o u c h, Medicus Practicus i Ribe og Capituli Canonicus ibid., Bryllup i samme Riber By med L i s b e t h K r a g e l u n d, Doct. Peder Kragelunds, Episcopi Ripensis, Daatter.
20. (30.) Maj. Forrettede Biscoppen i Viborg Hr. Søfren Glud sin første Præste-Ordination, da hand i Domkirken ibidem disse 4 hæderlige Personer indviiede: Hr. J e n s M a d s e n S c h i v e, Sognepræst til Brøndum og Hvidberg, Hr. N i e l s P e d e r s e n R i b e r, Sognepræst til Winckel og Rinde, Hr. C h r i s t e n A n d e r s e n S t a v e n i u s, Sognepræst til Luve¹⁾ og Alstrup, Hr. A r n e r A r n e r s e n ²⁾, Vice-Pastor i Guddum og Lildevorde.
- Samme Dag ordinerede Episcopus Alburgensis M. M a t t h i a s F o s s i n T e m p l o B u t u l p h i a n o t v e n d e P r æ s t e r, nemlig Hr. N i e l s S ø f r e n s e n S t e n s t r u p, Sognepræst i Øsløs, Vesløs og Aarup i Hannæs, og Hr. P e d e r N i e l s e n S e n g e l ø s, Sognepræst til Hjardemaal Meenighed i Thy.
26. Maj (5. Juni). Stod Sognepræsten til Glostrup, Hr. U l r i c h H e l t s, Bryllup i Kiøbenhafn, med D o r o t h e a F l e i s c h e r, afg. E s a i æ F l e i s c h e r s A p o t h e k e r s D a a t t e r.
28. Maj (7. Juni). I Albeck Præstegaard i Vendsyssel døde Hr. J a c o b T h o m a s s e n M u m m e, Sognepræst til Albeck og Vaare Meenigheder, anno Minist. 24to.
9. (19.) Juni. Om Aftenen Kl. 5 affbrente ved ulykkelig Hendelse en Gaard udi Aalborg, som M o g e n s W i l l u m s e n, Ambtskriver sammesteds, ejede.
14. (24.) Juni. Hafde Hr. R a s m u s O l u f s e n T h e s t r u p, Sognepræst i Messinge, Bryllup i Gislef med S i l l e B r o d e r s d a t t e r, Sal. Hr. B r o d e r B r o d e r s e n R i s b r i g s, loci Pastoris Datter.
- I Odense Hospitals-Choor bleve tvende Præster om Morgenent tilig af Biscop Bang indviiede, nemlig Hr. P e d e r J e n s s e n L u c o p p i d a n, Capellan til Bregninge Sogn paa Taassing, og Hr. J ø r g e n J e n s s ø n, Medtiener til Tommerup og Brylle Sogner i Fyen.
28. Juni (8. Juli). *) I Hede Aas (en eenlig Gaard, liggende i Aadsted Sogn i Vensyssel), døde velbyrdig A n d e r s M u n c k.
8. (18.) Juli. Blef Hr. B e r n t B e n d i x s ø n Ø g l e r, Medtiener og Pastor Adjunctus til Hesselager Sogn i Fyen, indviet i St. Knuds Kirke i Odense af Doct. Niels Bang.
10. (20.) Juli. Om Formiddagen Kl. 7 døde i Kjøbenhafn Hr. P e t e r R e t z til Turebyholm og Paltzgaard etc., Ridder, Kongel. Mayestets Cancellar og Geheime-Raad, Præsident i Cancelli-Collegio, Assessor i Collegio Status og Høyeste Ret etc., an. åtat. 60.

Efter 15. Juni at være blevet dimitteret til Universitetet, rejste Bircherod 23. s. M. sammen med Faderen til København. Paa Rejsen besøgte de B.s Fæster Clara Jensdatter Bircherod og hendes Mand Hr. H a n s T a u s a n i F i n d e r u p P r æ s t e g a a r d i L ø v e H e r r e d, og i København tog de ind hos Farbroderen

¹⁾ Louns.

²⁾ Arent Arentsen.

1674.

Mag. Jens Bircherod, Prof. theol., og dennes Hustru Else Nielsdatter, der boede paa den tyske Kirkegaard bag St. Petri Kirke. Saavel Dimissionen, Rejsen og Immatriculationen, efter hvilken B. 21. Juli rejste tilbage til Odense, forbigaas her, idet de væsentligste Indførsler i Dagbøgerne er medtagne i Molbechs Uddrag, hvortil henvises.

22. Juli (1. Aug.). Blef Hr. Povel Christensen Bedsted ordinerit [dog gandske svag og skrøbelig] i St. Budolphi Kirke i Aalborg af Biskop Foss til Sognepræst udi Snedsted i Thye i Hr. Peder Jacobsens Sted, som Kaldet for hannem hafde opladt. Men samme Dags Aften blef bemeldte Hr. Povel Christensen af Gud ved Døden i Aalborg bortkaldet. Samme Dag blef tilligemed hannem [melioire tamen fato] ordinerit Hr. Niels Lafridtzen Rhuus, Sognepræst til Albech og Waer i Vendsyssel.

Eodem die stod Sognepræsten til Hammer og annexerede Kirker, Hr. Hans Jenssens Bryllup i obenbem. Albech med Elsebe Mummé, den forrige Sognepræstis ibidem afgangne Hr. Jacob Mummés Daatter.

28. Juli. Hafde Hr. Jens Bang, Sognepræst til Slagslund og Gangløse Meenigheder i Selland, Bryllup i Birkerød med Maria Hendrichsdatter Gerner, Sognepræstens ibid., Hr. Hendric Thomæsøn Gerners Daatter¹⁾.

31. Juli (10. Aug.). Hafde Mag. Lorentz Edinger, Philos. et Lingvæ Græcæ Professor in Regio Gymnasio Otheniano, Bryllup i Odense med Barbara Hansdatter Landorph, Sal. Hans Brodersens og Mette Vilumsdatters Daatter.

I St. Botulphi Kirke i Aalborg blef et rart Liig begravet, nemlig Hr. Povel Christensen Bedstedes, som paa en Dag hafde vaaren Student om Morgenén, Præst om Middagen og Liig om Aftenen.

8. (18.) August. Døde i Medelfar Sal. Borgemester Claus Madsens efterlatte Encke Anne.
12. (22.) August. Vaar jeg til Sognepræstens i Viby, Hr. Madtz Jensen Rosenbergs og hans Kieristis Maren Knudsdaatters Bryllup, hvilket blef udi en høyfor nemme og anseelig Forsamling giort paa Odense Raadhuus af Brudens Foreldre Borgemester Knud Knudsen og Inger Andersdatter, en af Dyd og Guds frykt priisværdig Qvinde.

Blef afgangne Dr. Niels Bentzons, Eqvitis Divi Marci Liig i Vor Frue Kirke udi Aalborg begravet.

26. August. Blef Gross-Cancellers afgangne Hr. Peter Reetzis Liig med høy-adelig Pomp i St. Nicolaj Kirke i Kiøbenhafn begravet. Liig-Prædiken holdtis af loci Pastore Mag. Michael Hendrichsen.

14. (24.) September. Døde i Kiøbenhafn Susanna Worm Olai F. M. Hendrich Bornemands, Logices Professoris paa Universitetet og Scholæ Metropolitanæ Rectoris Hustrue.

¹⁾ Wiberg har 1673 som Vielsesaaret.

1674.

20. (30.) September. Vaar jeg til Ambtskriverens Jens Erichsøns Bryllup med hans Keriste Maren Bang, som bleff (efterat de til Høymesse vaare af hendis Fader D. Niels Bang, Fionia Episcopo, i St. Knuds Kirke copulerede), holden paa Odense Raadhuus i stor og fornemme Folkeforsamling.
24. September. Blef M. Hendric Bornemanns Hustrue, Sal. Susanna Worm udi Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn begravet; concionem funebrem habente Præposito Mag. Johanne Baggero.
7. Oktober. Indviede Biscop Gluud i Viborg Domkirke disse 3 Præster: Hr. Niels Jenssen Brasen, Vice-Pastor i Gedsted og Fieldsøe Sogner, Hr. Christopher Kragbeck, Sognepræst til Gislum og Testrup, Hr. Niels Hanssen Kall, Sognepræst til Als Meenighed.
18. Oktober. Vaar jeg til Hr. Anders Lunds¹⁾, Sognepræst til Søby og Heden Meenigheder, og hans Kieristes, Susanna Jørgensdatter Hahnnes²⁾ Bryllup, som holdtis i Dr. Christopher Balslavs og min Mosters Huus, efter at jeg i Kirken [hvor de af Mag. Rudolph vaare tilsmennvielde], hafde offret med dennem.
21. (31.) Oktober. Hafde Hr. Morten Jensen³⁾, Sognepræst i Ulsted i Vendsyssel, Bryllup ibidem med Elsebe Axeldatter⁴⁾, Pastoris Tornebyensis filia.
28. Oktober. Indviede Biscoppen i Aalborg, M. Matthias Foss, i sit Stigts Hovedkirke 3 Præster, som vaare: Hr. Peder Pedersen Viborg, Sognepræst i Snedsted, Hr. Madtz Lauridtz Albimontanus⁵⁾, Sognepræst til Frørslef og Mullerup, Hr. Hans Thøgersen Rosenberg, Medtiener til Wadum Meenighed.
- Døde paa Ellinggaard i Wensyssel Velbr: Else Rothstein.
4. (14.) November. In templo Divi Canuti Otheniano indviede Episcopus Dr. Nicolaus Bangius disse tvende Præster: Hr. Christian Preutz, Sognepræst paa Stryn, og Hr. Hans Gødsen, ...⁶⁾.
10. (20.) November. Døde i Aarhus Sidsel Nielsdatter, Jacob Michelsens, Consulis Aarhusiensis Hustrue. Hendes Alder vaar 54 Aar.
18. (28.) November. Blef Hr. Hans Allesen Bunkeflod i St. Knuds Kirke i Odense indviet til Sognepræst i Gislev og Elvested, udi Sal. Hr. Broder Brodersens Sted, efterat Kaldet en rum Tiid (formedelst megen Stridighed om Vocationen) hafde staaen vacant.
- *) Hafde Mag. Hans Bagger, Sognepræst til Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn og Proust i Sockelunds Herrid, Bryllup Hafnia med sin Antecessoris Encke, Margareta Schumacher, Gross-Cancellers Grev Griffenfelts Syster.

1) Lundt.

2) If. Wiberg hed hun Susanne Jørgensd. Taulov.

3) Juul.

4) Steenberg.

5) Hvidberg.

6) til Kiørup.

1674.

21. November (1. Decbr.). Om Aftenen Kl. 9 døde paa Sorøe Elisabeth Rasch, Doct. Justi Cortnummii, Medicinæ Professoris Publici in Academia Sorana, Egtefelle, anno ætatis 42, conjugii 8vo.
1. (11) December. Hafde Thøger Hofmann Bryllup i Aalborg med Karen de Hemmer.
4. December. *) Blev Dr. Justi Cortnummii Hustruis, Sal. Elisabeth Raschis Liig udi Sorøe Kirke hæderlig begravet.
29. December. Hafde Christian Falk, Told-Camerer ved Øresund, Bryllup i Ramløse med Anna Christina Kyse, M. Hans Kysis, Pastoris Ramlosiensis et Holboënsis Præpositi Datter.

1675.

8. (18.) Januar. *) Om Aftenen Kl. 8 døde paa Sorøe Velbr: Jørgen Rosenkrantz, som vaar den sidste Ober-Hofmester paa det kongl. og adelig Academie sammesteds, anno ætat. 68.
21. Januar. Døde i Kiøbenhavn Silla Maria Glob, M. Berthel Bartholins, Eloqvintæ Professoris paa det kongl. Universitet sammesteds, hans Hustrue.
29. Januar (8. Febr.). Døde i Foborg i Fyen Jørgen Pedersen, Borgemester sammesteds, som formedelst sin Reddelighed af Borgerskabet meget elskedis.
4. Februar. Døde Hr. Peder Christensen Humblet, Sognepræst til Hesselager Menighed i Fyen og Provst i Gudmøe-Herrid, en smuk lærd Mand og fornemme Ebræus¹⁾.
19. Februar. Døde i Odense Claus Frederichsøn, Raadmand sammesteds, Kl. halvg. 9 Formiddag²⁾.
9. Marts. Hafde Peder Munck, Kirke-Verge til Vor Frue Kirke i Kiøbenhavn, Bryllup sammesteds med Barbara Dinisdatter, Baltzer Hansens, Køckenskrivers i Communitetit, hans efterlatte Vidue.
17. Marts. Om Aftenen Kl. 11 døde paa Hagedstedgaard i Selland Else Christophersdatter, Doct. Thomæ Bartholini, Medicinæ Professoris Honorarii udi Kiøbenhavns Universitet og Facultatis Medicæ Decani Hustrue, anno ætatis 41, conjugii 26¹⁾.
26. Marts (5. April). Paa den Herregaard Niellemose i Fyen døde hor. 1. pomerid. Velbr. Fru Margrete Straale.
4. (14.) April. Om Morgenen døde i Kiøbenhavn Jomf. Maren Bering, Viti Beringii, Assessoris i Høyeste-Ret og Cammer-Collegio sambt Regii Historiographi Datter.
7. (17.) April. Blev 7 Præster i St. Botulphi Kirke i Aalborg af Biscopen M. Matthia Fossio indviede, nemlig: Hr. Envold Lafridtzen, Sognepræst i Raaberg i Hornsh., Hr. Jens Iversen Holst, Sognepræst til Veyersleb og Glistrup Meenigheder paa Morsøe, Hr. Thomas Michelsen,

¹⁾ Begravet 16. s. M.

²⁾ Begravet 1. Marts.

¹⁾ Begravet 1. April i Frue Kirke i København.

1675.

Vice-Pastor til Tødsø og Ersleb i Morsøe, Hr. Hans Nielsen Bech, Medtiener til Tversted, Bindslef og Ugerby i Hornsherrid, Hr. Knud Christensen Skytte, Capellan til Hørings Kirker, Hr. Jens Pedersen Hosbond, Medtiener til Vraa, Emb og Serridsløf, Hr. Erich Jensen Breum, Capellan til Nykiøbings Meenighed i Morss og dends Annexer.

8. (18.) April. Om Formiddagen døde i Nyborg Cornelius Rask, Raadmand sammesteds, Præsidentens Claus Raskis Broder.
14. (24) April. *) Døde i Kiøbenhafn Frederich Turen, Stads-Oberst i samme kongl. Residentz-Stad, af Skoler og fattige med sine anseelige Legatis heel vel-fortient.
25. April (5. Maj). Hafde Hr. Matthias Olufsen Thestrup, Sognepræst i Dalby og Stubbedrup paa Hindsholm, Bryllup i Kiertemind med Barbara Jørgensdatter.
1. Maj. *) Om Aftenen Kl. imellem 7 og 8 døde i Kiøbenhafn Dr. Johan Wandel, Biscop over Siellands Stift, SS. Theol. Professor Regius i det kongl. Universitet og Facultatis Theologicæ Decanus, anno ætatis 52, Episcopatus 7mo.
- *) Samme Dag døde ogsaa udi Nyborg i Fyen Mag. Johan Utrecht, Rector Scholæ i bemelte Nyborg.
18. Maj. *) Jørgen Fock, Borgemester i Kiøbenhafn, blef af Kongl: Mayt: constituerit og beskikket til at være Stads-Oberst i samme kongl: Residentz-Stad i afgangen Friderich Thurens Sted.
20. Maj. *) Den berømte Orator og dreflige¹⁾ Poët M. Vitus Beringius, Assessor i Høyeste Ret og Kamer-Collegio saa og Kongl: Mayts: Historiographus, døde i Kiøbenhafn af calculo...
21. Maj. Døde i Kiøbenhafn Dorthenansen, Peder Pedersen Lerckis, Assessoris i Høyeste Ret og Commerci-Collegio, hans Hustrue, an. ætat, 43, strax efter Midnat, eller Kl. et Qvarteer til et antem.
27. Maj. Blef Bispens Doct. Johan Wandels Liig i Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn med stor Solennitet begravet. Liig-prædiken forrettede Sogne-Præsten M. Hans Bagger.
29. Maj. Om Morgenhen Klok. 4 døde i Kiøbenhafn Else Diderichsdatter Barscher, Sal: Doct. Thomas Bangs, for dum SS. Theolog. Professoris primarii udi det kongl. Universitet sammesteds, hans efterlatte Vidue.
1. Juni. Døde i Odense Erich Nielsen, Raadmand sammesteds, en from, gudfrygtig og sagtmodig Mand.
8. Juni. Om Aftenen Klocken 5 blef Assessor Vitus Bering i Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn begravet.
11. (21.) Juni. Blef Else Barschers, Sal. Doct. Thomas Bangs Enckis Liig i Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn hæderlig begravet.
13. (23.) Juni. Giorde Doct. Hans Bagger, Sognepræst til Vor Frue Kirke Hafniæ, strax efterat hand i samme Kirke hafde forrettet Høymesse-Prædicken, sin biscopelig Eed for Kongen

¹⁾ dreflig = fortræffelig (se 5. Novbr. 1675.). Kalkar: dræbelig (drabelig) = stor.

1675.

- paa Kiøbenhafns Slot og blev af Hans Mayestet kaldet til at være Superintendent og Biscop over Sellands Stift.
16. (26.) Juni. Døde i Odense Rasmus Andersen, som for-
dum hafde vaaren Kongl: Mayts: af Danmark Amtskriver
over Malmø-huus, Boringe og Lindholms Læhne i Skaane,
men vaar der kommen i Uleylighed med mange fleere, hvilke
(propter clandestinam in prædictum Daniæ Regem fidem),
sadde paa deris Liv i Malmø, og, der hand omsider slap løs
fra de Svenske, vaar hand an. 1660 til Stifts-skrivers Em-
bede i Fyen bleven befordret, hvilket hand saa til sin Døds-
dag betiente.
20. (30.) Juni. Døde i Kiøbenhavn Hans Hopner, J. U. Licen-
tius, der hand sin Formue, som i Penge og Penges Værd
sig til meerer end 20000 Rixdr. beløb, . . .
27. Juni (7. Juli). Blev Dr. Hans Bagger, hidindtil Proust og
Sogneherre til Vor Frue Kirke i Kiøbenhavn, indviet udi
samme Kirke til Biskop over Siellands Stift i afgangne Dr.
Johan Wandels Sted af Episcopo Alburgensi Dr. Matthia
Fossio.
7. (17.) Juli. Giorde Episcopus Sellandiæ Dr. Hans Bagger i Vor
Frue Kirke sin første Præste-ordination og disse 7 hæderlige
Præstemend indviede: M. Povel Richard, Præst til
den tydske Meenighed i Helsingør, M. Niels Langaa,
Præst til St. Michaëlis Kirke i Slagelse, M. Hans Ram-
løse, Felt-Provist og Præst ved den kongl. Leyr, Hr. Pe-
der Muncck, Medtiener til Vor Frue Kirke i Kiøbenhavn,
Hr. Claus Vindslov, Sognepræst til Næssby Meenig-
hed i Selland, Hr. Hans Jeger, personal-Capellan hos
sin Fader i Taarnby paa Amager, og . . .
9. Juli. Om Eftermiddagen, der Kl. vaar imellem 6 og 7, døde i
Kiøbenhavn Hr. Mogens Friis, Greve af Frisenborg,
Friherre af Frisenvold, Ridder, Kongl: Mayts: Geheime-
Estats-Justits- og Kammer-Raad, Stifts-Befalningsmand over
Aarhus Stift.
29. August (8. Septbr.). *) Døde i Kiøbenhavn Joachim Ir-
gens, Herre til Westerviig Kloster i Thy, som vaar anno
præcedente af Kong Christian den Femte nobilitet, der
hand hafde levet i 64 Aar.
4. September. Døde i Kiøbenhavn Margarethe Hadders,
M. Gerlac Siasii, Sognepræstis til den tydske Meenig-
hed sammesteds, hans Hustrue.
6. September. Ved Middagstid døde i Kiøbenhavn M. Gerlac
Siasius, Sognepræst til den tydske Sanct Peders Menig-
hed sammesteds, 2 Dage efter sin Hustrue, af en stærk
Sprinkel, ligesom og hun.
18. September. Døde Mag. Johan Pedersen¹⁾, Sognepræst til
Taars Meenighed i Lolland.
19. September. Hafde Hr. Hans Thøgersen Rosenberg,
Capellan og Pastor adjunctus til Wadum Kald i Vensyssel,
Bryllup ibidem med sin Antecessoris, etiam nunc viventis,
Hr. Jørgen Jacobsens Daatter, Birgitte Jør-
gens daatter.

¹⁾ Steenstrup.

1675.

10. Oktober. Hafde Jørgen Borkhusen, Raadmand i Odense, Bryllup sammesteds med Maria Jensdatter, Borgemester Jacob Madsen Rosenbergs Datter.
17. Oktober. Hafde Mag. Hendric Bornemann, Sognepræst til Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn, Bryllup ibidem med sin anden Hustru, Anne Wurgers, Sal. Mag. Hieronymi Buchs, fordum Sognepræstis til den tyske Meenighed sammesteds, efterlatte Enke.
3. (13.) November. Indviede Biscopen af Fyen D. Niels Bang i St. Knuds Kirke i Odense disse 3 Præster: Hr. Peder Andersen Claudian, Sognepræst i Værninge, Hr. Matthiis Sass, Medtiener og Vice-Pastor i Skamby, og Hr. Lafridtz Jensen Giefning, Medtiener og Vice-Pastor til Balsløf og Eyby Sogner.
5. November. *) Om Formiddagen Kl. 10 døde i Kiøbenhafn den fordreflige danske Søe-Helt Hr. Cort....¹⁾.
11. November. Døde i sin Præstegaard Hr. Povel Jørgensen Rosenvinge, Sognepræst til Føns Meenighed udi Fyen.
16. November. *) Der Klokken vaar imellem 11 og 12 om Middagen døde i Odense Doctor Rudolph Moth, Vice-Biscop udi Fyen og Sogne-Herre til St. Knuds Kirke der i Staden, anno ætat
26. November. I St. Knuds Kirke i Odense blev Hr. Peder Wintther, Sognepræst i Føns, af Episcopo Fioniae Dr. Nicolao Bangio indviet.

1676.

5. Januar. *) Paa Mulderupgaard i Fyen døde Velbr. Fru Beata Ulfeld, sal. Hendrich Lindenovs, Ridders og Stift-Amptmands i Fyen efterlatte Vidue.
6. (16.) Januar. Om Morgen blev Hr. Palle Madsen, Sognepræst til Taars Meenighed i Lolland, indviet i Odense Hospitals-Choer af Bispen Dr. Niels Bang.
9. (19.) Januar. Blev Mag. Christen Blymester, hactenus Conrector Scholæ Cathedralis Ripensis, indviet i St. Botulphi Kirke i Aalborg af Episcopo Dr. Matthiæ Fossio til at være den gamle M. Jacob Hanssens Medtiener og Pastor adjunctus til bemeldte St. Botulphi Meenighed.
10. Januar. *) Døde i Kiøbenhafn Velbr. Fru Eddede Ulfeld, Rigens Admirals, Hr. Hendric Bielkes Frue, Søster til Fr. Beate Ulfeld, som for 5 Dage siden vaar iligemaade ved Døden afgangen.
13. (23.) Januar. *) Døde paa Pløen Slot i Holstein Hertug Bernhard, Dux Slesvicensis et Holsat. lineæ Pløenensis og Kongl: Maytts: af Danmark General-Major, af en hidsig Feber, anno ætat. 37, der hand Maanetsdagen tilforn hafde udviist sin mandig Dapperhed udi Stormen for Wismar.
14. Januar. *) Døde i Aalborg Mág. Jacob Hanssen²⁾, Sognepræst til St. Botulphi Kirke sammesteds og Proust over Stadens Clericie, anno ætatis 69, minist. 41, og fick til Succe-

¹⁾ Adelaer.

²⁾ Brunov.

1676.

- sorem sin /:6 Dage tilforn ordinerit:/ Adjunctum, M. Christen Blymester.
23. Januar (2. Februar). Haffde Matthias Moth, Secreterer i Cancelli-Collegio, Bryllup om Aftenen udi Kiøbenhafn med Kirstine Aagaard.
26. Januar. I Viborg Domkirke blef Hr. Jens Nielsen Hottersnesius¹⁾ af Episcopo Hr. Severino Gludio indviet til Sognepræst i Bælum og Solberg Meenigheder.
27. Januar. Blef afgangne Grev Mogens Friis (som siden forleden Aars Julij Maanet hafde vaaren død) i Hellig Trefoldigheds Kirke i Kiøbenhafn med en anseelig Liigfærd begravet og prædikede over hannem Kongl: Maytts: Confessionarius Doct. Hans Leth.
30. Januar. Døde Hr. Hans Berthelsen²⁾, Sognepræst til Gelsted og Rørup Meenigheder i Fyen, meget hastelig inde i Rørup Degnebolig, der hand hafde forrettet Kirketienisten i Hoved-Sognet og vaar kommen did at forrette den iligemaade udi Annexet.
23. Februar. Blef Kr. Niels Hanssen Husum, Sognepræst til Gelsted og Rørup Menigheder i Fyen, af Biskop Bang in æde Divi Canuti Otheniana confererit.
8. Marts. I St. Knuds Kirke i Odense blev Hr. Hendrich Predbensen Langsted, Medtiener og Pastor adjunctus til Haagerup og Krarup Meenigheder, af Episcopo D. Bangio ordinerit.
9. (19.) Marts. Døde i Kalundborg Elias Hanssøn Svane, Raadmand og fornemme Handelsmand der i Staden, ætatis suæ anno 38.
12. April. I Tranbjerg Præstegaard paa Samsøe døde udi Barnsnød Ingeburg Foss, Mag. Jens Burchards, loci Pastoris Hustrue og Episcopi Dr. Matthiæ Fossii Søster.
19. April. Indviiede Bispen Dr. Matthias Foss i St. Botulphi Kirke i Aalborg Hr. Kield Nielsen³⁾, Guds Ords Tiener til Velbem. Episcopi Alburgensis eget Kald, Sundby og Hvorup i Wensyssel.
5. (16.) Maj. Ordinerer Biscopen af Viborg Doct. Søfren Glud i sin Domkirke disse tvende Præster: Hr. Laurs Andersen Møller, Præst til Vammen, Bigum og Lendum, og Hr. Albert Dam, Medtiener til Balling og Wolling.
6. (17.) Maj. *) Blef Christen Andersen Dverig og Hans Pedersen Plat⁴⁾ constituerede og beskickedede til at være Borgemestere i Kiøbenhafn, den ene i afgangne Baltzer Sechmands Sted, den anden i Jørgen Focks Sted, som vaar removerit.
8. (18.) Maj. *) Blef Feltherren Greve Hr. Hans Skacks Liig udi Trinitatis Kirke i Kiøbenhafn med stor Proces begravet. Liigprædiken forrettede Biscopen Doct. Hans Bagger.

1) Blicher.

2) Stage.

3) Mule.

4) Bladt.

1676.

12. (22.) Maj. Døde i Odense Kirsten Pedersdaatter Baltzlau, Raadmand Villum Jensen Rosenvinges Hustru, efter en langvarig Siugdøm. Hun vaar 4 Gange gift, først med Joachim Timmermann Med.Doct., siden med Johan Høne, dernæst med Anthoni Otthesen og omsider med bem. Willum Jensen.
14. (24.) Maj. Døde i sin Præstegaard Mag. Jens Spænd, Sogne-Præst til Herlufmagle Meenighed udi Selland.
29. Maj. Døde i Odense Christen Lafridsen Lee, en af de fornemmeste og rigeste Kiøbmænd der i Staden.

Appendix Junii.

6. Juni tog Bircherod tilligemed 147 andre Baccalaurgraden, og han tager heraf Anledning til at indføre »En liden biographisk Underretning om de hæderlige Personer«, som samtidig med ham tog Graden. For de allerflestes Vedkommende nævner han dog kun deres Navne. Kun for 25 er der tilføjet personalhistoriske Oplysninger, der gengives her.

- Paulus Erasmi Vindingius, vaar Decanus nonæ et decimæ mensa in Communitate Regia. Reyste ud af Landet 1677. Kom hjem igien an. 1681 og antog Professionem Philosophicam ved Kiøbenhafns Universitet, først som D. Matthiæ Jacobæi Vicarius, siden som Ordinarius L. Græcæ Professor. Blef An. 1686 Assessor i Cancelli-Collegio, An. 1688 Assessor i Høyeste-Ret, An. 1693 Justitz-Raad.
- Andreas Mejerus. Destin. 4 Classis Collega in Sch. Hafniens. An. . . . Symmysta Hafniensis ad Templum S. Spiritus.
- Johannes Ehmius. Reiste udenlands. Blef efter sin Hiemkomst Secreterer i Cancelliet. Siden Vice-Landsdomer i Selland. Derefter virkelig Landsdommer i Selland og Møen.
- Magnus Joh. Tønsberg. 4. Class. Collega in Sch. Roesch. Hand blef icke til viidere end samme Hørers Bestilling befordret og døde paa en Vogn udenfor Kiøbenhafns Vester-Port hasteligen, der hand vilde reyse fra Kiøbenhavn til Roskild.
- Johannes Japetus Widstedius. 4. Class. Coll. in Sch. Aalb..
- Petrus Joh. Wolfius. 3. Cl. Collega in Sch. Roesch.
- Petrus Andr. Bøgvadius. Coll. 3 Class. in Sch. Colding. Ann. 1677 Medtiener til Godsted og Fieldsøe Meenigheder i Viborg Stift i Jylland.
- Laurentius Christiani Aagaard. Vaar nogentiid Decanus i Communitet, siden Hører i Riber Skole, derefter Capellan til St. Catharinæ Kirke i Ribe. An. 1690 blef hand Slotz-Prædikant ved Frederichsborg. An. 1692 Phil. Magister.
- Petrus Castani Seehus. 3. Cl. Coll. in Sch. Randr..
- Petrus Høyelsinus. 2. Class. Coll. in Sch. Hafn..
- Gerhardus Joachimi Bonsach. An. 1680 Philos. Magister. An. 1681 Communit. Regia Vice-Præpropositus. An. 1682 Rector Scholæ i Slingerup. Siden Rector Sch. i Holbeck. An. 1687 Sognepræst i Kalslund.
- Andreas Michaëlis Guldagrius. 2. Class. Coll. in Sch. Rip.
- Laurentius Nicolai Dall. 2. Cl. Coll. in Sch. Aarhus.

1676.

Laurentius Jani Fog. 2. Class. Coll. in Sch. Hottersn..
 Petrus Samuelis Vinding, inf. Class. Collega in Sch.
 Hafn.

Joannes Jac. Gievoningius, inf. Cl. Coll. in Sch. Roesch.
 Georgius Joh. Hornæus. An. 1679 Collega Sch. Albur-
 gensis. Vaar ved samme Hørsers Bestilling baade i fjerde
 og femte Leitze udi 6 Aar. An. 1685 blef hand indviet
 til Sognepræst i Torslef i Aalborg Stift. An. 1689 d. 16.
 Octob. constitueret til Provst i Øster-Han-Herred.

Petrus Terpagrius. Blef samme Aar 1676 Conrector Scholæ
 Ripensis. An. seq. Philosophiæ Magister. An....

Sebastianus Wiht. Anno 1682 Philosoph. Magister.

Michaël Severini. Siden paa nogen Tiid Decanus in Commu-
 nitate Regia. An 168.. Rector Scholæ Stavangiensis in
 Norvegia.

Matthias Rosenvinge blef, efter nogle Aars Udenlands-
 Reyse, Secreterer i det danske Cancellie. Anno 169.. Vice-
 Præpositus.

Andreas Thomæ Brunius blef, efter at hand nogentiid
 hafde vaaren Episcopi Sellandiæ D. Hans Baggers Ama-
 nensis, indviet an. 168.. til Sognepræstens paa Christianshavn
 M. Rasmus Byssings Adjunctus. Succederede hannem i
 samme Pastorat an. 1686.

Thomas Gregorii Kragius, blef Rector Scholæ i Horsens
 an.....Tog Magisterii-Graden an. 1686. Døde in Officio
 anno 1690.

Nicolaus Ivari Arrhoënsis, vaar Decanus 6 et 7mæ
 mensæ in Communitate Regia. Blef an. 1680 Sognepræst
 til Tolstrup og Stenum Meenigheder udi Jerslefherred i
 Vendsyssel.

Janus Petri Brøndersløw, blef an. 1679 mense Februario
 indviet til Præst ud i sit Fæderne-Kald Østerbrøndislev
 samt dets Annex Hallund, liggendis i Jerslefherred i Vendel-
 bo Stift.

2. (12.) Juli. *) Om Morgenen blef General-Lieutenant Hr. Niels Rosenkrands ihjelskut i Helsingborg med en Musqvets-Kugle fra Slottet, som gik igiennem hans Hoved, saa hand nogle Tiimer derefter med stor Smerte døde og blef, formedelst sin fortreflige Conduite, af de danske høyt beklaget.
8. (18.) Juli. *) Om Natten døde udi sit Fengsel i Kiøbenhafns Castel den holsteiniske Cancellor og Præsident Johan Adolph Kilemann, ætatis an. 64.
9. (19.) Juli. Døde Hr. Hans Jeger, Sognepræst til Taarnby Meenighed paa Amager, der hand hafde betient Embedet sammesteds i .. Aar. Hans Successor blef, efter kongl; forhen given Exspectantz-Bref, Hr. Lafrids Grønbeck, Medtiener til Holmens Kirke i Kiøbenhavn.
15. (25.) Juli. *) Blef Cancellor Johan Adolph Kilemanns Liig om Aftenen i den tydske St. Peders Kirke i Kiøbenhavn begravet foruden nogen synderlig Pomp.
19. Juli. Hr. Niels Hanssøn Gram, Sognepræst til Møgdal og Bierreby Meenigheder i Vendsyssel af Episcopo Alburgensi Dr. Matthia Fossio udi St. Botulphi Kirke indviet.

1676.

21. Juli. Blev Hr. Peder Bering, Sognepræst til Verninge Meenighed i Fyen, af Doct. Niels Bang in templo Diæceseos primario indviet.
29. Juli (8. August). Døde i Kiøge Mag. Oluf Lÿxtorph, Sognepræst sammesteds og Proust i Ramsherrid, anno ætatis 30.
6. (16.) August. Om Morgenen blev Hr. Jørgen Claussen¹⁾, Capellan til Vor Frue Kirke i Odense og Seden Meenighed indviet in choro Nosocomii Otheniensis af Biscopopen D. Bang.
9. (19.) August. Ordinerede Episcopus Sellandiæ D. Hans Bagger i Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn 8 Præster, nemlig: Hr. Jens Hanssen, Sognepræst i Fulede, Hr. Hans Hanssen²⁾, Sognepræst i Versløv, Hr. Bernt Danielsen³⁾, Capellan til Frederichsborg, Hr. Jens Richartsen⁴⁾, nederst Capellan til Holmens Kirke i Kiøbenh. og derforuden 4 Felt- og Skibs-Præster.
- *) Hafde Gødert Bram, Krigs-Commissarius i Selland, Bryllup i Kiøbenhafn, med Landsdommer af Nørre-Jylland Wilhelmi Langii Datter, Karen Lange, som vaar i hendis Morbroders Præsident Resens Huus.
10. (20.) August. *) Døde i Kiøbenhafn Kongens Bogtrycker Heinrich Giøde, af hvis Prenteri mange gode og nyttige Bøger ere for Liuset udkomne.
15. (25.) August. Døde i Kiøbenhafn Mag. Nicolai Lund, Sognepræst til Holmens Kirke der i Staden og Proust over Kongl: Maytts: Skibspræster, da han hafde forestaaet Meenigheden i 8 Aar, men elders været in Ministerio....
25. August. Ordinerede Bispen i Fyen Dr. Niels Bang i St. Knuds Kirke i Odense disse trej Præster: Mag. Anders Erichsen Stenichelstrup, Sognepræst til Toreby Meenighed i Lolland, Hr. Jens Pedersen Mule, Sognepræst paa Askøe, og Hr. Jens Christensen Bidstrup, Sognepræst paa Fæøe.
29. August. *) Blev Sognepræstens til Holmens Kirke, afg. Mag. Nicolai Lunds Liig udi St. Nicolaj Kirke Hafniæ (hvor hand hafde sin fæderne Grav) hæderlig begravet. Liigprædiken holdtis af loci Pastore Mag. Michaële Henrici.
10. (20.) September. Blef den øverste Capellan til Holmens Kirke i Kiøbenhafn Hr. Jens Hansen Winther indsat til samme Meenigheds Pastorat udi afgangne M. Nicolaj Lunds Sted.
11. (21.) September. Om Morgenen Klok. 7 døde i Kiøbenhafn Dr. Georg Vitzleben, SS. Theologiæ Professor primarius udi det kongl: Universitet sammesteds og Assessor i Consistorial-Collegio, anno ætat. 60. I hans Sted blef Mag. Christianus Noldius igien Summus Theologus paa Academiet.

¹⁾ Sebbelov.

²⁾ Buch.

³⁾ Køler.

⁴⁾ Stoud.

1676.

27. September. (7. Oktober). Blef Dr. Georg Vitzlebens SS. Theol. Professoris Liig udi Vor Frue Kirke Hafnæ begravet. Liigprædiken holdte Sognepræsten ibid. M. Hendric Bornemann.

*) Døde i sin Præste-Residentz Mag. Hans Svane, Proust paa Samsø og Sognepræst i Onsberg og Besser sammesteds anno ætatis 77, minist., en fornemme Theologus og Historicus.

Samme Dag døde i Aarhus Mag. Hans Rhumann, Sognepræst til Aarhus Domkirke og Præpositus, og fick nogen Tiid derefter til Successorem M. Claus Andersen Trundhiem, tilforn Sognepræst til

4. Oktober. Holdte Doct. Niels Bang, Fionensis Episcopus, sin allersidste Præsteordination, da hand i St. Knuds Kirke i Odense indvieede disse 2 hæderlige Mænd: H. Anders Madtzen Lørke, Sognepræst til Svindinge Kirke i Fyen, og Hr. Niels Giødsen, Medtiener til Rudkiøbing's Meenighed paa Langeland.

3. November. Blef Dr. Niels Bangs, Episcopi Fionensis Liig i St. Knuds Kirke i Odense begravet og prædikede over det Sognepræsten ibidem Mag. Ludvig Stoud.

7. (17.) November. Døde i Esbønderup i Selland Hr. Axel¹⁾, Sognepræst til samme Esbønderup og Nødeboe Meenigheder.

3.(13.) December. *) Døde i Ydsted i Skaane Mag. Hans Resen, Sognepræst til bem: Ydsted Kirke.

13. December. Indvies i Viborg Domkirke tvende Præster af Biscopen Dr. Søfren Glud, nemlig Hr. Søfren Prip, Sognepræst til Vester- og Østerbølle Meenigheder, saa og Hr. Jens Thomæssens, Medtiener i Guderup, Aarestrup og Grafløf.

I Vor Frue Kirke i Kiøbenhafn bliver Rector Scholæ Coagiensis Johan Adolph Borremann²⁾ indviet af Episcopo Dr. Johanne Baggero til Slotz-Prædicant i M. Emich Andersens Sted.

¹⁾ Grove.

²⁾ Bornemann.

(Fortsættes).

Biografi over Jørgen Nielsen, Sognepræst til Aarslev og Hørning 1628—1650.

Efter et gammelt Manuskript i det historisk-genealogiske Arkiv paa Rigsarkivet (Arkivets Manuskripter Nr. 56: Originale Breve fra Præster i Randers Amt 1641—56).

Ved **Erh. Qvistgaard.**

Er denne hæderlige och vellærde Mand, nu salig Hr. Jørgen Nielsen barnefødt udi Nielstrupgaard¹⁾ Anno Dni 1605 den 12. Novembris af erlige och gudfryctige ecte Forældre. Hans Fader var erlig, vellact och vellforstandig Mand Niels Søffrensen i Nielstrupgaard. Nu salig hos Gudernes Gud. Hans Moder erlig och gudfryctige Dannequinde Citzell Thomisdatter, som endnu sørgeligen igienleffuer, efter sin Hosbunds och denne hindses sl. Søns Død. Gud hende naadeligen trøste och hussuale. Samme hans kiere Forældre haffuer strax efter Fødselen ladet ham opoffre Gud Vor Herre ved dett hellige Igienfødselsens Bad, Baptism. — Och dett som var saaledes ved den hellige Daab udi ham saa vell begiøndt, haffuer de med tilbørlig Fliid och Omsorg, saa viit udi dem var, ved en christelig och goed Optuctelse lagdt Vind paa att fortsætte och forfremme. 1605

Och dett først hiemme udi Huset ved deres egen privat Undervisning, der hans Aar och Alder kunde dett nu taale, lært ham sin Catechismum och siden der hans Aar och Alder dett kunde taale satt ham under Scholemester, och holdt ham i Schole hiemme i deris Huus i 2 Aar, nemlig 1612 och 1613.

Anno 1614 kom hand till Liungaar²⁾ udi S. Hr. Thomas Nielsons och hans S. Morsystems Huus och der tillige med S. Hr. Thomasis Børn gik i Schole eet Aar, under en Scholemester ved Naffn Niels Basse, siden Præst i Norge, och lagde der sine fundamenta Grammatices etc. 1614

Anno 1615 kom han igien till Nielstrupgaard tillige med tuende aff S. Hr. Thomasis Børn, och der under samme for^{ne} Scholemester Niels Basse bleff ydermere informeret i eet Aar, och sig in proceptis Grammat: etc mærkeligen forbedred. — 1615

Och efter som han var aff Vor Herre begaffuet med synderlig godt ingenio, och haffde nu aff Guds Naade paa nogle faa Aars Tiid giort den profect sub privata institutione, att hand med Fruct kunde nu forskiches hen till en Kiøbstad Schole, der ydermere att

¹⁾ Rimeligvis i Vivild Sogn.

²⁾ Lyngaa Sogn, hvor Morfaderen Thomas Nielsen var Sognepræst 1601-1623.

excolere och lære att føre til Brug huis hand hafde nu lærd hiemme
 1617 privatim, forskiched hans S. Fader ham till Aarhus Cathedral
 Schole Anno Domini 1617 under hæderlig och høylærde Mand, nu
 S. Mester Jens Krogh, da Rectore scholæ sammesteds. Och fik hand
 sin locum udi femte Lectie under hæderlig och vellærdt Mand
 Hr. Peder Christensen Blichfeld, siden Præst udi Værumb, under
 1618
 1619 huis Haand och institution hand sig saaledes forbedrede udi 2 Aar
 1617 och 1618, att hand dett næste Aar derefter nemlig 1619 bleff
 transfereret och forflytt op i Scholemesters egen Lectie, och dett
 aff hæderlig och høylærdt Mand, nu S. hos Gud, S. Mester Christen
 Hansen, da Rectore scholæ sammesteds. S. M. Jens Scholen haffde
 valecideret och antaget.

Och forbleff hand saa under forbemelte hæderlige och høylærde
 1625 Mand S. M. Christen Hansens disciplin och information
 paa siette Aar, indtil Annum Christi 1625 och gjorde synderlig
 god profect in Lingvis, Lat. et gca præceptis et artibus, saa hand
 aff forbemeldte S. Mand Scholemester for sin Flittighed, Schicke-
 lighed och synderlig gode Nemme var meget affholdt, och bleff
 kiend dyctig och god for att begiffue sig till dett lofflige Kiøbenhaffns
 Academi, der sine Studia ydermere att forsætte och continuere,
 som samme S. Mands Testimonium ham meddelt ydermere vidner
 och udviser, och mange aff dem som da gick i Schole med ham yder-
 mere kunde bære Vidnisbyrd omb, der som behoff giordis. —

Bleff under disse imidlertid for samme sin Schickelighed, Flittig-
 hed, Lærdomb och synderlig Haand att schriffue med meget elschet
 och affholden aff S. hæderlig och høylærde Mand M. Jens Giødesen da
 Superintendente Aarhusiensi, som annammede ham i sit Hus, och
 brugte ham for en Famulo och Amanuensi udi 2 Aar. Aff huilchen
 S. Guds Mands meget gudelige lærlige Omgængellse och Samtale
 hand sig ochsaa iche ringe forbedrede.

Anno 1625 valedicerede hand Aarhus Schole och begaff sig
 till Kiøbenhaffns Universitet, och bleff indschriffen in Matriculum
 Acad. under Rectore Magnifico och fick till Præceptorem privatum
 den hæderlig och meget høylærte Mand D. Jesper Brockmand,
 da Profess. och Doctorem Theologiæ ibm.¹⁾

Men eftersom Academiet bleff samme Sommer for Pestens
 Skyld, som da grasserede²⁾, opgiffuen, begaff denne S. Mand sig her
 hiem till Jylland igien, och kort Tid efter at hand var hiemkommen,
 antog udi Randers Schole første Lectie att være Hører udi, under
 hæderlig och vell. Mand Hr. Jens Christensen i Voldumb, da Rectore

¹⁾ En Georgius Hemm med daværende Magister Brochmand som Præceptor er indskrevet ¹⁴/₃ 1625, men siges at være fra Ribe Skole. Dette sidste er dog vistnok galt, thi ingen anden Mulighed foreligger.

²⁾ Lukket fra ²¹/₆ til ¹⁹/₁₂. Sidste Indlemming ²⁴/₅.

scholæ ibm; huilchen Bestilning hand forestod indtil efterfølgende Aar indtill imod S. Mortens Dag.

Efftersom hans Sag og Leylighed da endelig udkræffuede att hand maatte sine Studia paa Academiet continuere tachede hand aff i Randers Schole, och ved Martini Tiider forfoyedede sig ofver till Kiøbenhaffn igien att hand sig i sine Studiis kunde forbedre och forfremmes, som hand och med alvorlig Fliid och Vindschibelihood lagde sig efter. Och hans profect in studiis ochsaa giørligen udvidde, thi da hand nogen Tiid derefter kom till publicum examen for Juell, bleff han aff nogle hundrede Personer den 4 fra den Øffuerste, som skulle in communitate Regia introduceris till fri Kost.

Forbleff saa paa Academiet och continuerede sine studia indtill Høsten 1627 och gjorde i sine Studeringer synderlig god Fremgang, som endoch aff mange hæderlige Mænd, som ham haffuer kiendt, med Sandhed ham kand berømmeligen eftersiges; Kom saa, bleff saa begiert och antagen i Kiøbenhaffn aff hæderlig och høylærde Mand S. D. Morten Madsen, forige Biscop her udi Aarhus att være hans Famulus, och forreyste her hiemb med ham och forbleff i hans Huus och Tieneste indtil Michaeli Tiid samme Aar.

1627

Ved Sommer Tiid Michaelis nemlig 1627 consulerede erlig och vell. Mand och St. Ridder Hr. Jørgen Schell till Estrup etc. form. S. D. Morten om en god Karll och Scholemester till sine Børn, och da bleff denne S. Mand, aff form. S. D. Morten Madsin hans Strenghed Velb. Jørgen Schell commenderet, samme Bestilling att skulle haffue antagett och været den gode Mands adelige Børns Scholemester. Mens som den keyserlige Armada och Krigsfolk i dett Sommer hasteligen och uformodeligen indfaldt her i Landet, bleff dette den S. Mands foretagne Forsett forandrett, saa hand efter sine sl. Forældres Raad och Begiering bleff her i Landet i samme onde Tiid, och samme Aar 1627 om Vinteren opholdt sig udi sine sl. Forældres Huus, dog stundom och mestendell var i Virring hos hans Svoger S. Hr. Jens Hansen Brun, huis yndelig och ønskelig Omgengellse hand fornam sig icke ringe Fordell aff baade in studiis saa vell som in concionibus sacris. —

Nest efterfølgende Aar, nemlig 1628 der Gud ved den timelige Død bortkaldede den S. hæd. och vell. Mand Hr. Hans Pedersen, forige Sogne Præst her i Aarsleff och Hørning Sogne, tilbød denne S. Mand Gud och hans Menighed her paa Steden sin Tieneste igien, och lod sig høre for Kalled her i Aarsleff 3. Paaskedag 1628 som var hans første Prædiken, och bleff løffligen kaldet och Samtyckt for en Sjaelesørger her ibm aff E. och vell. Mand S. Jens Juell til Kieldgaard och menige Sognefolk her i Sognet, saa och kaldet och samtycht till Hørning Sogn aff Vell. S. Jens Mogensen til Sinding-

1628

gaard, da Præbendario her sammested. Bleff saa ordineret och indviet till samme hellige Embede i Riibe aff S. Doct. Iffuer Pedersen Hemmerdt.¹⁾

1629 Anno 1629 der den ønskelige Fred var slutet, och dett var den S. Mand iche raadeligt i Husholdningsstand længe att være eenlig, effter inderlig Bøn och Paakaldelse bleff hans Sind aff Gud føyett till den h. Echteskabs tall, och effter den gode Guds, hans sl. Forældres och andre gode Venners Raad bøyett hans Hierte till Erl. och gudfr. Pige, paa den Tid, Anne Nielsdatter Fries S. Niels Frieses, forige Borger och Raadmand i Aarhus hans Datter, som da var i sin Svoger S. hd och høylærde M. Christen Hansen och sin Syster erlig och gudfr. Kirstine Pouelsdatters Huus, som och bleff ham samtyckt, och stod deres Brøllup udi Aarhus samme Aar 1629 den 7 November oc haffuer nu léffuet sammen et meget kierligt och erligt Echteskab paa dett 21 Aar, och aff den gode Gud i deres Echteskab begaffuede och velsignede med 10 Børn, 7 Sønner och 3 Døttre, aff huelke de 3 Sønner och den ene Datter er aff Gud bortkaldede, de 4 Sønner och 2 Døttre endnu med Moderen sørgeligen igienleffuer. Gud være deris Fader, Trøster och Forsuar. etc.

Reliquam Vitam quot attinet, haffuer hand været en retsindig Herrens Tienere, etc. i sit Kald och Embede meget flittig, vindsibelig och actsom, haffuer tjent sin Herre och Gud med Troe: haffuer gierne sagdt sin Sandhed frem, kunde intet med att schrømte eller hyckle etc. Var oprigtig, huld och trofast.

I sin Omgengelse med Hustru, Børn, Sognefolk, sine Medbrødre i Embedet, Naboer etc. in summa oibg (∴ omnibus), haffuer været meget yndelig och ønskelig, huilket mangis Øientaare nu udviser.

M o r b u s e t M o r s. Bleff siug paa Skiartaarsdag, stræbte dog offer sin Effne at prædike i alle de hellige Dage, 3. Paaskedag gjorde sin siste Prædiken, etc. maatte gaa till Sengen. I sin Siugdomb besøgt och trøstet aff sine gode Venner H. Peder i Alling²⁾, H. Otte³⁾ i Værumb. Bleff forenet med sin Frelser i Troe ved det hellige Alt. Sacramente nu paa Løffuerdag otte Dage om Aftenen etc. Bleff bortkaldet paa Onsdag 24 Aprilis. Hans gandske liffs Alder er 44 Aar, 5 Maaneder, 3 Dage.

¹⁾ Iver Iversen Hemmet, Biskop i Ribe 1614—1629, ikke Pedersen.

²⁾ Peder Lauritsen Basse i Ø. og V. Alling c. 1629—c. 1670.

³⁾ Otto Thomsen Lyngaa i Haslund-Ølst. Da der paa den Tid ingen Hr. Otte var Præst i Værumb, maa det sikkert være Hr. Otte Lyngaa i Haslund, som var Broder til Jørgen Nielsens Moder.

Slægten Wassards Oprindelse.

Ved **Th. Hauch-Fausbøll.**

I Personalhistorisk Tidsskrift 6. II. 219—23 har Postmester C. Klitgaard meddelt nogle Oplysninger om Slægten Wassard, der tildels er baseret paa, hvad der anføres om Slægten i Testrup-Rinds Herreds Krønike¹). Da Oplysningerne aabenbart er meddelt Testrup af Hans Mathisen, der fik Testrupgaard af hans Fader, turde man maaske anse dem for nogenlunde korrekte, men en nærmere Undersøgelse vil dog vise, at dette ikke holder Stik, saa snart vi kommer ud over Bedsteforældrenes Tid. Om Oldefaderen Thomas Villumsen ved vi, at han var født i Odense²), Søn af den som Guldsmed i Malmø 1564 afdøde Villum Thomsen og Hustru Elline Pedersdatter og at han var umyndig paa Skiftet efter Faderen. Moderen, der døde i Februar 1613, giftede sig anden Gang med Raadmand i Malmø Michel Matsen, født i Kjøge, død ultimo 1577, Skifte afholdt 1578 i Malmø³). Foruden Thomas havde hun i første Ægteskab en Datter Lutse (Lucie), der ligeledes var umyndig 1564, men 1608 var gift med Gregers, Apoteker i Malmø, og endnu var i Live 1613. I sidste Ægteskab havde hun blandt flere Børn Sønnen Jakob Mikkelsen, der siden blev Borgmester i Kjøbenhavn⁴) og som 1641 udgav Halvbroderen Thomas Villumsens rimede Bearbejdelse af Davids Salmer. Efter at have studeret og taget Magistergraden blev Thomas Villumsen 1585 Skolemester (Rektor) i Lund, 3. Maj 1586 faar han Ekspektance paa et Kannikedømme i Lund⁵), 29. Juni 1588 Forleningsbrev paa det efter afdøde Magister Anders Kiøge ledige Kannikedømme i Lund⁶) og 5. Nov. 1590 Forleningsbrev paa et Vikarie ved Lunds Domkirke, som er ledigt efter Hr. Hans Brolægger⁷). I Januar 1600 fuldendte han den nævnte Bearbejdelse af Davids Salmer og døde 20. Juni 1602⁸). Thomas Villumsen var gift med Birgitte Baltzersdatter, der døde 1590 i sit 32. Aar, Datter af Ærkedegnen i Lunds Kapitel, Magister Baltzer Jacobsen⁹) og Dorthe Dringelberg samt Sønnedatter af Borg-

¹) Jyske Samlinger 2., I., S. 70.

²) Ny kirkehistoriske Samlinger I., S. 540.

³) A. U. Isberg: Bidrag til Malmø Stads Historia II. a., S. 164.

⁴) O. Nielsen: Kjøbenhavns Historie III., S. 209. Biogr. Leks. XI., S. 333.

⁵) Skaanske Reg. I., S. 531 b.

⁶) Samme II., S. 3 b.

⁷) Samme II., S. 54.

⁸) Biogr. Leks. XVIII., S. 612.

⁹) Samme XIII., S. 342.

mester Jacob Michelsen i Malmø¹⁾. Længere tilbage kan Slægten Wasards Mandslinje ikke med Sikkerhed føres, men man har dog et Fingerpeg at gaa efter, hvis man vil forske videre, i en Meddelelse, der findes i Viborg Stiftsbog over Præstekaldene²⁾; den siger: Hr. Matthias Villumsen ex nobile Forbosiorum scoticorum familia legiferi Blekingioni filius«. Dette er i Rinds Herreds Krønike, der maa antages at indeholde den daværende Familietradition, uddybet i følgende Udtalelse: Denne Familie skal tildels have sin Extraktion af en skotsk adelig Familie, kaldet de Forbusser, nemlig paa mødrenes Side. — Kender man da nogen Gren af den skotske Familie Forbus (eller rettere Forbes) i Danmark paa den Tid? Ja! I Genealogisk-heraldisk Selskabs Papirer³⁾ findes en af Vaabenkongen i Skotland Robert Formann i Edinburgh 3. Juni 1561 udstedt Erklæring om, at salig Villomb Forbes, Borger i Helsingborgs Datter Carina var fribaaren og af det hæderlige Hus Petzlego, der i blaat Skjold førte en rød Rose omsat med 3 Sølv-Bjørnehoveder og paa Hjelmen en halv Vildmand med en Kølle i de korslagte Arme. Erklæringen var fremkommet paa Anmodning af hæderlig og velbyrdig Mester Duncan Forbes i Skotland, der altsaa har været hendes Slægtning, og Grunden til Erklæringens Fremskaffelse kan ogsaa let sees, thi Carina Villumsdatter Forbus var kort før 1540 bleven gift med Borgmester i Helsingør Henrik Mogensen (Rosenvinge), der ikke har villet sætte sit nybagte Adelsskab paa Spil ved at have indgaaet Ægteskab med en borgerlig⁴⁾. Hun havde iøvrigt en yngre Søster i Helsingør Margrethe Villumsdatter, † 30. Juni 1590, der var gift med Borgmester Jørgen Mahr⁵⁾; derimod tager Familietraditionen Fejl, naar den vil gøre Borgmester Hans Willumsen i Helsingør til en Broder til Lektor Thomas Villumsen, thi han var Søn af Willum Didrichsen i Malmø og Hustru Anna⁶⁾. En Broder eller Fætter til Henrik Mogensen Rosenvinges Hustru var rimeligvis den Borger i Malmø, Sander Forbussen, der 5. Marts 1567 faar Ret til at arrestere de stralsundske Skibe, som kommer i Sundet, til Gengæld for den Skade, der er sket ham ved, at de svenske har frataget ham hans Gods lige ud for Stralsund⁷⁾ og Broder- eller Fættersønner den Villum Forbussen,

1) A. U. Isberg: Bidrag til Malmø Stads Historia II. a., S. 164.

2) II., 1690.

3) Specialia, adelige Slægter, Folio, Nr. 18.

4) Hostrup Schultz: Helsingørs Embeds- og Bestillingsmænd S. 3. Helsingør Tingbog 1571—75, fol. 73 b.

5) Skifte i Helsingør 7. Okt. 1595, jvf. Histor. Tidsskr. V., S. 479 og Hostrup Schultz l. c., S. 4.

6) A. U. Isberg, l. c. II. a., S. 85 Hostrup Schultz l. c., S. 4.

7) Kancelliets Brevbøger 1566—70, S. 153.

der 1582 nævnes som Tingskriver i Helsingør¹⁾, og Peter Forbussen, efter hvem der 1612 afholdtes Skifte i Helsingør. Ogsaa Raadmand Villum Forbus har vistnok begyndt sin Virksomhed paa denne Side Sundet, thi 16. Juli 1529 udsteder Kongen i Malmø et Brev, hvorved han overdrager Borger i Helsingør Villum Forbotz og Arvinger til evig Tid en Kronens Jord paa Falsterbo²⁾. Til denne Slægt maa Villum Thomsen ifølge Familietraditionen høre og paa Spindesiden; det er sandsynligst, at han har været en Søstersøn af Raadmand Villum Forbus og opkaldt efter ham; der bliver da ogsaa nogen Mening i Traditionen om Borgmesteren i Helsingør, selv om de nøjere Omstændigheder ikke har været kendt saa mange Aar efter. Vi faar da følgende Stamtavle:

N. N. Forbes af Huset Petzlego i Skotland. Børn:

1.? N. N. Forbes; g. m. Thomas N. N. Søn:

a. Villum Thomsen, Guldsmed i Malmø, † 1564; g. m. Elline Pedersdatter, † 1613 (hun g. 2° m. Raadmand i Malmø Michel Matsen, † 1577). Hendes Børn:

1) Lutse, g. m. Gregers, Apoteker i Malmø.

2) Thomas Villumsen, f. i Odense, † 1602, Rektor i Lund, Lektor ved Domkapitlet sst.; g. m. Birgitte Baltzersdatter.

a) Bente.

b) Karen, g. m. Klaus Andersen.

c) Villum Thomesen, Landsdommer i Bleking; g. m. Bente Rafn. Blandt Børnene (se Personalhist. Tidsskr. 6. II. 220) var

(1. Mathias Willumsen, † 1708, Præst i Vadgaard i Strandby. Blandt Børnene:

(a. Hans Mathiasen Wassard til Testrupgaard, † 1720.

3) Jakob Mikkelsen, Borgmester i Kjøbenhavn, 1644.

2. Villum Forbus, Borger i Helsingør (1529), Raadmand i Helsingborg, † før 1561. Af Børnene er kun de to Døtre sikre:

1)? Sander Forbus, Borger i Malmø (1567). Hans formentlige Børn var:

a)? Villum Forbus, Byskriver i Helsingør (1582).

¹⁾ Gehejmearkivets Aarsberetn., 4., Tillæg, S. 17.

²⁾ Frederik I's Reg., S. 219.

- b)? Peter Forbus søger Borgerskab som Købmand i Helsingør 15. Sept. 1579¹⁾, faar 22. Marts 1591 Skøde paa Bager Hans Hansens Gaard paa Hjørnet af Kirkestræde²⁾ og 22. Marts 1591 fra Per Jørgensen paa en Havegaard paa St. Annegade³⁾, synes † 1608⁴⁾; g. m. Karine Rasmusdatter, Datter af Sognepræst til St. Olai Kirke i Helsingør Rasmus Lauritzen og 1. Hustru Marine Madsdatter. Efter dem begge afholdes Skifte 24. Sept. 1612⁵⁾. Børn:
- (1. Hendrich Forbes.
 - (2. Rasmus Peitersen.
 - (3. Lauritz Peitersen.
 - (4. David Peitersen Forbes.
 - (5. Malene Peitersdatter.
 - (6. Maren Peitersdatter.
- 2) Carina Villumsdatter (Skifte 1572⁶⁾); g. c. 1539 m. Borgmester i Helsingør Henrik Mogenssen (Rosenvinge), † 1583, hvis Fader, Foged paa Bergenhus senere Borgmester i Helsingør, Mogens Jensen, var bleven adlet 1505. Børn:
- a) Mogens Henriksen (Rosenvinge), Borgmester i Odense, f. 1540, † 1607.
 - b) Willum Henriksen (Rosenvinge); g. m. Karen Nielsdatter.
 - c) Niels Henriksen (Rosenvinge), Toldskriver.
 - d) Doritte; g. m. Raadmand i Helsingør Anders Hess.
- 3) Margrethe Villumsdatter, † 1590; g. m. Borgmester i Helsingør Jørgen Mahr, † 1595. Børn:
- a) Diderik Mahr, † 1625, Borgmester i Helsingør.
 - b) Marine Mahr, g. 1° m. Raadmand i Helsingør Niels Barfod, † 1592, 2° m. Herman Rose.
 - c) Anna Mahr, † 1611; g. m. Borgmester i Helsingør Konrad Buwinckhusen
 - d) Zitze Mahr, † 1573.

Denne Opstilling af Slægtskabet gaar ud fra, at det er Villum Thomsens Moder, der er en Forbes og støtter sig væsentligst paa

1) Helsingør Tingbog, fol. 262 b.

2) Samme, fol. 347.

3) Samme, fol. 377.

4) Samme, fol. 7.

5) Helsingør Skifteprotokol 1610—12, fol. 224 b.

6) Helsingør Tingbog 25. Feb. 1572.

hans Opkaldelse efter den eventuelle Morbroder, men der er ogsaa den Mulighed, at Elline Pedersdatter kan have været en Forbes, Datter af en hidtil ukendt Broder af Villum Forbes. Er denne Hypotese om Sammenhængen den rigtige, kan det tænkes, at Sander Forbus har været denne Peters Søn; i saa Fald er hans formentlige Søn Peter Forbus nok den ældste og opkaldt efter Farfaderen.

Af Stamtavlen har det sin Interesse at se, hvorledes den Tids ledende Mænd i Byerne staar i indbyrdes Slægtskab, gifter sig ind i hinandens Familier og danner et Bypatriciat samt, hvorledes Udlændinge opnaaede førende Stillinger i Byerne.

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Et lille Brev fra Komtesse Anna Ernestine Schack.

Det nedenfor aftrykte lille Brev er skrevet af Komtesse Anna Ernestine Schack (1771—1805, senere gift med Overhofmester Brockenhuus) til hendes Fader Kammerherre, Grev F. C. Schack til Giesegaard, Gram og Nybøl, medens hun sammen med sin Moder, f. Bille, opholdt sig ved Badestedet Pyrmont. Skønt Brevskriversken kun var 11 Aar gammel, skyldes den slette Stavning og det rædselsfulde Sprog næppe mangelfuld Udvikling og næppe heller manglende Intelligens eller Dannelse; Forholdet er snarere det, at medens Tysk vel var Forældrenes daglige Omgangssprog, og Fransk det omhyggelig lærte Brevsprog, var Børnene — uaget Faderen hørte til en Slægt, der i adskillige Generationer havde været knyttet til Danmark, og Moderen var af gammel dansk Adel — henviste til at lære det danske Sprog af uannede Tjenestefolk. Brevet, der findes i det Schack'ske Privatarkiv i Rigsarkivet, udgør saaledes et lille, men ikke helt uinteressant Bidrag til Datidens Kulturhistorie.

Pyrmont d 27. Juni 82. Jeg beder at forlade mig at jeg skriver paa Dansk men det faldd mig lettere derfor har mama tilladt meiet fordi jeg drag brynnen jeg befinder mig meget vel efteren mama befandt sig ikke ret vel efteren men nu begynderen at giøre hiner god, Cousine har ikke begyndt inu fordi hun fig feeberan, men Docteren siger at det er en velgierning forde at bryn og bad vilde bekomme hiner desto bedre men mama frychter at det er for at holde vos lengere op, her er meget fornøielig og vi er og meget fornøiet jeg bruger ikke bad forde Docteren fandt at brynnen var mig meer tienlig adieu mon cher Père, jeg beder at hilse Tante og alle Cousinerne meget fra vos alle sammen adieu mon cher Père, jeg ønsker at papa maa befinde sig meget vel Je suis votre tres humble et tres obeissant.

Fille A E

Sommersted Latinskole.

I Fortegnelsen over Dimitterede fra Sommersted Latinskole i nærværende Tidsskrifts 8. IV. (1925) mangler Niels Hansen Friis, født 1706 i Arrild (Tørninglen), Søn af Sognepræsten Hans Detlefsen (Mechlenburg). Han blev 1727 Student fra Sommersted og 1736 Sognepræst paa Fanø. Hans Selvbiografi findes i Præstearkivet paa Fanø (jfr. Sønderjydske Aarbøger 1891, S. 233); om Skolegangen i Sommersted vil følgende Uddrag af Ribe Stifts Vitaprotokol, som Landsarkivet i Viborg venligst har meddelt mig, give tilstrækkelige Oplysninger:

»Ego Nicolaus Frisius ortum debeo parentibus, patri nimirum Iohanni Detlevi filio, prætori paræciali Arrilidensi, matri Catharinæ Nicolai filia. Ad annum ætatis decimum quartum variis hinc illinc usus sum pædagogis, postea tutelæ et informationi vigilantissimi nec non celeberrimi domini Petri Wøldici, pastoris Sommerstedensis, olim venerandi commendatus, sedula istius nec non filii doctissimi manuductione integro gavisus sum quinqueennio, scholastico denique stipatus diplomate lucem academicam vidi anno 1727, decano tum temporis venerabili Iohanne Grammio, academica civitate donatus, Ludovicum Holbergium, tergemino cultu venerandum eloquentiæ professorem privatum elegi præceptorem....

Ripis die 18. Dec. 1736.

Nicolaus Friis.«

Th. O. Achelis.

Slægten Duntzfelt.

Til Supplering af Stamtavlen i nærv. Tidsskr. (7. II. 52—59) kan følgende tjene.

Den ældste kendte Duntzfelt er stadig den i Stamtavlen som saadan anførte *Johann Friedrich Duntzfelt* (eller *Düntzfeld*). Ved hans Død 23. Aug. 1785 angives det i Neuwieds Kirkebog, at han er født i Eisleben i Chursachsen, og at han var 60 Aar, 4 Mdr., 22 Dage gl. Han skulde herefter være født o. 1. April 1725 i Eisleben; men trods denne nøjagtige Opgivelse og Slægtsnavnets Sjældenhed har hans Daab ikke kunnet findes i Eislebens Kirkebøger. Det hollandske Militærarkiv har opgivet, at han skal være født i »Saxuningen (of Dresden)«, men hvad dermed er ment, har det ikke været mig muligt at bestemme. Jeg maa formode, at hans Vugge har staaet i Eislebens Nærhed og søger f. T. Oplysninger fra Sog-nene her.

1760 ansattes *J. F. Duntzfelt* i det nederlandsk-ostindiske Kompagnis Tjeneste som Ingeniørlojtnant med 50 Gl. mdl. Gage, og samme Aar traadte han i den hollandske Regerings Tjeneste i Guvernementet Coromandel i Negapatam og forblev her, til han i 1764 ophævede Samlivet med sin i Stam-tavlen anførte 2den Hustru, *Anna Abigael Kröchel*, med hvem han havde Sønnen *Wilhelm Duntzfelt*, f. 3. Sept. 1762 i Negapatam, der blev Stam-faderen til de danske Duntzfelder. I 1767 forlod *J. F. Duntzfelt* Ostindien og vendte tilbage til Europa og derefter, vistnok o. 1771, blev han Løjtnant ved de i Neuwied garnisonerende Tropper,¹⁾ og senere (efter 1774) Kaptajn. Her døde han, som nævnt, 23. August 1785 af Apoplexi. Han levede i trange Kaar og, — da det synes, som han ikke kunde opnaa Skilsmisse fra sin for-nævnte Hustru, — i Samvittighedsægteskab med *Anna Catharina Alsdorf* (f. 30. Juni 1748, † 3. Okt. 1808 i Neuwied), med hvem han fik tre Børn, der vistnok bleve legitimerede, uden at dette dog med Bestemthed har kunnet paavises; men i alt Fald kaldtes Børnene — ligesom han selv — *Duntzfelt* og blev anset som ægte Slægtninge og støttet af deres Broder, *C. W. Duntzfelt* i København, og hans Slægt. Baade *Anna Catharina Alsdorf* og Børnene tilhørte den reformerte Trosbekendelse.

Disse tre Børn var:

1. *Johanna Franzisca Duntzfelt*, f. 19. Oktober 1772 i Neuwied, † 16. Januar 1807 i Wesel af Vattersot.

G. 9. August 1791 i Neuwied m. Urmager og Hofjægermedhjælper i Neuwied, senere i Wesel, *Antoine Robert* (reformert) fra Le Locle i Neuchatel, Schweiz. Ved sin Død efterlod hun sig 6 Børn, tre Sønner og tre Døtre. Ved det første af disse Børns Daab i Neuwied stod Agent *C. W. Duntzfelt* og Hustru *Maria Henriette D.*, f. de Coninck, fra København Fadder, og ved et senere Barns Daab (1805) optræder endog *Etatsraadinde Marie de Coninck*, f. de Joncourt (*Frederic de C.s* Hustru) i Fadderlisten. Efter at *Fru Johanna Robert* var død i 1807, kom hendes Børn til København og opdroges her; deres Efterkommere lever i Norge.

2. *Catharina Elisabeth (Lisette) Wilhelmina Duntzfelt*, f. 14. Marts 1775 i Neuwied, † 26. November 1813 i Anhalt (Westphalen).

G. 1ste G. 16. Juni 1801 i Willibrord Kirken i Wesel m. fyrstelig Salm-Salm'sk Hofapotheker i Anhalt *Cornelius Wilhelm van den Bruck* (reformert f. 28. April 1771 i Wesel, † 13. Maj 1809 i

¹⁾ I Neuwied regerede 1637—1791 Grev (1784 Fyrst) *Johann Friederich Alexander Wied-Neuwied*; han havde en egen »Hær«, bestaaende af 2 Batailloner Infanteri, 50 Mand Husarer, et lille Artillerikorps, Landryttere og Feldjægere; jfr. *P. Würtzen: Neuwied u. seine Umgebund. Neuwied 1902.*

Anhalt, S. af Smedemester i Wesel Joh. Bernhard v. d. Bruck og Anna Elisabeth f. Buchmann).

G. 2den G. 8. Oktober 1809 i Anhalt m. Apotheker i Wesel Wilhelm Anton Neuss (Katolik) fra Dorsten i Westphalen.

Af første Ægteskab havde hun 3 Børn, af sidste Ægteskab 1 Barn; ogsaa hos dette Ægtepars Børn staar de danske Duntzfelter Faddere.

I 1807 ved et af C. F. W. van den Brucks Børns Daab nævnes »Maria Anna Düntzfeld, codaniensis« som Fadder; her foreligger dog sikkert en af de hyppige Navne-Fejlskrifter, som baade Neuwieds, Wesels og Anhalts Kirkebøger vrimler af. Der maa være ment Maria Henriette Duntzfelt f. d. Coninck; i Anhalt Kirkebog kaldes hun ved et andet v. d. Brucks Barns Daab »Maria Henrica (!) Düntzfeld, geb. De konig(!) codaniensis«. Efterkommere af dem lever i Neuwied.

3. Johann Friedrich Henrick Duntzfelt, f. 15. Juli 1783 i Neuwied, er den i fornævnte Stamtavle S. 58—59 nævnte Henrik D., der som Skibskaptajn druknede 1825 og sikkert var ugift, da hans Søkendebørn arvede ham.

Som Fadder til et af Antoine Roberts Børn nævnes 1798 i Neuwied »Heinrich Düntzfeld in Copenhegen«, og i 1803 nævnes i Anhalt som Fadder til et af C. F. W. v. d. Brucks Børn »Christian Düntzfeldt og Friedrich Düntzfeldt, Brüder der Mutter«. Der er her sikkert Tale om Agent C. W. Duntzfelt og fornævnte Skibsfører Johann Friedrich Henrick Duntzfelt, ellers maa Kaptajn Johann Friedrich Duntzfelt have haft flere Børn, hvilket er lidet sandsynligt. *Paul Hennings.*

Bryllupper paa Raadhuset i Haderslev 1638—1759.

Haderslev Frue Sogns gamle Kirkebøger brændte — paa en Daabsprotokol nær — hos Klokkeren under den store Brand 1759.¹⁾ Nogle Efterretninger om fornemme Folks Bryllupper, som lejede Raadhusets Sal til »æ Kost«, findes i Byens Regnskaber. Byens Kasse fik 6 Mark — $16/2$ og $31/6$ 1656 det dobbelte — i Leje penge. Det nye Raadhus er bygget i Aarene 1636—1638, efter at det gamle var bleven Luernes Rov i Aaret 1627. Fra 1638 til 1759 er — saavidt Byens Regnskaber er bevaret — følgende Bryllupper fejret paa Raadhuset:

1656, $16/2$... Pastor Jacob Caspergaard i Starup.²⁾

» , $1/7$... Claus Jepsen.

» , $24/7$... Michell Holt.

» . $31/7$... Matz Brunlundt.

» , $4/11$... Rasmus Jensen.

» , $29/11$... Lucas Fischer.³⁾

1668, $1/12$... Mette Jost Døchter.

1672, $23/5$... Key Andersen.

1673, $13/1$... Andres Huetmachers Datter.

» , $28/1$... Hermen Barmeyr.⁴⁾

» , $20/1$... Andres Berchman.

1673, $13/1$... Godtsche Hansen i Gamel-Haderslev (vin der Altstadt«).

1683 Key Andersen.

1684 Peder Madzen.

Th. O. Achelis.

¹⁾ Th. Hauch-Fausbøll, Slesvigske Kirkebogsudrag (1908), S. 1.

²⁾ Vonsbæk $16/6$ 1630, Pastor Starup 1656—93, † Haderslev $3/2$ 1693.

³⁾ * = L. Wørfel, Slotsfisker, Fader til Peter W., * Haderslev 1662, Pastor Halk 1699—1733, † 1733.

⁴⁾ Sandsynligvis Søn af Dcp Barmeyer fra »Herföhrtt auss Westphalen«, som blev Borger i Haderslev $24/11$ 1638 (Raadsprotokol 1629—1639, Acta C. XIX 5 Nr. 1 Statsarkiv i Kiel).

Erik Siælandsfars Fødselsaar.

Siden sidst har Th. Hauch-Fausbøll gjort et særdeles smukt Fund til Stralsund og ikkun alt for nøjsom ladet dets Fremlæggelse i P. T. (S. 170) munde ud i et Haab om at naa Enighed med mig. Vor Uenighed hidtil galdt Aartiet for Erik Siælandsfars Fødsel, som ret afgjørende for Muligheden af at skænke Valdemar Atterdag denne Søn. Sin Mening om det har H.-F. endnu ikke stillet klart frem for nogen. Det af ham fremdragne Stralsunds-brev giver dog nogle Vink om Erik S.s Alder.

I Følge dette Brev har Erik S. siddet 1364 som fast Høvidsmand paa Søborg og været sendt til Stralsund for sammen med Henning Podebusk og andre Dignitarer at føre Rigets vigtige Forhandlinger med Hansestædernes Forbund. Men ingen kan faa H.-F., efter hans eget Udsagn, til at tro, at Kongen har overladt selv et blot midlertidigt Hverv som Slotshøvidsmand til en ung Adelsmand under 30 Aar; følgelig maa han mene Erik S. født senest 1334. For at faa ham gammel og vis til at være Rigets Dignitar i dets særdeles vigtige Forhandlinger, vil jeg gjerne skyde hans Fødsel endda mindst et Par Aartier længere tilbage, til allersenest 1314. — Men hans foregivne Fader Valdemar Atterdag »maa være født o. 1320« (Kr. Erslev). Baade H.-F. og jeg maa i Enighed søge os om efter en anden Fader til Erik S.

Erik Siælandsfar var rimeligvis født i Kongeslægten, hvis Leopard, som nu paavist, var hans Vaabenmærke. Inden for den er der flere at vælge imellem, og kun efter Tid og Lejlighed kan jeg bedst opfatte ham som en naturlig Søn af Valdemar den Fjerde, der kan have vedkendt sig ham i at give ham sin Faders (Drengens Farfaders) Navn Erik, og som iøvrigt var Hertug af Sønderjylland og fra 1297 til sin Død 1312 deltog flittig i Danehofferne. Erik S. kan meget vel være en Frugt af et af disse, — dette være hensat her paa Maa og Faa (og uden nogen Selovervindelse, da jeg aldrig har hentet noget som helst Argument ud fra A. Thisetes Formodning om forvexlede Vaabenmærker, hvilken kun foreligger som Vidne om denne udmærkede Forskers utrættelige Arbejde med at søge Sandhed bag Sagnene).

Hartad fortryllet er jeg af den uventede Støtte, som Stralsunds-brevet giver mit paa Maa og Faa udkastede Levnedstrids med Erik S.s Kriegerbane og Død o. 1366. Det kan nu udfyldes derhen: Erik Siælandsfar, født o. 1300, muligvis naturlig Søn af Hertug Valdemar den Fjerde, tjente under Marsk Peder Vendelbo ved Overtagelsen af Hammershus o. 1. Sept. 1325 og lodes ved Marskens Bortførd tilbage som midlertidig Styre paa denne Borg, hvilken han tre Fjerdingaar derefter paa Kongens Bud oplod for Ærkebiskop Carl; giftede sig ind paa Oreby og fik en Datter Bodil som Arving til dette Gods; indgik nyt, barnløst Ægteskab med Margrete Jakobsdatter til Høst, blev Ridder og Høvidsmand paa Søborg og deltog Juni 1364 i Rigets Forhandlinger med Hanseforbundet i Stralsund; døde inden 1369.

De hidtil rejste Indsigelser synes mig lidet holdbare. At en Mand paa sine ældre Dage faar sig en ny, yngre — ikke Fader, men — Svigerfader, er kendt fra gamle Kong Davids Tid. At Søborg ligger nærmere ved Gurrehus, end Hammershus gjør, er en rent geografisk Sandhed. Rent geografiske ere dog ikke Navne som Siælandsfar, Vendelbo, Fausbøll, Zahrtmann, — de ere tillige gode Særnavne. At man inden sit fyldte 30. Aar kunde sidde som Slotsherre paa Hammershus og tillige — hvad Erik S. aldrig var — som Lensmand for hele Bornholm, er vitterligt fra Frederik den Andens Kongetid. Arild Huitfeldt havde god Rede paa adskilligt, dog næppe paa sine Forfædre i det Led, hvor han havde 128 saadanne; her maatte han bygge paa en usikker Overlevering af et kvart Aartusinds Ælde. Navnet Tove var intet Fællesnavn for Kongefriller, og det peger bort fra det vendisk-plattyske Lante Rygen op mod nordligere Lande; det er kendt fra Aar 1000, da Skaane-

jarlen Strudharalds Datter Tove sad som Sigurd Kaabes Husfrue paa Landet Bornholm.

At det kan svie i Hjertet at skulle bruge Historiens Strenghed mod Fædrenes kæreste Sagn, veed jeg for vist, selv om deres digteriske Skønhed intet Skaar lider derved. Kan Th. Hauch-Fausbøll, uholdt af Gurrasagnene, lægge et bedre historisk hjemlet Aarti for Erik Sjællandsfars Fødsel, end det her er søgt givet, vil det fryde mit Hjerte. Det maa altid være de historiske Vidnesbyrd, som hjemle Sagnene, — den modsatte Vej er spærret.

M. K. Zahrtmann.

Dr. Zahrtmann og jeg er kommen hinanden lidt nærmere. Doktoren vil nu give Erik Sjællandsfar Plads i Kongeslægten, men i en anden Gren end jeg, idet han kan tænke sig ham som en Søn af Hertug Valdemar IV. og opkaldt efter dennes Fader Hertug Erik. Ja! Det kunde han naturligvis meget godt være, men der er blot det lille aber ved Sagen, at det ikke staa i Slægtebøgerne; her siges han at være Valdemar Atterdags og Tovelilles Søn. Det er ikke et Sagn, men en Oplysning, der maa have en Kilde, som vi nu ikke kender. Jeg har fremsat Formodningen om, at Kilden er den mundtlige Overlevering, og Slægtsleddene er ikke flere, naar man tæller dem i opstigende Linje, end at det er muligt, at en saadan Oplysning kan være gaaet fra Mund til Mund. Naturligvis skal man ikke tælle Læddene paa tværs, for jeg tror heller ikke, at Arild Huitfeldt har haft Rede paa sine 128 Aner, selvom han den Gang gjorde mere af Anetavler end nu, men en kongelig Afstamning har han nok kendt. Det maa da blive Opgaven for en Genealog at undersøge, om en saadan Overlevering kan forenes med de faktiske Forhold, og det mener jeg, den kan.

Vi har tre Holdepunkter for Valdemar Atterdags Fødsel, først: Hans Farbroder Valdemars Død 1304 i Rostock og: hans egen Optræden 1338 i Pommern, hvor han giver de pommerske Smaastæder Anklam og Greifswalde Stadtfæstelse paa og Udvidelse af de Friheder i Danmark, hans Forfædre har indrømmet dem. Som opkaldt efter Farbroderen Valdemar, maa han være født efter dennes Død 1304 (en Søster af ham blev gift 1324 og Brødrene Erik og Otto var sikkert ældre end han) og som den der i 1338 udsteder Privilegierne, maa han vel være over 21 Aar, vi faar da c. 1316 som hans Fødselsaar, hvilket ogsaa de fleste Forfattere har, men mig forekommer det sandsynligt, at han har været ældre. Og nu kommer vi til det tredje Holdepunkt: Da Kong Christopher II. 2. Feb. 1323 gør Wismar delagtig i Lübecks, Rostocks og Stralsunds Friheder, og da han 25. Juli 1328 giver Byen Rostock Handelsprivilegier, siger han begge Gange, at det sker med Samtykke (»cum consensu«) af hans Sønner Erik, Otto og Waldemar¹). Vilde man bruge dette Udtryk om et 3 Aars Barn, og kunde et saadant Samtykke have nogen bindende Virkning? Jeg tror, Valdemar i 1323 maa have været »lovvoksen« (15 Aar) altsaa født c. 1308²). Vi ser her Valdemar Atterdag i sine unge Aar færdes i Pommern, hvor ogsaa den Slægt Thun forekommer, hvis Vaaben Slægtebøgerne tillægger Tovelille. Erik Sjællandsfars Fødselsaar kommer naturligvis til at staa i Forhold til Valdemar Atterdags, det kan tidligst sættes til 1332, hvis Valdemar Atterdag har opkaldt sin førstefødte

¹) Mecklenburgisches Urkundenbuch VII, S. 82 og 596.

²) Jvfr. Skaanske Lov ved Brøndum Nielsen, 3. H., S. 296, Note til Linje 15. Skaanske Lov III, 2: Drengbarn maa ikke sælge Jord, før det er 15 Aar; se ogsaa Jyske Lov II, S. 50: Barn under 15 Aar kan ikke dømmes for Helligbrøde.

Søn efter sin i 1332 afdøde Broder Erik, den udvalgte Konge, og i saa Fald før Christoffer II.'s Dødsdag, 2. Aug., da han ikke blev opkaldt efter Farfaderen. Dr. Zahrtmann kan ikke faa det til at stemme, at jeg kan mene, at en saa ung Adelsmand kan være Ridder og Høvidsmand, naar jeg benægter Muligheden af, at en ung Adelsmand i 1325 kan have overleveret Hammershus til Ærkebispem, men han glemmer, at der er Forskel paa en Kongesøn og en almindelig Adelsmand. Gjorde ikke Valdemar Sejer sin uægte Søn Knud til Hertug i Estland, da han var 14 Aar gammel!

Dr. Zahrtmann mener, at Erik Sjællandsfar har været en gammel Dignitar i 1364, men synes det ham i saa Fald ikke underligt, at han ikke træffes i andre Breve og Dokumenter fra den Tid, naar han har haft et saa langt Liv, at han baade træffes i Funktion i 1325 og 1364? Han er Underskriver af Stralsund-Brevet i sin Egenskab af Høvidsmand og at ikke alle Underskriverne er Dignitarer fremgaar af, at der ogsaa er tre Knaber imellem¹⁾. Netop den Omstændighed, at Erik Sjællandsfar kun forekommer i det ene Dokument 1364, er et Tegn paa, at han ikke har været en af Rigets Dignitarer, men en ung Mand, der ikke har sat sig videre Spor i Tiden. Herpaa tyder det ogsaa, at hans Svigerfader bliver hans Efterfølger som Høvidsmand, thi at han skulde have været gift to Gange, vil jeg i Modsætning til et Sagn kalde et Paahit, som ikke har nogen Hjemmel. Oreby fik Erik Sjællandsfar med sin Hustru Margrethe Jacobsdatter²⁾.

Jeg skal slutte med at sige, at paa Erik Sjællandsfars Tid havde man som bekendt i Danmark ikke faste Slægtsnavne. Sjællandsfar var et Kendingnavn, der kunde tillægges forskellige ikke med hinanden beslægtede Personer. Saaledes fører f. Eks. Ridderen Johannes Sjællandsfar, der nævnes 1303, samme Vaaben, som Nicolaus Grubbe i Sjælland, der nævnes 1322, og maa vel altsaa være af samme Slægt. Naar Erik Sjællandsfar, saaledes som det fremgaar af hans Segl ved Stralsund-Dokumentet³⁾, fører den ene af de tre over hinanden gaaende Leopard, som Valdemar Atterdag har i sit Junkermærke, er det efter heraldiske Regler et Tegn paa, at han var Valdemar Atterdags uægte Søn, og hermed stemmer Slægtbøgerne overens.

Th. Hauch-Fausbøll.

Schackerne fra Ry.

I Personalhistorisk Tidsskrift 8. VI. 168 f. har Hr. Louis E. Grandjean gjort Rede for det ældste Afsnit af en Stamtavle, som Hr. G. giver Overskriften »Schack'erne fra Ry i Bakkendrup Sogn«. I Afsnittet, som det her foreligger, er der imidlertid en Del Fejl, som uden Tvivl bør rettes, og dette tillader jeg mig at gøre i det følgende.

Først maa jeg bemærke, at om Schack'er fra Ry i B a k k e n d r u p Sogn kan der ikke være Tale, da der ikke er noget Ry i Bakkendrup Sogn; derimod er der et Ry i Gjørlev Sogn, og det er dette, vi har med at gøre.

At betegne Slægten som stammende fra Ry, gaar næppe an; det er kun den ene Mand, og han er endda ikke Stamfaderen, der er født i Ry; hverken denne Mands Fader eller Mandens Søkende er født her. Stamfaderen, Rytter G r e g e r s S c h a c k, er ikke født i Ry; han laa i nogle Aar i Kvarteer i Ry, og her er saa et af hans Børn født; men dette berettiger ikke til at betegne Slægten som stammende fra Ry.

Rytter Gregers Schack blev viet i Gjørlev den 25. Maj 1686. Hr. G.

¹⁾ Hanserecessen I, S. 292, jvfr. Arild Hvitfeldt, S. 574.

²⁾ Historisk Tidsskrift I., S. 472.

³⁾ Danske adelige Segl fra Middelalderen.

anfører kun 1686 men hvorfor ikke give Datoen med? Den staar jo tydeligt i Kirkebogen. Og saa blev han viet til Malena Simonsdatter, ikke til Malene Ibsdatter, som Hr. G. opgiver. Peiter Schack var ganske rigtigt født i Ry og døbt 17. April 1687, men hvorfor oplyser H. G. ikke, at han blev døbt i Gjørlev? Saa var maaske Fejlen med Bakkendrup bleven undgaaet.

Denne Peiter Schacks Søn Jacob Schack var gift med Ab el Elisabeth Hartmansdatter, Hr. G. nævner kun hendes Fornavne. Den Side 169 opførte Anna Marie Schack, der er født i Slagelse, er ikke døbt den 19. Januar, men den 10. Januar, og hendes Broder, som Hr. G. kalder Peter, men som er døbt Peiter, er ikke døbt 1. Oktober, men 4. Oktober 1722.

Skovfoged Henrich Povelsen Hass eller Hase staar som begravet 5. September 1758; han blev begravet 16. Februar 1760, (det var hans 2den Hustru, der blev begravet 5. September 1758). Han blev heller ikke viet 2den Gang i Sørby, men i Sørbymagle.

Helvig og Kirstine Schack staar hos Hr. G. begge som fødte i Næstby; men der er ingen By af dette Navn; der er en Landsby i Sorterup Sogn, der hedder Næsby, og det er her, de er født. Kirstine er døbt i Sorterup den 22. April 1694, ikke den 21.

Murermester Gregers Schack døde ikke i Slagelse den 22. Januar, men den 8. Marts 1773 (se Skiftet), og af hans Børn er Murermester Peter Schack ikke døbt Peter men Peiter. Denne Peiter Schack havde ifølge Hr. G. 9 Børn, i Virkeligheden havde han elleve Børn, som det fremgaar af Kirkebogen, og af disse var ikke — som Hr. G. oplyser — Kammeradvokat Gregers Schack Nr. 1 af 2det Ægteskab; han var Nr. 2.

Iøvrigt skal jeg blot bemærke, at denne Slægt Schacks Stamtavle forlængst er udarbejdet og ført a jour. Den foreligger hos mig i indbundet Manuskript og er, — indtil den til sin Tid bliver afgivet til et af Statens Arkiver, — tilgængelig for enhver, der ønsker at se den, og de af Hr. G. i Tidsskriftet meddelte Enkeltheder har i mange Aar været vel kendte af Familien Schack og dens Paarørende.

John Arthur Lange.

Bog anmeldelser.

Slægten Salomonsen (Nyborg) ved Josef Fischer. København 1927. XXXII + 159 Sider.

Bibliotekar Josef Fischer, der allerede forlængst har gjort sig i høj Grad fortjent af den jødiske Genealogi i Danmark, har med den ovenfor nævnte Bog føjet et nyt Led til den allerede fra hans Haand foreliggende store Række af Slægtebøger over jødiske Familier, Eichel, Lazarus, Rée, Israel, Kalkar, Levin-Fridericia m. fl., og dokumenterer med dette nye Arbejde paany sin store og omfattende Viden paa dette specielle Felt.

Slægten stammer fra Salomon Salomonsen (død 1767), efter sin Fødeby almindeligt kaldet Salomon Nyborg. Slægtsnavnet Nyborg blev indenfor den jødiske Menighed brugt af Familiens Medlemmer næsten op til Nutiden. Stamfaderen fik 1725 Borgerskab i København som Tobaksspinder og Købmand. Han ægtede Sara Fürst, en Købmandsdatter fra Hamborg, og i Ægteskabet fødtes 14 Børn, af hvilke to døde smaa. Alle de øvrige 12 blev gift, men Slægtebogen gør ikke Rede for Afkom efter to af Døtrene, der blev gift i Tyskland, og om hvis Skæbne og Efterkommere

der ikke er forsøgt indsamlet Oplysninger. Den ældste Søn var Moses Salomonsen, der var Urtekræmmer og Vinhandler, og fra ham nedstammer langt den største Del af Slægten, idet den lægger Beslag paa ikke mindre end 110 af Bogens 159 Sider. Da Bogen gør Rede for alle Efterkommere saavel i Mands- som i Kvindeliner, rummer den en stor Mængde Personer, — Listen over de indgiftede tæller ca. 1000 Navne, — og giver alene derved et godt Bidrag til vor genealogiske Litteratur. Biografiske Oplysninger bringer Bogen kun om Stamfaderen og dennes Børn.

H. Hj.-N.

Slægten von Hirschen, von Hirsch, Hirsch. Kortfattede genealogisk-personalhistoriske Oplysninger med Portrætter ved Per E. Hirsch, Premierløjtnant. Trykt som Manuskript. Skovde 1927. 119 S. m. en Oversigtstavle.

Slægtens første Mand var Gert Christoph von Hirschen, der 1675 kom i dansk Tjeneste og døde som karakteriseret Oberstløjtnant paa sin Gaard Søndre Nord i Grue. Hans Hjemstavn formodes at være Østpreussen eller Bagpommern, hvor der levede en adelig Slægt af samme Navn, der, ligesom de første Repræsentanter for den norsk-danske Slægt, førte en springende Hjort i sit Vaaben. Noget Forsøg af Betydning paa at konstatere, om og hvorledes den norsk-danske Slægt er sammenknyttet med den tyske, har Forf. ikke gjort. Slægten har siden Stamfaderens Bosættelse i Norge været i overvejende Grad norsk og i Danmark kun været repræsenteret ved Efterkommerne af Stabskaptajn Waldemar Wilhelm Hirsch (f. 1767 i Frederiksstad, død 1813 i Nyborg). Dennes Søn var den fra Treaarskrigen særligt kendte Frederik Georg Henrik Hirsch, der var Pladsmajor i Fredericia under Belejringen 1849 og i 1876 døde som Generalmajor. Hans Søn var den af dansk og norsk Personalhistorie saa højt fortjente Oberstløjtnant Johan Christian Waldemar Hirsch, hvis store Samlingsarbejde »Danske og norske Officerer 1648—1814« vi vel allesammen mangen Gang er tyet til. Indenfor Norge har Slægten fostret adskillige kendte Mænd, saaledes den af norsk Landbrug saare fortjente Johan Leuthäuser Hirsch (f. 1843, død 1923). Som Tillæg bringer Bogen en lille Stamtavle over en anden norsk Militærslægt Hirsch, som det ikke er lykkedes Forf. at knytte til sin egen Slægt, samt over en Kristianssandfamilie Hirsch, uddød allerede o. 1750, og endelig en Række spredte Hirscher. Bogen er meget smukt trykt, og de talrige Portrætter er godt gengivne. Den er desuden forsynet med et fortrinligt Navneregister og en Oversigtstavle. Foreløbig er Bogen kun til Salgs ved Henvendelse til Forf., Box 110, Oslo. Prisen er 20 Kr. + Porto.

H. Hj.-N.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

Hald.

Hans Peter Hald, f. 5. Marts 1710 i Kirke Hvalsø, Birkedommer til Herlufsholm og Gisselfeld Birker til 1779. Hvor og naar er han død? Hvem var hans Hustru? Alle Oplysninger om hende savnes og modtages med Tak.

C. Krarup,
Sognepræst,

Tjustrup pr. Fuglebjerg.

2.

Stockfleth.

Laurids Valdemar Andreas Stockfleth, f. 7. Maj 1815 paa St. Thomas, S. af Kaptajn i Vejkorpset Niels Vilhelm S., døde 1858. Dato for Dødsfaldet samt Oplysning om hans Livsstilling savnes. Oplysninger herom modtages med Tak.

v. Eyben,
Postmester,
Ruds Vedby.

3.

Sommer-Bruun-Beck.

Mon nogen af Samfundets Medlemmer kender og vil oplyse mig om:

- 1) Byfoged i Middelfart Caspar Ernst Hartmann Sommers Bryllupsdag; (gift antagelig 1796—98 m. Edel Margrethe Bruun.
- 2) Borgmester, Auditor Jørgen Christian Bruun Sommers Bryllupsdag; gift antagelig i 1830'erne m. Axeline Beck; havde hun mon flere Fornavne?.
- 3) Borgmester J. C. B. Sommers Dødsdato (Dødsaar: 1854).
- 4) Vides noget om Præstesønnen Lauritz Sommer fra Stenmagle, hvor han fødtes 1799? (Han er vist død ugift og uden Stilling).

Mulige Besvarelser og Oplysninger modtages med Taknemlighed.

Sommer,
Sognepræst,
Serup pr. Lemming v. Silkeborg.

Svar.

1.

Thure Arensberg.

(4. V. 261).

Ifølge St. Hans Kirkebog ægteviedes 21. Marts 1799 Hr. Thure Arensberg, Feltskiærsvend og Jfr. Anne Marie Kinderman /: d: 19de Febr. d:a: dimiteret fra Frue Kirke: /: Forl: Hr. Peter Mackutto og Hr. Terkel Jensen Slott, begge boende Nr. 128 i Peder Hvidtfeldtstrædet.

Thure Arensberg har altsaa været gift to Gange.

Hauch-Fausbøll,
Dansk genealogisk Institut.

2.

Sognepræst Henrik Christian (Fogh) Wirring.

(8. V. 164).

Sognepræst til Jevnaker Henrik Christian Wirring, om hvem Hr. H. H. Schou allerede i dette Tidsskrifts 8. V., 240 har meddelt nogle Oplysninger, mistede i ung Alder sine Forældre og kom da til sin Svoger Raadmand Peter Laasbye i Aarhus og i 14 Aars Alderen i Aarhus lærde Skole, fra hvilken han i 1722 blev dimitteret til Universitetet i Kjøbenhavn. Efter Examen vendte han tilbage til Jylland, hvor han hos Hr. Christian Søltoft i Nørre Snede øvede sig i Prædikeembedet. I 1724 tog han først Examen philos. og 7. Decbr. s. A. theologisk Embedseksamen, begge Dele med Characteren *laud. ill.* Den 19. Januar 1725 tog han den praktiske Prøve med Characteren *laud.* Derefter opholdt han sig først i Roeskilde, senere i Kjøbenhavn, men reiste 1728 til Bragernæs for at besøge

en Broder, der var Kjøbmand her. Han var derpaa en kort Tid først Informator hos Hr. Hans Stud, resid. Capellan paa Strømsø, og derefter hos Sognepræst Johan Schmith i Eidsberg, men kom samme Aar som Informator til Hans Rosing, Sognepræst til Norderhov, som han ogsaa bistod med Prædikener, og af hvem han 15. December 1733 fik Kaldsbrev som personel Capellan. I sin Ansøgning af s. D. om kgl. Confirmation herpaa siger han, at han »er en fattig, venneløs Person, som kummerlig har slæpt mig gjennem Skolen og ved Academiet«. Han havde anbefaling af Provsten Blichfeldt af 10. Decbr. 1733, iøflge hvilken han i 5 Aar havde opholdt sig der i Provstiet. Men Kongen resolverede den 6. Febr. 1734, at Biskoppen over Akershus Stift Hr. Peder Hersleb først skulde afgive sin embedsmæssige Erklæring i Sagen. Da han imidlertid den 13. Febr. s. A. anbefalede Andragendet, idet han gjorde opmærksom paa, at Kaldet havde 4 Kirker og en Omkreds af 10 Mil og derfor trængte mere geistlig Betjening, beholdt Wirring under 26. Febr. s. A. kgl. Confirmation som personel Capellan hos Rosing, hvorefter han 14. Mai 1734 blev ordineret af Biskop Hersleb i Vor Frelzers Kirke i Christiania. Da Rosing afgik ved Døden Mikkeldagsaften 1742 (begravet 5. Octob. s. A. 59 A. gl.), efter 15 Aar at have været Sognepræst i Norderhov, søgte Wirring 2. October s. A. Kaldet efter ham, men fik det ikke, da en »ung Mand, der gik paa Skolen, da jeg var i Embedet« (c: Peter Jespersen Nyrop, f. 1714, † 1773, Søn af Biskop Christopher Nyrop i Christianssand), som han selv siger, fik Kaldet. Han havde gjennem sin Broder, Kammerraad og Renteskriver Fogh i Kjøbenhavn mangfoldige Gange søgt om Befordring, men altid forgjæves, skjøndt han havde de bedste anbefalinger fra sin Biskop og sin Provst. Da det imidlertid ved kgl. Resol. af 2. Marts 1742 var bestemt, at der i Norderhov skulde være en residerende Capellan, der skulde have 120 Rdl. i aarlig Løn af Sognepræsten, Høitidsoffer af Menigheden og udlægges en af Mensalgaardene, blev nu Wirring udnævnt til residerende Capellan i Norderhov ved Resolution af 1. Decbr. 1742.

Den 23. Aug. 1749 søgte han om at maatte blive Sognepræst til Jevnaker, som den gamle og sygelige Sognepræst og tidligere Provst i Provstiet Thomas Henrik Arøe (begr. i Jevnaker 14. Mai 1750) vilde opgive for ham, da han havde kjendt Wirring i mange Aar som Capellan i Nabosognet, og denne havde lovet at bistaa ham i hans Alderdom. Wirring udnævntes da 26. Sept. 1749 til Sognepræst i Jevnaker, hvor han døde 20. April 1768 (begr. 27. s. M.), 62 A. 10 M. 3 Ug. og 2 D. gl. efter 34 Aars geistlig Embedsvirksomhed.

Gift i Norderhov 30. Januar 1742 med Gjertrud Christine Rosing, født 1713 i Faaberg i Gudbrandsdalen, † i Jevnaker 1798 (begr. 13. Febr. s. A.), 84 A. gl., Datter af Sognepræst til Norderhov Hans Rosing og hans Hustru Elen Sophie Pans (begr. i Norderhov 5. Jan. 1729, 46¼ A. gl.). Hr. Hans Rosing var født 1683 i Faaberg, hvor hans Fader, Hr. Johan Hansen Rosing, var Sognepræst fra December 1682, og havde, før han 26. Mai 1717 kom til Norderhov, i 18 (c: 16) Aar været Capellan hos Faderen i Faaberg, hvor Datteren var født. I sit Egteskab havde Wirring 3 Børn, nemlig:

- 1) Else Margrethe, døbt i Norderhov 30. Januar 1744, begr. i Jevnaker 5. Aug. 1765, ugift.
- 2) Hans Rosing, døbt i Norderhov 29. October 1745, † i Christiania 20. Octob. 1786 (begr. i Slotsmenigheden 25. s. M.), ugift, Lieutenant.
- 3) Inger Sophie, døbt i Jevnaker 15. Marts 1756, † paa Bjellum i Jevnaker 18. April 1835 (begr. 30. s. M.), Enke.

Gift i Jevnaker 30. December 1783 (viet i Huset uden Trolovelse og Lysning) med Proprietær Thomas Boesen Borch, født

paa Bjellum 1754 (døbt 3. Aug. s. A.), † der 26. Juni 1817 (begr. 5. Juli s. A.), Søn af Lensmand Abraham Olsen Borch og Kari Olsdatter Bjellum.

E. A. Thomle.

3.

Den norske slekt Ramm.

(8. VI. 87).

I anledning av Herr Kommandørkaptein *Gustav Mørchs* anmodning om oplysninger vedrørende endel personer av ovennevnte slekt kan følgende meddeles:

Christian Frederik Ramm.

Var menig dragon ved Brigader Halckes Nordenfjeldske dragonkorps, kaptein *Henrik Ramms* (Sparboeske) kompani fra . . . til $\frac{10}{8}$ 1711, og er sjant ved samme kompani fra samme datum. Disse oplysninger finnes i Generalkrigskommissariatets avregningsbok for siste halvaar 1711. Her er nemlig alt befal medtatt helt ned til korporalen. I de senere avregningsbøker, 1713 og flg., er underofficerene ikke navngitt; derfor finnes det her omhandlede navn ikke igjen før fra $\frac{5}{9}$ 1718, da han efter regimentenes deling fikk plass som sekondløytnant ved 2. (Vestre) Vesterlenske nasjonale infanteriregiment. I denne stilling kan han saa følges til krigens slut. Ved kgl. res. av $\frac{1}{11}$ 1720 blev det bestemt, at de fleste sekondløytnanter og fenrikker fra s. d. skulde reduseres og settes paa vartpenge. Denne skjebne traff da ogsaa ovennevnte *Chr. F. Ramm*, som nu blev staaende paa vartpenge her til sin død $\frac{14}{3}$ 1723. I dødsmeldingen kaldes han fremdeles sekondløytnant ved kapt. *Pettersens* kompani, o: det samme kompani av Vesterlenske regiment, som han tidligere hadde tjent ved som virkelig sekondløytnant. Han maa altsaa hele tiden ha opholdt sig her og ha nydt sine vartpenger ved Vesterlenske regiment. —

Hans Ramm.

I Generalkrigskommissariatets avregningsbok siste halvaar 1708 finnes ved Nordenfjeldske dragonkorps og major *Reichweins* komp. en korporal ved navn *Johan Henrich Ramm* hele halvaaret. Likeledes i siste halvaar 1709. I siste halvaar 1711 staar han som sersjant ved kaptein *Henrich Ramms* komp., hvor da ogsaa førnevnte *Chr. F. Ramm* var ansatt som sersjant, men i anciennitet var yngre enn *J. H. Ramm*. Efter den tid blev som nevnt i endel aar underofficerenes navne ikke ført i regnskapene. Men fra $\frac{11}{6}$ 1717 føres i de norske militæretater for 1717 en *Henrick Ramm* som fenrik ved Generalmajor *Kruses* nasjonale dragonregiment, kaptein *H. J. Ungers* det Egerske komp., Dette har jeg ment maa være den samme som *Johan Henrich Ramm*. I Militæretatene for 1718 kaldes han imidlertid uten nogen anmerkning *Hans Ramm*, og uten at *Henrich* i 1717 er strøket. Ogsaa denne maa da formentlig være den samme: han staar i samme Stilling, ved samme kompani og med samme anciennitet ($\frac{11}{6}$ 1717), og *Henrich Ramm* er ikke strøket i 1717. Ved regimentenes deling fra $\frac{15}{8}$ 1718 strykes han i denne stilling (hans efterfølger ansattes fra $\frac{14}{10}$ 18), og fra nevnte $\frac{15}{8}$ 18 finnes saa atter *Henrich Ramm* nu som premierløytnant ved 1. (Østre) Oplandske nasjonale infanteriregiment, kapt. *Chr. H. Blichfeldts* det Vestre Gudbrandsdalske komp. Fra 1725 skrives han atter med sitt fulle navn *Johan Henrich Ramm* (til dels »von Rahm«). Fra $\frac{27}{6}$ 1726 avancerer han til kaptein ved 2. (Vestre) Vesterlenske nasj. inf. regt., og i denne stilling kan han siden følges frem til 1741, da han strykes (etterfølgeren er ansatt fra $\frac{8}{6}$ 1741).

Efter foranstaaende synes det sandsynlig, at de her nevnte *Johan*

Henrich Ramm, Henrich Ramm og Hans Ramm hele tiden, fra 1708 til 1741 har været en og samme mann, og at hans virkelige navn har været Johan Henrich Ramm. Navnet »Hans« i 1717 synes aa maatte være en feilskrift. Der raadet jo i den tid en merkverdig nonchalance i all rettskrivning; det ser ofte ut til aa ha beroet paa øieblikkets innfall det, om navnet skulde skrives Jean, Johan eller Hans.

Oslo 11. juli 1927.

Olai Ovenstad,
Stabsfanejunkker.

4.

(4. II. 112, Spm, 1., jfr. 251 f., Svar II).

Vagtmester ved 2. Husarkompagni Carl August Ludew. Gleditscher (Navnet er i Kirkebogen rettet fra Gleditz til Gleditscher) blev viet 8. Okt. 1787 i Garnisons Kirkes tyske Menighed til Karen Jacobsdatter Moser. Det synes saaledes, som om det første Barn er født før Forældrenes Vielse.

Hauch-Fausbøll.

Samfundets Anliggender.

Samfundets danske Afdeling afholdt Mandag den 7. Marts et Møde i Paladshotellet. Aftenens Foredragsholder var Underarkivar i Rigsarkivet, Dr. phil. Holger Hjelholt. Foredragets Titel var: Hvad man kan faa Svar paa i et Arkiv.

I Aarets Løb er følgende nye Medlemmer optagne i Samfundet:

Kaptajn H. E. E. Koch, Underarkivar, cand. theol. Bjørn Kernerup, Overformynder Sven Thomsen, Frk. Zimmermann, Kontorist Albert Fabritius, alle af København, Ingeniør Ernst Uldall, Fredensborg, og Nordsjællands Centralbibliotek, Helsingør.

Samfundet har for Tiden 372 Medlemmer.

Paa et Lørdag den 28. Oktober afholdt Bestyrelsesmøde supplerede den danske Bestyrelse sig med følgende Herrer: Byretsdommer A. Drachmann Bentzon, Fuldmægtig i Nationalbanken O. H. Clementsen og Direktør Th. Hauch-Fausbøll.

Samfundets Bestyrelse bestaar derefter af følgende Medlemmer.

Danske Afdeling:

Ordenshistoriograf, Dr. phil. <i>Louis Bobé*</i> , Formand.	Arkivar og Bibliotekar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet, Postkontrolør <i>H. Hjorth-Nielsen</i> , Sekretær.
Byretsdommer <i>A. Drachmann Bentzon</i> .	Postmester <i>C. Klitgaard</i> , Brønderslev.
Hofjægermester, Lensbaron <i>H. H. Berner-Schilden-Holsten</i> , Langesø.	Kammerherre, Etatsraad <i>G. Krag</i> .
Fuldmægtig i Nationalbanken <i>O. H. Clementsen</i> , Kasserer.	Ingeniør <i>Wilhelm Marstrand*</i> .
Direktør <i>Th. Hauch-Fausbøll</i> .	Arkivar i Rigsarkivet <i>S. Nygaard*</i> .
	Generallojtnant, Dr. phil. <i>A. P. Tuxen*</i> .

Norske Afdeling:

Statsarkivar <i>E. A. Thomle*</i> . Formand.	Bureauchef, Artillerikaptajn <i>C. M. Munthe</i> .
Generalsekretær, cand. jur. <i>Harald Gram*</i> .	Arkivamanuensis <i>A. W. Rasch*</i> , Sekretær.
Godsejer <i>G. F. Heiberg</i> .	Højesteretsadvokat <i>A. Skjelderup</i> .
Overretssagfører <i>A. Juul</i> .	

De med * betegnede Herrer danne henholdsvis det danske og det norske Skriftudvalg.

Samfundets af den danske Afdeling valgte Revisorer er Kontorchef i Landmandsbanken *L. Bie* og Overretssagfører *St. Hetsch*.

REGISTER

Af H. C. Roede.

Personerne anføres som Hovedregel paa deres Slægtsnavn, o: et saadant, der ikke er opstaaet alene ved at sætte »sen« til Forgængerens Navn, en Skik, der for Landboernes Vedkommende varer til ca. 1828, jfr. Fr. af 30. Maj s. A. Føres et saadant Slægtsnavn ikke, anbringes Vedkommende paa Fadersnavnet eller bliver eventuelt at udelade, naar de ikke i Teksten er nøjere bestemte.

Desuden udelades de Personers Navne, hvorom intet af videre Betydning siges i Teksten, f. Eks. Førere for Hærafdelinger, Konger og Fyrster, i hvis Tjeneste de i Teksten nævnte Personer staar, Forfattere, hvis Værker citeres o. s. v.

Hvad den nyere Tid angaar, — Grænsen kan vel sættes ved ca. 1700 — nævnes Hustruerne paa deres Pigenavn og paa det Navn, de faar ved Giftermaalet.

For den ældre Tids Vedkommende sættes de kun paa deres Pigenavn; er dette ikke noget egentligt Slægtsnavn, bliver det at udelade.

Er Navnene latiniserede, bibeholdes denne Form i Registret, medmindre Teksten oplyser, hvorledes de skal gengives paa Dansk.

Nævnes en Person flere Gange paa samme Side, antydes det, hvor saadant anses fornødent, ved et mindre Tal foroven, tilhøjre for Sidetallet.

Fyrster sættes paa deres Navn, ikke paa Landets, medmindre dette anses mest praktisk, da tillige derpaa.

Sammensatte Efternavne, f. Eks. Lente-Adeler, sættes paa første Dels Begyndelsesbogstav, altsaa i det nævnte Tilfælde paa L.

Partikler, som von, de, des, de la, du, zum o. s. v. ses der bort fra; Eks.: des Vignes sættes under V.

Begynder Efternavnet med le eller la, sættes det under L. Er Partiklen, f. Eks. du, smeltet saaledes sammen med Navnet, at et nyt Ord er dannet, f. Eks. Dupuy, anbringes Navnet paa Partiklens Begyndelsesbogstav, her altsaa paa D.

Lokaliteter og Institutioner, hvorom Teksten har Bemærkninger af særlig Betydning, er optagne i Registret.

Aagaard, Anna Dor. 157. — Anna Dor. 90. — Anna Elisab. 157. — Cecilia 93. — Hans Henr. 157. — Jac. 157. — Joh.e Maria 157. — Kirstine 244. — Laur. Chr.sen, Slotspr. 245. — Lucie Emerentze 90. — Maria, Barn 157. — Maria, Barn 157. — Oluf Hansen, Hørkr. 90 ² 157 ⁹ . — Pet. Andr., Pr. 90. — Sophie 157.	Aagesen, Reg.,kv.m. 90.
Aalborg, Christen Poulsen, Grovsm. 155 ² .	Aarestrup, Fr. Carl 90. — Pet., Folem. 90.
	Aars, Niels Jensen, Rektor 230 ³ .
	Aarøe, Niels Nielsen, Pr. 39? 221.
	Aastrup, Ingeb. 90. — Jens Nielsen, Sadelkn. 90.
	Abel, Jac., Kons.forv. 90.
	Abelsted, Henning Cortsen, Pr. 50.
	Abild, H. 93.
	Abildgaard, Jens 107.

- Achton, Christen Laur. sen., Kpl. 235 f. — H. C., Pr. 126. — Hans Laur. sen., Pr. 64. — Laur. Christensen 236.
- Adelaer, Cort, Gen.adm. 243.
- Adolph, Iver Ped.sen, Provst 52.
- Agerup, Magd. 116.
- Ahlefeld, v. Ahlefeld, Chr.e, Gr.inde 156. — Dor. Christina 112. — Fr., Gen.maj. 210. — Kay, Amtsforsv. 112. — Mette Catr. 156.
- Ahrsleben, C. 99.
- Albek, N. 95².
- Albert af Orlamünde 12 29.
- Albertin, Brstorph, Kanc.r. 90. — Dor. 90.
- Albimontanus (Hvidberg), Mads Laur.sen, Pr. 239.
- Albrecht af Meklenburg 13 18.
- Allerup, Barb. Margr. 91. — Hans, Pr. 91.
- Alsdorf, Anna Cath. 259.
- Altenburg, Antonia Aug. 156.
- Ambrosius, Joh.s 105.
- Amundin, Hans 107. — Ulrica Eleon. 107⁴.
- Ancher, Bernt?, Konf.r. 82.
- Anchersen, Ancher 99. — Joh. Joachim 99. — Ped. 99.
- And.sen, And., Brygger 141. — And., Lærer 152. — Bjørn, Pr. 223. — Jens, Murm. 143². — Joh., Raadm. 236. — Jørg., Pr. 185. — Mort., Bager 91. — Mort., Kbm. 141. — Rasm., St.skr. 242. — Thom., Pr. 70. — Thor, Brygger 145⁶.
- Anker, se Ancher.
- Anna Fr.ca Philippina, Hert.inde af Slesv.-Holst. 54. — Soph., Prinsesse 49.
- Anthon, Lucia Dor. 91. — Pet., Bogb. 91.
- Anthonius, Bager 141.
- Arctander, Ped. Mikkelsen, Pr. 52.
- Arensberg, Anne Marie 266. — Thure, Feltsk.sv. 266.
- v. Arensdorph, Fr., Ob. 64².
- Årentsen, Arent, Kpl. 237.
- Arnfeld, Margr. 47.
- Arniseus, Chr. 86. — H., Livlæge 86.
- Arntsen, Cort, Pr. 225.
- Arthur, Kg. 17.
- Arvesen, Pet., Komm.r. 91².
- Arøe, Thom. Henr., Provst 267.
- Asbach, Aspach, Adam Dan., Hofkir. 154. — Anne Kirstine 137. — Cath. 154. — Margr. Elisab. 154. — Martin, Toldkammererer 137⁴. — Sixtus, Bisp 91. — Wilh. 137. — 3 Børn 154.
- Aschanius, Helv. Henr.sdt. 61. — Ped. Henr.sen, Pr. 61.
- v. Aschwedel, M. 109.
- Aspach, se Asbach.
- v. Asperen, Adelg. Pet.sdt. 91. — Joh., Amtskir. 91.
- Assens, Claus Laur.sen, Pr. 54.
- Atke, Jørg. 148.
- August, Hert. af Brunsvig-Lüneb. 43 45.
- Augusta, Hert.inde af Augustenb. 43.
- Aurilesius, Anne 131.
- Baadts, Elisab. Magd. 91.
- Baardsen, Skule 2.
- Backer, Hans R., Pr. 40 206.
- v. Baden, Laur. Erntsen, Pr. 219.
- Bagger, de Bager, Hans, Bisp 239 241 f. — Hedev. 95. — Karen 115. — Oluf, Pr. 116. — Ped., Pr. 115. — Ped. Povlsen, Pr. 221. — Rebecca Olufsd. 116.
- Baggesen, Laur., Kommercer. 116.
- Balken, Sille Antonid. 159.
- Ballauf, Adelh. Kirstine 112.
- Balle, Arent, Rentekr. 91. — Enggelke Magd. 91. — Fr., Oretssagf. 168. — Gertr. 92. — Joh.e Fr.e, Bisp.inde 159. — Nic. E., Bisp 159³. — Ped. 91. — Ped. Ped.sen 91. — Rasm. Jensen, Overkøbm. 91. — Pigebarn 159. —? 159.
- Balslov, Balslev, Balslav, Birg. 53. — Chr.f., Dr. 44 51 f. 68 221 225 239. — Kirsten Ped.sdt. 43² 60 62 245. — Ped. 44. — Thomas 60² 221².
- Balzar, Chr. 102.
- Bang, And. 103. — Chr. Fr. 108. — Claus, Raadm. 69. — Corf. Schurmann 103. — Hans, Kpl. 56² 59. — Hans Jørg., Hofpr. 92. — Henn. Clausen, Pr. 57. — Jac. Jesp.sen, Pr. 221. — Jens 103. — Jens Christensen, Pr. 57. — Jens Thomsen, Pr. 238. — Maren 239. — Math., Prof. 40² 66² — Niels, Bisp 45 f. 61 69 225 239

- 248². — Niels, Fr. 232 234. —
Sten Holger 110. — Thomas 103.
— Thomas, Prof. 241².
- Banner, Erik, Amtm. 224 227. —
Niels 223.
- Barfod, Niels, Raadm. 256.
- Barfoed, Else Cath. 108.
- Barmeyer, Herman 260. — ? 260.
- Barnekow, Fr. 135. — Mort. 135.
- Barner, Chr.e 168. — Fr. Holg. 168.
— Leop. Theod., Kmj. 167. —
Regitze Soph. 167.
- Barnholt, Caspar, Borgm. 121.
- Barscher, Else Didr.sdt. 241².
- Barstorph, Bastrup, Casp. 131. —
Else 13. — Jok. Phil. 131⁵. —
Soph. Hedeve. 131.
- Bartholdi, Charl. Marie 108.
- Bartholin, Alb., Rektor 42 151². —
Anne 130. — Anne Margr. 130.
— Anne Marie 130. — Bertel,
Prof. 240. — C. 86. — C. Chr.,
Etr. 133. — Casp., Etr. 130 157².
— Else 130. — Else 157. — Hans,
Prof. 157. — Joh. Fr., Prof. 130².
— Joh.s Thomsen, Prof. 52. —
Kirstine 130. — Rasm., Dr. 43
122 130². — Thom., Prof. 52 130²
240. — Barn 130. — Drengbarn
130. — Maj. 133.
- Bartold, Martin, Kommandant 216.
- de Basballe, v. B., Mikael, Kfr. 139.
— Komm.kpt. 139.
- Basse, Knud, Hattem. 41. — Niels,
Skolem. 249². — Ped. Laur.sen,
Pr. 252.
- Bastrup, se Barstorph.
- v. Bavière-Grossberg, Gr. 31.
- Bay, Ole 90.
- Bech, Bek, Beck, Anna Soph. 169
264. — Axeline 266. — Gert
Nielsen, Pr. 70. — Hans Nielsen,
Kpl. 241. — Helena 135. — Joh.
135. — Maren Jensdt. 105. —
Mette, Enke 92. — O. 92. —
Ole, Brygger 92³. — Thom. Olsen,
Kusk 92. — Barn 92. — Barn 92.
— Barn 92. — Barn 92. — Enke
92.
- Becher, Becker, Abrah., Pr. 225. —
Charl. Hedeve. 166. — Henr.e
Wilh.e 118. — Jac. Gottfr.,
Apot. 64 229² 235. — Joh.e Hen-
rica 83. — Soph. Eleon. 110.
- Beckler, Bechler, Dor. Rasm.sdt.
109. — Henr., Brygger 150⁴. —
Nic. 150. — Wilh.e Helene 150.
- Beckmann, Joh. Adolph, Hdls.m. 93.
— Enke 92.
- Bedsted, Povl Christensen, Pr. 238².
- Beenfeldt, Poul, Ob. 209.
- Below, Laur. 43.
- Bendtsen, Bentsen, Bendt, Brygger
149. — Hans, Sejl.m. 92. — Jens,
Brygger 150⁷.
- Bentheim, Sl. 9.
- Bentzon, Benzon, Anna 92. — Niels
Dr. 238. — Niels, Geh.r. 92. —
Sophie 151.
- Berchman, Andreas 260.
- Berentzen, Dav., se Berndtz.
- Berg, Andr., Lærer 92. — Anna
Elisab. 111. — Karen 107. —
Maria 116. — P. O. 111.
- Bergen, v. Bergen, Andr., Ldsdm.
92. — Henne 98. — Karen 92.
- Bergendal, Jens 110. — Jens Ped.sen,
Pr., se Kolding. — Sør. Laur.sen,
Kpl. 52.
- Bergmann, Joachim Chr., Reg.kv.m.
163.
- Bering, Biering, Anne 131. — Dorthe
40. — Gertr. 131. — Jytte 228.
— Mads 101. — Maren 131 240.
— Mette 101. — Ped., Borgm.
40. — Ped., Pr. 247. — Vitus,
kgl. Historiograf 40 45 131⁷ 228
235 240 241². — Drengbarn 131.
— Ob. 131.
- Berling, G. C. 109.
- Berndtz, Anne Elisab. 135. — David
Joh., Hørkr. 92? 135². — Ellen
92. — Joh.e Kirstine 135.
- Bernhard, Hert. af Slesvig-Holsten,
Gen.maj. 243.
- Berninck, A. A. 109.
- Bernstorff, Andr. Pet., Udenr.min.
175 177² 178 180. — Aug. Louise
178.
- Berregaard, Chr., Etr. 127. — Maria
92. — Ob.ltn. 92. — ? 127.
- Bertelsen, Berthelsen, Christen, Kpl.
53. — Ludv., isl. Kbm. 143. —
Niels, Øltapper 141.
- Berth, Birg, Maria 93. — Laur.,
Groshandler 93.
- Beuchler, Beata 97.
- Beverlin, Chr., Brygger 155.

- Bibow, Siegwert, Gen.maj. 212².
 Bidstrup, Jens Christensen, Pr. 247.
 Bielefeld, Joh. Clausen, Brygger 142.
 — Frue 142.
 Bierregaard, Niels 98.
 Bieske, Jac. Laur.sen, Kpl. 46.
 Bille, Bilde, Cicilia Andrea 167.
 — Dan. Ernst, Kontreadm. 167.
 — Fr. 54. — Ida Skeel 258. —
 Karen 223. — Pernille 44 46. —
 Soph. Amal. 167. — Steen 54.
 Bing, Erich, Hørkr. 154. — Justr.
 139.
 Birch, Birck, Andr. 93. — Andr.,
 Byskriver 93. — Anna Dor. 93.
 — Antoinette Charl. 93. — Carl
 C. 93. — Charl. Marie 93. —
 Christen 108. — Chr. 93. — En-
 gelke M. 91. — Fr. Chr. 108. —
 Hans Christensen, isl. Købm. 93.
 — Maria Elisab. 93. — Soph.
 Chr.a 93.
 Bircherod, Abig. Maria 222 f. 226 f.
 — Chr. Broderus 233². — Clara
 Jensdt. 237. — Fr. Chr. 223. —
 Hans Jensen, Prof. 39 93. — Jac.
 Jac.sen 47². — Jac. Jensen, Prof.
 40 232. — Jens Jac.sen, Bisp
 39—71 219—48. — Jens Jensen,
 Prof. 39 70 f. 223 238. — Karen
 Marg. 93. — Ped. Jensen, Pr.
 233².
 Birg. Bastians 92.
 Bisted, Janus Friedenreich 97. —
 Jens Ibsen 97.
 Bisterfeldt, Bernt Fr. 93. — Gertr.
 93. — Henr. 93²? — Jokum
 Lawin 93².
 Bielke, Henr., Rigsadm. 243.
 Bjellum, Kari Olsdt. 268.
 Biönöen, Adam Bartholomeisen 119.
 Biørn, A. H. 102. — A. M. 102. —
 Andr., Agent 115. — Axel Jen-
 sen, Provst 228 233. — Dor. 93.
 — Jon Jørg. 97. — Karen 111².
 — Margr. 115. — N. 102. — Ped.,
 Bager 93.
 Biørnsen, Barb. Leop., Rektorinde
 93. — Mads, Kpl. 226.
 Blaa, Bodil 83. — Lavrens Jensen 83.
 Bladt, Hans Ped.sen, Borgm. 244.
 Blanchenburg, Dor. Knudsdt. 63. —
 Knud Jac.sen, Borgm. 63.
 Blicher, Jens Nielsen, Pr. 244.
 Blichfeld, Christen 102. — Christen
 Jensen, Pr. 42 45. — Ped. Chri-
 stensen, Pr. 250. — Provst 267.
 Blix, Ped. Eriksen, Pr. 87.
 Bloch, Fam. 119—123. — Anna 122.
 — Anna Cath. 122. — Anna
 Margr. 123. — Fr. Bernt 90 93.
 — Gyri 123. — Gyri 121. — Hans
 Fr. 90 93. — Lucie E. 90. — Ma-
 riane 90 93. — Niels 121. — Niels
 Olsen 121. — Ole 123². — Ole
 Nielsen, Raadm. 121². — Ped.,
 Kpl. 122 f. — Ped. And.sen, Pr.
 226. — Pernille 123. — Sør.,
 St.provst 93². — Thom., Provst
 121 ff. — Trine 123. — Tønne
 90.
 Blom, Oluf, Kpl. 222.
 v. Blome, Anne 47.
 Blymester, Christen, Konrektor 231
 243 f.
 Boöder, H. N. 93.
 Boertmann, Sus.a 112.
 Bohn, Anna Dor. 93². — Joh.s 93.
 — Rasm. 93. — Valent. Joakim,
 Hoffurer 93.
 Boldich, Ernst Chr., Sl.pr. 93.
 Boll, Marie Cath. 98.
 Bonsach, Gerh. Joachimsen, Pr. 245.
 Borch, Borck, Fam. 119—123. —
 Abrah. Olsen, Lensm. 268. —
 Alex. Alexandersen, Pr. 119 f. —
 Alex. Clausen, Pr. 119 f. — And.,
 Pr. 119 f. — Ane 127. — Claus,
 Kpl. 120. — Hans Thomassen 53.
 — Inger Soph. 267. — Jac.,
 Feltskiær 119. — Jac. Alex.sen,
 Kpl. 54 119 f. — Jens Alex.sen,
 Pr. 119 f. — Kari 268. — Liv
 Alex.sen, Sorenskr. 119 f. — M.
 103. — Maren 119 127. — Maren
 Alex.sdt. 119. — Margr. 119. —
 Niels 120. — Ole, Dr. 119 127².
 — Ole Clausen, Pr. 119. —
 Thom. Boesen, Propr. 267.
 Borchorst, Jac. Moridtsen, Pr. 229².
 — Joh.s Mouridsen, Pr. 50. —
 Kield Mouridsen, Pr. 48. — Mo-
 ritz, Pr. 231.
 Borkhusen, Jørg., Raadm. 243.
 Borman, Hans, Pr. 232.
 Bornemann, Henr., Prof. 94 238 f.
 243. — Joh. Adolph, Slotspr. 248.
 — Ph. J. 86.

- de Boudard, Marquis 77.
 Borre, Pet., Hof-Agent 157². —
 Sophie 157.
 Borrebye, Bendix 95. — Charl.
 Maria 95.
 Borri, F. J. 223.
 Borris, Andr., Guldsm. 94. — Bente
 Paulsdt. 94. — Hans Christensen
 94.
 Borthig, Lucia Thumina 109.
 Borup, Anneke Cath. 94. — Christen
 Ped.sen, Brygger 94.
 Boy, Anna 147.
 Boye, Bøye, Anna 94. — Frans,
 Boghold. 94. — Hans, Stud. theol.
 94. — Math., Kons.skr. 94.
 Bozenhard, Joh.e Henrica 83. —
 Gen.konsul 83.
 Brabant, Elisab. Cath. 118.
 Braem, Bram, Anne Margr. 130. —
 Gødert, Krigskomm. 247. — In-
 ger Margr. 164. — Karen 164²
 165 f. — Mort. Corfitzen, Pr. 164
 166.
 Brahe, Anne 42. — Axel 42. —
 Christence 229. — Margr. 40.
 Brandt, Andr. 94. — Anna Cath. 94.
 — Fr., Pr. 70. — Hans, Pr. 48.
 — Joh. Conr., kgl. Køkkeninsp.
 94. — R. 99. — Thom. Fr.,
 Komm.kpt. 94.
 Brasch, Christen Hostrup 94.
 Brasen, Niels Jensen, Kpl. 239.
 Bratbjerg, Niels Jørg.sen, Pr. 229.
 Bredahl, Hans 117. — Hans 102.
 Bredenberg, Andr., Provst 94.
 Breslow, Chr. Math. 94. — Fr. 94.
 — Gundel Kierstine 94. — Hans
 94. — Lars 94. — Math. 94.
 Breum, Erik Jensen, Kpl. 241.
 Brink, Brinck, Anna Margr. 144. —
 Hans Didr. 94. — Ivar 94. —
 Iver, Kronpr.s Livkarl 144. —
 Iver, Pr. 94² 95. — Maria Soph.
 Chrf.sdt. 235.
 Brix, Laur., Borgm. 226 229.
 Broch, Brock, Dor. 131. — Dor. 131.
 — Else 103². — Elseb. 131. —
 Henr., Barber 143. — Henriche
 131. — Jens Sør.sen, Brygger
 131 f. — Joh. 131. — Jok. 131 f.
 — Karen 111. — Kirstine 132.
 — Maren 107. — Mette 92. —
 Mette 132. — Mette Soph. 131.
 — Frue 143.
 Brochmann, Bodil Hansdt. 225. —
 Christen 159². — Dorthe 40. —
 Hans Enevoldsen, Bisp 48². —
 Hans Rasm.sen, Prof. theol. 40
 160? 226². — Jesp., Bisp 159⁴
 250. — Rasm. Hansen, Prof. 49².
 — Sille 159.
 Brockenhuus, Anna E. 258. — Joh.
 Ludv., Overhofmester 258.
 Brod, Maren Jørg.sdt. 47².
 Brolægger, Hans 253.
 Brorson, Agnetha Cath. 115. — Barb.
 Agnetha 95². — Charl. Maria 95².
 — Chr. 115. — Chr. Riese 95.
 — Joh. Ped., Pr. 104. — Nic.,
 Pr. 95⁶. — Ped. 95.
 v. d. Bruck, Anna Elisab. 260. —
 Cath. E. W. 259 f. — Corn.
 Wilh., Hofapot. 259. — Joh.
 Bernh., Sm.m. 260.
 de Bruges, Marguerite Gasparde 72
 74 76 f.
 Brun, Bruun, de Bruun, Andr.
 Thomsen, Pr. 246. — Asmus, Sn.
 154². — Bagge Jac.sen, Kpl. 232.
 — Bodel Lene 117. — Cath.
 Andr.sdt. 105. — Chr. Fr. 117.
 — Cicilia 101. — Claus Jensen,
 Pr. 221. — Dor. Gustina Charl.
 95. — Edel Margr. 266. — Elisab.
 Cath. 97. — Erik (Henr.), Pr.
 172². — Hans Leth 117. — Jens
 Hansen, Pr. 251. — Joh. Nordal,
 Digter 81. — Lars Ped.sen 95.
 — Maren 117. — Martha Nielsdt.
 65. — Niels Ped.sen, Provst 65
 224. — Ped. Larsen 95. — S.
 108. — S. 90. — Urban, jun.
 117. — Urban Ped.sen, Pr. 233.
 — g. Stub 99. — Krigsr. 169.
 Brunlundt, Mads 260.
 Brunov, Jac. Hansen, Provst 233
 243. — Knud Jac., Urtekr. 95.
 — Martha Maria 95.
 Brüchner (Bröchner), Reg.kv.m. 161.
 Bræmer, Andr., Byfgd. 88. — Joh.s,
 Hofpr. 225.
 Brøer, Agneta Dor. 96. — Charl.
 Amal. 95.
 Brønderslev, Jens Pet.sen, Pr. 246.
 Brønstorff, Cath. Maria 113.
 Brønstrup, Kirstine Marie 103.
 Buch, Buck, Andr. And.sen, Brygger
 95². — Hans Hansen, Pr. 247.
 — Hieron., Pr. 234² 243. —

- Ingeb. Kirstine 95². — Margr. 222. — Paulina 95.
- Buchholtz, Christen 106. — Fr. Chr., Hofviolon 95. — Hede. 95.
- v. Buchmann, Anna Elisab. 260.
- Buchwald, de Buchwald, Balth. Joh., Prof. 139. — Claus, Brygger 129 f. 144. — Gundel Maria 139. — Wolf 105.
- Budde, Anna Cath. 44.
- Bugge, Cath. 110. — Samuel, Pr. 45.
- Bunkefod, Hans Allesen, Pr. 239.
- Buntzen, Elisab. 88.
- Burchard, Jens, Pr. 50 244.
- Burghof, Annica Herm.sdt. 96. — Joh. Dan., Raadm. 96.
- Burmand, Inger Christina 112.
- Buss, Anna Maria 99. — Chr. 99.
- Buwinckhusen, Konrad, Borgm. 256.
- Bygom, Chr., Lærer 153.
- Bülche, Anna 63. — Pet., Præs. 63 228².
- Bülow, Anna Soph., Ghr.inde 156. — Else 131. — Ide Fr.ca Joachim 158.
- Byssing, Rasm., Pr. 246. — Rasm., Økonom 140. — Rasm. Mathsen, Underfgd. 96. — Barn 140. — Frue 140.
- Bøcher, Anna Cath. 172. — Ulr. Bugge, Vinhdl. 172.
- Bøgvad, Albert 103. — Apollone Mort.sdt. 96. — Cæcilia 103. — Joh., Vinhdl. 96. — Margr. Soph. 129. — Pet. Andr., Kpl. 245.
- Bøhm, Jonas 62. — Sn. 62.
- Børghesen, Børge, Felber. 135². — Nic., Brygger 135. — Ped., Brygger 96².
- Bøye, se Boye.
- Caars, Jørg. Henr.sen 111.
- Calixtus, Georg 86.
- Calov, Dan., Apot. 62 222.
- Calundan, Hans Ped.sen, Rektor 226. — Sør., Prof. 57.
- Calvet, Esprit, Dr. 74.
- Carl V., fransk Kg. 13. — Kurpr. af Pfaltz-Heydelberg 227². — Ærkebiskop 261.
- Carl, Chr. Thomsen, Kommandør 96. — Peiter Klomand 96.
- Carlsen, And., Skipp. 96. — Henr. 96.
- Caroline Mathilde, Dronn. 78.
- Carstens, Adolph Gotth., Geh.r. 177.
- Carstensen, Ped., Kpl. 54 224.
- Caspergaard, v., Claus Clausen, Hofjunker 96. — Jac., Pr. 260. — Mette Cath. 96.
- Caspersen, Geert, Kleinsm. 96. — Stephen, Sekr. 96.
- Cassius, Chr., Informator 145. — Barn 145.
- Castensen, Hans, Underkøbm. 96. — Ped., Køkkeninsp. 147⁴.
- v. Castenskiold, Agneta Dor. 96. — Carl Adolph 96.
- de Cederfeldt, Barthol., Etr. 96. — Mette Cath. 96.
- Charisius, Chre Charl. 167. — Constantinus Augustus, Kfr. 167. — Kirstine 167.
- Charlotte Amalia, Dronn. 231.
- Chartius, Niels Laur.sen, Kpl. 51.
- Cheitom, Morten Ped.sen, Pr. 225. — P. 100.
- Choiseul, Sl. 9.
- Christensen, And., Pr. 224. — David, Pr. 224. — Greg., Konrektor 49. — Hans, Pr. 65. — Jens, Rektor 250. — Jens, Økonom 140. — Joen, Brygger 144. — Joh.s, Boghold. 96. — Just, Brygger 149³. — Lars, Møller 169. — Mog., isl. Kbm. 97. — Ped., Byskr. 152. — Thøger, Raadm. 236.
- Chr. II. 38. — VI. 14. — dsk. Prins 67. — Hert. af Slesv.-Holst.-Glücksb. 43 45. — Albert, Hert. af Slesvig-Holsten 66 232. — August, Hert. af Slesvig-Holsten 232. — Wilh., Prins 232².
- Christiana, dsk. Pr.e 59.
- Christine, Dronn. 17.
- Chrf. II. 13 f. 262 f. — af Baiern 3 13 24.
- Chrf.sen, Hemming, Br.vinsbr. 97.
- Cicignon, Joh. Casp., Ob. 211.
- Claudian, Ped. And.sen, Pr. 243.
- Clausen, Fr., Hdlsm. 97. — Povl, Pr. 228.
- Clauson, Renteriskr. 97. — Anna Kirstine 97.
- Clemendsen, And., Pr. 97. — Jørg., Forv. 136².
- Clood, Ped. 94.
- Cneutelin, Chr., Kpl. 62.

- Colding, Anne Marie 97. — Joh.s Iver, Fr. 97.
- Collet, Beata 97. — Math., Amtm. 97.
- Collin, Ped., Skibspr. 132.
- Colnet, Rob., Obltn. 216.
- de Coninck, Fr. 259. — Marie 259. — Maria Henr. 259 f.
- Conradi, Chr. Wilh., Pr. 97. — Judithhe 97.
- Copie, D. O. 97. — Henr., Brygger 97. — Joh.e 97.
- Copman, C. A. 100.
- Cornisch, Edle Valentina 97. — Joh., Pr. 97 f.
- Cortnummius, Justus, Prof. 63 240².
- Cramer, Crammer, Balthas. 98. — Carl Fr., Prof. 175. — Carl Jul., Købm. 175² 176 178 181. — Elisabeth. Cath. 98. — Emilie Henr. 175 177 ff. 181. — Fr., Maler 98. — Joh. Andr., Prof. 175. — Juliane Charl. 175. — Jørg. Nielsen, Gross. 98². — Margr. Marie 175. — Marie Cath. 98. — Maria Elisabeth. 98. — Nic. 98. — Otto, Garver 98.
- Cromwell, Oliver 3.
- Crone, Hans 170. — Mog., Brygger 155.
- Curtius, Alb. Severin, Kpl. 98.
- Curtz, Charl. Amal. 155.
- Cøler, Mette Danielsdt. 97.
- Dahl, Dall, Guri And.sdt. 98. — Laur. Nielsen, Kpl. 231 245[?].
- Dahlstrøm, F. C. 117. — O. C. 117.
- Daldorph, Chr., Kasserer 98². — Christine 112. — Henr. 98. — Mauritz 98.
- Dalgreen, Fr.e Birg., Barn 160. — Joh., Skom. 160.
- Dalvitz, Henne 98. — Knud Pet.sen, Pr. 98.
- Dam, Alb., Kpl. 244.
- Damsberg, Mads Jørg.sen, Kpl. 65.
- Danchel, Danckel, Chrf., Pr. 218. — Else Soph. 96.
- Danneschiold-Laurvig, Anna Soph. 156. — Anna Soph. Amal. 156. — Ant.e Augusta 156. — Charl. Amal. 152. — Chr. Conr., Kommandør 156². — Chr. Fr., Barn 156. — Ferd. Ant., Gr. 156⁴. — Fr. 156. — Fr. Ludv., Gr. 98 156. — Mette Cath. 156. — Ulr.a Eleon., Gr.inde 156. — Barn 156.
- Danneschiold-Samsøe, Cath. Christine 152. — Chr., Gr. 98² 152². — Conradine Chr.e, Gr.inde 98 152. — Dor., Gr.inde 98. — Fr., Gr. 98. — 2 Børn 152.
- Daphin, Barbara 153.
- Dauw, Lovise 113².
- Davidson, Chr., Prok. 99².
- Debes, Christine, Justr.inde 157. — Lucas, Justr. 157.
- Dedekam, Anneke 99. — Jonas 99. v. Deden, Hartv. Otto Pet.sen, Obltn. 52.
- Degenfeldt, Hannibal 211.
- Dejn, Anna Maria 99. — Chr., Isenkr. 99.
- Deichmann, Anna Cath. 88. — Bartol. 226. — Jens Henr., Kanc.sekr. 88. — Ped. Willumsen 55 226.
- Dekker, Joh.a 99. — Wilhelm 99. v. Deurs, Jan, Borgm. 99. — Joh.e Beata 99.
- Deville Ferrier, Mlle 73.
- Dichhoff, Adam Ehrenreich, Gen.gewaltiger 99.
- Dichman, Ped. 143.
- Didr.sen, Joh., Kanc.sekr. 99.
- Discher, Birgitta 99. — Ped., Pr. 99.
- Dixen, Cath. 137. — Lucia 137.
- Dolmar, Jens, Mag. 145 229.
- Dolner, Jfr. 159.
- Dor. Luysa, Hert.inde af Sønderb. 46.
- Dorschæus, Chr., Kpl. 99². — Dor. 99. — Joh.s, Provst 99.
- Drachard, Drakkart, Drachardt, Børn, Prof. 64. — C. 93. — Lucas Math. 99.
- Dreas, Gertr. 92.
- Dreier, se Dreyer.
- Dreves, Chr., Bager 100². — Maria Soph. 100².
- Drewsen, Elisabeth. Magd. 106. — Jac., Vinhdl. 100². — Magd. Fr.ca 100².
- Dreyer, Drejer, Anna 113. — Anna Christina 100². — Anna Margr. 217 f. — Didrik 217. — Didr., Forst. 134. — Hans, Kommercer. 113. — Henr., Overkbm. 100. — Jan. 100. — Jens Henr.sen, Urtekr. 99 100². — Karen 99. — Margarethe 217. — Maria 99. — Michael, kgl. Oplagsskr. 99. — ? 138.
- Dringelberg, Dorthe 253.

- Drostrup, Karen Hansdt. 222. — Niels 223.
- Due, Manderup, Ob. 100. — R. 93.
- Duffrich, Jac. Hansen, Pr. 64.
- Duhamel, Arkivar 78.
- Dumreicher, v. Dumreicher, Joh. Henr., Komm.kpt. 100. — Joh. Jac. 100.
- Duntzfelt, Sl. 259. — Anna Abig. 259. — Anna Cathr. 259. — C. Wilhelm 259³ 260. — Cath. Elisab. (Lisette) Wilh.a 259 f. — Johan Fr., Kpt. 259. — Joh. Fr. Henrik, Skibskpt. 260². — Joh.a Franciska 259. — Maria Henr. 259 f.
- de Durfort Civrac, Anne Marie Eugénie, Vicomtesse 73. — Marie Louis Augustin, Vicomte 73. — ? 73.
- Durop, Jens Ped.sen 151² 153.
- Dverg, Dverig, Christen And.sen, Borgm. 244. — Siegf. Friis, Borgm. 100⁴ 113.
- Ebbesen, Jesp., Kontrolør 100.
- Ebeltoft, Ingeb. 100. — Maren 110. — Niels Ped.sen 100.
- Ebelø, Chr. 165.
- Eberhardt, Anna 100. — Joh. Dan., Vinhdl. 100.
- Edelberg, Arv Michelsen, Brygger 153³. — Fr., Urtekr. 154². — Lene 154.
- Eden, Km.tj. 79.
- Edinger, Lor., Prof. 219 238. — Mette 101. — Ulr. Fr. 101.
- Edvard III., eng. Kg. 13 20.
- »Egerne« 101.
- Eggeriis, Augustinus Laur.sen, Hdlsm. 101³.
- Eggerius, Hans Steenbuch 114.
- Eggers, Maria 151.
- Ehlers, Eilers, Elers, Eilertz, Chr. Lodberg 116? 158. — Elisab., Frue 158. — Margr. 128. — Nic. 108. — Sigbrecht 108².
- Ehm, Joh.s, Lds.dm. 245.
- Eichel, Fam. 264. — Joh., Borgm. 101.
- Eilers, se Ehlers.
- v. Einsidel, Sidonia Maria 233.
- Einsperg, Anna Maria 101. — Chrf. Elovius, Pr. 101.
- Eisenberg, Didr. Chrf. 99.
- Elert, Joh., Pr. 101. — Tyre 101.
- Eliassen, Hans, Kpl. 40.
- Eller, Cicilia 101. — Hans Wilh., Amtsforv. 101.
- Elsegaard, Cath. Birg. 101. — Sør., Dir. 101.
- Enevoldsen, Enevold Hansen, Urtekr. 101. — Jens, Urtekr. 101.
- Engelsen, Anna 101. — Joh., Tømmerm. 101.
- Erik af Pommern 3 13 15 f. 18² 31. — Hert. 262. — Chrf.sen, Prins 262 f. — Sjællandsfar 261 ff.
- Eriksen, Erichsen, Bent, Lædertoger 138. — Hans, Reg.feltskær 102. — Jac., Tøjhuskr. 102. — Jens, Amtskr. 239. — Joh.s, Provst 70. — Lars, Hofmurm. 102 137³.
- Erlandsen, Jens, Tobaksfabrikant 102³.
- Erlands, Ingeb. Kirstine, Bertelsdt. 95².
- Erlund, Sidse Cath. 150.
- Ermandinger, Elisab. Rise Soph., Barn 129. — Barn 129. — Barn 129. — Høj.radv. 129. — Prok. 129².
- Ernst Gynter, Hert. af Augustenb. 45.
- Ernst, A. Sophie 130. — Henr., Høj.r.ass. 52. — Joh. 154.
- Esmarch, Jens, Hdlsm. 102. — Jytta Bering 102.
- Ewertsen, Ped. 102³.
- Eyerup, Birg. a. Cath. 102. — J. 102.
- Eyffler, Hans, Brigader 163.
- Faber, Jac., Provst 130 235. — ? 137.
- Fabich, Inger 103.
- Fabricius, Anna 130 221. — Christen Rasm.sen, Pr. 170. — Chr., Stadsfys. 61. — Chr. Michelsen, Pr. 170. — Chr. Conr., Pr. 172. — Ehrengart Melusine Ludomilie 172. — Fr. 86. — Jac. 86.
- Falbe, Carl Wigandt 102². — Chr. Ludv., Zahlkass. 102². — Engelke 102. — Ferd. Wilh. 102². — Joh. Chr., Etr.? 102³?. — Ulr. Anton 102².
- Falch, Falck, Falk, Abrah. 102. — Abrah. 157. — Anna Elisab. 102. — Carl Andr. 157. — Chr., Toldkammerer 240. — Karen Ped.sdt. 122. — Ped., »Tygmester« 122. — Gross. 157².

- Falchenberg, Falkenberg, Anna Margr. 144. — Cath. Marie 106. — Pet. Rasm.sen, Isenkr. 146.
- de Falsen, Margr. Marie 175.
- Falster, Joh. Rasm.sen, Klokke 155.
- Fangel, Jac. Knudsen, Pr. 54.
- Fausing, Balth. 102. — Birg.a Cath. 102.
- Feddersen, Frantz, Bogh. 103.
- Fellum, Andr. Aschenberg 105. — Elisab. Cath. 105.
- Felsen, Otto 103².
- Felthusen, Chr. 103. — Sidsel Margr. 103.
- Fenden, Christence Cath. 103.
- Fenger, Else 103². — Pet., Hdlsn 103².
- Fers, J. 117.
- Fersløw, Cæcilia 103. — Jens, Pr. 103.
- Fester, Hans Didr., Styrn. 103. — Sus.a 103.
- Fibiger, J. A. 115.
- Fich, Hans, Pr. 42.
- Fielkecron, Oluf, Dr. 67 68³.
- Fincke, Finche, Finke, Drude 226². — Jac., Prof. 39³ 133. — Joh., Kommercer. 133². — Margr. 51². — Sophie 133. — Sophie Margr. 133. — Jfr. 133.
- de Fine, Arnold, Bisp 229 231.
- Finkenhof, Mad. 146.
- Fischer, Fisker, Anna Joh.a 90³. — Cath. Jonædt. 103. — Christen. Pr. 225. — Dan. 103. — Ferd. Anton, Pr. 103. — Inger 103. — Joh. Thom.sen 96. — Ped. 90.
- Fleischer, Dor. 237. — Esaias, Apot. 39 237. — Esaias, Pr. 56.
- Flensburg, de F., Chr. Pet., Søkpt. 103. — Dor. Gustina Charl. 95. — Helena Dor. 103.
- Flesburg, Lor. 103. — Niels 103. — Ped. 103.
- Flint, Charl.a Soph. 104. — Claus, Kbm. 103. — Fr. 104. — Fr., Pr. 104. — Kirstine Marie 103.
- Flod, Chrf. Jørg.sen 227.
- Fogh, Fog, Fock, And., Justr. 104. — C. G. 95. — Else 104. — Helena Maria 116. — Jørg., Stadsob. 241 244. — Laur. Jensen 246. — Magd. Soph. 110. — Niels, Hdlsn. 104. — S. 95. — Wolfgang Chr. 116. — Enke 104. — Justr. 104. — Renteskr. 267.
- Folsach, Anna Elisab. 104³. — Anna Soph. 104. — Georg Balth. 104. — Hans, Amtsf. 104³. — Povl Joh. Ludv. 104.
- Foltmar, Agnete Marie 104. — Anna Margr. Elisab. 104. — Carolina Adolphina 104. — Cath. Maria 104. — Chrf., Organist 104². — Elisab. Christina 104. — Friderica 104. — Joh. Pet. Marquard 104. — Joh.s, Organist 104.
- de Fontenay, Carl Fr., Komm.kpt. 104. — Ulr. Margr. 104.
- Forbes, Forbus, Forbussen, Carina Willumsdt. 254 256. — David Pet.sen 256. — Duncan 254. — Hendrik Pet.sen 256. — Laur. Pet.sen 256. — Malene Pet.dt. 256. — Maren Petdt. 256. — Margr. Willumsdt. 254 256. — Pet. 257. — Peter, Købm. 255 ff. — Rasmus Pet.sen 256. — Sander 254 f. 257. — Willum, Raadm. 254 f. — Willum, Ting-skr. 255³.
- Forman, Rob., Vaabenkonge 254.
- Fortling, Fr. Chr. 104. — Jac., Hofbygm. 104.
- Fosberg, Damianus Ped.sen, Over-kbm. 104.
- Foss, [Anna] 147. — Chr., Assess. 154⁶. — Drude Cath. 118 127. — Ingeb. 50 244. — Jens, Dr. 154. — Math., Bisp 69 225 231² 244. — Niels, Etr. 104. — Niels, Hører 154. — Niels, Prof. 147. — 2 Børn 154.
- Fowlis, Sl. 10.
- Franch, Franck, Cath. 105. — Michael, Pr. 94 105. — Nic., Kanc.-forv. 105. — Olave Maria 105.
- Francke, Hans, Sm. 62. — ? 62.
- Frankenau, de F., Frankenau, Fr. Chr., Etr. 140⁴. — Fr. Franch, Prof. 140. — Georg Conr., Barn 140. — Georg Fr., Prof. 140⁴. — Joh. Ernst, Pr. 105. — Margr. Amal. 140. — Margr. Marie 105. — Mathie Sibylle 140. — Rasm. Fr., Barn 140. — Drengbarn 140. — Pigebarn 140.
- Fraxe, Margr. 152. — Nic., Guldsm. 152.
- Fr. IV. 228. — VI. 14 19 26 28. —

- Arvepr. 180. — Hert. af Holstein-Gottorp 228. — Wilh., Hert. af Sachsen Altenburg 67.
- Fr.ca Amalia, Hert.inde af Slesvig-Holsten 66 232.
- Fr.sen, Claus, Raadm. 240.
- Fribert, Joh. Conr., Garver 148. — Maren 148.
- Frick, Hans, Pr. 105. — Petronella 105.
- Fricke, Hans 117. — Karen 117.
- Friderich, Chr. Carl, Overjæger 105. — Maren Jensdt. 105.
- Friderices, Fridrichsen, Chr., Hdlsm. 105. — Fr., Kandestøber 105. — Gotfr., Prltn. 105. — Ped., Skibskpt. 105.
- Fridtz, Karen 105². — Sør., Pr. 105².
- Friberg, Mette 105. — Samuel, Bødkerm. 105.
- Friede, J. B. 106. — Mort. Ped.sen 106.
- Friedebach, Anna Petronella 106. — Herm., Amtsforv. 106.
- Friis, Fries, Fris, Anne Nielsdt. 252. — Christen Nielsen, Pr. 50. — Chr. Lodberg, Prof. 158. — Conradine Chr.e, Gr.e 98 152. — Dor., Jfr. 158. — Dor. Mundine 108. — Elisab. 106. — Fr. 46. — G. 93. — Hans til Clausholm 165. — Hans, Provst 224. — Hans Knudsen, Hører 154². — Joh., Borgm. 43. — Joh. Fr., Etr. 106. — Maren 106. — Medea Laur.sdt. 43. — Mog., Gr. 46 146? 242 244. — Niels, Raadm. 252. — Niels Hansen, Pr. 258. — Ped. 106. — Ped., Pr. 106. — Ped., Pr. 106. — Povl Chr.sen, Degn 106. — Sara Hedev. 106. — Sigfr., se Dverig. — Sophia 113.
- Frimodt, Elisab. Magd. 106. — Joh., Auktionsdir. 106.
- From, Anna Cath. 166. — Bertr., Pr. 223. — Thom. Jac.sen, Pr. 166.
- Frost, Karen 99.
- Frydensberg, Bodil Cath. 106. — Janus 106.
- Frøhlich, Hilleborg 214. — J. F., Gen. 214.
- Frørup, Cath. 142.
- Fuchs, Barb. Maria 95.
- Fugl, Cath. Marie 106. — Sør. Larsen, Brygger 106.
- Fuglsang, Herm., Pr. 106. — Lucia Abelone 106.
- Fuiren, Christine, Bar.esse 128. — Didr., Bar. 128. — Didr., Bar., jun., 128. — Jørg., Læge 51². — Margr., Bar.esse 128. — Thom. 232.
- Fyenboe, Jørg. 150.
- Fyrbach, Claus Henr. 109.
- Fürst, Sara 264. — Købm. 264.
- Fyrstenberg, Sl. 28.
- Fæster, Jens Jørg. 97.
- Førslev, Førsløw, And. Math.sen, Pr. 230 233. — Sør. Ped.sen, Pr. 42.
- Gaas, Joh. Ped.sen, Pr. 235.
- Gad, Dor. 55. — Ped. Ped.sen, Pr. 55.
- Galskiøt, Boletta Margr. 111.
- Gamborg, Andr. 136. — Barn 136.
- Garben, Baltzer 116.
- Gardenholtz, Charl. Marie 93.
- Garmann, Herm., Præs. 222. — Vilhelm 222.
- Gedde, Margr. 128² 129.
- v. Geisspitzheim, Maria Elisab. 54 f.
- Gerner, Henr. Thomsen, Pr. 147 238. — Karen Thom.dt. 147. — Maria Henr.sdt. 238. — Oluf, Borgm. 147².
- Gersdorf, Gerstorff, Soph. Amal. 67. — Bar.esse 166.
- Gertrud af Habsburg, Gr.inde 7.
- Gertsen, Christen, Pr. 51 56.
- Gesius, Jac., Apot. 221.
- Getreuer, Chr. Otto, Maler 106. — Magd. 106. — Zach., Maler 146.
- Giefning, Laur. Jensen, Kpl. 69? 243.
- Giese, A. 86.
- Giedsted, de Giested, Anneke Cath. 94. — Karen Jensdt. 105².
- Giellerup, Anna Kirstine 106³. — Rasm., Kpl. 106².
- Gielstrup, Karen 107. — Laur., Hdlsm. 107.
- Gievoning, Joh. Jac. 246.
- Giøde, Henr., Bogtr. 247.
- Giødesen, Jens, Bisp 250.
- Gjords, Benedicte Dor. 159.
- Gjødsen, Niels, Kpl. 248.
- Gjøe, se Gøye.
- Glad, Agnethe 149. — Anne Marie 149. — Knud, Maj. 149².
- Glahn, Adam Aug., Ingen. 168. — Alfr., Lektor 168. — Doris, Frk. 168. — Hans Egede, Fabr.insp.

168. — Hans Egede, Flm. 168².
 — Henr. Chrf., Kok 168. — Holger, Tandl. 168. — Hother, Arkit. 168. — Kai, Dep.chef 168. — Ludv., Pr. 168. — Sigurd Egede, Ingen. 168. — Svend Egede, Forp. 168. — Vilh.e Elisab., Frk. 168.
- Gleditsr, Carl Aug. Luden 269. — Karen 269.
- Glim, Anna Maria 108.
- Glob, Margr. Jac.sdt. 171. — Silla Maria 240.
- Glud, Hans Nielsen, Stud. 152. — Inger 164² 165. — Maria 107⁴. — Niels, Klokker 107⁴. — P. J. 109. — Sør., Bisp 235. — Sør. Nielsen, Pr. 164⁴ 165².
- Godiche, A. H. 98. — Andr. Hartvig, Bogtr. 107. — Anna Magd. 107.
- Godsche, P. 109.
- Godtzon, Christen Sør.sen, Pr. 222.
- Goische, Henr. Henr.sen, Provst 227.
- Goldt, Drude Soph. 107. — Henr. Ditlev, Aud. 107.
- Graah, Audr., Kanc.forv. 107. — Petronella Helene 107.
- Grahm, Maren 107. — Niels Hansen, Kapt. 107.
- Gram, v. Gram, Chr. Fr., Kmhr. 107. — Cæso, Prof. 234. — Fr. Carl, Hofmarschal 107. — Fr.ca Lovisa 107. — Hans, Prof. 258. — Niels Hansen, Pr. 246. — Soph. Hedevig 107.
- de Gramont, André Jos. Hippolyte, Hert. 75 78 f. — Ludovic, Hert. 75. — Marie Gabrielle, Hert.inde 75 78 f.
- Grandberg, Anna Soph. 107. — Rechlev, Kir. 107.
- Grandjean, P. B., Arkivregstr. 1—38.
- Grave, Anne 223. — Erik, Bisp 49 69 223.
- Gregers, Apot. 253 255.
- Gregersen, Hans, Ltn. 149. — Jens, Komm.provst 50. — Jørg., Brygger 149².
- Greis, Valborg Jensdt. 114².
- Griffenfeld, P., Storkansler 239.
- Grot, Jens 68.
- Grove, Axel, Pr. 248. — Gerh., Arkivsekr. 173. — J. 97.
- Grubbe, Jacob 208. — Nicolaus 263. — Sidsel 208 214. — g. Krag, Frue 129.
- Grubendal, Jfr. 84.
- Grundtvig, Jørg., Pr. 107⁴. — Ulrica Eleon. 107⁴.
- Grüner, Gustav, Kpt. 128. — J. 110. — Soph. Amal. 128.
- Grønbeck, Laur., Pr. 246.
- Grøngaard, Anna Cath. 107. — Dor. 131. — Elseb. 108 131. — Iver, Raadm. 107 131³. — Joh.s 107. — Barn 131.
- Grøtcker, Leonh. Laur.sen, Gen.toldforv. 65².
- Gudenrath, Schach 106.
- Guderding, Elisab. Cath. 105.
- Gudmand, Niels, Kbm.sv. 141. — Skipp. 155.
- Gudscher, Anne Marie 97.
- Guido de Lusignan, Kg. 31.
- Guldager, Andr. Michelsen 245.
- Gundersen, Lor., Sn. 108.
- Gustaf III., sv. Kg. 175—81.
- Gutknegt, Maria 113.
- Gyberg, Anna Elisab. 104³.
- Göldencrone, Jens, Bar. 134. — Kirstine, Bar.esse 167. — Ped. 134.
- Gyldenløve, Antonia Augusta 156. — Charl. Amal. 108 152³ 156. — Chr., Gen.feltmarschal 152². — Chre 156. — Ulr. Chr., Gen.adm. 108 152 156. — Ulr. Fr. 156³.
- Gylding, Maria 91.
- Günthelberg, Sus.a Christine 113.
- Günther, Oven 86.
- Gyusting, Jac. Jensen, Pr. 69.
- Gødsen, Hans, Pr. 239.
- Gøye, Gjøe, Falk 223. — Henr. 69. — Mette 84 171.
- Haaber, F. C. 100.
- Hågensen, Ambiørn, Brygger 144². — Barthol., Proviantskr. 151².
- Haarløv, Poul Olsen, Kpl. 88.
- Hadders, Margr. 242.
- Haels, se Hals.
- Haffenreffer, Georg Thom., Kr.komm. 63. — Math., Prof. 63.
- Hafn, Blasius Hansen, Kpl. 192.
- Hage, Christine Hansdt. 96.
- Hagedorn, Chrf., Kommandør 148. — Frands Hansen, Pr. 236. — Hans Eyer 148.
- Hagerup de Gyldenpalm, Anna Catr. 102.
- Hahn, Hane, v. Hahn, Herm., Raadm. 57. — Jørg., Mag. 67 232 236. — Sus.a 57. — (Taulov), Sus.a

- Jørgsd. 239. — Vincentz Joachim, Jægern. 65.
- Halager, K. 95.
- Hald, Hans Pet., Birked. 265.
- Halk, Pr. 260.
- Hallesen, Pet. 94.
- Hals, Haels, And. Jensen, Pr. 56. — Baltz. Jensen, Pr. 54 60. — Jens, Kpl. 54. — Jens Sørensen 221. — Niels And.sen, Rektor 40 66 f. 227².
- Hammer, Chr. 137. — Geert, Byskr. 166. — Inger Othilia 166². — Jørg., Komm.provst 50.
- Hank, Susanna 150.
- Hans, Kg. 17 26 29.
- Hansen, And., Brygger 136². — And., Pr. 51². — Arvild, Postkass. 136. — Baltzer, Køkkenskr. 60 147 240. — Christen, Rektor 250. — Chr., Prof. 230. — Claus, Pr. 193. — Gøde, Pr. 221. — Hans, Bager 256. — Jens, Pr. 247. — Jens, Raadm. 149². — Joh.s, Pr. 95². — Jørg., Renteskr. 45 138 235. — Laur., Pr. 226. — Laur., Raadm. 136. — Mads, Borgm. 234. — Mads, Raadm. 53. — Mour., Pr. 227. — Niels, Borgm. 233. — Niels, Sn. 154⁴.
- Hansten, Hansten, Anne Cath., Barn 143. — Barthol., Barn 143. — Jac., Barn 143. — Joh., Barn 143. — Karen 143. — Laur. Barthol.sen, Hørkr. 143⁷. — Lisbeth 142. — Ludv., Isenkr. 142². — Marie, Barn 143. — Samuel, Isenkr. 143. — Dr.barn 143.
- Haranger, Niels Ped.sen, Kpl. 58.
- Harboe, Bolette Marie 159. — Christine, Ghr.inde 128. — Fr.e Louise, Bispinde 159. — Joh.e Fr.e 159. — Ludv. 159. — Ludv., Bisp 159².
- Harder, Rebekka 116.
- Harloff, Heinr., Obltn. 210.
- Harmens, J. C. 93.
- v. Harrasofsky, Cath. 166. — Ernst Wilh., Stud. 166. — de Arra, Joh. Heinr., Maj. 162 166. — Margr. Eleon. 162 f. 166.
- Hasebart, Abigael 41 48 51 60 66² 67² 223. — Wichmand, Bisp 47.
- Hass, Hase, Anna Maria 101. — Anna Soph. 169 264. — Henr. Povlsen, Skovfgd. 169 264. — Sidsel 169.
- Haste, Soph. Magd., Prenke 148.
- van Hauen, Lambert 111.
- Haxthusen, Maria Elisab., Hofm.inde 54 f.
- Heegaard, Cath. 116. — Justinus Christensen, Skipp. 116.
- Heger, Joh.e Kirstine 158. — Karen Margr. 159. — Ped., Barn 158. — Ped., Barn 158. — Steph. Ped.sen, Raadm. 158⁵. — Frue 158.
- Hegesen, Hans, Skipp. 155.
- Heiden, L. L. 109.
- Heimerich, Joh.s, Pr. 50.
- Heldevad, Hans Laursen, Kpl. 221.
- Helgesen, Poul, Brygger 144³.
- Helm, Ernst Gynther, Pr. 60 221.
- Helmer, H. 155.
- Helms, Fr. Chr., Km.j. 133. — Pigebarn 133.
- Helmstedts Universitet 85 f.
- Helsing, H. 93.
- Helt, Chr., Raadstueskr. 153. — Nic., Adm. 64². — Ulr., Pr. 237.
- Hemm, Gregorius 250.
- Hemmer, de H., Chr.f., Borgm. 234. — Henr., Borgm. 40. — Joh.e 40 234. — Karen 240. — Karen Margr. 93. — Margr. Chrf.sdt. 46.
- Hemmet, Iver Iversen, Bisp 252.
- Hennings, v. H., Aug., Amtm. 174. — Aug. Adolph Fr., Kmh. 167. — Elisab. 88. — Lina, Frue 174. — Margr. Eleon. 167. — Paul, Overr.sagf. 173 f.
- Henr. IV., eng. Kg. 13.
- Henr.sen, Christ., Styrm. 146. — Jens, Stud. 138. — Thom., Pr. 50.
- Herberstein, Gr. 11.
- Herfurt, Cath. 64 229². — Chr., Kpl. 62. — Chrf., Apot. 64. — Maren 119 127. — Markus, Hofmed. 119 127⁵. — Barn 127. — Drengbarn 127. — Pigebarn 127.
- Herløv, Joh.e Povlsdt. 88.
- Hermansen, Jens, Pr. 53.
- Hersleb, Hersløv, Fr.e Louise 159. — Jens, Kbm. 150. — Maren 150. — Pet., Bisp 105 267. — Petronella Helena 107.

- Hersom, P. 102.
Hess, And., Raadm. 256.
Hestesko, Obltn. 211.
Hind, Agnete 149. — Cath. Kirstine 149. — Inger 149. — Jonathan Laur.sen, Urtekr. 149⁴ 151. — Sus.a 149. — 2 Børn 151. — Frue 151.
Hirsch, v. Hirschen, v. Hirsch, Chr.sandsfam. 265. — Sl. 265. — norsk Militærsl. 265. — Fr. Georg Henr., Gen.maj. 265. — Gert Chrf., Ob.ltn. 265. — Joh. Chr. Wald., Ob.ltn. 265. — Joh. Leuthäuser 265. — Wald. Wilh., Stabskpt. 265.
Hiardemaal, Edv. Christensen, Kpl. 234.
Hjort, Hiort, Andr. Fr., Kpt. 134. — Chr., Barn 134. — Chr., Søkadet 134. — Hans, Kpl. 105. — Ingeb. Kirstine 160. — J. 117. — Jesp., Ldsdm. 63 233². — Margr., Barn 134. — Ped., Kanc.sekr. 231. — Pet., Schoutbynacht 134⁶. — Petronella 105. — Povl 105. — Sebast. 102. — Schoutbynachtinde 134 f.
Hjorthøy, Hiorthøy, Fgd. 155. — Sør. R. 137.
Hjørring, Thomas Henr.sen, Pr. 45.
Hofman, Ida Soph. 139. — Thøger 240.
Holberg, Ludv., Digter 258.
Holck, Margr., Bar.esse 115.
Holm, Abrah. 158. — Hans, Barn 158. — Hans 98. — Ingeb. Olufsd. 100. — Jac., Barn 158. — Jac., Rektor 42. — Ole Hansen, Brygger 153². — Ole Nielsen, Hørkr. 135². — P. 103. — Pet. Jac.sen, Lector 122. — Ped. Sønnesen 102. — Rasm., Brygger 158⁴.
Holman, Elisab. Magd. 91.
Holmboe, I. 108.
Holst, Anna Kirstine 97. — Anna Soph. 107. — Cath. Birg. 101. — Elisab. 110. — Fr. Povlsen, isl. Kbm. 139. — Fædde 109. — G. A. 93. — Hans, Lærredskr. 143. — Henr. 154. — Henr., Prok. 137². — Jac. Jac.sen, Pr. 57 220. — Jens And.sen 129. — Jens Iversen, Pr. 240. — Lor., Lærredskr. 143². — Margr. 143. — Maria 107. — ? Mette 137. — Barn 137. — Barn 137. — Frue 137. — Frue 143. — Frue 137.
v. Holstein, Birthe 152. — Cath. Christine 152. — Charl. Amal. 158. — Charl. Amal. 158. — Chr. Fr., St.amtm. 152 158. — Chr.e Øllegaard 158. — Ide Fr.ca Joachime 158. — Joh. Georg, Ghr. 158³. — Soph. Hedev. 107.
v. Holsten, Hans Adolph, Hofr. 59.
Holt, Mikkel 260.
Hopner, Hans, Licentiat 242.
Hoppe, Else Marie, Adm.inde 128.
Horn, Jens Sør.sen 110.
Hornemann, J. B. 90.
Hornæus, Georg Joh., Provst 246.
Horrebov, Anne Margr. 147. — Chr., Prof. 147. — Chrf. 147. — Ped., Prof. 147³. — Soph. Magd. 148.
Hosbond, Jens Ped.sen, Kpl. 241.
Hostrup, Helene 160. — Jens, Kpt. 160.
Houby, Anna Maria 97.
Hovenbek, P. 114.
Hoybye, Antonette 117.
Humle, Humble, Christen Rubechsen, Pr. 233 236. — Ped. Christensen, Provst 240.
Husum, Niels Hansen, Pr. 244.
Huttman, Præfekt 78 f.
Hvalsøe, Cort Ped.sen, Pr. 55. — Maria 108.
Hvid, Hviid, And. Madsen, Kpl. 56. — Ellen Cath. 96. — Laur., Pr. 60.
Hvidberg, se Albimontanus. — Ped. Nielsen, Pr. 236.
Høck, Anna Dor. 90.
Høeberg, Joh. Boye Junge 111. — Maria Helwig 111. — Mouritz, Raadm. 111.
Høg, Just, Akad.bogtr. 132². — Tage 47.
Hønne, Høne, Henr., Kbm. 48. — Joh. 43 245.
Høpfner, Anna Magd. 107. — Lucia D. 91. — Nic. Chr. 97.
Høpner, Joh.s, juris licentiat 131.
Hørning, Hans Jørg.sen 111.
Høst, Jens 170.

- Høyberg, Laur. 91.
 Høyelse, Pet. 245.
 Høyer, C. Fr. 105. — Ehm 119. —
 Jac. 112. — Liv Borch 120.
 Høykarl, Hans Jensen 53 57.
 Ild, Sam. Jensen, Pr. 62.
 Ingemann, Sør. 118.
 d'Inguibert, Antoine François Xa-
 vier Gabriel 77. — Charles Joseph
 77. — Marguerite Gasparde 72
 74 76 f. — Marie Sophie 77.
 Irgens, Joachim 242.
 Isenburg, Sl. 11.
 Iserberg, Anna Margr. 226.
 Israel, Fam. 264.
 Ivers, Anna Margr. 117. — Stadskpt.
 117.
 Jac.sen, Jak.sen, Axel, Pr. 46. —
 Baltzer, Mag. 253. — Barthol.,
 isl. Kbm. 138². — Biørn, Raadm.
 146. — Jac., Kirkevæрге 140. —
 Jørg., Pr. 55 242. — Knud,
 Borgm. 230. — Laur., Bisp 45²
 54. — Ped., Pr. 238.
 Jacobæus, Anne 157. — Holg., Prof.
 132³ 157². — Holger Chr., Ltn.
 132. — Jac., Provst 132². —
 Laur., Bisp 39. — Math., Prof.
 71 132 245. — Thom., Læge 132.
 — Frue 133. — Pigebarn 132.
 Jeanne Darc 6 20.
 Jeger, Hans, Pr. 242 246.
 Jegind, Maria 91.
 Jensen, Arved, Grovsm. 154². —
 Christen, Slagter 150. — Dav.,
 Klædekr. 143² 157 158². — Dinis,
 fhv. Raadm. 60. — Eschild, By-
 fgd. 140. — Hans, Pr., se Ravn.
 — Hans, Pr. 231 238. — Jens,
 Vint.sv. 146. — Jos., Bud? 158.
 — Jørg., Kpl. 237. — Mogens,
 Borgm. 256. — Ole, Brygger 147.
 — Ped., Brygger 141. — Ped.,
 Tob.sp. 155. — Sør., Klosterprior
 230. — Thom., Brygger 140³.
 Jerlø, Birg.a Cath. 102.
 Jerne, Bent 110.
 Jersin, Karen 132. — Villads, Bogtr.
 132².
 Jespersen, Laur., Læge 230. — Niels,
 Dr. 220.
 Jessen, Fr., Alumnus 113.
 Joensen, Arne 123.
 Johan Friederich Alex. Wied-Neu-
 wied, Fyrste 259. — Georg, Kur-
 prins af Sachsen 49 59.
 Joh.sen, Chr., Hdlsm. 108.
 Jonasen, Jonas, Slagter 130.
 de Joncourt, Marie 259.
 Juel, Christence 45. — Iver til Ville-
 strup 56. — Jens til Kjeldgd. 251.
 — K. D. 106.
 Justsen, Jens, Pr. 44.
 Juul, Axel Iversen 228 f. — Axel
 Nielsen 50. — Elisab. 129. —
 Elseb., Frue 220. — Jens, Bar. 128.
 — Karen 220 225. — Kirsten 220.
 — Michael 111. — Mort. Jensen,
 Pr. 54 60 239. — Ove til Ormsgd.
 220. — Ove, Vicestath. 229. —
 Regitze Soph., Bar.esse 128.
 Jæger, Anna Cath. 88. — Anna Dor.
 113. — Anne Elisab. 88. — Ped.
 Anthon, Banknoteur 88.
 Jørg.sen, And., Renteskr. 138. —
 Greg., Brygger 149⁴. — Hans,
 Amtsskr. 138. — Jørg., Prof. 46.
 — Knud, Stud. 138. — Oluf, Pr.
 190. — Amtsforv. 108.
 Kaabe, Sigurd 262.
 Kaaberøe, Christen Jensen, Kpl. 46.
 Kaalund, Hans Vilh. 91 f. 94 96³ 98
 100³ 101 106² 112 113² 115 117 f.
 Kaare, Sophie 154.
 Kaarup, Else Kirstine 151. — Ert-
 muth 158. — Hans Ped.sen,
 Brygger 151² 158³. — Svend P. 159.
 Kaas, Bjørn 225. — Hartv. 53. —
 Margr. 43. — Sidsel 65.
 Kabbe, se Krabbe.
 Kaleboe, Margr. Soph. 116.
 Kalkar, Fam. 264.
 Kall, Andr., Kadet 160. — Anna
 Cath., Frk. 160. — C. 149. —
 Cath. Magd., Barn 160. — Ingeb.,
 Barn 160. — Joh. Chr., Prof.
 160³. — Marcus Wøldike 107. —
 Niels Hansen 239. — Ped. 160.
 — Dr.barn 160. — Justr. 160².
 Karnemarck, Severine 115.
 Kattenberg, Joh., Hdlsm. 141.
 Keller, Reinhard, Ob. 212.
 Kielsen, And., Pr. 231. — Jens,
 Provst 55.
 Kiellinghuusen, Vibeke Margr. 110.
 Kielmann, Joh. Adolph, holstensk
 Kansler 246².

- Kierteminde, Pet. Ped.sen, Komm.-kpt. 52.
- Kierulf, Povl Sør.sen, Pr. 233.
- Kinderman, Anne Marie 266.
- Kirsebom, Jac. Jac.sen, Kpl. 57.
- Kirstein, Emilie Henr. 175 177 ff. 181. — Ernst Pet., Advokat 175. — Ernst Phil., Kfr. 175—181. — Joh.e Carol. 175.
- Kisby, Jens W. 108. — Joh.s 108. — Thom. 108.
- Kisel, Charl. Marie 114. — Dor. Cath. 111. — Gottmann Fr., Bogtr. 114.
- Kiær, Cath. 108. — Else 104. — Nic., Hdlsm. 108.
- Kiøbke, Dor. 91. — Dor. 109. — Joh. 91. — Louise 91. — Maria 91. — Mort. 91.
- Kjøge, And., Mag. 253.
- de Klee, Anna Dor. 112.
- Klein, Cath. 162. — Joh. Dan., Vinhdl. 147. — Margr. Eleon. 162 f. 166. — Michella Ottilie 163. — Ped., Amtsforv. 162 165.
- Kliim, And. And.sen, Pr. 64.
- Klinge, Justr. 116.
- Klitgaard, Andr. 99 114. — Birgitta 99. — Greg. Jensen 102. — Henr. 99 114.
- Klotz, Stefan, Bisp 68.
- Kløcker, Christina Elisab. 114.
- Knade, Maren Børgesdt. 150.
- Knopper, Geske Maria 109. — Ped. Fr. 109.
- Knub, Cath. Lisbeth 153. — Cath. Lisbeth, Barn 153. — Hans, Brygger 153³.
- Knud Valdemarsen, Hert. 263.
- Knudsen, Bent, Vandm. 144. — Chr. Werner, Farver 135. — Fr., Vinhdl. 139. — Hans, Prok. 153². — Knud, Borgm. 238. — Laur., Stud. 230. — Niels, Kbm. 140. — Thom., Pr. 172.
- Knutsson, Karl 3 15 f. 22.
- Kobah, Anne 140. — Anne, Barn 136. — Augustinus, Kbm. 136². — David, Barn 136. — Dav., Remsn. 136². — Jokum, Stud. 136. — Jørg. Augustinussen 136. — Jørg. Dav.sen, Kbm. 136³ 140. — Frue 136. — Pigebarn 136.
- Koek. Henr., Bager 148².
- Koefoed, Gertr. 92.
- Kofod, Andr., Kpt. 166.
- Kohl, Kornet 163.
- Kolding (Bergendal), Jens Ped.sen, Pr. 47.
- Kongelius, L. 100.
- Korff, Chrf. 214. — Hilleborg 214.
- Korsøer, Hans Ped.sen, Brygger 153⁴. — Jørg. Hansen 153. — Ped. Hansen 153. — Dr.barn 153.
- Krabbe, Sl. 161—168. — Andrea 168. — Anna Cath. 166. — Bened. Øllegaard 166. — Cecilia Andrea 167. — Charl. Amal. 108 156. — Chr.e 168. — Chr.e Charl. 167. — Cicilia Andrea 167. — Dor. 51. — Edel Margr. 167. — Fr. Mich., Ghr. 161 166. — Hans 165. — (Kabbe), Hans, Reg.kv.m. 161—166. — Hans Nielsen 165. — Inger 164². 165. — Inger Othilia 166². — Jens Ped.sen, Provst 164 165². — Jesp. Nielsen 165. — Joh.a Soph. Amal. 167. — Karen Jensdt. 164² 165 f. — Kirsten 167. — Margr. 223. — Margr. 115. — Margr. Eleon. 167. — Margr. Eleon. 162 f. 166. — Niels, Gen.kr.komm. 41². — Ped. Joh.sen, Pr. 165. — Regitze Soph. 167.
- Krabbe-Charisius, Hans, Ghm.statsmin. 161 167.
- Kraft, Abel Wulf?, Felber. 155. — Anne Cath. 155. — Joh. Chrf. 104. — Frue, f. Aalborg 155.
- Krag, Chr.a Maria 116. — Gertr. Henr.ca 117. — Otto, Ghr. 56² 63. — Soph. Amal. 63. — Svend, Assess. 129². — Thom. Gregersen, Rektor 246. — Barn 129. — Frue 129.
- Kragbeck, Chrf., Pr. 239.
- Kragelund, Lisbeth 237. — Ped., Bisp 237.
- Kragh, Fr.ca Louise 111. — Niels, Ghr. 111.
- Kreffting, Oluf Severin 94.
- Kreidal, Anna Soph. 97. — Mads Grøn, Pr. 97.
- Krey, Elisab. 109³.
- Krick, Lisbeth 130. — Nic., Urtekr. 137. — Simon, Urtekr. 130⁶. — Drengbarn 130.
- Krogh, Jens, Rektor 250.

- Kruse, Jørg. 60.
 Kryssing, Elisab. 106.
 Krøchel, Anna Abig. 259.
 Krøger, H. C. 102.
 Kuhlman, Chr. 112. — Henr. 112.
 — Joachim Fr. 112.
 Kullerup, Christen Laur.sen, Kpl. 66.
 v. Kutze, ? 12.
 Kværndrup, Rasm. Madsen, Pr. 50.
 Kylling, Ped., Botanicus regius 152.
 Kynde, Ebbe 91.
 Kyse, Anna Christina 240. — Hans,
 Provst 240.
 Køler, Bernt Dan.sen, Pr. 247. —
 Ped., Slotspr. 108. — se Cøler.
 Kølichen, Chr., Pr. 113. — Cosmus
 Henr. 112. — Philip Jul., Kand.
 107.
 Kølmer, Bolette Margr. 118.
 Kønemann, Sus.a 117.
 Kønigsmarek, Otto Wilh., Feltmarsk.
 213 216.
 Kønning, Mouritz, Bisp 64 67 71
 228 230².
 Kønneke, Jesper Baltzersen, Stud. 44².
 Laasby, Pet., Raadm. 266.
 Ladewig, Beate 175. — Carol. 175.
 — Fr., Domæneraad 175. —
 Joh.e Carol. 175.
 de Lafarge, J. 76.
 Laffont, E., Dr. 74.
 Lafrentz, Chr.a 102.
 Lamberg, Chrf., Barn 147. — Chrf.
 Barn 142. — Jac., Barn 142. —
 Jørg. Math.sen, Isenkr. 142⁵ 147⁴.
 — Maren 147. — Marie, Barn
 142. — Math., Barn 142. — Math.,
 Isenkr.sv. 147. — Dr.barn 142.
 Landorph, Barb. Hansdt. 238. —
 Hans Brodersen 238. — Karen 92.
 Landsberg, Ob.ltn. 210. — Ob.ltn.inde
 210.
 Lang, Anna Cath. 172.
 Langaa, Niels, Pr. 242.
 Langballe, Erik 96.
 Lange, Bente 141. — Christen Mi-
 chelsen, Brygger 147. — Hans
 Fr., Brygger 141. — Hans Ped.sen
 141. — Hendrik til Fuglsig 226.
 — Karen 247. — Wilh., Lds.dm.
 43² 247.
 Langebeck, Jac., Pr. 42.
 Langholm, Gundel K. 94.
 Langsted, Henr. Predbensen, Kpl. 244.
 Lapenberg, Bodil 151. — Mads Mad-
 sen, Brygger 151.
 Larsen, Laur.sen, Bent, Brygger 142.
 — Carsten, Kpl. 224. — Chrf.,
 Bager 150. — Envold, Pr. 240.
 — Hach, Amtskr. 45. — Iver,
 Stadslt. 148. — Joh., Skom. 65.
 — Kield, Kbm. 142. — Niels,
 fhv. Borgm. 59. — Povl, Kpl. 51.
 — Rasm., Pr. 256. — Malerm. 14.
 Lasson, Maria 92.
 Laurenberg, Sebast., Prof. 43. —
 Wilh. Sebastian, Pr. 153.
 du Laurens d'Oiseley, Eléon. Pul-
 chérie Joséphine 73.
 Lavater, Joh. Casp. 83.
 Lazarus, Fam. 264.
 Lee, Christen Laur.sen, Kbm. 245.
 Leegaard, Inger Jørg.sdt. 148. —
 Brigader 161.
 Leeh, Christen Laur.sen, Kbm. 46.
 Leheborg, Hans Chr. 154.
 Lehmann, Gotfr., Brygger 147². —
 Maren 147.
 Leigh, Mort., Provst 129 f.
 Leiningen, Sl. 11.
 Lemvig, Bolle, Barn 128. — Chri-
 sten, Kpt. 128. — Ellen Marie
 128. — Else Marie 128. — Joh.a
 113. — Margr., Frøken 128. —
 P., Etr. 128⁴?. — Pet., Barn 128.
 — Wilh., Viceadm. 128. — Etr.-
 inde (Maren Worm?) 128.
 Lente, Theodor, Kansler 67 f.
 Lentz, Margr. 115⁴ 116².
 Lerke, Lerche, And. Madsen, Pr.
 248. — Cornel. til Nielstrup 208.
 — Ingeb. 172. — Mads, Pr. 49.
 — Ped., Assess. 41 46 f. 53³ 54
 241.
 Leth, Anna Soph. 97. — Hans,
 Hofpr. 67. — Helena Dor. 103.
 — Judithe 97. — Simon 137.
 Leuch, Eleon. 97. — Ped. 97.
 Levesen, Elias, Hamburgerpræst
 150². — Hans, Brygger 150. —
 Sus. 150.
 Levetzau, Lucia Emerencia 110.
 Levin-Fridericia, Fam. 264.
 Liebe, Charl. Amal. 155. — Joh.,
 Bogfører 155.
 Liebne?, Christen Hansen 44.
 Lieme, Lime, Hans, Kpl. 236. —
 Mads 130.

- Lind, Cath. 108. — Lars Ped.sen 108.
— Maren 108. — Sam. Christensen, Kpl. 56.
- Lindberg, Anna Christina Mort.sdt. 112. — Mort. And.sen, Brygger og Købm. 112 141?. — Niels Mort.sen 112.
- Linde, Mog. Lafr.sen, Pr. 41.
- Lindenberg, Ob. 212.
- Lindenkrone, Bolette Marie, Khr.inde 159. — Joh. Fr., Khr. 159². — Barn 159. — Barn 159.
- Lindenov, Henr., Amtm. 66 234 243. — Jac. 229.
- v. Linstov, Carl Adolf, Hofmester 129. — Eggert Chrf., Gh.kfr. 128 129². — Henr.e Wilh.e Margr., Barn 128. — Ludv., Kmhr. 129. — Barn 129. — Barn 129. — Ritm. 129.
- Livernet, Sophie 74 ff. 78 f.
- Lock, Hans, Pr. 49.
- Lodberg, Christen, Pr. 62. — Karen 158.
- Loman, Fred. 114. — Valborg 114.
- Lond, Anna Maria 99.
- Louise Kilden 80—83.
- Loumann, S. Nic.sen 98.
- Low, J. 108.
- Lowman, Osle 149. — Svend And.sen, Brygger 149.
- Lucoppidan, Ped. Jensen, Kpl. 237.
- Lucretia, Skom.enke 63.
- Ludv.sen, Bertel, Pr. 54.
- Luft, Kirstine 145². — Ulr., Bar. 145².
- Luja, Chr. Henr., Læge 39 f. 54. — Chr. Hendr., Prof. 92. — Karen 92.
- Lund, And., Pr. 65. — Chr. Hansen, Prof. 229. — Else Christensdt. 138. — Hans Nielsen, Borgm. 228. — Jac. Madsen, Pr. 62. — Joh.a 113. — Maria 157. — Maria Elisab. 98. — Martha Maria 95. — Nic., Provst 247². — P. J. 91². — Zach., Digter 63.
- Lundsgaard, Jens Nielsen, Pr. 51.
- Lundt, And., Pr. 239. — Anne 130.
- Lunox, Else 232. — L. 93.
- Luxdorff, Bolle, Barn 127. — Bolle, Kanc.sekr. 228. — Christen Bollesen 60. — Else 60 65 127. — Oluf, Provst 247. — Willem 127. — Obltn. 127².
- Lybsker, Hans, Skom. 207.
- Lydiksen, And., Borgm. 49.
- Lykke, Christense 64².
- Lyngaa, Otte Thomsen, Pr. 252.
- Lynge, Christen, Lærer 152. — Jac. Ped.sen, Pr. 68.
- Lüno, Jens 95. — Paulina 95.
- Lysholm, F. 93.
- Lystrup, Andr. 106.
- Lytzou, Hugo, Amtm. 57².
- Løget, Ped. Rasm.sen, Provst 71.
- Lønborg, Anna Elisab. 108. — ? 108.
- Løwe, Beata 97.
- Løvenørn, de L., Andr. 129. — Fr., Etr. 129. — Ingeb. 129. — Poul, Barn 129. — Poul, Barn 129. — Poul, Gen. 129². — Frue 129.
- Mackutto, Pet. 266.
- Madsen, Anders, se Rud. — Christen, Kpl. 52. — Claus, Borgm. 238. — Jac., Pr. 68. — Mikkel, Raadm. 253 255. — Mort., Bisp 64 230 251. — Palle, Pr. 243. — Ped., Pr. 230. — Ped., Ridefgd. 228.
- Madwig, Regine Nielsdt. 117.
- Magdalene Sibylla, Prinsesse 67.
- Magnus Ladulås 18 31.
- Mahler, Ped. Mog.sen, Prof. 70.
- Mahr, Anna 256. — Didr., Borgm. 256. — Jørg., Borgm. 254 256. — Marine 256. — Sidse 256.
- Mantix, Charla Soph. 104. — Hans Jac.sen, Kbm. 136². — Jac. 150. — Thom. Jac.sen 136 150.
- Marcellus, Selius, Gen.postdir. 40².
- Marcussen, Rasm., Brygger 150⁹.
- Margrete, Dronn. 3 15 17 27.
- Mariager, J. 106.
- Marselis, Constantin, Bar. 161.
- Mathesius, Henr. 130.
- Math.sen, Simon, Guldsm. 43.
- Maur.sen, Hans, Brygger 150. — Jens, Byfgd. 139.
- Mavors, Chr. Fr. 112.
- May, Kirstine 48. — Sør., Pr. 48.
- Mechlenburg, Mechelborg, Hans Detl.sen, Pr. 258. — Hans Math.sen 45. — Hans Math.sen 57.
- Meerheim, Hans Wilh., Gen.maj. 212.
- Meese, Bendix, Stiftskr. 225.
- Mehl, Detl., Pr. 111.
- Mejer, Meyer, Andr., Lærer 245. — Elisab. 106. — Gert Albertsen, Pr. 236. — Jac., Kontrollør 106.

- Melderum, Thom., Gen.maj. 214.
 Melvin, Soph. Margr. 133. — Kanc.r. 133.
 Merchel, Val., Byskr.fim. 156.
 Meulengracht, Anna 92. — Raamd. 147.
 Michelsen, Mikkelsen, Hans, Præceptor 58. — Jac., Borgm. 239. — Jak., Borgm. 253. — Jak., Borgm. 254. — Laur., Kbm. 137. — Martin, Brygger 149. — Thom., Kpl. 240.
 Miltzov, Gert, Pr. 61 69. — Henr., Provst 61.
 Moesberg, Palle Hansen, Pr. 232.
 Mohr, Anna Cath. 122. — Anna Petronella, Km.jfr. 106. — Pet., Kons.dir. 122.
 Moldenhauer, Dan. Gotth., Overbibliotekar 177.
 Moltke, Joachim, Boghdl. 47.
 Monrad, Magd. Christ. 109.
 Montanus, Jens Sør.sen, Pr. 220.
 de Montmorency-Luxembourg, Anne Edouard Louis Joseph 73. — Anne Marie Eugénié 73. — Elcönore P. J., Hert.inde af 73 f. — Hert. af 73.
 Mortensen, Christen, Rektor 68.
 Morup, Anne Jensdt. 110.
 Moser, Karen Jak.sdt. 269.
 Mossin, A. 92. — Dor. Hansdt. 114. — H. 92. — P. 101.
 Moth, Anne 146. — Math., Kanc.sekr. 244. — Poul, Dr. 223². — Rud., Vicebisp 231² 243. — Soph. Amal., Gr.inde 152³.
 Mouridsen, Kield, Pr. 42.
 Mourits, Chr.a 116.
 Mule, Anna Magnusdt. 228. — Hans 100. — Hans, Prof. 147. — Hans, Pr. 224. — Hans Jørg.sen, Økonom 47² 60 146 219 222². — Jens Ped.sen, Pr. 247. — Karen, 39 f. — Kield Nielsen, Pr. 244. — Barn 146. — Dr.barn 146.
 Mumme, Elsebeth 238. — Jac. Thomassen, Pr. 237 f.
 Munch, Munck, And. 237. — Barb. 147². — Chr.f., Prok. 146. — Ellen Kirstine 111. — Karen Ped.sdt. 138. — N. 93. — Ped., Kirkeværg 147⁴ 240. — Ped., Kpl. 242. — Kommercer. 111.
 Munthe, Anna Dor. 108. — Brede, Høj.retsadv. 108. — Rasm., Brygger 141.
 v. Mutio, Ehrengart M. L. 172. — Joh. Fr., Maj. 172. — Ludomilie Magd. 172.
 Muus, Anna Kirstine 106³. — Jac., Pr. 106 118. — O. 106.
 Mühlhausen, Sa'lome 114.
 v. Meinichen, Cath. 154.
 Mønnich, F. C. 117.
 Møller, Müller, Christ., Amtm. 134³. — D. I. 109. — Henrik, Rentem. 219². — Jens, Brygger 146². — Laurs And.sen, Pr. 244. — Ludv. 138. — Martin, Ltn. 216. — Sophie 133. — Soph. Regina 134. — Thom., Kpl. 115. — Ulr. Chr., Borgm. 112. — Enke 146. — Forst. i Vartov 138. — Jfr. 146. — ? 146.
 Møllich, Gregorius 142 f.
 Mørch, Cath. 137. — Vinhdl. 137.
 Nafnesen, Jørg. 151².
 Nakkskou, Niels 58.
 Nannestad, Dor. 114. — Fr. 118. — ? 114.
 Nansen, Dorte 54 241. — Hans, Præs. 54 66. — Sophia 113.
 Nedergaard, Emich And.sen, Slotspr. 248.
 Nellebuch, Carl 137³. — Cath. 137.
 Nelling, Chr.f. 92.
 Nerger, Chr., Stenhugger 138². — Hans Henr., Barn 138.
 Nerøe, Rasm. 100.
 Neuberg, Sl. 11.
 Neuspitzer, Karen 115.
 Neuss, Cath. E. W. 259 f. — Wilhelm Ant., Apot. 260.
 Nickels, Anna Cath. 117.
 Nicolaus Ivari, Pr. 246.
 Nielsen, Bent, Brygger 149² 150. — Erik, Raadm. 63 241. — Find, Borgm. 43 f. 54. — Gudmand, Brygger 141². — Jac., Høvedsm. 171. — Jens, Bager 148. — Jep., Hattem. 169. — Jørg., Pr. 249 --252. — Ped., Brygger 136 145³?. — Ped., Brygger 155. — Pet. Henr., Famulus 155. — Rasm., Informator 58 61. — Sør., Raadm. 146. — Thom., Pr. 249. — Nielson, P. 117.

- Niendorph, Anniche, Km.pige 225.
 Nissen, Justr. 100.
 Nitschke, Maria Soph. 100².
 Nold, C. 117. — Chr., Prof. 49 247.
 Northuus, Hans, Berider 155². —
 Marie Kirstine 155. — Reinhart
 155. — Rich. Hansen, Kpl. 155⁷.
 — Jfr. 155.
 Nyborg, Sara 264. — Salomon Salo-
 mosen, Købm. 264.
 Nyegård, Nygaard, And. (Andr.)
 Børgesen 145⁵. — Karen 145. —
 Thor And.sen 145³. — Jfr. 145.
 — Pigebarn 145.
 Nyholm, C. 117. — Chr. Fr. 103.
 — J. 117.
 Nyrop, Chrf., Bisp 267. — Pet.
 Jesp.sen, Pr. 267.
 Nysonius, Martin, Pr. 65.
 Nørgaard, Bodil Jac.sdt. 116. — Jens
 Jac.sen 116. — Sør. Jac.sen 116.
 Nørløw, Anna Soph. 107.
 Oberg, Jakob 210.
 Offenberg, Anne Maria 46.
 Ogelbye, Hans 148. — Hans, Kbm.
 148². — Inger 148. — Jørg.,
 Ltn. 148. — Jørg. Hansen, Hør-
 kr. 148. — P. 131.
 Olsen, Olufsen, Bent, Pr. 52. — Hans,
 Brygger 141. — Jonas, Brygger
 149². — Knud, Vinhdl. 139. —
 Laur., Gæstg. 156. — Niels,
 Brygger 142. — Niels, Kpl. 221.
 — Ole, Skipp. 158. — Ped., Kan-
 tor 152. — Ped., Murm. 142. —
 Rasm., Kpl. 65. — Sør., Hørkr.
 140. — Kammertj. 172.
 Oporinus, Joh.s 86? 170.
 Orning, Wilh. 232.
 Ortenburg, Sl. 11.
 Ortved, Ped. Trolsen, Br.vinsbr. 144.
 — Sidse 144.
 v. d. Osten, Carl Heinr., Gen.maj.
 214. — Maria 99.
 Ostefeld, Christen, Prof. med. 70
 228. — Chr., Dr. 133. — Jens,
 Pr. 224. — Maren Joh.e 159. —
 ? 133.
 Other, C. E. 92. — Rasm. 112.
 Otken, Jac. Bastian 141²?. — Frue
 141.
 Ottesen, Anton, Byfgd. 41 43² 48 60.
 Otto Chrf.sen, Prins 13 262.
 Otzen, Edle Valentina 97.
 v. Ow, Frih. 12.
 Oxe, Albert 135. — Joh. 134.
 Paaske, Jens, Pr. 235. — Povl, Pr.
 235².
 Paludan, Anna Elisab. 108. — Anne
 Marie 108. — Christen Hansen,
 Klokke 108. — Hans Jac., Kpl.
 108. — Margr. Kirstine 108. —
 Nic., Forp. 108.
 Pans, Ellen Soph. 267.
 Parsberg, Pasberg, Chr.a Barb. 110.
 — Chrf., Vicekansler 227². —
 Ingeb. 56.
 Pau, Maren, Just.rinde 140.
 Paulin, Ole, Kand. 107.
 Paulli, Anne Elisab., Barn 137. ---
 Dan. 107. — Jac. Henr., Prof.
 42. — Jockum Rich., Km.r. 137³.
 — Lovise Soph., Barn 137. —
 Mette Cath., Barn 137. — Phil.
 Adolph, kgl. Fgd. 121. — Simon,
 Anatom 121.
 Paulze d'Ivoy, Gr. 75 78. — Gr.inde
 75.
 Paynck, Ahasverus, Dr. 63 145. —
 Dor. Mundine 108. — Jac. Seve-
 rin, Byskr. 108. — Maria 108. —
 Severin, Pr. 108.
 Ped.sdt., Margr., Læsemoder 153.
 Ped.sen, Pet.sen, Adrian, Skipp. 141.
 — And., Kpl. 48. — Andr.,
 Bager 109. — Andr., Obervisi-
 teur 109³. — Bartholom., Raadm.
 148 f. — Clemend, Pr. 60. — Fr.,
 Eqvipageskr. 108². — Fr., Kpl.
 65. — Hans, Brygger 136. —
 Hans, Brygger 141². — Hans, Pr.
 251. — Hans, Pr. 226. — Jens,
 Klokke 119. — Jørg., Borgm.
 240. — Lars, Brygger 108. —
 Lars, Br.vinsbr. 151³. — Laur.,
 Pr. 222. — Lave, Pr. 65. —
 Mikkell, Provst 50. — Niels, Dr.
 134⁴. — Niels, Pr. 220 234. —
 Ped., Borgm. 219² 220.
 Peglo, F. W. 109.
 Pfeiff, Dan., Prof. 49.
 Philip, Hert. af Slesv.-Holst.-Glücksb.
 45. — Ludv., Hert. af Sønderb.
 54.
 de Philip, Gr., Ob. 77.
 Pitzfeldt, Barb. 153. — Joh., Ltn.
 153².

- Piper, Peper, Charl. Maria 108. —
Dor. 109. — Hans 109. — Joh.
Chr., Skræderm. 108.
- Platen, Agneta Dor. 116.
- Platfus, Chr.e 109². — Engelbr.,
Hdlsm. 109².
- v. Plessen, Charl. Amal. 158. —
Hedev. Eleon. 110².
- Plum, Anne 134. — Claus, Prof. 133.
— Fr., Pr. 133 134². — Joh.
134². — Kirstine 132. — Margr.
134. — Sophie 134.
- Pløn, Ltn., Vægterinsp. 145².
- Podebusk, Henning 261. — Jørg. 135.
- Podewils, Anna Margr. 59.
- Pogh, Dor. 109.
- Pontoppidan, Chr., Kpl. 110. — Ove
Christensen, Kpl. 229.
- Poscholan, Barb. Christina 109. —
Børge 109. — Theodor, Ltn. 109.
- Post, Marie 172. — Købm. 172.
- Pouch, Ludv., Læge 237.
- Povlsen, Chr., Isenkr. 143⁵. — Ivar,
Borgm. 137. — Jens, Pr. 62. —
Jes, Brygger 144. — Rasm.,
Tolder 109.
- Pratensis, Hans P., Dr. 132.
- Preutz, Chr., Pr. 239.
- Prior, Ped. 115. — Ped. Chr. 93.
- Prip, Jac. Povlsen, Kpl. 64. — Sør.,
Pr. 248.
- Proschewisch, Anna Cath. 44 236.
- v. Pultz, Vibeke Marie 167.
- Putbus, Henr., Bar. 233.
- Pøhl, Jac., Universitetstjener 152.
- Poetsch, Elisab. 109³. — Joh. Gottfr.,
Skriftstøber 109³.
- Quist, Biørn Knudsen, Skipp. 109.
— Fr. 118. — Geske Maria 109.
— Helena 118³. — Jac. 109. —
Lucia Thumina 109. — Maren 109.
— Ped. Willadsen, Pr. 109.
- Qvitzov, Eiler 42.
- Rabech, Anne Mette Marie 151.
- Rachlou, Hans Jac. 109. — Jac.,
Kongens Bager 148. — Maria
Soph. 109.
- Radicke, Jul. Charl. 175.
- Raff, Antoni, Raadm. 109. — Dor.
109. — Justr.inde 157.
- Rafnsøe, Magd. Christ. 109. — Mar-
cus Stuhr, Pr. 109.
- Ramm, Ram, Sl. 87. — norsk Sl.
268 f. — Chr. Fr., Sek.ltn. 87
268². — Hans, se Joh. Henr. R.
— Heinr. 87². — Johan Henr.
(Hans), Kpt. 87 268. — Kirsten 235.
- Ramløse, Hans, Feltprovst 242.
- Ramshart, Bodel Lene 117. — Else
138. — Else Cath. 138. — Math.
Ped.sen, isl. Kbm. 138³. — Kpt.
117.
- Ramus, Anna 112. — Chr., Kpl. 110.
— Elisab. 110. — Justr. 136.
- Randers, Jørg. Henr.sen, Pr. 40.
- Randrusius, Ped. And.sen, Pr. 68 221.
- Randulff, Evald Nielsen, Provst 57².
— Niels, Bisp 41 51 56².
- Rangstrup, Mette 105.
- Rantzow, Rantzou, Chr., Gr. 110².
— Chr., Gr. 46 f. — Chr.a Barb.
110. — Chr.e Øllegaard 158. —
Hans Bartram, Gen.maj. 158. —
Hedev. Eleon., Gr.inde 110².
- Rantzau Ascheberg, Schack Carl, Gr.
72—79.
- Rasbech, Didr. 90.
- Rask, Rasch, Claus, Præs. 49 241.
— Corn., Raadm. 241. — Elisab.
63 240². — Joh., Renteskr. 63.
- Rasm.sen, Hans, Kbm. 40. — Jens,
Mønsterskr. 139. — Niels, Kbm.
155. — Ped., Kpl. 47. — Ped.,
Pr. 232. — Ped., Renteskr. 133.
— Rasm., Reg.kvarterm. 110. —
Simon, Pr. 49.
- Rathcken, Anne 110. — Thom. Chrf.,
Boghold. 110.
- Ravn, Rafn, Raun, Bente 255. —
Cath. 162. — Chr., Brygger 138.
— Hans Jensen, Pr. 111. — Hans
Mikkelsen, Pr. 44. — Maren
Hansdt. 138.
- Rée, Fam. 264.
- Reedtz, Anthonius, Kmj. 110. —
Dor. 111. — Lucia Emerencia 110.
— Pet., Kansler 225² 237 f.
- Reenberg, Mort. 116.
- Reerslev, L. C. 118.
- Regitze, sv. Dronn. 84.
- Rehfeldt, Amalia Agnes 227. — Bo-
naventura, Bisp 227 234.
- Rehling, Joh.s, Pr. 110⁴. — Regina
Dor. 110⁴.
- Reichart, Dan. Fr. 110. — Soph.
Eleon. 110.
- Reichen, Anne 110. — Thom. Thom-
sen, Urtekr. 110.

- Reichwein, Fr. Chr., Barn 160. — Nic., Maj. 160². — Søster 160.
- Reimer, Cath. 110. — Henr. Marcusen, Kpl. 222. — Lor., Hørkr. 110.
- Reinboth, Joh.s, Bisp 234.
- Reindorph, Joh. Fr., Brygger 110. — Vibeke Margr. 110.
- Reiser, Adelg. 91. — Fr., Sekr. 91.
- Reitzer, Jørg., Km.assess. 221. — Steph., Prof. 221.
- Rejersen, Else Jacobine, Barn 157. — Else Jacobine, Barn 157. — Kpt.lnt. 157³.
- Resen, Christen Nielsen, Tømmerm. 133². — H. P. 86. — Hans, Pr. 248. — Joh., Bisp 70. — Ped. Hansen, Præs. 247.
- Reutzius, Mathæus, Pr. 61.
- Revenfelt, Conradine 111.
- v. Reventlou, Chr.a Barb. 110. — Claus, Km.h. 110. — Fr.ca Lovisa 107. — Joh. Ludv., Gr. 176. — Ulr.a Eleon. 156.
- Rhode, Jørg., Kpl. 222. — Frue 88.
- Rhunan, Elisab. 134. — Hans, Provst 248. — Margr. Hansdt. 170. — Wulfgang, Prof. 134² 170².
- Rhuus, Niels Laur.sen, Pr. 238.
- Riber, Riiber, Anne Marie 141. — Hans Chr., Kasserer 138. — Jens Nielsen, Brygger 141². — N. Gudmand 141. — Niels Ped.sen, Pr. 237.
- Richard, Richart, Kettil Lorentzen, Kpt. 110. — Maren 110. — Povl, Pr. 242.
- Riegelsen, Ellen Kirstine 111. — Lor., Hdlsn. 110.
- Riisbrich, Riisbrich, Anne Brodersdt. 70. — Broder Brodersen, Pr. 235 237 239. — Broder Thomasen 53² 62 f. 68 224². — Karen 68. — Karen Brodersdt. 221. — Otte Thomasen 41 53² 62 68 224 f. — Sille 232. — Sille Brodersdt. 237. — Thomas Brodersen, Borgm. 43 49 53 55³.
- Ringkjøbing, And. And.sen 70 f.
- Rise, Cort 109.
- Riserup, Ped. Hansen 153³.
- Ritter, Anneke 99. — Joh.e Kirstine 135.
- Ritzscher, Anna Elisab. 111. — Joh. Fr. 111.
- Robert, Antoine, Urm. 259. — Joh.a Francisca 259. — Louis Bénéoit Vincent, Læge 76.
- Rodrigues, Carl, Auktionsdir. 139². — Conr. Wincent, Stud. 139. — Fr. Chr., Pr. 139. — Gundel Maria 139. — Ida Soph. 139. — Magd. Sybille 139. — Mathie Sibylle 140.
- Rodsteen, Else 239. — Jens, Viceadm. 67. — Marqvor 50. — Marqu. Pallesen, Ob.ltn. 220 225 f.
- Roed, P. 100.
- Rohde, Karen 111. — Povl Helles, Hdlsn. 111.
- Roll, Hans 109. — Karen Cecilia 109.
- Romborg, Knud 139³ 140.
- Rosberg, Maria Helvig 111. — Sør., Hdlsn. 111.
- Rose, Herman 256.
- Rosenberg, Hans Tøgersen, Kpl. 239 242. — Jac. Madsen, Borgm. 243. — Jens Madsen, Borgm. 55 58 234. — Mads Jensen, Pr. 236² 238.
- Rosendahl, Helene 160.
- Rosengaard, Georg 130. — Joh. 130.
- Rosenkilde, Anna Marie 126. — Birthe Margr. 143. — Pr. 65 126.
- Rosenkrantz, Chr., Amtm. 111. — Dor. 111. — Erik 52² 223. — Fr. Chr. 111. — Fr.ca Louise 111. — Gunde, Rigrs. 71. — Holg. 49 70. — Ide 57². — Jac. 71. — Jørg., Overhofmester 45 57 69 240. — Mette 52². — Mette Margr. 223. — Niels, Gen.ltn. 211 f. 246. — Niels, Statsmin. 19. — Sophia 224. — Sophia Jørg.dt. 45.
- Rosenmeyer, Margr. 57.
- Rosenstjerne, Sophie Hansdt. 219² 220.
- Rosenvinge, Dorethea 256. — Henr. Jørg.sen, Raadm. 62 235². — Henrik Mog.sen, Borgm. 254² 256. — Henr. Willemsen 131². — Math., Kanc.sekr. 246. — Mogens Henr.sen, Borgm. 256. — Niels Henr.sen, Toldskriver 256. — Povl Jørg.sen, Pr. 243. — Willum Henr.sen 256. — Villum Jensen, Raadm. 60 62² 245.
- Rosenørn, Poul, Stiftsamtm. 167. — Cecilia Andrea 167.

- Rosing, Ellen Soph. 267. — Gertr. C. 267. — Hans, Pr. 267². — Hans Clausen, Bisp 49. — Johan Hansen, Pr. 267.
- Rossing, Anne Margr. 147.
- Rostgaard, Conradine 111. — Fr., Ghm.arkivar 111.
- Rostrup, Hans, Pr. 220.
- Rothe, Karen 111². — Tyge, Justr. 111².
- Rottbøll, Chr. Friis, Prof. 111. — Ursula 111.
- Rotwitt, Boletta Margr. 111. — Hieron., Vinhdl. 111.
- Ruchrad, Morits Theophyli, Pr. 236.
- Rud, And. Madsen, Slforv. 215.
- Rumohr, Dntl., Gen.maj. 213 216.
- Runge, Margr. Marie 105.
- Rusch, Knud Zandersen 109.
- Rye, Anna Cath. 111. — Nic., Ridefgd. 111.
- Røer, Bodil 146. — Hans Justesen 146². — Maren Hansdt. 146.
- Røgelhede, Christen Jensen, Kpl. 54.
- Rømer, Anne Marie 130. — Oluf, Etr. 130².
- Rønge, Oluf, Tobaksspinder 111. — Ulrica Anthonetta 111.
- Rønne, Anne Kirstine 137.
- Roepstorff, v. R., Anna Magd. 87². — Chrf., Kr.zahlm. 87. — Joh. Chrf., Ob. 87.
- Røy, Adam Hansen, Pr. 236.
- Saabye, Niels 114.
- Sadolin, Jac. Hansen, Kpl. 65. — Jesse, Pr. 98.
- de St.-Jean, Etienne 77.
- Salicath, Dor. Cath. 111. — Gerh. Gise, Bogtr. 111.
- Salomonsen, Sl. 264 f. — Moses, Urtekr. 265.
- Salten, Eggert Rasm.sen, Boghold. 111. — Karen 111.
- Samuelsen, Thom., Pr. 66.
- Sandbye, Barb. Christina 109.
- Sangaard, Maria Margr. 112.
- Sappi, Sl. 13 26.
- Sascericides, Jens Povlsen, Pr. 41 f. — Frue 41 f.
- Sass, Cort 153. — Math., Kpl. 243. — Niels, Provst 54.
- Saxe, Karen Jensdt. 132.
- Seavenius, Anna Dor. 112. — Chr., Kfr. 160². — Hans, Arkivar 112.
- Ingeb. Kirstine 160. — Lars Mort.sen, Bisp 159. — Ped., Assess. 160. — Ped., Gen.prokurør 160². — Søster 160.
- Schack, Schach, Fam. 263. — Abel Elisab. 169. — Anna Cath. 169. — Anna Ernestine 258. — Anne Marie 169 264. — Anna Maria 169. — Berthe 132. — F. C., Gr. 258. — Fr. 47. — Greg. 169. — Greg., Km.adv. 168 f. 264. — Greg., Murm. 168 f. 264. — Greg., Rytter 168 263². — Hans, Feltherre 47 244. — Hans Sejer 169. — Helvig 169 264. — Ida S. 258. — Inger 169. — Inger 169. — Jac., Rytter 169 264. — Kirsten 169. — Kirstine 169 264. — Lars 169. — Lars 169. — Lene 169. — Peiter 169 264. — Pet. 169. — Pet., Murm. 169 264. — Peiter, Murm. 168 f. 264. — Sidsel 169.
- Schack-Rathlou, J. O., Geh.r. 177.
- Schade, Clemen, Rektor 112. — Dor. 93. — Sus.a 112.
- Schaft, G. 99 116².
- Schandorph, Povl Augustinisen, Kpl. 65.
- Schebye, Laur., Kr.raad 214.
- Scheel, de S., v. S., Benedicte Dor. 159. — Georgius Henr., Ob. 159. — Hans Henr. 159. — Hans Henr., Gen.ltn. 158 159². — Henr. Otto, Gen.adj. 159. — Jørg. til Estrup 251. — Margr. 128.
- Scheffer, Elseb. And.sdt. 49. — Jac. And.sen, Raadm. 68.
- Scherewien, Margr. Marie 175.
- Scherff, Maren Rasm sdt. 109.
- Schibstad, Jens Ped sen, Pr. 50.
- Schilderup, Skelderup, Jens, Bisp 54 f. 69. — Karen 43. — Laur., Prok. 153. — Math., Lærer 153. — Niels, Prof. 43. — Sus.a 69.
- Schierning, Inger Christina 112. — Niels Greigersen, Skipp. 112.
- Schimmelman, Beate 175. — Carol. 175. — Ernst, Statsmin. 175 180. — Heinr. Carl, Skatmester 175. — Jakob, Konsist.r. 175.
- Schindler, Charl. Maria 95. — Povl Chr. 95.

- Schive, Anna 100. — Charl. Birg. 115². — Fr. Chr. 115. — Jens Madsen, Pr. 237. — Ped. 115.
- Schiøler, Casp. 112. — Joh.a 112.
- Schiønnebølle, Anna 112. — Hans, Kptltn. 112.
- Schiønning, Christ., Km.r. 139² 140. — Maren 138. — Ped. Hansen, Brygger 138².
- Schiøtt, Anna Dor. 93². — Christina 112. — Else Maria 115. — Niels, Hdls.m. 112.
- Schiøtz, Anna Christina 112. — Rasm. Rasm.sen, Brygger 112.
- Schliktkrul, Cath. 142. — Chr. 142. — Chr., Hørkr. 142. — Chrf., Bager 142. — Chrf., Barn 142. — Inger 142. — Joh. Henr., Brygger 142⁶. — Maren 142. — Marie 142. — Marie, Barn 142.
- Schmidt, Smit, Schmidth, Smith, Andr. 112. — Anna 112. — Anna Dor. 108. — Anna Elisab. 112. — Fr. 108. — Gottfr., Apot. 112. — Ingeb. 172. — J. 112. — J. C. 102. — Jac. Chr., Pr. 172. — Joh., Pr. 267. — Lor. Jensen 112. — Nicolaus, Skoleh. 208. — O. 113². — Kanc.r. 108.
- Schnabel, Ursula 111.
- Schneckel, Laur., Flm. 112. — Maria Margr. 112.
- Schnell, Dor. Christina 112. — Jens Henr., Birked. 125 f. — Ulr., Provst 124 ff. — Wilh., Krigskomm. 112.
- Schnitler, Rosine 100.
- Schorler, Gertr. 93. — ? 93.
- Schou, Schov, Adelheid Kirstine 112. — Agnete Marie 104. — Anna Henr.e Elisab. 157. — G. 109. — Henr. Stampe 157. — Karen Hansdt. 109³. — Zach. Larsen, Km.lakai 112.
- Schoustrup, Kirstine 112². — Ped., kgl. Flm. 112².
- Schovert, Dor. 131.
- Schrader, Joh., Zahlkass. 113. — Sophia 113.
- Schram, Ulrica Anthonetta 111.
- Schriver, Jac., Vagtm. 153².
- Schrøder, v. S., Anna Soph. 117. — Elisab. 86.
- Schubart, Amal. Soph. 113. — Chr. Erdmann 113.
- Schulenburg, Hans Georg, Gen.maj. 214.
- Schulin, Fr. Ludv., Gr. 81. — Sophie Hedev. 81² 82 83².
- Schult, Jens 148. — Pet. 148.
- Schultz, Andr., Kpt. 113. — Andr. Georg, Kptltn. 113. — Anna Margr. 113. — Elisab. Anna 113. — Joh. Abrah. Pet., Komponist 177.
- Schumacher, Alb., kgl. Kommissarius 226. — Margr. 239.
- Schwanitz, Barthol. Henr. Tob., Feltkir. 113. — Joh.a 113.
- Schwartzkopf, A. 117. — Elisab. Cath. 98. — Joh. Jørg., Buntm. 113. — Maria 113.
- Schø'ler, Magd. 106.
- Schönau, Mad. 112.
- Schønemann, Lovise 113². — Kpt. 113².
- Schønheyder, Joh. Henr. 111.
- Sebbelov, Jørg. Clausen, Kpl. 247.
- Seckman, B. 99. — Baltzer, Borgm. 244.
- Seeblad, Knud Ottesen, Borgm. 62. — Otto Knudsen, Borgm. 66 f.
- Seehus, Petrus Castani 245.
- Sehested, And., Obltn. 167. — Christen Thomassen, Kansler 46 49 f. 225. — Dorthe 50². — Edel Margr. 167. — Erik, Kr.komm. 220. — Hannib., Skatm. 59² 209. — Sophia 225². — Vibeke Marie 167.
- Seidelin, David 94. — Hans Hansen, Pr. 56 69.
- Sejr, Albr., Hdls.m. 113. — Margr. 113.
- de Selle, Albert, Vicomte 77. — Marie Sophie 77.
- Sengeløs, Ped. Nielsen, Pr. 237.
- Sevel, Anna 113. — Hans Just, Pr. 113.
- Siassius, Gerlach, Pr. 242².
- Sibylla Ursula af Brunsvig-Lüneb. 43 45.
- Sidenburg, Sidenborg, Claus, Raadm. 223. — Inger 223. — Jac., Assess. 144. — Jac., Sekr. 144². — Joh.e 144. — Pigebarn 144.
- Sievert, Margr. Kirstine 108.
- Sigel, Siegler [Joh. Henr.], Hofkonditor 99. — Joh.a 99.

- Sigvardt, Cath. Maria 113. — Math., Kpl. 113.
- Simonsen, Hans, Kpl. 66. — Jcns, Kpl. 50.
- Sinberg, P. 104².
- de Sinety, Marie Gabrielle 75.
- Siversen, Hans, Brygger 146.
- Sjællandsfar, Erik, Høvedsm. 83 f. 170 f. — Joh.s 263.
- Skagboe (Skoubo), Thomas Ped.sen, Pr. 44.
- Skeel, Birthe 152. — Karen 54. — Otte 45.
- Skern, Kpl., se Niels Olufsen.
- Skjelstrup, Anna Dor. 113. — Jens, Hjulmand 113.
- Skinkel, Anne Hedv. 53. — Otto Povlsen, Borgm. 227. — Povl Ottesen 231².
- Skive, Ped. Laur.sen, Pr. 233.
- Skoubo, se Skagboe.
- Skriver, Claus Christensen, Borgm. 229.
- Skytte, Knud Christensen, Kpl. 241. — Knud Nielsen, Pr. 234. — Mads, Provst 233.
- Slagelse, Jens Christensen, Kpl. 42.
- Slagter, Thom. Ped.sen, Pr. 41.
- Slange, Dor., Bispinde 134. — Niels, Kanc.r. 134. — Dr.barn 134.
- Sletting, Bodil Lene 131. — Niels Jac.sen, Brygger 131⁴. — Dr.barn 131.
- Slott, Terkel Jensen 266.
- Smith, se Schmidt.
- Snell, Mart. Hansen, Kpl. 226.
- Sneptrup, Karen 113. — Mads Sør.sen 113.
- Snetbach, Maren Hybertsd. 234.
- Snupke, Math. 97.
- Soelberg, Anna Elisab. 102. — Chr., Sek.ltn. 113. — Jens Knudsen, Provst 227 235. — Sus.a Christine 113. — ? 113.
- Soph. af Langeland 12.
- Sohl, Agnete 136.
- Sommer, Anna Dor. 112. — Casp. Ernst Hartmann, Byfgd. 266. — Jørg. Chr. Bruun, Borgm. 266². — Lauritz 266. — Kpt. 112.
- Sommersted Latinskole 258.
- Sonne, Mette Margr. 163.
- Sorterup, Pr. 111.
- Soulzman, Joh.e 144.
- Sparkær 107.
- Sparre, de S., Anne 110. — Anna Marie 126. — Corfitz Fr., Pr. 126. — Henr., Pr. 125. — Hieron., Stud. theol. 124 ff. — Louis Erneste Gustave. Gr. 75. — Magnus Louis Marie, Gr. 75.
- Spend, Jens, Pr. 245. — Niels, Provst 47.
- Spenderup, Ane 113. — Jens Madsen 113.
- Spener, Mauritz 108.
- Sperling, Niels Jac.sen, Rektor 48.
- Sperring, Chrf. Nielsen, Pr. 52 235.
- Spiesmacher, Fr. Chr. 114. — Soph. Charl. 114.
- Spleth, H. 93 113.
- Sporman, Margr. 135. — Pet., Mag. 135.
- Spret, Joh. Henr., Kir. 144. — Pigebarn 144.
- Späth, Joh. Adam, Vinhdl. 114. — Maria Dor. 114.
- Stadelin, F. C. 113.
- Stage, Hans Berthelsen, Pr. 244.
- Stagerup, Margr. 152.
- Stampe, Bodil 146. — Christina Elisab. 114. — Elseb. 107 131. — Hans, Raadm. 146². — Henr. 165. — Henr. 53 62. — Henr., Gen.prokurør 114. — Henr. Christensen, Justr. 146. — Jfr. 113.
- Starup, L. 93. — Pr. 260.
- Stauning, Christen Nielsen 114². — Karen 114². — P. 107. — Ped. 99. — Ped., Klokker 146.
- Stavenius, Christen And.sen, Pr. 237.
- Steenbech, Agnetha Cath. 95.
- Steenberg, Axel, Pr. 41 239. — Elsebe Axelsdt. 239. — Gab., Bogb. 114. — H. W. 97. — Maria Soph. 109. — Salome 114. — Thora 93.
- Steenbuck, Steenbuch, Christen, Prof. 40 54². — Hans, Prof. 159 f. — Prok. 133.
- Steenzen, Erik, Ob. 131. — H. 155. — Vibeke 131.
- Steenstrup, Dor. 114. — Joh. Ped.sen, Pr. 242. — Niels Sør.sen, Pr. 237. — Sør. Mikkelsen, Pr. 114.
- Stenichelstrup, And. Eriksen, Pr. 247.
- Stendrup, Anna Magd. Charl. 114. — Jac., Kanc.sekr. 114.

- Stensdorph, Joh. Ped.sen, Pr. 223.
 Stephansen, Hans, Pr. 220².
 Stephensen, Erik, Flm. 152.
 Stepping, Cath. 116. — Cath. Elisab. 116.
 Stern, Amal. Soph. 113.
 Stibolt, Casp. Henr., Komm.kpt. 166.
 — Cath. 166. — Charl. Hedev.
 166. — Soph. Amal. 167.
 Stiern, Anna 114. — Ped. Rasm.sen
 114.
 Stilling, Mette 116. — Niels 116.
 Storkfleth, Henn., Bisp 48². — Laur.
 Vald. Andr 266. — Niels Vilh.,
 Kpt. 266.
 Stolberg, Aug. Louise 178.
 Storup, Frants And.sen, Kpl. 50.
 Stoud, Jens Richardsen, Pr. 247.
 Straale, Margr. 240.
 Strich, sv. Maj. 213.
 Struch, Povl, Pr. 44.
 Strutharald, Jarl 262.
 Stub, Anne Kirstine 114. — Lau-
 rentius, Pr. 114². — Ped. Ped.sen,
 Pr. 234. — Svend Nielsen, Hdlsn.
 114. — Valborg 114². — Mad. 99.
 Stubbe, And. 95.
 Stubcopius, se Mour. Hansen.
 Stud, And., isl. Kbm. 145². — Anna
 Kirstine 145. — Barb., Barn 145.
 — Else Kirstine, Barn 145. —
 Hans, Kpl. 267.
 Studsgaard, Lucia Abelone 106.
 Stuhr, Anna Dor., Enke 148. —
 Eiler, Urtekr. 148¹⁴ 151. — Fr.,
 Stud. 148. — Jørg., Kbm.sv. 148.
 — Magd. 118 148. — Maren
 Eilersdt. 148. — Pet., Kbm. 148.
 — Philip 148. — 3 Børn 148. —
 Pigebarn 148.
 Stuve, Maria 91.
 Suhm, Henr., Schoutbynacht 151.
 — Michael, Stud. theol. 105. —
 Sophie 151.
 Suhr, Suur, Anna Dor. 157. — Chri-
 stine 157. — Joh. Pet., Kbm.,
 Etr. 157². — Ole Berendt 157.
 Surbech, Margr. 138.
 Svabe, Rasm. Jørg.sen 40.
 Svane, Elias Hansen, Raadm. 244.
 — Hans, Provst 248. — Hans,
 Ærkebisp 69⁴. — ? 101.
 Svare, Lars Nielsen 116.
 Svendsen, Bent, Brygger 141. —
 Jens, Brygger 140.
- Svenstrup, Fr.ca 107.
 Svidser, Anton 64.
 Sylling, Joh., Kbm. 146². — Maren
 146.
 Søegaard, Charl. Marie 114. — Hans
 Hansen, Pr. 114.
 Søtoft, Chr., Pr. 266.
 Sør.sen, Hans, Borgm. 164 165². —
 Hans, Kpl. 236. — Lars, Skipper
 156². — Michael, Rektor 246.
 — Niels, Borgm. 68. — Pet.,
 Dr. 132 f. — Poul, Klokker 152.
 — Rasm., Pr. 184. — Sør., Hdlsn.
 115. — Sør., Slotsskriver 136. —
 Zach., Bøger 115.
 Tage, Hans, Pr. 115. — Karen 115.
 Tamb, Hans Fr., Pr. 115. — He-
 lena Margr. 115.
 Tanche, Tanke, Ellen Povlsdt. 50.
 — Hans, Pr. 50².
 Taulov, Anna Cath. 236. — Jørg.
 Berthelsen, Prof. 236. — Karen
 236. — Sus.a, se Hahn.
 Tausan, Chr., Bisp 122. — Ellen
 Margr. 101. — Hans, Pr. 237.
 Teilman, Charl. Birg. 115². — Chr.,
 Forv. 115².
 Tegnagel, Arent, Overkomp.m. 51.
 Terpager, Pet., Konrektor 246.
 Thaysen, Engelbrecht 115. — Mette
 Hedv. 115.
 Thestrup, Joh.e Marie 115. — Lisb.
 Olufsd. 221. — Math. Olufsen,
 Pr. 234 241. — Ole, Pr. 221 234.
 — Ped. Madsen 115. — Rasm.
 Olufsen, Pr. 226 237. — Justr.
 139 142 151.
 Thiechau, Else Maria 115. — Nic.
 Brygger 115.
 Thideman, Kirstine 112².
 v. Thienen, Margr. 115. — Wulf
 Henr. Kmhr. 115.
 Thiesen, Gert Zach.sen, Kpl. 229 234.
 Thomsen, Thomassen, Bent, Stud.
 145. — Hans, Pr. 172. — Jens,
 Kpl. 248. — Jørg., Haandskr.
 146. — Knud, Pr. 172. — Sør.,
 Raadm. 222. — Willum, Guldsn.
 253 255. — Willum, Ldsdm. 255.
 Thorup, Chr. Nielsen, Tobakssp. 133.
 Thrane, Trane, Karen 164² 165 f. —
 Ole, Kons.skr. 115. — Poul, Pr.
 164 166. — Severine 115.
 Thue, Jonas Nielsen, Brygger 138.

- Thuesen, Ped., Kbm. 55 143.
 Thun, Sl. 262. — Nic. 171. — Joh.a
 Mort.sdt. 112. — Morten Mikkelsen, Raadm. 51².
 Thura, Alb. 91. — Barb. Margr. 91. — Helena Cath. 115. — Laur., Pr. 115.
 Thy, Agnetha Cath. 115. — Martin, Pr. 115.
 Thygesen, Eman., Amtsforv. 115⁴ 116².
 Tideman, Christine 145.
 Tilmandsen, Ewert 102.
 Timmermann, Joachim, Læge 245. — Jonas Ped.sen, Konrektor 58 66 f.
 Tistorph, Anne 157. — Christine 127.
 Toft, Ped. 99.
 Toftegaard, Maren Laur.sdt. 108.
 Tonboe, Hans Thomsen, Kpt. 214 —18.
 Topp, Top, Agneta Dor. 116. — Ped. Chr., Pr. 116. — Wilh. 115.
 Torm, Erik Olufsen, Provst 63² 68.
 Torp, Chr.a 116. — Ped., Retsbud 116.
 Torslev, And. Madsen, Kpl. 229. — Christen Nielsen, Kpl. 232.
 Tott, Anne Kirstine 145. — Laur., Klokker 136[?] 144. — Margr. 145. — Frue 145.
 Tovelille 171 262.
 Tranborg, Anna 155. — Svend And.sen, Tob.sp. 155.
 Tranders, Helena Maria 116. — Michel Jensen 116.
 Tranekier, Jørg. Ped.sen, Kpl. 64.
 Trap, Gotfr. Chr. 116. — Laur. Mauritzen, Renteskr. 155. — Mauritz 155. — Soph. Christine 116.
 Tred, Sør., Stadshauptm. 159³. — Barn 159.
 Trellund, Willum, Skoleholder 138.
 Treschow, Gerh., Pr. 99 116. — Maria 116.
 Tresløv, J. 93.
 Trochmann, H. 93. — P. 93.
 Trojel, Albret, Pr. 116. — Chr.a Maria 116. — Hans, Pr. 57. — Jens Frandsen, Pr. 61.
 Trolle, Byrge 44 46. — Charl. Amal. 128. — Elisab. 129. — Helle Helena 44 46. — Niels, Ghr. 64. — Ob. 128.
 Tromp, Niels Christensen, Tob.sp. 158⁴.
 Trondhiem, Claus And.sen, Pr. 248.
 Trorup, Anna Cath. 102.
 True, Anna Margr. 113.
 Tryning, Bente 94. — Niels Paulsen 94.
 Trægaard, Cath. Elisab. 116. — Jørg. Jac.sen, Bødker 116.
 Trøstrup, Anna Christina 100². — Laur. Knudsen, Pr. 224.
 Tscherning, Paul, Gen.aud. 59.
 Tuesen, Torkild, Hofpr. 48 66 f.
 Turesen, Fr., Stadsob. 241.
 Tuxen, Manderup 116. — Rebecca 116. — Sør. Ped.sen, Kpl. 116.
 Tvede, Anna Elisab. 157. — Hans Madsen 156. — Maria 157.
 Tygesen, Henr., Provst 41.
 Tynder, Chr. 116. — Magd. 116.
 Tæbring, Jens Mikkelsen, Pr. 39.
 Tønder, Anne Mette Marie 151. — Mich. C. L. F., Kommandør 151. — Soph., Adm.inde 151².
 Tønnesen, Casten, Borgm. 46 62.
 Tønsberg, Magnus Joh., Hører 245.
 Uhlborg, Benedict, Prltn. 116. — Rebekka 116.
 Uldrich, Bodil 116. — Ped. Mog sen 116.
 Ulfeld, Beata 243². — Biørn, Amtm. 40 — Chrf. 63, — Edele 243. — Otte Chrf. 40.
 Ulof, Sør. 139.
 de Unger, Ide Soph. 117.
 Urbimontanus, Niels And.sen, Lærer 153.
 Urne, Bente 131. — Chr., Kmj. 219 f. — Chrf., Kansler 45 f. — Kirsten 229. — Vibeke 131.
 Ursin, Jac. L. 99.
 Urup, Axel 226.
 Usgaard, Anne Marie Jørg.sdt. 108.
 Ussing, Ped., Præs. 116. — Sus.a 116.
 Utrecht, Joh., Rektor 241.
 Wachter? 116.
 Wadel, Jac. 116. — Mette 116.
 Valdemar II., Kg. 12 24. — Atterdag 2 13 15 f. 24 f. 84 261 ff. — Sejr 263. — sv. Kg. 84. — Erik-sen, Prins 262. — IV., Hert. 12 171 261 f.
 Valentinus, P. 86.
 Walstrup, Sybille 135.
 Walsøe, P. J. 109.
 Walter, Walther, Chr., Hofkass. 117. — Chr., Rgmts.kvarterm. 116. — Jytta Bering 102. — Margr. Soph. 116. — Sus.a 117.

- Wandall, Anna Cath. 117. — Hans, Prof. 117.
- Wandel, Anne 231. — Else Iversdt. 52. — Hans, Kbm. 231. — Joh., Bisp 70² 86? 241². — Hørkr. 144.
- Wandeler, Erik Dan. 93.
- Warberg, Jesp. Rasm.sen, Br.vinsbr. 133³. — Karen 133.
- Wardberg, Claus Jensen, Pr. 226.
- Warde, Anna Maria 117. — Chr. Fr., Klokke 117. — D. 117.
- v. Warnstedt, Chr.a Louise 81. — Hans Wilh., Teaterchef 81 f. — Sophie Hedev. 81² 82 83².
- Wassard, Sl. 253—57. — Hans Mathiasen 157. — Hans Matt.sen, Pr. 255. — Math., Hørkr. 157.
- Wedel, Dor., Komtesse 98.
- Wegge, Anna Soph. 117. — Ole, Skovridder 117.
- Weile, Lars Hansen, Sukkerraffinadør 117. — Regine 117.
- Weise, Casp., Lector 134. — Elisab. 134.
- Wellejus, Chr. Laur.sen 58 227. — Laur. Christensen, Pr. 224 226 230³ 231.
- Velten, Fr. 96.
- Weniche, Jok., Brygger 144.
- Werdelmann, Kirstine 130.
- Wering, Chr. 132.
- Werkmester, Bodel Lene 117. — Chr. 117. — Henr., Kbm. 63.
- Werle, Sl. 25.
- Werning, Pet. 155. — Mad. 145.
- Wesling, Antonette 117. — Nic., Kbm. 117.
- West, Mette Margr. 163. — Michella Ottilie 163. — Niels Madsen, Gen.maj. 163.
- v. Westen, M. M. 103.
- Westergaard, Joh.e 97.
- Westerholt, Chr.a 118.
- Vestesen, Ane 127. — Chr., Raadm. 127².
- Wettberg, Johan, Ob.ltn. 208 f. — Joh. Didr., Ob. 208—14. — g. Oberg, Frue 210. — ? 209 f.
- Wetterberg, Frue 210.
- Weygaard, B. 92.
- Wiborg, Anna 112. — Christine 88. — Ped. Ped.sen, Pr. 239. — Rasm., Underfgd. 88.
- Wichmand, Bertel, Provst 56 59. — Hans, Raadm. 235. — Joh.s, Raadm. 63. — Jørg., Raadm. 55 234.
- Widsted, Joh.s Japetus 245.
- Wiirnfeld, Herm. Otto 117. — Ide Soph. 117.
- Wikberg, I. 103.
- Wildfang, Edv., Borgm. 146.
- Wilh.e Ernestina, Pr.sesse 227².
- Willadsen, Ped., Bisp 232.
- Viller, Claus Herm.sen 117. — Elene 117.
- Willich, Chr., Stud. 127.
- Willumsen, Hans, Borgm. 254. — Hans, Gen.proviantm. 228. — Jørg., kgl. Ridefgd. 117. — Matth., Pr. 255. — Mog., Amtskr. 237. — Thom., Rektor 253⁴ 254 f.
- Wilsbech, Fr. Rasm.sen, Pr. 64 70.
- Wind, Charl. Amal 128. — Chr., Amtm. 128² 129. — Chr., Kpt. 129. — Chr. Carl, Barn 128. — Chr.e Charl. Amal. 128. — Elisab. 129. — Holger, Kpt. 129. — Holger, Vice-Kansler 128³ 152. — Jens Fr., Ltn. 128. — Joachim Fr. 44. — Margr. 128² 129. — Niels Krabbe, Ghm.kfr. 129. — Ove, Gen.maj. 128. — Regitze Soph. 128. — Regitze Soph., Barn 128. — Soph. Amal. 128. — Wilh. Carl, Barn 129. — Wilh. Carl, Kmhr. 128 f. — Barn 128. — Barn 128. — Obltn. 128. — Pigebarn 128.
- Windekilde, Elene Hansdt. 117. — Jens 117. — Karen 117. — Lambert, Provst 117.
- Windelbøe, P. 104.
- Windelew, Anna Margr. 117. — Niels, Prok. 117.
- Vinding, Anna 231. — Ingeb. 129. — Ingeb. 129. — Joh.e Margr. 129. — Joh.s Martinides 114. — Ped., Licentiat 57. — Pet. Samuelsen 246. — Povl, Etr. 127 129² 245. — Rasm., Etr. 129⁴ 231. — Soph. Charl. 114. — Barn 129.
- Winecke, Pet. 108.
- Wingard, Mog. 108.
- Winkel, Else Maria 117. — Jens Sør.sen, Overstyrm. 117.
- Vinsløv, Claus, Pr. 242. — Pet. Jac.sen, Konrektor 42 57 f. 65.

- Winther, Winter, Anna 118. — Christen Jensen 236. — Gertrud Henr.a 117. — Hans, Kobbersm. 118. — Jens, Kpl. 224 247. — Karen 236. — Ped., Pr. 117. — Ped., Pr. 243.
- Wirring, Else Margr. 267. — Gertr. Christine 267. — Hans Rosing, Ltn. 267. — Henr. Chr. Fogh, Pr. 266. — Inger Soph. 267. — Købm. 267.
- v. Witberg, Anna Dor. 52.
- With, de W., Foch Albertsen 115. — Gunild Foksd. 46. — Gyde Hansdt. 109. — Helena Cath. 115. — Jens Jensen, Pr. 88. — Joh.e 88. — Joh.s Albertsen 115. — Pet. 98. — Sebast., Mag. 246. — Witte, holl. Adm. 88. — Mad. 98.
- Witmack, Anna Magd. Charl. 114. — Maria Lisbeth 118². — Nic. Henr., Pr. 118².
- Witte, Drude Soph. 107.
- v. Wittinghoff, Catr. 208.
- Witzleben, Georg, Prof. 71 130 247 f.
- Vogelius, Frants Mikkelsen, Pr. 49.
- Voetz, Barb. Maria 95. — Charl. Maria 95. — Conrad Adolph, Kpt. 95.
- Voigt, Anna Maria 117. — Chr.a 118. — Jens Pet. 112. — Nic., Slotsforv. 118.
- Wolch, Anna 126. — Bertel, Klokker 126. — Elisab. 124 ff.
- Wolff, Wolf, Maria 107⁴. — Pet. Joh. 245.
- Woller, Ped. Jac.sen 101.
- Wolling, Karen Christensdt. 113. — L. 101.
- Volqvartz, Bolette Margr. 118. — Pet., Kpl. 118.
- Voltelen, Dan. Henr., Stud. 154.
- Wordemann, Jac. 118.
- Woergoed, Worgod, Karen And.sdt. 111. — Karen Madsdt. 114².
- Worm, Christen, Bisp 127². — Christine, Bispinde 127. — Drude Cath. 118 127. — Else 127. — Joh., Kfr. 132. — Magd. 118 148. — Maren 128. — Math. Hagen, Kpt. 110 148. — Math. Olsen, Præs. 64. — Ole, Prof. 65 118 127 132. — Pet., Just. 132. — Sara Hedev. 106. — Sus.a 238 f. — Willum, Prof. 39 60 65 127³. — Borgm. 106. — Dr. 132. — Pigebarn 127.
- Wraa, Anna Jensdt. 102³.
- Wraatz, Henr.e Wilh.a 118. — Martin 118.
- v. Vren, Lor. Cort 51.
- Vriborg? 127.
- Wulff, Wulf, Ingeb. 160. — Jens Andersen?, Stenhugger 143 f. — Magd. 144. — Ped. 101. — 2 Dr.børn 144.
- Wulffsklau, Ob. 211.
- Würger, Anne 243.
- Værløse, Pr., se Laur. Ped.sen.
- Wæver, Anne 146. — Joh., Bager 146³.
- Wøetmann, Elisab. Cath. 118. — Ernst Chr., fhv. Ridefgd. 118.
- Wøldike, Andr., Bisp 110. — Ingeb. 160. — Jac. 110. — Jerem. 109 f. — Ped. 109 f. — Pet., Pr. 258. — Regina Dor. 110⁴. — Sør., Prof. 109? 160³.
- Wørfel, L., Slotsfisker 260. — Pet. 260.
- Zandre, Ludomilie Magd. 172.
- Zelesky, Georg 228.
- Zimmerberg, Tyre 101.
- Zimmermann, Bodil Cath. 106. — Jac. 105 110? — Joh. Chr. 106.
- Zoega, Hans, Prof. 233.
- Zompe, Magd. Fr.ca 100².
- Zuschlag, J., Pr. 98.
- Zwerg, Detl. Goth., Pr. 118³. — Helena 118³. — Helena Margr. 115.
- Øgler, Bernt Bendixen, Kpl. 237.
- Øland, Christen Ped.sen, Pr. 232.
- Ørn, Christen, Rektor 223. — Fr. Chr. 106.
- v. Øsede, Otte, Postm. 109 236.
- Østerø, P. I. 109.

